„NU ȘTIU CUM SĂ IES DIN RUȘINE!“

CURIER

de Mihai STOIAN

Am primit o scrisoare din Arad, de la corespondenta *D. I.* (colonia U.T.A.), însoțită de o tăietură din ziarul local, cu titlul „Cînd o apuci pe un drum greșit..“ În articolul decupat și trimis este vorba despre *B. O.*, o tînără care în 1967 a terminat cursurile Școlii profesionale textile din Arad, fiind repartizată, imediat, ca țesătoare, la unitatea nr. 1 a combinatului textil. Timp de 8 luni (avea pe-atunci 17 ani) a muncit, cîștigînd în medie peste 1 000 lei lunar, apoi însă, în aprilie 1968, și-a părăsit locul de muncă... Și confratele arădean precizează că, în februarie 1970, *B.O.* putea fi găsită prin baruri, la un păhărel de coniac, fără vreo ocupație prea precisă. Refăcînd itinerarul trist străbătut de *B.O.* aflăm chiar din ziar i inițial, vina o poartă un tînăr fără căpătîi din Arad, actualmente mutat cine știe unde (corespondenta noastră susține că locuiește tot pe strada N. Bălcescu nr. 7), pe care fata l-ar fi iubit. Rămînînd gravidă, ea părăsește — în 1968 — uzina, hoinărește pe străzile Aradului, căci n-are familie constituită, mama s-a recăsătorit la Constanța, tatăl e prin județul Timiș. Începe să și bea... Naște o fetiță la maternitatea orașului, intră cu Laura la Casa copilului, de unde de asemenea dispare, lăsîndu-și fetița acolo. Din nou vagabondaj, apoi prostituție, furt și... 8 luni închisoare (la 19 ani). „Nici după ce s-a reîntors din închisoare — precizează confratele arădean — ea nu s-a debarasat de vechile-i obiceiuri reprobabile. *„Nu știu ce să fac! Nu știu cum să ies din rușine!“* — i-a fost răspunsul la una din întrebările noastre“.

Dacă pînă aici ne-am referit la cele citite în tăietura de ziar primită de la corespondenta noastră *D.I.* iată și textul scrisorii sale: *„Eu am fost colegă cu B.O. E adevărat ce se scrie despre ea. Mai pot adăuga doar că e o fire timidă și lipsită de voință. Asta însă n-o scuză, în nici un fel, pentru comportarea ei. Ceea ce mă nemulțumește este faptul că vinovatul sau vinovații morali (și oare numai morali?) sînt scoși din cauză. Acel tînăr al cărui nume a apărut și în ziarul local, Mihai (Mișu) Doruți nu numai că i-a făgăduit fetei c-o ia în căsătorie, dar a și dus-o în casa părinților săi, unde a locuit mai mult timp. Cînd au aflat că va avea un copil, pe lîngă c-au gonit-o din casă, i-au și pus în vedere să părăsească Aradul, căci mai tîrziu o va urma și soțul ei (nelegitim). Supusă, ea i-a ascultat. A urmat ceea ce scrie în articolul decupat de mine și trimis dv. Mă întreb: oare n-ar trebui să fie trași la răspundere și acei care împing tineretul pe căi greșite, care „închid ochii“ la greșelile propriilor copii, îngăduindu-le de-a dreptul... mîrșăvii? V-am scris nu ca s-o apăr sau s-o scuz pe fosta mea prietenă, ci pentru a-i acuza pe cei deopotrivă vinovați de pierderea (sper, încă recuperabilă) a unui om atît de tînăr“.*

Intervenția corespondentei din Arad mi se pare nu numai salutară, ci reflectînd și o trăsătură a acesteia, admirabilă: spiritul de echitate. D.I. nu trece indiferentă pe lîngă ceea ce i s-a întîmplat și i se întîmplă celeilalte tinere, *B.O.*, supune — pe bună dreptate! — unui foc necruțător mentalitățile învechite, realmente nocive, ale unor oameni, și încă a unor oameni de o anumită vîrstă dacă ne referim la părinții băiatului la care se pare c-a locuit o vreme *B. O.* Asemenea părinți ar putea fi întrebați: dacă ați fi avut o fiică, și ea s-ar fi împrietenit cu un băiat, ați fi admis ca sub același acoperămînt cu dv să locuiască și „tînărul cuplu“? Sau un băiat e... un băiat, i se îngăduie orice, chiar sacrificarea unei vieți, schilodirea unui destin? Oare se poate trăi cu fruntea sus, senin, cînd ai pe conștiință o asemenea vină? La urma urmei, Laura pare să fie nepoțica lor... Nici o tresărire, *onorabililor?* Or „viitorul“ prea iubitului tiu e mai presus de toate, mai presus de morală și cinste, mai presus de omenie și de tot ceea ce, sînt sigur, părinții aceștia, căzuți și ei, astăzi, în greșală, l-au învățat atunci cînd era mic...

Desigur, situația e infinit mai complicată acum decît pare a se desprinde din scrisoarea corespondentei noastre. După declinul moral al fostei dumitale prietene, stimată D.I., sincer vorbind, e mai greu să sfătuiești un tînăr, fie și *foarte vinovat*, să încerce rezolvarea totală a cazului amintit, tot așa cum e greu să-i sfătuiești pe părinții săi s-o mai accepte... *Dar fetița ce vină are?* Măcar dacă pe Laura ar recunoaște-o tatăl firesc, o reparație s-ar produce, sînt convins că și asupra tinerei *B.O.* lucrul s-ar răsfrînge hotărîtor pozitiv, ajutînd-o să-și recapete încrederea în sine, căci trebuie subliniat categoric, ea se face în primul rînd vinovată de maximă slăbiciune, de tot ceea ce i s-a întîmplat și i se întîmplă: la 17 ani, cu o profesiune stabilă, într-un colectiv binecunoscut, ea se lasă antrenată — cu ușurință și o naivitate reprobabile — pe panta decăderii morale (și culmea: asta în numele unei mari iubiri, dac-am înțeles corect). Probabil că starea de tensiune pe care i-a provocat-o dezamăgirea încercată atunci cînd a fost izgonită din casa iubitului, i-a „scurtcircuitat“ orice urmă de voință, de echilibru, astea ar fi... explicații, dar — să nu uităm nici o clipă — și un om slab (sau doar la un moment dat slab) are *demnitate, simț moral*, mai simplu spus, *rușine*. Toate acestea unde s-au... topit? În loc să-i dea „cuceritorului“ o replică usturătoare, dovedindu-i că poate depăși impasul (recunosc, grav!), că-și poate crește fetița în mod cinstit, că-și poate aranja — în perspectivă — o gospodărie proprie, *B.O.* n-a făcut decît să-i furnizeze celui atît de vinovat față de ea, argumentele definitive ale actului său abject. Păcat!...

CITITORII întreabă CITITORII răspund

ÎNTREBĂRI

COSTEL CIUBOTARU din orașul **Gura Humorului, str. 23 August nr. 22, sc. A, ap. 1,** ne scrie că de 3—4 săptămîni în apartamentul său au apărut foarte multe furnici. A încercat să le distrugă cu apă fierbinte, dar nu a obținut rezultatul dorit. Apelează la sfatul cititorilor revistei noastre.

Idem, **PETRE GHERGHEL** din **București, Bd. Colectorului nr. 17, sectorul 5,** vrea să cunoască o metodă de distrugere a furnicilor, în afară de folosirea produsului „Furnitox“.

CRISTIAN MAXINEANU din **București, str. Popa Nan nr. 49, sectorul 3,** se interesează cum poate scoate o pată de tuș roșu de pe stofa de haine.

RĂSPUNSURI

ROMULUS VASILE DOCTOR, chimist din Arad, str. Vîrful cu dor nr. 50, dă următoarea soluție cititorului nostru **MIRCEA GHIMPAȚI din București,** care se interesează cum pot fi combătuți gîndacii din bucătărie.

Chiuveta din bucătărie se freacă bine cu TIX apoi se dezinfectează cu diluant (folosit pentru vopsele de lac) care se toarnă în cantitate de 125—150 ml. în gura chiuvetei în cazul respectiv, în W.C., sau în gura de scurgere a apei, la baie. Se toarnă după cca. 5 minute o cantitate de 4—5 kg. apă caldă în care am dizolvat detergent (10—15%) după care imediat turnăm o nouă cantitate de diluant (125 ml.).

Gîndacii intră în bucătărie prin gura și recipientul de scurgere care în interior este încărcat de reziduuri de grăsimi provenite din spălături de bucătărie.

Pîinea cu zahăr și acid boric s-a folosit greșit.

Pîinea se taie felii (nu se fierbe) se îmbibă bine cu o soluție concentrată de acid boric peste care se presară zahăr cristal nu pudră. Cînd tăiem feliile de pîine și facem toată operația de mai sus folosîm mănuși deoarece gîndacii simțind mirosul mîinilor nu se mai apropie de acest preparat.

În încheiere: curățirea chiuvetei cu diluant și apă cu detergent se va repeta de 2—3 ori.

POȘTA

A. BAYAS, str. Viesparilor nr. 18 sectorul 2, București. Referitor la sesizarea adresată redacției revistei noastre, în urma cercetărilor efectuate de UCECOM s-a constatat că în unitățile de coafură-cosmetică sînt afișate cataloagele de tarife pe peretele din spatele casieriei, într-o mapă din material plastic cu coperți albastre, pe care scrie cu litere mari „Tarife“. S-a ales acest mod și loc de afișat tarifele, din considerațiuni de estetică. De asemenea, în unitățile de reparații cismărie, sînt afișate listele de tarife.

Dr. L. GRAUR din București întreabă dacă poate cere o nouă recalculare a pensiei, în cazul în care, după ce a beneficiat de recalcularea pensiei prin adăugarea timpului muncit după stabilirea inițială a pensiei, a continuat să mai lucreze o perioadă de 3 ani, în calitate de angajat. Consultantul nostru juridic vă dă următorul răspuns: Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat și pensia suplimentară stabilește că pensionarul care rămîne sau se reîncadrează în muncă după pensionare are dreptul să i se recalculeze pensia luîndu-se în considerare și timpul muncit după stabilirea inițială a pensiei. Pensionarii pentru limită de vîrstă care au beneficiat de recalcularea pensiei prin adăugarea de vechime pînă la data de 23. 10. 1968, data intrării în vigoare a Decretului 970/1968, mai pot cere o singură dată recalcularea pensiei (art. 51 Legea 27/1966).

CONSTANTIN PRASNICU din Iași, str. George Enescu nr. 2 A, este posesorul revistei „Magazin“, din anul 1963 și pînă la zi și o pune la dispoziția celor interesați.

„Rezervă pentru... Mexic“

Fotografie trimisă de cititorul nostru **CONSTANTIN FRANDEȘ** din Constanța

— De ce nu te uiți unde calci?
(„DOMENICA DEL CORRIERE“)

— Ai văzut ce masuri am luat pentru ca să nu-mi fure roata de rezervă?...
(„LA SETTIMANA ENIGMISTICA“)

— Mulțumesc foarte mult! Deocamdată n-am nevoie de o mașină de spălat vase automată!...
(„QUIZ“)

— Du-te și fă-ți curat în camera ta!...
(„GENTE“)

ZÎMBIȚI vă rog!...

— Ce te face să crezi că zburăm de-a-ndoaselea?
(„LA CARICATURA“)

— Numai birocratismul v-a împiedicat s-o rezolvați!
— Exact! Vertical 13 litere!...

Desen de V. TIMOC

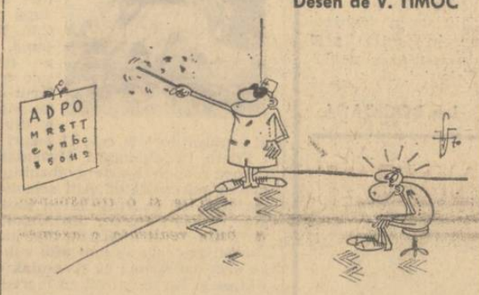

Fără cuvinte

Desen de Viorel SANDU

NUNTA DE AUR

„Pe data de 21 mai a.c. **CONSTANȚA** și **MIRCEA PLEȘOIANU** împlinesc 50 de ani de la căsătorie. La această

aniversare copiii și nepoții îi sărută cu drag și le doresc multă sănătate, fericire și viață îndelungată“.

★

„Am fi foarte bucuroși dacă ați publica și fotografia mătușei și unchiului nostru **GHIZELA** și **ILIE COTÎRLĂ** din Oravița, jud. Caraș-Severin, în vîrstă de 69 de ani și respectiv 71 ani, care la

data de 7.V.1970 au sărbătorit 50 de ani de căsnicie. Cu acest fericit eveniment le transmit „mulți ani fericiți și multă sănătate“ nepoții **Mărioara** și **Valeriu Preda** din aceeași localitate“.

★

„Părinții noștri, **MARIA** și **GHEORGHE IONESCU,** din Buzău, str. Petroșani nr. 11, au sărbătorit la 2 mai 1970

50 de ani de la căsătorie. Cu acest prilej le urăm sănătate și viață lungă alături de copii și nepoți“. Semnează **Filofteia** și **Grigore Anton.**

★

„La 25 aprilie 1970, **GHERGHINA** și **PETRE GHEL,** domiciliați în Feteși-Gară, str. Sirenei nr. 16, au sărbătorit 50 de ani de la căsătorie. Pentru a le întregi bucuria acestei aniversări,

noi, cele 4 fiice, 2 fii, două nurori, 3 gineri, 8 nepoți și 2 strănepoți le transmitem pe această cale multă sănătate, fericire și „La mulți ani!“ Semnează **Aurelia Vasilian.**

★

„La 20 mai 1970 **MARIA** (68 ani) și **ION BARBU** (78 ani) din Tîrnăveni jud. Mureș, împlinesc 50 de ani de la căsătorie. Rudele și prietenii le urează cu acest prilej ani mulți și fericiți“.

● REBUS ● REBUS ● REBUS ● REBUS ● REBUS

Nevăzut-necunoscut...

FAUNA

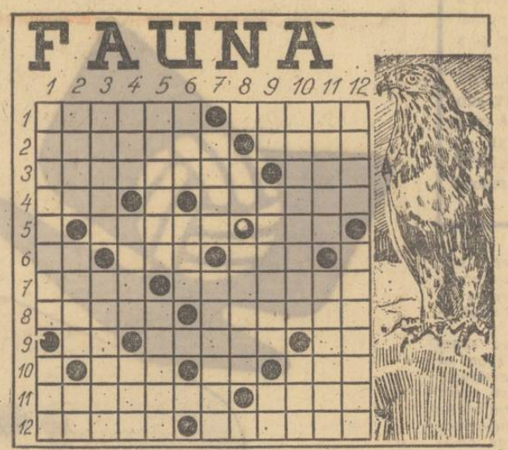

ORIZONTAL: 1. Stăpînul infernului mitologic, care îi dăruiește lui Perseu un coif fermecat, care-l făcea nevăzut. (pop.) — Dramaturg contemporan, autorul piesei „Ștafeta nevăzută“. 2. Autorul poeziei „Necunoscuta femeie“. — Scriitor de limbă maghiară, autorul povestirii „Candidat necunoscut“. 3. Diftong. — Stă în gît... — 4. Îndeminatică. — Marile necunoscute din Martie, ale lui Cezar... 5. Rocada mică (abr. șah.) — Conțin una sau mai multe... necunoscute. 6. Mare geograf al antichității, care a admis existența unui continent sudic, denumit „Terra australis incognita“. — Sanda Vasilescu. 7. Acolo s-a putut vedea filmul „Portretul unui necunoscut“. (pl.) — Joc de copii. (reg.) 8. „Necunoscuta“... din viața de apoi. (leg.) — Un cunoscut „anonim“, care a scris o cronică istorică maghiară în secolul XIII. 9. Poet clasic rus, autorul poeziei „Necunoscutul“. — Localitate în Noua Guinee. 10. Localitate în jud. Hunedoara. — Scriitor spaniol contemporan. 11. Dramaturg spaniol din sec. 17 autorul comediei „Doamna nevăzută“ (Barca). — Abis!

VERTICAL: 1. Începutul cunoașterii... — Astronom polonez (sec. 16) care a făcut cunoscută poziția centrală a Soarelui în sistemul nostru planetar. 2. Mijloc ideal! — Tuică de pe Olt... — Sună diapazonul... 3. Personaj din Iliada. — Îngrozitor. 4. Nota șapte... — Rege maghiar a cărui domnie a fost cuprinsă în „Cronica notarului anonim“. (sec. 13) — În ladă! 5. Autorul volumului „Frontul nevăzut“. (Ed. Milit. 1961) 6. În zece! — Cea „nouă“ a fost necunoscută pînă în sec. 16. — Apelativ grecesc. 7. Veche populație scitică. — În obor! 8. Într-un resort! — Scriitor român contemporan. — 9. Monezi din India. — Poet român contemporan. 10. Cel mai cunoscut cal... — A pieri în necunoscut... 11. Contribuții la cheltuiala comună — Boală datorită unui micro-organism invizibil cu ochiul liber.

Andrei POPESCU

Cuvinte rare: DUPI — RARO — OTCA — DAAE.

ORIZONTAL: 1. Mari păsări de stepă, vînat foarte prețios. — Animal cu blană scumpă, denumit și hermină. 2. Pasăre de pradă (masc) — Vînători zoologici... 3. Păsări de curte. (fam) — Retrograd zoologic... 4. Claxon de rață. — Vînat înaripat din fauna Deltei. (pl.) 5. Pernă de ace... zoologică. — Inimă de pitic! 6. Îndemn pentru cai. — Literă cirilică. — Tigrul din Irak... 7. A folosit foarte multe animale în fabulele sale... — Specie de porumbel. 8. Tigrul are cuvîntul... — Săritori zoologici la înălțime... 9. Cap de cobră! — Zgîrie-brînză... (pl.) — Ospățul lui Grivei. 10. Acum în Moldova. — Soarele ibișilor. — Balaur oltenesc. 11. Păsări cu pene ruginii și moț pe cap. — Plumb pentru înaripate. 12. Găinari înaripați... — Pasăre de baltă cu un mănunchi de pene albe pe spate.

VERTICAL: 1. Cocoșatul... din deșert. — Șorecar. 2. O pasăre... ca în zicală. — Poet ardelean, autorul poeziei „Cîntec de căprioară“. — Coadă de guștер! 3. Oprește lumina... (fem.) — Sînt atacate de dăunători. 4. Pițigoi ardelenesc. — A sfîșia (fig.) — Ca un pește... 5. Caracter tipografic. — Muște periculoase. 6. Atom electric. — Singuraticul din... ceasornic. 7. Fiare... vesele. — Popas pentru broaște și mormoloci. 8. Cozi de scrumbii! — Înfățișare. 9. Aluminiu. — Pești care imită pe șerpi. — Coadă de sitar! 10. Jumuliți de pene. (fig.) — Bere englezească. 11. A pregăti găina pentru supă. — Înconjurat. 12. Pui. (fig.) — Raiul albinelor.

Marcel RANTZER

Cuvinte rare: UCU — ALA — UIE — PIȚ — ALE

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

EROICA

ORIZONTAL: Foc — Rau — RM — Uhra — Leroi — C — Elti — Amt — Istea — Csar — KE — Cuteanu — Castaldi — Strauss — AP — TO — N — Cel — U — Oradea — Abs — R — ORL — Irak — Ionieni — RI — Neo — Vescan.

LUCIAN BLAGA

ORIZONTAL: Hamangiu — Albu — Ulcior — Lamura — GB — Saeculum — S — Oaș — Părinții — M — Cit — E — Ain — P — Apoteoză — Tatu — Rola — A — Om — Tab — Triluri — An — CL — It — I — Adamachi — Real — Era — Lic — Gen — Eu — Milano — Stiburi — Avram.

JOCURI DISTRACTIVE

DE PATRU ORI 17

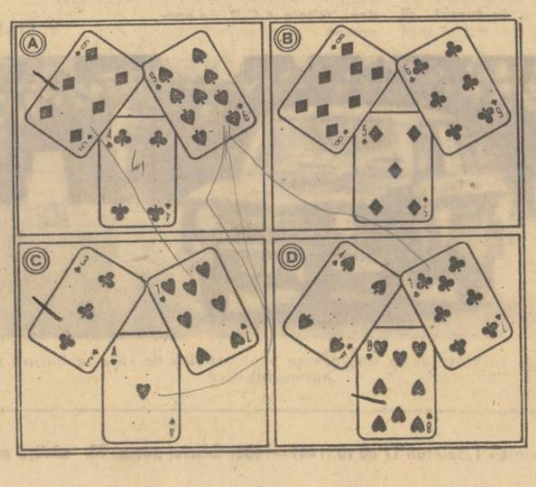

În desenele A, B și D sînt cărți de joc, totalul fiecărui desen fiind egal cu 19. Desenul C are 11 puncte. Vi se cere să amestecați astfel toate cărțile, încît fiecare desen să cuprindă cîte trei cărți, fiecare cu un total de 17 puncte.

(Soluția în numărul viitor)

A OPTA SPERIETOARE

(Soluție)

Sperietoarea nr. 3.

— Nu somnifer îți trebuie, ci o asigurare la ADAS.

A 23-a

Scoția, țara celebrului Denis Law, inventatoarea, împreună cu Anglia a jocului ce avea să devină în scurtă vreme regele neîncoronat al tuturor sporturilor, țara, care tot alături de fotbalul britanic a inaugurat cu foarte mulți ani în urmă seria confruntărilor internaționale, găzduiește începînd de azi a 23-a ediție a tradiționalului turneu rezervat reprezentativelor de juniori. Evenimentul are loc într-un moment cînd lumea fotbalistică de pretutindeni urmărește cu înfrigurare preparativele finale ale echipelor care peste puțin timp vor porni marea lor goană în căutarea „zeiței de aur". S-ar putea crede, prin urmare, că ediția din acest an a Turneului U.E.F.A., programată într-o perioadă atît de încinsă, își va pierde din obișnuita-i strălucire. Noi opinăm să credem că turneul va fi urmărit cu o atenție sporită tocmai datorită faptului că el cade în acest moment cînd fotbalul se află mai mult ca oricînd în centrul atenției generale. Va fi, dacă vreți, o interesantă prefață la campionatul mondial, o introducere în atmosfera fierbinte a marilor confruntări. Juniorii au fost și ei rămîn jaloanele care au marcat viitorul fotbalului din una sau alta dintre țări, motiv pentru care meciurile din Scoția, rezultatele lor, nu vor ocoli atenția iubitorilor sportului cu balonul rotund.

Printre finalistele care se vor prezenta azi pe gazoanele scoțiene se va afla și reprezentativa țării noastre, întregind în acest fel reușita din ultima vreme a fotbalului românesc. Este, indiscutabil, o performanță ce se cuvine a fi subliniată, cu atît mai mult cu cît acest drept și l-a cucerit cu foarte mare greutate, avînd de făcut față unor adversari redutabili, așa cum s-au dovedit a fi fotbaliștii sovietici și cei polonezi. Calificarea ne-a bucurat, și am apreciat-o la vremea potrivită. Așteptăm acum să ni se ofere satisfacții și mai puternice, în măsură să ne reamintească că în urmă cu opt ani frumoasa cupă oferită de organizatori a poposit în vitrina cu trofee a fotbalului românesc.

Imaginea pe care am ales-o azi ne înfățișează o secvență din dramatica confruntare care a decis calificarea echipei noastre în Scoția, acel meci de neuitat cu națională Poloniei.

Ion BOCIOACA

Fotografia : S. BRAȘOVEANU

INTERMEZZO CU...

HĂLMĂGEANU

de Ioan CHIRILĂ

Marți dimineața am primit o vizită neașteptată : Bujor Hălmăgeanu. Am tresărit, chiar. Umbla foarte bine. Abia cînd am privit în jos am văzut bandajul gipsat, prin care se vedeau degetele mari, îngălbenite de iod și nemișcare, ale stoperului.

În fața acestei apariții joviale, întrebarea cea mai firească mi s-a părut a fi :

— Cînd pleci în Mexic, Bujor ?

— *S-ar putea să plec pe la 28 mai. Dar nu ca jucător — nu vă speriați ! — ci ca simplu spectator. Președintele Federației, supărat pe astragalul meu, ține, am impresia, să-mi ofere posibilitatea de a fi împreună cu băieții, la Guadalajara.*

— Numai Guadalajara ?

— *Asta nu mai depinde de mine. Să zicem, deocamdată, Guadalajara. Nu mi-a plăcut niciodată să mă umflu în pene.*

— Ce crezi despre echipa noastră ?

— *Mi-a plăcut mult optimismul băieților, la plecare. Dar asta nu spune totul. E foarte normal să fii optimist cînd ai 21, 22 sau 23 de ani și pleci tocmai la capătul lumii. Și știi că peste vreo două săptămîni, pe la unu noaptea, în toată țara n-o să doarmă nimeni, ca la Neil Armstrong, numai și numai ca să vadă cum fi „furi" mingea lui Bobby...*

— Vrei să spui...

— *Nu. N-am îmbătrînit chiar atît de mult, dar pentru că a mai trecut o noapte de la plecarea băieților, am avantajul de a nu fi cuprins, ca ei, de beția aceea dulce a plecării, cînd ești pe treptele avionului, iar jos țiriie aparatele de filmat de la „Sahia" sau de la Televiziune.*

— Ești diplomat, Bujor ?

— *Tocmai că nu sînt. Vreau să spun că meciul cu englezii e foarte, foarte greu. Englezii sînt o mașină. Și chiar dacă, uneori, această mașină joacă orbește, ea știe să te toace. Credeți că e ușor să respingi 100 de centrări, așa pe sus cum sînt ele și cum nu reprezintă (zice-se) jocul modern ? Credeți că e ușor să vezi cum bate Peters sau Ball cornerul, iar tu să ai în față „Girafa" pe care o ținem minte de pe Wembley ?*

— Nu e ușor, dar...

— *Știu ce vreți să spuneți. Nu plecăm bătuți dinainte ! Dar, uneori, parcă e mai bine să pui negrul în față. La noi, din păcate, un meci de fotbal nu se judecă așa cum am văzut în altă parte. Nouă, în tribună, nici nu ne trece prin cap că și adversarul vrea victoria (ca și tine), că și Bobby Moore are un pic de valoare, acolo, că și Ramsey gîndește, cum poate și el, fotbalul, ca să nu mai pun la socoteală alte cele... Iar dacă jucătorii noștri ar simți că tribuna ține seama de toate astea, credeți-mă că ar fi mult mai bine...*

— Ce zici de echipa Cehoslovaciei ?

— *Am jucat cu cehii, la Praga, la 1—3. Și n-am jucat rău. Bineînțeles, însă, că după acel 1—3 am fost încondeiați tare de tot. În ziare se scria că a venit „sfîrșitul lumii". Și nu era chiar așa. Mai ales că drumul ăsta spre Mexic a fost bătătorit un pic și atunci, la Praga, dar foarte puțini vor să recunoască... În sfîrșit... Cu cehoslovacii va fi, cred, ceva mai puțin greu. (Dacă poate fi mai puțin greu un joc cu niște tehnicieni desăvîrșiți, oameni de forță și „stele" ca Horvath, Kuna sau Adamec, „omul nostru din Trnava").*

— Brazilienii ?

— *Îmi par a fi singurii vulnerabili. I-am văzut în turneu. N-au fost chiar toți, dar stilul e același... Foarte buni individual, dar aproape nimic la colectiv... De asemenea — moralul slab. Dacă-i ții puțin „în șuturi", cum spunem noi, fotbaliștii, se cumințesc... uită tot ce știu...*

— Asadar, tot englezii...

— *Bine că mi-am amintit. Am văzut în „Sportul" poza englezilor la Guadalajara, la sosire... Frații Charlton. Să știți că m-am bucurat văzîndu-i tocmai pe ei...*

— De ce ?

— *Pentru că nu sînt chiar atît de tinerei... Nu erau nici la Londra, în '66. Și cînd se adună anii, asta înseamnă că ori n-ai alții mai buni, ori sînt ei atît de „mari", încît n-ai cum să-i scoți din echipă, deși, poate, ai vrea. Oricum, pentru noi e bine și-ntr-un caz, și în celălalt...*

— Pe ce jucători români contezi cel mai mult ?

— *Pe Dinu și pe Lucescu. Dinu e un „cîine" de care o să le fie frică și englezilor, iar Mircea are o constanță de tip internațional.*

— Ce zici de Dan ?

— *Va juca bine. Și nu spun asta pentru că mi-e prieten.*

— Ce portar preferi ?

— *Răducanu. De cînd joc fotbal n-am simțit o siguranță mai mare decît cu „Tamango" în spate. E mare, curajos și știe... Sînt convins, de altfel, că la Guadalajara nu-și va permite nici o „smecherie".*

— Dumitrache ?

— *Grea misiune. Va fi ținut. Va fi călărit. Va fi chinuit. Îmi pare rău că s-a accidentat. Cred că fără accident Dumitrache ar fi prins forma mare la Guadalajara. Și așa, însă, Dumitrache poate sări peste formă și peste Jachie Charlton. Aș vrea să cred că va da două goluri, cum numai el știe... Iar dacă va fi așa, dacă Dumitrache va da două goluri, lucrurile se schimbă. Și-atunci, o să plătim noi, jucătorii, un sculptor, să-i facă bustul, cum au făcut italienii pentru Riva. Un bust mic, de bronz, bun de pus în vitrină. Un bust care, pentru mine, ca fotbalist, ar fi mai frumos decît Napoleonul de gips colorat care se vindea prin piețe, sau chiar decît Discobolul pe care l-am cumpărat la Atena, și care nu mai are discul, pentru că i s-au dezlipit căpăcelele de nylon.*

— Un bust de bronz, Bujor...

— *Pentru două goluri... În poarta lui Banks, a lui Viktor sau a lui... Pele.*

— De ce Pele ?

— *Sună mai frumos.*

DOBRINISME

de Valeriu MIRONESCU

O fotografie minusculă, 13 meciuri înșiruite, în dreptul fiecăruia dintre acestea un semn — 1, x sau 2 — cam așa arată pronosticul întocmit de vreun antrenor sau de vreun jucător mai răsărit, în paginile cunoscutului buletin publicitar al prognozelor sportive. Aproape fără excepție, atunci cînd vine vorba de echipa sa, antrenorul, ori jucătorul, indică semnul favorabil culorilor proprii. Face parte din regulile jocului. După cum, înaintea vreunei partide, nici un antrenor, sau jucător — care se respectă — nu se va declara, public, pe sine victimă sigură, iar pe adversar, oricît ar fi acela de tare, învingător fără doar și poate.

Probabil, Dobrin s-a conformat regulilor jocului, atunci cînd răspunzînd unei întrebări nostime a pronosticat victoria echipei noastre în Mexic. Sau, posibil este să-și fi închipuit că joacă într-o formație compusă din 11 dobrini, deși asta mi se pare nemăgulitor pentru cel puțin trei sferturi din echipă. Sau, ne-a luat, pur și simplu, peste picior. Am auzit că, de curînd, un antrenor cam trufaș îi spusese : „Bă, Dobrine, fotbalul se joacă cu capu'". Răspuns : „Lasă, nea Cutare, ce și cît ai dumneata în cap, am eu în picioare..."

Apropo de cap, „capul" în fotbal înseamnă concepția și tacticile jocului, alegerea formației și așezarea sarcinilor, la modul general, și, mai apoi, pentru fiecare meci în parte. Este domeniul de competență al antrenorilor, dar trebuie să spun că această competență rămîne greu de atribuit cuiva, fiindcă rezultatele unei echipe sînt mereu influențate de factori foarte diverși. Așa că se întîmplă să auzi, cum am auzit foarte recent, spunîndu-se despre un antrenor cu oarecare renume : s-a înfumurat în asemenea hal încît a început să se amestece pînă și în treburile... echipei ! Asta-i curată nenorocire fiindcă în fotbal „cap" semnifică și „inteligența" unui jucător, intuiția lui tactică care-i permite să determine cursul jocului și să fie un adevărat antrenor chiar pe terenul de dispută. Dacă ai la dispoziție un asemenea jucător, ori îți clădești formația pe capacitățile lui de creație în joc, ori lași omul să-și vadă de treburile lui. De pildă, dacă-l ai pe Dobrin, atunci îți aranjezi echipa, barem la mijloc și în atac, după ce știe el, de altfel, cam multe. Nu-i ceri să nu mai dea pase decisive, nici să dea pase laterale. Vrei temporizare, lasă-l pe Dobrin s-o facă cînd crede că e cazul, dar lasă-l în pace să lanseze decisiv „vîrfurile" cînd simte el că e nevoie de așa ceva. E drept, pasele decisive ajung în majoritatea cazurilor la adversar, adică, adio temporizare. Dar numai prin pase decisive — culme a măiestriei unui fotbalist — poți să-l surprinzi pe adversar și să-i înscrii goluri. Iar dacă n-ai înaintași cu calități pentru contraatac, caută-i !

Nu-l obliga însă pe Dobrin să se autotemporizeze și să dea pase laterale. Așa cum a jucat Dobrin contra iugoslavilor, n-a fost Dobrin și nu pricep cui i-a folosit. Partea distractivă e că de astădată antrenorii au apreciat jocul lui Dobrin drept... bun !

În fine, „cap" în fotbal mai înseamnă și atunci cînd lovești balonul cu partea rotunjită a craniului. Dacă însă îl lovești cu nasul, înseamnă „nas" și ți se taie...

GALERIE „MUNDIAL' 70"

„Regizori"

MARKO

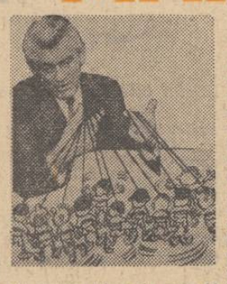

Josef Marko, selecționerul echipei Cehoslovaciei, a adus lotului reprezentativ seriozitatea, disciplina și tactul care îl caracterizau pe mijlocașul lui Slovan Bratislava. El a preluat direcția tehnică a naționalei după ratarea calificării la C.M. 1966 și trebuia să repună, rapid, selecționata pe linia performanțelor sale tradiționale. Marko a făcut-o cu multă chibzuință, știind să utilizeze foarte divers, grupul numeros al aspiranților la cele 11 locuri din reprezentativă.

Poate că exemplul Kvasniak spune foarte mult despre roadele acestei chibzuințe a lui Marko în formarea selecționatei. Alți selecționeri ar fi renunțat, probabil, cu ușurință la un jucător care a trecut de granița așa de grea, din fotbal, a celor 35 de ani ; un fotbalist care nici nu mai joacă la un club cehoslovac. Deci nu se mai află sub ochii săi. Dar Marko și-a dat seama că Kvasniak este de neînlocuit în echipă și l-a menținut cu încredere nu numai în lot, ci — automat — în formația titulară. Meciurile i-au dat perfectă dreptate selecționerului cehoslovac.

Acum, Marko pregătește caietul de regie pentru Mexic. Programul lui de pregătire a fost întîrziat de campionat cu mai bine de 10 zile. Dar Marko a știut să refacă această întîrziere printr-o totală remaniere a programului de jocuri. În drumul spre țara aztecilor, selecționații cehoslovaci și-au efectuat și aminatul program de partide de verificare, cîștigînd, din mers, timpul pierdut. În Mexic, selecționerul cehoslovac, în opoziție cu marea majoritate a celorlalți directori tehnici, se va limita la două partide de antrenament ; în rest, cei 22 de jucători vor efectua mai mult acele clasice „miute" — mici partide între ei. „Marko știe ce face. Nu vrea nici să-și obosească inutil oamenii, dar nici să-i invite la lene", observa unul dintre antrenorii care îl cunoaște foarte bine pe selecționer, reputat tehnician și el, Vytlacil.

Marko dorește să realizeze o performanță deosebită în Mexic, pentru că este ultima competiție în care semnează „regia" selecționatei. De la 1 iulie el trece la echipa de club Inter Bratislava unde, cum mărturisește, vrea să pornească, de la capăt, munca de construcție a unei echipe tinere cu care să încerce atacarea consacrării. „E atît de frumos să începi de la „a", mărturisește Marko, încît am acceptat să preiau direcția unei formații de mînji neexperimentați, dar gata la orice efort spre a ajunge cît mai sus".

Un „regizor" care revine la premierele în exclusivitate după puneri în scenă ale unor lucrări consacrate, acesta este Josef Marko, cel care pregătește acum lupta din „grupa infernului" de la Guadalajara.

„Dirijori"

PELE

După cronici, după așezarea pe teren, după rapoartele tehnicienilor, „dirijorul" echipei Braziliei ar fi Gerson. Probabil. Dar realul purtător al bagheței căutați-l ceva mai în față ; poartă tricoul cu numărul 10 și este chiar el, celebrul, inegalabilul, Pele. Indiferent dacă el se jură într-o mie de interviuri că nu iubește postul ăsta ; chiar dacă, efectiv, nu-i place ; chiar dacă, în fapt, nu-l joacă.

Dar gloria sportivă și anii l-au împins pe jucătorul cel mai cunoscut din lume — automat — spre rolul acesta psihologic pe care niciunul dintre coechipieri nu i-l poate contesta. Indiferent dacă volumul replicilor s-a înmulțit la un jucător cum este Gerson, replica cea mare rămîne în dreptul rolului Pele. „Perla neagră" simte, știe acest lucru. Declarațiile lui, inocente, neutre și neangajante dintotdeauna, au devenit — în timpul din urmă — cele ale omului care știe că are responsabilități în plus, care intuiește perfect că oricît de admirat ar fi — anii adolescenței fotbalistice au trecut și, acum, orice mare admirator al său îl privește cu greutatea dată de faptele din atitea sute de meciuri. Pele nu mai este băiețelul care plîngea la pieptul lui Gilmar pe un stadion suedez ; e un bărbat ajuns la maturitate, cap de familie, fotbalist călit în cele mai grele întîlniri pe care le poate juca o vedetă supercontinentală.

Realitățile acestea, fără să mai socotim valoarea care nu mai are nevoie de recomandări și argumente, fac din Edson Arantes do Nascimento, „părintele din teren" al naționalei braziliene. Jocul lui a căpătat — chiar cu prețul scăderii strălucirii breșelor fulgerătoare, de altădată, prin dispozitivul advers — o greutate în sine, acea greutate a jocului de construcție, a intervenției gîndirii. Reacțiile lui Pele nu mai sînt exclusiv rodul spontaneității ; acum tot ceea ce face el în teren e gîndit, e anticipat, e judecat. Spectacolul e văduvit, probabil ; dar cîștigă jocul cerebral, este acordată victoria unei fericite evoluții a unui mare talent care n-a trecut prin arenă numai sub fulgerele celebrității datorate talentului, ci și a unei munci cum rar se poate vedea. Și dacă Pele este respectat ca nimeni altul de coechipieri e tocmai pentru ceea ce a realizat prin acest imens efort, sub care a înțeles să subordoneze calități naturale cum n-au avut cinci jucători, de cînd există fotbalul.

Realul purtător al bagheței în formația „auriilor" ? Căutați-l ceva mai în față ; poartă tricoul numărul 10 și este chiar el, celebrul, inegalabilul Pele.

Bucătarul Hans-Georg Damker va însoți echipa de fotbal a R.F.G. la Campionatul mondial de fotbal din Mexic și, de aceea, a început să facă pregătirile necesare. La Leon, unde vor fi cantonați fotbaliștii vest-germani, el va pregăti mîncăruri din produsele luate de acasă. Damker a însoțit echipa națională de fotbal a R.F.G. și la ultimul campionat de la Londra cînd echipa R.F.G. a devenit vicecampioană mondială.

CONCURSUL NOSTRU

Pînă la 12 mai au fost triate și înregistrate 87 800 bonuri de concurs. Aceste operații se desfășoară în continuare.

BALONUL ROTUND

● **Fekete Carol, Arad :** Interesante propunerile dv. și ale altor colegi de-ai dv. Vom ține seama de ele cu prilejul organizării altor concursuri. Vă mulțumim.

● **Butuza Nicolae, Baia Mare :** Ce ne facem cu pronosticurile, că nu s-au adeverit. Dar pînă la urmă a ieșit bine. Reprezentanții țării noastre au plecat spre Mexic. Vorba dv. „acum ori niciodată !" se potrivește mai bine în aceste momente. Să sperăm că băieții noștri vor avea o comportare cît mai bună **acum.** Le dorim din toată inima acest lucru.

● **Ionel Petrea, Brănești :** Redactorii revistei noastre nu participă la acest concurs. Deci în această direcție nu vă faceți nici o grijă.

● **Pintilie Constantin, com. Mironeasa-Iași :** Ne bucură că un consătean de-al dv., Toader Lazăr, iubește atît de mult fotbalul încît a dat copiilor nume de jucători celebri. Vă rugăm să-i transmiteți și din partea noastră multă sănătate și fericire.

● **Suditu Ștefan, Potoci-Bicaz :** Propunerea dv. nu poate fi tradusă în viață. Motivul : Pînă vom cunoaște noi cîștigătorii concursului evenimentul de care vorbiți este depășit. Vă mulțumim pentru grija ce ne-o purtați.

● **Potorac Cornel, com. Jebel-Timiș:** Desigur, dacă un participant dă un pronostic greșit (chiar numai o singură echipă) nu mai participă la concurs, în caz că alți concurenți au toate pronosticurile exacte.

● **Cucușta Mihai, com. Laslea-Sibiu : Nicolescu Ion, com. Măgurele-Prahova și Pârlog Traian, Brăila :** Cite un bon anulat. Ați lăsat cite o întrebare necompletată.

● **Casian Radu, Suceava :** Echipa A.S.A. Tg. Mureș nu este bine indicată la întrebarea a III-a. Un bon anulat.

● **Iscru Elena, Timișoara :** Un bon anulat. Nu există chiar cu numele Ripensia București. Idem **Muntean Alexandru, Arad** (Știința Craiova) și **Bădescu Nicolae, Zimnicea** (U.T.A. București) cite un bon.

● **Chifor Ioan, Cluj** (4) ; **Atanasiu Mircea, București** (1) ; **Manu Constantin, Ploiești** (7) ; **Scărneciu Gheorghe, Brașov** (1) ; **Preoțescu Nicoleta, București** (2) ; **Virgil Pădureanu, București** (1) ; **Nedelcu Neagu, Brăila** (2) ; **Anton Niculina, București** (1) ; **Năstase Radu, Bacău** (2) ; **Dălanu Mihai, Ploiești** (1) ; **Comșa Iulian, București** (2) ; **Curea Victor și Mihaela, București** (5) ; **Purfan Teodor, Arad** (1) ; **Axani Dimitrie, Suceava** (1) ; **Zabec Adriana, Lugoj** (1) ; **Stănescu Gheorghe, Craiova** (1) ; **Tripa Ionel, București** (3) ; **Ispas Ion, București** (1) ; trecînd Progresul, fără nici o precizare, aveți anulate bonurile indicate de cifrele din paranteze.

● **Canarea Nicolita, București** (4) ; **Cristea Marian, București** (1) ; **Bole Vasile, București** (1) ; **Manolescu Constantin, Hîrșova** (3) ; **Schor Iosif, Galați** (1) ; **Marin Teodor, Bacău** (1) ; **A. Soroceanu, București** (1) ; **Constantinescu Nicolae, București** (8) ; **Bogdan Marin, București** (1) ; **Caranfil P. Gheorghe, București** (3) ; **Marinescu Emil, București** (1) ; **Gh. Tudor, București** (5) ; cifrele din paranteze reprezintă numărul bonurilor anulate. Ați trecut Dinamo fără a preciza care (București sau Bacău).

Pronosticul revistei „Magazin" la concursul Pronosport

1.	Chimia Rm. V.—Farul	2
2.	Victoria Roman—Dinamo Bc.	2
3.	Minaur Zl.—Petrolul	2
4.	Poli. Tim.—Dinamo Buc.	1
5.	C.S.M. Sibiu—U. Cluj	x
6.	Minerul Ghelar—Jiul	2
7.	Min. Moldova N.—F.C. Argeș	2
8.	Metalul Tr. S.—C.F.R. Cluj	2
9.	C.F.R. Pașcani—U. Craiova	2
10.	Rulmentul Bd.—Steaua	2
11.	Portul—A.S.A. Tg. Mureș	1
12.	Vict. Moreni—Steagul roșu	2
13.	Tractorul Bv.—Poli. Iași	2

RALIUL PRIMĂVERII ȘI ÎNCĂ CEVA

Activitatea automobilistică din țara noastră cunoaște un eveniment deosebit : mîine, duminică 17 mai, se desfășoară un raliu rezervat începătorilor — raliul primăverii.

Raliul va însuma aproximativ 260 km și se va desfășura pe următorul traseu : București — Moara Domnească — Urziceni — Buzău — Cislău — Vălenii de Munte — Ploiești — București. Viteza medie orară va fi de 40 și 60 km pe oră, în funcție de etapă. În regulamentul raliului sînt prevăzute toate condițiile, categoriile, obligațiile concurenților și tot ce poate asigura buna desfășurare a acestuia.

Desigur, la un asemenea raliu nu se așteaptă mari performanțe. Scopul lui este : dezvoltarea aptitudinilor automobilistice ale participanților și ridicarea măiestriei în conducerea automobilului, educarea automobiliștilor în spiritul respectării regulilor de circulație, pregătirea și calificarea automobiliștilor pentru a participa la competiții naționale și internaționale.

Subliniind importanța acestei inițiative (ce aparține școlii de șoferi amatori din București) dorim să ne referim la faptul că astfel de competiții nu au loc decît foarte rar și de regulă numai în Capitală. Știm cu toții că sportul automobilistic este la noi în fază incipientă, deși nu ne lipsesc și campioni adevărați (Florin Hainăroșie, Marin Dumitrescu, Aurel Puiu etc). Dar asemenea concursuri pentru începători și amatori, dincolo de formarea unor viitori campioni, au și niște rosturi mult mai importante cum ar fi cele de natură să determine perfecționarea artei conducerii de către tot mai mulți automobiliști. Să nu uităm că raportate la numărul vehiculelor aflate în circulație, accidentele dețin la noi un procent ridicat. Aici intervine desigur și faptul că în școlile de șoferi amatori se fin prea multe ore teoretice în timp ce pentru practică, pentru conducerea automobilului se afectează prea puțin timp. Nu mai vorbim de faptul că pe alocuri mai există încă (cel puțin în unele cazuri) lipsă de exigență la examenul pentru obținerea carnetului de conducător auto.

Asemenea deficiențe au mai fost discutate. Unele măsuri au fost luate și sperăm că fermitatea în uplicarea lor pînă la capăt va îmbunătăți substanțial modul de pregătire și de examinare a șoferilor amatori. Revenind la problemele ridicate de raliul primăverii, socotim că astfel de competiții ar trebui să se organizeze în număr mai mare și în toate județele țării. Școli de șoferi amatori există pretutindeni, filiale A.C.R. de asemenea. Nu ne îndoim că organele de circulație sînt dispuse să-și aducă aportul lor la desfășurarea în bune condițiuni a unor asemenea raliuri.

Raliul este un sport spectaculos, un sport al curajului și al îndemînării. Pretutindeni, acest sport este practicat și urmărit de milioane și milioane de oameni. Se va ajunge, desigur, și la noi, în anii următori, la amenajarea de piste speciale de raliu, la organizarea unor competiții de amploare. Pînă atunci însă, cel mai eficace mijloc de popularizare a acestui sport sînt raliurile pe șosea (în coastă, viteză, de regularitate etc.).

După cum spuneam mai sus, dincolo de toate acestea, este marele cîștig obținut pe linia dezvoltării aptitudinilor și a ridicării măiestriei automobiliștilor. Și asta are o valoare imensă din toate punctele de vedere.

V. STANESCU

Imaginea vorbește de la sine despre popularitatea de care se bucură cursele automobilistice

Fiți prezent la cel mai mare eveniment fotbalistic al anului!

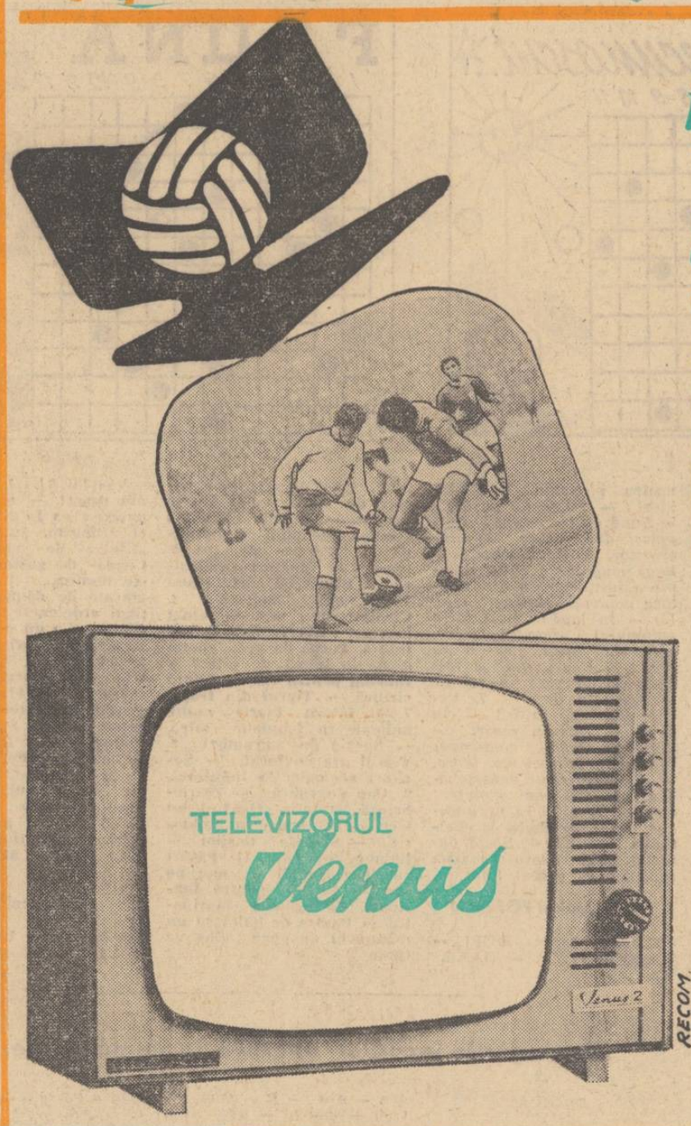

...Mexic, turneul final al Campionatului Mondial de fotbal ediția 1970, între 31 mai—21 iunie.

Toate cele trei meciuri ale echipei țării noastre cu reprezentativele Angliei, Cehoslovaciei și Braziliei pot fi vizionate în cele mai bune condițiuni, pe ecranul televizorului.

VENUS

— Receptor multicanal, ecran cu diagonala de 47 cm., prezentat într-o elegantă casetă furniruită, cu o linie modernă asimetrică.

— Mare stabilitate în funcționare, imagine și sunet de calitate.

— Prețul este de 3.400 lei. Se poate cumpăra și cu plata în 12—18 rate lunare, cu un aconto între 510—680 lei.

(5069)

— Redacția și administrația Piața Scînteii 1, telefon 17 60 10 (1449—1400) Oficiul poștal 33, căsuța poștală 4108. Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" —

BIBLIOTECA ASTRA
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL XIV nr. 659 — Sîmbătă 23 mai 1970 — 8 pagini 1,50 lei

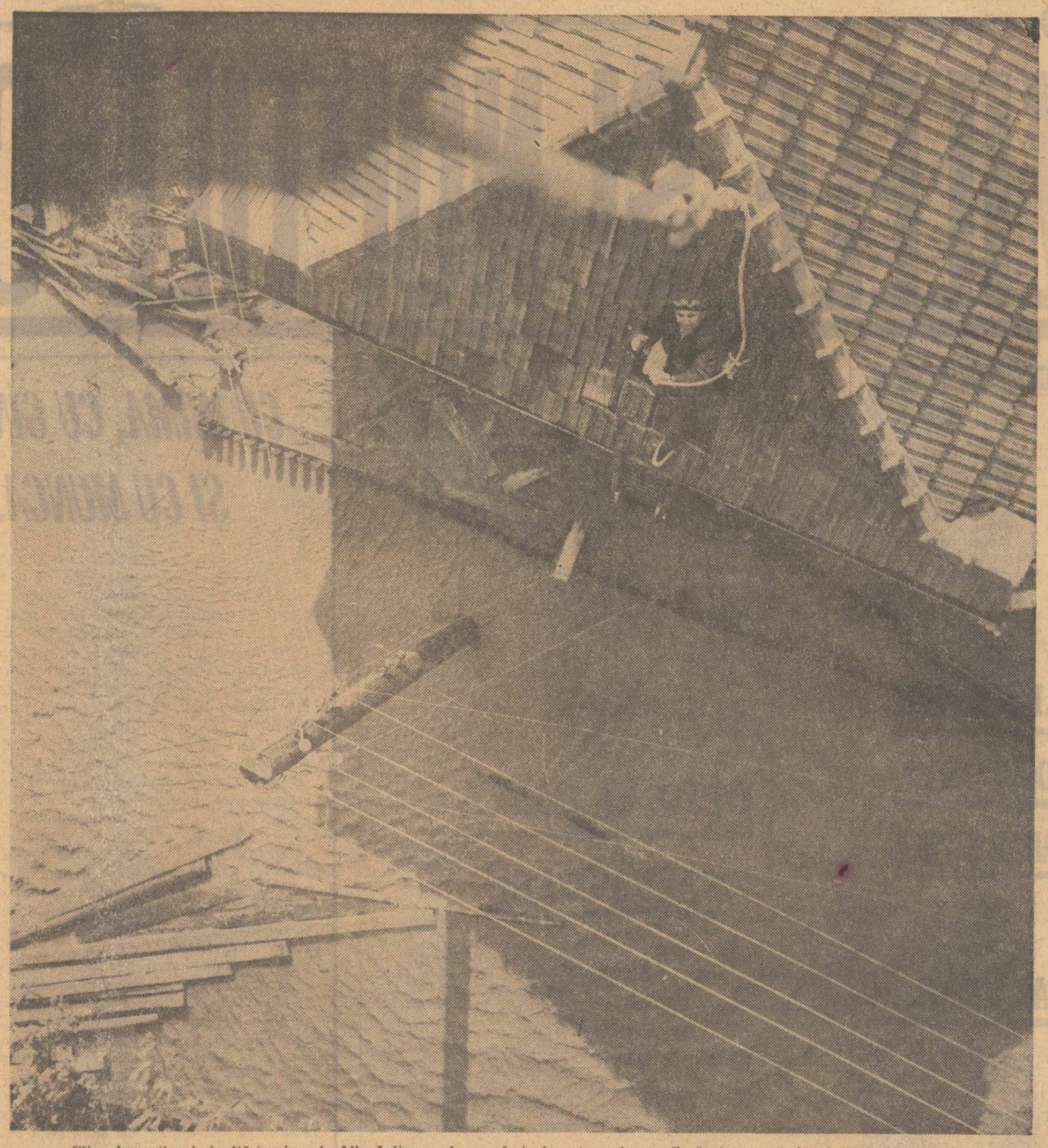

Clipe dramatice de înaltă tensiune la Alba Iulia : se depun eforturi pentru salvarea fiecărui om surprins de furia inundațiilor

• Cele mai simple cuvinte încearcă să povestească cele mai dramatice fapte • Stenograma, fila de manuscris, litera tipărită atestă un document tulburător dar și de înaltă umanitate • „Toți cetățenii Dejului" • Fapte uluitoare petrecute la Tg. Mureș • Din brațele salvatorilor — direct în brațele părinților • O sută de ore în luptă cu norii și cu apele • Adăpostul sigur oferit de prieteni • Depășind durerea din propria-i familie, a adus fericire în atîtea altele... • O unică și impresionantă dorință: de a salva oameni și bunuri, de a alina dureri, de a ajuta la normalizarea activității.

ZILELE ȘI NOPȚILE CELE MAI LUNGI

Zilele acestea, locul cel mai aglomerat din redacție este biroul în care tovarășele noastre de muncă, stenografele, au depășit toate normele de viteză a transcrierii cuvintelor în simboluri stenografice. Minutele cele mai pline se scurg în acest birou în care sună fără încetare telefoanele, în care ușa se deschide mereu. Stăm lîngă ele pentru a afla mai repede veștile pe care încercăm să le surprindem din expresia îndurerată a chipului, din încordarea cu care colegele noastre se concentrează să nu piardă nici un sunet. Poate le încurcăm munca... Dar dorim cu atîta înfrigurare să știm, ceas de ceas, tot ce se întîmplă, încît abia ne stăpînim nerăbdarea! Fiecare pagină dactilografiată, fiecare filă scoasă din telexul care bate necontenit, e un document. Este o mărturie de emoționantă umanitate, de autentic eroism a acestor zile de grea încercare pentru județele asupra cărora s-au abătut calamități naturale de o forță nemaipomenită.

Stenogramele transformate în manuscrise dactilografiate se string pe birourile noastre. Cele mai simple cuvinte povestesc cele mai emoționante fapte. Nu putem decît să le transcriem ca atare.

„LA TELEFON DEJUL..."

Citim o corespondență telefonică din Dej. În minte ne-au rămas cuvintele: „Toți cetățenii Dejului!" Au fost rostite de tovarășul VASILE LĂDARU, prim secretar al comitetului municipal de partid, într-o încercare de a sintetiza uriașul efort făcut de fiecare locuitor pentru a salva, pentru a ajuta, pentru a alina, pentru a readuce viața pe făgașul ei normal. Iar colaboratorul nostru, AL. KISS, care ne relatează aceste întîmplări de la fața locului, ne asigură că de fapt cuvintele sînt un omagiu adus caporalului NICOLAE POP, care spunea, după ce luptase zile întregi să salveze oameni și bunuri de forța înaintării apelor, de stricăciunile cauzate de mîl: „Am făcut tot ceea ce au făcut și camarazii mei", înlăturînd prin laconismul cuvintelor orice intenție de a i se atribui fapte ieșite din obișnuit. Obișnuit? Da, firește, este cel mai potrivit cuvînt. Singurul, pe care-l acceptă toți cei care, cu mic cu mare și-au pus puterea brațelor și căldura inimii în slujba unei datorii sacre, în momente cînd țara întreagă participă sub cele mai diferite forme la înlăturarea urmărilor inundațiilor, la punerea în afară de pericol a vieților și a bunurilor obștești și personale, la normalizarea vieții. Singurul cu care poate fi apreciat curajul utecistului ADRIAN CIUREA, elev în clasa a XII-a, care, împreună cu colegii lui, a salvat cu ajutorul unei mici ambarcațiuni viețile multor cetățeni de pe străzile Kogălniceanu și Barițiu. Chiar dacă recunoștința celor salvați este imensă, de neuitat. Într-unul din căminele puse la dispoziția sinistraților, ION A. MUREȘAN cu soția și cei șase copii ai săi, salvați cu ajutorul elicopterelor și-au găsit adăpost, hrană, speranță în puterea omului de a repune viața în matca ei firească, încredere în solidaritatea unei țări întregi, de la conducători și pînă la ultimul om.

Îl îndreptățește imaginea pe care Dejul o oferea la ora la care așternem aceste rînduri pe hîrtie: la Combinatul de celuloză și hîrtie, la IPROFIL, în alte întreprinderi, locurile de muncă încep să-și capete înfățișarea lor normală; pe șosele, zeci de camioane cu piatră, de construcție, cu alimente, cu apă aleargă, aleargă, spre punctele unde este nevoie...

Ostași, gărzi patriotice, muncitori din Arad clădesc stavile în calea apelor. Mii de saci de nisip sînt transportați zi și noapte pentru a bara revărsarea Mureșului

Foto : Nicu VASILE

„NICI-O GRIJĂ... MĂ ÎNTORC..."

Cine s-a gîndit să înscrie în date statistice cîte fapte deosebite s-au petrecut în zilele cînd orașul Tg. Mureș era pradă apelor? Nimeni și totuși ele au devenit atît de cunoscute încît tomuri întregi n-ar ajunge pentru a vorbi despre dragoste, despre sacrificiu, despre calm, despre disciplină, despre datorie.

Dar nu vorbele ci... faptele vorbesc! Ne-o confirmă corespondența primită din Tg. Mureș, de la colaboratorul nostru I. DELEANU. *Citîm un pasaj:* „Ce s-a petrecut în oraș în zilele acestui mai de neuitat? Au fost eforturi pe care aș vrea să le numesc uluitoare, fără nici un dram de exagerare, pentru ca o dată salvați oamenii, drumurile să fie refăcute, populația să fie aprovizionată cu alimente, școlile să funcționeze, luminile să ardă din nou în case, apa să curgă din nou în robinete iar oamenii să uite orele de coșmar, să se gîndească la ziua de mîine și să acționeze ca atare". *Vor rămîne însă povestite din om în om, tinerilor și bătrînilor, faptele unor oameni. Ale comunistului* IOAN FĂGĂRĂȘANU, *de pildă, care n-a pregetat să se arunce în puhoiul pînă la piept pe care benzina din punctul de alimentare din Piața Republicii, inundat și el, se prelingea pe apă, pentru a lua în brațe o fetiță, pentru a se întoarce să ia un băiat, apoi bătrîni, femei. După el, alții au intrat în luptă cu valurile. Actul lui de curaj a dat și altora aripi de îndrăzneală. Sau faptele revizorului contabil* SZEKELY LOSIF, *care a salvat cîteva zeci de oameni pe podul Mureș; ale mecanicului* BUTIC FRANCISC, *care a adus de la Deda 50 de vagoane — prima garnitură ce a putut străbate această distanță, după retragerea apelor — vagoane ce conțineau piatră pentru repararea terasamentului în zona*

Lucia MANOLESCU

CONTINUARE ÎN PAG. 2

Zile și nopți, nopți și zile de încleștare. A trecut o săptămînă. Parcă a fost ieri cînd ne gîndeam încă la orașele noastre transilvănene ca la niște bijuterii, cu turnurile lor medievale, cu clopotnițele strălucind în soare, cu oamenii lor harnici și gospodari. Apoi a venit puhoiul și a șters aurita imagine, înlocuind-o cu alta, cenușie, îndoliată. O săptămînă doar, în care, cu o furie oarbă, a fost distrusă truda unor ani. Și cît am cîntat, din veac în veac, și Mureșul, și Oltul, și Bistrița și Siretul... Și cît ne-a plăcut să le vedem spărgînd cu vigoare tinerească munții, îndreptîndu-se, pe urmă, în albiile lor cuminți, la vale, udînd șesuri mănoase și dînd forță inimii de lumină a țării!...

Au trecut aceste zile — zile de coșmar — și poate că primejdia cea mare a trecut. Și a venit momentul evaluărilor. Din date aproximative, e vorba de miliarde. Nu ajunge, așadar că Mureșul, și Oltul, și Bistrița, și Dunărea, și Siretul, vor reveni în matca lor scăldîndu-și undele, ca totdeauna, în lumina soarelui și a lunii. Încordarea cea mare, sistematică, de durată, abia acum începe. Acum, voința omului trebuie să biruiască și va birui.

Stau garanție aceste zile de neuitat: ostașii care au astupat cu trupurile lor spărturile din digul ce amenința să se prăbușească, aviatorii care au salvat mii de vieții omenești, zecile de mii de cetățeni anonimi, care au făurit cu faptele lor o nouă legendă eroică, din care doar o infimă parte a putut fi cuprinsă în pagina scrisă, și nu puținii care s-au jertfit în înfruntarea cu apele. O împrejurare în care poporul nostru și-a confirmat încă o dată milenara sa istorie...

Au fost cei de acolo, în lupta dreptă, necruțătoare cu apele; au fost și ceilalți care au simțit că în acele clipe ar trebui să fie acolo și, în mod imperios, să facă ceva, orice ar putea fi de folos, cu propriile lor mîini spre a micșora suferința. Și sufletul alerga acolo, era acolo, în timp ce brațele și mintea se aflau la datoria de fiecare zi, mărită cu tainul celor de acolo, care au fost rupți de la activitatea lor creatoare, astfel încît pulsul țării să bată în ritm normal.

Cîte gesturi n-au fost făcute în aceste cîteva zile, de la suprema uitare de sine, pînă la contribuția celui care a dăruit o parte din ceea ce are, poate nominal neînsemnată dar uriașă prin semnificația ei! Cîte dovezi de unitate, de frăție, de abnegație! Și cîtă hotărîre de a reveni pe teritoriul pustiit și a-l transforma din nou în grădină înfloritoare!

Răsfoiți paginile ziarelor și adunați cifrele pe care, în mod prozaic, le numim angajamente. Transpuneți cu gîndul aceste cifre pe pămînturile acum îmbrăcate într-un răscolitor zăbranic și veți citi cuvintele unui înălțător poem, pe care poporul nostru a și început să-l scrie: Poemul Reconstrucției.

AL. CORNESCU

ZILELE ȘI NOPȚILE CELE MAI LUNGI

URMARE DIN PAG. 1

Luduș-Războieni, alimente, coletărie; ale șoferului FODOR IOAN *care transportase alimente o zi întreagă și pleca spre Tîrnăveni, pe un drum greu, cu șoseaua ruptă pe alocuri de ape, spunînd în loc de rămas bun:* „Nici o grijă, voi circula prin mijlocul drumului, unde este mai sigur. De întors cred că mă întorc pe la 12 noaptea". *Nici un cuvînt în plus — ca și cum ar fi plecat într-o cursă obișnuită...*

„ERA DE DATORIA NOASTRĂ SĂ-I SALVĂM!..."

Foile proaspete scoase din mașina de scris, pe care le citim acum, aduc vești din Moldova, de pe malurile înfuriatei Bistrițe ce a încercat să scape din zăgăzuiala barajelor. Au fost momente de mare tensiune la Bicaz, în cartierul Mărceni, cu cele aproape 1 000 de locuințe, la Pîngărești, la Gîrleni, la fermele de pe valea Bistriței. **„Dar au trecut,** ne relatează colaboratorul nostru C. AZOIȚII, **cu ajutorul celor care n-au pregetat să sară în ajutorul oamenilor, animalelor, să scape din calea apelor bunurile obștești sau personale. Locuitorii cartierului au fost salvați de peste 600 de cetățeni. La Pîngărești, cele două hidroagregate scoase din funcție din pricina șuvoaielor de apă și a viiturilor au fost redate producției după o noapte întreagă de muncă de echipa de intervenție formată din electricianul GH. IOSUB, mecanicii VASILE UNGUREANU și MIRCEA STROE, scafandrul ION CIOBANU. Copiii Francisc Kadar și Petre Roșu din Gîrleni, rămași izolați, au fost salvați de VASILE PRUTEANU și GHEORGHE SUFARU de la hidrocentrala din apropiere. Din brațele lor au trecut în brațele părinților, iar la mulțumirile primite cei doi au răspuns doar: „Era de datoria noastră să-i salvăm!"** Zeci de oameni din fermele Bistriței, din cooperativele agricole de pe valea acestui rîu, au salvat oile și ciobanii prinși de ape.

NAȘII MICUȚEI EUGENIA

Elicele elicopterelor s-au învîrtit în aceste zile aproape neîntrerupt. Uriașele libelule au pătruns în locurile cele mai îndepărtate, mai periculoase. **„Peste o sută de ore în luptă cu norii și apele, de la Dej și pînă dincolo de Deva —** ne relatează colaboratorul nostru din Deva, I. COJOCARU — **pilotul, maiorul VASILE CUCIUREANU, pilotul secund, locotenentul VICTOR LOTER și maistrul GRIGORE ORBOIU s-au oprit deasupra acoperișurilor caselor luînd cu ei numeroși cetățeni din județ".** Și tot cei trei au reușit să salveze și să asigure transportarea la timp a Ioanei Sonoc din Bretea Mureșana la maternitatea din Deva. După o jumătate oră, Ioana Sonoc a născut o fetiță. Un licăr de viață nouă a pîlpîit, datorită unor oameni curajoși și inimoși pe care poate mi-

OTTO ȘI BARCA SALVATOARE

O vorbă binescunoscută spune că „prietenul la nevoie se cunoaște". Poate că în aceste zile și-a depășit semnificațiile fiindcă a pus în lumină însăși calitatea de om. Oameni care nu se cunoșteau au acționat animați de un sentiment mai larg decît prietenia, care i-a determinat să sară, cu prețul unor mari sacrificii, în ajutorul vecinului dar și al necunoscutului, al cetățeanului din orașul lui dar și al omului din altă parte a județului, a țării, fie că i-a salvat viața și avutul, fie că ajută la refacerea avariilor, la reintrarea în normal a comunicațiilor, a producției întreprinderilor, a aprovizionării.

Episodul de pe malul Tîrnavei, din frumosul oraș Sighișoara, surprins de colaboratorul nostru T. O. CEPRAGA, vorbește de la sine:

„Orele 15... Tîrnava se revarsă... Apa crește neîncetat, iar valurile se joacă în voie pe străzi, adunînd cu ele tot ce găsesc în cale: butuci, lăzi, butoaie, obiecte gospodărești.

„La 19,30 — ne povestește C. Dumitru — am încercat să fugim. Era prea tîrziu. Ne-am refugiat în podurile caselor, am strigat după ajutor.

După branșamentul căii ferate, cei cîțiva oameni care se aflau acolo, ne făceau semne că nu pot veni în ajutor. Otto Lutz era acolo, cu o barcă de două persoane pe care și-o construise singur. Casa lui Otto era lîngă noi. Tatăl lui venise în ultimul moment să mai adune ceva lucruri și să le adăpostească în pod.

Lumea striga din toate părțile. La ora două noaptea, a căzut stîlpul electric care a tăiat casa noastră în două.

La nici o jumătate de oră se prăbușiseră cele case, printre care și casa lui Otto. Mihai Lutz, tatăl lui, dispăruse. La ora 3 noaptea, soția mea s-a aruncat în apă, încercînd să înoate pînă la prima casă. Au prins-o vîrtejurile iar valurile și noaptea o înghițeau.

După un sfert de oră, cînd credeam că totul era pierdut, am auzit strigînd după ajutor. Au salvat-o niște vecini. Eu m-am urcat, împreună cu nepoțica pe un păr de lîngă casă. Am stat acolo pînă dimineața la 11,30, cînd Otto ne-a salvat cu barca lui.

Chiar dacă fiecare a trăit momente oarecum diferite, finalul a fost același: salvați cu barca lui Otto Lutz."

L-am găsit acolo, printre ruinele casei lui, răscolind mîlozul. Ne-a răspuns întrebării direct, simplu: „Casa noastră s-a prăbușit noaptea. De atunci, nu mai știu nimic de tata. La 6, cînd se lumina de ziuă, am intrat printre case pentru a salva pe cei ce strigau după ajutor.

— Cîți oameni și copii ați salvat?

— Păi, nu mai știu: să vedem — întîi, familia Coman și Tița (5 persoane), Aparhideanu (7 persoane), familia Munteanu (4 persoane), Incsze (8 persoane), apoi Khirsner (4 persoane) etc., etc. În total, peste 60 de persoane, din care, mai mult de jumătate copii".

Barca mică, nesigură, a pus la încercare, în situații foarte grele îndeminarea acestui tînăr de 34 de ani, frezor la Întreprinderea „Nicovala" din Sighișoara, care, fără să pregete, depășind durerea din propria-i familie, a adus fericire în atîtea altele".

Cînd învolburarea apelor s-a liniștit, oamenii și-au încordat puterile pentru a reface căile de comunicație pentru a înlesni transportul alimentelor, medicamentelor, obiectelor trimise de întreg poporul celor sinistrați. La punctul Murgeni, km 23,700 se lucrează la repararea liniei ferate Sighișoara—Vînători—Odorhei

CU INIMA, CU GÎNDUL ȘI CU MUNCA...

Aș vrea să mă adresez tuturor celor care, au suferit și suferă din pricina inundațiilor. Să le spun cîteva cuvinte calde, ne mărturisea în dimineața zilei de marți 19 mai, ION MANOLACHE, șeful brigăzii de zidari care lucrează pe șantierul complexului urbanistic din piața N. Bălcescu, la fațada hotelului Intercontinental. Le-am consemnat și le redăm mai jos:

„Sînt alături de voi și eu și toți cei 33 de oameni din brigadă. Întîi, cu inima, fiindcă ne-au îndurerat încercările prin care ați trecut și mai treceți. Apoi, cu gîndul de a vă ajuta din toate puterile. Întregul nostru șantier a hotărît să renunțe la o parte din salariu pentru a contribui la recuperarea pagubelor. E un obol destul de modest. Fiindcă noi știm că trebuie să se refacă drumuri și case și bunuri. Sîntem departe de voi, dar dacă am fi chemați, n-am sta pe gînduri, nici unul din brigadă să punem chiar noi mîna pe cărămidă și să vă ajutăm la reconstrucții. Deocamdată, ne-am făcut niște socoteli gospodărești, fiindcă știm că țara întreagă așteaptă de la noi toți să răspundem cu cinste sarcinilor și să le depășim, să muncim astfel încît să cîștigăm timp, să scurtăm termene, să ajutăm să se treacă peste aceste momente grele fără ca planul economiei noastre să sufere. Și Ștefan Matache și Niculae Stanciu și toți membrii brigăzii am hotărît să muncim cîte jumătate oră în plus zilnic, un sfert de oră înainte de începerea lucrului pe șantier și un sfert de oră după terminarea muncii. Asta înseamnă peste 15 ore pe zi în plus, deci peste 300 mp din suprafața fațadei la a cărei finisare lucrăm. De azi înainte ne-am gîndit că este de datoria noastră să umblăm cu mai mare grijă cu fiecare material de construcție. Nu ne mai putem permite să risipim nici o cărămidă, nici un pumn de ciment. Trebuie să facem economii, fiindcă voi aveți atîta nevoie de materiale de construcții!

Cu inima, cu gîndul, cu munca noastră înzecită stăm alături de voi și vă întindem mîna bărbătește pentru a ști că vă puteți bizui și pe ajutorul nostru al brigăzii, așa cum vă puteți bizui pe ajutorul țării întregi".

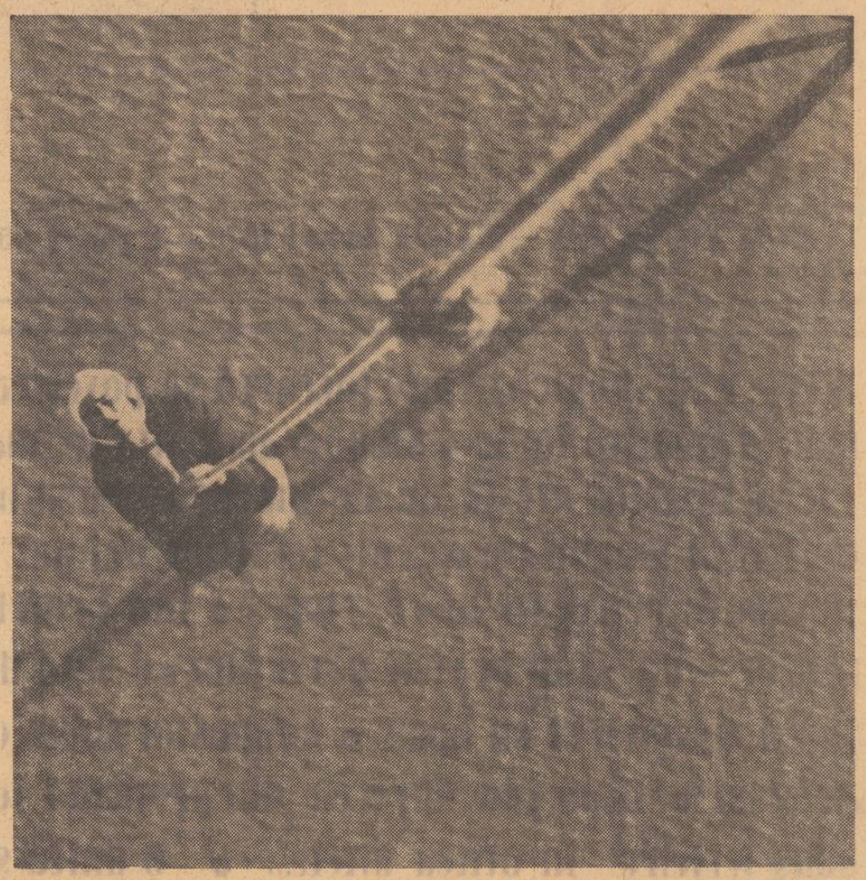

Încă un om salvat, încă o viață cîștigată. Neobosiți, piloții elicopterelor își continuă munca lor eroică

DIN BRĂILA ȘI GALAȚI AFLĂM:

Un telefon de ultimă oră ne aduce vești de la colaboratorul nostru C. SÎRBU aflat în locurile unde oamenii își îndîrjesc eforturile pentru a pune stavilă în calea apelor ce înaintează, pentru a preveni pagubele pe care le pot aduce inundațiile.

„Coborîm pe peronul gării Brăila biciuiți de o ploaie deasă și rece. Orașul e liniștit fiindcă așezarea lui pe promontoriul înalt îl scutește de pericol. Sînt amenințate însă împrejurimile: apele Siretului revărsat în urma ploilor din ajun au ajuns pînă la Brăila, inundînd sate și ogoare. Revărsarea lui a făcut să crească și nivelul Dunării, primejduind existența acelui mic loc de odihnă și recreere al brăilenilor — Marea insulă de pe Dunăre, creație splendidă a naturii. Lupta oamenilor pentru îngrădirea insulei cu un dig protector este fără odihnă. Luăm ultima cursă de autobuze care pleca spre Galați. Drumul pînă la satul Serdaru a fost liniștit. Dar aici, lucrurile s-au complicat. Siretul și-a croit alt drum spre Dunăre, trecînd peste șoseaua națională. Pe o porțiune de aproape 1 kilometru, bat valurile apelor. Merg pe aici numai mașini de mare tonaj. Șoferul nostru face eforturi evidente să nu amețească. Apa îi fură privirile și dacă nu ar fi unele jaloane înfipte la marginea drumului, autobuzul ar urma pe un fir greșit. În dreptul șoselei inundate, vedem primele case sub apă. Toți locuitorii din sat au plecat. Linia de cale ferată care merge spre Tecuci arată ca două urme de tuș trase pe luciul apei. Un mecanic temerar circulă pe ultimele porțiuni, pentru a aduce ultimele bunuri salvate. Pe drum, întîlnim camioane cu vite aduse spre adăpostire".

La Galați aflăm că la Barboși, în comuna Independența și în alte comune, lucrările de salvare au dovedit din plin eroismul localnicilor, al muncitorilor, al ostașilor veniți în ajutor. Dar în afară de Siret, la Galați se așteaptă ca apele Prutului să crească și mai mult. În lunca acestui rîu se depun eforturi extraordinare pentru a stăvili apele. Pe de altă parte, trebuie ținut piept și apelor Dunării, care în dimineața zilei de marți trecuseră de nivelul cheiului. Faptele de abnegație, victoriile oamenilor pentru înfrîngerea naturii dezlănțuite se topesc într-un șuvoi de eroism: o echipă de liniori condusă de comunistul MIHAI MUȘAT a înfruntat puhoaiele pentru a restabili legătura telefonică întreruptă într-un anumit punct pe linia Tudor Vladimirescu-Nămoloasa; o echipă de electricieni a montat la Șerbești o rețea electrică și un transformator în copaci pentru a înlesni lucrul la dig și pentru a putea supraveghea tot timpul nivelul apei; la Brăiștea, sute de hectare au fost puse la adăpost prin lucrările executate rapid și temeinic; aceleași măsuri au fost luate la I.A.S. Bădălan sau la I.A.S. Brateș.

BARAJUL VIU AL PUTERII ȘI VOINȚEI NOASTRE SE RIDICĂ ÎN CALEA GREUTĂȚILOR

Deschidem din nou ușa biroului în care telefoanele sună fără întrerupere, în care mîinile obosite de acum, poartă cu maximă repeziciune creionul pe foile imaculate ale caietului de stenografie. Ce noutăți mai sînt? Întrebăm în șoaptă. Așteptăm cu aceeași înfrigurare ultimele știri...

Le aflăm la fel de impresionante. Om lîngă om, încurajați de sprijinul țării întregi, de grija neasemuită a conducătorilor ei, toți sînt concentrați în ampla acțiune de refacere, de normalizare a vieții. Întreprinderile, magazinele, restaurantele Dejului funcționează aproape normal. Someșul a început să scadă. Din Satu Mare, din Alba Iulia, din Tg. Mureș colaboratorii noștri ne transmit că drumuri și căi ferate sînt repuse în circulație, că aprovizionarea se îmbunătățește datorită intervenției dîrze a oamenilor, ajutorului dat de orașele, de satele, de județele învecinate.

Nimic din ceea ce poate să dovedească oamenilor loviți de calamități sentimentele calde cu care ceilalți le stau alături, nu este neglijat. Citim pe filele manuscriselor, pe foile scoase din plicurile adresate redacției, pe hîrtia proaspăt tipărită a ziarelor, mii de cuvinte care exprimă o dorință unanimă: aceea de a ajuta pe cei loviți trimițîndu-le o parte din salariile lor sau bunuri personale, oferindu-se să răspundă oricînd la chemarea organelor de partid și de stat pentru a întări puterea brațelor încordate acolo, în locurile sinistrate, făcînd eforturi deosebite pentru a compensa, prin succese mai mari în producție, pagubele suferite de economia națională.

Cele mai simple cuvinte au încercat să povestească fapte dintre cele mai emoționante. De fapt, n-am făcut decît să reproducem ceea ce s-a întîmplat. Tot ceea ce s-a întîmplat? Cine va putea povesti vreodată tot ceea ce s-a întîmplat?

Lucia MANOLESCU

Imaginea impresionantă a unei localități care a avut de înfruntat iureșul năvalnic al apei: Satu Mare

DE PRETUTINDENI

O UZINĂ din Sosnevet (Polonia) a început să producă carton de construcții, acoperit cu folii de aluminiu. Acestea reflectă razele solare și nu permit încălzirea asfaltului cu care este impregnat cartonul.

IN TRIBUL tordji din insula indoneziană Sulavesi se consideră că o femeie nu este cu adevărat frumoasă decît dacă îi lipsesc dinții din față. Și cu toate că autoritățile interzic acest obicei barbar, femeile continuă să se încăpățîneze să fie „frumoase". Ele se duc pe furiș în jungla, unde cu ajutorul unei pietre tari își tocesc cu multă răbdare dinții.

La vîrsta de 17 ani Gwen Bachman măsoară 2,10 m și bineînțeles că este pivotul echipei de baschet feminin unde studiază : colegiul Englewood High School (S.U.A.). Medicii socotesc că ea va mai crește puțin, iar antrenorul echipei este fericit că are o jucătoare atît de înaltă. Aceste două imagini vă înfățișează mai pregnant diferența între ea și colegele sale.

IN INSULELE Cocos (Oceanul Indian) s-au bătut pentru prima dată în lume monede din mase plastice. Cu această ocazie, au fost rezolvate în sfîrșit cele două probleme : menținerea formei și durabilității monedelor. Ele au fost supuse și la un nou proces de fabricare : cerneala tipografică a pătruns în suprafața monedei și în acest fel semnele imprimate nu se vor mai șterge. Cel mai important lucru însă va fi deosebirea monedelor între ele prin culoare : rupia va fi roșie, iar centul albastru.

SUPĂRAT pentru faptul că a fost amendat pentru exces de viteză, cetățeanul John Colbe din Richmond (S.U.A.) a rupt în bucățele procesul verbal și l-a aruncat pe jos. Urmarea ? Tribunalul l-a condamnat la o amendă de 12 dolari pentru exces de viteză și la o amendă de 25 dolari pentru că a aruncat... gunoi pe stradă.

Fabrica de ceasuri din Moscova care produce o gamă variată de ceasuri de mînă și de masă, și-a cîștigat un binemeritat prestigiu atît în U.R.S.S. cît și peste hotare. Produsele acestei uzine se exportă azi în peste 50 de țări. De curînd a intrat în producția de serie ceasul de masă electronic „Slava" pe care-l vedeți în fotografie.

TIMP DE 15 ANI (începînd din anul 1954) soții Jim (50 de ani) și Lala Fari (34 de ani) din Los Angeles nu și-au vorbit. Problemele curente ale conviețuirii le-au rezolvat prin scris. Totul a pornit de la o ceartă între soți și nimeni și nimic n-au reușit să-i convingă de absurditatea acestei situații. În fine, după 15 ani, o împrejurare deosebită (le-a luat foc casa) i-a dus la împăcare.

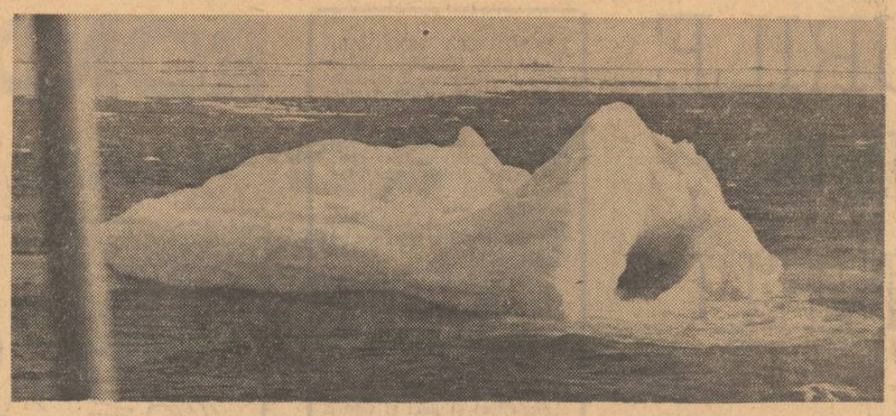

Un „pui" de iceberg lîngă bordajul traulerului nostru...

Corespondență specială de pe traulerul Razelm:

ÎN DRUM SPRE CASĂ

● Slalom printre icebergurile de 30-40 mii tone ● Nici un traul lipsă la apel ● Toate magaziile vasului sînt pline

Trei sunete lungi de sirenă — salutul tradițional — un rondou larg, și traulerul „Razelm" a părăsit zona de pescuit, îndreptîndu-se spre țară.

Campania de pescuit în Labrador a însemnat un greu examen atît pentru nava, abia ieșită din șantier, cît și pentru echipaj. Un examen de 85 de zile și nopți, al stăpînirii de sine, al ochilor ageri și al brațelor vînjoase. A fost un examen de tărie și abilitate, avînd împotrivă natura aspră a iernii din nordul Atlanticului și nepreväzutul unei munci cum este pescuitul oceanic.

Acum, în drum spre casă, satisfacția izbînzii încă n-a reușit să șteargă complet de pe chipul oamenilor toate urmele încleștării prin care au trecut. Și dacă vreo cută va rămîne să brăzdeze fața pentru totdeauna, nu va supăra pe nimeni acest însemn al bărbăției.

A fost greu, dar am învins. Evocarea, oricît de proaspătă ar fi, estompează culorile. De l-ar ruga cineva pe comandantul Eugen Constantinescu să povestească cum a fost, sînt sigur că ar vorbi zimbind despre toate nopțile albe și zilele negre de pe comanda de navigație cînd furtuna ne tăvălea bezmetic, cînd ofițerii și timonierii de cart se schimbau la patru ore, iar el rămînea mereu treaz, mereu atent și încordat, sporind vigoarea navei cu propria-i bătaie a inimii.

Despre sloiurile perfide de gheață și icebergurile de 30-40 mii de tone care ne împingeau mereu spre sud, despre slalomul printre ele, despre manevrele abile de evitare, cînd comenzile sale precise și sigure fereau bordajul de găuri, probabil că ar aminti doar în treacăt. Ar vorbi însă cu însuflețire și cu o lumină caldă în priviri despre echipajul său și în primul rînd despre inginerul traul Costa Iancu, a cărui sarcină — conducerea pescuitului — a fost cea mai grea și cea mai importantă. Ți l-ar da exemplu de probitate profesională, destoinicie și modestie. Și n-ar exagera deloc pentru că l-am văzut pe inginerul Iancu minuind cu aceeași ușurință rigla de calcul la întocmirea schițelor de traul, dar și iglița pescărească, pentru a repara uneltele în plin viscol pe punte.

Față de condițiile vitrege ale pescuitului în Labrador, cu ape adînci și funduri accidentate, avariile sau pierderile de unelte pescărești au fost aproape neglijabile. Și aceasta datorită în cea mai mare măsură atenției cu care inginerul a urmărit fiecare trauler, a supravegheat și reglat corect vinciul traul. S-a realizat o performanță aproape incredibilă pentru o cursă de pescuit în această zonă : nici un traul pierdut, nici măcar un panou de traul.

Deși tînăr, oamenii îl iubesc și-l prețuiesc pentru firea sa dreaptă, pentru priceperea sa, pentru rîvna cu care muncește. Le-a fost nu numai conducător, ci și prieten, tovarăș de nădejde. Împreună au zmuls oceanului 1.825.000 kg. de cod, sebastă și cambulă, din care au rezultat prin prelucrare și congelare, 187.000 kg fileu, 628.000 kg decapitat — eviscerat, la care se adaugă 143.508 kg. făină de pește și 23.100 litri ulei de pește.

Toate magaziile vasului sînt pline, uneltele de pescuit sînt puse la adăpost, iar agregatele de prelucrare au fost oprite. La bord se face toaleta vaporului : se curăță rugina, se spală, se vopsește. Oamenii sînt veseli, entuziaști, puși pe glume și povești. Buna dispoziție i-a cuprins și pe cei mai taciturni din fire. Și cînd totul se termină cu bine, ești tentat — firește — să-ți amintești mai ales ce a fost bun și frumos... Vom povesti acasă, nu numai cum se lucrează la minus 20 de grade C., fiindcă au existat în această cursă și zile bune... Foarte puține — este adevărat — dar neasemuit de frumoase.

Cînd apuca să se domolească vîntul, și vasul se strecura printr-o continuă, halucinantă. Sînt imagini și momente pe care nu le vei uita niciodată, dar rare și scurte. Majoritatea timpului a însemnat o luptă surdă cu gerul, furtunile, ghețurile. De aceea, acum la înapoiere, ne este așa de năprasnică bucuria, și atît de fierbinte nerăbdarea.

Din păcate, nici măcar la traversadă nu ne-a iertat Atlanticul. Ne-a trimis în față — pînă la Azore —, vînt tare și valuri dușmănoase. Dar l-am lăsat în urmă. Gibraltarul este ultima escală. Poate Mediterana va simți cît de tare ne grăbim, și va fi blîndă. Încă o săptămînă — de nu ne va întîrzia din nou furtuna —, și-i vom îmbrățișa pe cei dragi. Oricum va fi însă, așa cum spunea Blaga, anume parcă pentru inima noastră de acum,

„Știind că te voi revedea,
Ușor mi-ar fi și prin furtună
Lumină caldă, vorbă bună,
CĂMIN, odihna mea."

Ing. Ion NAE
Cercetător la Stațiunea marină de cercetări piscicole „Gr. Antipa" — Constanța

P.S. Au mai rămas în Labrador traulerele românești „SINOE" și „MAREA NEAGRĂ". La plecarea noastră, comandanții Val Săvulescu și Petre Șuba ne-au comunicat — în numele echipajelor —, că sînt sănătoși cu toții și că vor face totul pentru a veni cît mai curînd în țară.

DE PE FIRUL EVENIMENTELOR

CA LA WATERLOO

de Nicolae LUPU

Timp de cîteva săptămîni distracția favorită a observatorilor politici din capitala engleză a fost să ghicească dacă și cînd vor avea loc alegeri premature. Acum cînd răspunsurile au fost date, ghicitul electoral, în așteptarea zilei de 18 iunie, continuă netulburat cu altă temă : cine va ieși în alegeri ?

Evident sondajele de opinie publică constituie forma obișnuită de desfășurare a acestui joc dar nu satisfăcătoare pentru practicanții încercați ai culiselor politice. Pentru cercul lor restrîns un ziarist a avut ideea de a organiza un sondaj de opinie în înșeși rîndurile politicienilor participanți la cursa electorală. Dar, după cum afirmă „Daily Mirror", aceste „calcule cu caracter particular trebuie să rămînă foarte, foarte secrete".

Dar cum distracția nu are nici o valoare fără publicitate, ziaristul în cauză a găsit o altă soluție organizînd o anchetă asupra opiniilor celor ce sondează și analizează reacțiile opiniei publice, în rîndurile comentatorilor politici de frunte ai ziarelor engleze. Patruzeci de comentatori au fost solicitați să răspundă la întrebarea : „Cine va cîștiga viitoarele alegeri și ce majoritate va avea ?" Douăzeci și doi au apreciat că partidul laburist va fi cîștigător, iar șaptesprezece că partidul conservator va prelua puterea. În ce privește locurile în parlament o majoritate a celor consultați a prezis că laburiștii vor avea cu 25—35 de locuri mai mult decît conservatorii, dar în medie se prevede doar o majoritate laburistă de 5 locuri. Este menționat ca un fapt interesant că în grupul celor ce dau drept sigură victoria laburistă se numără o serie de comentatori conservatori în timp ce în rîndul celor 17 ce prevăd o victorie conservatoare se află comentatori laburiști.

Odată epuizate și aceste speculații, în așteptarea verdictului urnelor, observatorilor le-a mai rămas un singur subiect de senzație : care este motivul pentru care liderul laburist Harold Wilson a ales drept dată a alegerilor 18 iunie, cînd se împlinesc 155 ani de la înfrîngerea lui Napoleon, de către englezi la Waterloo ? S-a vrut oare să se sugereze că învingătorul în alegeri trebuie să fie acela care va putea înfrînge cu succes desfășurarea de forțe franceze în Piața Comună ? Sau se încearcă a se arăta că pe conservatori îi așteaptă o înfrîngere ca la Waterloo ? În cazul acesta cînd Wellingtonul laburist va cuceri ultimele redute electorale din mîinile Ney-ului conservator, celor înfrînți le va rămîne cel puțin plăcerea de a parafraza o binecunoscută sfidare istorică : „Garda moare dar nu se predă... pînă la viitoarele alegeri".

ÎN CUBA se experimentează un nou material de construcție : prefabricate din resturi de trestie de zahăr și ciment. Materialul este de 12 ori mai ușor decît betonul, nu arde, este rezistent împotriva efectelor intemperiilor și împotriva influențelor biochimice.

DE PRETUTINDENI

SE PARE că a fost descoperit secretul viorilor celebrului maestru italian Stradivarius. Un chimist suedez afirmă că sunetul deosebit de dulce al instrumentelor construite de Stradivarius se datorează faptului că maestrul le acoperea cu un lac special. Compoziția acestuia a fost stabilită în urma diferitelor analize, inclusiv spectrografică. O bucățică mică de lac, veche de 200 de ani, a fost descompusă în părțile sale componente. Apoi, din aceste substanțe chimice s-a obținut lac proaspăt cu care au fost vopsite viori contemporane. Experții nu au putut deosebi după sunet instrumentele noi de cele vechi.

O ÎNTREPRINDERE din Wellingborough a publicat în ziarul local următorul anunț : „căutăm stenodactilografă cu ochi albaștri splendizi, pentru birou vopsit în albastru".

UN DERMATOLOG englez a declarat recent că majoritatea bolilor de piele se datorează spălatului prea des. După această declarație a fost declanșată împotriva dermatologului o campanie vehementă din partea fabricanților de săpun.

ÎN ULTIMII aproape 2 000 de ani ai erei noastre, au dispărut de pe suprafața Pămîntului aproximativ 110 specii de animale. În prezent, sînt pe cale de dispariție 600 specii de animale din diferite colțuri ale Pămîntului. Iată de ce imperativul „Salvați animalele", devine o datorie pentru oamenii de pretutindeni.

FERMIERII japonezi au fost uimiți cînd au văzut pădurile de bambuși înfloriți. Nimeni nu văzuse niciodată pînă atunci bambuși cu flori. Peste cîteva săptămîni, tulpinile de bambuși s-au uscat. Faptul, nemaiîntîlnit în generația actuală, nu este nou pentru știință : bambușii înfloresc și mor la fiecare 120 de ani. Rădăcinile, în schimb, nu se usucă dar au nevoie de 5 pînă la 15 ani pentru a regenera tulpina. Totuși, specialiștii mai au de rezolvat un mister : de ce toți bambușii înfloresc în același an ?

EDITURA LAROUSSE a publicat un dicționar special destinat amatorilor de cuvinte încrucișate. Acesta cuprinde 75 000 cuvinte aranjate în ordine alfabetică.

UNIVERSITATEA pentru părinți de la Varșovia se bucură de un mare succes în rîndul cursanților săi. Ea organizează temporar cursuri pentru noii căsătoriți ca și pentru cei ce se află în preajma căsătoriei. „Școala logodnicilor" a închiriat în acest scop sala de cinema „SWIAT". La prima expunere au asistat 400 persoane, la a doua numărul a crescut la 900. Expunerile sînt legate de discuții pe diferite teme cum ar fi numărul copiilor, gospodăria casnică, viața sexuală, alimentația etc.

LA PARIS au fost instalate de curînd automate pentru cumpărarea ziarelor. Introducînd o monedă de un franc, solicitantul își poate cumpăra ziarul preferat.

FIRMA „Standard Elektrik Lorenz" din Stuttgart, a construit un aparat telefonic fără cablu, care folosește transmisia prin inducție și radio. Aparatul de mînă cuprinde, în afară de capsula de vorbire și ascultare, un receptor de inducție și un transmițător radio. Piesele necesare își găsesc loc în interiorul unui receptor obișnuit de telefon, a cărui greutate nu va depăși 230 g. Pe viitor, deci posesorii noului telefon se vor putea deplasa cu receptorul, îndepărtîndu-se de aparat, sau trecînd dintr-o cameră în alta, eventual de la un etaj la altul, fără a întrerupe convorbirea. Telefonul fără cablu urmează să fie fabricat în serie în scurt timp.

ÎNTÎMPLĂRI ADEVĂRATE ■ ÎNTÎMPLĂRI ADEVĂRATE

CINCI ZILE DRAMATICE ÎN MONT BLANC

Iată povestea ghidului Jean Fanton, care împreună cu alți trei alpiniști francezi au fost smulși morții, de pe vîrfurile înzăpezite ale muntelui Mont Blanc du Tacul :

Simbătă 21 martie 1970 urcam liniștiți culoarul **Gervasutti.** Era o vreme splendidă. La ora 18 am aprins lanternele și ne făceam drum, cu ușurință, prin culoar. Plecasem să escaladăm Mont Blanc du Tacul. Pentru culoarul acesta ne trebuiau de fapt două zile și ne pregătisem bine.

Ora 23. Începe vremea rea. Înaintarea se face cu greutate. Ne-au trebuit 12 ore pentru a atinge culmea sau ceea ce ni se părea că este vîrful Mont Blanc du Tacul.

Duminică 22 martie ora 11. Furtuna este atît de violentă încît nu ne vedem unul pe altul. Claude Jäger crede că nici nu ne aflăm la Tacul.

Încercăm să găsim un drum care să ne ducă jos. Această strădanie a durat cinci ore. Ne-am separat în acest scop în două grupe a doi oameni : Roberto și cu mine, Jäger și Badel.

Ora 16. Printr-un miracol, cele două grupe care rătăcesc în furtuna de gheață, se regăsesc după căutări pline de peripeții, luptînd cu pericolul permanent de a aluneca pe ghețușurile prăpăstioase. Ne-am hotărît să poposim. Aveam două corturi care erau binevenite. Mîncarea pe care o luasem pentru două zile, se terminase. De cîteva zile nu mai pusesem nimic în gură. Din fericire aveam cu noi un reșou pentru a ne face băutura, ceea ce era foarte important pentru a putea supraviețui.

Luni, 23 martie am încercat să coborîm. Eu eram în frînghie cu Roberto Sorgatto. Deodată o enormă avalanșă se desprinse de sub bocancul meu. Din fericire Roberto mă reținu cu frînghia sa. Renunțarăm să mai coborîm, așteptînd ca timpul să se răcească, pentru a scăpa de pericolul avalanșelor. Dar speranțele noastre nu se dovediră întemeiate. Ningea continuu. Au căzut 80 cm zăpadă.

Noaptea de marți spre miercuri. Furtuna își dublă intensitatea și spintecă unul din corturi, acela al lui Jäger și Badel. Badel intră în cortul nostru, deși acesta era prea mic chiar și pentru noi doi. Jäger trebui însă să continue a sta în ce mai rămăsese din al doilea cort. Această situație avu repercusiuni serioase asupra sănătății sale. Jäger trebui să-și miște pe rînd fiecare deget, pentru a nu-i îngheța. Temperatura coborîse sub 32°. Dacă și al doilea cort s-ar fi rupt, am fi fost cu toții morți. Eram la capătul puterilor. „Așteptam să vină moartea", spuse Fanton.

Miercuri 25 martie a.c. ora 6,30 dimineața. Din elicopterul jandarmeriei franceze, plecat în căutarea alpiniștilor, dați ca dispăruți la Chamonix, pilotul și cei doi ghizi-salvatori de la bord au văzut pe zăpadă niște mici pete negre. Erau corturile alpiniștilor. Elicopterul aterizâ la circa 100 m de ele. Ghizii coborîră și în direcția lor, tremurînd de frig, cu multă greutate se tîrîră Jean Fanton și Badel. Aceștia au parcurs cei 100 m pînă la elicopter cu ultimele lor forțe, cu forța disperării s-ar putea spune, pe un vînt violent și glacial. Elicopterul plecă cu cei doi alpiniști spre Chamonix, în timp ce salvatorii dădeau asistență celorlalți doi alpiniști rămași, Jäger și Roberto Sorgatto, mai greu încercați. În 25 de minute elicopterul era îndărat și-i luă și pe aceștia. Ei erau nu numai înghețați, cum erau Badel și Fanton, dar și serios șocați. Tremurau din tot corpul, cu ochii împăienjeniți și erau aproape fără cunoștință.

La Chamonix, membrii familiilor celor patru alpiniști erau prezenți în așteptarea celor dragi. Îi aștepta și ambulanța care-i aransportă la spital. În acest fel se termină cu bine marea aventură din Mont Blanc a celor patru alpiniști francezi, care era cît pe ce să se transforme într-o tragedie a muntelui. Numai un miracol îi putea salva. Și acest miracol se produsese.

Unul din alpiniștii salvați este transportat la un spital din Chamonix

Față în față...

Cineva bătuse la ușă întrerupîndu-l din citit pe Miguel. Cine să fie la ora aceea ? Se ridică, trecu prin bucătărie ținîndu-și papucii și deschise... Rămase paralizat.

În față, un om slab și palid îl amenința cu pistolul.

— Gura... și mîinile sus !

Miguel simți un gol în stomac. Se gîndi că este imposibil să i se întîmple lui așa ceva. Totuși i se întîmplase, iar omul care îl amenința era Carrera, banditul, ucigașul, în carne și oase, care omorîse cine știe cîte persoane numai de dragul de a ucide.

Miguel începu să meargă îndărăt cu mîinile în sus pînă cînd se lovi de zid. Carrera, continuînd să-l amenințe, privi pe fereastră, apoi spuse :

— Nu face prostii, bătrîne, tot ce vreau de la tine este să stau puțin aici unde nu mă poate găsi nimeni.

Miguel bîlbîi ceva și ochii banditului se aprinseră de plăcere.

— Ți-e frică, nu-i așa ? De ce ? Ah, ți-e frică de moarte.

— Bine, dar de ce... de ce să mor ? Sînt un biet pensionar bătrîn...

— Bătrîn pensionar, în regulă, dar ceva bani tot ai în casă.

— Nu, domnule, pot să jur !

— Nuu ? Atunci să ne uităm puțin. Carrera începu să scotocească peste tot și negăsindu-i, se făcu palid. Transpirase. Miguel își dădu seama că trebuie să facă ceva pînă nu se înfuria banditul.

— Am... am ceva dincolo în camera de dormit... nu te enerva. Vi-i dau pe toți, domnule Carrera... Se întrerupse zguduit. Auzindu-și numele banditul se opri o clipă apoi surise.

— Oho, nu bănuiam să mă cunoști. Carrera, sigur ! Dar pe tine cum te cheamă ?

— Miguel... Almeida.

— Frumos nume, parcă am auzit de el. Hai, mișcă Miguel. să luăm banii.

Miguel trecu în dormitor și arătă o măsuță. Carrera trase din sertar un plic din piele.

— Aici ? Bravo Miguel, văd că n-ai nimic împotrivă să ajuți un biet om ca mine. După ce bagă plicul în buzunar, scoase un amortizor și începu să-l fixeze de pistol.

— Amicii între ei se înțeleg, spune-mi însă ce naiba cauți să ascunzi cu spatele...

Miguel înghiți și răspunse cît putu de repede : — O panoplie, domnule.

— O, ce ?

— Panoplie. Arme... un trofeu, pumnale, spade...

— Și ce... sînt așa de prețioase ? Dă-te la o parte.

Miguel căutase să le ascundă vederii, dar stîngăcia îl dădu de gol. Acum banditul privea fascinat minerul de aur strălucitor al pumnalului cu lamă lungă și fină.

— Miguel, n-ar fi trebuit să le ascunzi... Vocea tremura de mînie. Hai bătrîne, dă-mi-l... Ridică pistolul. Facem socoteala după aceea.

— Ai milă, ai milă...

— Cuțitul ! șuieră cu voce joasă Carrera.

Cu un geamăt Miguel se întoarse și scoase pumnalul din panoplie : Pe ăsta îl vrei ? — șopti el.

Carrera clătină capul. Ia-l de lamă și aruncă-l .

— Da... da... Miguel apucă vîrful ascuțit : — Prinde-l... domnule Carrera ! — Cuvintele urmă aproape că le urlase și Miguel, făcu o mișcare fulgerătoare a brațului. Cuțitul traversă odaia și se înfipse adînc în pieptul banditului, care, uluit că-i paralizase brațul, scăpă arma din mînă.

— Da, domnule Carrera, auzisem de d-ta și dumneata firește că mă cunoșteai. Cine nu-l cunoaște pe celebrul Miguel Almeida, aruncătorul de cuțite ? Doar cine nu merge la circ, și toți merg la circ. Haide, haide, mîinile sus și mișcă... nu-i frumos ? Sînt pensionar... un aruncător de cuțite la pensie. Umblă !

S-a petrecut la Ciudad de Mexico

(Din „Domenica del Corriere")

Irene Kingsley din Rayleigh (Anglia) a născut în cursul lunii noiembrie 1969 cinci gemeni, patru fetițe și un băiat, care au primit numele de Hanson, Sarah, Jacqueline, Nicole și Julie.

După o perioadă îndelungată de supraveghere medicală în incubatoare, cei cinci gemeni au putut părăsi spitalul pentru a fi duși acasă. Cu acest prilej deosebit, părinții au fost... degrevați de sarcini, transportul celor cinci gemeni fiind asigurat de vecinii lor.

LUCIA DEMETRIUS LA ORA MĂRTURISIRILOR

de Boris BUZILĂ

Acceptînd drept efectiv minim al unei familii, în viața de toate zilele ca și în literatură, numărul de două persoane, cei doi DEMETRIUS, Vasile și Lucia, alcătuiesc, neîndoielnic, una. Dincolo de absența oricăror înrudiri evidente în scrisul lor, împrejurarea n-a fost trecută cu vederea, îndeosebi în timpul vieții prozatorului, cînd prietenia acestuia cu cîțiva dintre fruntașii generației sale — Galaction, Cocea, Arghezi — prefigura de pe atunci o frumoasă pagină de istorie literară. Ne amintim de pildă că pentru autoarea de astăzi a volumului „La ora ceaiului" (Editura Eminescu), istețul Coco arghezian a scos cîndva din tașca lui de bilete o gingașă tabletă.

Solicitată mai puțin de muza memorialisticii, scriitoarea ne-a rămas în mare parte datoare în privința trecutului său literar. Anume despre acest lucru aducem vorba.

— Faptul că proveniți din familia unui scriitor, că ați avut prilejul să-i vedeți și să-i cunoașteți la dv. acasă pe cîțiva dintre reputații oameni de litere ai vremii, ne poate îndemna să presupunem, stimată Lucia Demetrius, că gustul scrisului v-a fost trezit de unul dintre ei ; adevărat ?

— N-aș putea spune. Evident, mediul familial, prieteniile tatălui meu mi-au putut deștepta interesul pentru artă în genere, dar nu m-au determinat în nici un chip să iau condeiul în mînă. Nu le-a fost dat, așadar, nici lui Cocea, nici lui Arghezi, nici lui Galaction, de care tatăl meu a fost cel mai aproape, să devină mentorii mei literari. De altfel, după cum știți, poate, am absolvit nu numai universitatea ci și conservatorul, începîndu-mi activitatea pe scenă.

— Ce rețineți din cariera dumneavoastră actoricească ?

— Rolul Crinei din „Patima roșie", interpretat pe scena unui teatru din provincie și participarea, cu entuziasm propriu vîrstei, la activitatea unui elemer teatru de avangardă bucureștean, „13+1". Jucam în „Molima tinereții" de Ferdinand Bruchner în regia lui G. M. Zamfirescu. După dizolvarea trupei respective n-am mai găsit angajament la un alt teatru. Puteam să ocup o catedră de liceu, n-am făcut-o însă pentru că m-am dedicat scrisului.

— În ce împrejurări ?

— Tata mă îndemna deseori să mă încerc în literatură, dar nu-l luam niciodată în serios. Poate pentru că înclinam să văd în sfatul lui acea fastidioasă dăscăleală paternă pe care, la vîrsta cînd abia ai ieșit din adolescență ești ispitit s-o consideri un atentat la propria-ți personalitate. De altfel, nu-mi dau seama ce-l îndemna pe tata să mă îndrepte pe acest drum. Doar, vorba moldoveanului, gustase și el din moarea asta ; încercase necazurile meseriei. Îndemnul decisiv, poate pentru că aparținea unui om din afara cercului familiei și încă unul cu mare autoritate în materie, mi-a venit de la Camil Petrescu. „N-ai în adevăr nimic scris ?" m-a întrebat el odată. La răspunsul meu negativ, s-a interesat dacă nu am la mine cel puțin o scrisoare. Aveam una, adresată unei prietene. „Sînt convins că poți scrie literatură", mi-a spus Camil Petrescu după ce a citit-o. Ulterior, am inclus scrisoarea în romanul de debut „Tinerețe" apărut în 1936.

— Vasile Demetrius cum a privit debutul dumneavoastră ?

— Tata a fost, cred printre cei mai tîrzii cititori ai mei. Publicasem de-acum în Revista Fundațiilor, citisem în cenaclul lui Lovinescu. Cînd i-a căzut în sfîrșit în mînă ceva scris de mine, a căutat sceptic din cap : „De, fată, o fi n-o fi...". Era o proză de o factură mai puțin obișnuită pentru scriitorii din generația sa ; cred că se temea să-i placă prea mult ; acesta e cuvîntul.

— Camil Petrescu v-a urmărit mai departe scrisul ?

— Desigur, el devenise pentru mine o autoritate tutelară în materie de literatură. Din îndemnurile lui îmi făcusem un veritabil decalog artistic.

— Puteți să ne spuneți cîteva dintre aceste precepte ?

— Nu te gîndi niciodată că scrii literatură ; fii întotdeauna sincer cu tine însuți. Nu te sfii să scrii mult, după ce ai pus pe hîrtie la modul rudimentar, poți tăia, poți dezvolta, oricît. Ceea ce scrii, să nu fie frumos, ci adevărat ; din adevăr va reieși și frumusețea. Sînt convingeri în care cred și astăzi.

— Într-o vreme ați intrat în conștiința opiniei publice exclusiv ca autor dramatic. Ce se întîmplă cu dramaturgul Lucia Demetrius ? E vorba cumva de o criză de acomodare față de modalitățile mai noi ale teatrului ?

— Mai întîi, o precizare. Trebuie să vă spun că sînt categoric împotriva experimentului literar considerat ca atare : hai să facem o experiență ! Numai o necesitate lăuntrică te poate face să-ți schimbi formula artistică și atunci nu mai este vorba de experiment. Sînt niște mutații firești determinate de tot ceea ce schimbă timpul în jurul nostru. Astfel de mutații, dictate de necesități interioare, sînt vizibile, cred, în ultimele mele piese, de pildă „Grădina lui dumnezeu", publicată acum cîțiva ani în revista „Teatru" piesă, cred eu, prin excelență modernă. Dar să nu mai vorbim de teatru, care acum nu mă mai interesează.

— În schimb ați rămas credincioasă prozei. Ce reprezintă volumul „La ora ceaiului", apărut primăvara aceasta ?

— Cîteva nuvele neadunate pînă acum în carte : „Camera cenușie" se publică întîiași dată, deși scrisă mai demult ; „De dimineață plouase" a mai fost publicată în „România literară", iar „Serile în familie" în „Viața Românească". Celelalte două neamintite, nuvela titulară și „Marele incendiu", sînt inedite. Păstrîndu-și înfățișarea de mozaic, cartea este scrisă parțial ca în narațiunea clasică, alte pagini fiind concepute într-o formulă insolită.

— Viitoarea premieră editorială în ceea ce vă privește ?

— Probabil volumul „Acuarele" cuprinzînd note de călătorie, în pregătire la Editura „Eminescu".

CARTEA

ECOURILE UNUI TURNEU

Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" la Regensburg, Frankfurt pe Main și Essen

Prezența unui colectiv al Teatrului „Bulandra" la Regensburg (în cadrul Zilelor culturii — 1970 intitulate „Întîlnire cu București"), la Frankfurt pe Main și la Essen (cu prilejul colocviului internațional organizat de I.T.I. și consacrat regiei de teatru) s-a reflectat amplu în presa vest-germană.

Iată unele extrase semnificative pentru ecoul stîrnit de turneul Teatrului „Bulandra".

Kurt Hofner, în ziarul Tages Anzeiger, *scrie despre spectacolul* Tandrețe și abjecție *de Teodor Mazilu : „E nevoie de multă convingere iluministă pentru a scrie satire ca Teodor Mazilu și e nevoie de o credință corespunzătoare pentru a juca* Tandrețe și abjecție *de acest autor.*

Sub titlul „Înalta școală a spectacolului de teatru" publicația săptămînală „Die Woche" salută entuziast spectacolul Leonce și Lena, *afirmînd printre altele : „În viitor ar trebui să ne ducem la București pentru a învăța măiestria spectacolului de teatru (...) Sub conducerea genialului său regizor, renumitul Liviu Ciulei, Teatrul Bulandra reunește efectiv tineri actori într-o autentică și creatoare muncă de echipă. Liviu Ciulei este un maestru al profesiunii sale și a contribuit, fără îndoială, la crearea stilului regizoral al actualului deceniu (...) Cine ar fi crezut că din* Leonce și Lena *a lui Büchner se poate realiza un spectacol atît de grandios ?... Fiecare pas e strict fixat coregrafic, fiecare gest e calculat cu precizie, fiecare frază rostită e analizată temeinic și chiar tăcerea are o înaltă calificare."*

În același spirit, cronica din ziarul Mittelbayerische Zeitung *notează : „...Spectatorii germani ascultau la cască, uimiți, textul original al „celei mai triste comedii" — suflat în propria lor limbă de vocea, ca un acompaniament discret, a actorului Ernst von Kraus din Regensburg — în timp ce actorii români, trecînd peste toate granițele limbii, făceau din reprezentația lor un eveniment teatral de cel mai înalt rang."*

Cronica din Frankfurter Neue Presse *subliniază în concluzie „Ceea ce se impune este stilul relaxat al ansamblului, fantezia bogată, capacitatea de a improviza folosirea abilă a exercițiului pantomimic".*

Înainte de a încheia această „revistă a presei" turneului românesc să amintim și elogiile aduse în cronici echipei actoricești. „Tensiunea spirituală a publicului a fost răsplătită de admirabilele performanțe interpretative. În primul rînd, melancolic-meditativul prinț Leonce — Ion Caramitru —, într-adevăr îndrăznețul Valerio — Virgil Ogășanu —, totuși în niciun chip inofensiv, ci plin de spirit profund, și agitatul rege-marionetă Peter — Marin Moraru. (Hans Günter Röhring în ziarul Tages Anzeiger). *„Irina Petrescu, o proeminentă actriță română de film, o ridică pe Lena din pasivitatea de păpușă a unei apariții de vis și o conturează cu delicată naturalețe în scena de dragoste atît de reținută". „Jurgen Kritz", în ziarul* Frankfurter Allgemeine Zeitung).

STAGIUNEA ESTIVALĂ își trăiește prologul. Eveniment bucureștean : folosirea după o lungă pauză a celebrelor „Arene Romane". În serile de vară ne vom putea întîlni aici cu spectacole muzicale, dramatice. Cîte spectacole sînt programate în această vară în Capitală ? Peste 400 Din păcate, din provincie ne vor vizita numai teatrele din Bacău, Constanța și Pitești.

*

MUSICAL... MUSICAL... deși nu și-a găsit încă numele exact în limba română, „musicalul" cucerește tot mai mulți autori, regizori, compozitori și deci și teatre. „My fair lady" a inaugurat o modă, ce e drept, mult gustată de public ! Teatrul din Ploiești a „muzicalizat" modern piesa „Careu de ași" a lui Valjan, teatrul „I. Vasilescu" textele bardului de la Mircești pe muzica lui E. Deda, „Steaua fără nume" a devenit „Alcor" în versiunea Cameliei Dăscălescu, Sandei Manu și Flaviei Buref, comedia lui Kataev „O zi de odihnă" se repetă la teatrul „C.I. Nottara" cu muzica lui Paul Urmuzescu sub titlul „Cabana între brazi". H. Mălineanu compune muzica pentru „Bunburry" a lui O. Wilde, după cum „Mitică Popescu" a lui Camil Petrescu va fi prezentată într-o formulă asemănătoare la Teatrul Giulești. Muzica dulce, mult aduce-.. la casa teatrului.

AVIZIER

*

CITIND RUBRICILE „memento" ale foarte multor ziare din provincie, remarcăm prezența titlurilor de filme, a manifestărilor sportive, și, surprinzător, absența repertoriului la zi a (de obicei) unicului teatru local. Față de abundența materialelor sportive, semnalăm acest... „gol".

*

LUIGI SQUARZINA — nume pe drept ilustru în teatrul contemporan. Îl vom întîlni, nu peste multă vreme printr-una din cele mai recente opere ale sale „Ultima seară a Carnavalului" cu care sosește în țara noastră teatrul „Stabile" din Genova.

*

EPILOGUL STAGIUNII 1969-1970 (în pregătire) : „Năzdrăvanul Occidentului" de Synge și „Cercul magic" de St. Berciu la Teatrul Nottara, „Iubire pentru iubire" de Congreve (cu o distribuție spectaculoasă : Carmen Stănescu, St. Ciubotărașu, Fory Etterle, Octavian Cotescu) la Teatrul „Bulandra".

*

ÎN CURÎND, la Piatra Neamț — a doua ediție a Festivalului teatrelor pentru tineret și copii cu un bogat și variat repertoriu asupra căruia vom reveni. Ediția inaugurală a avut roade bune — de astă dată în afara publicului obișnuit vor asista la spectacole și membri ai ASSITEJ-ului, Asociație internațională dedicată teatrului tinerei generații. Iată deci Piatra Neamț, **centru teatral internațional.**

RONDELURI

de *Cicerone Theodorescu*

Desen de Tia PELTZ

Breviar teatral

ULTIMA PREMIERĂ a actualei stagiuni a teatrului „Victor Ion Popa" din Bîrlad a avut loc săptămîna trecută cu poemul dramatic în versuri *„Trandafirii Roșii"* de Zaharia Bîrsan. Regia aparține lui Tiberiu Penția iar scenografia lui Al. Olin.

„RAȚA SĂLBATICĂ" de Henrik Ibsen a fost prezentată în premieră, în urmă cu cîteva zile, pe scena teatrului „Matei Millo" din Timișoara.

Aparținînd generației mai vîrstnice de artiști plastici craioveni, pictorița MARIA BUDEANU se bucură de aprecierile publicului. O demonstrează expoziția personală din Sala Casei județene a creației populare Dolj, al cărei vernisaj a avut loc recent.

Reproducem mai sus unul dintre tablourile expuse, dedicat ceramicii folclorice. Pictorița îmbrățișează deopotrivă tematica de muncă, peisajul, florile, natura statică și portretul.

Talentul se moștenește oare ? Sau poate fi cultivat ? În orice caz, binecunoscutul cîntăreț de muzică ușoară, Adamo își dedică o parte a timpului său liber educației muzicale a lui Anthony în vîrstă de... șase luni. Dorința lui Adamo este ca și acesta să devină muzician. Un proiect privind viitorul mai apropiat : împreună cu soția sa Nicole va realiza un film. Bineînțeles un film muzical — iar subiectul : un manechin se îndrăgostește de un chitarist

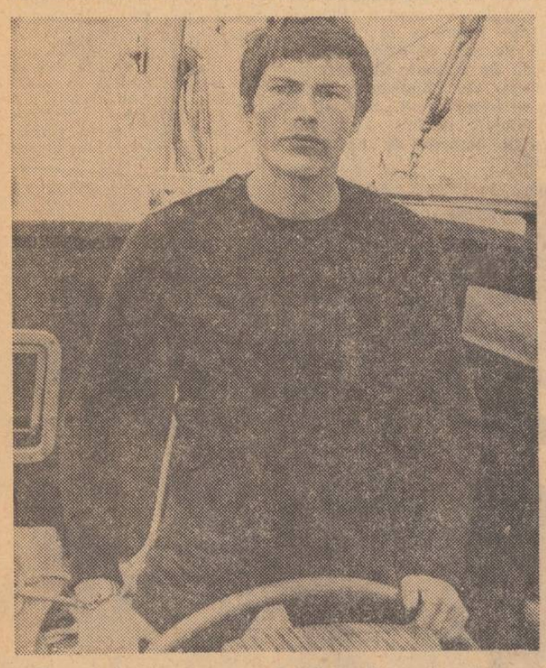

Cine nu-și dorește o ascensiune fulgerătoare în arta ecranului ? Nu toți însă o realizează. Din cînd în cînd, însă, traiectoria cîte unui talent arată că este posibilă... Renaud Verley, pe care Bardem l-a distribuit în 1965 în filmul „Pianele mecanice" (în care l-a putut vedea și publicul nostru), a realizat în ultimele 12 luni roluri în cinci filme și s-a plasat — după cum apreciază critica — în primele rînduri ale actorilor francezi de film. El a turnat pînă acum filme în regia unor cineaști de renume ca : Franco Rossi („Odiseea"), Luchino Visconti („Crepusculul zeilor"), André Cayatte („Drumurile din Kathamandou"). În clișeul nostru îl vedeți în rolul Vincent din ultimul său film „Ieri a fost vară" în regia lui Michel Boisrond.

INTRE 15 și 26 iulie se va desfășura al 17-lea Festival internațional de la Karlovy Vary. În program au fost prevăzute și două retrospective : una dedicată lui Jiri Trnka, alta, filmelor evocînd lupta antifascistă.

●

MARELE PREMIU *al Festivalului internațional de la Valladolid a fost acordat filmului „Copilul sălbatic" în regia lui François Truffaut. Au mai primit premii și distincții următoarele filme : „Condorul însingerat" (Bolivia), „Structura de cristal" (Polonia), „Pădurile din Ancines" (Spania), „Lucia" (Cuba) și „O pasiune" (Suedia).*

ECOURI

MAURICE RONET a fost invitat (și a acceptat) să turneze în Italia alături de Ugo Tognazzi în comedia satirică „Splendorile și mizeria doamnei Regine".

●

„CURSA IEPURELUI PESTE CÎMP" va reuni pe generic două nume prestigioase de interpreți : Jean-Paul Belmondo și Henry Fonda, în regia lui Jean José Richier. Scenaristul acestui film — Sebastian Japrisot începe la rîndul său turnarea unei pelicule intitulată „Trandafirul alb pătat cu roșu".

●

LANSAT de regizorul Visconti, actorul austriac Helmut Berger este foarte solicitat. Dintre ofertele primite, el a acceptat rolul principal pe care i l-a propus regizorul Sergio Gobbi și va apare în „Un frumos monstru", film de factură polițistă, prelucrare după romanul cu același titlu de Dominique Fabri.

●

ANITA LOUISE, una din cele mai cunoscute actrițe din S.U.A., a încetat din viață la vîrsta de 53 de ani, în urma unei crize cardiace. Ea a turnat peste 60 de filme obținînd mari succese în perioada anilor 1940—1950.

NAȚIONALUL BUCUREȘTEAN LA TEATRUL NAȚIUNILOR

DINU SĂRARU transmite de la Paris : Marți, la Odeon, Theatre de France, în fața unei săli arhipline în lojile căreia se aflau majoritatea cronicarilor Parisului, Național bucureștean și-a început cu succes seria reprezentațiilor cu „Coana Chirița" în cadrul actualei stagiuni a Teatrului Națiunilor. Reacția vie, spontană, caldă a publicului, cucerit repede de ritmul și coloratura specifică a spectacolului, a constituit, de la primele replici, semnalul receptării jocului actoricesc răsplătit în final de entuziaste aplauze în fața cortinei ridicată de peste zece ori.

INEDIT BUCUREȘTEAN

O parte din tezaurul scos la suprafață de cupa escavatorului : mii de monede și cîteva frumoase paftale

• Comoara din cupa escavatorului • Se studiază reconstituirea Turnului Colței • Necropola de sub fundațiile turnului

De curînd, terenul din apropierea marelui șantier unde se ridică noul Teatru Național, a provocat arheologilor bucureșteni cîteva surprize de mari proporții. În momentul cînd un muncitor se îndrepta să aranjeze pămîntul răscolit de cupa escavatorului, a observat ceva lucitor printre moloz. Sesizat, inginerul Ion Achim, aflat în apropiere, a oprit lucrul, anunțînd imediat direcția Muzeului de istorie a Municipiului București, muzeu situat peste drum de șantier.

Iată, pe scurt, cum ne relatează **prof. dr. FLORIAN GEORGESCU,** directorul muzeului, momentul descoperirii celui mai mare tezaur găsit în orașul nostru.

— În dimineața zilei de 21 aprilie s-a prezentat la noi un muncitor care lucra la șantierul de pe B-dul 1848, anunțîndu-ne că în pămîntul săpat s-au găsit cîteva monede. Ne-am deplasat imediat la fața locului și din primul moment ne-am dat seama că avem de-a face cu un tezaur. Era vorba de cîteva zeci de monede, presărate în moloz și pe fundul unui vas de ceramică. Uitîndu-ne cu atenție împrejur și cercetînd terenul n-am mai găsit alte monede, însă am observat dintr-odată că la mică depărtare de noi cupa escavatorului, plină cu pămînt, era tocmai pe punctul de a fi golită în auto-basculanta de lîngă ea. Privind-o cu atenție, o idee salvatoare ne-a venit, cerînd inginerului să oprească descărcarea pămîntului și să golească cupa în groapă. Atunci, o ploaie de argint s-a revărsat peste moloz, cercetătorii noștri reușind, după o muncă migăloasă și îndelungată, să adune piesă cu piesă uriașul tezaur : 6 500 de monede. Încet, încet, căldarea luată cu ei se umplea. Odată cu monedele au fost găsite și 3 perechi de paftale — încheietori sau cingători din metal folosite la îmbrăcămintea de pe vremuri — două din ele fiind de argint și una din argint aurit. Ele sînt ornamentate foarte frumos, gravura reflectînd influența orientală. Tezaurul este format din circa 6 000 monede turcești, restul fiind rusești și austriece din secolul al XVIII-lea, ultima monedă datînd din 1812, ceea ce denotă că depozitarea lor s-a petrecut pe vremea domniei lui Ioan Vodă Caragea. Interesant la acest tezaur este faptul că el conține monede emise din aproape fiecare an, începînd cu 1740 și terminînd cu 1812. În urmă cu cîțiva ani s-a mai descoperit în București un mare tezaur, cel de la Băneasa, conținînd 5 300 monede de argint turcești și cîteva austriece. Din primele observații reiese că avem de-a face cu o aglomerare de emisiuni monetare provenite de la un mare număr de centre de batere a monedelor, cercetarea minuțioasă a tezaurului urmînd să stabilească cu precizie locul atelierelor de batere. Tezaurul demonstrează, de asemenea, posibilitatea de acumulare bănească în Bucureștii începutului de veac XIX.

Descoperirea fundațiilor Turnului Colței

Muzeografii bucureșteni își înscriseseră de multă vreme un obiectiv important în planurile lor de cercetare. Ani de zile colectivul Muzeului de istorie a Municipiului București a consultat izvoarele scrise, hărțile și documentele fotografice, care reprezentau una din cele mai mîndre podoabe ale orașului medieval de pe malurile Dîmboviței : Turnul Colței. Printre altele, o imagine realizată de cunoscutul pictor și fotograf Szatmary, a stat la baza identificării zonei în care se aflase monumentul. Anul trecut s-au făcut chiar cîteva secțiuni de sondaj în terenul respectiv iar atunci cînd datorită lucrărilor edilitare actuale s-a atacat această porțiune, cercetătorii au avut deosebita satisfacție de a constata că lucrările lor preliminare au dat rezultatele așteptate. Directorul muzeului, solicitat de noi să relateze cititorilor în ce constă descoperirile făcute, precum și importanța lor, ne-a precizat că săpăturile au dat la iveală, în primul rînd, pivnițele fostei farmacii care a funcționat lîngă turn și cîteva ziduri de incintă ale mînăstirii Colțea. Alături s-au găsit temeliile turnului, ale căror ziduri au o grosime de 2,8 metri cu laturile de circa 9 m/9m, acestea formate din blocuri mari de piatră lipite cu mortar alb. Datorită construcțiilor ulterioare demolării lui din anul 1888, fundațiile turnului au suferit, mai ales în urma unor canale de mare capacitate construite la sfîrșitul secolului trecut.

Cimitirul... de sub Turnul Colței

În aceste zile curiozitatea trecătorilor de pe B-dul 1848 a fost alimentată din plin de descoperirea unui schelet omenesc chiar pe locul unde s-au găsit fundațiile Turnului Colțea. Nenumărați cetățeni au privit cu interes aceste locuri, unde în urmă cu cîteva secole orașul nostru avusese o cu totul altă înfățișare. Despre noua descoperire ne-a dat amănunte **arheologul PANAIT I. PANAIT,** care a relevat în primul rînd, un fapt interesant și anume că mormintul a apărut la numai 10—15 cm sub nivelul de călcare al construcției turnului, de unde concluzia că în urmă cu două secole și jumătate zona aceasta prezenta o ușoară ridicare de teren, care a fost nivelată, atunci cînd s-a e-

În exclusivitate pentru revista „Magazin"

O cunoașteți pe Rita Tushingham?

Nu de mult filmele „Gustul mierii" și „Capcana" ne-au prilejuit cunoștința cu una din personalitățile reprezentative ale cinematografiei britanice actuale, actrița Rita Tushingham pe care am văzut-o și într-unul din filmele sale ceva mai vechi „Băieți în haine de piele", realizat de regizorul Sidney J. Furie în anul 1963.

Cariera artistică a acestei cunoscute actrițe este lipsită de elemente spectaculoase, afirmarea sa, ocolind artificiile publicității zgomotoase, se înscrie pe coordonatele unei pasionante și temeinice activități profesionale — la temelia căreia se află o autentică înzestrare interpretativă îmbinată cu o multilaterală cultură.

Am întîlnit-o pe Rita Tushingham la un recent festival cinematografic, unde, în compania unor vedete reprezentative ale filmului actual ca: Sophia Loren, Marcello Mastroiani, Monica Vitti sau Alberto Sordi, strălucea prin farmecul caracteristic ce i-l atribuiau eleganța discretă, simplitatea.

Impresionată plăcut de faptul că spectatorii români i-au apreciat prezența în filmele „Cancana" și „Gustul mierii", ultimul fiind unul din filmele sale la care ține cel mai mult, Rita Tushingham a răspuns cu bucurie celor cîteva întrebări destinate cititorilor „Magazinului".

— Se spune că întîmplarea poate să influențeze uneori determinant debutul actoricesc în film. Ce părere aveți despre acest lucru? Dumneavoastră cum ați descoperit cinematograful?

— Într-adevăr, foarte mulți interpreți cunoscuți au fost descoperiți întîmplător, la fel ca și alții și mai mulți, despre care apoi nu s-a mai auzit nimic.

Întîmplarea poate să ofere doar o singură șansă. Pe urmă trebuie să intervină, în mod obligatoriu, talentul care împreună cu o muncă pasionată și plină de dăruire conferă actorului siguranța artistică și profesionalizarea dorită. Desigur că există șansa unor filme valoroase și a unor regizori de calitate, pentru cei mai mulți există și publicitatea care și ea îmbină diferite ipostaze mai mult sau mai puțin oneste. Aici, părerile sînt împărțite ca și modalitățile de acceptare a acestei publicități. Un lucru este însă cert: Publicul singur este „zeul" care decide în cele din urmă, determinînd prin opțiunea sa, cariera actorului de cinema.

Înainte de a debuta în „Gustul mierii", poate tot din întîmplare, am studiat arta scenică și am jucat în teatru. Cinematograful m-a atras prin modalitatea mijloacelor de expresie, prin anticonvenționalismul său, precum și datorită senzației de adevăr, de viață, de actualitate directă pe care o conferă.

— Cum a evoluat apoi, noua dv. profesiune?

— Am căutat să joc doar rolurile pe care le-am considerat că mi se potrivesc, am debutat în dramă și am abordat apoi, nu fără o oarecare reținere, prealabilă, partiturile de comedie, tinzînd mereu spre dezideratul actorului complet, încercînd să devin nu numai o actriță ci o adevărată interpretă. Mi-au plăcut și îmi plac filmele moderne, filmele în care se simte suflul epocii în care trăim, peisajul actualității sociale.

— Aminteați adineaori despre opțiunea dv. pentru filmul de actualitate. Vreți să ne-o precizați în cîteva cuvinte?

— În primul rînd, consider că o cinematografie națională nu poate să existe în afara filmelor de actualitate de problematică socială contemporană, cu specific direct și expresie fizică. Ca interpretă prefer aceste filme, le doresc și le solicit fiindcă ele îmi oferă prilejul unor roluri sincere, în care cred și în care încerc să exteriorizez propriile mele frămîntări, în care exprim problemele generației mele, surprinsă în contextul actualității sociale.

— Cum se îmbină activitatea dv. artistică cu nevoia de a avea o viață personală proprie, în mijlocul unei familii la care, știm, că țineți foarte mult?

— Se zice că existența vedetei de cinema este un mit care strălucește exclusiv în contextul specific platourilor de filmare și publicității moderne. Se mai zice că marile personalități ale filmului își sacrifică viața personală pe altarul artei și gustului, modei publicului. Mă rog, de gustibus non disputandum În ceea ce mă privește sînt fericită, după ceasurile sau zilele petrecute în ambianța producției cinematografice, să-mi regăsesc casa și familia în mijlocul cărora mă relaxez și mă simt mai bine ca oriunde. Desigur, profesia de actor de cinematograf cere enorme sacrificii de timp. Dar nicăieri nu poți găsi, pe urmă, ceea ce ai acasă. Dacă ai cu adevărat ceva.

Ion MIHU

Premiații Cannes-ului

După 15 zile de proiecții competiționale neîntrerupte — aproape 400 de filme, mai mult de 10 000 de participanți — cea de a 23-a ediție a Festivalului de la Cannes s-a încheiat, cea din urmă seară fiind rezervată împărțirii premiilor, decernate de juriu, prin actrița Candice Bergen.

Marele premiu, îndeajuns de controversat în discuțiile juriului (chiar președintele, scriitorul guatemalez Miguel Angel Asturias, n-a fost de acord cu majoritatea) a fost atribuit filmului american „M.A.S.H.", o producție comică și abilă, destinată unei largi exploatări. Mai puțin discutat, premiul special al juriului i-a revenit lui Elio Petri cu a sa „Anchetă asupra unui cetățean în afara oricăror bănuieli", un film politic realizat în factură polițistă.

În ceea ce privește interpretarea, festivalul a distins o necunoscută și a reconsacrat un talent foarte cunoscut. Ottavia Piccolo, „marele premiu de interpretare feminină", apare abia a doua oară pe ecran (după „Serafino" de Pietro Germi) în acest „Metello", filmul ce i-a adus recunoașterea talentului la nici 20 ani. De altfel, actrița este cunoscută ca interpretă de teatru. Marcello Mastroiani, în schimb, este un obișnuit al marilor recompense (de patru ori „panglica de argint a criticii italiene", „marele premiu de interpretare" la San Sebastien 1965 etc). De această dată, rolul interpretat în „Drama geloziei" este încă o certificare a talentului său, deja unanim aplaudat. Printre filmele recompensate onorific se numără și cel al lui John Boorman „Ultimul Leo", prezentat în încheierea festivalului, premiat pentru regie și în care tot Mastroiani deține rolul principal.

Clepsidra CITEȘTE SADOVEANU...

de Constantin VIȘAN

De la o vreme, în fiecare dimineață, în fața cetății de pe strada Nuferilor oprea o mașină din care cobora un uriaș cu părul alb, cu figura luminoasă.

Uriașul urca la etajul I și se îndrepta întovărășit de admirație spre cabina 11. Se instala în fața microfonului și începea să citească povești din „Divanul persian", minuni din „Nopțile de Sînziene", întîmplări petrecute la „Crîșma lui moș Precu", ori la „Malu Surpat", povestiri despre vînători și pescari, episoade din „Neamul Șoimărețtilor" și „Nicoară Potcoavă". Uriașul din fața microfonului răspundea în felul acesta nenumăratelor scrisori prin care ascultătorii cereau Radiodifuziunii lecturi din opera lui M. Sadoveanu.

Cu pași de vată se apropiau de cabină curioșii. Și rămîneau ascultîndu-l, fermecați. Banda de magnetofon se derula tezaurizînd pentru veșnicie comori de limbă și simțire românească.

— În cabina 11 citește Sadoveanu!

Curioșii ascultau fermecați, plecau și veneau iară, mereu mai mulți. Dar omul din odaia capitonată citea înainte, neobosit. Și de la o vreme totul parcă se transformase într-o adevărată poveste. Tehnicieni și redactori se cufundaseră într-o altă lume. Erau parcă la Hanu Ancuței. Frumoasa crișmăriță aducea ulcele cu vin nou de Cotnar, iar din toharca lui se ridicase un om și începuse să povestească despre județe ale sărmanilor și despre întîmplări petrecute în pustiul de la Bordeeni, ori în anul de sînge și foc 1907. Veniseră aici eroii de la Valea Frumoasă și din Țara de dincolo de negură, oști de mazili și de plăieși, oameni din vremea Ducăi Vodă, de la Cetatea Sucevei și de la Ostrovul Lupilor. Pe sub geană de codru se desena un călăreț urmărind năluca dragostei. Era Cozma Răcoare, ori poate Jderul cel mititel. Și veneau așa, la nesfîrșit, ca dintr-un păienjeniș de aur, făpturile de baladă însuflețite de-a lungul a mai bine de-o jumătate de veac de iscusitul făurar. Ieșeau din păienjenișul acesta de poveste și Vitoria Lipan și Costea Morocîne și Neculai Manea și Radianu și argatul Niță Lepădat. Iar banda de magnetofon se desfășura mereu sorbind în ființa ei magnetică cuvintele neîntrecutului rapsod al acestor plaiuri. Nici o umbră de oboseală nu adia pe chipul său. Doar din cînd în cînd tușea uriește, dregîndu-și glasul. Și așa, în fiecare dimineață, săptămîni întregi Mihail Sadoveanu a dat viață celui mai impunător monument sonor din Fonoteca de aur a Radioteleviziunii române.

● MICA BIBLIOTECĂ „MAGAZIN"

Maurice Druon — NORUL DE FOC

— A fost joi, domnule!

Bătrîna doamnă clătină din cap cu tristețe.

— Da, joi...

Căci în Martinica, acei care au trăit pe vremea catastrofei, nu spuneau: „a fost în 1902" sau „a fost în ziua de opt mai", ei spuneau cu simplitate: „joi" — ca și cum de atunci nici o zi n-a mai avut dreptul să poarte acest nume.

Vizitam Saint-Pierre, la treizeci și șase de ani după dezastru. Aici a fost oare vechea capitală a Antilelor? A existat vreodată în locul acestui trist tîrgușor de coastă, o cetate înfloritoare, un oraș cu treizeci de mii de suflete, cu locuințele sale bogate, cu birourile comerciale, catedrala, teatrul și parcurile etajate pe pantele joase ale muntelui?

Jumătate din acest oraș a dispărut sub imensul fluviu de noroi cenușiu revărsat din vulcan: vegetația tropicală a îngropat restul.

Puținele case reconstruite, clădite din pietre în care mai stăruiau urmele focului, aveau și ele aparența unor ruine.

Totul era cenușiu, fără variație: cenușiu nisipul de pe țărm în care stăteau înfipte ca niște macarale inutile cîteva vechi tunuri de marină; cenușiu jalnicul dig de lemn; cenușiu și vechiul vapor cu roți care deservea odinioară coasta și care își termina zilele acuma, putrezind la ancoră. Chiar și lumina insăși, sub cerul jos, avea o culoare de lavă.

În mijlocul pieții prea vaste pe care nici un conac n-o umbrea, o imensă fîntînă de bronz, ciudată rămășiță a unor splendori apuse, își înalța cele două bazine secate. Trei copii, negri și goi, se jucau în jurul ei, și cîteva metise bătrîne, cu rochii lungi decolorate, discutau domol în fața unui paner cu pești.

Întîlnisem tocmai pe doamna aceasta în vîrstă, cu trăsături blînde și cu ochii umezi, care făcea parte vădit din vechea societate europeană a insulei. Purta o pălărie albă pe părul său argintiu, un colier de aur și se sprijinea într-un baston de trestie.

Îi făcea plăcere curiozitatea călătorilor și părea chiar fericită că poate povesti; vorbea zîmbind:

— Era într-o joi... Dacă-mi aduc aminte? Toată viața mea, domnule, toată viața mea. În ajun, plecasem din Saint-Pierre. În adevăr, luni muntele a erupt o dată și tot orașul fusese cuprins de neliniște. Mama îl rugase pe tata să plecăm la plantație unde, de obicei, ne duceam vara tîrziu. Eram disperată. În ziua aceea, trebuia să se sărbătorească cei douăzeci de ani ai mei; eram logodită... Balul a fost contramandat.

Pentru a mă consola, tata l-a invitat și pe logodnicul meu să vină pînă a doua zi la Planchais.

La plantație lucra unul din verii mei, Pierre, care m-a cerut în căsătorie și pe care l-am refuzat pentru alt băiat. Știți, la douăzeci de ani... nu te sinchisești dacă faci pe alții să sufere. Ba, citeodată, îți face chiar și plăcere. Îl găseam pe vărul Pierre bănuitor, prea brutal. În timp ce logodnicul meu...

După cină, sora mea Claire s-a așezat la pian. Pierre se învîrtea prin casă cu un aer întunecat; i-am spus ca să-l necăjesc:

— Ia pe Claire de soție; ea atîta așteaptă.

Și apoi m-am dus să mă plimb un pic în parc cu logodnicul meu. Aveam un parc frumos, cu o alee mare de palmieri regali. Vărul Pierre ne-a văzut sărutîndu-ne...

Bătrîna doamnă rămase o clipă tăcută, sprijinită în baston...

— A doua zi, reluă ea, m-am trezit numai bine ca să apuc să-i spun adio logodnicului. Vărul meu avea să-l conducă cu șareta englezească. I-am văzut îndepărtîndu-se împreună. Cînd șareta a ajuns la capătul aleii, fu cît pe ce să strig:

Întoarceți-vă... Nu coborîți în oraș...

Aerul nu era ca de obicei, se respira cu greu. Ciinii se învîrteau încolo și încoace, cu ochii înspăimîntați. Pe sus se

Desen de Dorin DIMITRIU

vedeau trecînd stoluri de păsări care fugeau de munte. Ne-am dus să ascultăm slujba în sat, căci era Ziua Înălțării. Și iată că, ajungînd în piață, am dat de o mare îmbulzeală, de oameni care țipau:

— Saint-Pierre e în flăcări; arde Saint-Pierre; o ploaie de foc! În port, marea fierbe.

Tata a vrut să coboare în oraș; ca să-l oprească, mama a leșinat. Ea avea sănătatea șubredă și nervii bolnavi. A trebuit mai întîi de toate să avem grijă de ea.

Pe la prînz, vărul meu Pierre și-a făcut apariția, venind pe jos, cu hainele rupte. Avea pielea de un roș aprins, plină de crăpături pe obraz și pe mîini. Se clătina. De cît de departe l-am putut vedea, i-am strigat.

— Pierre, Pierre, unde este Simon?

Făcu un semn cu capul spre vale și ne povesti nenorocirea. De îndată ce-au plecat, calul a început să dea semne de nervozitate și numai cu greu l-a putut împiedica Pierre să n-o ia razna. Pe cînd se apropiau de oraș, aerul s-a umplut de un miros greu de pucioasă. Și, dintr-o dată, au văzut copacii și cimpurile de trestie de zahăr de pe dreapta, luînd foc ca talașul. O trăsură care mergea la o mică depărtare în fața lor a fost transformată în făclie. Un nor imens de foc înainta pîrjolind totul. Calul își ieșise din minți; șareta s-a răsturnat. Vărul meu, aruncat în partea spre vale, văzu trecînd norul arzător în timp ce nefericitul meu logodnic, cu hainele agățate de șaretă, dispărea în pîrjol. După cum se pare, toate astea n-au durat mai mult de treizeci de secunde. A doua zi, rămășițe din trupul logodnicului meu au fost găsite nu departe de drum...

Deodată, bătrîna doamnă începu să vorbească mai repede, ca și cum s-ar fi grăbit să termine, fără a voi totuși să omită nimic.

— Știți care a fost particularitatea cea mai stranie a acestei enorme mase de gaz arzător: marginea ei era distinctă, rectilinie. S-a văzut un bou ars complet pe o parte pe cînd pe cealaltă a rămas neatins... Am căzut la pat; dar se pare că nu se moare de supărare la douăzeci de ani. Eram aproape ruinați. Casa noastră din Saint-Pierre era distrusă, și birourile tatii și antrepozitele... Mi se făcu silă de vărul meu. De cum îl vedeam mă gîndeam: „De ce nu el? De ce n-a pierit el?" Cu toate acestea, doi ani mai tîrziu m-am măritat cu dînsul.

Din clipa aceea, existența mea a fost aidoma cu a tuturor femeilor albe de aici: casa, copiii... Am avut nouă copii... Știți, sînt lucruri despre care preferi să nu vorbești cu oamenii printre care trăiești. Pe insulă, toată lumea se cunoaște. Și, cu toate acestea, simți uneori nevoia să vorbești... Soțul meu a murit acum cîțiva ani. Preotul care a venit să-l împărtășească, l-a obligat pentru a-și ispăși păcatul, să-mi repete ceea ce a spus la spovedanie. Ne-a mințit în ioia aceea. Mi-a mărturisit că a fost în așa hal de gelozie, încît, tot timpul drumului s-a gîndit numai cum să-l ucidă pe logodnicul meu și apoi să-și ia și el viața. Calul n-o luase razna: dimpotrivă, se ridicase în două picioare și refuzase să mai înainteze. Pierre l-a bătut cu biciul cît de tare i-a stat în putere și apoi a sărit jos din șaretă în timp ce-i făcea vînt logodnicului meu în norul de foc. Nu sînteți de părere că muribunzii dau dovadă de oarecare lașitate cerînd o iertare ce nu li se poate refuza?...

Bătrîna doamnă tăcu. Privea muntele, iar cutele de pe chipul ei păreau să se îndeseasă.

Peste Saint-Pierre cel mort se lăsa repede amurgul șters al joaselor latitudini. Cerul era cenușiu, marea era cenușie.

Fără un cuvînt de adio, înainte de a fi avut răgazul s-o întreb de nume, bătrîna doamnă se îndepărtă cu pasul ferm, lovind cu bastonul în pămînt. Ochii pe după fîntîna de bronz cu cele două bazine secate.

M-am apropiat de un negustor așezat în fața pragului dughenii sale de băuturi, cu pîntecele greoi și genunchii în lături... Sub părul creț ce-i încărunțea, dînsul avea privirea tristă a metișilor care îmbătrînesc.

— Cum se numește doamna cu care am stat de vorbă și care a apucat-o pe acolo?

— Pe acolo? Ah! E do'nșoara Harbelot, răspunse el

— Domnișoara? — făcui eu surprins.

— Da do'nșoara Harbelot des Planchais.

— Dar numele său de femeie măritată?

Negustorul dădu din cap.

— Oh! nu; niciodată măritată, spuse el.

— Păi, mi-a spus că a avut nouă copii!

— Nu, nu. Niciodată copii. Spune, așa, povești. Vărul el o supraveghează, dar nu poate totdeauna s-o împiedice să iasă. E nebună, do'nșoara Harbelot. Asta i-a venit, se pare, ioia.

În românește de T. ONOFREI

SĂPTĂMÎNA LA TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 24 MAI

PROGRAMUL I. 8,30 Microavanpremiera. 9,00 Viața satului. 10,00 Matineu simfonic. 10,45 Emisiune pentru copii și școlari. 12,00 De strajă patriei. 12,35 Emisiune în limba maghiară. 15,30 Microavanpremieră. 15,40 Buletin de știri. 15,45 Box. Finalele Campionatelor balcanice (aspecte înregistrate de la Varna). 16,30 Frații Bobby și Jackie Charlton. 17,30 Cîntece și jocuri prahovene. 18,00 Film serial: „Oliver Twist" (X). 18,30 Magazin duminical. 19,00 Telejurnal. 19,30 Toți pentru toți. Reportaj. 20,05 Concertul speranțelor — ediția a V-a. 21,45 Film: „Destry revine" cu John Gavin. 22,35 Campionatul mondial de baschet masculin: Iugoslavia — U.R.S.S. Transmisiune de la Ljubljana. 23,00 „Concertul speranțelor" — anunțarea premiilor. 23,10 Telejurnal.

PROGRAMUL II. 20,00 Seară de teatru: „Mailiioasa mea fericire" de Mailughin. 22,25 „Portretul unei doamne" (IV).

LUNI 25 MAI

17,55 Microavanpremiera. 18,00 Buletin de știri. 18,05 În pauza unui proces. 18,35 Atomul — această necunoscută. Razele din... Cosmos. 19,00 Actualitatea în economie. 19,20 1001 de seri. Emisiune pentru cei mici. 19,30 Telejurnal. 19,50 Agenda politică. 20,00 „Portretul unei doamne" (VI). 20,45 Între metronom și cronometru. 21,45 Rampa. 22,30 Muzică ușoară argentiniană. 22,45 Telejurnal.

MARȚI 26 MAI

17,55 Microavanpremiera. 18,00 Buletin de știri. 18,05 „Universal șotron". Enciclopedie pentru copii. 18,25 Ex-Terra '70. 18,45 Studioul artistului amator. 19,20 1001 de seri. Emisiune pentru cei mici. Petic la Polul Nord. 19,30 Telejurnal. 20,00 Seară de teatru: „Răzvan și Vidra" de B. P. Hasdeu. 21,40 Prim plan: Artistul poporului Petre Șteiănescu-Goangă. 22,05 Imagini sonore... 22,30 Telejurnal.

MIERCURI 27 MAI

17,50 Microavanpremiera. 17,55 Buletin de știri. 18,00 Palatul viselor — emisiune pentru pionieri. 18,30 Tineri interpreți de muzică populară. 18,45 Reportaj TV. 19,20 1001 de seri — Emisiune pentru cei mici. 19,30 Telejurnal. 20,00 Tele-cinemateca: „Ești totul pentru mine". 21,35 Studio dans — „Duo". 21,50 Ora editorului. Editura „Junimea" de la Iași. 22,25 ABCD... muzical-coregrafic cu Dorin Anastasiu și Doina Badea. 22,45 Telejurnal.

JOI 28 MAI

PROGRAMUL I. 17,00 Microavanpremiera. 17,05 Buletin de știri. 17,10 Emisiune în limba maghiară. 17,40 Film serial: „Oliver Twist" (XII). 18,05 Mult e dulce și frumoasă... 18,30 Actualitatea în economie. 18,50 Cadran internațional. 19,20 1001 de seri. Emisiune pentru cei mici. 19,30 Telejurnal. 20,00 Reflector. 20,15 Teatru scurt. 20,50 Călătorie în lumea desenului animat. 21,20 Reportaj TV. 21,55 Antologie poetică. 22,15 Muzicorama TV — revista actualităților de muzică ușoară. 22,45 Telejurnal.

PROGRAMUL II. 20,00 Concert simfonic. 21,10 Filme documentare. 22,30 Actualități literare.

VINERI 29 MAI

17,00 Microavanpremieră. 17,05 Buletin de știri. 17,10 Sintaxa frazei; Film didactic: Semiconductorii (Fizică cl. XI—XII). 18,10 Miniaturi orchestrale. 18,30 Teleglob: „Știpov" — file din istoria unui oraș bulgar. 18,55 La volan. 19,20 1001 de seri. Emisiune pentru cei mici. 19,30 Telejurnal. 20,00 Actualitatea în economie. 20,20 Film artistic: „Dulcineea". 21,35 Mai aveți o întrebare? Emisiune de cultură științifică. Originea vieții și a omului. 22,35 În direct de la Opera din Timișoara. 23,00 Telejurnal.

SÎMBĂTĂ 30 MAI

PROGRAMUL I. 17,00 Microavanpremiera. 17,05 Buletin de știri. 17,10 Emisiune în limba germană. 18,05 Bună seara, fete! Bună seara, băieți! 19,20 1001 de seri. Emisiune pentru cei mici. 19,30 Telejurnal. 20,00 Tele-enciclopedia. 21,00 Reportaj TV. 21,20 Film serial: „Rocambole" (IV). 22,00 Tele-cine-recital nr. 4. 23,00 Of, inimioară!... 23,25 Telejurnal. Sport.

PROGRAMUL II. 20,00 Joc și cîntec românesc de pe plaiul strămoșesc. 20,30 Arte frumoase. 20,45 Mozaic cinematografic. 21,15 Seara melomanului. 22,30 Film serial: „Rîul întunecat". Reluarea episodului VI.

Aici se află fundațiile vechiului Turn al Colței

Unde se va reconstitui Turnul Colței?

Două obiective importante stau acum în fața muzeografilor și arhitecților bucureșteni: conservarea vestigiilor descoperite și reconstituirea Turnului Colței. Imediat ce vor fi terminate lucrările de fotografiere și transpunere în imagini a planurilor exacte ale fundațiilor fostelor clădiri, se va trece la acoperirea cu un strat izolator de nisip a zidurilor, peste care va fi ridicat un planșeu de beton și deasupra lui asfaltul străzii. Ca amintire a locului unde pe vremuri a ființat vestitul turn, se vor marca pe caldarîm contururile zidurilor acestuia prin cuburi de granit, în mijlocul pătratului scriindu-se tot cu piatră „Turnul Colței 1715—1888". De asemenea, în apropierea bisericii Colțea se va amenaja un punct muzeal, cu o vitrină, unde vor fi plasate o machetă a turnului, cîteva piese litice găsite cu prilejul cercetărilor și fotografii cu imagini de pe vremuri.

Al doilea obiectiv constă în studierea problemei reconstituirii turnului, problemă discutată la Comitetul executiv al Consiliului popular municipal București încă înainte de începerea lucrărilor pe vastul șantier din centrul orașului. În urmă cu doi ani s-a luat în discuție chiar proiectul reconstituirii turnului în spațiul verde al pieții Nicolae Bălcescu, iar acum se analizează posibilitatea refacerii acestuia în imediata apropiere a locului unde a existat inițial. Deoarece monumentul nu poate fi reconstituit pe vechiul său spațiu pentru că ar împiedica intensa circulație de pe bulevard, s-au emis alte două variante și anume fie plasarea lui la începutul străzii Ion Ghica, fie în locul dintre biserică și spitalul Colței, în așa fel încît turnul ar urma să fie văzut pe toată lungimea bulevardului, îmbogățind orașul din această zonă cu un splendid monument feudal.

Bogata decorație și construcție a turnului solicită în aceste zile preocuparea atît a istoricilor, cît și a proiectanților, deoarece reconstituirea acestui monument ar urma să dea peisajului bucureștean o notă în plus de inedit. Reconstituirea splendidului monument feudal este o problemă importantă pentru Capitala noastră, ceea ce ne face să așteptăm cu interes soluțiile preconizate, avînd în vedere că este vorba despre o creație reprezentînd un monument din vechea arhitectură urbană românească în stil brîncovenesc. De altfel, simbolul Turnului Colței ar putea îmbogăți stema orașului, stemă aflată în momentul de față în studiu la organele de specialitate.

Simion SAVEANU

NU SCĂPAȚI CLIPA...
COPIII CRESC ȘI SE SCHIMBĂ, DAR FOTOGRAFIA NE PĂSTREAZĂ FARMECUL FIECĂREI VÎRSTE.

Grație unui aparat de fotografiat „SMENA 8", veți putea păstra imaginea celor mai frumoase și plăcute clipe din viața dvs. de familie.

„SMENA 8" — un aparat de fotografiat de format mic, ieftin și de o construcție modernă, cu deosebite calități:
- declanșare automată, care permite să se obțină negative de înaltă calitate, alb-negru și color
- mare simplitate și siguranță în funcționare
- sincronizator pentru lampa fulger (blitz)
- posibilitatea de a obține 36 fotografii printr-o singură încărcare.

Aparatul de fotografiat „SMENA 8" poate fi utilizat cu aceeași plăcere de începători cît și de amatori experimentați.
Prețul: 305 lei.

(5099)

MODA

1. Rochie din mătase naturală imprimată, cotton sau şantung natural. Tăiată în talie, fusta este croită din bie sau e plisată. Mîneca strîmtă sus se lărgeşte spre manşetă. Decolteul este adînc. Drept garnitură : guler cu revere şi manşete albe. Acelaşi model poate fi confecţionat şi fără mîneci, iar din acelaşi material cu gulerul se poate face o floare aplicată la unirea reverelor.

2. Rochie sport din tercot colorat, cu tăieturi marcate de tighele duble. Buzunarele mari, aplicate au clape prinse în nasturi.

3. Din mătase sau voal — o rochie de seară cu buline albe pe fond negru. Tăiată în talie, rochia are decolteu adînc, rotunjit. Se poartă cu un colier strîns pe gît.

4. Tunică lungă, pensată pe talie, croită din patru bucăţi, se închide în faţă cu un şiret trasat prin găuri capsate. Un buzunar mare aplicat şi tighele duble ce marchează tăieturile dau o notă originală acestei tunici care poate fi purtată cu pantalon sau fustă din tercot.

5. Un costum foarte util format din bluză şi pantalon din material imprimat. Costumul poate fi croit şi ca salopetă, închisă cu fermoar. Mîneca este scurtă, iar reverele ascuţite. In completare — o vestă într-una din culorile imprimeului, închisă la patru nasturi, cu două buzunare mari aplicate şi tighele late, în relief.

6. Rochie din mătase naturală imprimată, tăiată în talie, cu partea de sus pensată pe corp. Fusta largă are o garnitură fagure pe o porţiune de 30 cm. Mîneca lungă, puţin bufantă, strînsă pe o distanţă de 3 cm în fagure, se termină cu un volan.

7. O altă rochie din mătase imprimată are drept garnitură, mai jos de talie, două volane suprapuse. Mîneca lungă şi largă este prinsă într-o bentiţă.

8. şi 9. Două rochii practice, pentru birou, dintr-o ţesătură cu pătrăţele mici. Prima este puţin evazată, are decolteul în V şi o originală mînecă pînă la cot prinsă cu şireturi. Bordura uni de la decolteu se continuă la manşete.

Cea de a doua rochie se remarcă printr-o platcă uni, într-una din culorile ecosezului, continuată cu mîneci la fel. Gulerul şi manşetele sînt ecosez. Rochia este închisă în faţă cu şiret.

Desene şi text : Doina LEVINŢĂ

COSMETICA

ÎN LUNILE DE VARĂ

Deoarece în sezonul călduros îmbrăcămintea uşoară lasă braţele neacoperite, este necesar să luăm unele măsuri pentru îngrijirea şi protejarea lor. Dacă pielea braţelor are aspectul de „piele de găină", în fiecare dimineaţă, după ce v-aţi spălat cu apă călduţă şi v-aţi clătit cu apă rece, fricţionaţi-vă cu o mănuşă de baie. Dacă pielea braţelor este presărată de mici granulaţii roşii, afecţiune pe care medicii o denumesc „Keratoză pilară" fricţionaţi-vă cu o periuţă mai dură şi cu spumă de săpun şi clătiţi-vă cu apă curată, după care masaţi regiunea respectivă cu o cremă uscată absorbită de piele. In locul unei creme puteţi folosi uleiul de migdale dulci care prezintă însă dezavantajul de a păta îmbrăcămintea. Dacă aveţi braţele subţiri le puteţi îngroşa practicînd canotajul, înotul sau diferite sporturi cu mingea. Dacă braţele sînt, dimpotrivă, prea groase, infiltrate de celulită, cu muşchii tremurători, le puteţi ameliora starea folosind aceleaşi mijloace. Dacă totuşi braţele dv. lasă de dorit, nu vă grăbiţi să purtaţi rochii fără mîneci, ci preferaţi pe cele cu mînecuţe scurte.

Un aspect neplăcut creează şi coatele cu pielea granuloasă. Pentru a combate acest neajuns, frecaţi coatele, în fiecare dimineaţă, cu piatră ponce apoi masaţi-le cu o cremă hrănitoare conţinînd vitamina A. Dacă au pielea veştejită, se recomandă un tratament de şoc care va dura opt zile : în fiecare seară introduceţi coatele în două farfurioare în care se află ulei călduţ şi le menţineţi timp de cinci minute.

Părul de pe braţe nu va fi depilat decît dacă creşte din abundenţă şi este prea vizibil. In general, se recomandă decolorarea lui cu apă oxigenată. In nici un caz nu-l radeţi.

O femeie îngrijită trebuie să aibă subsuorile curate, deoarece mirosul de transpiraţie poate deveni jenant. Deseori, excesul de sudoare nu este o lipsă de curăţenie. Nu înseamnă că acest inconvenient nu trebuie combătut şi prin spălări dese cu apă şi săpun, dar acestea sînt insuficiente fiind necesară folosirea unui dezodorizant. In comerţ există nenumărate produse sub diferite forme. Subsuorile sînt singurele porţiuni unde este permisă rade-

rea părului deoarece fiind o regiune foarte sensibilă orice alte procedee de epilare pot provoca inflamaţii. După ras se vor dezinfecta porţiunile respective cu alcool, apoi se vor pudra cu talc. Produsele dezodorizante vor fi folosite întotdeauna înainte de a ne rade, deoarece imediat după această operaţie riscăm ca pielea să se irite.

Din cauza căldurii, multor persoane le transpiră obrazul, punctele cele mai sensibile fiind aripile nasului, buza superioară, fruntea. Împotriva acestei transpiraţii, vaporizaţi apă de roze (pielea de culoare deschisă) esenţă de ceai (pielea mată) dimineaţa şi seara, apoi lăsaţi să se usuce, fără a şterge.

Nu se recomandă folosirea fondului de ten, nici a cremelor grase, mai indicat fiind un lapte de castraveţi sau un produs antisolar fluid, apoi un pudraj uşor cu o pudră extra fină. Dacă vă fardaţi se recomandă ca cel puţin o dată în cursul zilei să vă demachiaţi şi apoi să vă refaceţi fardul. In cazul în care nu vă fardaţi faceţi vaporizări frecvente cu apă de roze. Transpiraţia mîinilor — aşa numita hiperhidroză palmară — întîlnită în special la adolescenţi datorită, de cele mai multe ori, unei stări nervoase, va fi tratată pe cale internă de către medic. Local, se recomandă spălatul des al mîinilor cu un săpun dezodorizant apoi aplicarea unei loţiuni astringente ca, spre exemplu : apă de colonie 120 g, soluţie de formol 35%, 7,5 g. Badijonaţi mîinile apoi lăsaţi să se usuce.

Transpiraţia picioarelor poate fi combătută prin spălări dese (cel puţin de două ori pe zi) apoi pudrarea atît a picioarelor, cît şi a ciorapilor şi pantofilor cu talc amestecat cu acid boric. Cînd transpiraţia este prea mare se va impregna interiorul pantofilor cu o soluţie de formol. In asemenea cazuri, renunţaţi la încălţămintea de plastic. Dacă transpiraţi evitaţi să mîncaţi alimente prea condimentate — usturoi, ceapă, arpagic — căci imprimă sudorii un miros foarte dezagreabil. De asemenea, nu consumaţi băuturi alcoolice.

Dacă pielea picioarelor este granuloasă, roşie, cu minuscule puncte roşii, este vorba, ca şi la braţe, de Keratoză pilară, care va fi tratată după procedeul indicat pentru braţe.

Ludmila COSMOVICI

POŞTA MEDICALĂ

A.V. — Tîrgovişte. *Hotărîţi-vă să renunţaţi la această deprindere. Apelaţi la voinţa dv., găsiţi alte preocupări mai sănătoase. Vă dorim succes.*

CATEL VIORICA — Cluj. *Vă recomandăm medicamentul NILFAN o tabletă seara şi vitamina B_6 tablete de 250 mg, o tabletă dimineaţa. Este bine să fiţi periodic sub observaţia medicului neurolog.*

A. VALENTIN — Bucureşti. *In problema specialistului căruia să vă adresaţi, credem că un sfat bun vă poate da un medic neuro-psihiatru.*

N. GEORGESCU — Braşov. *— Vă mulţumim pentru aprecierile adresate revistei noastre. In cadrul policlinicii speciale există şi serviciul de oftalmologie. In cazul unei corio-retinite miopice este indicat preparatul „extract total de ochi".*

I. ALEXE — Piteşti. *Greşiţi spălîndu-vă părul de două ori pe săptămînă. Aceasta contribuie la stimularea excreţiei în exces a sebumului. In privinţa reţetelor am mai explicat că este recomandabil înaintea oricăror prescripţii să vă examineze medicul dermatolog.*

GICĂ ŢICU — Sibiu. *Remedial cel mai bun pentru a renunţa la fumat constă în voinţa dv. Treptat reduceţi numărul ţigărilor şi veţi reuşi mai bine decît prin întrerupere bruscă. Sugestionaţi-vă, că este în interesul sănătăţii dv., gîndiţi-vă cîte neplăceri vă poate provoca ţigara.*

STĂNESCU VIORICA — Giurgiu. *Simptomele pe care le descrieţi pot fi determinate de o maladie de cord dar pot fi şi în cadrul unor tulburări nevrotice sau endocrine. Diagnosticul diferenţial se face pe baza unei electrocardiograme şi a unui examen clinic atent. Vă puteţi adresa serviciului cardiologie şi electrocardiografie în cadrul policlinicii speciale cu plată în str. Negustori 1.*

P.P. — Tg. Jiu — jud. Gorj. *Credem că este o legătură directă între cele două manifestări. FOLICISTEINA fiole — injecţii intramusculare este indicată pentru dv.*

Rubrică redactată de dr. Ana MURGULEŢ

PENTRU MENIURILE SĂPTĂMÎNII

Pulpă de miel cu tarhon

Fierbeţi timp de 10 minute un pahar de vin cu puţin piper, sare şi o lingură de tarhon tocat. Puneţi pulpa într-o tavă potrivit de mare, ungeţi-o şi săraţi-o ca pentru o friptură obişnuită. In timpul friptului stropiţi-o din timp în timp cu vinul pregătit. După ce carnea e gata, strecuraţi sosul ; amestecaţi-l cu o lingură de tarhon proaspăt tocat. Serviţi friptura cu salata şi cartofii înăbuşiţi în unt amestecat cu ulei şi stropiţi la masă cu sosul de tarhon. Cînd vor apare cartofii noi preferaţi-i celor vechi.

Pui cu cimbru

Puneţi în interiorul unui pui mare frumos o ramură de cimbru, o foaie de dafin, sare, piper şi o bucată de unt. Legaţi-l cu o sfoară ca să capete o formă frumoasă şi daţi-l la cuptor fierbinte. In timpul friptului stropiţi-l cu sosul din tavă în care veţi avea grijă să adăugaţi mereu cîte o lingură-două de apă aşa încît sosul să nu se ardă şi să fie în permanenţă abundent.

Curăţaţi 6 cartofi mari şi tăiaţi-i în rondele. Ungeţi — de preferinţă cu unt — o formă potrivit de mare ; aşezaţi pe fund un strat de cartofi ; presăraţi cu sare, piper şi cimbru ; continuaţi acoperind cu un alt strat de cartofi, sare, piper, cimbru etc. Amestecaţi un pahar de lapte (un dl.) cu 50 g smîntînă, turnaţi peste cartofi, acoperiţi şi puneţi pe foc să fiarbă pînă ce cartofii sînt gata. Puneţi într-o flacără şi vas o sită protectoare sau o tablă groasă. Dacă cuptorul dv. e suficient de mare puneţi şi vasul de cartofi înăuntru, dar tot acoperit.

După ce puiul s-a fript, puneţi-l pe platoul pe care va fi servit, înconjuraţi-l de cartofi şi, separat, aduceţi la masă sosul de la friptură pe care l-aţi amestecat cu 100 g smîntînă şi un gălbenuş.

Prăjitură cu cremă de unt

Se prepară din ajun.

Bateţi spumă tare 4 albuşuri ; încorporaţi 150 g zahăr pudră pînă ce amestecul devine consistent şi lucios ; amestecaţi-l cu 100 g nuci rişnite. Formaţi două discuri, puneţi-le pe o tavă unsă şi presărată cu făină şi coaceţi-le 15 minute la cuptor cu foc potrivit şi încălzit dinainte.

Intre timp frecaţi gălbenuşurile cu 100 g zahăr pudră şi 100 g smîntînă şi îngroşaţi amestecul pe foc mic sau, mai sigur, la bain-marie. După ce s-a răcit, încorporaţi 150 g unt şi o lingură bună de Nescafé. Puneţi crema între cele două blaturi, păstrînd o parte şi pentru ca să îmbrăcaţi prăjitura pe deasupra.

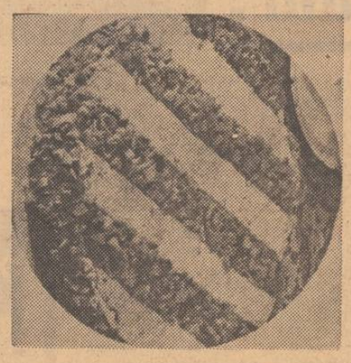

Decoraţi-o cu benzi alternative de zahăr şi nuci (sfărîmate cu sucitorul după ce au fost bine uscate în cuptor fierbinte).

Olimpia ŞTEFANESCU

INSTITUTUL DE CERCETĂRI ŞTIINŢIFICE ŞI PROIECTĂRI PRIVIND PĂSTRAREA ŞI VALORIFICAREA LEGUMELOR ŞI FRUCTELOR ne trimite următorul articol ca răspuns la întrebările cititorului **V. PANDELE** din Buhuşi.

Un produs cu gust plăcut şi răcoritor : CASTRAVETELE

Consumul castraveţilor are un istoric al cărui început se pierde într-un trecut foarte îndepărtat. In cele mai vechi scrieri se menţionează că oamenii care au trăit cu mii de ani înaintea erei noastre, au găsit castraveţii în flora spontană şi atraşi de aroma şi gustul lor plăcut, au început să-i cultive pentru consum. In antichitate castraveţii se bucurau de-o largă întrebuinţare atît în arta culinară cît şi în cosmetică. Folosirea sucului de castraveţi pentru curăţirea obrazului s-a transmis din popor în popor, din generaţie în generaţie, pînă în zilele noastre. Grecii şi romanii au introdus cultura castraveţilor şi în nordul Europei recomandînd consumul lor în amestec cu miere, cu frunze de ţelină, cu oţet, chimion, piper şi muştar.

Importanţa consumului castraveţilor constă mai ales în faptul că astăzi acest produs se poate obţine aproape în tot cursul anului şi mai ales iarna în sere, cînd sortimentul de legume proaspete existent pe piaţă este destul de sărac.

Castravetele conţine circa 96 la sută apă şi această caracteristică îl situează pe primul loc în prepararea diferitelor salate de cruditâţi care însoţesc mîncărurile mai grele.

Gustul răcoritor, complexul de săruri minerale şi arome caracteristice contribuie la diversificarea meniului nostru zilnic.

Menţinerea calităţii castraveţilor după recoltare este condiţionată în primul rînd de evitarea pierderii conţinutului în apă. Aceasta se poate realiza prin menţinerea lor în spaţii cu umiditate atmosferică ridicată şi temperatură scăzută.

Pentru drumurile lungi pe care le fac mai ales castraveţii de seră care se exportă în ţările nordice, fiecare fruct se ambalează într-o pungă de polietilenă foarte subţire din care se elimină aerul cu ajutorul unei maşini speciale prevăzute cu un tunel în care temperatura este ridicată. O dată cu eliminarea aerului, folia se contractă şi se lipeşte strîns de castravete izolîndu-l de exterior. Numai din loc în loc rămîn orificii minuscule care permit castravetelui continuarea respiraţiei, dar cu o intensitate foarte redusă. Astfel ambalaţi castraveţii îşi menţin toate însuşirile un timp mai îndelungat.

In condiţii casnice, castraveţii se păstrează în frigidere la temperatura de 7—10°C sau în orice alt spaţiu răcoros, în pungi de polietilenă în care se realizează şi umiditatea necesară menţinerii prospeţimii lor. Dacă temperatura scade către 0°C şi se menţine scăzută mai mult de două zile, castraveţii îngheaţă, se întăresc şi îşi pierd elasticitatea. In acest caz după o dezgheţare lentă ei trebuie consumaţi imediat.

FILATELIE

Două însemnate evenimente ale aviaţiei noastre civile

In acest an se împlinesc 50 de ani de la înfiinţarea aviaţiei civile în ţara noastră, care se mîndreşte cu faptul de a fi în această materie deţinătoare — împreună cu cea franceză — a două recorduri mondiale.

In adevăr, la 25 aprilie 1920 a fost înfiinţată „Compania franco-română de navigaţie aeriană", care a fost cea dintîi întreprindere de transporturi aeriene transcontinentale din lume. Linia aeriană exploatată de aceasta avea traseul : Paris — Strasburg — Praga Viena — Budapesta — Bucureşti — Istanbul, cu o ramificaţie la Varşovia.

După zborurile tehnice şi de recunoaştere a traseului au început cursele regulate de călători, fapt comemorat printr-un monument de marmură, în forma unei coloane pătrate, ce se înalţă şi acum pe pajiştea din stînga intrării, la aeroportul Băneasa, în amintirea primei curse regulate transeuropene şi în acelaşi timp prima cursă intercontinentală din lume.

Al doilea record îl constituie primul zbor de noapte din lume cu călători la bord, care a avut loc tot pe această linie aeriană, din care mai apoi s-au format Compania naţională franceză de aviaţie denumită pe scurt „Air France" şi „Compania română de navigaţie aeriană", denumită azi „TAROM".

Pentru a sărbători şi prin filatelie aceste însemnate evenimente din istoria aviaţiei civile româneşti, Ministerul Poştelor şi Telecomunicaţiilor a emis o nouă serie specială de mărci poştale, formată din două valori (una de 60 bani cu un tiraj de 3 500 000 bucăţi şi a doua în valoare de 2 lei, cu un tiraj de 400 000 bucăţi), în ale căror desene sînt înfăţişate avioane din trecut şi avionul modern de pasageri tip „BAC 1-11", precum şi o vedere parţială a noului aeroport internaţional Otopeni, — într-un reuşit aranjament grafic.

Tipărite în sistemul „tipar adînc", în patru culori, pe hîrtie cromo dantelată, în dimensiunile de 33 x 48 mm, noile mărci sînt lucrate după machetele semnate de către graficianul Ion Dumitrana. S-a pus în circulaţie şi un plic „prima zi a emisiunii", tipărit în mai multe culori şi francat cu cele două mărci, obliterate cu o ştampilă specială.

Pompiliu VOICULEŢ-LEMENY

Nou ! Nou ! Nou !

In anul 1971 urmează să înceapă producţia de serie a aparatului pentru încălzirea locuinţelor AMI-3 fabricat de Intreprinderea de Industrie Locală Metalurgica Bucureşti.

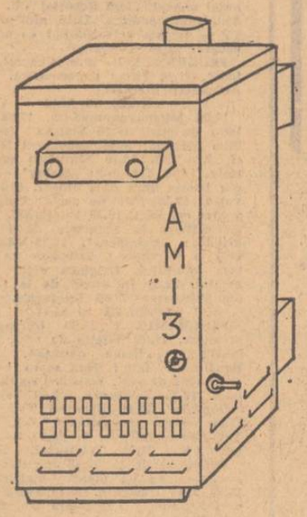

Noul aparat care are un aspect agreabil încadrîndu-se în linia modernă a mobilierului apartamentului, funcţionează cu combustibil gaze naturale, garantează o mare durată de serviciu, cu o exploatare uşoară şi asigură încălzirea unui spaţiu de circa 600—1000 m³, la un cost de circa 0,56—0,90 lei/h.

In vederea întocmirii planului de fabricaţie, comenzile se primesc la sediul I.I.L. Metalurgica Bucureşti — Şos. Iancului nr. 48 — Sector 3 — telefon 35.18.25. Pentru locuinţele particulare procurarea se face prin unităţile comerţului de stat.

CARACTERISTICI PRINCIPALE

Înălţimea I.	1060 mm
Lungimea L.	420 mm
Lăţimea L.	500 mm
Capacit. calorică	30000 kcal/h.
Greutate	118 kg
Circulaţia apei	prin termosifon

(5080)

LOZ PLIC

LA LOZ ÎN PLIC PUTEŢI CÎŞTIGA :

Cu 3 lei **(seriile obişnuite) : premii în bani de 20 000 lei, 10 000 lei, 5 000 lei, 2 000 lei, 1 000 lei, 500 lei ş.a.**

Cu 6 lei **(seriile speciale) autoturisme DACIA 1 100, MOSKVICI 408, SKODA 1 000 MB şi TRABANT 601.**

Oriunde vă aflaţi, jucaţi la Loz în plic.

(5024)

NOU, MODERN, PRACTIC!

In magazinele de specialitate, găsiţi un interesant sortiment de perdele din fire DIOLEN. Aceste perdele sînt fine, transparente, durabile, lavabile şi uşor de întreţinut : spălat-agăţat-gata!

Diolen®

garantează calitatea produsului

Rugăm decupaţi şi expediaţi talonul ală turat.

PUBLICOM

Cu privire la perdelele din „Diolen"

Pentru îmbunătăţirea neîntreruptă a aprovizionării consumatorilor, vă rugăm a completa acest cupon, bifînd acele răspunsuri care corespund opiniei dv., a-l decupa şi a-l trimite pe adresa PUBLICOM, Bd. N. Bălcescu 22, Bucureşti.

— **Calitatea şi modelul perdelelor din „Diolen" vă satisfac ?**

DA — NU

— **Aveţi inconveniente în ceea ce priveşte aspectul perdelelor după spălat ?**

DA — NU

— **Viitoarele perdele intenţionez să le cumpăr în primăvara, vara, toamna, iarna** (tăiaţi anotimpurile care nu corespund intenţiilor dv) **anului**

. . . . . .

— **Aş dori ca viitoarele perdele pe care le voi cumpăra să aibă culoarea**

. . . . . .

Dacă aveţi propuneri deosebite în legătură cu modelul în care aţi dori să fie fabricate perdelele din „Diolen", rugăm trimiteţi acest talon însoţit de propunerile dv.

CĂMAȘA EGOISTULUI

Curier

de Mihai STOIAN

Am spus-o și iată, sînt nevoit s-o repet : departe de mine gîndul ca, prin intermediul *Curierului*, discutînd un caz sau altul, să dau soluții valabile în toate cazurile din sfera respectivă. Cine crede altminteri, cine își închipuie că, în colțul acesta, poate găsi „rețete", cum ar fi cele de artă culinară sau automobilism, se înșeală profund. Iar auto-înșelarea unor asemenea cititori e de-a dreptul întristătoare, atunci cînd, citindu-le comentariile la cele scrise de subsemnatul, constați că, orice-ai face, dumnealor cămașa le este mult prea aproape de trup, că — sufocați de această a doua... epidermă : *interesele proprii*, egoiste — refuză, cu o încăpățînare demnă de o cauză mai nobilă, să ia act de schimbările care se produc, în mod firesc, în natura umană...

Revenind la concret — cum se spune — deschid plicul cu adresa admirabil caligrafiată, expediat de un *domn*, pe numele său, dac-o fi real, *C. Rotărescu* (din str. Lirei 36, București). Domnia Sa mă onorează, cu scrisul său mărunt, pedant și permanent *ironic*, în calitatea sa de *aproprietar* pe semne, altminteri de unde pana înmuiată în acid (cam tocită însă din punct de vedere ortografic. Cîteva exemple, *domnule C.R. : desigur* nu se scrie despărțit și, invers, *de la* se scrie ca aici, ca să nu mai pomenim de cuvîntul *articol*, inutil flatat cu literă mare de dv. în măsura în care nu deschide o frază sau propoziție, și nici nume propriu, după cîte știm — cu „oarecare cultură" a noastră — cum afirmați — nu este). Așadar, lăsînd totuși de-o parte greșelile — recunosc — „secundare", amintite mai sus, să ne oprim asupra *greșelii principale*, de mentalitate, a Domniei Voastre (simțul de echitate la care faceți într-una apel în epistolă, lasă de asemeni de dorit, în măsura în care vă permiteți să fiți „spiritual" de la... distanță, cu formula-tip care deschide fiecare paragraf al scrisorii : „Oare vreți Matale" (vai ! iarăși cu majuscule), „Oare nu știți Matale" etc. Prea onorat !... Nici o teamă, stimate *C.R.*, înțeleg perfect că stilul e omul (vorba cuiva care, deși nu stătea pe strada Lirei, știa să-și plimbe degetele pe o liră autentică) și, față cu acest verificat adevăr, îmi arog dreptul de replică acidă, însă nu — ca a dv. — *lipsită de obiectivitate.*

În cele trei pagini „ministeriale", avînd și sublinieri cu roșu, pentru ca „ideile" să... scînteieze în pagină, nu suflați absolut nici un cuvînt despre cazul comentat de mine (proprietarul *abuziv* care pleacă, într-o bună zi, cu ușa chiriașului în spinare, îi demontează soneria de la intrare, îi oprește, cînd și cînd, apa)... Un „detaliu" pe care vi-l furnizez abia acum (la data aceea socoteam că e nesemnificativ, poate, realmente, m-am înșelat : proprietarul cu pricina nu a „agonisit" — cum spuneți dv. — într-o viață de om, de muncă, pentru la bătrînețe, imobilul aflat astăzi în proprietatea sa, fiind relativ tînăr, o să rîdeți, intelectual (!) care n-a cumpărat de multă vreme proprietatea, casa, acceptînd să se mute (tactic) la parter, în spațiul fostei proprietărese și acum, dornic să intre în posesia apartamentului de la etaj, comite *abuzurile* citate și probabil destule altele, *chiar nuind* — acesta-i termenul exact ! — o familie cu o fetiță de școală, oameni care stau de multă vreme în casa aceea. În cumplita dv. sete de a vă desfășura demonstrația (evident, *eronată*) treceți, cu pas de balerină exersată în poante, peste cazul contrariu, de asemeni comentat în *Curierul* privitor la *abuzuri* (pur și simplu nu... mărunte, cum ar dori unii proprietari sau unii chiriași să lase a se crede : „Ei, i-am spus și eu, acolo, două-trei cuvinte mai urîte, mi-am ieșit din pepeni, sînt în casa *mea !*" sau „Doar l-am amenințat cu vergeaua aia, n-am dat !" etc). Fără îndoială, nu pot decît respinge însinuările și *optica* dv. (singura vinovată de opacitatea de care — rog să fiu iertat, adevăru-i adevăr ! — dați dovadă cu prisosință). Totul depinde — cred profund asta — de *calitatea umană*, fie a proprietarului, fie a chiriașului.

Faptul că „dialogul" lor se consumă între patru ziduri nu îngăduie, după opinia mea, nici uneia din părți, să încalce drepturile elementare ale celuilalt, să întunece zilnic existența, prin tertipuri mai rafinate sau prin ieșiri violente — abuzuri inadmisibile. Dar la ce te poți aștepta de la un *proprietar* (prea pledați *pro domo*, ca să nu fiți „stăpîn" de ziduri, stimabile *C R.*) care se adresează *Curierului* așa cum se adresează, cu o elementară lipsă de condescendență (slavă domnului că nu sînt chiriașul Domniei Sale) ? Cine știe ce cuvinte ajung direct la urechile chiriașilor săi, atunci cînd *aproprietarul* se supără că i s-a încălcat, în vreun fel, „domeniul" ? Tare-aș fi curios, dacă într-adevăr numele C. Rotărescu este real, și adresa corectă (str. Lirei nr. 36, București), și corespondentul cu adevărat proprietar, repet, tare-aș fi curios (și nu numai curios) să aflu cum se poartă Domnia Sa cu proprii chiriași, dacă e în stare să emită — negru pe alb — panseuri de tipul : (ar trebui să vă ocupați, eu, curierul, de)... dresura chiriașilor (a-ți avut cumva, tot în „proprietate", și vreun circ, ceva ?)

Să fim serioși ! *C.R.* încearcă să-i absolve global de vină pe acei „stăpîni" de case (atenție ! dar nu și de... oameni) care fac zile fripte celor care au ghionul (nu fericirea, *domnule !*) de-a locui sub același acoperămînt cu ei. De aici confuzia (ca să ocolim cuvintele *miopie* sau *egoism*) corespondentului nostru : cărămizile, conductele de apă și curentul electric, geamurile ferestrelor, da, acestea reprezintă *proprietatea...* proprietarului, dar aerul (mai exact : *atmosfera*) din casă, mișcările interioare și exterioare ale chiriașilor, modul lor de viață nu-l privesc în nici un fel, în măsura în care nu comit greșeala inversă, de a atenta la libertatea de mișcare perfectă, strict particulară, a celorlalți. Am văzut nenumărate situații *normale*, în care proprietar și chiriaș se comportau omenește, civilizat, își menajau reciproc chiar micile „manii" (de pildă, un tehnician ieșit la pensie, care o viață întreagă s-a ocupat de motoare, are, acum, la bătrînețe, o a doua pasiune care, cum zice el, „mă ține în viață" ; chiriașul — stă la el de mult — are altă pasiune : automobilismul ; în curte este loc pentru un garaj, dar chiriașul ar fi insemnat să-i pretindă pasionatului grădinar să renunțe la ceea ce are mai scump acum pe lume ; n-a făcut-o și, socotesc eu, bine a procedat). Confruntările proprietar-chiriaș, care se inscriu în sfera abuzurilor, n-au altă coloratură decît : în primul rînd nesocotirea legilor țării, în al doilea rînd egoism acut, grosolănie, nivel de inteligență discutabil ș.a. Altminteri, n-aș fi fost nevoit să aștern pe hîrtie „acea frază șablonardă — cum zice tot *C.R.* privindu-i pe *sclavii mentalităților învechite*". De ce Domnia Sa crede că a spune un adevăr (realmente bine știut) înseamnă să te exprimi șablonard, dar să acționezi în virtutea unor mentalități străvechi, net depășite de întreaga evoluție a omenirii, nu înseamnă un lucru mai grav : *să te dirijezi în viață după precepte morale de mult îngropate*, adică să fii ȘABLONARD în practică, să respiri și să te miști conform unor scheme prestabilite și „anumane", existente de mult, încă de dinaintea apariției *domnului* C.R. pe suprafața planetei numită Terra.

Să fim și lucizi, nu numai serioși, stimate corespondent !

Cu tot sprijinul și ajutorul dat spre a se menține, bătrînul tei, sub umbra căruia venea adesea Eminescu să se odihnească, nu va mai rezista multă vreme. Pentru ca și generațiile viitoare să știe că în acest loc era cunoscutul tei, gospodarii Iașului au plantat alături un tei tînăr, care hrănit din seva predecesorului său se va integra în frumusețea Copoului

DIN ISTORICUL CĂRȚII POȘTALE ILUSTRATE

Cartea poștală — considerată a fi invenția unui profesor de la Academia militară din Viena — a fost realizată și pusă în circulație la 1 octombrie 1869, în imperiul austro-ungar de către maghiarul Mihaly Gervay. După cum consemnează statisticile, încă din prima zi s-au vîndut circa 10.000 de exemplare. Un an mai tîrziu, un anunț bilingv consemna introducerea definitivă în Franța a corespondenței prin intermediul acesteia. Pentru început, legea permitea numai modelul pe care se afla o cruce roșie, scrisul fiind acceptat a fi făcut doar cu cerneală neagră. Administrația poștelor din România o introduce din anul 1873. La sfîrșitul anului 1875 beneficiau deja de avantajele ei mai toate statele europene.

În această perioadă, pictorul de origine germană François Borich este primul care lansează cartea poștală cu reproduceri după desene originale și mai ales pe cea turistică, cu imagini pitorești din Elveția. În 1895, marsiliezul Dominique Piazza înlocuiește ilustrația fictivă — realizată cu ajutorul desenelor cu reproduceri fotografice — în jurul cărora improvizează diverse ghirlande cu legume sau flori. Odată cu descoperirea procedeului „photocollo-graphiei" cartea poștală devine foarte populară, prețul de achiziție reducîndu-se simțitor.

La început fața cărții poștale era rezervată numai pentru trecerea numelui și adresei destinatarului precum și a timbrului pentru francare ; verso-ul fiind ilustrat de obicei cu desene, reproduceri după opere de artă sau chiar fotografii. În cadrul ei mai rămînea o foarte mică porțiune, destul de redusă în raport cu ilustrația, „numai pentru scurte comunicări" care, conform convenției internaționale, „nu trebuiau să conțină nimic contrar moralei publice sau bunelor obiceiuri". Pe măsură ce spațiul destinat corespondenței creștea, fapt ce permitea așternerea a tot mai multe cuvinte, sporea și valoarea timbrului aplicat.

Descoperirea fotografiei color și, în sfîrșit, a principiului stereofotografic au contribuit substanțial la îmbunătățirea calității acestora sporindu-le și mai mult puterea de atracție. Succesul neobișnuit înregistrat de cărțile poștale a reclamat, încă de la început, constituirea unei imense industrii specializate, particulare și de stat.

Abundența cărților poștale a favorizat încă de la început apariția a numeroși colecționari grupați în societăți sau uniuni care, de atunci și pînă astăzi, se întrec în achiziționarea și valorificarea acestora. Exemple edificatoare ne oferă cartofilii : Nikolai Tagrin din Leningrad care a donat statului sovietic o colecție de peste 400.000 exemplare, Antonin Koceuda din Moravia despre care se spune că deține aproape un milion de cărți poștale și poetul francez Paul Eluard a cărui colecție figurează printre cele mai interesante și mai frumoase din lume. Trebuie să amintim și faptul că micrograful bulgar Artim Ghidicov a scris 36.000 de cuvinte pe partea destinată corespondenței reușind să copieze pe trei asemenea spații, toată drama Hamlet, firește în limba engleză. În Ungaria, Asociația colecționarilor a pus bazele unui Muzeu al cărților poștale ilustrate, în localitatea Szerencs, unde sînt păstrate circa 450.000 de piese.

Făcînd abstracție de motivul pentru care au fost create, cărțile poștale, datorită diversității imaginilor cu care sînt înzestrate, reușesc să contribuie la instruirea și educarea celor ce vin în contact cu ele, familiarizîndu-i în același timp cu tot ce a creat mai de preț spiritul uman sau natura. Mai mult decît atît, multe dintre acestea au devenit deja prețioase documente care ne ajută să reconstituim trecutul sau unele dintre valorile civilizației umane, pierdute în împrejurări tragice. Intrate adînc în viața noastră ele se leagă tot mai pregnant de evenimentele pe care le trăim.

Șt. ANDRONACHE

CITITORII întreabă CITITORII răspund

ÎNTREBĂRI

MARIANA IONESCU dorește să știe cum poate fi curățat frigiderul „Fram", deoarece a prins un miros de mucegai. A încercat să-l spele cu apă, dar mirosul persistă.

IOSIF KRAHOVSZKY din orașul **Călan, bl. 26, ap. 7,** județul Hunedoara, vrea să știe cum se poate descălca o fustă plisată, pentru a fi readusă la forma ei inițială și a putea fi folosită.

STEFAN TRĂȘCULESCU, din **București, str. Dej nr. 64, Sectorul 8, solicită cititorilor** revistei noastre următoarea relație : Posedă un costum de înotător subacvatic : labe de rață, mască, tub respirator — toate din cauciuc. În vacanța de vară vrea să meargă la mare. Dorește să știe cum le poate proteja și, în general, cum se protejează obiectele din cauciuc împotriva acțiunii corosive a apei.

RĂSPUNSURI

Mai mulți cititori ai revistei, printre care : **CONSTANTIN DUCA str. Gării 556, Galați, C. PRODESCU, str. Unirii 15, Tr. Severin, PETRE MARTINESCU, str. Foișorului 86, București și IOAN FILIP, str. Scăricica 17, Iași,** ne-au solicitat sfaturi pentru combaterea unor boli la viețele nobile : **mana și putregaiul strugurilor.** Le satisfacem dorința prezentînd mai jos cîteva indicații în această privință, trimise de **ing. Ștefan Bălănescu,** profesor la liceul „Ion Ionescu de la Brad" din Roman.

MANA se manifestă prin apariția de pete galbene untdelemnii pe frunzele viților. În dreptul acestor pete, pe dosul frunzelor se observă un praf albicios. Frunzele atacate se usucă și cad. În caz de atac puternic, butucii își pierd frunzele, strugurii se vestejesc, iar lăstarii rămîn cruzi, degerind peste iarnă.

PUTREGAIUL cenușiu al strugurilor este o boală gravă ce produce pagube mari mai ales în anii ploioși. Ea se manifestă pe inflorescențe, frunze, lăstari, însă cea mai periculoasă formă este cea de pe boabe. Boabele atacate capătă o colorație brună, se înmoaie și crapă. Pe suprafața lor se dezvoltă un mucegai cenușiu.

Pentru combaterea manei, viețele trebuie stropite cu zeamă bordeleză, în concentrație de 0,5—0,75 la sută. Numărul de stropiri variază în funcție de frecvența ploilor în timpul vegetației. În anii normali sînt suficiente 4 stropiri, pe cînd vreme în cei ploioși trebuie 6—8 stropiri. Orientativ, momentele de aplicare a stropirilor sînt următoarele : cînd lăstarii au 6—8 frunze, înainte de înflorit, după scuturarea florilor, cînd bobul are mărimea de 4—6 mm. La executarea stropirilor trebuie știut că ele au efect preventiv, deci să se aplice înainte de apariția bolii. De asemenea, să nu se omită și stropirea părții inferioare a frunzelor.

Alte substanțe chimice care se pot folosi pentru combaterea manei sînt : Captan (Ortocid 50) în concentrație de 0,3 la sută și Zineb în concentrație de 0,4—0,5 la sută. Este indicat însă ca ultimele tratamente să se execute tot cu zeamă bordeleză.

Pentru combaterea putregaiului cenușiu, zeama bordeleză nu dă rezultate bune. În acest scop sînt eficace substanțele Captan (Ortocid 50) în concentrație de 0,2—0,3 la sută, Iodura de potasiu în concentrație de 0,1 la sută și mai ales Orthophaltan în concentrație de 0,2—0,3 la sută.

Stropirile cu Orthophaltan contribuie și la combaterea manei. Ele se execută în timpul înfloritului viților, apoi în lunile iulie și august.

Artă populară

Foto : A. CARTOJAN

POȘTA

STANCIU NICULINA din **București** dorește să afle dacă mamele care au născut și crescut mai mulți copii beneficiază de reducerea virstei de pensionare. Consultantul juridic al revistei noastre vă dă următoarele relații în legătură cu cele solicitate : Legea privind acordarea pensiei de asigurări sociale de stat și pensia suplimentară stabilește că mamele care au născut și crescut 3 și mai mulți copii pot ieși la pensie înainte de împlinirea virstei de pensionare, după cum urmează : mamele care au născut cel puțin 3 copii și i-au crescut pînă la virsta de 10 ani beneficiază de reducerea virstei de pensionare cu un an : celor care au născut 4 copii și i-au crescut pînă la 10 ani li se reduce virsta de pensionare cu 2 ani ; iar cele care au născut cel puțin 5 copii și i-au crescut pînă la virsta de 10 ani pot cere pensionarea cu 3 ani înainte de împlinirea virstei de pensionare. Pensionarea la limitele de virstă se face la cererea angajatei (art. 10 Legea 27/1966).

VALERIU ȘTEFAN — Brașov : Absolvenții școlilor de cultură generală cu și fără examen de maturitate care au absolvit și o școală tehnică de 1—2 ani pot să fie încadrați direct pe funcția de tehnician. Muncitorii încadrați în categoria cea mai înaltă de calificare prevăzută pentru ramura respectivă și care sînt absolvenți ai școlii de cultură generală vor putea fi încadrați direct în funcția de tehnician principal (anexa IV punctele 3 Capitolul I și alineatul 2 Capitolul II al H.C.M. 1053/1960. Vezi de asemenea H.C.M. 914/1968).

A. LOCUȘTEANU, din București, 35, str. Dr. Boicescu nr. 10, deține colecția revistei „Magazin" pe anii 1967, 1968 și 1969, pe care o pune la dispoziția celor interesați.

VICTOR VECHIU, str. Vidin nr. 236, Brăila; VALY COSTACHE, bl. B. 5, sc. 5, ap. 92, Țiglina 3, Galați; GABRIELA ZAINEA, str. Dinicu Golescu nr. 31, bl. 1, sc. C, et. 5, ap. 86, sect. 6, București; LUMINIȚA STELUȚA COSTACHE, str. Ciucea nr. 2, bl. P. 15, et. 2, ap. 42, București; GENȚIANA GURIȚĂ, str. Aeromodelului nr. 71, sect. 8 București; MARIA ONIGA, str. Livezile nr. 123, Aiud, Alba; ANA MARINCA, com. Aninoasa, Argeș; LOREDANA WELDIN, str. serg. Nițu Vasile nr. 56, bl. 9, sc. 4, ap. 61, sect. 5, București; MIRELA WELDIN, str. serg. Nițu Vasile nr. 56, bl.9, sc. 4, et. 1, ap. 65, sect. 5, București; CONSTANȚA CONSTANTINESCU, str. Dorobanți nr. 121, Buzău; SORIN MANOLACHE, str. Traian nr. 32, bl. C. 2, sc. C, et. 1, ap. 35, Constanța; GINA NICULESCU, bd. Republicii nr. 130, bl. 209, et. 8, ap. 33, Ploiești, Prahova; MARIANA FEHER, bd. Republicii nr. 130, bl. 209, et. 7, ap. 32, Ploiești, Prahova ; OLGA ȘERBAN, com. Jaristea-Scînteia, Vrancea; VIORICA POPA, str. Ștefan cel Mare nr. 35, bl. D. 4, ap. 6, et. 1, Vaslui; SIDONIA CLAUDIA BĂNCILĂ și LYLY ODETTE POPESCU, cartierul Radu Negru, str. Mircea Vodă nr. 5, Brăila; PAUL BAGNEANU, bd. Păcii nr. 102-104, bl. 20, sc. 1, et. 6, ap. 35, sect. 7, București; NELU BONTAȘ, com. Viișoara, municipiul Gh. Gheorghiu-Dej, of. poștal Căiuți, Bacău; MIHAELA IONESCU, intrarea Ion Șulea nr. 6, bl. I-18 bis, et. 2, ap. 24, sect. 4, București; ION TĂUTU, bl. 3, ap. 70, Baia Borșa, Maramureș; ESTERA STELUȚA DUBARIU, str. Vintului nr. 9, Arad; VICTORIA MIU, str. Cîineni nr. 1-A, sect. 8, București; NELLY GENCIU, str. Poporului nr. 55, Craiova, Dolj; DIDINA POPA, str. Parcului nr. 4, Galați; FLORINICA PETRESCU, str. Albinei nr. 13, Focșani, Vrancea; ADRIAN IACOB, calea Giulești nr. 44, bl. 7, sc. E, et. 5, ap. 157, of. poștal 17, București ; TEODIRA CHELARU, str. plt. Ghiniță nr. 17, Fălticeni, Suceava; JANA DOBRE, blocuri Cring, bl. 86, sc. B, et. 4, ap. 40, Buzău; CARMEN POPESCU, str. 1 Mai, bl. 7, ap. 13, Tg. Jiu, Gorj; EUGENIA ȚONE, str. Beethoven nr. 2, sc. A, et. 3, ap. 13, sect. 1, București; CLARA VENUS, Calea Bucureștl, bl. E-7, sc. 2, et. 1, ap. 8, Craiova, Dolj; CONSTANTIN GĂMAN, com. Bumbești-Jiu, Valea Sadului, Gorj; IULICA RĂPCEANU, str. 8 martie nr. 3, Huși, Vaslui; MIHAIL HRÎNCU, str. Războieni, bl. P. ap. 11, parter, Arad; GEORGETA DAISA, oraș Zărnești, str. T. Vladimirescu nr. 2, Brașov; ELENA TOMA, str. Sf. Andrei nr. 45, Iași ; DORU FĂGĂRĂȘEANU, Splaiul Independenței nr. 204, bl. B, ap. 54, sect. 7, București; NUȚI DOGĂRESCU, str. I. H. Rădulescu nr. 69 C, Cîmpina, Prahova; SORINA MATEI, str. cpt. Constantinescu nr. 6, Tîrgoviște, Dîmbovița; GEORGETA TUDOR, str. Prundenți nr. 2, Tulcea; MARIANA RUDOLPH, str. Gh. Nețoi nr. 17, Mangalia, Constanța; IOAN DUMITRAȘCU, Stația C.F.R. Valea Sadului, Gorj; LILI AVRAM, com Cărbunești, sat Comănești, Gorj; GHIȚĂ BURCU, str. Tutări nr. 3, Orșova Nouă, Mehedinți; VIORICA CRISTESCU, str. Joița nr. 29, sect. 5, București; ION POPESCU, str. Gh. Doja nr. 69, Pitești, Argeș; VICTORIA ȘERBAN, str. Unghiului nr. 52, Ploiești, Prahova; JULIA CZEGLEDY, str. Olarilor nr. 24, Zalău, Sălaj; NICUȘOR BOLDEA și NELU BALICĂ, C.M. 1, ap. 40, bd. Corvin, Hunedoara; EUGENIA PETRE, str. Someș nr. 14, Craiova, Dolj; MARIAN DESPINA, str. Complexului nr. 5, ap. 30, sect. 4, București; VASILE CONSTANTINESCU, str. Decebal nr. 1, et. 1, ap. 111, Iași; TITI GHEORGHIU, str. Fundacu Ferentz nr. 12, Iași; MARIA SMĂRĂNDACHE, str. Dezrobirii nr. 120, Craiova, Dolj; GEORGETA MUNTEANU, str. Dezrobirii nr. 221, Craiova, Dolj; SANDU CEZAR și CONSTANTIN NEAGU, spl. Bahlui, bl. B. 6, et. 2, sc. B, ap. 11, Iași; NINETA ENACHE, str. Alexandru Golescu nr. 7, ap. 1, Timișoara, Timiș; ELENA POPESCU, str. Baltagului nr. 11, sect. 6, București; EUGEN DAVID, str. George Enescu nr. 25, Bacău; VALERIA DAVIDOIU, str. Dreptății nr. 21, Buzău; LICA CHETREANU, str. Ion Creangă nr. 79, bl. J-1, sc. A, ap. 1 parter, sect. 3, Iași; MARIANA MURGEANU, str. Mărăști nr. 3, Focșani, Vrancea; GHEORGHE ERIEȘAN, str. Școlii nr. 97, com Budești-Fînațe, Bistrița-Năsăud; VIOLETTA NEȘTIAN, calea Mărășești nr. 9, bl. 3/2, sc. A, ap. 1, Bacău; MARIUS DUMITRIU, str. Brazda lui Novac nr. 70-E, Craiova, Dolj; CORINA SCRIPCARU, str. Han Tătar nr. 2, Iași; RODICA PRICOP, str Anton Nițescu nr. 32, Constanța; ANY DUMITRACHE, str. Simetriei nr. 80, sect. 2, București; COSTEL ISTRATE, str. Călimani nr. 1, cartier I.C. Frimu, Galați; MARIANA MUNTEANU, str. Sf. Andrei nr. 28, Iași ; VALI NICULESCU, com. Păuliș nr. 297, Arad — doresc să corespondeze cu cei ce vor să facă schimb de ilustrate din întreaga țară.

NUNTA DE AUR

„Bunicii mei, **MARIA** (70 ani) și **NICOLAE PETRE** (80 ani) din Constanța, au împlinit la 21 mai 50 de ani de căsătorie.

Cei șase copii, nurorile, ginerii și cei șapte nepoți le doresc din toată inima ani mulți cu sănătate și fericire". Semnează **Petre Simona.**

★

„Vă rog să transmiteți, pe această cale, scumpilor noștri părinți și bunici, **ETELCA** (68 ani) și **VASILE POGAN** (78 ani), din comuna Simbăta, jud. Bihor, care la 16 mai 1970

au împlinit 50 de ani de la căsătorie, toată recunoștința nepoților lor pentru grija ce ne-au purtat-o, felicitări și urări de viață lungă și fericită, din partea întregii familii". Semnează **Liviu Bondar.**

★

„Iubiții noștri părinți **MARIA** și **NICOLAE CĂLIN** din București, str. Aleea Circului, bl. 1, ne-au oferit fericitul prilej de a participa la sărbătorirea

„Nunții de aur", în ziua de 3 mai 1970. Copiii, nepoții și strănepoții îi sărută cu drag și le doresc ani mulți și fericiți". Semnează **Vasilica Călin și Florentin.**

★

„În ziua de 25 februarie 1970 bunicii noștri **FLOAREA** (69 ani) și **NICOLAE SAVA** (72 ani) din orașul Lupeni, au împlinit 50 de ani de căsătorie. Cu

această ocazie cele 4 fiice, cei 16 nepoți și 3 strănepoți le urează din inimă toate urările de bine, multă sănătate, fericire și viață îndelungată". Semnează **Elena și Mircea Todoran.**

★

„La 21 mai bunicii noștri **ELENA** și **CONSTANTIN CANTOR** din com. Cuciulata, județul Brașov, au împlinit 50 de ani de

la căsătorie. Cu acest prilej copiii și nepoții le urează sănătate și mulți ani fericiți". Semnează **Lucia, Cristina, Dan și Paul,** elevi.

★

„Iubiții noștri părinți, **MARIA** și **IOAN BĂTROS** din orașul Tecuci, str. Cuza Vodă 1, au sărbătorit la 15 februarie a.c. „Nunta de aur". Copiii, nepoții și strănepoții

le urează și pe această cale ani mulți cu sănătate și fericire". În numele familiei semnează **Ion Dima** din București.

★

„Unchii mei, **ELENA** (65 de ani) și **GHEORGHE BELGUN** (75 de ani) din Craiova, str. Dezrobirii nr. 12, au împlinit în ziua de 25 aprilie a.c. 50

de ani de căsătorie. Cu această ocazie, copiii, nepoții și strănepoții le urează ani mulți și fericiți". Semnează **Teleagă Orest.**

REBUS

LEGENDELE NILULUI

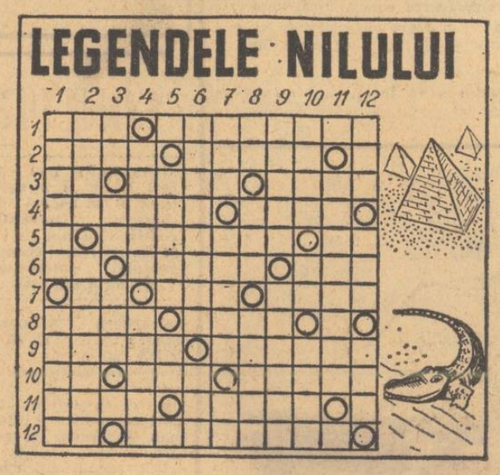

ORIZONTAL : 1. Fluviul Nil. — Vietate sacră a vechilor egipteni, care rostogolește pe cer globul soarelui. 2. Zeița orașului Sais din Egiptul de jos. — Elan în muncă. 3. Vechiul do. — Zeul creator al lumii. — Altă denumire a zeiței Isis. 4. Animal sacru pentru vechii egipteni. — Zeu înfățișat cu cap de ibis, venerat în orașul Șmunu (Hermopolis). 5. Gisca sacră, din oul căreia a ieșit soarele. — Sodiu. 6. Scule ! — Diminuat. — Fiu al lui Keb și al zeiței Nut, una din cele nouă mari divinități din Heliopolis. 7. Și... — Fluviu sacru al vechilor egipteni. — Altă denumire a zeului Ra. 8. Pasăre venerată în Egiptul antic. — Vin slab. 9. Strigător la tribunal (od.) — Conjunctivită granuloasă (med.) 10. Soarele egiptean. — Faraon egiptean, care apare citat în opera lui M. Eminescu. — Oraș în Egiptul de sus, unde divinitatea principală era zeul Toth. 11. Exagerare gramaticală. — Viețuit. 12. În vedere ! — Zeu egiptean ce simbolizează fecunditatea și înnoirea.

VERTICAL : 1. Zeu reprezentat cu cap de șacal. — Animal care simboliza geniul răului, învins de forța soarelui. 2. Impurități. (fig.) — Animal în care se întruchipa zeița-soare Mafedet (Heliopolis). 3. În baie ! — Radu Haralambie. — Tras la țintă. 4. Oraș în Boemia. — Animal în care se întruchipa Ra, în lupta cu șarpele infernal Apop. 5. Șarpe care-l ajută pe zeul-soare, în lupta sa cu Apop. — Decilitru. (abr.) 6. Animal considerat ca adversar al zeului-soare, și pe care acesta îl răpune. — Oraș antic în Delta Nilului. 7. Riu în Franța. — Fugit. (reg.) — În soare ! 8. Radu Voinea. — Cerneală. — Joacă ursul... 9. Ion pozitiv. — Dat cu cupru. 10. Zeiță întruchipată cu cap de pisică. — Liniște. — Comună în jud. Bacău. 11. Animal venerat în vechiul Egipt, ca adversar al șerpilor. 12. „Mehet-...", vaca cerească a vechilor egipteni. — Atmosferă. (abr.) — Zeiță venerată la Teba ca soție a lui Amon-Ra.

Nely POPA

Cuvinte rare : LIUR — TLA — ATF — AIN — HUȚU

VICTORII

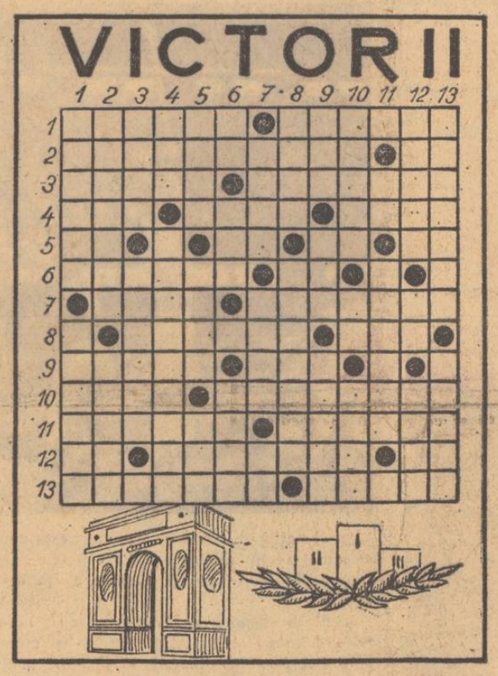

ORIZONTAL : 1. Eternizează victorii de seamă. (pl.) — Victorios glorificat. 2. Victorios. — Capul victoriei... grecești ! 3. Localitate lîngă Arad. — „Victoria" din București. 4. Astfel. — Plantă utilizată în loc de... cafea. — Victoria sau Victor. (sing.). 5. Capul lui Ducipal ! — Sere ! — Mary în finală ! — Careu la temă... agrară. 6. Pot fi de triumf. — Opoziție gramaticală. 7. Mamifere tibetane. — Victorios incununat... 8. Victorie. (fig.) — Pe podium... 9. Gustul înfrîngerii... (fem.) — Din păcate ! 10. Iese de obicei învingător... — Tăierea copacilor tineri dintr-o pădure. 11. A învins pe troieni, imaginînd un cal de lemn... — Învinge boala și suferința. (fam.). 12. Din victorie ! — Izvoare de apă caldă, cum sînt cele de la Băile Victoria. — Dală pentru victoriile istorice... 13. A obține victoria. — Acoperă casa. (pl.)

VERTICAL : 1. Calea Victoriei. — Victorii șahiste. 2. Participă la cortegiul victoriei... (pl.). — Arbust. 3. Operă ce conține un celebru „Marș triumfal". — Anulare judiciară. (pl.). 4. Armă de luptă ce poate contribui la victorie. — Posedă o cunoscută Piață a Victoriei... 5. Omenesc. — Ceartă. (reg.). — Localitate în Cambodgia. 6. Ion Florescu. — Sînt de obicei victorioși în întreceri. — Oceanolog sovietic, care a studiat Antarctica. 7. Fluviu în U.R.S.S. — Nefericit rege din opera lui Shakespeare. — Camee ! 8. „Victoria" în Australia. — Cădere de apă... 9. Logaritm. (abr. mat.) — Nilul, la izvorîrea lui din lacul Victoria... — În acel loc. 10. Poet maghiar. (sec. 19) — Curse ! — Comună în Franța. 11. Zaharia Ursu. — Victorios. (fig.) 12. Afecțiunile acestui organ se tratează și la Băile Victoria. — Este de neîntrecut... — Munte în S.U.A. 13. Realizatorul victoriilor... de mîine. — Autorul celebrului roman de anticipație „Robur Cuceritorul".

Gavril GLODEANU

Cuvinte rare : SEN — BERG — UCEL — ROAN

Dezlegările jocurilor apărute în nr. trecut

FAUNA

ORIZONTAL : Dropii — Cacom — Răpitor — Lupi — Orătănii — Rac — Mac — M — Sitari — A — Arici — Iți — Di — Ucu — Apă — P — Esop — Călător — Răget — Purici — Co — Avari — Os — U — Amu — Ra — Ala — Ierunci — Alic — Ereți — Egretă.

NEVĂZUT - NECUNOSCUT

ORIZONTAL : Ades — Everao — Beniuc — Suto — Ae — S — Dop — T — C — Abilă — Ide — Oo — Ecuații — Ptolemeu — Sv — Ecrane — Dupi — Rai — K — Notar — N — Blok — Raro — Ilia — Ibanez — Calderon — Aa.

De la 1 la 34

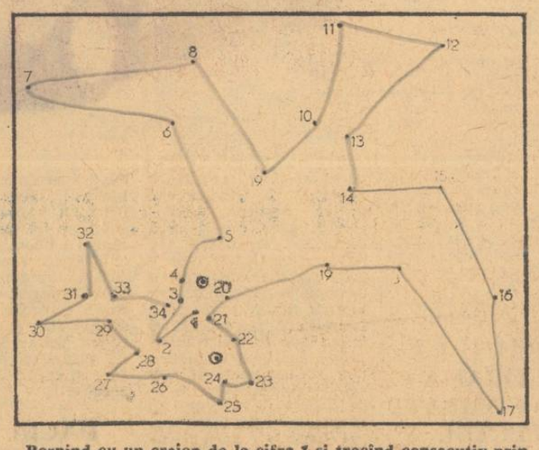

Pornind cu un creion de la cifra 1 și trecînd consecutiv prin cifrele următoare pînă la 34 veți realiza cu puțină imaginație un desen surpriză.

(Soluția în numărul viitor)

De patru ori 17

(Soluție)

9 de pică va trece din desenul A în C în locul lui 3 de treflă, iar acesta din urmă va trece în B în locul lui 5 de caro. Cartea de 5 caro va trece în desenul D în locul lui 7 de treflă, care va trece în desenul A, obținîndu-se astfel peste tot cite 17 puncte.

ADAS ORGANIZEAZĂ UN

CONCURS

DE AFIȘE ȘI DE CALENDARE DE PERETE

Se acordă :
UN PREMIU I, în valoare de 5.000 de lei ;
UN PREMIU II, în valoare de 3.000 de lei ;
UN PREMIU III, în valoare de 2.000 de lei ;
TREI MENȚIUNI, fiecare în valoare de cîte 1.000 de lei.

Lucrările premiate și menționate devin proprietatea Administrației Asigurărilor de Stat, care le va folosi pentru popularizarea asigurărilor de bunuri și de persoane.

Din celelalte lucrări prezentate, unele se vor reține pentru a fi tipărite în anii 1970 și 1971, plătindu-se drepturile legale.

La concurs poate participa orice persoană, cu una sau mai multe lucrări, realizate în maxim 6 culori, format (obligatoriu) 50 x 70 cm. (pe lat sau pe înalt), pe hîrtie, pînză sau alte materiale, cășerate sau fixate pe suport.

Lucrările se primesc pînă la 25 iunie (data de expediere) pe adresa : Direcția generală ADAS, str. Smîrdan nr. 5 — București.

Atențiune !

Numele concurenților nu trebuie menționat pe lucrări. Acestea vor purta — pe verso — numai un MOTTO. Același Motto se va scrie pe un plic ÎNCHIS, ce va însoți fiecare lucrare. În plic se introduce o hîrtie cuprinzînd numele și prenumele concurentului, adresa și numărul de telefon unde poate fi găsit.

Informații suplimentare se pot solicita la direcțiile județene ADAS, la punctele operative de lucru ADAS, de la inspectori și agenți de asigurare, precum și la telefonul 15.42.64, între orele 8—10 dim.

(5098)

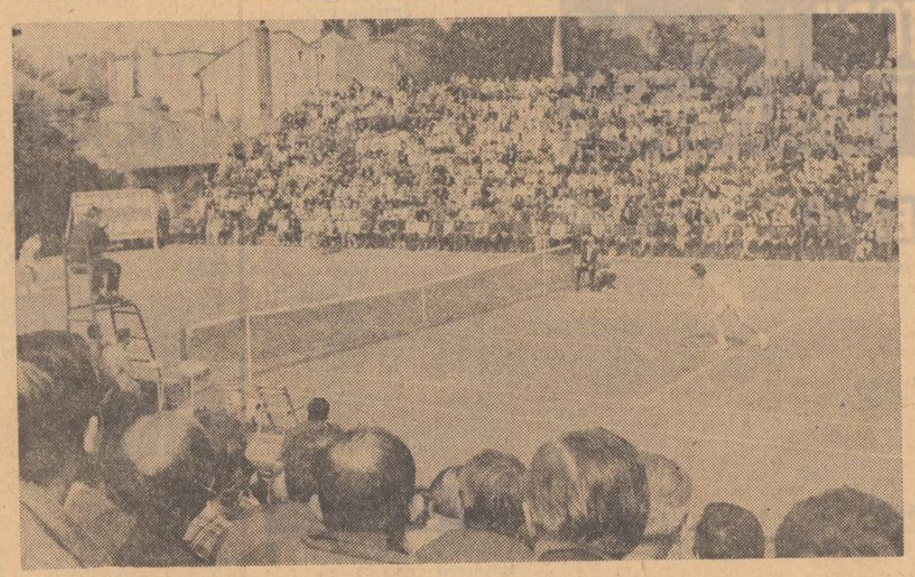

CINCI ZILE DE TENIS

Ne sînt încă vii în memorie imaginile filmate ale Challenge-roundului de la Cleveland, imagini care ne-au redat pe micul ecran excepționalul spectacol oferit de echipele Statelor Unite și României, finalistele de anul trecut ale „Cupei Davis". Și iată că acum, în această săptămînă, am avut prilejul să-i vedem cu proprii noștri ochi, pe viu ca să spunem așa, pe finaliștii de anul trecut, pe unii dintre cei mai mari tenismeni ai lumii, pe Năstase și Arthur Ashe, pe Țiriac și Pasarell. Prezența americanilor pe terenurile noastre de tenis, perfectarea acestei întîlniri unice în istoria tenisului românesc, este o nouă dovadă — dacă mai era nevoie de o asemenea dovadă — a marelui progres înregistrat de acest sport la noi, progres datorat, în primul și în primul rînd, acestor doi mari jucători care se cheamă Năstase și Țiriac. Grație lor tenisul nostru a ajuns să joace un rol de prima mînă în arena internațională, să fie prezent pe mai toate terenurile lumii și să domine unele dintre cele mai redutabile turnee. Evenimentul, care a dominat net viața noastră sportivă a acestei săptămîni, capătă o semnificație aparte dacă ne gîndim că unii dintre cei mai mari tenismeni ai lumii și-au pus talentul lor în slujba acțiunii generale de ajutorare a populației lovită în aceste zile de cumplitele calamități naturale. Fondurile încasate vor fi donate în întregime pentru ajutorarea familiilor sinistrate din zonele inundate.

Am ales pentru azi o fotografie din tenis, o secvență a meciului S.U.A. — România, pentru că este vorba, într-adevăr, de un deosebit moment sportiv, dar și pentru că începînd de ieri tenismenii români se află în întrecere cu tenismenii greci, de astă dată într-o confruntare oficială, contînd pentru „Cupa Davis".

Ion BOCIOACA

INTERMEZZO CU...

„SCRISORILE MEXICANE"

de Ioan CHIRILĂ

Astăzi, cînd mai sînt doar cîteva zile pînă la jocul cu Anglia, vă propun să ascultăm ce spun iubitorii fotbalului despre Guadalajara. Din vraful de scrisori am să aleg cîteva... Trebuie să vă spun că tonul rîndurilor diferă de la o scrisoare la alta... Există și plus absolut, există și minus absolut... Voi recurge la inițiale, neavînd acordul corespondenților pentru publicarea numelor...

V. N. : „Eram tare pesimist. După meciurile cu Franța și cu Iugoslavia, m-am necăjit și mai mult. S-a întîmplat, însă, să citesc ce au spus băieții la plecare. La început mi-am zis că sînt niște fanfaroni, dar după aceea mi-am schimbat părerea... Poate că ei, fotbaliștii, își judecă altfel adversarii... Noi, ca să fim cinstiți, sîntem oarecum speriați de jucătorii străini. Uneori avem impresia că sînt niște semizei. Dar dacă stai să judeci bine, foarte puțini dintre ei sînt jucători deosebiți. Nu știu dacă la englezi, în afară de Bobby Charlton, există vreo vedetă mare, căreia să nu-i poți face față... In schimb, angrenajul lor e mai bun, mai rapid și mai rezistent ca al nostru. Ce-i de făcut ? Eu zic că trebuie să-i pasăm, și să venim de vreo trei-patru ori cu surpriza. Dobrin, dacă ar „scoate" din front vreo doi-trei, și dacă ar găsi pe Dumitrache „printre", ar putea face ca Mundialul să înceapă cu un gol surpriză... Pentru că, repet, îi putem „păcăli" numai așa... Dacă încercăm să le răspundem la alergare, ne ardem rău de tot... Și n-ar fi bine..."

I. R. : „Nu știu cîte puncte vom obține la Guadalajara. Dar aș putea pune rămășag că echipa noastră nu va marca nici un gol... E adevărat că te poți califica și cu trei de „0—0", dar nu despre asta e vorba. Am încredere în apărarea noastră, deși nu sînt rapidiști... Atacul, însă, nu mi-a arătat nimic... Dacă scoatem golurile lui Dumitrache de la Atena, cam toate celelalte au venit din lovituri libere, indirect transformate. Cel din jocul cu Portugalia e o excepție... A fost o licărire a lui Dumitrache și Dobrin... De-atunci, însă, mai nimic.. Iată de ce cred că greul îl va duce tot apărarea... Și dacă ați ști cît am vrut să jucăm la atac..."

I. PR. : „Toți se tem de Anglia... Mai puțin de Cehoslovacia... Și cel mai puțin — de Brazilia... Eu cred că e invers... Englezii sînt cei mai neluminați în atac. Cehoslovacii au unele schimbări de viteză de care mi-e frică... Cei mai periculoși, îmi par a fi, însă, brazilienii. De ce judec așa ? Pentru că pornesc de la ideea că se va juca mai mult spre poarta noastră. Iar apărarea noastră nu prea reacționează rapid la „un-doi"-uri... Aș începe jocurile, toate, cu Răducanu... Adamache mi se pare mai solid pentru a intra „la greu".

Cred că vom face două puncte. Poate la englezi, dacă nu-s în zi mare... Poate două „egale". Nu m-aș simți de loc rău cu două puncte la Guadalajara..."

S. MAR. : „Îmi pare rău de Dumitrache. Fără accidentul de la Snagov, l-am fi avut în formă mare la Guadalajara. Așa, însă... Poate cea mai neplăcută e că Dumitrache este, de fapt, singura forță ofensivă adevărată din atacul nostru. Lucescu și Dembrovschi trebuie să muncească și la mijlocul terenului, așa că ajung obosiți în prima linie. Și așa, însă, îl prefer pe Dembrovschi lui Neagu, pentru că Dembrovschi știe să „tragă" 90 de minute Neagu poate fi, însă, o soluție în anumite perioade ale jocurilor. Cred că inspirația la schimbarea celor doi jucători prevăzuți de regulament poate fi decisivă în echipa noastră. Deci, atenție antrenori... P.S. Neagu și Tătaru sînt jucători cu șansă la gol... Dar oare ne putem încredința șansei ?"

W. P. : „Mă întreba cineva : „Ce-ai vrea, Willy: să jucăm frumos și să pierdem, sau să nu jucăm frumos și să agonisim cîte ceva ?..." Ca fost jucător, am și eu o părere... E adevărat, la început mi-am zis că avem, în sfîrșit, dreptul de a juca foarte frumos, pentru publicul mexican, pentru miile de ziariști din Mexic, pentru firmă. Îmi spuneam și eu că, o dată calificarea cucerită, avem dreptul să încercăm să arătăm ce știm... Treptat, însă, am văzut că în fotbalul 1970 nu mai poți gîndi așa... Și la asta contribuie nu numai publicul nostru, care vrea victoria... Partea interesantă e că și jucătorii noștri nu mai admit înfrîngerea, chiar dacă au în față trei echipe de talie mondială. Aici e toată diferența dintre fotbalul pe care l-am jucat noi, cei mai vîrstnici, și cel pe care-l joacă băieții de astăzi... Pe vremea mea, victoria era mai veselă, iar înfrîngerea — nu tare tristă... Astăzi se simte în tot fotbalul mondial o goană după victorie... Citeam zilele trecute că, într-un meci amical, italienii și englezii s-au bătut la sînge, deși ar fi trebuit să facă totul numai și numai pentru frumusețea jocului... Se vede, însă, că frumusețea fotbalului 1970 e golul... Și e foarte bine că fotbaliștii noștri n-au căzut în păcatul de a gîndi că în Mexic e suficient să joci doar frumos... Eu le doresc succes din toată inima..."

Așa gîndesc suporterii, cînd ne mai despart doar zece zile de Guadalajara...

VIITOAREA CAMPIOANĂ MONDIALĂ

de Valeriu MIRONESCU

Șarlatanii astrologi, computerii, tot scamatorii, bookmakerii și alți asemenea, și-au dat mîinile intrînd în hora prezicătorilor. Dansul e plăcut, cîteodată rentabil, ce echipă va cîștiga titlul de campioană mondială ? Valoarea acestui gen de profeții e derizorie, oricărui amator de fotbal îi stă la îndemînă să trîntească pe masă numele uneia dintre marile favorite, Anglia, Brazilia, Italia. După preferințe, după simpatii proprii, fără ca să mai citească în stele, fără ca să aibă în cap vreo mașină electronică. Sînt și competiții la care e posibil, cu mare certitudine, să emiți un pronostic exact, sau măcar, cu 50 la sută șanse de îndeplinire. De pildă în campionatul nostru de baschet, Dinamo sau Steaua, în cel de hochei, Steaua sau Dinamo, la polo, Dinamo sau Steaua, la handbal, Steaua sau Dinamo și așa mai departe.

Altădată, chiar și în fotbalul internațional era uneori cu putință să prevezi echipa victorioasă. Nu era cine știe ce mare scofală să fi pronosticat pe vremuri : Real-Madrid — Dj Stefano va fi campioană europeană intercluburi. Însă a trecut și acel timp, iar Real s-a degradat în asemenea măsură încît pentru prima oară din 1956 (!) nu va mai participa la Cupa campionilor continentului. Un record, cred inegalabil, a rămas undeva în amintirile fotbalului.

S-a mai închis un dosar al pronosticurilor relativ ferme, acela în care se înscria, cu de-ajunsă certitudine, că o echipă din Peninsula Iberică ori din cisma italică, va cîștiga sau, barem, va ajunge în finalele competițiilor europene intercluburi. Însă în 1970, finalistele s-au chemat Feijenoord, Celtic, Manchester City, Gornik, Arsenal, Anderlecht...

Dar să revenim la oile noastre și să încercăm să desprindem ceea ce rațional se poate anticipa cu privire la desfășurarea turneului final din Mexic, folosind să zicem metoda de cercetare „din aproape în aproape". Acest turneu are două perioade, cu două tipuri de jocuri. În prima perioadă, trei etape sistem campionat, prin adițiune de puncte ; în cea de a doua, alte trei etape, însă cu partide decisive, eliminatorii.

După cum se poate vedea, tocmai ultima parte a turneului, „sferturile", semifinalele și finala, cu meciuri care pe care, provoacă neputința de a prevedea viitoarea campioană mondială. Să spunem, drept pildă, că în „sferturi" se vor întîlni englezii cu vest-germanii, ori italienii cu sovieticii. Adversari egali ca forțe, confruntîndu-se într-un singur meci, pe muchie de cuțit, cu orice deznodămînt posibil, iată ce ne oferă „sferturile" ! Mai bine să ne întoarcem la „optimi", la partidele din grupele preliminare.

În trecutul C.M., prin jocul rezultatelor s-a întîmplat ca trei puncte să-i fie suficiente unei echipe pentru a ocupa locul secund într-o grupă, pentru a obține promovarea. Însă, de multe ori cu cele trei puncte nu s-a realizat calificarea.

Prin urmare marja de siguranță se ridică la patru puncte. Această marjă cere, neapărat, o victorie asupra unuia dintre cei trei adversari. În grupele 1, 2 și 4, cîte trei echipe au asigurată o victorie, — două puncte, fapt care simplifică oarecum analiza. Cred, de exemplu, că în prima grupă echipa U.R.S.S. poate dobîndi alte două puncte în jocurile cu mexicanii și cu belgienii, promovînd astfel în „sferturi". De asemenea reprezentativa vest-germană, în grupa a patra, va mai cîștiga alte două puncte în meciurile contra fotbaliștilor bulgari și peruvieni, asigurîndu-și calificarea. În grupele despre care vorbim nu se întrevăd însă, nici cu aproximație, celelalte două echipe care vor participa la „sferturi" (terenul propriu ca și interesul financiar al F.I.F.A. sînt totuși, „argumente" în favoarea echipei mexicane).

Italienii, uruguaienii, suedezii, fiecare cu cîte două puncte de la reprezentativa israeliană, formează un pluton din care nu se știe cine va țîșni mai departe. Desigur, lotul Italiei cuprinde fotbaliști cu o clasă deasupra adversarilor, însă „squadra azzurra", echipa, nu pare sudată, dimpotrivă presa relatează disensiuni de tot soiul. Din formația pe care Herrera i-a pus-o în brațe lui Valcareggi n-a rămas mare lucru, iar acum vorba lui Facchetti : „jucătorul trebuie să se gîndească la pregătirea personală. La echipă să se gîndească antrenorii". Dacă sînt în stare...

Rămîne în discuție grupa a III-a, singura grupă în care nimeni nu face în dar nimănui două puncte dinainte de meci. Sincer vorbind nu pot întrevedea cum se va comporta reprezentativa noastră în fața unor adversari dintre cei mai puternici de pe glob. Cred însă că din trei meciuri prin adițiune de puncte, Anglia, echipă foarte bine pregătită, omogenă, tare sufletește, are șanse mai mari să se plaseze pe unul din primele două locuri ale clasamentului grupei...

Prin urmare, în „sferturi", sigur U.R.S.S. și R. F. a Germaniei, probabil Anglia, posibil Italia. Mai departe să decidă calculatoarele electronice din picioarele fotbaliștilor. (Simplă impresie : aș adăuga alte două foste campioane mondiale : Brazilia și Uruguay pentru a circumscrie complet lotul din care se va recruta viitoarea campioană mondială).

ZIG—ZAG ILUSTRAT

Sub patronajul cunoscutului sportiv Michel Jazy recent, la Paris, s-a desfășurat o originală întrecere între elevi a două școli. „Proba" a constat în urcarea a două etaje ale faimosului turn Eiffel. Întrecerea a fost cîștigată de tînărul O'Kellas Kane căruia i-au fost necesare exact patru minute. Cu această ocazie este interesant de amintit că „recordul" aceleiași încercări a fost stabilit în... 1903 de un... ciclist — pe nume Forestier, căruia i-au fost necesare în același scop numai 3'12". În fotografiile de mai sus : Forestier, recordmenul din anul 1903 și tînărul O'Kellas Kane (1970).

O imagine neașteptată surprinsă de un fotoreporter la meciul de fotbal dintre echipele Paris Neuilly — Valenciennes (1—2). Portarul primei formații, Pantelic, fotografiat la primirea primului gol, lasă impresia că i-a dispărut... capul !

Jocul național irlandez „Hurling" este unul dintre cele mai vechi din lume. Există dovezi care atestă faptul că acest joc se disputa și în secolul al IV-lea.

Jocul se dispută pe terenuri cu lungime de 125—145 metri și cu lățime de 70—90 metri. Echipele sînt formate din cîte 15 jucători (8 înaintași, 3 mijlocași, 3 apărători și 1 portar). Jocul seamănă cu un fel de hochei pe iarbă. Jucătorii echipați ca la fotbal, folosesc crose (cu greutate liberă) măsurînd 91 centimetri în lungime care se termină la un capăt cu o paletă. Cu aceste crose se mînuiește și se lovește o minge de piele care cîntărește 100—125 grame.

Porțile echipelor sînt un amestec de fotbal și rugbi. Există o poartă ca la fotbal, iar pe deasupra porții sînt instalate două bare ca la rugbi. Cînd mingea intră în poarta propriu-zisă, se acordă trei puncte iar cînd trece deasupra porții (între bare) un punct. Întîlnirile sînt caracterizate printr-un ritm rapid, foarte spectaculos, care se bucură în Irlanda de o mare popularitate și mai concret de prezența unui foarte mare număr de spectatori.

Fotografia de mai sus vă înfățișează un aspect la poarta unei echipe, de la un meci de hurling

PRONOSTICUL REVISTEI „MAGAZIN" LA CONCURSUL PRONOSPORT

1. Progresul Br.—Chimia Sv.	1
2. Poli. Gl.—Metrom	1
3. Flacăra—Progresul Buc.	1
4. C.F.R. Arad—Gaz metan	1
5. Minerul Anina—Vagonul	1
6. Minerul B.M.—Olimpia S.M.	1
7. C.S.M. Reșița—Electroputere	1
8. Cesena—Modena	X
9. Foggia—Varese	1
10. Monza—Atalanta	1
11. Piacenza—Ternana	X
12. Pisa—Catazaro	X
13. Reggina—Livorno	1

CONCURSUL NOSTRU

Pînă la 19 mai au fost triate și înregistrate 90 100 bonuri de concurs. Operațiile continuă. Bonul cu nr. 90 000 aparține concurentului Munteanu Constantin din Iași.

● **Arbure Alexandru, Galați :** Dacă știați că buletinul este greșit complet tat de ce l-ați mai trimis ?

● **Cristea Ovidiu, com. Curtișoara-Olt și Resteman Gheorghe, Huedin :** Cîte un bon anulat. Nu există echipă cu numele Siderurgistul Galați. Idem **Popa Virgil, Pitești** (Știința Galați), un bon anulat.

● **Costea Costică, București :** Echipă cu numele C.C.A. — București nu există. Trei bonuri anulate.

● **Simion Victor, București :** Trei bonuri anulate deoarece ați trecut Metalul fără a preciza care (București sau Tîrgoviște) ; alte două din același motiv, de astădată la echipa Progresul.

● **Alexandru Tuțu, Constanța :** Bonul este anulat. Nu există echipă cu numele Știința Timișoara.

● **Cojocaru Mihai, Iași și Grasu Romică, Gorj :** Asemenea bonuri nu sînt valabile.

● **Pagu Paul, București :** La care Universitatea vă referiți ? (întrebarea I.) Un bon anulat.

● **Miscov Alexandru, Orăștie și Costache Constantin, București :** Vagonul Arad nu este bine trecut la întrebarea a II-a. Cîte un bon anulat. Idem **Drăgoi P. Dan, București :** Două bonuri anulate (C.F.R. Arad).

● **Lazăr Ion, Turda :** Patru bonuri anulate. Motivul : ați trecut la întrebarea a II-a echipe din divizia B.

● **Bejenaru Ilie, Pitești :** Trecînd la întrebarea a III-a Politehnica București (nume inexistent) aveți cinci bonuri anulate. Idem **Pintea Ioan, Rm. Vîlcea** — trei bonuri anulate ; **Zăicescu Gheorghe, București și Vasile Revai, Tg. Mureș,** cîte un bon anulat.

● **Carp Radu, Brăila ; Rusu Miluță, Bacău ; Chivu Ilie, Brașov ; Mihalache Alexandra, Galați :** Cîte un bon anulat deoarece la unele dintre întrebări ați uitat să treceți cîte o echipă.

● **Katai Andrei, Timișoara :** De unde ați scos numele Comerțul Timișoara în divizia A ? Un bon anulat. Idem **Rusu Renate, Dumbrăveni** (Farul Ploiești). Un bon anulat.

● **Mitru Constantin, București :** Progresul București, deocamdată, nu este bine trecut la întrebarea a II-a. Un bon anulat.

● **Craiciu Dan, București (2) Furcoi Vasile, București** (1) ; **Pițiș Nicolae, com. Tîrlungeni** (2) ; **Ciobanu Victor, Giurgiu** (2) ; **Oancea Constantin, București** (2) ; **Mircea Andrei, Timișoara** (1) ; **Drăghici Ion, Sighișoara** (1) ; **Teodorescu Virgil, București** (4) ; **Maier Ioan, București** (2) ; **Coșniță Gheorghe, Bîrlad,** (1) ; **Bunea Mihail, București** (1) ; **Micu Iuliana, București** (1) ; **Pascal Eugen, Timișoara** (1) ; **Ciutea Ioan, Sinaia** (1) ; **Negrea Constantin, București** (8) ; **Oancea Gheorghe, Comarnic** (1) ; **Adrian Niculescu, Brăila** (1) ; **Oarză Alexandru, Suceava** (1) ; **Popescu Romeo, Ploiești** (9) ; **Georgescu Constantin, Urziceni** (1) ; **Daniela Mihail și Iuliana Fieraru, București** (5) : trecînd Dinamo, fără nici-o precizare, aveți anulate bonurile indicate de cifrele din paranteze.

● **Bodanca Gheorghe, Arad** (1) ; **Neagu Constantin, București** (3) ; **Iacovați Alexandra, Oradea** (?) ; **Ilinca Gigi, Cimpulung-Argeș** (1) ; **Cașcaval Gheorghe și Mîncă Oprea, com. Frumoasa—Teleorman** (3) ; **Gurgaș Ion, Constanța** (1) ; **Grigoraș Alexandru, Iași** (1) ; **Petrea Nicolae, București** (1) ; **Aftodor Zamfir, București** (1) ; **Brătfăleanu Luca, Bistrița-Năsăud** (1) ; **Herscher Silviu, București** (1) ; **Drăgan Ion, Fetești,** (1) ; **Cordaș Petru, Arad** (1) ; **Stroie Ion, Teleorman** (1) ; **Marin Gheorghe, București** (1) : la întrebarea a III-a ați trecut cîte două echipe din aceeași serie, fapt pentru care aveți anulate bonurile redate de cifrele din paranteze.

AUTOMOBILISM

NIVELUL ULEIULUI LA MOTOR

Este bine ca nivelul de ulei să fie la 2—3 mm deasupra liniei de sus a tijei. Dacă nivelul de ulei rămîne în permanență aproape de linia de jos a tijei, motorul se uzează mai repede decît în cazul cînd uleiul este totdeauna peste linia de sus.

Asigurîndu-se permanent o cantitate mare de ulei se obțin următoarele avantaje : se reduce aciditatea uleiului, diluarea lui precum și temperatura lui de funcționare, se reduc uzurile în motor.

Așa, de exemplu, la un motor ce conține în mod normal patru litri ulei, cînd nivelul este cu un cm. peste linia de sus a tijei, motorul poate avea aproape cinci litri de ulei, deci cu aproape un litru în plus. Dacă după 2 000 km. parcurși se adună în baie 500 g. de benzină și nivelul este scăzut, rezultă un procent de diluare de 50 la sută ; dacă motorul funcționează cu aproape 5 l. ulei, va rezulta un procent de diluare de numai 10 la sută (cu aproximație).

Verificarea înălțimii uleiului cu tija de nivel este o operație simplă care poate fi executată în bune condiții de către oricine. Se scoate cu atenție tija din bloc, se șterge de ulei, apoi se reintroduce în orificiul respectiv fără a se murdări virful tijei cu noroi sau praful de pe bloc, căci altfel se introduc în baia de ulei materii abrazive. Se scoate din nou tija afară și se cercetează nivelul care trebuie să fie corespunzător reperului de pe tijă ; după aceasta se reintroduce tija la locul ei.

Pentru verificarea nivelului de ulei în baie este necesar ca automobilul să stea în poziție orizontală. Înclinarea automobilului poate da, la măsurare, diferențe de pînă la 3 l. de ulei.

CERTIFICATUL DE VERIFICARE TEHNICĂ

Actuala legislație rutieră prevede ca printre actele obligatorii, ta bordul tuturor autovehiculelor să se găsească și „Certificatul de verificare tehnică" (pentru „siguranța circulației") care atestă că autovehiculul respectiv întrunește condițiile tehnice pentru a circula pe drumurile publice.

Ca urmare a acestor prevederi, organizații socialiste autorizate vor efectua revizia pentru a stabili starea tehnică a mașinilor și vor elibera dovada corespunzătoare fără de care autovehiculul nu are dreptul să circule.

Operațiile impuse de Direcția circulației constau din verificarea direcției (jocul la volan, jocul capetelor de bară, unghiul de convergență), controlul uzurii pneurilor și măsurarea adîncimii profilului, verificarea sistemului de luminare și semnalizare, controlul reglării fascicolului luminos al farurilor, verificarea eficacității sistemului de frînare (pe fiecare roată în parte și în total) atît la frîna de serviciu, cît și la cea de siguranță.

În scopul de a fi permanent la dispoziția membrilor săi, Automobil Clubul Român a încheiat o convenție cu „Ciclop" privind eliberarea certificatelor de mai sus. În virtutea acestei convenții, membrii A.C.R. din București, precum și cei din provincie în trecere prin Capitală, posesori de autovehicule cu motoare în patru timpi beneficiază absolut gratuit de verificarea tehnică și eliberarea certificatelor de stare tehnică a autovehiculelor la unitatea „Ciclop" din Șos. Giurgiului 260-262, unde le stau la dispoziție două linii echipate cu aparatură modernă de specialitate.

Pentru evitarea aglomerației membrii A.C.R. se pot adresa Filialei A.C.R. București, str. Lipscani nr. 7 — tel. 13 75 36 — unde vor primi formularele și programarea (cu prioritate) pentru realizarea reviziei.

Automobil Clubul Român duce în prezent tratative cu UCECOM pentru a obține același regim de verificare gratuită și de eliberare a certificatului de verificare tehnică pentru membrii A.C.R. domiciliați în provincie și pentru cei care sînt posesori de automobile în doi timpi.

Membrii A.C.R. vor beneficia, în afara operațiilor de verificare — impuse de legislația în vigoare — enumerate mai sus, de priorități și reduceri de tarif la servicii oferite de „Ciclop", care constau în spălat (20 de operații pe an), gresat (4/an), înlocuit sau completat uleiul la cutia de viteze și diferențial (2/an), completat acidul din acumulator și încărcarea lui (2/an).

O BĂUTURĂ MEXICANĂ CARE COMBATE EFECTUL ALCOOLULUI

Profesorul Karl Luff, de la Institutul de medicină legală și socială al Universității Frankfurt pe Main (R.F.G.) a comunicat la un congres al Societății germane pentru medicina circulației că băutura mexicană „Sangrita picante", pe bază de condimente, băută împreună cu alcool, diminuează efectul acestuia pînă la 50 la sută. În testuri comparative, Luff nu a dovedit doar că la consumul concomitent de rachiu și Sangrito nivelul alcoolului în singe este mult mai scăzut decît la consumarea alcoolului singur, ci a reușit să demonstreze că efectele obiective și subiective ale alcoolului sînt simțitor micșorate. Luff explică această însușire a băuturii mexicane prin prezența condimentelor cuprinse în sangrito. În cadrul unor experiențe anterioare, s-a constatat că anumite condimente ca piperul negru, oțetul, mărarul, usturoiul, nucșoara, scorțișoara și altele influențează secreția salivară, concentrarea fermenților și capacitatea de resorbție.

DACIA 1100 SERIA 20 000

Datorită abnegației și priceperii inginerilor și muncitorilor, pe porțile Uzinei de autoturisme din Pitești au ieșit, acum cîteva zile, autoturismul „Dacia" — 1 100 cu numărul 20 000 și autoturismul „Dacia" — 1 300 cu numărul 1 000. În prezent se produc zilnic 80 de autoturisme românești, din ambele tipuri. Iată înfăptuiri demne de toată lauda pentru tînăra noastră industrie automobilistică a cărei cooperare cu firma franceză „Renault" s-a dovedit eficientă.

În clișeu : **o imagine a „Daciei 1 300" din care se poate vedea linia modernă, elegantă a noului tip de automobil românesc.**

— Redacția și administrația Piața Scînteii 1, telefon 17 60 10 (1449—1400) Oficiul poștal 33, căsuța poștală 4108. Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" —

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă !

magazin

ANUL XIV nr. 660 — Sîmbătă 30 mai 1970 — 8 pagini 1,50 lei

Instantanee de la fața locului din GALAȚI, PORȚILE DE FIER, COPȘA MICĂ, SIGHIȘOARA DEJ, SATU MARE, HUNEDOARA, transmise de colaboratorii noștri

De sîmbăta trecută, timpul s-a scurs cu aceeași iuțeală. Orele au marcat începuturile și sfîrșiturile zilelor cumplit de lungi. Ceasurile au bătut fierbinți la porțile nopților de nesomn. De șapte ori a fost zi, de șapte ori a fost noapte. Dar ce zile, ce nopți! Ne întîlnim astăzi, din nou, cu cititorii noștri. Și ne întrebăm din nou, așa cum o făceam cu o săptămînă în urmă : Cine va putea povesti vreodată tot ceea ce s-a întîmplat ? Creioanele, stilourile noastre aleargă iarăși pe hîrtie povestind cele văzute acolo, în locurile tragediei suferite de cei loviți de inundații.

Din bărci, din mașini, din autoamfibii, din tancuri, din elicoptere sau din avioane, colaboratorii noștri au privit și și-au întipărit pe retină ceea ce nu vor putea uita nicicînd. Au consemnat fapte greu de povestit. Au văzut cum fiecărui geamăt de durere i s-a răspuns cu o vorbă de mîngîiere, cum strigătului de ajutor i s-a replicat cu un cuvînt de îmbărbătare, cu gestul cel mai omenesc cu putință, cum la o chemare de luptă îndîrjită, de rezistență împotriva naturii dezlănțuite, mii de voci au răspuns simplu : „prezent", cum gîndul de a reface, de a reconstrui n-a avut nevoie nici măcar să fie spus cu voce tare fiindcă oamenii se înțelegeau din priviri, așteptînd să primească doar indicația de a merge acolo unde era mai multă nevoie.

Peste șuierul vîntului, peste vuietul apei, vocea omenească și-a amplificat sunetul devenind uriașă, una singură într-o țară întreagă. Parcă ne sună în auz o chemare și un legămînt : „Sîntem tari, nu ne lăsăm doborîți de deznădejde, vom învinge, vom reconstrui cu puterea brațelor, cu căldura inimii care bate pentru patrie, pentru poporul ei îndurerat".

Facem loc în paginile noastre unor ecouri ale acestei voci uriașe.

UNDE AU NĂVĂLIT APELE, UNDE RECONSTRUIM ACUM

Dramatism, eroism, solidaritate ! Aceste trei cuvinte sînt în stare să sintetizeze accentele majore ale vieții noastre din ultimele două săptămîni. De două săptămîni trăim cu încordare drama cu largi și multiple rezonanțe a inundațiilor catastrofale care au lovit țara. Am trăit zilele și nopțile eroice ale încleștării cu moartea în numele vieții. Ne-am plecat fruntea dinaintea bravilor ostași ai armatei noastre, a membrilor gărzilor patriotice, a cetățenilor care, cu riscul vieții au înfruntat stihiile salvînd viețile oamenilor. Trăim zile și nopți eroice de muncă dîrză, încordată pentru ștergerea urmelor dezastrului, zile de muncă ardentă, tenace pentru ca pretutindeni viața să-și reia cursul normal, pentru ca întreprinderile noastre, cooperativele noastre agricole, orașele și satele noastre lovite greu să renască la viață. Dramatismului, suflului eroic al acestor zile și nopți, cum niciodată nu i-au fost date poporului nostru să trăiască, îi s-a adăugat, grandios, cutremurător prin imensa sa omenie, solidaritatea. Solidaritatea întregii noastre națiuni socialiste care, la grea încercare, a vibrat în unison : toți pentru unul, unul pentru toți !

„Cunoaștem sentimentele poporului nostru — spunea la o recentă cuvîntare rostită la Iași tovarășul Nicolae Ceaușescu — **cunoaștem încrederea lui în partid, dar manifestările din aceste zile mi-au confirmat încă și încă o dată cît de unită este întreaga noastră națiune socialistă în jurul partidului, ce puternică forță reprezintă orînduirea noastră socialistă care a deschis poporului drum larg spre o viață demnă, făcîndu-l de neînfrînt".**

Am avut în aceste zile prilejul să vedem, în manifestări concrete, de cîtă simpatie și de cît prestigiu se bucură în lumea contemporană poporul nostru, patria noastră. Din partea a zeci și zeci de popoare din toată lumea — din țările socialiste, din celelalte țări, din partea a numeroși șefi de state și oameni politici, a numeroase organizații internaționale, a unor organizații economice și firme străine, a unor cetățeni din diferite state au venit scrisori calde de compasiune, telegrame, numeroase ajutoare pentru sinistrați. **„Le mulțumim** — spunea în cadrul aceleiași cuvîntări tovarășul Nicolae Ceaușescu — **și îi asigurăm de prietenia și stima noastră. Noi vedem în toate acestea și o manifestare a dorinței popoarelor de a trăi în pace și colaborare".**

În toate aceste zile de grea încercare, inimile noastre au fost îmbărbătate, voința poporului nostru a fost oțelită de prezența activă a secretarului general al partidului nostru în toate zonele lovite de calamități. În Transilvania, în zonele primejduite încă de la Brăila și Galați, în județele Moldovei, tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost în mijlocul oamenilor, a vizitat întreprinderi, a avut convorbiri de lucru cu activul de partid și de stat din județe, a purtat discuții cu numeroși oameni ai muncii din unitățile economice vizitate. Pretutindeni, în fabrici și uzine, pe șantierele de construcții, în localitățile vizitate secretarul general al partidului nostru a fost întîmpinat cu vibrant entuziasm, cu nesfîrșite urale și ovații, cu nenumărate dovezi de dragoste și stimă. Pretutindeni cuvintele sale au fost primite cu nețărmurită încredere, cu deplina convingere că și greutățile de acum vor fi învinse prin dîrzenie, prin hotărîrea nestrămutată de a face totul pentru ca urmările calamităților să fie cît mai curînd înlăturate, pentru ca viața să-și reia pulsul normal.

CONTINUARE ÎN PAG. ②

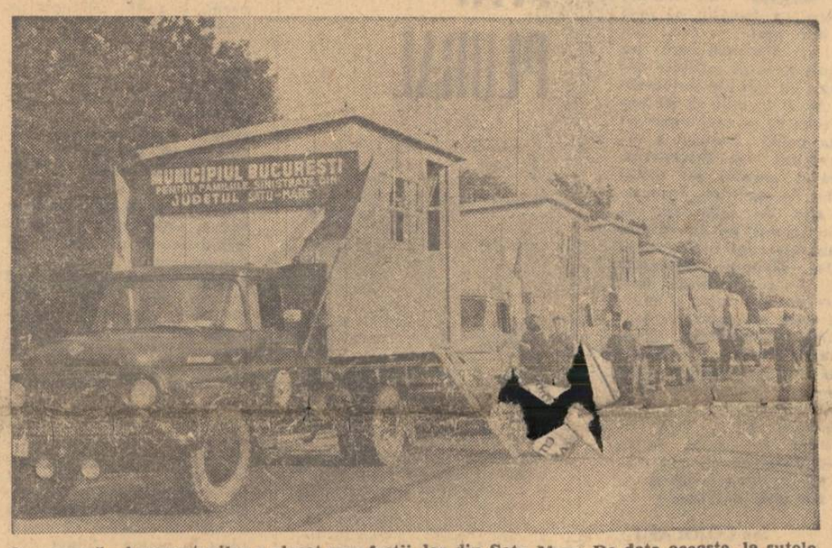

O caravană a bucureștenilor a plecat spre frații lor din Satu Mare. De data aceasta, la sutele de mii de obiecte de îmbrăcăminte s-au adăugat mici locuințe pentru adăpostirea familiilor sinistrate

Foto : A. ROSENTHAL

GALAȚI: Nici un minut fără o legătură feroviară

Amenințat în permanență cu izolarea, Galațiul luptă din răsputeri să mențină măcar o legătură cu restul țării pe calea ferată. Aprovizionarea Combinatului Siderurgic cu materie primă constituie pentru ceferiști una din marile lor sarcini căreia i-au acordat o atenție deosebită. **„Am luptat din răsputeri să menținem măcar Tecuciul,** ne declară tov. **MIHAI POPESCU,** directorul regionalei C.F.R. **Condițiile au fost și sînt vitrege. Și acum se mai circulă încă pe o porțiune acoperită de ape, în special în zona Serdaru, unde mecanicii noștri au trebuit să înlăture mereu buștenii așezați pe terasament. Pe această linie, am introdus numai mașini cu aburi fiindcă Dieselele riscă să se defecteze".** Directorul ne povestește cu o voce egală, obosită, despre greutățile prin care trec ceferiștii pentru a ține „cu dinții de Tecuci". De multe zile, directorul împreună cu alți specialiști din București, caută să găsească soluțiile cele mai bune pentru refacerea terasamentelor rupte pe celelalte linii.

De cînd inundația amenință orașul și județul, oamenii sînt în continuă alarmă. La Barboși, situația a fost crîncenă. Apele Siretului amenință să spele completamente calea ferată. Rupînd un dig din apropiere, apele au intrat în casele din jurul gării, care sînt și acum inundate, s-au înălțat pînă la pavilionul ceferiștilor întrînd la parter. Ceferiștii și-au mutat domiciliul într-o garnitură de cîteva zeci de vagoane amenajate ad hoc. Sinistrații au scris pe pereții vagoanelor, cu cretă, numele locatarilor. 52 de familii locuiesc în asemenea condiții așteptînd retragerea apelor. Aici se află familia lui Voinea Marin cu patru copii, a lui Gh. Borș cu doi copii, a lui Dumitru Răducanu cu 7 membri de familie. Gara a devenit piață cu punct alimentar, cu punct farmaceutic și cu tot ce trebuie pentru viața oamenilor. De aici, o echipă de intervenție C.F.R. a plecat deunăzi, pînă la punctul unde linia ferată a fost ruptă dincolo de Vădeni.

În capătul liniei ferate sînt stocate materiale de construcții, sînt comasați oamenii într-o brigadă, adică locatarii garniturii de la Barboși. Ei așteaptă momentul potrivit pentru declanșarea ofensivei, pentru restabilirea legăturii feroviare cu Brăila. Munca nu va fi ușoară. La punctul de la Barboși, ruptura măsoară peste 100 de metri. Sîrmele telefonice ale C.F.R.-ului sînt rupte, încîlcite, căzute în apă. În acest întrînd, apa se zbate ca într-o cascadă. Îndurînd condițiile grele de viață impuse, locuitorii din vagoanele C.F.R.-ului de la Barboși nu descurajează, luptînd eroic cu intemperiile. Așa se explică de ce Galațiul nu a rămas nici un minut fără o legătură feroviară.

Lîngă linia ferată, părăsită din dreptul gării Vădeni există un canton — 245. Aici, stă de obicei un singur cantonier. Acum, cantonul 245 a devenit o adevărată incintă zoologică. Lucrătorii de linie, oameni de inimă, au adunat zilele trecute de pe terasament tot ce a fost vietate refugiată pe această linie și le-au adus în mica ogrăjoară a căsuței de pe rambleu.

În aceleași condiții trăiește și tînărul impiegat Constantin Martale, din gara Vădeni. Pe linia lui nu mai circulă nici un tren. Totuși, impiegatul a rămas în legătură telefonică cu rețeaua, el mai are în grijă zeci de vagoane de porumb asupra cărora așterne mereu, părintește, prelate protectoare. Constantin Martale ține cu tot dinadinsul să nu ajungă nici un strop de ploaie la încărcătura pe care a garat-o și pe care vrea să o livreze în bune condițiuni. Desigur că va trece un timp pînă trenul își va relua mersul prin gara Vădeni. Pînă atunci însă Martale nu se socotește scutit de obligațiile sale. Obligații pe care un impiegat de mișcare nu le uită nici acolo, în pustietate, unde vagoanele stau înțepenite de aproape două săptămîni.

Const. SÎRBU

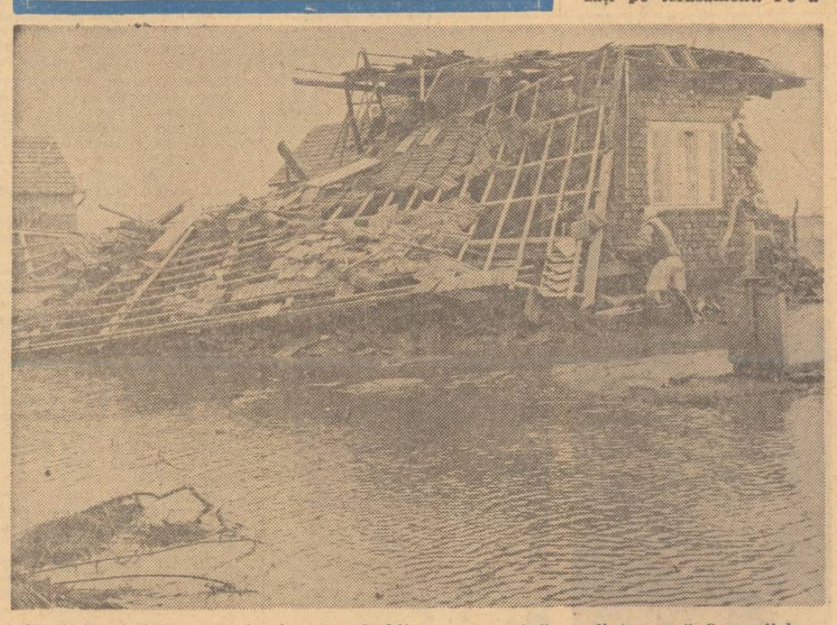

Ziduri căscate trist, acoperișuri rupte, zdrobite — ce-a mai rămas dintr-o casă. Oamenii de pe meleagurile județului Alba s-au întors totuși la case pentru a salva tot ce mai putea fi salvat

Foto : Nicu VASILE

Escale acolo unde se refac rapid punțile peste ape

Din jurnalul de bord al elicopterului YR-EKA

Zi de duminică, zi ploioasă și mohorîtă ca de început de toamnă. Numai de zbor nu-i potrivită. Cu toate acestea echipajul elicopterului YR-EKA, venit cu o zi înainte de la București, se află la datorie pe aeroportul din Cluj. Trebuie să transporte de urgență un grup de specialiști în mai multe puncte îndepărtate din Nordul Transilvaniei, unde sfatul lor tehnic este așteptat neîntîrziat.

Înainte de decolare, reținem din discuție nume de așezări, sate și comune, din preajma podurilor luate de ape care împiedică încă reluarea circulației pe o serie de artere feroviare. Sînt subliniate soluțiile cele mai rapide și în același timp cele mai sigure ce trebuie adoptate pentru diferitele lucrări aflate în curs în vederea urgentării execuției, se insistă asupra măsurilor ce se impun pentru șantierele abia deschise, unde apele s-au retras numai de cîteva ore.

ORELE 11,25. *Decolăm sub privirile întrebătoare ale călătorilor de la cursele de pasageri rămase pe aeroportul Cluj din cauza timpului nefavorabil. Direcția Gherla — Dej — Jibou. Zburăm la mică înălțime, urmînd firul acestei căi ferate ce străbate valea Someșului. Pe zone întinse zborul se desfășoară practic doar între cer și apă. În diferite puncte se disting clar garnituri de tren ce transportă piatră și balast pentru refacerea liniilor deteriorate de viituri, echipe de feroviari, constructori și ostași angrenate fără preget în acțiunea de redare grabnică în circulație a tronsoanelor de cale încă frînte de ape.*

ORELE 12.35. *Aterizăm după cîteva rotiri deasupra haltei C[illegible] pe unul dintre puținele petice de pămînt rămase neatinse. Este de fapt rambleul unei căi ferate rămase fără șine și traverse. Aici în preajmă Someșul a frînt, ca într-o puternică explozie, un pod metalic cu două deschideri. Specialiștii pe care îi însoțesc desfac hărți și planuri, stabilind în cele mai mici amănunte cum trebuie atacată lucrarea ce a fost încredințată unui grup de constructori de poduri din București, grup condus de ing. Dumitru Smeură. Se are în vedere nu numai reconstrucția podului. Se discută în acest sens și necesitatea corecției malului Someșului în vederea evitării pe viitor a posibilității formării de puhoaie distrugătoare.*

Din nou la drum. La ORELE 13,05 *decolăm în direcția Ulmeni — Sălaj, de pe magistrala feroviară ce duce la Baia Mare. Aterizăm între alte două poduri frînte de ape, în apropiere de satul Remeți, comuna Mireșul Mare. Un inginer din grup își face lucrări. Nu-i vreme însă de evocări. Discuția specialiștilor așezați la fața locului se concentrează pe uriașul necesar de piatră — circa 10 000 tone — ce trebuie adus pentru completarea umpluturii luată de ape. Un drum provizoriu, în locul șoselei luată și ea de viituri, a fost încropit pentru a permite accesul mașinilor cu materiale. Nu departe, grupuri mari de tineri, veniți cu un tren special de la Baia Mare, lucrează la refacerea terasamentului.*

ORELE 15.45. *Aterizare la pod Sărățel, pe magistrala ce duce spre Deda — Ciceu, în punctul numit Mărișelu. De cîteva zile și nopți, bătălia este aici în toi. Ceea ce apele Șieului, afluent al Someșului, au frînt în cîteva clipe, constructori ai regionalei C.F.R. Iași și ostași ai brigăzii de căi ferate, refac cu îndîrjire, cu abnegație. Se lucrează greu sub ploaia măruntă și vîntul neiertător, dar reconstrucția înaintează văzînd cu ochii.*

...După ce s-a făcut „plinul" pe aeroportul din Cluj, decolăm spre Sibiu. Sînt ORELE 17,30. *Temerarul echipaj al elicopterului YR-EKA — pilot Constantin Manolache, mecanic Mircea Botică — încearcă să traverseze munții pe Valea Oltului. La orele 18.25 întoarcem însă. Nori joși și negri împiedică orice vizibilitate. Rămîne o singură soluție : la orele 19.05 aterizăm lîngă Brașov, pe aeroportul Aviasan-Ghimbav.*

Așa a decurs una din zilele de zbor ale elicopterului YR-EKA...

Tudor GHEORGHIU

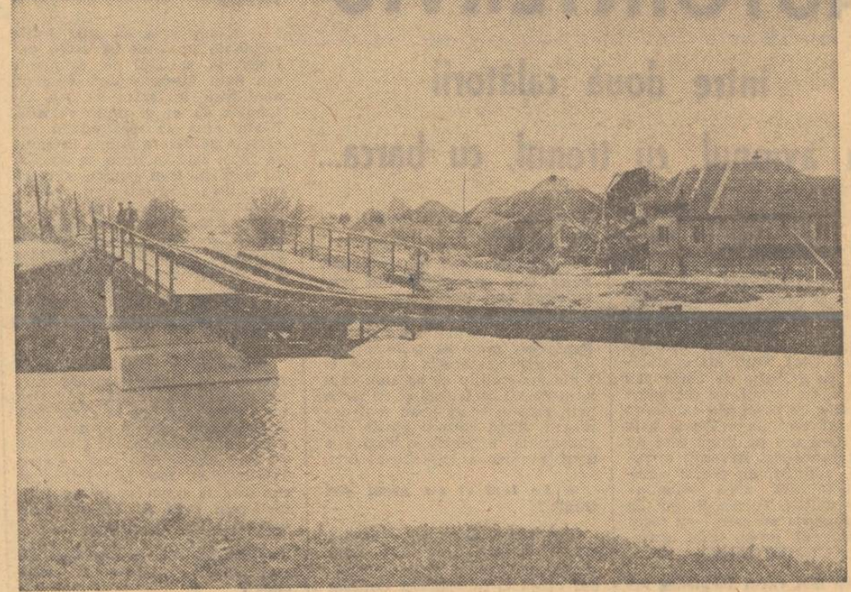

Aici a fost un pod (instantaneu de pe linia ferată Jibou-Baia Mare, în dreptul satului Remeți, comuna Mireșul Mare)

Foto : Tudor GHEORGHIU

magazin

UNDE AU NĂVĂLIT APELE, UNDE RECONSTRUIM ACUM

ERA DUMINICĂ, ȘI ERA ÎN MAI 1970...

Ne aflăm pe șantierul Hidrocentralei de la Porțile de Fier, în incinta desecată a Dunării. În amonte — cine dintre cititori n-a învățat oare în aceste zile tragice terminologia acvatică — un dig de 53 m înălțime, implintat în alți 35 m, în inima rocii, a silit Dunărea să se transforme în mare ; în aval, un alt dig nu dă voie apelor ieșite prin canalele de scurgere să muște, acestor ape, care, o dată scăpate din ecluză se întorc, inciudate parcă, și se aruncă asupra uscatului care le-a încorsetat, obligîndu-le să-și schimbe drumul lor, de milioane și milioane de ani ; în dreapta — partea de baraj iugoslavă ; în stînga — peretele ecluzei pe care urcă și coboară acum vapoare iar aici, în incintă, macaralele, betoniștii, macaragiii, sala mare a turbinelor. Aceasta e incinta, aceștia oamenii, acesta cerul din care nu mai conteneste ploaia și cam atît. Ba nu... sus, la cea mai înaltă cotă, pe o șosea în serpentină, zărim furnicarul de autobasculante grele care descarcă blocuri de beton de cite 20 tone fiecare pe digul din amonte ce străjuiește incinta și pe care Dunărea, acum mare furioasă, încearcă să-l miște, să-l macine.

Și cu aceasta am ajuns la obiectivul vizitei noastre pe șantier, în această neprimitoare duminică, a unei triste zile pentru țară. Da, despre dig e vorba. Pentru că oamenii nu s-au gîndit niciodată că va veni această zi, cînd vor trebui să suprainalțe acest dig, pe care peste puține luni — cînd barajul va fi gata — îl vor demola. O fac acum însă pentru că departe în sus Someșul, și Tîrnavele, și Mureșul, și Tisa au înnebunit și Dunărea e pe cale să înnebunească și ea după ce s-a adăpat din apele lor. De aceea se aduc sutele de blocuri, de aceea se plantează, ca niște imense sulițe îndreptate spre cer, traverse de fier înalte și groase și excavatoarele aruncă pe ele munți de pămînt și piatră. Calmi, toți oamenii brigăzilor lui Oprea Neacșu, Edmund Vass, Ion Indrecan și alții continuau să danteleze fierul și să toarne betonul ca și cum nu ar fi fost în mijlocul Dunării, ca și cum de cele 2 000 de milioane, da, două mii de milioane de metri cubi de apă ai mării turbate i-ar fi despărțit un lanț de Carpați și nu batardourile proviziorii pe care au înălțat acest dig. Un dig în fața unei mări turbate...

*

Am stat de vorbă cu ei, am vrut să cunosc secretul calmului, al liniștii lor. Inginerul Petru Buzatu, care nu arată mai virstnic decît fiul meu, student în anul I, e un om tăcut, rezervat. El are încredere totală în proiectant și de aceea nu-și pune alte probleme decît aceea de a-și depăși planul. Maistrul Neacșu în schimb rîde, un rîs sănătos și molipsitor. „Da' ce o să stăm după ea (după Dunăre — n.n.) pînă ce s-o liniști ? N-avem vreme, tovarășe. Avem plan mare și în plus ne-am luat niște obligații sfinte : 5 000 tone în plus pentru recuperarea de urgie. De urgia înundațiilor". (De aceea a venit la schimb deși a făcut azi noapte un alt schimb complet, la o temperatură de 7 grade). În schimb, Indrican, care trebuie să fie un om foarte vesel în viața de toate zilele, e pămîntiu la față. Satul lui dintre Jibou și Dej a scăpat ca prin minune, dar în satele vecine are rude, prieteni de școală care au fost potopiți de ape și el nu are prea multe vești de la ei. Ar fi vrut să plece, să-i vadă, să-i ajute punînd umărul lui voinic dar n-are pe cine lăsa în loc. Se consolează cu gîndul că la vară va pleca în concediu de odihnă să muncească la ridicarea caselor din comună, și se mai liniștește trecînd pe la C.E.C. „pe la contul 2 000", cum spune. Toți s-au înscris pentru a face 1—2 zile pe lună pentru sinistrați, toți au adus o haină sau un pantalon pentru a fi trimise „acolo", dar el, ca și multe alte sute din miile de constructori ai șantierului, a simțit nevoia să ducă „o sută în plus" la C.E.C.

Pentru el, marea care fierbe sus nu prezintă importanță. Pentru el important este să termine mai repede barajul, să împlanteze aici în mijlocul Dunării o stîncă care să aducă lumină în case dar care să fie în același timp de neurnit, oricît de nebune ar fi apele Dunării.

Alături, în hala neterminată încă, mecanicii și electricienii au terminat montajul celei mai mari turbine Kaplan din lume (175 megavați), a doua se află în plin montaj, iar a treia e pregătită pentru montare.

Și am mai urcat 66 plus 32 de trepte pentru a ajunge deasupra ecluzei ; și am văzut oamenii lucrînd la magistrala de peste baraj, peste care vor putea circula 6 rînduri de autocamioane (și care va scurta mult din drumul spre țara vecină) ; și-am văzut finisîndu-se blocul cu multe etaje din care colosul energetic va fi condus și urmărit pe baze electronice ; și-am mai urcat alte zeci de trepte pînă în cabina de comandă a ecluzei. Și, dintr-odată, mi s-au așternut în fața ochilor viaductele-bijuterii și calea ferată, și fabricile de beton, și drăgile de pe Dunăre și vasul care forează adîncurile ei, și autobasculantele gonind spre dig, și marea zbuciumată, și imensul șantier de jos, cu oamenii lui neînfricați forfotind și mîgîlind dantele de oțel și tablouri electronice. Și, vă mărturisesc, m-am simțit acolo, printre acei oameni calmi și siguri, în mijlocul acelei Dunăre nebune, într-o siguranță fermă, caldă.

Era duminică, 24 mai 1970, după calendar și după lege, zi de odihnă.

M. RADIAN

URMARE DIN PAG. 1

Munca neobosită pentru reluarea lucrului, pentru redarea de noi și noi spații producției, pentru lucrul pămîntului, pentru refacerea așezărilor lovite de inundații, munca tenace din fabrici și uzine, hotărîrea muncitorilor de-a da țării prin încecite eforturi producția suplimentară de care are atîta nevoie, ne arată că oricît de mari ar fi pagubele — și sînt după cum se știe foarte mari — mai mare este hotărîrea poporului de-a le recupera, că oricît de mari sînt greutățile, cu atît mai mare e hotărîrea poporului de-a le învinge. Forța necesară acestei uriașe bătălii o dă poporului nostru și fiecăruia dintre noi simțămîntul unității, conștiința că sîntem fiecare, prin munca noastră, prin activitatea noastră a tuturor, că sîntem unul pentru toți și toți pentru unul. Sub semnul acestei minunate unități ce caracterizează societatea noastră, pretutindeni se muncește eroic. În această muncă eroică, în hotărîrea de-a învinge greutățile, arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu **„vedem încă o dovadă a atașamentului profund al tuturor cetățenilor patriei față de partid, față de patria noastră socialistă. Sîntem convinși că unitatea noastră se va întări și mai mult, va deveni și mai puternică. Nu există forță în lume care să poată împiedica mersul înainte spre socialism și comunism al poporului român".**

Sub semnul unității poporului întreg în jurul partidului, a conducerii sale, pășim umăr la umăr într-o bătălie grea. Încrederea în biruință ne este întemeiată de forța pe care o reprezintă unitatea, de forța eroicei noastre clase muncitoare, de hărnicia țărănimii, de devotamentul cu care intelectualitatea, toți oamenii muncii, vîrstnici și tineri, români, maghiari, germani, și de alte naționalități urmează politica partidului nostru. Acest adevăr, această certitudine ne este întărită în aceste zile și nopți fierbinți de atîtea și atîtea fapte, fapte omenești, simple dar nespus de frumoase, în stare să oglindească sufletul mare al poporului nostru, capacitatea sa de-a privi bărbătește greul în față, de-a gîndi și acționa lucid. Aceste mari calități morale, plămădite în secole de vremuire aspră a stăpînirilor, au strălucit asemeni stelelor statornice în nopți de întuneric. Au călăuzit fapte eroice, călăuzesc munca eroică. Viitorul ne stă în față. Pășim spre el cu fermitate. Prin înfrîngerea și depășirea greutăților vom asigura ferm mersul nostru înainte. În toate domeniile vieții sociale ! Sub imboldul acestor certitudini muncim și munca noastră, oricît de grea va fi, va însemna biruințele noastre.

ACEȘTI OAMENI MINUNAȚI

Acum cîteva zile, la Copșa Mică coșurile fumegînde ale Uzinei metalurgice de metale neferoase confirmau faptul că viața revine la normal. Colectivul de aici desfășura o activitate susținută pentru recuperarea stagnărilor provocate de calamitățile naturale. Apele revărsate provocaseră pierderi uriașe. Curentul electric fusese întrerupt. Gazul metan se defectase. Cîteva secții ale uzinei de apă fuseseră inundate. Atunci oamenii au acționat ferm și operativ cu un înalt simț al responsabilității.

Iată un exemplu, unul singur. Stația de reglare a gazului metan a fost inundată. Alimentarea cu gaz metan a întrerupt. A apărut pericolul ca instalația de rafinare chimică a metalelor să se [illegible] instalației pe timp de șase luni. Cu un curaj nemaiîntîlnit, maistrul I. COSTEA de la sectorul de rețele gaz metan Sibiu-Copșa Mică, inginerul șef REMUS MOLDOVAN, maistrul IOAN VELȚAN, inginerul GHEORGHE TERPEA, ajutați de cîțiva militari au trecut la aducerea gazului metan direct de la sondă, ocolind stația de reglare. După o luptă titanică, focul a început să ardă. Peste cîteva ore, temperatura a ajuns din nou la nivelul optim de producție. Asta a fost acum cîteva zile. Apele s-au înfuriat din nou. Au mușcat iar din străzi și din case, au spart iar tihna oamenilor. Producția uzinei a stagnat. A doua oară. Pentru puțină vreme, însă.

Cîte eforturi de zeiul acesta n-au depus acești oameni minunați ! S-au strîns sute de fapte săvîrșite de mii de oameni ale căror gesturi se asociază eroic. 200 de oameni au refăcut în numai 48 de ore 600 m linie de cale ferată distrusă de furia apelor. Pe linia Mediaș-Brateiu, linia a fost spălată de ape pe o distanță de 300 metri. S-a lucrat 24 de ore din 24. Simbătă, aceiași oameni se aflau la locul altei avarii pe artera feroviară Seica Mică-Micăsasa. Picherii AUREL ȘERBAN, DAVID MARCU, GAVRIL CIUBUCĂ, șefii de echipe N. VIJU, I. BILAC, C. CONDURACHI, cu formațiile lor de lucru nu au cunoscut răgazul decît după ce alți 300 m de linie au fost redați circulației.

T. O. CEPRAGA

EROI LA VOLAN

În comuna Ilia, apele au rupt digul de protecție, invadînd tot satul. Pentru a înlătura pericolul, era absolut necesară refacerea lui. Pe o fișie de pămînt care nu depășește lățimea unui camion, trebuiau să circule mașini cu încărcătură grea. Era de ajuns o mică greșeală în manevrarea volanului pentru ca mașina să se răstoarne în Mureș. Nu s-a întîmplat însă nici un accident. Pe dig înainta doar o mașină, cu spatele. Cînd ajungea la ruptură, vărsa încărcătura și ieșea pentru a face loc alteia. Fiecare tonă de materiale adăuga cîțiva centimetri la drumul care se refăcea, la stavila care trebuia să bareze [illegible] încărcătura. Am văzut oameni care abia își puteau stăpîni emoția în fața pericolului ce amenința în fiecare clipă pe cei care păseau pe acea fișie nesigură de pămînt.

De la 15 mai, elevii școlii de șoferi din Ilia au fost evacuați în alte sate. Ei s-au întors însă pentru a salva satul. Acum cînd și această așezare a scăpat de urgia apelor poate mulți dintre locuitorii săi se gîndesc la oamenii de la volanul mașinilor ce munceau pe dig. Este doar un episod.

În dimineața cînd Mureșul învolburat a intrat pe teritoriul județului Hunedoara, constructorii centralei termoelectrice de la Mintia au încercat să struneasă cît de cît furia Mureșului. La un moment dat, undeva, pe digul construit anul trecut, pămîntul s-a zguduit și un val de bulgări și apă a țîșnit spre [illegible] nou pe vechea albie. Era o măsură de prevenire luată de oameni pentru ca apele să nu poată ajunge la turbine și la alte instalații. Undeva lîngă temeliile barajului a fost așezată cu grijă o cantitate însemnată de material distrugător. Era suficient un semnal pentru ca barajul să sară în aer spre a face loc apelor. Oamenii care au primit această misiune vegheau cu inimile înduerate. Ar fi trebuit să distrugă ceea ce se construise cu atîta trudă ! Barajul a supraviețuit însă. Priceperea, curajul omului au evitat astfel de sacrificii. În aceste zile de încordare energeticienii de la Mintia n-au întrerupt nici o clipă lupta. Grupul energetic nr. 2 a furnizat fără întrerupere lumină și energie. Cum ar trebui să drămuim contribuția fiecăruia ? Pe cine să amintim mai întîi ? Și pentru cele din fapte ? Pentru cele de acum, cînd constructorii au hotărît să termine cel de-al doilea grup energetic de 210 megavați în luna iunie și cu 10 zile mai devreme ?

Ion COJOCARU

ORA ZERO ȘI 14 MINUTE

Și acum, în centrul orașului Satu Mare ceasornicul electric din colțul străzii ce duce spre Teatrul de Stat indică ora zero și paisprezece minute. Este ora coșmarurilor, a beznei de nepătruns ce a învăluit orașul atunci cînd valurile furibunde înaintau vertiginos în noaptea de joi 14 mai spre vineri 15 mai, acoperind cu lăcomie străzile și casele, inundînd fabricile. Este ora cînd mulți oameni se zbăteau în cele mai grele clipe ale vieții lor. Este ora cînd tractoristul I. SZABO, de la fabrica de mobilă, a pornit cu eforturi supraomenești prin apa rece ca gheața să-și salveze semenii aflați în primejdie. În luptă cu valurile el a înfruntat puhoiul, timp de două zile, reușind să scape de la moarte peste 300 de persoane... Este ora cînd alt tractorist, de astă dată pe o mașină rutieră, LIVIU VALEA, de la I.M.F., Moftin, s-a îndreptat spre strada G. Barițiu invadată de șuvoaie și a reușit, după cumplite bătălii cu undele învolburate, să scoată din casele amenințate cu prăbușirea, copii, femei, bătrîni, bolnavi, peste 300, amenințați să fie duși de năvala apelor... Este ora cînd au început să acționeze eroicii noștri ostași pe străzile Chendi, Argeșului, Fabricii, Trandafirilor, Botizului, Castanilor, Odoreului, în zona gării. Ostașii forțelor noastre armate au efectuat 3 220 acțiuni de salvare. Cu ajutorul bărcilor de asalt, soldații ION VĂTĂMANU, GHEORGHE BUCUR, GAVRIL TUȘAN, caporalii ARISTOTEL HRIȘCU, DUMITRU PANTIȘ și TRAIAN GOG, sergentul VIRGIL STANCIU, ofițerii PAVEL HEREȘ, I. IORDAN, I. SIMINCIUC și SIMION OPREA din unitățile militare ale județului Bihor, alături de alți ostași, au scris pagini de înalt eroism, de adevărată epopee... Este ora cînd detașamentul de pompieri de sub conducerea locotenent-colonelului OCTAVIAN STĂNCESCU a pornit la salvarea depozitului de carburanți al orașului ; ora cînd caporalul NICOLAE GHERGHINESCU, din aceeași unitate, a salvat de la înec 780 de vieți omenești...

Ora zero și paisprezece minute este ora cînd, în orașul de pe malurile Someșului, au năvălit puhoaiele care au întrerupt curentul electric. Iar ceasul din centru a încetat să mai măsoare timpul...

S. SIMION

PERSOANA ÎNTÎI PLURAL

Farmacistul TRAIAN BAL are 25 de ani. S-a născut pe Valea Someșului și poate fi găsit în timpul orelor de muncă, la farmacia nr. 18 din Dej. GAVRIL COSTIN este fierar betonist tot în orașul Dej. ADRIAN CIUREA și-a reluat locul într-una din băncile clasei a XII-a a liceului Andrei Mureșanu din aceeași localitate și se pregătește pentru bacalaureat.

Cei trei s-au avîntat pe valurile Someșului, și cu o amețitoare iuțeală, ale cărei [illegible] cu două lopeți, au pătruns pe străzile Florilor, 1 Mai și Rozelor, unde, într-un răstimp de opt ceasuri, au salvat viețile a aproximativ 250 de copii, femei, bărbați.

Trei nume, trei oameni în al căror vocabular obișnuit în zilele marii tragedii, persoana întîi nu s-a mai rostit decît la plural. Am văzut Dejul în timpul catastrofei. Îl revăd acum. Peste tot se muncește cu rîvnă. Camioanele încărcate cu mîl strîns de prin case și de pe străzi își încrucișează drumul cu cele care poartă hrană, îmbrăcăminte, medicamente... Pentru înălțarea pe cel mai înalt catarg al umanității, identificăm persoana I plural în gîndurile tuturor locuitorilor Dejului ; în gîndurile celor 3 000 de muncitori, specialiști, cadre didactice, elevi și studenți clujeni ce vin în fiecare zi la Dej pentru a vindeca cît mai grabnic rănile ce mai stăruie în înfățișarea orașului, în sufletele oamenilor.

„Chiar azi — ne spune GHEORGHE POP — am primit pentru toată familia mea (6 persoane) haine, încălțăminte și așternuturi de pat. Mîncarea ne este asigurată gratuit. Mulțumesc din inimă celor care s-au gîndit și ne gîndesc la noi".

În timpul cît aștept legătura telefonică pentru a transmite aceste însemnări, aflu că la Dej primele 30 de familii sinistrate au primit apartamente noi în cartierul Dealul florilor.

Al. KISS

L-AM CUNOSCUT PE OTTO LURTZ

Sîmbătă la prînz, cînd apărea în „Magazin" (numărul anterior) relatarea privindu-l pe Otto Lurtz din Sighișoara, mă aflam în orașul de pe Tîrnava. În chiar dimineața aceea, la spital, stătusem de vorbă cu Otto. E un tînăr de 34 de ani, uscățiv, palid, încă buimăcit parcă de tot ce s-a întîmplat. L-am găsit bărbierindu-se și asta mi s-a părut a fi un „amănunt"... îmbucurător, dar, permanent, într-un loc lovit de furia apelor, te poți aștepta la orice surpriză neplăcută : în după amiaza aceea, Otto Lurtz participa, ieșind anume din spital, la înmormîntarea tatălui său, pe care nu mai apucase să-l salveze, deși salvase zeci de alți oameni. Am mai surprins, pe stradă, un bătrîn care cără, cu căruciorul, coroana funerară a lui Mihai Lurtz, tatăl lui Otto.

— Barca mi-am făcut-o chiar în primăvara asta, pentru plimbare pe apă, pentru canotaj, spunea Otto. Și uitați la ce-a trebuit să-mi folosească. Primul om pe care l-am scos din casă a fost un invalid, un vecin rănit la picior. Știam asta și, pe la ora 7 seara, m-am dus să-l salvez. Pe urmă am cărat în podul casei ce se putea căra, am scos purcelul pe linia ferată — tot cu barca mea de... agrement, tata s-a dus s-o conducă pe mama și pe sora mea pînă la pod, s-a întors cu o pîine, apa încă nu crescuse, apoi însă a rupt gardul, a blocat drumul și mi-a răsturnat barca, eu eram într-însa, tata m-a tras repede afară, am reușit să prind și barca, greu am mai golit-o, iar apa creștea într-una. N-aș mai fi încercat să ies din nou cu ea, veneau bușteni mari, unul mi-a răsucit-o și, ca să n-o pierd, am sărit în ea. Trecînd fără să vreau prin curțile vecinilor, am izbutit să ating linia ferată. Căzuse întunericul. Am legat barca de un stîlp de telegraf și așa mi-am dat seama, peste o jumătate de oră, că apa crescuse cu un metru. Am rămas pe linia ferată. Strigam mereu către casele cele mai apropiate de linie să anunțe, din gură-n gură, pe Mihai Lurtz, că fiul lui e bine, sănătos, la adăpost. Toată noaptea m-am învîrtit pe terasament ca un lup în cușcă. La un moment dat — auzeam doar cum se dărîmă casele — mi-au ajuns la urechi, ca într-un coșmar, cuvintele : „S-a prăbușit casa lui Lurtz". În zori, cînd s-a luminat puțin, am mers întîi acasă. Nu mai era nimic de făcut, degeaba am răscolit totul. În jur, copiii, oamenii strigau după ajutor. N-aveam încotro, am început să scot mai întîi, pe linie, copiii, bătrînii, am făcut multe transporturi, nici nu mai știu exact cîte și cu cine, sînt și acum zăpăcit de cap (la o săptămînă după catastrofă).

În aceeași zi, am fotografiat îndărătul casei distruse a familiei Lurtz, barca salvatoare construită chiar de mîna lui Otto, împreună cu doar doi din nemulțumiții salvați de către frezorul de la „Nicovala" din Sighișoara (fotografia de mai jos). Atît dialogul cu Otto Lurtz, cît și fotografia, datează de sîmbăta trecută. În chiar noaptea aceleiași zile, Tîrnava s-a revărsat din nou, la cîteva ore de la înmormîntarea tatălui lui Otto. Iar barca, cine mai știe, s-o fi luat de astă dată apele revenite ?

Mihai STOIAN

Un dar emoționant

În momentul cînd lucram în tipografie la închiderea ediției foii volante, care urma să se distribuie gratuit după-amiază în oraș, o veste emoționantă sosi în redacția ziarului local „Cronica sătmăreană". La liceul „Mihai Eminescu" se primise o telegramă. Profesorii și elevii din Satu Mare erau asigurați că țara întreagă are ochii atîntiți, în aceste momente tragice, către regiunile sinistrate, că cei ce suferiseră de pe urma calamităților nu sînt singuri, că inimile întregului nostru popor bat la unison. Spicuim cîteva rînduri din telegrama elevilor bucureșteni, care învață la liceul ce poartă tot numele marelui nostru poet, Mihai Eminescu :

„Profund mișcați și îndurerați de dezastrul abătut asupra orașului Dv. și animați de dorința fierbinte de a vă veni în ajutor în aceste momente... ne-am întrunit într-un careu fulger pe școală, și ne-am exprimat solidaritatea cu colegii noștri..."

La propunerea elevilor Mircea Chițescu și Andrei Roman din clasa a XII-a B s-a strîns suma de 15 000 de lei și diverse obiecte de îmbrăcăminte și de uz școlar dăruite colegilor lor sinistrați din Satu Mare.

Telegrama se încheie cu angajamentul : **„Sîntem cu toții alături de voi, gata să vă dăm sprijin pînă cînd viața va intra pe făgaș normal..."**

Drept răspuns, elevii sătmăreni au expediat la București o scrisoare de mulțumire. În această scrisoare se arată că 81 de elevi au rămas fără casă iar alți 137 nu mai au nici un lucru, deoarece toată mobila și îmbrăcămintea lor au stat sub apă timp de cîteva zile. De asemenea, se menționează că numeroși dintre elevii mai mari ai liceului au participat, pe majoritatea străzilor orașului, la salvarea viețiilor omenești și a bunurilor materiale, la primirea și distribuirea alimentelor.

În încheiere, scrisoarea amintește : **„Pentru toți elevii liceului, cît și pentru cadrele didactice, ajutorul dv. material și moral a constituit un sprijin deosebit de prețios... Acest gest umanitar ne face să vă simțim mult mai aproape decît distanța care este între noi. După normalizarea situației vă vom face o invitație de a veni să vizitați orășelul nostru frumos, în care 80 000 de locuitori, alături de întregul popor, muncesc pentru o viață din ce în ce mai îmbelșugată".**

Un dar emoționant, o telegramă care a înduioșat pe mulți sătmăreni, un gest caracteristic tineretului nostru, care a făcut să curgă multe lacrimi chiar și din ochii acelora care, cu puține zile înainte, văzuseră moartea dîndu-le ocol...

Simion SAVEANU

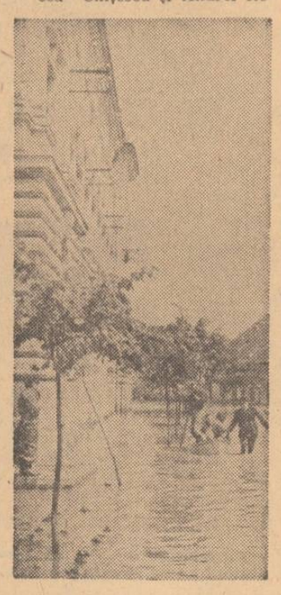

La acțiunile pentru zăgăzuirea apelor Someșului, cît și la salvarea sinistraților, elevii liceului „Mihai Eminescu" din Satu Mare, au participat în număr mare

AUTOINTERVIU

între două călătorii cu avionul, cu trenul, cu barca...

Colaboratorii noștri ION PAVELESCU și MIHAI CREANGĂ au fost trimiși în zonele din centrul, nordul și apusul Transilvaniei lovite atît de violent și de dureros de calamități. În decurs de o săptămînă ei au străbătut șase județe : Mureș, Maramureș, Sălaj, Bistrița-Năsăud, Cluj, Satu Mare. Călătorind cu avioane de curse sau sanitare, cu trenul, cu camioane de ocazie, cu bărci sau călare, ei au văzut zeci de orașe și sate peste care sau pe lîngă care au trecut puhoaiele. Reveniți în redacție, amîndoi au plecat neîntîrziat în altă zonă amenințată — Galați, Tulcea, Sulina. În scurtul popas pe care l-au făcut în București, ne-au lăsat următorul AUTOINTERVIU.

— Ați mai văzut asemenea lucruri ?

— Am pus noi înșine această întrebare tuturor celor cu care am vorbit. Răspunsul cel mai zguduitor mi l-a dat o bătrînă de 81 de ani, Ielea Floarea Mercea din Benesat :

— Nici în rezbel, dragii mamii. Și-or fost pe-aici cît am trăit eu două rezbeluri...

Ce altceva se mai poate spune? Poate cel mult să adăugăm că nu numai generația actuală ci toate generațiile de oameni care s-au trecut ca frunza și ca iarba prin aceste locuri n-au mai cunoscut, după cum o atestă documentele, experiența tragică a unui asemenea cataclism. Atît.

— Ce fapt vi s-a părut mai tragic ?

— O fetiță de 14 ani, Zamfira Habic, din Beclean, și-a văzut ambii părinți înecîndu-se în podul casei. O femeie din Benesat și-a ținut o noapte întreagă în brațe, în valuri, mama a cărei inimă nu rezistase tensiunii. Un om din Satu Mare, Ștefan Pintea, a fost strivit sub mobile în propria sa casă. Și cîte alte tragedii s-au consumat fără ca aimeni să le știe..

— Ce scene n-ați vrea să mai revedeți ?

— N-am vrea să mai trăim niciodată un ceas ca acela petrecut la spitalul de campanie din Satu Mare printre oamenii care încă nu știau ce s-a întîmplat cu ei și unde se află. N-am vrea să mai auzim cuvintele pe care o mamă le adresa fiicei sale în timp ce aceasta se urca în tren pentru a pleca din oraș : „Să-mi scrii repede, draga mamii. Da' să nu uiți să-mi trimiți cumva cartea la adresa veche... Să-mi scrii la primărie. M-oi duce în fiecare zi și-oi întreba..."

— Ce vi s-a părut verosimil și neverosimil în tot ce-ați văzut ?

— Un șofer care, schimbînd mașina cu barca, salvase zeci de vieți, ne-a relatat povestea unei femei. Cu apa în casă, pînă la genunchi, dusă în eroare de-o acalmie trecătoare, nu a vrut să se lase scoasă din casă, dintre lucrurile ei. Iată aici întreg și verosimilul și neverosimilul drămei prin care au trecut atîția oameni...

— Totuși, la ce credeți că s-au gîndit oamenii în acele clipe ?

— O să răspundem rediind o mică întîmplare. La Satu Mare, într-un birt, a intrat, de față fiind și noi, un om mărunțel și pîrpiriu. Nu știm ce voia să ia. Numaidecît însă l-au înconjurat toți mesenii. Omul acesta a făcut într-o singură noapte sute de drumuri cu barca. Un singur drum n-a făcut — spre casa lui. A aflat abia a doua zi că altcineva îi scăpase de la înec femeia și copiii. Mai e nevoie să spunem la ce și la cine se gîndesc oamenii ?

— Care au fost vehiculele cele mai folosite în acele zile ?

— Cele mai scumpe — avioanele. Și cele mai ieftine — bărcile. Am mers cu barca pe calea ferată..

— Ce a rezistat cel mai bine cataclismului ?

— Nici lemnul, nici fierul, nici betonul. Cel mai bine au rezistat nervii oamenilor.

— Care este cel mai frumos lucru pe care l-ați întîlnit ?

— Nu este un lucru ci un sentiment. Simțămîntul că nimeni n-a fost lăsat singur, de izbeliște. Este impresionant să afli că din cîteva sate s-au strîns pentru sinistrați 7,5 tone de slănină. Dar să vezi, în grămadă, bucăți mici, cît o palmă — iată ceva care spune totul. Într-o telegramă trimisă din Galați la Tg. Mureș se arată că membrii cooperativelor din sudul Moldovei au trimis pentru sinistrați 21 764 lei. Și 64 de lei... Înțelegeți ?

— Ce materiale se caută cel mai mult acum acolo ?

— Am putea să răspundem sec : cimentul și cărămida. Dar de fapt materialul cel mai rîvnit și mai drămuit este timpul.

— Care atitudine vi s-a părut cea mai adecvată momentelor de după catastrofă ?

— Consfătuirea pe care arhitecții din Satu Mare, la 18 mai, în mijlocul dezastrului general, au ținut-o pentru a discuta planul de refacere a orașului, nu e numai o atitudine. Ci o profesie de credință.

— Care vi se pare acum, aici, lucrul cel mai important ?

— Negreșit, repunerea în drepturi a normalului.

— Care vi s-au părut măsurile cele mai oportune ?

— Totul ni s-a părut oportun. Ceea ce s-a făcut pentru salvarea oamenilor are, în context, o încărcătură morală mai presus de cuvinte.

Întorși din drumul pe care l-am făcut, am deschis cartea Bălcescului la pagina în care descrie Ardealul : „Pe culmea cea mai înaltă a munților Carpați se întinde o țară mîndră și binecuvîntată... Aici stejarii, brazii și fagii tufoși înalță capul lor spre cer ; alături te afunzi într-o mare de grîu și porumb, din care nu se mai vede calul și călărețul"...

Sublim ținut ! Și cît de nefiresc, de revoltător de nefiresc, este să vorbim acum despre atîtea din frumusețile și bogățiile lui la trecut... Dar vom vorbi și chiar am început s-o facem în plină durere a acestor zile, la **TIMPUL VIITOR.**

DE FIRUL EVENIMENTELOR

TRANZACȚIA DE LA SALISBURY

de Nicolae LUPU

Există diferite feluri de a te pregăti de alegeri. Conservatorii englezi, de pildă, au considerat că cea mai bună formulă este să poarte discuții cu guvernul rasist de la Salisbury, avînd ca temă principală promisiunea că în cazul unei victorii conservatoare în alegeri, guvernul englez va lichida politica sancțiunilor și va înlătura pecetea ilegalității aplicate guvernului Smith. Tratativele au fost purtate, după cum arată „Daily Telegraph" de un membru conservator al Camerei Lorzilor, proprietar de terenuri miniere în Africa, un membru al „Cabinetului fantomă" conservator și de patronul unui ziar.

Laburiștii au găsit că cea mai bună formulă electorală este să demaște aceste convorbiri secrete. În parlament, deputații laburiști au pus întrebări care au fost lăsate fără răspuns, de către liderul conservator Heath. Iar conducătorul partidului laburist a spus la o întrunire publică că circulă zvonuri privind „contacte neoficiale fără știrea guvernului" între conservatori și exponenții regimului Smith. „Nu pot să cred — a adăugat conducătorul laburist — că aceste afirmații sînt adevărate". Corespondentul politic al săptămînalului „Sunday Telegraph" comentează astfel acest discurs : „Domnul Wilson a fost foarte precaut în alegerea cuvintelor, dar faptul că a ales prilejul unei cuvîntări care nu a fost expusă în cadrul unei adunări laburiste, indică limpede că el vrea ca această chestiune să fie considerată drept o problemă serioasă ce necesită explicații".

Așadar, problema tratativelor secrete dintre conservatori și regimul Smith a devenit o temă majoră a disputei electorale, a dezbaterii publice în adunări și ziare. Ceea ce se dezbate însă, este de ce conservatorii și-au permis să poarte tratative cu un guvern străin, care nici măcar nu este recunoscut ca atare de Anglia, fără a respecta practica de a informa și consulta guvernul englez.

Un singur lucru nu se discută deocamdată : care ar putea fi substratul tranzacției ? Pentru că, așa cum arată „Daily Telegraph", tratativele se refereau „la o tranzacție". S-a aflat din relatări ceea ce ofereau conservatorii, dar nu s-a spus nimic ce solicitau ei în schimb regimului Smith, pentru că orice tranzacție are doi termeni. Considerăm oare conservatorii că regimul Smith îi poate cumva ajuta să cîștige alegerile ? Oricum, laburiștii sînt foarte siguri că exploatînd aceste convorbiri, pot să cîștige voturi pe seama conservatorilor, avînd în vedere atitudinea de reprobare a publicului englez față de regimul Smith.

Frigul industrial și multiplele lui întrebuințări

Cînd acum mai mult de șase decenii, datorită unor procedee noi create de Georges Claude, lichefierea aerului a intrat în faza industrială prin înființarea industriei cryogenice (industria frigului) nu s-a putut bănui extraordinara extindere și aplicare a acestei stranii descoperiri.

Aerul lichid, supus la o distilare fracționată, descătușează într-o stare de puritate mereu crescîndă elementele sale componente : azotul, oxigenul și celelalte diferite gaze rare ale atmosferei : neonul, heliumul, argonul, kryptonul și xenonul, a căror folosire sub formă gazoasă sau lichidă cunoaște variate domenii.

Fie că este vorba de sudură, iluminarea prin luminiscență, rafinarea oțelului, propulsarea rachetelor, aplicații în medicină, transport sau conservarea alimentelor, aerul lichid oferă lumii moderne un prețios ajutor. Francezul d'Arsonval a avut intuiția uimitoarei evoluții. El spunea la începutul secolului XX : „Lichefierea industrială a aerului nu constituie numai o revoluție științifică, dar este mai cu seamă o revoluție economică și socială". Afirmația sa avea să se confirme.

Cel mai mare aparat din lume a fost recent inaugurat în Belgia, la Mons, și produce 1 300 de tone zilnic.

S-a hotărît instalarea unei mari centrale cryogenice lîngă Marsilia, care va utiliza sisteme inedite. Ea va alimenta cu oxigen și azot, prin mijlocirea a două canalizări de 28 de kilometri fiecare, ansamblul viitoarei zone Fos-Lavéra. Regazeificarea gazelor naturale va fi pentru prima dată folosită la producerea azotului și a oxigenului. Noua tehnică denumită „în cascadă înglobată" a fost experimentată într-o uzină-pilot. Transformatorii părții frigorifice au fiecare o greutate de 100 de tone și în total o producție anuală de 4 miliarde și jumătate de metri cubi.

Pentru a separa gazele de aer, temperatura acestuia trebuie coborîtă pînă la punctul de lichefiere a fiecărui gaz component, fie la minus 183°C pentru oxigen și la minus 195°C pentru azot. Astfel s-a ajuns la utilizarea unor părți din frigoriile provenite din lichefierea gazelor naturale pentru a atinge cele mai scăzute temperaturi.

LOGATOMUL : Printre aparatele recent realizate se numără și Logatomul, mașina automată de tăiere a tablei. Dotată cu mai multe „guri" de ardere, cu un calculator electronic cu benzi perforate, comanda se face de la un pupitru de către un singur operator. Logatomul este prețios în șantierele navale putînd tăia după desen table plane de la 5 la 300 mm grosime, cu o viteză de la 6 la 25 centimetri pe minut, viteză ce poate fi mărită — după voie — pînă la 260 de centimetri pe minut.

LANCEA ÎNTESATĂ : Un zid de beton armat poate fi străpuns, fără a stingheri pe vecini prin zgomote sau vibrații. Principiul acestei unelte bizare se bazează pe o țeavă metalică întesată cu baghete de fier. Așezînd-o pe zidul de străpuns se injectează oxigen, avînd grijă ca în prealabil să se încălzească „la roșu" extremitatea țevei cu ajutorul unui arzător de tăiat cu oxiacetilenă. Prin arderea fierului în oxigen se degajează o mare cantitate de căldură, care înlesnește fluidizarea betonului. „Lancea întesată" poate fi folosită atît în mediul acvatic cît și în cel aerian.

CONGELAREA SOLURILOR ȘI CHIAR... FERTILIZAREA LOR : În cazurile cînd în timpul lucrărilor de construcții subterane se întîlnesc straturi de apă freatică, care ar împiedica lucrarea, nimic mai simplu pentru continuarea ei : azotul lichid este cel mai modern mijloc de congelare a pămîntului. Actualmente el a fost întrebuințat la construirea subteranului parizian pentru metroul expres.

Și pentru că este vorba de pămînt, este cazul să amintim și de sporirea fertilității lui prin... injectări cu amoniac lichid.

ÎN BIOLOGIE, MEDICINĂ, CHIRURGIE... aplicările frigului industrial sînt nenumărate. Aproape că nu există domeniu în care acesta să nu prezinte un prețios ajutor.

Astfel, *cryosonda* (cu azot lichid) permite operații pe creier, după metoda prof. Mazars de la Spitalul Salpêtrière (Paris) și anume tratarea maladiei Parkinson și îndepărtarea tumorilor craniene.

Același instrument este folosit și în operația cataractei, redînd bolnavului mult dorita vedere. În ce constă această operație ? Prin înghețare, cristalinul (ocular) se lipește de cryosondă și cataracta este îndepărtată dintr-o singură mișcare.

În cercetarea biologică, „aerul lichid" își aduce din plin contribuția. Astfel, la Centrul de studii cryogenice din Sassenage (Grenoble) s-a construit un lyofilizator rotativ, aparat-pilot reprezentînd ultima perfecționare a metodelor de conservare a produselor biologice prin frig și uscare. Și în sectorul alimentar lyofilizarea își are cuvîntul pentru conservarea cafelei, a sucului de fructe etc. Studii și cercetări se efectuează actualmente îndeosebi și în problema păstrării fermenților lactici, atît în domeniul selecției, concentrării și provenienților, cît și referitor la folosirea în industria alimentară și îndeosebi a brînzeturilor.

Ne aflăm în epoca transplantării de organe și a grefelor. Dificultatea constă și în găsirea la momentul potrivit a donatorului necesar.

Conservarea „organelor vii" în stare optimă, care să... aștepte pe eventualul pacient, a pus cercetătorilor variate probleme, dintre care nu cea mai puțin interesantă este aceea a folosirii „frigului industrial".

S-a reușit pentru prima dată în lume păstrarea „în viață" a inimii unei broaște timp de un an și jumătate.

În viitor organele „vii" pentru transplantări sau grefe vor putea fi transportate cu avionul la distanțe mari, oriunde sînt cerute de urgență.

DE PRETUTINDENI

CELE MAI MODERNE geamanduri au fost inventate recent de niște specialiști japonezi : geamandurile luminoase. Valurile care bat geamandura pun în mișcare un pendul, acesta învîrtește un generator, care aprinde lampa din vîrful geamandurii.

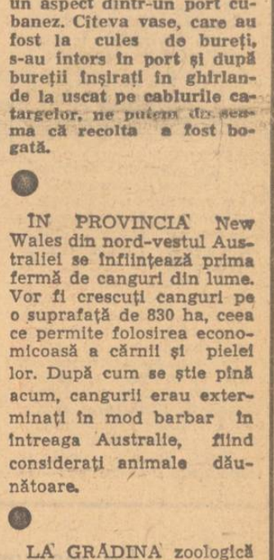

Culesul bureților de apă este o meserie grea care cere îndeminare și curaj. Pescarii cubanezi sînt mari meșteri în recoltarea bureților pe care îi culeg în apele calde ale Mării Caraibilor, mai ales la sud de Havana unde se întinde o zonă bogată cu bureți.

Imaginea de mai sus redă un aspect dintr-un port cubanez. Cîteva vase, care au fost la cules de bureți, s-au întors în port și după bureții înșirați în ghirlande la uscat pe cablurile catargelor, ne putem da seama că recolta a fost bogată.

ÎN PROVINCIA New Wales din nord-vestul Australiei se înființează prima fermă de canguri din lume. Vor fi crescuți canguri pe o suprafață de 830 ha, ceea ce permite folosirea economicoasă a cărnii și pielei lor. După cum se știe pînă acum, cangurii erau exterminați în mod barbar în întreaga Australie, fiind considerați animale dăunătoare.

LA GRĂDINA zoologică din Duisburg (R.F.G.) a fost adus din Cambodgia un animal neobișnuit, care pînă de curînd nici nu figura în cărțile de specialitate. Este vorba de un fel de pisică cu bot de cîine, denumit mustang vărgat, care trăiește în copaci și se hrănește cu păsări și fructe.

DE PRETUTINDENI

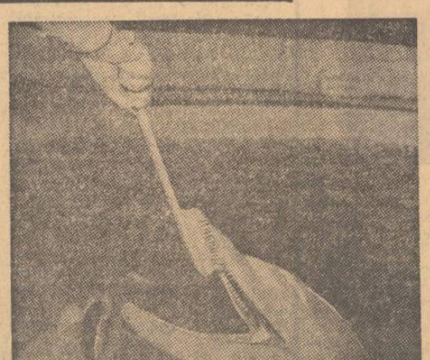

Un interesant număr de atracție pentru locuitorii orașului Paris îl constituie spectacolul prezentat de Circul delfinilor. Este vorba de un spectacol „interpretat" numai de delfini. Uimitoarele și variatele lor numere constituie o nouă confirmare a inteligenței acestor animale. În fotografie : Un membru al trupei consimte cu mare plăcere să i se curețe dinții cu o perie...

UN GRUP de olandezi cu „gabarit depășit", adică oameni foarte grași, au înființat „Clubul grașilor". Poate fi membru al clubului orice persoană ce cîntărește nu mai puțin de 125 kg. Președintele clubului este ales după proba la cîntar. Actualul președinte nu are decît 21 de ani, în schimb cîntărește neîmbrăcat 209 kg. Clubul nu urmărește ca membrii săi să slăbească (pentru a nu chinui în zadar oamenii), ci doar să stimuleze solidaritatea dintre oamenii grași.

La Tîrgul de invenții scandinave de la Stockholm — ediția 1970, ce a avut loc de curînd, a fost prezentat și acest cărucior care prin simpla apăsare a unei pedale poate lăsa sub roți niște tălpici. Apreciată ca ingenioasă, folositoare îndeosebi pentru regiunile în care multe luni din an este zăpadă, invenția respectivă aparține suedezului Sven-Olof Martin.

O senzațională fotografie care-l prezintă pe celebrul matador spaniol Manuel Benites, cunoscut în întreaga lume sub numele de El Cordobes, cîteva secunde după gravul accident pe care l-a suferit în orașul Bogota (Columbia) cu prilejul unei lupte cu un taur. El Cordobes a fost grav rănit la gît și cap în momentul în care matadorul executa ultima lovitură, cea decisivă, cu sabia.

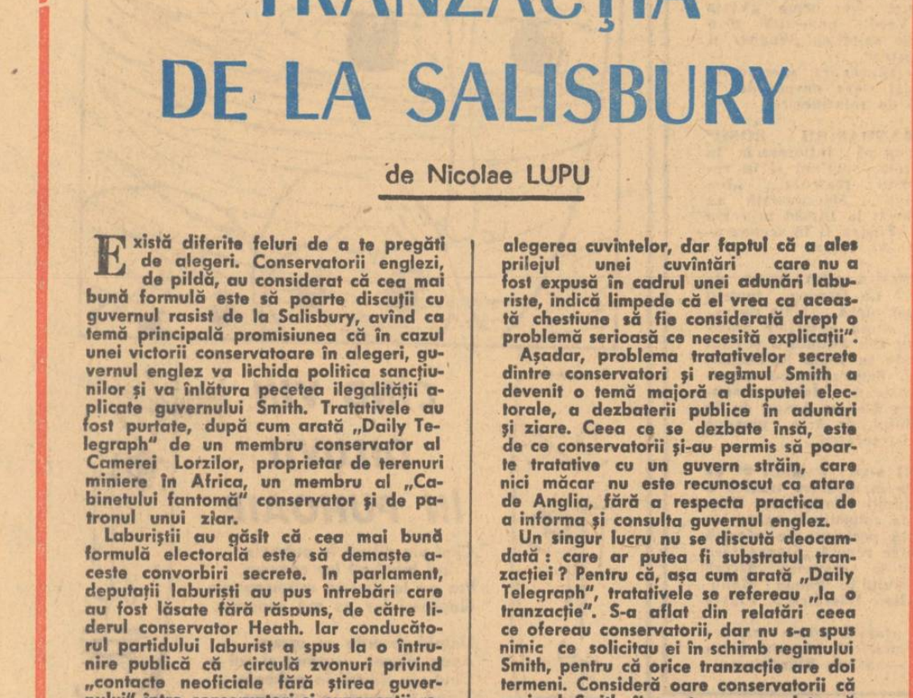

Vedere din partea de sud a portului capitalei Finlandei

HELSINKI

Dacă vii de pe mare, și poți să vii și în toiul iernii, pe urmele spărgătoarelor de gheață, te întîmpină un oraș așezat pe un colț de stîncă, înfipt îndrăznet și adînc în ape, înconjurat de sute de insulițe, cu o uriașă catedrală albă construită într-un desăvîrșit stil neoclasic pe cea mai înaltă colină. Ajuns la Helsinki pe calea aerului, îi descoperi mai întîi pădurile de brad și mesteacăn, presărate cu fantastice monumente de granit, sculptate de fantezia naturii și a ghețarilor care acopereau odinioară peninsula scandinavică, întrerupte de oaze de locuințe moderne, adevărate capodopere ale constructorilor, cu linii drepte, geamuri mari, deschise către lumină și soare.

Capitala Finlandei e departe de a se situa, ca vechime sau număr de locuitori, printre primele orașe europene. S-au împlinit abia patru veacuri de cînd regele Gustav Vasa i-a pus temelia, dorind să construiască regatului său un port răsăritean, și numără azi mai puțin de o jumătate de milion de locuitori. Toți cei care vizitează însă Helsinki și-l reamintesc ca un oraș al parcurilor și al apelor. Înconjurat de trei părți de mare, poți ajunge în port sau pe plajă în cîteva minute din orice punct te-ai găsi. Casele se amestecă cu grădinile și lacurile punctează peisajul citadin cu albastrul lor desăvîrșit. Chiar dacă orașul vechi, cel care-și datorează înfățișarea arhitectului Johan Albert Ehrenström și constructorului Carl Ludwig Engel, poate da impresia unei cetăți de piatră, acesta este doar un accident. Și aici sînt scuaruri, bulevarde, parcuri care fring liniile zidurilor cu dantela copacilor. Pînă și piața gării, pretutindeni în marile orașe prilej de aglomerație și agitație, este străjuită de grădini iar trenul părăsește orașul șerpuind printre lacuri.

Finlandezilor le place liniștea. Popor de fermieri, pescari și pădurari, ei aduc în agitația vieții industriale secretul păstrării legăturii cu pămîntul, al înfrățirii cu marea odihnă a naturii.

Cu sufletul și imaginația pline de poezia peisajului lor domol în aparență, dar încărcat cu frămîntări și furtuni lăuntrice, arhitecții finlandezi, considerați astăzi printre cei mai buni din lume, au găsit formula construcțiilor în care se îmbină confortul modern cu toată ambianța necesară adevăratei odihne spirituale și materiale. Ei pornesc de la înfățișarea țării lor, ansamblu armonios de coline, stînci, păduri și lacuri, de la simplitatea rustică și sobră a caselor de lemn nordice, de la robustețea uneltelor vikinge și paleta multicromă a țesăturilor populare, atunci cînd construiesc cele mai fanteziste îmbinări arhitectonice. Și astfel, Helsinki dacă nu poate oferi vizitatorului vestigii ale unui trecut îndepărtat, le înlocuiește cu prezentul, încîntînd pe amatorii de artă modernă.

Iubitorii de teatru întîlnesc aici cea mai frumoasă clădire din întreaga Europă. Este teatrul orășenesc Kaupunginteatteri, terminat abia cu trei ani în urmă, devenit acum obiectivul principal al tuturor specialiștilor în acest domeniu. Clădirea teatrului orășenesc nu ambiționează să impresioneze prin înălțime. Cu excepția unei singure aripi, cerută mai cu seamă de manevrele de decor ale scenei mari, teatrul își așterne spațiile cît mai aproape de pămînt. Sînt linii frînte, corpuri geometrice, dreptunghiuri alăturate paralelogramelor sau piramidelor, descoperite deodată în mijlocul unui parc imens. Holuri uriașe cu geamuri de sticlă înconjoară cele două săli de spectacol, oferind publicului atît ziua cît și noaptea, senzația completă a înfrățirii cu natura. De o parte lacul Töölönlahti, de cealaltă parte Eläintarhanlahti. Geamurile par adeseori că-și destramă volumul și materialitatea, lăsîndu-i pe oameni descoperiți lîngă apă și pădure.

Ceea ce e specific Helsinkiului este fierberea lui lăuntrică, dorințele de transformare întîlnite la fiecare pas. La Universitate, și profesorii și studenții sînt preocupați să găsească cele mai noi și mai eficace forme de învățămînt, să schimbe disciplinele tradiționale cu altele corespunzătoare cerințelor epocii noastre. Liceele își propun și ele să introducă studiul cinematografiei și al televiziunii. Cel mai uriaș plan de transformare însă este cel al arhitecților care lucrează acum pasionați la proiectul noului centru al orașului, care va fi în Passila, deocamdată cartier cu vile de lemn și pașnice grădini patriarhale. Passila va fi peste cinci ani mult mai frumos decît este astăzi Tapiola, spun cu mîndrie finlandezii, Tapiola fiind cu adevărat o admirabilă realizare urbanistică.

Ca un model al viitorului oraș Passila, a fost clădit Otaniemi, Institutul politehnic al Finlandei. În pădurea de brad și mesteacăn de la Otaniemi, arhitecții au imaginat clădiri vesele, tinerești, luminoase, care gîzduiesc sălile de cursuri, laboratoarele, căminele și cantinele studenților. De o parte, terenuri de golf, de cealaltă parte drumuri ce duc către plajă, străjuite de bazine închise și săli de sport. Ceea ce atrage însă pe toată lumea către Otaniemi este mai cu seamă Dipoli, clubul studențesc. Cuvintele sînt sărace atunci cînd vrei să descrii Dipoli. A apărut deodată în fața mea, dintre brazi și zăpadă. A apărut ca un poem arămiu din stînci de granit, plăci de metal și lemn. Stîncile nu înconjoară Dipoli, ci fac parte din clădire, îi susțin zidurile acoperite cu aramă și terminate cu lemn. Zidurile frînte ale clădirii șerpuiesc printre copacii seculari, ocolindu-le trunchiurile. Aici, pereții sînt drepți, aici se ondulează sau se isprăvesc în ascuțișuri triunghiulare. În interior, saloane de odihnă, săli de concerte, restaurante.

Finlandezilor le place frumosul. E prezent în toate, în portelanul și ceramica produse de fabricile lor, în desenele aerisite de pe țesăturile de la Marimekko, în strălucirea stranie a bronzurilor lucrate la Aarika. O adevărată întrecere în fantezie și inventivitate poate fi întîlnită la Academia de desen industrial, acolo unde se pregătesc viitori artiști necesari acum tuturor domeniilor de activitate.

Artele plastice nu-și mai au locul în Finlanda în ateliere și în expoziții, ci pe străzi, în vitrinele magazinelor, în desenele existente pe hîrtia de împachetat, în paharele de cristal din care bei apă, în linia și culoarea ceștii de cafea, în monumentele publice. Poate și această uriașă atenție pe care finlandezii o acordă artelor aplicate a făcut ca școala de cinematografie să ia naștere tot în cadrul Academiei de desen industrial. Mi s-a părut straniu să-i găsesc pe viitorii creatori ai filmului în cadrul acestei școli, mai ales pentru mine, care vin dintr-o țară în care îi considerăm mai apropiați de teatru, rude bune cu cei legați de scenă.

M-au convins însă toate cele văzute în această școală unde am petrecut cîteva zile, că artele plastice nu mai înseamnă astăzi pictură, ci cunoașterea gustului oamenilor, educarea lor în spiritul frumosului, — linie, culoare, muzică. Studenții învață în egală măsură să fie operatori de imagine și sunet, regizori, desenatori, scenografi, pornind de la concepția modernă a înrudirii dintre arte. Fiecare se dezvoltă pe datele lui principale, dar toți știu în egală măsură să rezolve și problemele tehnice proprii artei cinematografice, și pe cele artistice. A lucra cu aparatul de film, a lucra la masa de montaj sau la mixaj, sînt obligatorii dar nu esențiale. Esențial este să se descopere pe ei înșiși și să comunice bogăția gîndurilor interioare prin toate mijloacele care le stau la îndemînă. Se păstrează în această școală de cinematografie finlandeză atmosfera de atelier moștenită din cadrul Academiei de desen industrial, dar s-a împămîntenit și spiritul de lucru propriu unei uzine, îndeminarea necesară într-un laborator utilat cu cele mai moderne mijloace tehnice.

Spiritul finlandez poate fi descifrat dacă pornești de la robustețea Kalevalei către rafinamentul lui Sibelius. Pentru a-l pătrunde însă cu adevărat nu e suficient. Trebuie să cunoști și alți creatori, fiecare în parte reprezentativ pentru dimensiunile spirituale ale acestui popor. Am învățat să le iubesc pictura, în primul rînd pe Axel Gallén și Louis Spane, cei care au introdus în circuitul artelor plastice, la sfîrșitul secolului trecut și începutul veacului nostru, atunci cînd întreaga Europă căuta exotismul în Tahiti sau în arta africană, valorile tradiționale finlandeze, creația populară, liniile și temele sculpturii țărănești. L-am îndrăgit pe Alexis Kivi, autorul celor Șapte frați și al spiritualei comedii inspirată din viața satului, Cișmarii de la țară ; pe Maria Jotuni, originala și energica autoare dramatică, pe Teuvo Pakkala, pe Mina Cantch.

I-am descoperit pe scriitorii de astăzi, poeți de seamă ca Paavo Haavikko, Arvo Tustiainen, Eeva-Luisa Manner. Am cunoscut studenți, profesori, dar mai cu seamă actori. Sînt frămîntați și ei ca mulți slujitori ai scenei din întreaga lume, de viitorul artei lor. Cu toate că în Helsinki încă n-au fost semnalate îngrijorătoarele simptome ale sălii de spectacol goale, existente pe multe meridiane, actorii și regizorii fac eforturi supra-omenești pentru a preîntîmpina această situație. Cele douăsprezece teatre din Helsinki, patru dintre ele cu două scene, sînt într-adevăr aproape pline în fiecare seară. Nimeni nu știe însă prețul plătit, sacrificiile imense făcute zi cu zi, căutarea disperată a pieselor care să fie și valoroase și populare, pregătirea într-un timp rapid, cel mult două luni, și în condiții artistice mulțumitoare a spectacolelor, actorii care joacă șase, șapte, opt sau chiar mai multe roluri într-o stagiune, sau actorii care astăzi joacă într-o dramă, iar mîine dansează și cîntă în cea mai spumoasă comedie muzicală.

Repertoriul teatrelor din Helsinki nu face rabat de la calitatea lor.

Se spune în glumă că la Helsinki întîlnești „urși polari" pe stradă. Eu am văzut numai oameni serioși, de nădejde, plini de amabilitate, care știu să aștepte cu tărie nouă luni de iarnă pentru trei luni de vară, se pare cele mai minunate din lume, cu nopți albe, soare, strălucire, căldură și bucurie.

Ileana BERLOGEA

Itinerar „Magazin"

• ÎNTÎMPLĂRI ADEVĂRATE • ÎNTÎMPLĂRI ADEVĂRATE •

Ole Foldvik din Oslo (Norvegia) s-a născut cu o malformație a esofagului, ceea ce l-a împiedecat ca timp de patru ani să se hrănească în mod obișnuit. În toată această perioadă el a fost hrănit în mod artificial cu ajutorul unei sonde legată direct de stomac. Recent, medicii care îl îngrijesc au apreciat că Ole a ajuns la o vîrstă la care poate suporta operația de refacere a esofagului. Operația, executată de dr. Knutrud, s-a încheiat cu succes astfel că micul Ole a renunțat la sondă și a început să se alimenteze normal.

Fotografia de mai sus vă prezintă pe Ole Foldvik în momentul cînd consumă, în mod normal, prima chiflă și primul pahar cu lapte.

Brazilianul Shiko Menendez era un ghionist fără pereche. Micul său restaurant din Sao-Paulo a ars, apoi cînd s-a angajat ca marinar pe un vas, nava s-a scufundat. Valurile l-au aruncat pe o insulă pustie unde Shiko a trăit cinci luni hrănindu-se cu moluște și rădăcini de plante sălbatice. În timpul nopților lungi, el se gîndea la salvarea lui și la mîncărurile pe care ar avea poftă să le mănînce. Astfel a întocmit o listă bogată de rețete culinare, pe care le-a notat cu un creion bont pe o scîndură dintr-o ladă de pe vapor. Cînd a fost salvat scîndura era plină de însemnări. Ajuns acasă, Shiko a copiat rețetele născocite și a editat o carte de bucate care în cîteva zile s-a epuizat. Cu banii cîștigați el a deschis restaurantul „Robinson Crusoe Menendez".

Gabriele Frisullo s-a înscris în 1926 ca student la Universitatea din Bari. După patru ani, el a fost silit să-și întrerupă studiile de medicină din cauza unei boli grave. Ulterior, a revenit la Universitate, dar din nou a fost silit, din motive de sănătate, să renunțe. Anii au trecut și pentru a-și putea cîștiga existența, el a devenit funcționar. În 1964, Frisullo a căpătat o aprobare specială (la vîrsta de 54 de ani) pentru a se înscrie din nou la universitate. Recent, la vîrsta de 60 de ani, el a primit titlul de medic odată cu felicitările comisiei de examene !

O juncă aparținînd unui agricultor din orășelul Plougonvelin (în apropierea orașului Brest-Franța) trecînd peste un pod, s-a aventurat și s-a pomenit, după o cădere de patruzeci de metri, în mare. Ea a început să înoate spre mal și să mugească (ziarele scriau că mugetele ei semănau cu o sirenă de vapor în timpul ceții.) Solicitați urgent, pompierii din Brest au sosit și au salvat juncă !...

Recent în incinta aeroportului Orly din Paris, în apropierea depositului de bagaje, a fost descoperită la numai 1,5 m adîncime o bombă de 500 kg rămasă neexplodată din timpul celui de-al doilea război mondial. Descoperirea bombei a creat o adevărată panică în rîndul celor peste 1 000 de salariați, aeroportul fiind evacuat în mare grabă. Din fericire, bomba a fost făcută inofensivă fiind dezamorsată de specialiști.

O întîmplare puțin obișnuită petrecută în orașul Montherwell (Anglia). Micuța Elizabeth Mackornick, în vîrstă de doi ani, rămasă singură acasă, a înghițit un peștișor roșu aflat într-un vas din casă. Cînd mama sa s-a întors acasă și și-a dat seama de cele petrecute, ea a reușit să recupereze peștișorul (deși trecuseră 25 de minute de la întîmplare) și să-l trimită iarăși în... vas. După cîteva luni, întîmplarea s-a petrecut aidoma și peștișorul a fost recuperat viu pentru a doua oară (după ce a zăcut de data aceasta 20 de minute în stomacul Elizabethei). Mama a luat măsuri ca povestea să nu se mai repete...

CU ŞI DESPRE H. DJ. SIRUNI,

DECANUL DE VÎRSTĂ AL ORIENTALISTICII ROMÂNEŞTI

La 80 de ani, împliniţi primăvara aceasta, profesorul H. Dj. Siruni păstrează toată vigoarea şi puterea de muncă a unui tînăr; orientalist bine cunoscut, atît în ţară cît şi peste hotare, cu o activitate prodigioasă nu numai în domeniul armenisticii, ci şi al turcologiei, al istoriei medievale româneşti şi relaţiilor Ţărilor Române cu Orientul, al culturii şi literaturii româneşti propriu-zise, profesorul Siruni a răspîndit prin cercetările sale, publicate în toate colţurile lumii — la Bucureşti, Moscova, Erevan, Paris, Boston, Viena, Istanbul, Veneţia, Beirut etc. — roadele unor cercetări care onorează orientalistica românească şi care fac un serviciu substanţial cunoaşterii istoriei ţării noastre şi a relaţiilor sale cu Orientul. Poate că cea mai bună caracterizare a pasiunii cu care cercetătorul s-a aplecat asupra istoriei poporului nostru îi aparţine lui N. Iorga; „Pe Siruni îl cunosc de foarte multă vreme... A izbutit — îl trădează doar puţin accentul — dar a izbutit să deprindă limba noastră aşa de bine încît este în stare nu numai să înţeleagă orice lucrare în româneşte, dar să şi scrie în limba noastră. Iar în ceea ce priveşte cunoştinţa trecutului nostru, d-sa s-a aşezat între cei mai rîvniţori cercetători ai acestui trecut şi aceasta a făcut-o nu cu interesul rece al omului de ştiinţă, ci cu căldura deosebită a omului de inimă, care ne iubeşte în adevăr şi a cărui preţuire pentru rosturile noastre de-a lungul secolelor e unită cu sentimentul pe care îl avem şi noi, atunci cînd ne gîndim la multele noastre lupte, la multele noastre dureri..." Iată de ce începem şirul întrebărilor noastre cu una relativă la Iorga.

— Aţi fost unul dintre discipolii lui Iorga şi l-aţi cunoscut bine. Ce rol a avut el în formarea dv. ca orientalist şi ca istoric?

— Într-adevăr, Iorga a fost acela care m-a introdus în cadrul altor preocupări decît cele pe care le avusesem pînă atunci. El m-a îndemnat să cercetez izvoarele armeneşti necunoscute sau necercetate pînă atunci, care erau menite să lămurească într-o măsură diferitele faze ale istoriei României; am prezentat în acest sens mai multe comunicări la Academie, publicate ulterior în „Analele" ei; tot în această direcţie am colaborat cu studii şi articole la diferite reviste de specialitate din ţară şi de peste hotare.

— Ce loc ocupă în preocupările dv. studiile de armenistică?

— Am considerat o datorie a mea să cercetez trecutul elementului armenesc în Ţările Române, mai ales pe baza izvoarelor rămase necunoscute, aducînd, implicit, un spor de cunoaştere însăşi istoriei româneşti; după cum se ştie, există comunităţi armeneşti destul de numeroase, atît în Transilvania, cît şi în Moldova, care au participat din punct de vedere politic, economic şi cultural la viaţa poporului român de peste şase secole. Izvoarele istorice provenind din aceste surse erau puţin — ca să nu spun deloc — cunoscute şi valorificate; le-am pus la îndemîna cercetătorilor într-o serie de articole şi studii ca: Manuscrisele armeneşti din România, Armenii în viaţa economică a Ţărilor Române, Armenii din Transilvania în lumina documentelor descoperite recent, Fondurile documentare armeneşti în arhivele din România şi altele, publicate în România şi în străinătate. Pe de altă parte, am publicat în româneşte un număr destul de mare de articole de popularizare a istoriei, culturii şi literaturii armene, începînd încă din 1925 cu un Scurt istoric despre arta şi literatura armeană. *Trebuie să mai adaug că, mergînd mai departe pe calea indicată de Iorga, am înfiinţat în 1935 o revistă de cultură armeană cu titlul „Ani", care a apărut pînă în 1942 (întreruptă din cauza împrejurărilor neprielnice de atunci) şi care s-a bucurat de aprecierea unui mare număr de intelectuali români şi străini (Charles Diehl de pildă). N-aş vrea însă să credeţi că m-am limitat la publicarea izvoarelor armeneşti; am publicat-interpretat numeroase documente turceşti, legate într-o măsură şi de activitatea mea didactică (am predat şi turca la Şcoala de arhivistică şi la Institutul Balcanic).*

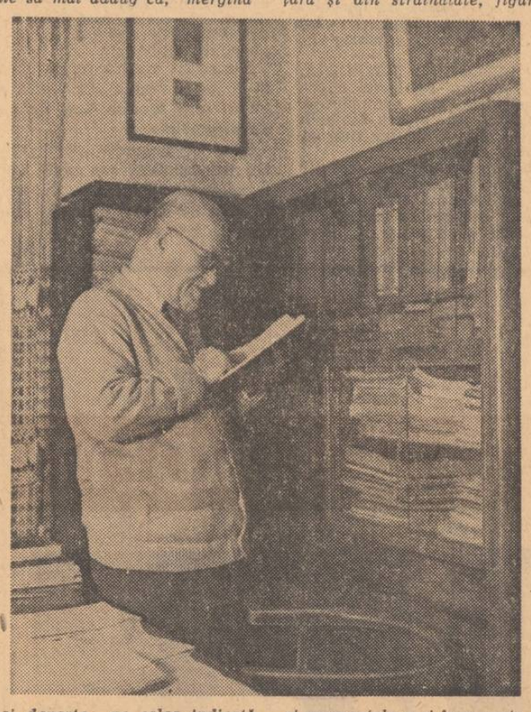

— Ce perspective vedeţi astăzi orientaliştilor în general şi orientaliştilor româneşti mai ales? Ce domenii de cercetare credeţi că se dovedesc mai utile şi mai necesare culturii noastre?

— Sînt fericit să constat că astăzi, România cultivă legături multilaterale cu popoarele din imediata vecinătate, cît şi cu cele mai îndepărtate. Printre acestea, popoarele din Orient prezintă un interes deosebit pentru cultura şi istoria noastră. Am ajuns la o epocă în care orientalistica a devenit o adevărată ştiinţă, călăuzită de necesitatea cunoaşterii profunde şi reciproce a popoarelor şi năzuinţelor lor. Să nu uităm că ţara noastră a fost unul din punctele de întîlnire a celor două lumi şi că legături indisolubile apropie istoria noastră de a Orientului. Putem şi trebuie să ne ocupăm mai ales de acele domenii de care trecutul (şi prezentul!) nostru este mai legat. Secţia de studii orientale a Societăţii de ştiinţe filologice are un merit şi o datorie de onoare în acest sens.

— În afara activităţii de istoric, ştim că aţi desfăşurat o largă acţiune de popularizare a culturii române peste hotare; ce ne puteţi spune, de pildă, despre activitatea dv. în acest domeniu şi, mai ales, despre popularizarea creaţiei eminesciene?

— În decursul timpului, pe lîngă dorinţa mea de a face cunoscută istoria şi cultura poporului armean, m-am străduit să aduc, în mod reciproc, la cunoştinţa poporului armean din ţară şi din străinătate, figurile şi momentele mai însemnate din istoria literaturii române; am scris astfel despre Iorga, Anton Pann, Asachi, Hasdeu şi, mai ales, despre Eminescu. Am scris printre altele, un studiu despre viaţa şi opera sa, apărut în armeneşte la Paris, în 1930, şi am făcut un număr destul de mare de traduceri din opera sa; am mulţumirea că aceste traduceri au fost apreciate atît de Iorga, care spunea că recunoaşte în ele „ritmul eminescian" cît şi de Perpessicius, care mă considera în 1940, scriind despre aceste traduceri „un pătrunzător interpret şi unul din cei mai iniţiaţi cunoscători ai universului eminescian".

— Ce doriţi pentru dv. acum, la aniversarea celor 80 de ani?

— Daţi-mi voie să vă întrerup. Nu simt deloc că am 80 de ani şi nu-mi doresc altceva decît să pot continua cît mai mult timp cercetările începute în tinereţe, în mijlocul colegilor mei de preocupări, a căror activitate e mai întinsă şi mai fructuoasă decît se ştie în general.

Mircea ANGHELESCU

AVIZIER

ARTIŞTII TEATRELOR din toată ţara participă la marea acţiune de solidaritate umană, aducîndu-şi contribuţia la ajutorarea regiunilor lovite de calamităţi.

Astfel, teatrele bucureştene vor susţine, fiecare, cîte 5—8 spectacole peste plan — un total de 64 reprezentaţii. Încasările: 220 000 lei, reprezintă o parte din contribuţia artiştilor bucureşteni.

„Avizierul" celor 64 de spectacole cuprinde titlurile cele mai prestigioase şi de succes ale stagiunii.

TEATRUL DE DRAMA din Belgrad şi-a încheiat turneul în ţara noastră. Înainte de plecare, conducătorul trupei iugoslave a declarat că încasările care se vor face la Belgrad în turneul teatrului „C. Nottara" care începe săptămîna viitoare, vor fi donate ajutorării celor loviţi de calamităţile naturale din ţara noastră.

„IN TURNEUL din R.S.F. Iugoslavia plecăm dornici să dovedim unele aspecte ale realizărilor teatrale în ţara noastră", ne-a spus Horia Lovinescu. Turneul trupei române, care începe peste două zile, va cuprinde spectacolele „Petru Rareş", „Crimă şi pedeapsă" şi „Viziuni flamande" de Ghelderode.

Regia este semnată de Sorana Coroamă, Sanda Manu, şi de Dinu Cernescu.

„ABORDĂM una din cele mai complexe comedii ale lui Anouilh, de o mare fineţe psihologică: „Cher Antoine", ne declară directorul Teatrului de Comedie Lucian Giurchescu. În regia aceluiaşi, revine cuplul care a dat strălucire „Opiniei publice": Radu Beligan şi Marcela Rusu.

„GAIŢELE" într-o formulă nouă la teatrul din Braşov. De altfel, formula aparţine chiar lui Al. Kiriţescu, care cu ani în urmă a schimbat finalul piesei, pentru a face din Mircea Aldea (aşa cum reiese din caracteristic autorului lui „F" problema denunţării necruţătoare a unor anomalii care ar putea prejudicia echilibrul şi prestigiul unei societăţi sănătoase".

FORMULE NOI de spectacol: Opera din Cluj prezintă un şir de „spectacole-colaj", dedicate istoricului operetei de la Offenbach la operetа modernă cu titlul: „Lolo, Dodo şi aventurile operetei". Vor urma „Viaţa lui Verdi povestită prin operele sale" şi „Wagner şi dragostea".

Într-adevăr spectacolul muzical are nevoie de o „cură de reîntinerire".

„TRANDAFIRII ROŞII" trebuiau să înflorească în trecutele stagiuni şi în repertoriul teatrului... „Ion Creangă". Deocamdată au îmbobocit la Bîrlad în regia lui T. Penţea şi în scenografia lui Al. Olian.

O NOUĂ „SALATA" de sezon? La Oradea, teatrul de Stat oferă „Salata de capete", piesa autorilor bucureşteni Ilie Păunescu şi Paul Aristide în regia lui Mihail Raicu. Semnalăm cu această ocazie un debut scenografic: Stelian Anton de la Institutul de arte plastice „N. Grigorescu".

IERI s-au împlinit 25 de ani de la moartea tragică a lui Mihail Sebastian. Teatrul de comedie îi aduce un omagiu postum: pe această scenă se repetă „Steaua fără nume" în versiunea „Alcor" a trio-ului: Sanda Manu, Camelia Dăscălescu, Flavia Buref.

Cu această ocazie un debut... muzical, în rolul principal — Silviu Stănculescu.

MERIDIANE LITERARE

• *Recent a apărut în Franţa primul volum al unei tipăriri care se anunţă de proporţii impresionante: „Atlasul istoric Belfram". Potrivit declaraţiilor lui Francois Michel, redactorul responsabil al acestei opere colective şi secretarul general al „Asociaţiei prietenilor atlasului Belfram", al cărei preşedinte este André Malraux, lucrarea îşi propune să „supună istoria Europei la proba cartografiei. Cu alte cuvinte, să localizeze faptele, toate faptele, indicînd grafic legăturile care le unesc în spaţiu şi în timp". Seria s-a deschis cu un volum închinat uneia dintre provinciile istorice ale Franţei — Provenţa şi cuprinde sute de documente din paleolitic pînă în epoca modernă, în toate domeniile, politic, spiritual, demografic, economic, administrativ, arheologic, artistic, turistic etc. Sînt incluse, de asemenea, planuri de oraşe şi edificii, comentarii de planuri, repertorii biografice de personalităţi, repertorii topografice şi altele.*

• *Publicaţia săptămînală „Bibliografia Franţei" apare de peste 200 de ani. Ea se prezintă sub înfăţişarea unei reviste obişnuite în care partea întîi o constituie bibliografia tuturor apariţiilor curente, partea a doua este alcătuită din informaţii privind „viaţa cărţilor", iar a treia este rezervată anunţurilor.*

• *Editura Charles Scribner' s Sons din New York urmează să publice la toamnă un roman inedit al lui Hemingway scris între 1947—1950 cu titlul „Islands in the stream".*

• *Ineputzabil, Georges Simenon a tipărit recent un nou roman din seria faimoaselor peripeţii ale comisarului Maigret: „Maigret şi negustorul de vin".*

• *Cunoscutul scriitor realist italian Ignatio Silone, autorul romanelor „Fontamara", „Pîinea şi vinul", ambele traduse şi în româneşte, „Sămînţă sub zăpadă", „O mînă de mure" etc. şi-a sărbătorit recent cea de a şaptezecea aniversare.*

• *Asemenea festivalurilor cinematografice, au început să se înmulţească în ultima vreme diversele tîrguri ale cărţii. La 31 mai, în localitatea franceză Marly le Roi se deschide un Tîrg al cărţii umoristice cu participarea a circa o sută de autori şi desenatori. Sînt expuse aproximativ 8 000 volume.*

• *O editură din Lausanne („L' Age d'homme") a tipărit recent un volum de texte inedite, de un deosebit interes, aparţinînd filantropului elveţian Henry Dunant (1828—1910) fondatorul Crucii Roşii internaţionale.*

• *De curînd a apărut în Franţa romanul „Livezile lui februarie" aparţinînd unei scriitoare în vîrstă de 20 de ani, Béatrice Privat. Săptămînalul „L' Express" scrie despre tînăra prozatoare că ea nu realizează doar „un debut promiţător", cum se spune cu o formulă utilizată în asemenea prilejuri, ci „mai mult decît atît", prin calităţile sale cu totul remarcabile.*

RONDELURI

de Cicerone Theodorescu

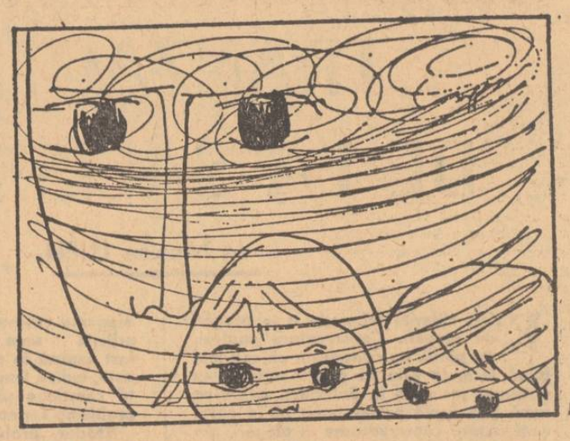

CÎND VIN DILUVII ÎN PUHOAIE

Cînd vin diluvii în puhoaie
Tîrînd lugubrul lor concern,
Pas nu le dau să mă-ncovoaie.
Năpastei lor nu mă prostern.

Linţolii-absurde se aştern,
Apar, dispar, — amar şi vai e
Cînd vin diluvii în puhoaie
Tîrînd lugubrul lor concern.

Torente-n furii, după ploaie,
De Styx, de Laethe, de infern,
Vor trece. Nu rămîn etern.
Rămîne-un grohotiş, — aşa e

Cînd vin diluvii în puhoaie...

Desen de Tia PELTZ

Un monument al epocii brîncoveneşti

TURNUL COLŢEI

Călători străini şi localnici contemporani despre înfăţişarea şi importanţa edificiilor ridicate la Colţea la începutul secolului al XVIII-lea de Mihai Cantacuzino

Printre splendidele monumente ale epocii brîncoveneşti, care au împodobit sate şi oraşe ale ţării sau au purtat pînă departe în orientul mediteranean faima meşterilor români, complexul arhitectonic Colţea, datorat marelui spătar Mihai Cantacuzino, ocupă un loc de seamă. Găzduind încă din 1704 primul spital din Bucureşti, adăpostind în încăperile lui, distribuite pe cele patru laturi ale curţii închise, tipografia şi şcoala ce avea să-i poarte numele, oferind loc de odihnă unor înalţi prelaţi străini — Colţea a concentrat în decursul deceniilor o istorie plină de fapte cu adîncă semnificaţie umană. Dar ceea ce a încununat faima acestei ctitorii, dîndu-i un prestigiu internaţional, a fost, fără îndoială, turnul ridicat deasupra părţii principale. Era de fapt ultima construcţie înălţată aici de marele spătar, care avea să-şi încheie în 1716 viaţa, în mod dramatic, departe de pămîntul patriei.

O inscripţie săpată pe o piatră masivă, patrulateră, păstrată în prezent în Lapidariul Muzeului de artă al R.S.R., grăieşte posterităţii numele jupanului Mihai Cantacuzino, realizatorul tuturor edificiilor de la Colţea „foarte înfrumuseţate precum se văd"... săvîrşite în zilele luminatului domn a toată Ţara Românească „Io Ştefan voievod Cantacuzino".

Călători străini şi localnici, contemporani existenţei acestui monument, au lăsat descrieri sau desene din al căror studiu se conturează cu suficientă claritate înfăţişarea şi importanţa Turnului Colţei. În plin veac XVIII, cărturarul Chesărie Daponte indica printre lucrările excelente existente în lume „Colţea din Bucureşti, San Marco din Veneţia cu turnurile şi orologiile şi Pecerska din Kiev şi cele două sute de moaşte dar încă şi clopotul cel din Petersburg sînt vrednice de văzut". Cînd pe la 1775 se afla în Bucureşti călătorul I. F. Sulzer el îşi îndrepta atenţia asupra Colţei subliniind că acest ansamblu este singurul din Muntenia care are la intrare, peste poarta cea mare a zidurilor împrejmuitoare, o clopotniţă foarte înaltă, clădită pe patru colţuri. Turnul acesta masiv, impunător în arhitectura modestă a oraşului medieval, avusese pentru scurt timp pictaţi de-o parte şi de alta a intrării, doi ostaşi, pe care Sulzer îi presupunea a fi suedezi. Este de reţinut faptul că multă vreme s-a crezut că edificiul acesta s-a datorat priceperii unor tehnicieni din armata rătăcitoare a înfrîntului rege suedez Carol al XII-lea, la Poltava. Un desen datorat slugerului Nicolae Oteteleşeanu şi un altul realizat cu stîngăcie de Ioan, fiul cojocarului Dobre din sec. XIX, înfăţişează Turnul Colţea într-o formă mult asemănătoare cu aceea înscrisă de realizatorii planului Bucureştilor din 1770. Din aceste izvoare iconografice şi cartografice turnul se înfăţişează ca un edificiu înalt de peste 40 m, cu patru caturi zvelte, cu acoperişul conic dominat de o sferă şi de patru turnuleţe. Ancadramentele uşilor şi ferestrelor, traforurile, capitelele ce îmbogăţeau baza etajului trei, briul erau realizate cu excelente motive brîncoveneşti, sugerînd în mod categoric măiestria meşterilor autohtoni. Un ceasornic prins pe latura de vest anunţa scurgerea timpului, fiind de mare folos orăşenilor.

Năpraznicul cutremur din 26 octombrie 1802, care spre prînzul zilei a pus la grea încercare clădirile capitalei timp de două minute, a lăsat urme adînci şi asupra Turnului Colţei. Dionisie Eclisiarhul, în cronica sa, spune că datorită acestui cutremur „s-a decimat şi clopotniţa cea vestită (de la Colţea n.n.) care era podoaba oraşului". S-a prăbuşit atunci acea parte despre care Ion Ghica spunea că îşi „arată falnic crenelele sale printre nori", sau despre care Ion sin Dobre ştia că poate fi văzută de departe de Bucureşti „cale de trei ceasuri, cînd era senin şi mai departe".

Au rămas totuşi trei etaje destul de temeinic implintate în pămîntul din faţa ctitoriei cantacuzineşti. Dar prin trecerea anilor, datorită lipsei de grijă, Turneul Colţei a început să se ruineze.

Din 1847 el este transformat în foişor de foc. În cel de-al VIII-lea deceniu al sec. al XIX-lea unul din primele cercuri socialiste din Bucureşti îşi ţinea aici şedinţele, în camerele mobilate cu canapele de jur împrejur. Cînd în anii 1887—1888 se punea tot mai acut problema deschiderii marilor bulevarde N-S şi E-V, Turnul Colţei ridica un mare semn de întrebare. Să se dărîme pentru a lărgi îngusta, dar bătuta stradă a Colţei, sau să se menţină ca un monument ce a înfruntat vremea timp de peste 170 ani.

Cererea pentru demolare aparţinea Eforiei spitalelor civile şi a fost înaintată în 1887 primăriei condusă atunci de E. Pache Protopopescu. Municipalitatea nu s-a grăbit să dea răspunsul şi a numit o comisie formată din cinci persoane care să întocmească raportul de specialitate. În vara anului 1888 situaţia Turnului Colţei era extrem de confuză. Se vorbea de restaurarea edificiului, dar şi de dărîmarea lui. Către seara zilei de 3 august 1888 s-au dat primele lovituri de tirnăcop ce anunţau în fond sentinţa dureroasă ce i se stabilise. Cinci zile mai tîrziu pe străzile capitalei bucureştenii cumpărau ziarul „Turnu Colţi" al cărui articol inaugural era un dîrz apel pentru salvarea monumentului. „Trebuie dar, sublinia unul din semnatari, G. D. Niculae, ca aceast bătrîn şi măreţ turn să fie lăsat în viaţă, să-l restaurăm şi să-l poleim cu aur, ca cel mai frumos odor din trecutul nostru". O petiţie semnată de mai mulţi bucureşteni cerea cu fermitate încetarea dărîmărilor. În aceeaşi zi de 8 august bilanţul lucrărilor consemna scoaterea lemnăriei „fără a se ţine seama că nemulţumirea şi murmurul public creşte pe zi ce trece". Istoricul şi geneologistul Ştefan D. Greceanu publică în coloanele acelui ziar date asupra importanţei Turnului Colţea, opunîndu-se cu vehemenţă hotărîrii municipalităţii. În numărul 2 al aceluiaşi ziar un grup de artişti şi arhitecţi, printre care sculptorul I. Georgescu, pictorul G. D. Mirea, arhitecţii C. Băicoianu, I. Mincu, Gr. Cerchez ş.a. s-au alăturat acelor „care au protestat, fie prin grai, fie prin scris în contra rîvnei ce se pune pentru distrugerea acestui monument". O petiţie colectivă se prezintă primului ministru, Theodor Rosetti, iar deputatul N. Ionescu rosteşte un amplu discurs în parlament, pentru menţinerea monumentului. Lupta de opinii s-a menţinut pînă către sfîrşitul lunii august cînd şi-a încheiat aparitia, după scoaterea a patru numere, şi ziarul „Turnu Colţi".

Reconstituire făcută de slugerul N. Oteteleşeanu în 1838 a Turnului Colţei aşa cum arăta înainte de cutremurul din 1802.

Au trecut nouă decenii de la prăbuşirea ctitoriei marelui spătar Mihai Cantacuzino, Turnul Colţei rămînind o amintire, consemnată în desenele unor valoroşi artişti printre care se remarcă Ch. Doussault, C. Beghenau, în fotografiile lui Satmari. În însemnările lui Lourençon, Vaillant, Demidov şi mulţi alţii. Zilele acestea, cu ocazia lucrărilor ce se desfăşoară în vecinătatea noului Teatru Naţional din Piaţa N. Bălcescu au fost dezvelite resturile fostului turn. Fundaţiile sînt făcute din blocuri mari de piatră, prinse cu un mortar alb, foarte dur. Trebuind să susţină un edificiu neobişnuit de înalt, fundaţiile aveau adîncimea de circa 1,60 m, prezentîndu-se ca mase compacte de piatră şi mortar. De la nivelul de călcare turnul se ridica din cărămidă extrem de bine pregătită. Canalele şi conductele ce împînzesc actualul bulevard au perforat în cîteva locuri aceste vestigii. Din nefericire cercetările întreprinse de un colectiv al Muzeului de istorie a municipiului Bucureşti nu au surprins nici un element material din decoraţia litică a turnului. Au apărut în schimb încăperile ce dădeau în curtea interioară, zidurile de incintă de pe laturile de sud, vest şi nord, un variat inventar arheologic provenit în cea mai mare parte de la farmacia ce a funcţionat imediat lîngă turn pînă în 1888. Astăzi ansamblul Colţea este definitiv precizat în teren în forma iniţială atunci cînd strada din faţă era un modest drum, iar de numai cîţiva metri.

Semnalarea vestigiilor Turnului Colţea şi marcarea lor în caldarîmul Bd. 1848 constituie o iniţiativă valoroasă a edililor municipali permiţînd zecilor de mii de trecători să cunoască locul acestei construcţii pe care un cărturar contemporan, repetăm, o numea „podoaba oraşului".

Panait I. PANAIT
şef de secţie la Muzeul de istorie a municipiului Bucureşti

V. GALKOVSKII
Motanul

Feodor Matveevici s-a întors de la serviciu posomorît şi abătut. A aruncat servieta pe masă, iar apoi i-a făcut vînt motanului, care dormea liniştit pe divan. Acesta, vădit supărat, a dat, cu indignare, din coadă şi s-a retras din faţa primejdiei, sub masă.

— Uite-l cum s-a întins, trîntorul cel gras! S-a îngrăşat de ţi-e şi silă să te uiţi la el. Parcă nici n-ar fi motan, ci un soi de mamut!

— Ei, da ce-ţi veni? — a sărit soţia în apărarea motanului ei adorat. Ce e de vină bietul animal, dacă tu eşti prost dispus!

Vera Petrovna n-avea de unde să ştie că tocmai de la bietul animal i se trăgea soţului ei proasta dispoziţie. S-a întîmplat că în instituţia unde Feodor Matveevici lucra de mai mulţi ani în sectorul de planificare a venit un nou director. El s-a dovedit a fi un om foarte amabil şi s-a interesat nu numai de sănătatea lui Feodor Matveevici, dar şi de cea a soţiei sale. Feodor Matveevici i-a răspuns că de sănătate nu se plînge, fiindcă în fiecare vară locuieşte la vila sa din afara oraşului. Nu a uitat să pomenească şi despre pasiunea sa pentru pescuit, atît de binefăcătoare asupra sistemului nervos. S-a nimerit că şi directorul era un pescar înveterat. Feodor Matveevici, bucuros, l-a invitat să meargă vara la vila lui şi să pescuiască. Auzind despre ştiucile de un metru şi despre plăticile de mărimi cu totul neobişnuite, directorul a promis că va veni negreşit şi că va studia personal adîncimile acestui bazin rarisim în zilele noastre, unde se mai poate prinde peşte. Iată ce imagini atrăgătoare se perindau prin faţa ochilor lui Feodor Matveevici. El îşi închipuia cum împreună cu directorul, se aşază într-o barcă şi cum plutele de la undiţe încep să se mişte la suprafaţa apei. Vedea foarte clar o plătică imensă care strălucea cu argintul solzilor ei în razele soarelui de apus. Simţea aroma ciorbei de peşte, gătită la un foc de vreascuri şi abia-abia mirosind a fum. El şi directorul au băut cîte un păhărel şi sînt deja per-tu. „Fedia — o să spună directorul — ai făcut o ciorbă strașnică!"

Pentru o secundă Feodor Matveevici a căzut pe gînduri. Pe director îl cheamă Trifon Ivanovici. Atunci cum îi va fi oare diminutivul? Trişca.

Ajuns aici, Feodor Matveevici simţi că îl trec toate căldurile şi că îl înţeapă la inimă. Doar şi pe motanul lui îl cheama tot Trişca. Asemenea coincidenţă poate avea urmări din cele mai neprevăzute.

Aceste gînduri l-au tulburat pe Feodor Matveevici şi l-au stricat buna dispoziţie.

— Cellalţi oameni au motani ca toţi motanii — a început el să se lamenteze soţiei — dar nouă, vezi — doamne, ne-a trebuit Trişca! Parcă un alt nume mai potrivit nu se găsea! Nu ştim cum să mai facem pe originalii, iar consecinţele să le suporte soţul! Tu şi numai tu eşti de vină!

— Ei, da, eu sînt de vină! a sărit nevasta. Şi acum ce te tot vaieţi? Tot nu mai poţi să faci nimic!

— Ba am să fac!

— Ce-ai să faci?

— Am să-l botez din nou. Am să-i dau un nume ca toate numele şi basta!

— N-ai să-l poţi obişnui cu alt nume!

— La circ îi învaţă pe urşi să se plimbe cu motocicleta, iar noi să nu putem nici să-l învăţăm cu un nume nou! O să-l reeducăm!

Soţia n-a mai zis nimic. Şi lui Trişca i s-a găsit un alt nume. După studierea aprofundată a diferitelor nume de pisică Feodor Matveevici s-a oprit la Vaşka de la Vasili.

Însă Trişca, în această privinţă, a avut punctul său personal de vedere. El refuza cu încăpăţînare să reacţioneze la alt nume şi se uita nedumerit la stăpînii săi, care repetau într-una un cuvînt nou şi necunoscut. Feodor Matveevici a început să se enerveze.

— Ce motan incapabil! — bombănea el. Repeţi, repeţi şi nici un rezultat! Vaşka eşti tu, nu eşti Trişca, eşti Vaşka, înţelegi?

Însă motanul nu înţelegea şi pace!

Cum de nu mi-a trecut prin cap! — s-a gîndit, într-o zi, Feodor Matveevici. Animalul trebuie cointeresat, doar pe aceasta se şi bazează tot dresajul. Trebuie să-i creez un reflex condiţionat.

Şi acum, în fiecare zi, întorcîndu-se de la birou, Feodor Matveevici tăia în bucăţi mici 100 gr. de salam şi se apuca să-i creeze motanului său reflexul condiţionat. Lecţiile se ţineau deja de mai bine de o lună, însă motanul s-a arătat un incapabil cum rar ţi-e dat să întîlneşti şi Feodor Matveevici a început să-şi piardă răbdarea.

— Vagabondul, mănîncă al patrulea kilogram de salam şi nici un progres! — se indigna el, făcîndu-i motanului o morală zdravănă.

Într-o zi, în timpul unei şedinţe de dresaj, la Feodor Matveevici a venit în vizită colegul său, Leoşa Uşkov. El locuia în acelaşi bloc şi, cîteodată, îl ruga să-i împrumute ba cleştele, ba dalta sau vreun alt obiect de tîmplărie. Văzîndu-l pe Feodor Matveevici discutînd cu motanul, el s-a interesat:

— Dar, ce-i asta, îl dresaţi pe Trişca?

— Nu dresez pe nimeni! — s-a fisticit Feodor Matveevici. Şi pe motan nu-l cheamă Trişca ci Vaşka.

— Vaşka? Dar voi l-aţi avut, după cîte mi-amintesc, pe Trişca.

— Nu-ţi aminteşti bine! Îl am pe Vaşka. E clar?

— E clar! — a spus Leoşa şi, nu se ştie de ce, a surîs abia perceptibil. Vizita lui Leoşa, care a venit de data asta după fierăstrău, l-a neliniştit pe Feodor Matveevici.

— Dracu l-a adus! Şi ţine minte şi cum îl chema pe motan. Ei, naiba să-l ia! Pe motanul meu, cum vreau, aşa îl botez!

Şi lecţiile cu motanul au continuat. Şi în sfîrşit, timpul şi răbdarea şi-au dat roadele aşteptate. Într-o zi, întorcîndu-se de la alimentara, Vera Petrovna a văzut pe faţa soţului ei un zîmbet fericit.

— Victorie! — a raportat el, Vaşka şi-a însuşit numele şi reacţionează deja fără salam. Uite!

— Vaşka vino încoace!

Vaşka a sărit de pe pervazul ferestrei şi s-a îndreptat spre stăpîn. Procesul de reeducare s-a terminat la timp, fiindcă în grădini liliacul se trecea, veneau zilele calde. Se putea pleca la vilă şi să fie invitat în vizită şi Trifon Ivanovici.

Mîine am să-i şi amintesc de pescuit — a hotărît Feodor Matveevici.

În dimineaţa următoare, luînd dosarul cu acte, el s-a îndreptat spre biroul directorului. Însă secretara Zoia nu l-a lăsat la Trifon Ivanovici.

— Nu e voie să intraţi. A ordonat să nu las pe nimeni. Tocmai se consultă cu noul director.

— Cu noul director? — a întrebat din nou Feodor Matveevici, neînţelegînd dintr-o dată despre ce e vorba.

— Cum, dv. încă nu ştiţi? Pe Trifon Ivanovici îl mută de la noi şi în locul lui a fost numit altcineva, un oarecare Ermoşin Vasilii Vasilievici.

— Ce? — a răcnit Feodor Matveevici. Vasilii Vasilievici?

— Da, Vasilii Vasilievici. Dv. îl cunoaşteţi?

Feodor Matveevici n-a răspuns nimic şi a ieşit, încet, din anticameră. Trecînd spre biroul său el a observat că toţi colegii îl priveau curioşi, iar unii chiar zîmbeau. Feodor Matveevici s-a aşezat la biroul său şi a simţit că roşeşte aşa cum ştia să roşească numai în anii tinereţii săi îndepărtate.

Desen de Dorin DIMITRIU

Traducere de Elena POPA

PE PLATOURILE STUDIOULUI „BUCUREŞTI"

Platourile şi echipele de filmare ale studioului „Bucureşti" cunosc din nou animaţia. Prospecţii, probe de actori, formare de echipe, primul tur de manivelă sînt tot atîtea faze efervescente ale începutului de proces artistic. Animaţia nu este străină, bineînţeles, nici celor care au ajuns cu filmul în fază de finisare, cum este „O noapte lungă de 6 ani", în regia lui Mircea Mureşan, pe un scenariu de Sergiu Verona, cu comentariul de Paul Anghel, pelicula-document alcătuită din imagini de cronică din Europa la Pacific în timpul ultimului război mondial.

„Brigada de mărunţişuri" a luat startul sub îndrumarea regizorală a lui Mircea Drăgan (imaginea N. Mărgineanu; muzica: Aurel Stroie). Comedie de moravuri despre cei certaţi cu legea, „Brigada" întruneşte pe generic o adevărată echipă de şoc a umorului: Toma Caragiu, Sebastian Papaiani, Iurie Darie, Dumitru Furdui, Jean Constantin, Dem Rădulescu, Puiu Călinescu alături de Ioana Drăgan şi Celia Dima.

Regizoarea Malvina Urseanu se află în perioada de pregătire cu filmul „Serata" ce se petrece într-o singură noapte — 23 spre 24 august 1944. Serata este pretext pentru o acţiune organizată de un grup de intelectuali comunişti. Din distribuţie fac parte: Radu Beligan, Gyorgy Kovacs, Gh. Motoi, Silvia Popovici, Silvia Ghelan, Lucia Mureşan, Mihaela Juvara, Ion Finteşteanu, Liliana Tomescu; imaginea este semnată de N. Ghirardi, decorurile de N. Drăgan.

„Înaintea unei ploi de vară" este titlul filmului în culori ce se află, de asemenea, în pregătire, prilejuind debutul regizoral al lui Mircea Moldovan pe un scenariu de Nicolae Tic şi Constantin Bordeianu. Inspirat din mediul rural contemporan, filmul îşi propune să ilustreze pătrunderea elementului urban în existenţa de fiecare zi a satului românesc.

Tot un film cu tematică din actualitate se anunţă şi „Aşteptarea", pe care îl realizează regizorul Şerban Creangă pe un scenariu de Horia Pătraşcu; imaginea: Iosif Demian şi Ştefan Vilcov.

În urma unui acord de colaborare între casa de filme „Bucureşti" şi casa pariziană „Gaumont", regizorul Jean-Paul Rappeneau (autorul „Vieţii la castel") va turna un film în culori intitulat „Mirii anului II", a cărui acţiune se petrece în 1791 — al doilea an de la revoluţia franceză. Scenariul întruneşte alături de numele lui Rappeneau pe cel al lui Claude Sautet (de curînd distins pentru creaţia sa „Lucrurile vieţii") şi Maurice Clavelle. Din distribuţie nu au fost precizaţi decît actorii francezi: Jean Paul Belmondo şi Marlène Jobert (cunoscută publicului nostru din „Alexandru cel fericit" şi mai recenta „Operaţiune Léontine"), interpreţii români urmînd a fi selecţionaţi.

„SĂPTĂMÎNA ROMÂNEASCĂ" LA STUTTGART

Drapelul de stat al Republicii Socialiste România a fost înălţat pe clădirea Primăriei generale a oraşului Stuttgart cu prilejul inaugurării „Săptămînii româneşti" în importantul şi pitorescul centru vest-german.

Un eveniment deosebit în cadrul „Săptămînii româneşti" la Stuttgart l-a constituit turneul Operei Române din Bucureşti. După succesul obţinut la Festivalul internaţional de la Wiesbaden, artiştii primei noastre scene lirice au prezentat în eleganta sală a Operei din Stuttgart două spectacole cu „Trubadurul" de Verdi şi un spectacol cu „Boema" de Puccini.

Peste 1 300 de spectatori au făcut, seară de seară, solilor artei româneşti o entuziastă manifestare de apreciere şi simpatie. Interpretarea soliştilor Ludovic Spiess, Teodora Lucaciu, Dan Iordăchescu, Magda Ianculescu, Elena Cernei, Ion Buzea, Valentin Loghin şi a celorlalţi artişti a fost răsplătită cu îndelungi şi puternice aplauze. La căderea cortinei, după ultimul act, spectatorii nu au părăsit sala aclamînd timp îndelungat pe artiştii români. „De 25 de ani de cînd îndeplinesc funcţia de primar general al acestui oraş — a declarat dr. Klett — nu am asistat la un asemenea grandios succes".

„România ne-a trimis prin colectivul Operei bucureştene un impresionant şi copleşitor mesaj de frumos" — scrie ziarul „Stuttgarter Zeitung". Nu putem spune ce a impresionat mai mult. Strălucirea vocilor, perfecţiunea jocului de scenă, omogenitatea întregului colectiv începînd cu artiştii şi terminînd cu corul şi orchestra, ingeniozitatea regiei şi a decorurilor sau corectitudinea conducerii muzicale. Toate s-au înmănunchiat într-un mod fericit oferindu-ne adevărate seri de intensă trăire şi desfătare artistică. Din inimă felicitări Operei bucureştene, un fierbinte şi plin de recunoştinţă omagiu României care are asemenea artişti".

Tot în cadrul „Săptămînii româneşti" la Stuttgart au fost inaugurate expoziţii de artă plastică contemporană românească, de carte şi artizanat. Un ciclu de conferinţe organizate cu acest prilej pe teme culturale şi economice privind România a stîrnit un deosebit interes ca şi filmele documentare şi artistice prezentate în aceste zile pe ecranele din Stuttgart.

„Săptămîna românească" la Stuttgart, scrie ziarul „Stuttgarter Nachrichten" — a constituit un important prilej de cunoaştere a marilor şi autenticelor valori pe care le deţine un popor. Asemenea manifestări se cer repetate".

Mircea MOARCAŞ

Corespondenţă specială pentru „Magazin"

Clepsidra

SUGESTII

de Constantin VIŞAN

De milenii, stelele cerului au privit acest pămînt şi l-au văzut întunecat. De la o vreme însă adevărate constelaţii s-au ivit pe pămîntul de la Dunăre şi Carpaţi: Doiceşti, Ovidiu II, Bicaz, Argeş... şi vor urma Porţile de Fier, Lotru...

Electricitate şi furnale. Electricitate şi săli de concert. Electricitate şi strunguri. Electricitate şi veşti de pe tot întinsul pămîntului în casa ţăranului şi în cabana de pe cel mai înalt munte al ţării. Electricitatea o izgonit bezna nopţilor lungi de iarnă, descrise de Geo Bogza într-un reportaj despre vremurile de altădată. Electricitatea a lărgit noţiunea timpului, a mărit sfera cunoştinţelor, sfera umanului. Iată de ce, printre monumentele obligatorii dintr-un ghid turistic românesc, palatele electricităţii condensează în coloanele lor ceva din ritmul dinamic al epocii moderne. Să le trecem neapărat în itinerariile noastre prin ţară. Căci le stă bine, alături de încîntările de la Arborea şi Densuş, alături de tablourile din Galeria Naţională; ele sînt o continuare firească a splendorilor de la Scărişoara şi Ponoare, de la Histria şi Sarmizegetusa.

Irina Demick şi Pamela Tiffin (în imagine) reuşesc să facă din Vittorio Gassman, în rolul unui biet avocat fără bani, instrumentul voinţei lor, în comedia de moravuri „Focuri din plin în Arhanghel" pe care o turnează Giorgio Capitani la Roma.

FREDERIC ROSSIF, ale cărui filme despre animale sînt cunoscute telespectatorilor noştri, realizează un lung metraj artistic „La fel de departe ca dragostea" avîndu-l ca protagonist pe Michel Duchaussoy.

LAURENCE HARVEY s-a hotărît să fie în acelaşi timp protagonistul şi regizorul unui nou film. Este vorba de ecranizarea „Lisistratei" lui Aristofan, ce se turnează în Cipru.

DOI TINERI realizatori egipteni de scurt-metraje îşi fac debutul în lung metrajul artistic: Ashraf Fahmy, care termină în aceste zile „O şansă dintr-o mie" cu Youssef Wahby în rolul principal, şi Mohamed Rady care a dat primul tur de manivelă la „Bariera", avînd-o ca interpretă pe Nadia Loutfy.

BRIGITTE FOSSEY va realiza principalul rol feminin din filmul „M. ca Matthieu", film pe care îl turnează regizorul Jean François Adam, soţul ei. Dintre parteneri se cer amintiţi: Michel Duchaussoy şi François Périer.

PREMIUL „Jean Vigo" a fost decernat filmului „Hoa-Binh" de Raoul Coutard şi pentru scurt-metrajul „Pasiunii după Florimond" de Laurent Gomes. Premiul „Armand Tallier" ce se acordă unei lucrări de teorie sau critică cinematografică a revenit operei lui Freddy Buache „Cinematograful italian de la Antonioni la Rosi".

CUNOSCUTUL actor italian Folco Lulli a încetat din viaţă duminică la Roma în vîrstă de numai 58 de ani. Născut la Florenţa la 3 iulie 1912, Lulli a interpretat în lunga sa carieră roluri atît în filme de mare montare precum „Comoara lui Monte Cristo", „Răpirea Sabinelor", de aventuri moderne ca „Orient-Express", „Alibi pentru a muri" cît şi importante pelicule neorealiste ca „Nu-i pace sub măslini". De curînd publicul nostru l-a putut revedea în „Baltagul", filmul lui Mircea Mureşan după Mihail Sadoveanu. Folco Lulli era actor şi totodată producător şi regizor.

ECRAN

În filmul „Tinereţe fără bătrîneţe", Ştefan Gudju l-a dublat pe Mircea Breazu într-o căzătură de la 16 m. Cifra se apropie de limita maximă, atinsă la o amortizare pe cartoane, de cei mai buni cascadori francezi. — „Cum a fost Gudjule?" — „Simplu!"

*

Toată lumea ştie că Belmondo şi Alain Delon nu acceptă să fie dublaţi în scenele periculoase dar

CASCADE CASCADORI

foarte puţină lume ştie că actorul Ştefan Ciubotăraşu a făcut o coborîre de pe un turn de 25 m. Vîrsta nu se măsoară în ani, ci după inimă.

*

Un cascador a filmat o explozie care-l aruncă într-un copac, a sărit de pe o stîncă, a mai făcut cîteva demonstraţii foarte periculoase. Mort de oboseală s-a culcat într-o căruţă şi peste cîtva timp a fost chemat din nou la cadru. S-a dat jos cam ameţit de somn, a alunecat şi s-a lovit cu capul de un bolovan. A scăpat totuşi numai cu un cucui.

Aurel GRUŞEVSKI

Regizorul Guy Cassaril a reuşit să asigure filmului pe care îl pregăteşte, „Novicele", o distribuţie surpriză: Annie Girardot şi Brigitte Bardot. Primele secvenţe vor fi turnate la începutul lunii iulie.

În fotografie: Annie Girardot, împreună cu soţul ei, actorul Renato Salvatore şi fetiţa lor.

PETER MC EVERY va interpreta pe platourile franceze rolul principal din filmul „Zidul Atlanticului" în regia lui Marcel Camus (autorul „Orfeului negru") avînd-o ca parteneră pe actriţa italiană Sara Franchetti.

Fernandel, în cel mai recent film al său: „Fericit cel ca Ulysse", ultima creaţie a lui Henri Colpi (regizorul francez care a regizat la noi „Codin" şi „Steaua fără nume"), în care celebrul comic joacă rolul Antonin, omul care are de un sfert de veac prieten un... cal! Pentru a-l salva de abator, la hotărîrea patronului fermei, Antonin va parcurge împreună cu calul Ulysse, un drum lung şi plin de peripeţii.

„Ultimul domiciliu cunoscut" se intitulează filmul poliţist realizat în coproducţie italo-franceză după un roman de Joseph Harrington apărut în editura pariziană Gallimard. Eroul este un inspector la poliţia pariziană căruia i se încredinţează o misiune deosebit de grea, în care alţii eşuaseră. Interpretul rolului, Lino Ventura, reputatul actor francez.

Imaginea de mai sus o surprinde faţă în faţă cu ea însăşi pe Catherine Jourdan în rolul principal pe care îl interpretează în filmul „Edenul şi apoi" pe un scenariu şi în regia lui Alain Robbe-Grillet

Din tainele arhivelor

1931: CEZAR PETRESCU PRIMEŞTE PREMIUL NAŢIONAL PENTRU LITERATURĂ

Pentru ziua de 28 iunie 1931 se anunţase la Ministerul Instrucţiunii Publice şi al Artelor întrunirea Comisiei pentru decernarea Premiului naţional pentru literatură. Comisia era formată dintr-un reprezentant al Academiei Române, un reprezentant al Societăţii Scriitorilor Români, precum şi toţi scriitorii premiaţi anterior. Era prezidată de ministrul instrucţiunii publice şi al cultelor. În anul acela, Comisia a fost pusă în faţa unei mari dificultăţi. Să lăsăm mai bine să vorbească documentele vremii:

„În anii trecuţi s-au acordat cîte două Premii Naţionale — relatează conceptul „ştiri artistice", al ministerului — **unul pentru proză şi al doilea pentru poezie. Anul acesta, din cauza comprimărilor bugetare, se va acorda un singur Premiu Naţional şi anume unui prozator".**

Noua situaţie creată în tradiţia decernării acestui premiu a determinat amînarea întrunirii Comisiei. După încă o consultare, Comisia s-a întrunit a doua zi, la 29 iunie orele 12,00, sub preşedinţia lui Nicolae Iorga.

Minuta procesului-verbal al şedinţei Comisiei consemna următoarele:

„Comisiunea a luat cunoştinţă că din cauza crizei generale nu s-a putut prevede în bugetul anului 1931 decît un singur premiu şi nu două cum erau în ceilalţi ani, adică unul pentru poezie şi altul pentru proză.

Membrii Comisiei au căzut de comun acord ca premiul naţional din anul acesta să se dea unui prozator. La propunerea D-lui N. Iorga, D-l Cezar Petrescu este ales cu unanimitate".

Procesul-verbal este semnat de Nicolae Iorga, Mihail Sadoveanu, George Topîrceanu, Liviu Rebreanu, Ion Minulescu şi alţii.

Marin MOCANU

Al propunerea D-lui N. Iorga, D-l Cezar Petrescu este ales cu unanimitate

Săptămîna la TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 31 MAI

PROGRAMUL 1

8,30 Microavanpremieră. 8,40 Gimnastică şi muzică. 9.00 Viaţa satului. 10.00 Matineu simfonic. 10.30 Teatru pentru copii. Barbă Cot de Ion Iliescu. 12.00 De strajă patriei. 12.35 Emisiune în limba maghiară. 15.30 Microavanpremieră. 15.35 Buletin de ştiri. 15.40 El mundial '70. 17.10 Muzică populară instrumentală. 17.40 Film serial: Oliver Twist (XI). 18.10 Magazin duminical. 19.30 Telejurnal. 20,15 Film artistic: „Trei camarazi" cu Robert Taylor, Robert Young, Margaret Sullivan şi Franchot Tone. 21.55 Reportaj TV. 22.15 Canzonissima. În program Mina, Giorgio Gaber, Rocky Roberts ca şi un impresionant număr de balerini şi cîntăreţi. 22. 55 Telejurnal. Sport.

PROGRAMUL 2

20.00 Seară de teatru: „Troienele" de Euripide—Sartre. 21.45 Roman folleton; „Portretul unei doamne". (Reluarea episodului V). 22.30 Concertul nr. 1 pentru pian şi orchestră de Beethoven.

LUNI 1 IUNIE

17,15 Microavanpremieră. 18,00 Buletin de ştiri. 18,05 De ziua voastră — emisiune pentru copii. 19.00 Actualitatea în economie. 19.20 1001 de seri. Fata babei şi fata moşului. 19,30 Telejurnal. 20.00 Roman folleton: „Casa Buddenbroock" (I) după romanul lui Thomas Mann. 20.50 Steaua fără nume. 21.50 Reportaj din judeţele calamitate. 22.10 Rampa: Teatru; Film; Cronica muzicală a săptămînii. 22.45 Telejurnal.

MARŢI 2 IUNIE

17.55 Microavanpremieră. 18.00 Buletin de ştiri. 18.05 Ex—Terra '70. 18,25 Ce ştim şi ce nu ştim despre om. Excursie... moleculară. 18.50 Antologie corală. Cîntece de leagăn şi prelucrări de folclor interpretate de corul Ansamblului „Perinţa". 19.20 1001 de seri. La concursul de trumuseţe. 19.30 Telejurnal. 20.00 Seară de teatru: „Nora" de Henrik Ibsen. 22,00 Memoria Romei — film de Octavian Paler. 22.25 Studio dans. Balet pe muzică de compozitori români. 22.40 Telejurnal. 23.10 Prietenii cînteculuI. 23.40 Telesport. 23.50 Campionatul Mondial de Fotbal: România-Anglia. Transmisiune directă de la Guadalajara.

MIERCURI 3 IUNIE

17.55 Microavanpremieră. 18.00 Buletin de ştiri. 18.05 Universal şotron — enciclopedie pentru copii. 18,25 Pe cărările cîntecului. Recital Rodica Bujor. 18.45 Actualitatea în economie. 19.20 1001 de seri. Peţacek, prietenul animalelor. 19,30 Telejurnal. 20.00 Tele-cinemateca. Staţia terminus. Regia: Vittorio de Sica. 21.15 Marie Laforet — film TV. 21.45 George Enescu în conştiinţa poporului nostru. 22.15 Film documentar. 22,30 Telejurnal.

JOI 4 IUNIE

PROGRAMUL 1

17.00 Microavanpremieră. 17.05 Buletin de ştiri. 17.10 Emisiune în limba maghiară. 17.40 Film serial: Oliver Twist (XII). 18.05 Mult e dulce şi frumoasă... 18.30 Actualitatea în economie. 18.50 Cadran internaţional. 19,20 1001 de seri. Jupiter trebuie salvat. 19.30 Telejurnal. 20.15 Seară de teatru: „Michelangelo" de Al. Kiriţescu. 21.50 Ancheta TV. Cazul George, (Din culisele contrasponajului). 22.20 Rapsodia română. Emisiune de folclor muzical. 22.35 Poşta TV. 22.50 Telejurnal.

PROGRAMUL 2

20.00 Orizont muzical '70. 21.30 Viaţa literară. 22.00 Film serial: „Rocambole" (reluare).

VINERI 5 IUNIE

17.00 Microavanpremieră. 17.05 Buletin de ştiri. 17.10 Teleşcoală. Matematică (clasa a VIII-a). Chimie (clasele VIII — XII). 18.10 Desene animate. 18.20 La volan. 18.40 Teleglob: Între Rio şi San Paolo. 19.00 Reflector. 19.20 1001 de seri. Vrăbiuţa cea viteză. 19.30 Telejurnal. 20.00 Film artistic: „Chouanii" cu Jean Marais. 21.45 Dialog cu ştiinţa. Înlăturarea efectelor calamităţilor naturale în agricultură şi în zootehnie. 22.25 Muzică la sugestia telespectatorilor 22,45 Telejurnal.

SÎMBĂTĂ 6 IUNIE

PROGRAMUL 1

16.00 Campionatul mondial de dirtrak. Transmisiune de la Pardubice. 17.10 Emisiune în limba germană. 18,15 Bună seara, fete! Bună seara, băieţi! 19.20 1001 de seri. Uriţul. 19.30 Telejurnal. 20.00 Tele-enciclopedia. 21.00 Reportaj TV. 21.15 Film serial: „Rocambole" (V). 21.55 Ol. inimioară — romane şi cîntece de lume. 22.15 Recital Margareta Pîslaru. 22.50 Telejurnal. Sport.

PROGRAMUL 2

20.00 Pro Patria. Versuri. 20,15 La fîntîna dorului. Din bogatul tezaur folcloric aflat în arhivele Institutului de Etnografie şi Folclor. 20.45 Mozaic cinematografic. Charlotte şi Jules — scurt-metraj artistic. Fereastra — o producţie a studiourilor din Gruzia. 21.15 Seara melomanului. Variaţiuni pe o temă de Diabelli, opus 120 de Beethoven. 22.30 Film serial: „Riul înfundat" (reluarea episodului VII).

A.D.A.S. ORGANIZEAZĂ UN CONCURS DE AFIŞE ŞI DE CALENDARE DE PERETE

Se acordă:

UN PREMIU I, în valoare de 5 000 de lei;
UN PREMIU II, în valoare de 3 000 de lei;
UN PREMIU III, în valoare de 2 000 de lei;
TREI MENŢIUNI, fiecare în valoare de cîte 1 000 de lei.

Lucrările premiate şi menţionate devin proprietatea Administraţiei Asigurărilor de Stat, care le va folosi pentru popularizarea asigurărilor de bunuri şi de persoane.

Din celelalte lucrări prezentate, unele se vor reţine pentru a fi tipărite în anii 1970 şi 1971, plătindu-se drepturile legale.

La concurs poate participa orice persoană, cu una sau mai multe lucrări, realizate în maxim 6 culori, format (obligatoriu) 50×70 cm. (pe lat sau pe înalt), pe hîrtie, pînză sau alte materiale, caşerate sau fixate pe suport.

Lucrările se primesc pînă la 25 iunie (data de expediere) pe adresa: Direcţia generală A.D.A.S., str. Smîrdan nr. 5 — Bucureşti.

Atenţiune!

Numele concurenţilor nu trebuie menţionat pe lucrări. Acestea vor purta — pe verso — numai un MOTTO. Acelaşi Motto se va scrie pe un plic ÎNCHIS, ce va însoţi fiecare lucrare. În plic se introduce o hîrtie cuprinzînd numele şi prenumele concurentului, adresa şi numărul de telefon unde poate fi găsit.

Informaţii suplimentare se pot solicita la direcţiile judeţene A.D.A.S., la punctele operative de lucru A.D.A.S., de la inspectori şi agenţi de asigurare, precum şi la telefonul 15 42 64, între orele 8—10 dim.

(5098)

Cinematograful iordanian se află într-o etapă de afirmare. Printre filmele realizate în ultima vreme se numără şi „Pămînt arş" (din care vă oferim o imagine) al regizorului Aly Siam.

După cum am mai anunţat, Federico Fellini conduce filmările pentru realizarea unui serial pentru televiziunea italiană. Este vorba de prezentarea vieţii unor personaje de circ. Fotografia alăturată îl înfăţişează pe cunoscutul regizor în timp ce se turnează o secvenţă. În prim plan se află comicul Peppino Janigro.

MEDICUL vă sfătuieşte

MANOLIU C. — Tulcea. *În oraşul Constanţa aveţi specialişti neurologi. Vă recomandăm să vă adresaţi pentru o consultaţie şi specialistul va decide dacă este oportună internarea.*

E.G. — Arad. *Simptomele pe care le descrieţi ne fac să suspectăm dezlipirea retinei. Este necesar să vă adresaţi specialiştilor de la clinica de oftalmologie de la centrul universitar cel mai apropiat.*

S.M. — Rucăr — Argeş. *Ne scrieţi că aţi înghiţit din greşeală mercur. Intoxicaţiile cu mercur au consecinţe grave pentru organism. Este necesar să vă internaţi urgent la spital.*

E.M. — Bucureşti. *Din relatările dv. minuţioase, nu credem că aveţi motive să vă temeţi de un heredo-lues. Totuşi pentru liniştea dv. este bine să vă examineze un medic neuro-psihiatru care va aprecia dacă sînt necesare şi reacţiile serologice ale lichidului cefalo-rahidian. Mai curînd sîntem înclinaţi să credem că starea psihică pe care o prezentaţi este o consecinţă a traumei afective, puternice pe care aţi suferit-o la vîrsta de 5 ani şi a atmosferei psihice în care aţi evoluat ulterior. Analizaţi cu mult spirit critic unele atitudini — deprinderi. De ce nu încercaţi un efort de voinţă de a vă debarasa de ele?*

TEODORESCU N. — Argeş. *În cazul unei scolioze sau cifoze (deformări ale coloanei vertebrale) este necesar un examen făcut de medici specialişti în ortopedie şi cultură fizică medicală. Exerciţiile se fac în cadrul servicitilor de cultură fizică medicală. Dacă nu aveţi în localitatea dv., adresaţi-vă serviciului respectiv din Bucureşti, str. Grigore Alexandrescu.*

VIOLA IONESCU — Craiova — Dolj. *Vă mulţumim pentru aprecierile dv. adresate rubricii noastre. Intervenţiile respective se fac în cadrul spitalului de chirurgie plastică şi reparatorie din Bucureşti, str. Arhitect Mincu nr. 7. Pentru celelalte amănunte vă sfătuim să vă adresaţi prin corespondenţă conducerii spitalului respectiv.*

CODRESCU FELICIA — Sibiu. *Sperăm să suportaţi călătoria cu avionul.. Vă sfătuim să nu aveţi emoţii şi să luaţi în ziua călătoriei o tabletă de BERGONAL şi una de EMETIRAL. Despre celelalte amănunte tehnice ale construcţiei avionului, regretăm că nu vă putem elabora asemenea răspunsuri de specialitate.*

COSTENIUC M. — Siret — Suceava. *Vă mulţumim pentru aprecierile adresate revistei noastre. Întrebarea dv. este formulată în felul următor: „este posibilă modificarea înălţimii indivizilor cu ajutorul medicinii? Adică dacă ai o înălţime mică să creşti în înălţime, iar dacă eşti înalt să o micşorezi?". Răspuns: Astăzi medicina (endocrinologia) are posibilitatea de a dirija dezvoltarea copilului, de a frîna o creştere exagerată şi de a stimula hipotrofiile staturale. Însă toate încercările au o limită, legată de vîrsta şi de etiologia tulburărilor de creştere. Sperăm că aţi înţeles că pentru cel care a crescut înalt nu mai este posibil să mai micşorăm talia.*

IOANA GEORGESCU, jud. Ialomiţa. *Citiţi răspunsul de mai sus.*

POPA CONSTANTIN — Braşov. *Copilul dv. pe lîngă cardiopatia congenitală prezintă şi encefalopatie infantilă, formă severă (dacă la 4 ani nu merge şi nu vorbeşte). Pentru aceasta se recomandă să fie examinat de un medic neuro-psihiatru, iar pentru cardiopatie congenitală Clinica Fundeni este cea mai indicată.*

G. MIHAI — jud. Hunedoara. *Pentru a şti dacă veţi mai mai creşte este necesar să faceţi o radiografie de genunchi pentru cartilagiile de creştere. Musculatura se poate dezvolta cu ajutorul exerciţiilor de cultură fizică medicală.*

P. V. — Bucureşti. *În cazul secheleior unui reumatism poliarticular este necesar un control periodic la serviciile reumatologie şi cardiologie. Vă recomandăm clinica de reumatologie din str. Iulius Fucik — Bucureşti.*

MIOARA — Botoşani. *Nu merită să vă necăjiţi din cauza pistruilor. Părerile diferă, unii le consideră atrăgătoare. Dacă insistaţi aşa de mult să scăpaţi de prezenţa lor, vă recomandăm crema „floare de piatră" alternînd cu aplicaţii pe faţă a unei linguriţe de zeamă de lămîie pentru 15' după care vă spălaţi faţa bine.*

MUREŞAN VALENTIN — Cîmpia Turzii. *Durerile pe care le prezentaţi pot fi determinate de multiple cauze. În cadrul nevrozei astenice pot apare asemenea dureri însă este necesar să vă examinează şi un medic specialist în boli interne pentru a exclude alte etiologii. Ne relataţi că lucraţi în mediu toxic (de plumb) şi doriţi schimbarea locului de muncă. Comisia de expertiză a capacităţii de muncă va decide dacă este necesar.*

G.M. — Petroşani. *Vă mulţumim pentru aprecierea şi încrederea acordată. Sinceritatea manifestată faţă de noi este necesar să o aveţi şi faţă de medicii (dermatolog şi specialist în boli interne), care vă vor examina. Este obligator să faceţi cît mai urgent şi un examen de urină. Relataţi medicilor culoarea brună pe care ne-aţi semnalat-o. Nu mai aplicaţi nici un tratament din proprie iniţiativă (nici antibiotice şi nici iod), vă veţi agrava starea. Ne vom bucura dacă o să ne scrieţi că aţi învins timiditatea şi sentimentul de jenă faţă de medic şi aţi beneficiat de un tratament corect. Ne interesează evoluţia stării dumneavoastră.*

M.M. — Iaşi. *Intervenţia care vă interesează se poate face la spitalul de chirurgie plastică şi reparatorie din str. Arhitect Mincu nr. 7 Bucureşti. Este bine să consultaţi şi specialiştii de la clinica O.R.L. din Iaşi.*

MARIA PETREANU — Bucureşti. *Credem că Băile Victoria sînt indicate pentru afecţiunea dv., însă înainte de plecare este necesar un consult general şi cîteva examene de laborator. Pentru a preveni recidivele, vă recomandăm masaj general, gimnastică medicală în cadrul serviciului de cultură fizică medicală şi plimbări pe jos.*

ECHIM DUMITRU — Galaţi. *Efectele plantei care vă interesează nu au fost cercetate medical.*

CORNEL MARINESCU — Baia Mare. *Un herpes recidivant este în legătură cu anumite alergene cu care veniţi în contact — cel mai frecvent fiind cele alimentare. Vă recomandăm să vă adresaţi clinicii de dermatologie şi serviciului de alergologie pentru a efectua testările necesare şi a primi indicaţiile terapeutice.*

PLUMB LUCIA — Sinaia. *La Institutul de endocrinologie din Bucureşti, Bd. Aviatorilor se fac tratamente pentru a stimula creşterea staturală. Regretăm dacă vă decepţionăm. La vîrsta dv. nu credem că se mai poate stimula creşterea.*

Rubrică redactată de dr. Ana MURGULEŢ

ACTUALITĂŢI ŞTIINŢIFICE

UN PROCEDEU prin care se poate produce un baril (163,65 l) de ţiţei dintr-o tonă de gunoi a fost pus la punct de oameni de ştiinţă de la Biroul american al minelor şi Centrului de cercetări carbonifere de la Pittsburgh. Procesul de transformare a fost elaborat în cadrul unei serii de experienţe realizate cu celuloză şi cărbune. Aplicarea tehnicilor elaborate pentru celuloză, la gunoi, care are un conţinut ridicat de celuloză, este un pas logic. Conform procedeului menţionat, gunoiul este încălzit timp de 20 minute cu oxid de carbon şi abur la 380°C şi o presiune de cca 1 000 livre forţă/ţol². Materialul organic de gunoi este hidrogenat cu hidrogenul din reacţia dintre oxidul de carbon-abur.

90 la sută din cantitatea iniţială de gunoi este transformată într-un produs petrolifer de culoare închisă şi apă, în proporţii aproximativ egale. Analiza arată că produsul este un ţiţei greu cu un conţinut de cca. 80 la sută carbon şi 10 la sută hidrogen şi un conţinut redus de sulf de 0,13 la sută.

Procedeul a fost pînă acum realizat numai pe scară mică, folosindu-se probe de 50 g. de gunoi şi hîrtie de deşeuri trecute printr-o maşină de destrămat. Gunoiul conţinea puţine deşeuri metalice sau minerale şi era format în proporţie de 40 la sută din material organic uscat şi 60 la sută apă.

LA UNIVERSITATEA din statul Oregon şi la o staţiune experimentală agricolă din statul New York, s-a obţinut un nou soi de mazăre fără frunze tot atît de productiv ca mazărea obişnuită. În noul soi de mazăre, fotosinteza se produce nu în frunze, ci în circeii extrem de numeroşi. Dată fiind absenţa frunzelor, păstăile nu sînt umbrite, în timp ce la mazărea obişnuită, din cauza umbrei ce cade de la frunze, păstăile devin palide şi arată răscoapte. Distanţa dintre plante pe rînd este la noul soi de 7—8 cm. Lucrările de recoltare sînt mecanizate.

ANTIBIOTICELE care sînt administrate animalelor sînt dăunătoare pentru om. Într-adevăr, asupra acestuia antibioticele nu mai au efect atunci cînd este bolnav, deoarece a absorbit prea multe, o dată cu carnea ce o mînca zilnic. Aceasta se relatează în raportul Swann, elaborat la cererea guvernului britanic în urma decesului mai multor copii bolnavi, asupra cărora antibioticele administrate nu avuseseră nici un efect.

Se ştie că numeroşi fermieri administrează permanent antibiotice în doze mici păsărilor şi animalelor, în special găinilor şi porcilor, pentru că acestea favorizează creşterea lor, sporind productivitatea şi rentabilitatea creşterii animalelor, care se îngraşă mai repede fără să consume cantităţi mai mari de hrană.

Guvernul britanic intenţionează să facă o distincţie netă între medicamentele ce pot fi administrate omului şi cele ce pot fi date animalelor. Totodată va limita cantităţile de medicamente ce pot fi folosite de un fermier.

Unii medici afirmă că ar trebui interzisă folosirea antibioticelor în hrana animalelor, dar această soluţie este inaplicabilă, interesele economice ale creşcătorilor de animale legate de administrarea antibioticelor fiind prea mari.

Lucrări de arheologie în casă proprie! Iată o întîmplare puţin obişnuită care s-a petrecut recent în oraşul Hawley (Anglia). Derek Low, a cărui meserie este... arheolog, a vrut să-şi facă o instalaţie nouă de apă. Spre surprinderea instalatorului şi mai cu seamă a locatarului, cînd au început lucrările, a fost descoperit un depozit de vase de ceramică din Evul mediu, de mare valoare din punct de vedere arheologic.

Astfel arheologul Derek Low a putut să-şi verifice cunoştinţele sale chiar sub... podeaua casei sale!

CITITORII întreabă CITITORII răspund

ÎNTREBĂRI

I. ALIAN din Bucureşti, bd. Ilie Pintilie nr. 52, sectorul 1, ne scrie următoarele: „Am o pălărie împletită din papură, deci culoarea papurei, pe care aş vrea s-o colorez în bleumarin — culoarea echipamentului meu de vară. Preparatul colorant la care mă gîndeso aş prefera să fie făcut cu apă, sau un alt lichid neuleios, de vopsit la rece, — ca să nu se deformeze pălăria, sau să implice readucerea ei la forma iniţială, cu cheltuieli suplimentare. Preparatele pe bază de lichid uleios, — din cele aflate de la cei unde m-am adresat, — nu sînt încurajatoare. Rog pe cititorii cunoscători, sau specialişti în materie, să mă informeze cum aş putea proceda în consecinţă?

DORINA PETRE din Buzău, str. Bistriţei nr. 47 A, şi-a vopsit cu Gallus negru, o fustă din stofă de lînă. Toate bune pînă aici, deoarece a ieşit foarte frumos. După ce a limpezit-o în apă rece şi a pus-o la uscat, fără a o stoarce, ea s-a botit nemaiputînd-o călca. Se interesează cum să procedeze pentru a o putea călca.

RĂSPUNSURI

NICOLAE BOARU, tehnician apicol la Asociaţia crescătorilor de albine din Constanţa, la cererea multor cititori ai revistei noastre, ne trimite unele sfaturi în legătură cu pregătirea albinelor pentru culesul principal.

În cazul stupului orizontal, cu cîteva zile înainte de începerea culesului, cuibul familiei trebuie organizat la capătul stupului dinspre urdinişul principal, rămînînd un fagure cu provizii, după care se aşază faguri cu puiet, apoi faguri cu păstură şi 6—7 faguri albi pentru depozitarea nectarului. Apicultorul trebuie să aibă grijă să nu deschidă cel de-al doilea urdiniş, deoarece matca va trece cu ouatul şi pe fagurii destinaţi depozitării nectarului. În primele zile ale culesului, albinele culegătoare vor depozita nectarul în celulele care se eliberează în cuib. Prin aceasta se limitează într-o oarecare măsură ouatul mătcii, producîndu-se în următoarele zile o micşorare a cantităţii de puiet şi o mărire a numărului de albine lucrătoare. În funcţie de puterea familiei şi de înregistrările cîntarului de control, se vor adăuga faguri clădiţi şi artificiali între faguri cu puiet şi cei plini cu nectar. Culesul de salcîm, fiind de foarte mare intensitate, este necesar să existe un stoc mare de faguri clădiţi pentru fiecare familie (cel puţin 10—15 faguri, din care 5—7 pot fi clădiţi). În scopul măririi numărului de culegătoare şi prin mobilizarea unui număr mare de albine tinere la cules se poate practica îngrădirea ouatului mătcii prin izolarea ei cu ajutorul unei diafragme cu gratie pe 8—4 faguri, cu puiet necăpăcit (la capătul stupului unde este urdinişul familiei). Aceasta se face cu 7—8 zile înainte de înflorirea salcîmului, teiului etc.

Ca şi stupii orizontali, recolta de miere din stupii supraetajaţi depinde de felul cum au fost pregătite familiile de albine pentru culesul principal. Organizarea se face astfel: pe fundul stupului se aşază corpul în care se găseşte cantitatea cea mai mare de puiet necăpăcit, deci acel corp în care matca a activat în ultimele 10—12 zile. Deasupra lui se aşază corpul cu puiet căpăcit în curs de eclozionare, iar în funcţie de puterea familiei şi de mersul culesului se aşază un al treilea corp deasupra. Organizînd astfel corpul doi, în locul puietului care eclozionează, albinele vor depozita nectarul, apoi se vor retrage în corpul de jos, în care nu au prea mare spaţiu disponibil din cauza puietului tînăr. După cîteva zile de cules, timp în care albinele au ocupat toate spaţiile libere din corpurile doi şi trei, acest corp se intercalează pentru a fi la îndemîna albinelor culegătoare. O preocupare de preţ a apicultorului în această perioadă e ca matca de pe corpul de jos să nu treacă în corpul superior pentru a depune ouă. În acest fel, matca va ocupa un singur corp şi apicultorul va avea albinele necesare valorificării culesului principal care va urma.

Pregătirea în condiţii bune a familiilor de albine pentru culesul principal de salcîm, tei, floarea soarelui, presupune deci o muncă bine organizată. Prin investiţii mici se pot obţine producţii mari de miere, ceară şi roiuri de albine.

POŞTA

UN GRUP DE ELEVE din Mediaş: V. VANCEA, com. Vidra, jud. Vrancea, D. MATILDA din Buzău şi alţi numeroşi cititori ne cer diferite relaţii în legătură cu condiţiile de admitere în învăţămîntul superior. Îi sfătuim pe toţi să se adreseze pentru informaţii legate de învăţămînt, inspectoratelor de învăţămînt ale consiliilor populare judeţene sau să consulte broşura „Admiterea în învăţămîntul superior" 1970—1971.

NICOLAE COSTESCU din Bucureşti, str. Maior Coravu nr. 9—15, bl. C 5, sc. B, et. 6, ap. 81 posedă colecţia revistei „Magazin", de la apariţie şi pînă la zi. El o pune la dispoziţia celor interesaţi.

CARMEN HOSTIUC, str. T. Vladimirescu, nr. 99, Mihăileni, Botoşani; ICA POPESCU, str. Alexandru Sahia bl. A, sc. 1, ap. 6, Giurgiu, Ilfov; ŞTEFANIA PETROVICI, str. Crinului nr. 12, Segarcea, Dolj; MIHAI MÂNTĂLUŢĂ, bl. 1—A ap. 119, aleea Oţelarilor, Hunedoara; LENUŢA ŞERBAN, str. Parcurilor nr. 4, Piatra Neamţ, Neamţ; VIRGINIA PECIORU, aleea Mărăşeşti nr. 9, bl. B, 4, ap. 16, sc. B, Suceava; IONEL SÎNA, bdul. Dacia nr. 1, bl. G. 3, ap. 123—A, Hunedoara; MARIANA DOBRESCU, str. George Enescu, bl. 7, ap. 3, sc. 2, et. 1, Reşiţa, Caraş Severin; MONICA POPA str. Slătineanu nr. 2, Tg. Ocna, Bacău; DORINA ILIESCU şi SADET BAZARACAI, bl.9 sc. 4, ap. 70, Ţiglina 3, Galaţi; ANIŞOARA NICOLAE, str, Dezrobirii nr. 22, Brăila; NICOLAE SERENELA, com. Ovidiu—1 002, Constanţa; MARILENA GOLEA, str. Dorobanţi nr. 223, Buzău; NELU UNGURU, cartier Lilieci, calea Pietrei nr. 20, Bacău; EVIR GONALD, aleea Oţelarilor, bl. C. M. 5, et. 3, ap. 144, Hunedoara; VASILE PINTILIE, str. Luncaşi, com. Cristeşti Iaşi; ADRIANA NEDELCU, str. Unirii nr. 54, Piatra Neamţ, Neamţ; DIANA MARIANA TRAPIEL, com. Roznov, Neamţ; ADRIANA TOMULEAŞA, com. Girov, Neamţ; EMIL RICHARD, str. Chimiei, bl. D. 6 sc. B. ap. 43, Piatra Neamţ, Neamţ; TIBERIUS HAIDEMAC, aleea PaişteI nr. 5, sc. 6, et. 2, ap. 51, oraş Vulcan, Hunedoara; OLGA BORCAN, str. Republicei, nr. 86, bl. A. 3, sc. 4. ap. 3, parter, Caracal, Olt; ROLAN BACOG, str. Gării nr. 4, com. Vlădila, Olt; ANIŞOARA MOLDOVAN, str. Brazilor nr. 21, Braşov; ELENA MATESCU, aleea Crizantemelor nr. 2, bl. J. 3, sc. A, ap. 17, Tomis 2, Constanţa; IONEL CÂNDA, bdul. Corvin, nr. 11, ap. 87, Hunedoara; ŞTEFAN ALBU, Piaţa nouă nr. 2, Năsăud, Bistriţa Năsăud; RODICA RUSU, căminul studenţesc, str. Parcului nr. 4, Galaţi; NICOLAE CHILOM, str. Justiţiei nr. 26, Tîrgovişte, Dîmboviţa; GHEORGHIŢĂ PALMEŞ, str. Colonel Buzoianu nr. 3, Braşov; CARMEN DĂSCĂLESCU, str, Bucegi nr. 5, oraş Moreni, Dîmboviţa; MIHAELA DIACONESCU, str. Militari nr. 9, Bacău; LIANA STĂNESCU, sat Vispeşti, com. Breaza, Buzău; FLORENTINA PĂUN, str. Cărămidari nr. 21, Tîrgovişte, Dîmboviţa; GABRIEL CUTZONICĂ, alea I.. O. R. bl. G. 3, sc. B. et. 3, ap. 35 sect. 4, Bucureşti; JELER SALUŞTIA, com. Coşeiu nr. 198, Sălaj; EMILIA FLORENTINA TIUTIUC, str. Republicei, bl. 38, sc. 1, et. II, ap. 12, oraş Vulcan, Hunedoara; LIVIU MINUŢ, str. Mureşului nr. 27, com. Tinca, Bihor; MARIETTA RITA RONCOV, str. Pomiculturii, nr. 6, Timişoara, Timiş; SIMONA VARTAN, str. Comarnic, nr. 2, Constanţa; CRISTINA LIGIA OPREA, str. Mileanca nr. 35, sect. 3 Bucureşti; DIANA CRINA GEORGESCU, str. Lupului nr. 1, sect. 3, Bucureşti; MĂDĂLINA VIULEŢ, bdul. Republicii nr. 31/2, oraş Gh. Gheorghiu Dej, Bacău; IONEL MARINESCU, str. Ştefan Petică nr. 10 Brăila; LIDIA MINOLA STINGHE, str. Dragoş Vodă, nr. 10, Braşov; NICOLAE MITO, post restant, Braşov; MARIANA ANIŢA, str. Lunca, nr. 1 bis, oraş Moineşti, Bacău; IONEL POPESCU, str. Lunca nr. 8, oraş Moineşti, Bacău; MARIANA DARIE, alea Decebal, nr. 7, sc. A, et. 3, ap. 14, Iaşi; ANIŞOARA GRAUR, str. Morilor nr. 41, Iaşi; MARIOARA HRISTU ANASTASOPOL şi ELENA DANCU, com. Lespezi, Constanţa; ELENA OPRIŞIU, str. 8 Martie nr. 5, Cisnădie, Sibiu; LĂCRĂMIOARA CRISTEA, com. Bran Poarta nr. 132, Braşov; JENICA VASILIU, str. 13 septembrie nr. 50, sect. 6, Bucureşti; WALLYA TANNY ROTOKOL, str. Gheorghe Doja nr. 18, Ploieşti, Prahova; MADELAINE STRAT, str. Înfrăţirii nr. 47, Galaţi; FILLY SEBASTIAN, căminul studenţesc nr. 2, Mihai Viteazul, Timişoara, Timiş; GEORGICĂ MALEA, str. Aurel Vlaicu nr. 63, Hunedoara; DORY TEODORA NAZARIE, bdul. Victor Babeş nr. 29, ap., 1, Timişoara, Timiş; GICĂ DAVID, str. Urcuşului nr. 31, Hunedoara; COSTEL DIRŢU, bdul. Aurel Vlaicu, bl. B. 1, nr. 88, et. 2, ap. 92, Constanţa; RODICA CASTANINA, bdul. Poporului nr. 88, Constanţa; CERENA FITEŞTEANU, str. Drăghiescu, bl. 9, ap. 14, Piatra Neamţ, Neamţ; VALENTINA MIHAI, com. Fierbinţi, Ilfov; DOINA BÎRCĂ, bdul. Republicii nr. 41, sc. A ,ap 11, Iaşi; JONY TOROK şi GIGI PINTILIE, str. Aurel Vlaicu, nr. 13, Dumbrăveni, Sibiu; MARCELA MIRON, str. Aurel Şeţu nr. 41, Bacău; GENOVEVA DĂNILOIU, com. Valea Danului, Argeş; LUMINIŢA BURGHELEA, str. Cazărmii, nr. 52, sect. 6, Bucureşti; GABRIELA POPESCU, str. Cameliei, nr. 6, bl. 43, sc. A, et. 4, ap. 17, Ploieşti, Prahova — doresc să corespondeze cu cei ce vor să facă schimb de l'us'rate din întreaga ţară.

O ilustrată pe adresa dv.

Poveţe şi cuvinte despre comportare

Nu trebuie să alergăm departe după reguli străine de bună-cuviinţă şi comportare. Bunul simţ înnăscut al poporului nostru şi un ascuţit spirit de observaţie tradus în proverbe şi zicale sînt pentru orice împrejurare din viaţă un excelent îndreptar. Reguli de igienă, de comportare la masă, în casa ta şi a altora, pe stradă, printre ai tăi sau străini, în situaţii obişnuite sau excepţionale, orice poţi afla din ele.

Din cele peste 16 000 de poveţe culese de pe buzele poporului nostru de Iordache Golescu, cu mai bine de un secol în urmă, am ales doar cîteva:

● Toţi oamenii trebuinţă unul de altul are; de aceea niciodată să nu zici: „Ce-mi pasă mie?"

● De vrei să cunoşti necazul celui în nevoie, pune-te în locul lui.

● Pe cel în primejdii, nici cum să-l treci cu vederea.

● Cu răbdare să răspunzi la orice întîmplare, ca să biruieşti orice împotrivă întîlneşti.

● La cele mai mari necazuri inima să ţi-o întăreşti, dacă vrei să biruieşti.

● Vrei să ajuţi? La vreme să te arăţi, că în urma vremii în zadar o faci.

● Precum vei îngriji de cei ce în necaz se află, aşa vor îngriji alţii de tine cînd în necaz tu vei fi.

● Cel vrednic nu se înspăimîntă de nici o întîmplare.

● Nici la masă să şezi, nici în pat să te culci pînă nu vei afla fraţii tăi ce mănîncă şi pe ce pat se culcă.

● Ceea ce gîndeşti, nimeni nu poate judeca, că nu se vede; dar ceea ce faci de toţi se judecă că toţi le văd.

● Precum cu tine te porţi, aşa şi cu ceilalţi să te porţi.

● Cu ce măsură vei măsura cu aceea ţi se va măsura.

● Vremea să ţi-o întrebuinţezi la cele de folos, sau ţie sau la obşte.

● De lucru străin mai mult decît de al tău să te îngrijeşti.

● Nicicum să îndrăzneşti pe altul să păgubeşti.

● Nu te lăcomi că rău îţi va fi.

● Ori nu mai făgădui, sau, de făgăduieşti, îndată să şi împlineşti ca să nu rămîi de ris.

● Cu o bună îngrijire, cu ne-adormită priveghere, cu îndelungă răbdare şi cu o stăruire cu silinţă, izbuteşti la orice.

Un grup de specialişti de la un spital din Berkley (S.U.A.) a realizat un termometru electric care măsoară instantaneu temperatura omenească. Fotografia vă înfăţişează o doctoriţă măsurînd temperatura unei tinere fete. Termometrul indică 98,2 (în grade Fahrenheit), ceea ce corespunde cu o temperatură normală.

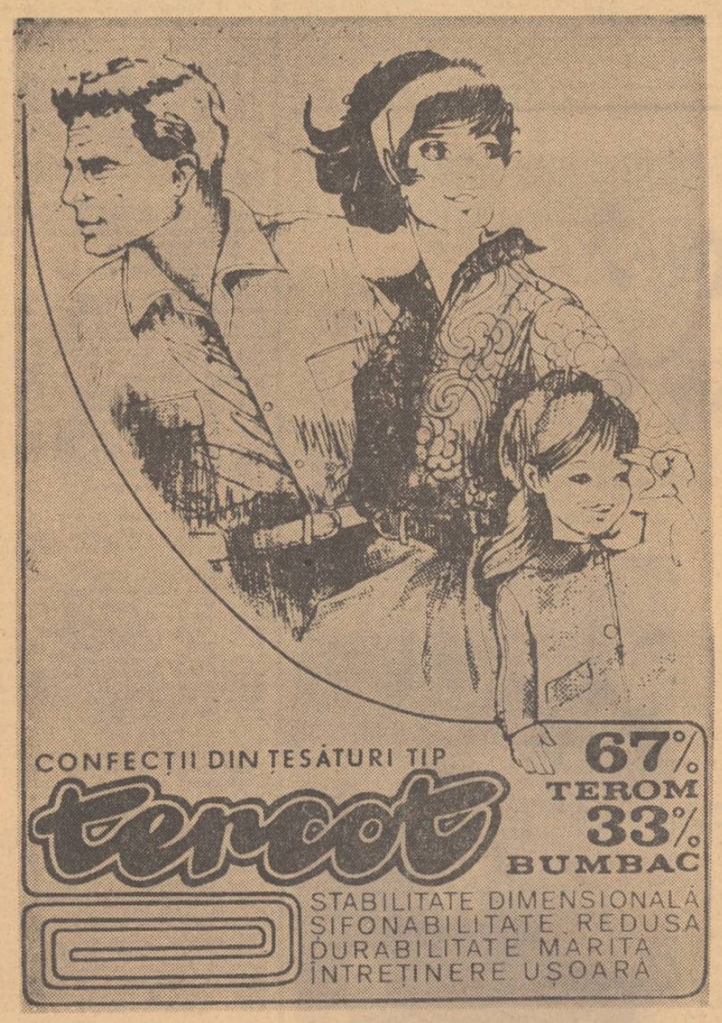

ŢESĂTURI DESTINATE CONFECŢIONĂRII DE CĂMĂŞI, ROCHII, COSTUME, ÎMBRĂCĂMINTE EXTERIOARĂ, ETC. DE VÎNZARE LA MAGAZINELE DE SPECIALITATE...

...din sectorul de stat şi al cooperaţiei de consum, precum şi la magazinele de prezentare şi desfacere ale industriei din:

ARAD	B-dul Republicii 54	CRAIOVA	B-dul 1 Mai 100
BRĂILA	Str. Republicii 41	FOCŞANI	B-dul Republicii 73
BUCUREŞTI	Confecţia — str. Doamnei 1	IAŞI	Str. Ştefan cel Mare 13
	Trei Ursuleţi — str. Doamnei 9	ORADEA	Parcul Traian 1
		SIBIU	Piaţa Republicii nr. 5
CLUJ	Str. 30 Decembrie 2	VASLUI	B-dul Primăverii 11—13

(5042)

PENTRU MENIURILE SĂPTĂMÎNII

Cupe cu căpşuni

500 g. căpşuni, 100 g. zahăr pudră, puţin lichior, 20—24 bezele, 250 g. frişcă.

Spălaţi, scurgeţi şi curăţaţi căpşunile de codiţe. Pudraţi-le cu zahăr şi stropiţi-le cu caraçao, kirsh sau alt lichior la alegere. Lăsaţi-le două ore la rece. Aşezaţi pe fundul unor cupe largi 3—4 bezele, apoi un strat de frişcă bine bătută şi peste ea căpşuni. Decoraţi cu frişcă.

Cupe cu cireşe

250 g. brînză de vaci foarte proaspătă, 3 ouă, 3 linguri de smîntînă bine scursă, un praf de vanilie, 500 g. cireşe sau vişine, puţină frişcă.

Bateţi împreună brînza, gălbenuşurile, zahărul, smîntîna şi vanilia. Amestecaţi uşor cu albuşurile bătute spumă tare. Puneţi amestecul în frigider. Spălaţi cireşele şi scoateţi-le sîmburii. În momentul cînd serviţi, puneţi pe fundul unor cupe transparente un strat de cremă, un rînd de cireşe, un al doilea strat de cremă, din nou cireşe. Decoraţi cu frişcă.

Prăjitură surpriză

120 g. făină, 120 g. margarină sau unt, 120 g. zahăr pudră, două ouă mari (120 g.), un praf de copt, 500 g. căpşuni, 500 g. frişcă bătută şi îndulcită.

Încălziţi cuptorul şi ungeţi cu unt o formă rotundă. Cerneţi făina împreună cu praful de copt. Frecaţi spumă zahărul cu untul sau margarina. Adăugaţi pe rînd ouăle, apoi făina lingură cu lingură. Turnaţi compoziţia în formă. Neteziţi-o bine. Daţi la copt 45 de minute la cuptor cu foc potrivit. Scoateţi prăjitura din formă şi lăsaţi-o să se răcească pe un grătar. Tăiaţi un capac cam de un deget grosime şi goliţi mijlocul prăjiturii de miez.

Pregătiţi căpşunile. Păstraţi de o parte 5 dintre ele — cele mai frumoase — pentru decorat. Pe celelalte, după ce le-aţi spălat şi le-aţi scos codiţele, tăiaţi-le în felii şi amestecaţi-le cu miezul prăjiturii fărîmiţat şi cu 6 linguri de frişcă. Umpleţi prăjitura cu acest amestec. Acoperiţi-o cu blatul decupat. Îmbrăcaţi-o cu restul de frişcă. În momentul cînd serviţi decoraţi-o cu căpşunile păstrate.

La dorinţă, puteţi amesteca în umplutură 50 g. de ciocolată rasă pe o răzătoare mare.

O băutură răcoritoare

Puneţi în pahare mari, cîte trei linguri de căpşuni sfărîmate, cîte două linguri de smîntînă dulce sau de lapte scos din frigider şi cîte o lingură de îngheţată de vanilie. Umpleţi paharele cu sifon. Amestecaţi repede.

Budincă de cireşe

100 g. făină, 100 g. zahăr, 6 ouă, un pahar de lapte, 750 g. de cireşe sau vişine, un praf de sare.

Ungeţi din abundenţă o formă cu unt. Aşezaţi pe fundul ei un strat de cireşe (spălate şi fără sîmburi). Separat, amestecaţi făina cu ouăle întregi şi zahărul. Adăugaţi puţin lapte. Bateţi bine pînă ce compoziţia devine omogenă. Încorporaţi restul de lapte. Aluatul trebuie să aibă consistenţa celui de clătite. Turnaţi peste cireşe şi daţi forma la copt circa 35 minute. Serviţi-o rece pudrată cu zahăr.

Forma trebuie să fie suficient de mare ca să nu fie umplută decît pe trei sferturi, căci aluatul creşte la copt.

Olimpia ŞTEFANESCU

NOU, MODERN, PRACTIC!

În magazinele de specialitate, găsiţi un interesant sortiment de perdele din fire DIOLEN. Aceste perdele sînt fine, transparente, durabile, lavabile şi uşor de întreţinut: spălat-agăţat-gata!

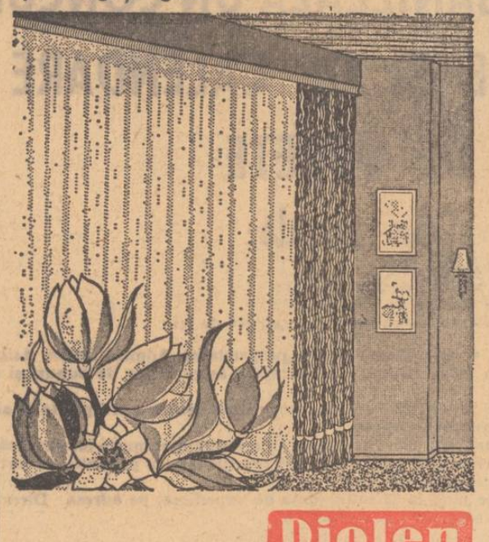

Diolen
garantează calitatea produsului

PREŢURI AVANTAJOASE

PUBLICOM

CURIER

de Mihai STOIAN

STIMATUL MEU CORESPONDENT NR. „2 000"

Zilele trecute am primit la redacție o serie de scrisori de-a dreptul impresionante, ținînd — de astă dată — gînduri și sentimente ale oamenilor, așternute pe hîrtie, cu privire la dramatica etapă pe care-o parcurgem cu toții. *„Nu-mi voi da numele, stimați tovarăși, pentru că n-are nici un rost ca numele meu să apară tipărit, n-am nici un merit, scriu ceea ce simt în aceste clipe grele, dar nu de neînvins. Sînt și eu un cetățean oarecare, „cetățeanul necunoscut", dintr-un oraș care n-a avut de înfruntat necruțătoarea stihie a apelor dezlănțuite, în acest an, ca niciodată. De ce vă scriu? Pentru că, pretutindeni unde mă duc, la serviciu (sînt tehnician), în tramvai, acasă, discut despre ceea ce s-a întîmplat în regiunile lovite de inundație. Vă jur că nu-mi plac cuvintele mari, însă cine — în aceste zile de tensiune — nu s-a simțit, mai deplin decît oricînd, un simplu ostaș în armata care ia parte la bătălia împotriva apei? Pînă și copiii au reacționat din adîncul sufletului lor încă nedeprinși cu „relele" pămîntului: i-am văzut cărînd pachete cu îmbrăcăminte și încălțăminte, cu rechizite, la școală, și pot mărturisi că propria mea fiică, de numai 10 ani, și-a dăruit exact jumătate din garderoba ei bună, folosind din cînd în cînd replici de toată frumusețea în naivitatea lor copilărească: „Asta mi-a rămas cam mică", „Nu-mi mai place culoarea" (ca și cînd ar fi fost nevoie să ne „păcălească"). Credeți-mă, pentru prima dată întreaga noastră familie stătea, seară de seară, la toate edițiile telejurnalului, și-am lăsat-o și pe fetiță să stea, căci „lecția" aceasta dură va fi, cîndva, pentru ea — și ci de vîrsta ei — o pagină de istorie eroică, o crudă încercare căreia poporul român a știut să-i facă față cu demnitate, cum nu o singură dată s-a mai întîmplat în zbuciumata sa istorie. Cît ne privește pe noi, cei adulți, n-am să uit cît voi trăi cîteva din secvențele desprinse din lectura presei, cum ar fi scena aceea descrisă într-un reportaj care m-a impresionat pînă la lacrimi, deși sînt bărbat și n-am prea lăcrimat în viața mea: trei oameni stau, de o zi și jumătate pe o terasă, apa, dacă mai urcă cu un singur metru, îi acoperă, e vînt, frig, ei flutură un steag alb, improvizat, elicopterul în care se află reporterul face ceea ce se cheamă „punctul fix", se zbate, se chinuie — aparatul și oamenii săi — să dobîndească o poziție favorabilă recuperării celor trei, dar, în cele din urmă, în mijlocul imensității de ape, cei aflați în primejdie trebuie să fie părăsiți, căci prea în apropiere trece cablul de înaltă tensiune, și elicopterul n-are cum se apropia mai mult. Groaznic! Sau „amănuntul" că, majoritatea femeilor salvate cu elicopterul din inima pericolului, ajungeau sus, la bord, unde erau trase după ce se încingeau cu o centură, leșinate; cred că era nu numai spaima omului simplu care, în viața lui, poate, n-a zburat, și încă așa, atîrnat la capătul unui cablu, ci și imensa tensiune și emoție a clipei, amestecul de durere și de bucurie care se învălmășeau în secunda aceea. Sau cum ar putea vreodată memoria mea să piardă imaginea — doar închipuită de mine — a liceanului acela care, cu o barcă improvizată, cu care, pare-se, pescuia de obicei în timpul său liber, a salvat de la o moarte sigură 20 de oameni, apoi, aflînd că propria-i casă se află în primejdie, s-a repezit într-acolo, a fost martorul ocular al prăbușirii acoperișului peste tatăl său (ce prăbușire fundamentală în adîncul sufletului său de adolescent!) și, totuși, a mai găsit într-însul tăria formidabilă de a pleca mai departe la operațiunile de salvare, cărînd, cu aceeași bărcuță a lui, încă 40 de persoane. Nemaipomenite momente și ce oameni pe măsura lor! Vă jur că, după ce mă întorc de la lucru, unde mă simt mai bine fiindcă, împreună cu ceilalți, muncim parcă altfel, cu o seriozitate sporită, aproape că nu ne mai îngăduim să pierdem vreo clipă cu fumatul ori vreo glumă, în sfîrșit, cînd vin acasă, deși bucuria căminului a fost, întotdeauna, pentru mine, bucuria cea mai mare, mă simt mai prost, mai stingherit: e cald, e bine, mănînc, mă odihnesc, privesc la televizor, îmi mîngîi fetița pe creștet, e o desfășurare care, în comparație cu ceea ce s-a petrecut la doi pași de noi, și de fapt cu noi toți, în inima noastră, se transformă într-o senzație cumplită, încît pînă și dumicatul abia alunecă pe gîtlej. Și iarăși ies în oraș, după tîrguieli, și ce-mi văd ochii: concetățeni de-ai mei, cu ochii strălucitori de o febră stupidă, abjectă, se grăbesc să golească rafturile magazinelor alimentare, nu cumva să slăbească dumnealor, doamne ferește, cu vreun singur gram, într-o împrejurare tragică de proporțiile aceleia pe care o știm cu toții. Sînt, de felul meu, un om pașnic, în general nu mi-a plăcut să mă bag în treburile altora, dar, acum, am impresia, ba nu, certitudinea, că această categorie de oameni se vîră în treburile noastre generale, fiind în stare, prin micimea lor de spirit, să ne încurce, să ne provoace necazuri în plus. Cred că este prima dată în viață cînd, unui asemenea „sac digestiv" — pentru că de oameni e mai greu de vorbit la el, cît despre conștiință, vai de mine — i-am spus-o de la obraz: „Dumneata ești obez. Nu te-a înecat apa, dar o să te înece osînza, colesterolul. Măcar de teama primejdiei care amenință pielicica dumitale scumpă, oprește-te!" Nu m-am ales decît cu o ridicătură din umeri: își realizase „visul" (zece pachete a cîte 1 kg. zahăr, idem — făină, idem — mălai, opt sticle ulei). Mă opresc aici și, în loc de semnătură, îmi permit să pun numărul contului de C.E.C. alimentat, pe măsura inimii și-a posibilităților, de către fiecare dintre noi. Aici, da, mi-a crescut realmente inima de mulțumire cînd am stat la coadă, tot pentru „alimente", pentru acea neprețuită hrană sufletească numită, în mod obișnuit, satisfacția de a-ți ajuta semenul la nevoie. Și ce nevoie! Semnat: „Unul din zecile de mii de deponenți ai contului 2 000".*

Secretul nodurilor incașe

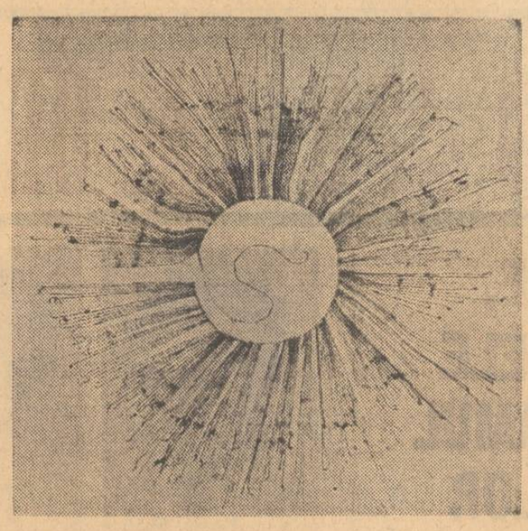

Un Kipu sau, cu alte cuvinte, „evidența contabilă" la incași.

Cînd spaniolii au pătruns în Peru, au descoperit, printre dovezile civilizației de aici, și o combinație ciudată de frînghii pe care se aflau, din loc în loc, noduri de mărimi și forme diferite. Mai tîrziu aveau să afle că acestea nu erau altceva decît „așa-numitele Kipu", sistem folosit de băștinași, care nu cunoșteau scrisul, pentru ținerea unor evidențe matematice. Fiecare nod, prin forma, mărimea și poziția sa reprezenta un număr.

Astfel de combinații de frînghii au fost cunoscute și în alte civilizații. Potrivit lui Herodot, Darius — pornind în războaie — lăsa o frînghie pe care se înregistra durata expediției respective. În sudul Indiei, logodnicii căpătau, din ziua înțelegerii, cîte o frînghie pe care erau obligați să facă cîte un nod în fiecare zi, pînă la căsătorie. Pescarii din Guineea lăsau soțiilor, cînd porneau în larg, cîte o frînghie care marca, prin numărul nodurilor conținute la întoarcere, timpul petrecut de aceștia în larg.

După unii savanți, rețeaua de careuri nu ar fi altceva decît o... „tablă de calcul".

Grație sistemului Kipu, guvernul incaș poseda informații numerice destul de exacte asupra situației regatului. În localitățile mai importante se aflau mai mulți „calculatori" — cel puțin patru — numiți Kipu-camayus (paznicii Kipu), cu misiunea de a înregistra toate datele statistice ale localității (populație, recolte obținute, sentințele tribunalelor etc.) și a le transmite în capitală. Kipu-camayus erau pregătiți cu deosebită grijă și aleși pentru probitatea lor. De altfel, într-o civilizație de castă, care nu cunoștea banii sau altă formă de comerț decît schimbul de produse, corupere era dificilă.

„Sistemul Kipu" conținea numai datele numerice. Diferențierea acestora pe domenii era făcută cu ajutorul culorilor diferite ale frînghiilor. Incașii nu posedau nici un mod de expunere în scris care să le permită comentarea datelor obținute. De aceea, cînd Kipu era transmis în capitală, unul din Kipu-camayus care l-au realizat, îl însoțea pentru a explica datele ce se raportau.

Absența comentariilor scrise este, evident, un mare handicap în interpretarea „sistemului Kipu". Rarele manuscrise datînd din secolul 16, scrise în spaniolă, dau cîteva indicii. Se merge, încă, pe ipoteze, în așteptarea unor noi descoperiri arheologice care să ducă la rezolvarea multor necunoscute existente. Lucrarea „Comentaires Royaux" scrisă de Garcilasso de la Vega, fiul unui cavaler spaniol și al unei prințese din Peru, vorbește, printre altele, și despre „sistemul Kipu". Un Kipu — se spune — se compune dintr-o frînghie principală, de care sînt legate mai multe sfori. Cîteva din acestea reprezintă un număr. Numerele sînt notate, după sistemul zecimal, în „etaje", nodul cel mai de jos reprezentînd unitățile, apoi zecile, pînă la zecile de mii, „etaj" aflat în apropierea frînghiei principale.

Etnograful american **A. A. Locke**, care s-a ocupat de studierea „sistemului Kipu", a descoperit un gen mai deosebit în care sforile sînt strînse pe grupe care, fiecare în parte, sînt reunite printr-o frînghie suplimentară pe care sînt, de asemenea, noduri. După savantul american, nodurile de pe frînghia suplimentară reprezintă suma numerelor notate pe sforile din grupe. Astfel, dacă o grupă exprima numărul oamenilor pe categorii de vîrstă, frînghia suplimentară exprima totalul oamenilor înscriși în toate grupele. În acest fel, evidența populației dintr-o localitate putea fi ținută în funcție de vîrstă, castă, meserie ș.a.

Kipu servea, totodată, drept calendar. Un manuscris de la sfîrșitul secolului 16 afirmă că, folosind Kipu, incașii țineau evidența „sărbătorilor, duminicilor, lunilor și anilor". Însă acești termeni sînt, după cum afirmă majoritatea specialiștilor, aproximativ preluați în limba spaniolă. Textul nu face alte precizări. Se poate crede — se întreabă savanții — că vechii peruvieni utilizau, pentru evidența timpului, luna de 30 sau 31 de zile și săptămîna de șapte zile, terminată printr-o duminică?

Acest manuscris ridică și o altă problemă. Suedezii Wassén și Tengstrand au semnalat, cu 30 de ani în urmă, un detaliu deosebit în colțul inferior sting al unei ilustrații ce reprezintă un incaș ținînd în mîini un Kipu. La picioarele personajului se află o rețea de careuri în care se află puncte, care, după cei doi cercetători, nu ar fi altceva decît o „tablă de calcul". Diverse surse arată că incașii — care nu știau să scrie — realizau calculele pe aceste „table", înainte de a le „înregistra" pe Kipu. În scobiturile din careuri (ceea ce se crede că reprezintă punctele) erau dispuse pietre sau semințe, care ajutau la efectuarea operațiilor. În ciuda absenței de date, cei doi savanți suedezi au încercat o interpretare proprie.

Desigur, lipsa altor dovezi care să confirme ipotezele emise, a dat naștere la multe rezerve în rîndul specialiștilor care consideră că, pentru elucidarea „enigmei matematice" din timpul vechilor locuitori ai Perului, trebuie făcute încă multe, multe cercetări. Astfel că, pentru moment, nodurile Kipu rămîn încă... nedezlegate.

Ion STOICA

NUNTA DE AUR

„La 2 mai 1970 scumpii noștri părinți **VIRGINIA** (71 ani) și **CONSTANTIN VOICU** (74 ani) din Caracal, str. Grigore Alexandrescu nr. 1, au sărbătorit împlinirea a 50 de ani de la căsătorie. Vă rugăm să le transmiteți urările de viață lungă, sănătate, fericire și bătrînețe frumoasă, din partea celor 3 fiice, tot atîția gineri și tot atîtea nepoate. Cu această ocazie ținem să le mulțumim pentru bunătatea și dragostea cu care ne-au înconjurat". Semnează **Veronica, Angela și Valeria.**

★

„La 26 aprilie 1970, părinții și bunicii noștri dragi, **ECATERINA** și **ELEODOR BĂDESCU**, din str. General Candiano Popescu 125, au împlinit 50 de ani de căsnicie. Împreună cu mulțumirile noastre, pentru dragostea cu care ne-au crescut și ne-au ajutat în viață, îi sărutăm și le dorim sănătate, viață lungă și fericită". Semnează **Mihai, Ruxăndrița și Magda.**

★

„Dragii noștri părinți și bunici, **ELENA** (75 ani) și **LAZĂR MOLDOVANU** (76 ani) din Rîmnicu-Vîlcea, au sărbătorit „Nunta de aur" la 20 aprilie 1970. Cu această ocazie, fiica, fiul, nepoții, ginerele și nora le urează din suflet viață lungă și sănătate pentru fericirea celor care îi iubesc și îi stimează". Scrisoarea este trimisă de familia **Fedeleș** din Rîmnicu Vîlcea.

★

„Copiii, ginerii, nurorile și nepoții au sărbătorit la 26 aprilie a.c. „Nunta de aur" a iubiților lor părinți **PARASCHIVA** (74 ani) și **VICTOR GLĂVAN** (76 ani). Au participat mulți prieteni și vecini. Le dorim din toată inima ani mulți și fericiți". Scrisoarea este semnată de Dumitru Dan.

★

„Bunicii noștri **IULIANA** (71 de ani) și **FELIX BRUCK** (81 de ani), din Galați, au împlinit la 22 aprilie a.c. 50 de ani de căsnicie. Dorim ca pe această cale să le urăm mulți ani fericiți și sănătate, mulțumindu-le astfel încă o dată pentru dragostea pe care ne-o poartă." Semnează elevii Dănuș și Cristian Iordăchescu din Galați.

★

„Iubiții noștri părinți, socri și bunici **GHINIȚA** și **TĂNĂSACHE FRANGULEA**, din satul Serbeștii-Vechi, com. Șendreni, jud. Galați, au împlinit la 6 ianuarie 1970 50 de ani de la căsătorie. Fiicele, ginerii și cei douăzeci de nepoți le doresc din inimă multă sănătate și ani mulți fericiți, mulțumindu-le pentru grija și exemplul frumos ce l-au oferit prin propria lor viață". Semnează Roman Gheorghe și Picioroagă Romică.

ȘTIAȚI CĂ...

...LAMA constituie și astăzi cel mai uzitat mijloc de transport în munții din America de Sud? Lama poate purta greutăți pînă la 60 kg și parcurge 50 km pe zi.

...PRODUCȚIA MONDIALĂ DE BERE este superioară celei de vin? Anual se produc circa 500 milioane de hectolitri de bere și 300 milioane de hectolitri de vin.

...DUPĂ CELE MAI RECENTE calcule, ghețurile din Groenlanda abandonează anual în mare o cantitate de 400 de milioane de metri cubi de gheață?

...STRUȚII trăiesc numai în Africa și în America și că dintre cele două specii, cea din Africa este comestibilă?

...PENTRU CONFECȚIONAREA unui costum bărbătesc de stofă sînt folosite circa 75 000 de împunsături cu acul, dintre care circa 38 000 sînt făcute totuși cu mîna?

...RECORDUL absolut al numărului de vizitatori ai expozițiilor mondiale este deținut de cea care a avut loc la New York în 1939? Expoziția se întindea pe o suprafață de 4 500 000 metri pătrați și a fost vizitată de 26 milioane de persoane.

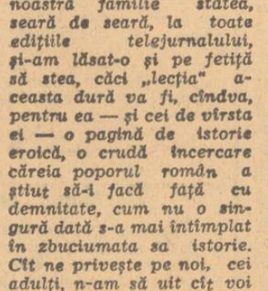

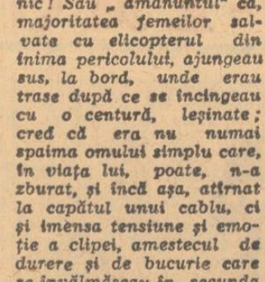

...DOMUL DIN MILANO este ornat cu 3 288 de statui?

...PRIMUL AVIATOR din lume care a executat un looping și a zburat cu capul în jos a fost francezul A. Pegoud? Evenimentul s-a petrecut în 1915 cu ajutorul unui monoplan Bleriot.

...ATUNCI CÎND S-A „INVENTAT" furculița, în perioada romanilor, ea avea numai doi dinți?

...PRIMUL VAS cu vapori care a traversat Oceanul Atlantic s-a numit „Savannah"? Vasul avea 350 de tone și fusese construit în anul 1818, la New York.

...ATUNCI CÎND OMUL strănută violent, el dă afară un jet de aer cu o viteză de circa 160 km pe oră?

...ÎNTRE ANII 1900 și 1903 doi italieni, Achille Galvani și Luigi Reiter au realizat o performanță neegalată pînă în prezent? Ei au făcut în timp de trei ani înconjurul lumii pe o bicicletă pentru două persoane.

...PENTRU A DIGERA 400 grame de apă vă este necesar aceeași perioadă de timp ca și pentru 70 de grame de pîine: 2 ore și jumătate?

REBUS • REBUS

CEI MICI ȘI DRAGI

ORIZONTAL: 1. Autorul ciclului de versuri „În loc de copilărie", din volumul „De la om la om". — Poftă de joc, la copii. 2. Din cînd în cînd. — „A fost...", — în basmele pentru copii. 3. Autorul tabloului „Copii în uniformă". — Localitate în S.U.A. — În viitor! 4. Clasic rus, autorul cărții „Părinți și copii". 5. Localitate în Marea Britanie. — Inspecții. 6. Interdicție deghizată... — Vîrf de tetină! — Bine! 7. A stîrpi insectele (igienă). 8. Nu are nume... (fem.) 9. Riu în Elveția — Port în arhipelagul Hawai. 10. Vîrf de munte. — Copil-erou al Revoluției Franceze, ucis în 1793. 11. Nume de băiat. — Copiii lor se numesc... mici. — Literă slavonă. 12. Autoarea cărții „Copilăria lui Lenin".

VERTICAL: 1. Scriitor francez, autorul cărții „Fetița ucisă". — Copilul copilului... 2. Ramură poetică. — Scriitor grec, autorul romanului „Un copil numără stelele". 3. „Copilul rege al codrilor de brad", dintr-o poezie de Eminescu. — Autorul suitei muzicale „Impresii din copilărie". 4. Neon. — Prefix de diminuare. — Jucării de lemn pentru un băiețel. 5. Alfa și omega. — Bir! — În toamnă! — Radu Ionescu. 6. Autoarea piesei de teatru „Atenție copii!" 7. Autorul grupului de povestiri „Mormîntul unui copil". — În cont!. 8 Autorul tabloului „Fetița cu pălărie de paie". — Prefix care înseamnă „viață". 9 Literă slavonă. — Tudor Zaharia. — Localitate în jud. Hunedoara. 10. Putere de caracter. (fig.) — O fetiță „neascultătoare"... 11. Gară C.F.R. pe linia București—Ploiești. — Autorul nuvelei „Copii schimbați". (Pavel)

N. ENE

Cuvinte rare: EDO — OLD EME — NUU

MEXIC '70

ORIZONTAL: 1. Echipă participantă est-europeană. 2. Prima campioană a lumii, participantă și în această ediție. — Oraș în R.F.G. 3. Eră. — Finalistă a ultimei ediții a Cupei Mondiale, participantă și la ediția actuală. 4. Instrumente muzicale cu clape. 5. Dinșii. — Combatanți la... șah. 6. Echipă participantă sud-est-europeană. — În bară! 7. Gol-geterul... pentru galerie. — Verbul meciului pierdut... 8. Una din problemele spinoase pentru mulți jucători oaspeți, în Mexic... — Ruptă din soare... 9. În Uruguay! — Echipă participantă europeană, fostă campioană mondială. — Nr. 1 și 2 în echipa Israelului! 10. Componenți ai Iranului! — Unul din patru vede Cupa... — A fura golul (în materie de arbitraj! N. R.) 11. Provincie în Spania. — Arie de privighetoare. 12. Țară în Orientul apropiat. — Trimis la coechipier... (sau la adversar! N. R.)

VERTICAL: 1. Țară latino-americană. — Echipă participantă din apusul Europei. 2. Din Peru! — Trial... ca la fotbal. — Semifinalistă a ultimei ediții, participantă și în acest an. 3. Scriitor francez din secolul trecut. — Situație în clasament. (fig.) — Particulă condițională. 4. Olimpia Georgescu. — Fac parte din regulamentul jocului. — În retur! 5. Echipă participantă, din nordul Europei. — Pantaloni rustici. 6. Producție vulcanică... (pl.) — Echipă participantă est-europeană. 7. Olaru Yvonne. — Sau. — America Latină. 8. Nota diapazonului. — Alfa și omega. — Încheie seria! 9. Ana Karenina. — Sodiu. — Echipă participantă din vestul Europei, dar necalificată la C. M. 10. În strînsă legătură. (fem.) — Somnorosul hibernal... 11. Scriitor sovietic contemporan. — Echipă participantă din America Latină, cu serioase pretenții la titlu... 12. ...Și alta din vestul Europei, cu tot atîtea pretenții! — Atac.

Corneliu VASILE

Cuvinte rare: AȚI — ILF.

DEZLEGĂRILE JOCURILOR APĂRUTE ÎN NUMĂRUL TRECUT

LEGENDELE NILULUI

ORIZONTAL: Apa — Scarabeu — Neit — Rîvnă — R — Ut — Amon — Isit — Berbec — Toth — I — Hohotun — Na — SL — Redus — Set — Et — Nil — Atum — Șoim — Liur — M — Aprod — Trahom — Ra — Tla — Smundu — Prea — Trăit — T — Ed — Nefertum.

VICTORII

ORIZONTAL: Statui — Slăvit — Triumfător — Ni — Radna — Magazin — Asa — Năut — Nume — Du — B — SR — Ry — Ar — Arcuri — Ci — R — E — Iaci — Laureat — M — Succes — Sus — Amara — Aca — S — V — Tare — Brăcuire — Ulisse — Doctor — Ri — Termale — An — Invinge — Olane.

Ce va apare?

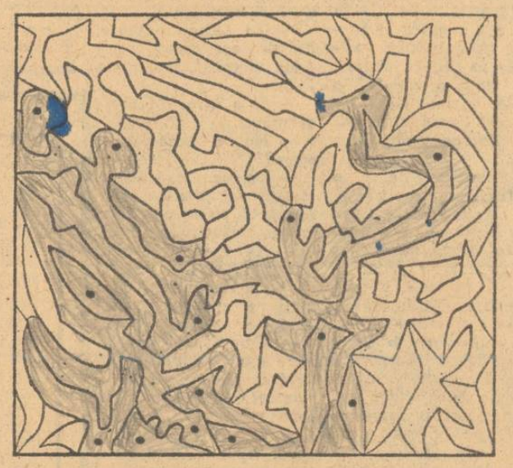

Colorînd spațiile înăuntrul cărora se află punctele negre veți afla un desen surpriză.

(Dezlegarea în numărul viitor)

De la 1 la 34

(Soluție)

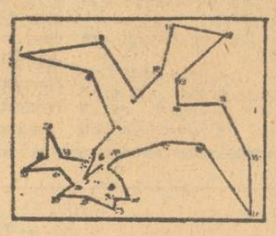

Agențiile și filialele Oficiului Național de Turism

au pus în vînzare locuri pentru odihnă și tratament în stațiunile: **BALVANYOS, MALNAȘ, VÎLCELE**, care se deschid la începutul lunii iunie

BALVANYOS — 800 m. alt., se tratează afecțiunile aparatului locomotor, ale sistemului nervos periferic, aparatului cardio-vascular. Apă curentă și încălzire centrală în toate vilele. Noi construcții sanatoriale, vile și cabane vă stau la dispoziție. Șiranduri cu apă minerală, în aer liber. Mofete și bazine pentru băi calde.

MALNAȘ — 500 m. alt. se tratează afecțiunile tubului digestiv, boli de nutriție, cardio-vasculare, băi calde, mofete, apă curentă în toate vilele. Peisaj pitoresc.

VÎLCELE — 300 m. alt. se tratează afecțiunile tubului digestiv și căilor biliare, ale sistemului nervos periferic. Se pot face și băi calde cu apă minerală. Stațiunea se recomandă pentru copii anemici. Zonă intracolinară, conifere, aer puternic ozonat.

Înscrieri și informații la agențiile O.N.T. din țară.

Rețineți din timp bilete!

(5108)

MEXICO '70 LA ORA STARTULUI !

ORAŞELE, STADIOANELE ŞI PROGRAMUL MECIURILOR

Facem, în aceste rînduri, o prezentare condensată a celor cinci oraşe în care se vor desfăşura meciurile turneului final al campionatului mondial, din dorinţa de a vă pune la dispoziţie un mic ghid al marilor confruntări din ţara care pentru aproape o lună de zile va deveni cartierul general al fotbalului mondial. Să începem deci...

GRUPA I: Ciudad de Mexico, capitala ţării, cu o populaţie de circa şase milioane de locuitori, este aşezat la 2 240 metri altitudine. Temperatura medie: 22—24 grade. Stadionul Aztec, pe care se va desfăşura şi finala, poate găzdui 108 000 spectatori. PROGRAMUL: 31 mai: Mexic — U.R.S.S.; 3 iunie: Belgia — El Salvador; 6 iunie: U.R.S.S. — Belgia; 7 iunie: Mexic — El Salvador; 10 iunie: U.R.S.S. — El Salvador; 11 iunie: Mexic — Belgia.

GRUPA A II-A: Meciurile acestei grupe se vor desfăşura în două oraşe, Puebla şi Toluca. Oraşul Puebla este situat la 136 km de capitala Mexicului, are o populaţie de 360 000 de locuitori şi este situat la o altitudine de 2 162 metri. Temperatura oscilează între 18—22 grade. Stadionul „Cuauhtemoc", este o copie fidelă a stadionului Aztec, însă cu o capacitate mult mai mică, de numai 35 563 de locuri. Toluca este un orăşel situat la 68 km de capitală, cu o populaţie de 96 866 de locuitori. Altitudinea: 2 680 metri. Temperatura între 14—17 grade. Stadionul poate primi 29 000 de spectatori. De remarcat că Toluca se află situat la cea mai mare altitudine din cele cinci oraşe care vor găzdui meciuri ale turneului final. PROGRAMUL: 2 iunie: Uruguay — Israel; 3 iunie: Suedia — Italia; 6 iunie: Uruguay — Italia; 7 iunie: Israel—Suedia; 10 iunie: Uruguay — Suedia; 11 iunie: Israel—Italia.

GRUPA A III-A: Guadalajara, capitala statului Jalisco, cu o populaţie de 1 200 000, este situată la 589 km de Ciudad de Mexico. Altitudinea: 1 700 metri. Temperatura oscilează între 22—27 grade. Stadionul „Jalisco" are o capacitate de 71 081 locuri şi a fost reamenajat în vederea turneului final al campionatului mondial. PROGRAMUL: 2 iunie: România — Anglia; 3 iunie: Cehoslovacia — Brazilia; 6 iunie: România — Cehoslovacia; 7 iunie: Anglia — Brazilia; 10 iunie: România — Brazilia; 11 iunie: Anglia — Cehoslovacia.

GRUPA A IV-A: Leon, capitala statului Guanajuato, se află la 395 km de capitala Mexicului şi are o populaţie de circa 300 000 de locuitori. Se află situat la 2 000 metri altitudine. Temperatura este, de obicei, în jurul a 22 de grade. Stadionul, o construcţie nouă şi modernă, cu o mare parte din tribune acoperită, are o capacitate de 25 000 de locuri. PROGRAMUL: 2 iunie: Peru — Bulgaria; 3 iunie: Maroc — R. F. a Germaniei; 6 iunie: Peru — Maroc; 7 iunie: Bulgaria — R. F. a Germaniei; 10 iunie: Peru — R.F. a Germaniei: 11 iunie: Bulgaria — Maroc.

LUCESCU

SĂTMĂREANU

DUMITRACHE

DOBRIN

CEA MAI TÎNĂRĂ ECHIPĂ NAŢIONALĂ A ROMÂNIEI

de Eftimie IONESCU

Înainte de a citi rîndurile care urmează, vă rugăm să priviţi „cartea de vizită" de alături, prezentarea cu care încheiem, în chiar ajunul începerii competiţiei supreme, trecerea în revistă a selecţionatelor care au cucerit un loc preţios în Mexic. Dacă aţi parcurs succinta înfăţişare a prezenţelor echipei României, de-a lungul deceniilor, la precedentele opt ediţii ale „Cupei mondiale", aţi remarcat — sîntem siguri — că cea mai grea, cea mai de preţ, cea mai prestigioasă intrare în turneul final rămîne aceasta, de la a IX-a ediţie, în ajunul căreia ne aflăm.

Fără a avea nici cea mai mică intenţie de a diminua meritele selecţionatelor care au figurat pe tabloul turneelor finale, dorim totuşi să atragem atenţia că, în cele trei ediţii — în care echipele române au ajuns pînă la ultima fază a competiţiei — calificarea a reprezentat examene mult mai uşoare sau... inexistente. În 1930 echipele au participat pe bază de simplă înscriere, în 1934, din seria de trei formaţii a selecţionatei noastre s-au calificat... două echipe, iar în 1938 intrarea în turneul final s-a obţinut fără meciuri, prin retragerea fotbaliştilor egipteni.

Nu încercăm, repetăm, „să tragem spuza pe turta noastră", dar locul mexican se arată cel mai acump din cite a cucerit vreodată o echipă naţională română. Eliminarea selecţionatei Portugaliei — marea revelaţie a ultimului C.M. — a echipei Elveţiei, specialista, unanim recunoscută, în calificări în turneul final şi a echipei Greciei, care s-a arătat cea mai periculoasă adversară (deşi nu avea blazoanele celorlalte două formaţii), iată o performanţă deosebită, indiscutabil cea mai mare din întreaga istorie a fotbalului românesc.

Sigur că, recomandată de o asemenea ispravă, naţionala României şi-a luat, implicit, pe umeri şi obligaţii superioare. Şi chiar dacă sorţii s-au arătat aşa de nemiloşi cu ea, fixînd-o în „seria infernului", selecţionata noastră trebuie să continue în Mexic drumul afirmării care a avut ca principale momente Atena şi Lausanne. Pentru că, cum bine se ştie, Lisabona — meciul inaugural al grupei — ne-a adus o înfrîngere... folositoare. Fără acel 0—3 de pe „Estadio Nacional", perioada cu adevărat nouă din viaţa echipei naţionale a României nu ar fi început...

S-a clădit, pe un parcurs accidentat (care n-a cuprins numai jocurile oficiale ale preliminariilor de amploare — va supune la dificultăţile maxime pentru fotbalul existent astăzi în lume, formaţia-speranţă a fotbalului nostru.

Dacă va reuşi să intre în rolul **„echipei care nu are nimic de pierdut"**, faţă de pretenţiile şi blazonul partenerelor de serie, unsprezecele nostru va continua, pentru întreaga lume a fotbalului, suita revelaţiilor oferite în cursa preliminariilor, suită apreciată pe toate meridianele ca cea mai mare performanţă din lupta pentru „un loc sub soarele Mexicului".

CARTE DE VIZITĂ

EDIŢIA 1930: calificată direct în turneul final. Repartizată în grupa a III-a: 3—1 cu Peru; 0—4 cu Uruguay, care s-a calificat mai departe. Formaţia de bază la acel campionat: Lăpuşneanu-Steiner II, Bürger-Rafinski, Vogl, Fierarul-Covaci I, Deşu, Wetzer I, Stanciu, Barbu II.

EDIŢIA 1934: calificată în turneul final prin cîştigarea seriei a X-a (de unde s-a mai calificat şi Elveţia). Pierde (1—2) meciul cu Cehoslovacia la Trieste, fiind eliminată astfel din optimi: a prezentat, în acel meci, formaţia: Zombori-Vogl, Albu-Deheleanu, Cotormani, Moravetz-Bindea, Covaci I, Sepi II, Bodola, Dobay.

EDIŢIA 1938: calificată în turneul final prin retragerea echipei Egiptului. Eliminată în optimi de echipa Cubei (3—3 şi, la rejucare, 1—2). Formaţiile aliniate în cele două întîlniri, în paranteză jucătorii introduşi în partida-rejucare: Pavlovici-Bürger, Chiroiu II (Felecan I) — Vintilă, Răşinaru, Rafinski-Bindea (Bogdan), Covaci I (Moldoveanu), Baratki, Bodola (Prassler), Bogdan (Dobay).

EDIŢIA 1950: nu a participat

EDIŢIA 1954: eliminată, în calificări, seria a VIII-a (cîştigătoarea seriei, echipa Cehoslovaciei).

EDIŢIA 1958: eliminată, în preliminarii, grupa a VII-a (cîştigătoarea grupei, echipa Iugoslaviei)

EDIŢIA 1966: eliminată în preliminarii, grupa a IV-a (cîştigătoarea grupei, echipa Portugaliei).

EDIŢIA 1970: calificată în turneul final, prin cîştigarea grupei I a preliminariilor, grupă din care au mai făcut parte echipele Greciei, Elveţiei şi Portugaliei.

Lotul fotbaliştilor noştri

1. **RĂDUCANU** (Rapid) — 24 ani — de 9 ori internaţional A
2. **ADAMACHE** (Steagul Roşu) — 29 ani — de 2 ori internaţional A
3. **GORNEA** (U.T.A.) — 25 ani — de 4 ori internaţional A
4. **SĂTMĂREANU** (Steaua) — 26 ani — de 20 de ori internaţional A
5. **IVĂNCESCU** (Steagul Roşu) — 28 ani — o dată internaţional A
6. **LUPESCU** (Rapid) — 29 ani — de 4 ori internaţional A
7. **DAN** (Rapid) — 28 ani — de 39 ori internaţional A
8. **DINU** (Dinamo Bucureşti) — 22 ani — de 16 ori internaţional A
9. **MOCANU** (Petrolul) — 28 ani — de 25 ori internaţional A
10. **DELEANU** (Dinamo Bucureşti) — 26 ani — de 11 ori internaţional A
11. **GHERGHELI** (Dinamo Bucureşti) — 28 ani — de 34 ori internaţional A
12. **NUNWEILLER VI** (Dinamo Bucureşti) — 25 ani — de 14 ori internaţional A
13. **DUMITRU** (Rapid) — 20 ani — de 3 ori internaţional A
14. **PESCARU** (Steagul Roşu) — 26 ani — o dată internaţional A
15. **DEMBROVSCHI** (Dinamo Bacău) — 25 ani — de 11 ori internaţional A
16. **DOMIDE** (U.T.A.) — 24 ani — de 6 ori internaţional A
17. **DOBRIN** (F.C. Argeş) — 23 ani — de 24 ori internaţional A
18. **ŢUFAN** (Farul) — 27 ani — o dată internaţional A
19. **DUMITRACHE** (Dinamo Bucureşti) — 22 ani — de 13 ori internaţional A
20. **NEAGU** (Rapid) — 20 ani — de 4 ori internaţional A
21. **LUCESCU** (Dinamo Bucureşti) — 25 ani — de 25 ori internaţional A
22. **ŢĂTARU** (Steaua) — 22 ani — debutant
23. **ANGELO NICULESCU** — antrenor
24. **EMERICH VOGL** — antrenor

INTERMEZZO CU...

ZEIŢA DE AUR

de Ioan CHIRILĂ

N-am mai stat de vorbă de patru ani... Adică, din seara în care Bobby Moore a închis-o în dulapul Chippendale... Îmi aduc aminte, atunci, la Londra, ziariştii i se adresau à la française... Pentru ei, zeiţa de aur era, simplu, Evelyne Lafleur-Rimet... Rimet e creatorul ei spiritual, iar Lafleur, sculptorul, cel care a zămislit-o...

— Ce mai e nou, domnişoară Lafleur?

— Mi-e, din nou, teamă.

— Teamă? Nu-nţeleg...

— Ţi-am mai spus, atunci, la Londra, că nu vreau să mă mărit. Îmi convine de minune logodna...

— Tot nu-nţeleg...

— Pentru că nu eşti în cauză. Eu, însă, sînt tare înfricoşată. Dacă Pele, Riva sau Rocha cîştigă turneul Mundialului '70, voi fi nevoită să-mi petrec tot restul zilelor într-o vitrină, la Rio, la Roma sau la Montevideo.

— Nu văd ce e rău în asta...

— E foarte rău... Eu nu sînt Cornelia, mama Gracchilor... Mie îmi place să cutreier lumea... Vreau să văd tot globul... Vreau să rămîn cîte patru ani în toate colţurile lumii... Degeaba se laudă fotbalul că „în împărăţia lui, soarele nu apune niciodată", dacă eu, progenitura lui de suflet, voi fi nevoită să înţepenesc locului, ca o halteră ruginită...

— La donna e mobile...

— Normal. Ca şi mingea de fotbal. Nici nu ştii cu cîtă înfrigurare urmăresc victoriile celor anonimi. La Sunderland, cînd coreenii l-au bătut pe Bulgarelli, am început să-mi fac visuri: voi vedea şi ţara...

— Dimineţilor liniştite...

— Dacă ţii atît de mult la automatismele gazetăreşti, fie... Un timp am urmărit şi succesele fotbaliştilor negri de la „Black Stars", dar totul a rămas o simplă iluzie... Cum e o simplă iluzie şi faptul că El Salvador sau Marocul...

— Spune-mi, de cine ţi-e frică mai mult?

— De italieni... Cînd am auzit cu ce atac vin, în Mexic, mi-am zis că soarta mi-e pecetluită... Apoi, însă, a intervenit operaţia lui Anastasi... şi mai e ceva... Îmi spunea o prietenă din Italia că nu poţi fi sigur niciodată cu azzurrii... E suficient ca Facchetti să se certe cu Prati pe chestia camerei de hotel, reproşîndu-i lui Valcareggi că balconul lui e mai puţin expus la soare, pentru ca totul să cadă baltă...

— Se exagerează...

— Ar fi bine să se exagereze.

— De brazilieni, ce zici?

— Nu-i prea văd. Trebuie să prindă o zi mult prea inspirată ca să treacă de serie... Nu ştiu de ce, am impresia că uruguaienii sînt mai periculoşi decît brazilienii, pentru că sînt mai duri şi mai cinici.

— Cu alte cuvinte, dintre cei mari, „cu două victorii", te temi de Italia...

— Şi o urmează vestgermanii.

— Nu e prea mult spus?

— De loc. Dacă Schön cîştigă la Mexico, sînt pierdută. Peste patru ani rămîn definitiv la Bonn...

— Aş vrea să te mai întreb ceva. Dar, te rog să nu mă menajezi... Ce zici de echipa României?

— Calculul hîrtiei, care e tot o invenţie gazetărească, spune că e normal să vă clasaţi pe locul patru în grupă... Dar asta nu înseamnă, încă, totul... Eu nu cunosc campionat mondial fără surprize... Totul e să găseşti echipa capabilă de o asemenea surpriză... În ceea ce mă priveşte, România poate fi o asemenea surpriză... Mă gîndesc în primul rînd la faptul că în momentul de faţă echipa României stă destul de modest la cota pariurilor. Eu, dacă aş fi bookmaker, aş da, de pildă, Anglia la 2—1, Cehoslovacia la 3—1, Brazilia la 4—1, iar România la 10 sau 15—1.

— Te-ai ţinut de cuvînt domnişoară Lafleur. Nu mă menajezi de loc.

— Să nu te sperie acel 15—1. E foarte bine... E foarte bine că lumea a uitat cele două „remize" cu Anglia şi acel 1—0 cu Cehoslovacia, urmat de un faorte onorabil 1—3 la Praga, acum vreo cinci ani.

— Mulţumesc, domnişoară Lafleur. Spune-mi deci, favoritul dumitale.

— Italia sau R.F. a Germaniei.

— Şi care e şansa noastră, a fotbaliştilor români?

— Veţi produce cea mai mare surpriză a campionatului.

— Contra cui?

— Prea multe vrei, domnule!

Cele mai bune echipe de fotbal în turneul final al Campionatului Mondial de fotbal din Mexic şi în Programul concursului suplimentar Pronosport C. M. 1970.

România—Brazilia
România—Cehoslovacia
Anglia —Brazilia
Belgia —U.R.S.S.

şi alte meciuri deosebit de atractive în acest concurs, care oferă tuturor prilejul de a cîştiga:

— premii în bani
— premii suplimentare din fond special, prin tragere la sorţi, pe bază de cupoane numerotate:

— autoturisme Dacia 1 100 şi Moskvici 408
— frigidere
— televizoare
— magnetofoane
— aparate de radio ş.a.

Depunerea buletinelor şi primirea cupoanelor pentru tragerea la sorţi se va face în perioada luni 25 mai—joi 4 iunie 1970.

Amănunte la agenţiile Loto-Pronosport şi în prospectele care se distribuie în mod gratuit.

(5110)

Vă mai amintiţi desigur de faimosul Garrincha? Fostul jucător al echipei naţionale a Braziliei a fost recent într-o vizită în Italia, însoţind-o pe soţia sa Elsa Suarez, o celebră cîntăreaţă denumită „regina Sambei", venită la Roma pentru a perfecta un turneu. Cu acest prilej, Garrincha a oferit un interviu reprezentanţilor presei italiene. La întrebarea referitoare la şansele echipelor în turneul final al Campionatului mondial de fotbal, el a răspuns că va fi o întrecere foarte dificilă din cauza altitudinii şi a numărului mare de meciuri şi că numai o echipă foarte bine pregătită din punct de vedere fizic şi avînd în lot numeroase rezerve cam de aceeaşi valoare cu titularii va putea ajunge în finală. În ceea ce priveşte desemnarea echipei cîştigătoare, el a înclinat spre Brazilia, Anglia sau R. F. a Germaniei.

ZIG-ZAG

Cunoscutul campion motociclist englez Alan Clews îşi pregăteşte moştenitorul pentru aceeaşi carieră sportivă. Iată de ce, la vîrsta de numai 3 ani, Austin posedă o mini-motocicletă echipată cu un motor de 98 cm.c. şi participă cu regularitate la antrenamentele tatălui său.

Dintr-un circ londonez a fugit o maimuţă, număr de atracţie din programul intitulat „Maimuţa motociclist". După program, ea a scos motocicleta de la locul ei şi a pornit val-vîrtej pe străzile metropolei. „Motociclistul" a atras atenţia agenţilor de circulaţie prin viteza nepermisă şi prin faptul că neglija culoarea roşie a semafoarelor. A început urmărirea ciudatului motociclist. Cînd a fost pînă la urmă oprită, maimuţa a coborît din şa şi a aplicat agentului de ordine un pumn zdravăn. Precum se vede, animalul nu era numai un motociclist încercat, dar şi un boxer talentat, ceea ce a făcut ca el să fie astîmpărat cu oarecare greutate.

CU PRILEJUL unui meci disputat la Diyarbakir (Turcia) între echipa locală şi Hatayspor (din divizia a III-a a Campionatului turc) spectatorii nemulţumiţi de deciziile arbitrului au invadat terenul provocînd grave incidente. Rezultat: 34 de persoane rănite (trei grav), numeroşi spectatori arestaţi în urma ciocnirilor cu poliţia care a folosit gaze lacrimogene.

PRONOSTICUL REVISTEI „MAGAZIN" LA CONCURSUL PRONOSPORT

1.	Chimia Sv. — Ceahlăul	1
2.	Dunărea — Poiana	1
3.	Metrom — Oţelul Gl.	1
4.	Progresul Br. — Flacăra	1
5.	C.F.R. Tim. — Metalul T.S.	1
6.	Chimia Rm. V. — C.S.M. Reşiţa	1
7.	Atalanta — Como	1
8.	Taranto — Regina	x
9.	Catanzaro — Varese	x
10.	Perugia — Mantova	x
11.	Piacenza — Monza	x
12.	Reggiana — Genoa	1
13.	Ternana — Foggia	x

AUTOMOBILISM

Zgomotele la motor

Se poate întîmpla ca la motor să apară unele zgomote diferite de cele normale pe care le face orice motor şi cu care fiecare posesor de automobil s-a obişnuit. Desigur, experienţa de a sesiza zgomotele şi mai ales de a le localiza se capătă în timp, după o practică îndelungată. Totuşi, e bine ca şi automobiliştii amatori să înceapă a se obişnui să deosebească zgomotele anormale.

Sînt două feluri de zgomote: joase (numite şi bătăi) şi ascuţite (numite şi ţăcăniturii).

Bătăile, începînd cu sunetele cele mai înfundate pot să provină de la: palier topit, sfărîmat, sau cu joc excesiv; lagăr de bielă cu aceleaşi defecte (zgomotul este mai puţin înfundat); piston care loveşte în marginea unei garnituri de chiulasă cu tăieturi prea mici pentru cilindri; bolţ cu joc mare în bielă sau piston; segmenţii de foc, lovind în pragul de uzură de la partea de sus a cilindrului, în urma unei reparaţii parţiale, la care aceste praguri nu au fost nivelate; pinioane de distribuţie cu jocuri mari (din cauza uzurii): dinte rupt, sudat, sau lovit la un pinion de distribuţie; jocuri mari la lagărele axului cu came; pistoane cu jocuri mari în cilindri; culbutor care loveşte în capac.

În majoritatea cazurilor, bătăile de piston se produc numai cînd motorul este rece. Dacă jocurile sînt excesive, pistoanele pot bate şi la cald. Sunetul produs, în special la rece, este sec şi neregulat. Ţăcăniturile, începînd cu cele mai ascuţite, pot proveni de la: detonaţii fără pre-aprinderi; zgomot slab însă cu frecvenţă foarte înaltă; detonaţii violente cauzate de obicei de pre-aprinderi; bătăi de culbutori cu jocuri mari; arc de supapă rupt; bielă care bate lateral în piston din cauza manetonului rectificat neparalel cu linia arborelui cotit; siguranţă sau pastilă de bolţ care joacă în piston; culbutor bătînd în marginea farfurioarei de reţinere a arcului supapei; bătăi metalice numai la mersul în relanti, care nu sînt influenţate de scurtcircuitarea unei bujii şi care dispar imediat ce se accelerează motorul; pinion de distribuţie cu joc pe ax (de obicei, pinion din textolit).

Mai sînt şi alte zgomote, dar cum nu ne-am propus aici să facem un curs complet de mecanică, vom mai reveni cu alt prilej. Esenţial este ca în aceste cazuri să nu mai circulăm cu maşina şi să chemăm specialistul care o are în întreţinere sau să ne adresăm unei staţii „Service". Trebuie să ţinem seama de faptul că identificarea cauzelor care produc zgomote are o mare importanţă practică, deoarece, în majoritatea cazurilor, bătăile sînt manifestări ale unor defecte mai mult sau mai puţin grave, care, de obicei, trebuie remediate fără întîrziere.

Decalogul automobilistului

Revista „AUTOTURISM" a întocmit un decalog pe care-l aducem şi noi la cunoştinţa cititorilor noştri. E bine să-l decupaţi şi să-l lipiţi pe bordul maşinii dv.

I. Primul comandament: să ai totdeauna frînele, direcţia, pneurile şi luminile în perfectă ordine.

II. Aşază-te corect şi comod la volan. Nu uita că de orice acţionare greşită a comenzilor depinde viaţa ta şi a celorlalţi.

III. Respectă semaforarele. Ţine dreapta. Nu orbi colegii care vin din sens opus, pentru ca mîine să nu te orbească pe tine.

IV. Înainte de a semnaliza, priveşte atent prin oglinda retrovizoare spre a te asigura că nu vei tăia drumul altora (greşeală foarte frecventă).

V. Cînd conduci, nu fuma. Nu te aşeza la volan obosit sau băut. Dacă nu te simţi bine, opreşte maşina în afara părţii carosabile a drumului.

VI. Nu te angaja niciodată în depăşire dacă nu ai certitudinea că o poţi face fără nici un pericol.

VII. A conduce înseamnă a prevedea. Regleazăţi permanent viteza de mers, astfel ca să te poţi opri în spaţiul pe care-l vezi liber în faţa ta.

VIII. Interzis nu înseamnă imposibil. Deci chiar în locurile unde legea îţi asigură prioritate, fii gata să te fereşti de un imprudent.

IX. Dacă vezi pe un altul făcînd o greşeală gravă, nu vocifera! Cel mult atrage-i atenţia cu claxonul.

X. Caută să reduci pericolul greşelilor altora, dacă vrei ca la rîndul tău să fii ajutat cînd greşeşti.

Noul automobil Austin 1800

CONCURSUL NOSTRU

BALONUL ROTUND

Pînă la 27 mai a.c. au fost triate şi înregistrate 93 500 bonuri de participare la concurs. Aceste operaţii continuă.

● **Niţu Teodor, Ploieşti:** Indicînd Metalul, fără nici o precizare, aveţi trei bonuri anulate. **Idem Tecu Cătălin, Bucureşti** — un bon.

● **Mănişor Gheorghe, Bucureşti:** Bonul rupt şi lipit nu este valabil.

● **Boroş Francisc, Bucureşti:** După cum vedeţi pînă în prezent „previziunile" dv. se realizează. Să sperăm că pînă la încheierea campionatului nu veţi fi dezamăgit. Vă dorim succes.

● **Mogoşanu Constantin, Tîrgovişte:** Nu există numele Metalul Reşiţa în divizia B. Două bonuri anulate.

● **Fotea Gheorghe, Bucureşti.** Decideţi-vă. F.C. Argeş nu poate ocupa şi locul 3 şi retrograda în acelaşi an. Un bon anulat.

● **Savin Georgeta şi Edgar, Bucureşti:** cinci bonuri anulate. Aţi trecut numele Ştiinţa Cluj şi Ştiinţa Craiova, inexistente în divizia A.

● **Troe Marin, Ilfov:** I.M.U. Medgidia nu figurează încă în devizia B. Un bon anulat. Idem **Iftode Petru, Roman** (Victoria Roman), un bon anulat.

● **Baru George, Bucureşti:** Cele două bonuri care indică Politehnica Timişoara (întrebarea a III-a) sînt anulate. Cînd am încheiat noi concursul echipa figura cu numele Ripensia. Idem **Pandelache Petru, Huşi,** un bon anulat.

● **Stoica Ion, Bucureşti:** Echipă cu numele C.S.M.S. — Tg. Mureş nu există. Un bon anulat.

● **Csöregi Ioan, com. Sînsimion-Harghita:** un bon anulat. Nu există echipă cu numele Siderurgistul Galaţi.

● **Vasilescu Dumitru, Ploieşti** (1); **Veloagă Neculai, Iaşi** (1); **Papadopol Victor, Constanţa** (1); **Szentannay Ioan, Timişoara** (3); **Munteanu Alexandru, Timişoara** (1); **Păunescu Octavian, Gorj** (1); **Ebergeny Mihai, Deva** (1); **Vlădoianu Ioan, Bucureşti** (1); **Leonte Victor, Galaţi** (1); **A. Carida, Bucureşti** (1); **Ciulacu Gheorghe, com. Ciudanoviţa** (1); **Nichiţelu Horia, Buzău** (1); **Cocoroveanu Ion, Constanţa** (1); **Iacob Eugen, Braşov** (1); cifrele din paranteze reprezintă numărul bonurilor anulate deoarece aţi trecut la întrebarea a II-a cîte o echipă din divizia B.

● **Stan Nicolae, Arad** (1); **Dinu Ion, Buzău** (1); **Vasile Alexandru, Ploieşti** (1); **Popescu Tudor, Prahova** (1); **Călin Maria, Piatra Neamţ** (1); **Arghiripol Ion, Constanţa** (1); **Cristea Maria, Birlad** (1); dv. aţi trecut cîte o echipă din divizia A la întrebarea a III-a, motiv pentru care aveţi anulate bonurile reprezentate de cifrele din paranteze

● **Preda Gelu, Buzău; Baciu Ion, Cîmpulung-Argeş; Dragomir Mariana, Tîrgovişte:** cîte un bon anulat. Numele Politehnica Bucureşti nu figurează în categoria B.

● **Negulescu Dan, Bucureşti** (1); **Dragomir Vasile, Tîrgovişte** (1); **Coruz Ion, Bacău** (1); **Victor Mărgăritescu, Ploieşti** (1); **Fănuţă Ion, Blaj** (1); **Ţucurel Nicolae, Braşov** (1); **Dumitru Sever Ovidiu, Buhuşi** (2); lăsînd cîte o întrebare necompletată sau trecînd o singură echipă în loc de două v-aţi anulat numărul de bonuri redat de cifrele din paranteze.

● **Utö Laszlo, Sf. Gheorghe** (1); **Brînzaru Vasilica, com. Fundulea** (1); **Cipcigan Ioan, Aiud** (4); **Chifor Aurel, Mediaş** (1); **Georgescu George, Bucureşti** (1); **Grama Ioan, Zăul de Cîmpie** (1); **Iordan Iancu, Bistriţa** (1); **Mărgean Grigore, Bucureşti** (1); **Necşa Alexandru, Brad** (2); **Bozic Procopie, Ploieşti** (2); **Prodea Gheorghe, Buzău** (2); **Bălgrădean Nicolae, Satu Mare** (1); **Grigoraş Alexandru, Iaşi** (2); **Ioniţă Gheorghe, Bucureşti** (5); **Miscov Alexandru, Orăştie** (1); **Dumitru Cornel, Bucureşti** (1); **Ciupleu Teodor, com. Romeni-Bihor** (2); **Gh. Restrmanu, Huedin** (1); cifrele din paranteze reprezintă numărul bonurilor anulate deoarece la întrebarea a III-a aţi trecut două echipe din aceeaşi serie a diviziei B.

● **Mihail V. Armăşescu, Bucureşti:** Dv. aveţi nouă bonuri anulate. Nu există echipă cu numele Politehnica Bucureşti în divizia A.

● **Pojor Artemie, Cluj** (2); **Moscalu Dumitru, Suceava** (8); **Stan Soreanu, Constanţa** (1); **Basoc Luban, Braşov** (2); **State Elena, Roman** (6); **Todiraşcu Adrian, Bucureşti** (2): echipă cu numele C.S.M.S. Iaşi nu există. Cifrele din paranteze reprezintă bonurile anulate.

— Redacţia şi administraţia Piaţa Scînteii 1, telefon 17 60 10 (1449—1400) Oficiul poştal 33, căsuţa poştală 4108. Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" —

În întîmpinarea naturii: În lupta pentru refacere: EROISM

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL XIV nr. 661 — Sîmbătă 6 iunie 1970 — 8 pagini 1,50 lei

Relatări din Tîrgu Mureș, Satu Mare, Dej, Alba Iulia și din localitățile de pe Dunăre transmise de colaboratorii noștri

O URIAȘĂ ENERGIE UMANĂ PULSEAZĂ ÎN LOCURILE UNDE VIAȚA RENAȘTE

- **În locul ruinelor se înalță șantierele reconstrucției**
- **Prietenii de nădejde ai muncitorilor din Tg. Mureș și Satu Mare**
- **La Dej, toată lumea folosește cuvîntul „trebuie"....**
- **A învinge, a birui : verbele cele mai prezente în reportajele de la fața locului**
- **Ritmurile acestor zile în așezările de pe Mureș și Someș.**

Acum o săptămînă, cînd așterneam pe hîrtie numele unor orașe și sate, aveam încă puternic în minte imaginile haotice ale așezărilor urgisite de ape. Le scriam numele cuprinși de o nemărginită durere. Astăzi, le rostim sau le dăm tiparului cu o undă de optimism care crește neîncetat. N-a fost zi, chiar și cele imediat următoare năvalei apelor, în care oamenii să nu se prindă cu un curaj și o tenacitate de nedescris în imensul șantier al refacerii, al înlăturării urmelor lăsate de cumplitele calamități naturale. Și-au învins și își învinge durerea, iau viața în piept, din nou, indiferent de vîrstă, fiindcă au simțit și simt zilnic că alături de ei stă întreg poporul, în frunte cu conducătorii săi. Fiindcă, indiferent de vîrsta și ocupația lor, cei care le stau în preajmă sau cei care le trimit ajutoare din toate țara le sînt frați, prieteni de nădejde.

Cuvîntul reconstrucție exprimă cel mai bine acum, acțiunea care, asemeni unei forțe uriașe a început să ridice case noi în locul ruinelor, să dea viață fiecărei mașini din întreprinderile avariate, să vindece răni adînci. Veștile zilnice ne îndeamnă și ne dau dreptul să fim optimiști, să fim din ce în ce mai încrezători în puterea oamenilor noștri, în ziua de mîine.

LA TÎRNĂVENI, secția de sulfat de aluminiu a Combinatului chimic lucrează cu întreaga capacitate. Lîngă maistrul Ioan Buta mesteresc 50 de tineri elevi veniți de la Școala profesională din Gheorghieni să ajute la reconstrucție.

LA TG. MUREȘ, întreprinderea Electromureș are drept oaspeți 70 electricieni, 50 lăcătuși, 12 proiectanți, 8 ingineri sosiți din București, Brașov și alte localități pentru a-i ajuta să normalizeze mai repede activitatea întreruptă de inundații. Toate întreprinderile din cadrul Combinatului de exploatare și industrializare a lemnului și-au putut relua activitatea datorită bușteni-lor, cherestelei uscate, plăcilor aglomerate, furnirului primit de la CEIL Piatra Neamț, Brașov, Suceava, Rîmnicu Vîlcea, Focșani, Brăila, Timișoara, practic deci, din toată țara.

Abia transcriem știrile de mai sus, primite de la colaboratorul nostru ION DELEANU, cînd din **SATU MARE**, redactorul nostru SIMION SĂVEANU ne aduce un interviu luat directorului adjunct al întreprinderii „1 Septembrie", tov. CRĂCIUN CRĂCIUNESCU. Iată ce i-a declarat acesta :

„După evacuarea apei din hală și după demontarea, gresarea și curățirea utilajelor de mîlul depus pe ele, în secțiile de prelucrări mecanice și de întreținere se lucrează din plin iar în secția presă, parțial. Muncitorii și tehnicienii fabricii au organizat schimburi prelungite, de 10—12 ore, căutînd să pună cît mai grabnic în funcțiune toate utilajele, producînd unele piese necesare pentru a se trece la producția curentă. Dintre cele două tunele cuptoare de ars piesele emailate, cuptorul nr. 2, mai puțin avariat, este în curs de reparație și uscare cu ajutorul unor guri de gaz natural. Vom încerca să-l dăm în funcțiune în aproximativ 10—15 zile. În privința celuilalt cuptor, care trebuie refăcut complet, deoarece a crăpat atunci cînd a venit în contact cu apa rece, sperăm să-l redăm producției între 15 august-1 septembrie.

CONTINUARE ÎN PAG. 2

CEASUL RECONSTRUCȚIEI

Au trecut mai bine de trei săptămîni de cînd asupra unor zone întinse ale țării noastre s-au abătut puhoaiele nemiloase ale apelor. Trei săptămîni de grele încercări, care au cuprins laolaltă imaginea distrugerilor și a unor suferințe de nedescris, dar și a unei mari forțe morale și materiale, față de care stihiile naturii au fost obligate să dea înapoi. S-a spus și s-a scris că ceea ce a făcut revărsarea apelor nu se poate compara nici cu urmările celui mai pustiitor război din cîte a cunoscut istoria. Și, cu toate acestea, nenumărate vieți omenești, care altminteri ar fi fost sortite pieirii, au fost salvate, s-a purtat o luptă aprigă ca pagubele materiale să fie reduse la minimum posibil, solidaritatea tuturor cu cei aflați în nenorocire a alinat nenumărate dureri, iar acum întregul popor se află încleștat în marea bătălie a refacerii, a reintrării în normal, în efortul ca, pînă la sfîrșitul acestui an, ceea ce ne-am propus să fie realizat integral.

Împrejurărilor dramatice prin care am trecut, întregul nostru popor le-a răspuns cu fermitate, într-o deplină sudură morală și politică. Eroism în zilele de luptă cu natura, eroism, acum, în zilele reconstrucției. Eroism de care a dat și dă dovadă fiecare cetățean, fără deosebire de naționalitate, de vîrstă sau profesie, pentru a se împotrivi deslănțuirii naturii și pentru a face ca viața să reintre în drepturile ei firești. Sînt prea palide cuvintele pentru a reda întreaga încărcătură de emoție pe care o provoacă amintirea abnegației cu care au acționat, primejduindu-și viața, nenumărați cetățeni, orășeni sau săteni, unii uitînd chiar că ei înșiși și familiile lor se află în situații grele ; recunoștința noastră a tuturor se îndreaptă cu întreaga căldură de care sîntem capabili către ostașii și tinerii noștri, muncitori, studenți, elevi, care, lucrînd zi și noapte, zăgăzuind adesea cu trupurile lor năvala apelor, au apărat pămînturi și așezări de furia rîurilor sau a Dunării ; și, mai presus de orice, nu vom uita nici-

Al. CORNESCU

CONTINUARE ÎN PAG. 2

FOTOCRONICĂ

Imagini din febra acestor zile consemnează fapte pe care copiii, nepoții și strănepoții noștri le vor cerceta cînd vor dori să cunoască cronica acestor zile ale anului 1970...

Aceste fotografii ne redau tot atîtea imagini ale oamenilor care s-au întors să curețe ruinele și să construiască alte case. Cu ajutoarele acordate de stat, familiile multor săteni din județul Mureș, ale lui Dan Vasile din Chețani, ale altor locuitori din satul Cuci, pun temeliile unor locuințe noi.

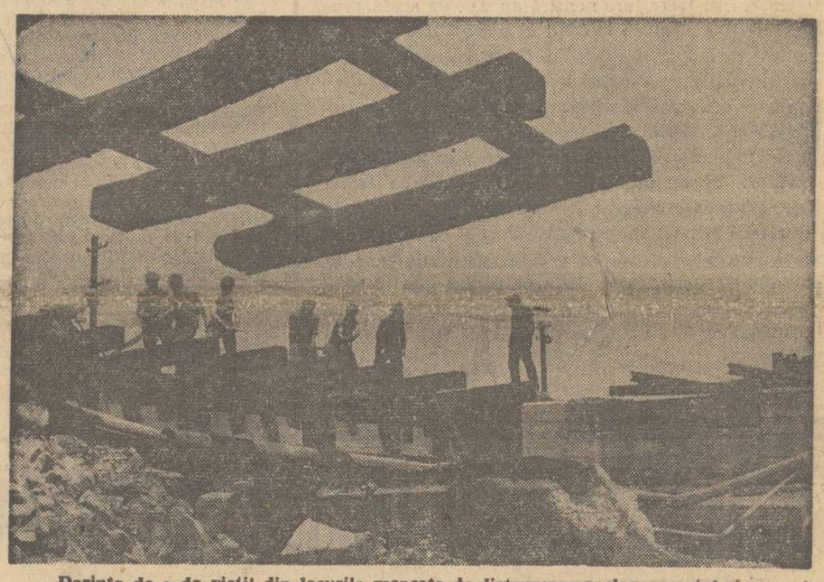

Dorința de a da vieții din locurile marcate de distrugerea apelor, aspectul ei normal, îl îndeamnă pe mii și mii de muncitori să-și ofere ajutorul pentru refacerea unui pod de cale ferată (în fotografia nr. 3 reconstruirea unui pod la Blaj, pe linia ferată ce duce spre

Cluj) sau la repunerea în funcție a electromecanismului de macaz din gara Lipova (în fotografia nr. 4). Ceferiștii și cei care i-au ajutat, ne-au oferit în ultimele săptămîni sute de asemenea imagini, mărturii ale bărbăției, hărniciei și zelului lor în refacerea căilor de comunicație întrerupte.

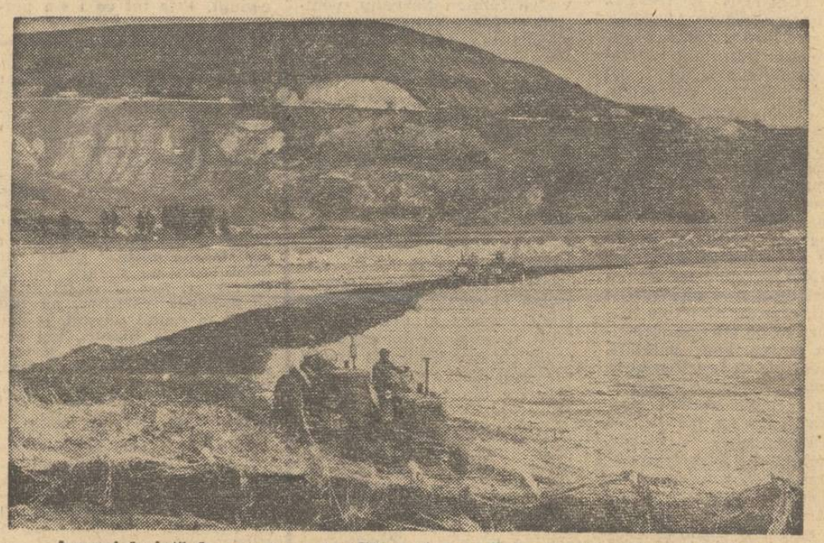

Aceeași dorință de a nu cunoaște odihna pînă ce ogoarele deposedate de rod nu vor fi ajutate să devină din nou fecunde îi determină și pe membrii C.A.P. Luduș să reînsămînțeze pămîntul de pe care s-au retras apele.

Fotografii de Nicu VASILE, V. MOLDOVAN și Gh. AMUZA

Naturaliști români în Cuba

EXPEDIȚIE ÎN PEȘTERILE DE PE LITORALUL MĂRII CARAIBILOR

(Pag. a 3-a)

LUCRĂRI ROMÂNEȘTI DEDICATE LUI BEETHOVEN

de Viorel COSMA

(Pag. a 5-a)

MICA BIBLIOTECĂ „MAGAZIN"

PARADISUL

de Alberto MORAVIA

(Pag. a 4-a)

A început campionatul mondial de fotbal

CORESPONDENȚĂ SPECIALĂ DIN GUADALAJARA

(Pag. a 8-a)

ÎN ÎNFRUNTAREA NATURII: ÎN LUPTA PENTRU REFACERE: EROISM

CEASUL RECONSTRUCȚIEI

URMARE DIN PAG. 1

cînd că, în fruntea tuturor acțiunilor pe care nu vom înceta să le numim eroice, s-a aflat permanent clasa muncitoare, s-au aflat comuniștii.

Sînt ani și ani de cînd dovadă după dovadă confirmă și întărește încrederea pe care poporul român și-a pus-o în partidul său comunist. Se poate spune că nu există ideal măreț pe care partidul să nu-l reflecte în politica sa, că tot ceea ce s-a făptuit în deceniile din urmă se datorește fuziunii intime care s-a creat între partid și popor. Sînt lucruri binecunoscute și recunoscute de fiecare. Lupta împotriva calamităților și pentru ștergerea urmelor acestora a dezvăluit însă noi laturi ale acestei extraordinare unități, ale neasemuitei încrederi de care se bucură partidul în rîndul maselor. Începînd cu secretarul general al partidului, care, cu vigoare, a condus și conduce această luptă împotriva stihiilor naturii, și pînă la activistul de partid dintr-o comună, întregul partid s-a aflat la datorie, în mijlocul oamenilor, căutînd și găsind soluții, îmbărbătîndu-i pe cei loviți de nenorocire, mobilizînd forțele pentru a reface ceea ce a fost distrus și a preîntîmpina alte distrugeri. Zilele grelei încercări prin care a trecut și mai trece țara noastră au dat, de aceea, proporții noi, și mai mari, unității indestructibile care s-a cimentat de-a lungul timpului, între popor și partid, stimei profunde de care se bucură în rîndul maselor comuniștii, activiștii, conducerea partidului.

Ne aflăm în ceasul cînd toate eforturile se îndreaptă spre reconstrucție. Evaluăm pagubele și croim planuri de viitor. Avem satisfacția de a constata, cu acest prilej, puterea economiei noastre socialiste, capabilă să se refacă într-un timp relativ scurt și să reintre în normal. Avem satisfacția să vedem manifestîndu-se, în toată plinătatea ei, forța clasei muncitoare, a întregului popor, hotărîrea, de o unanimitate impresionantă, de a nu precupeți nimic pentru a reda patriei chipul său înfloritor.

Al. CORNESCU

DUNĂREA, în puterea omului

Apele Dunării ale căror cote cresc de la o zi la alta, se zbat, gem din adîncuri, se aruncă lacome spre stavilele așezate pretutindeni. Ele atacă așezările omenești, ogoarele semănate, cimpiile. Sugrumat de barierele ridicate în cale, fluviul își alină însă furia învolburindu-se în propria-i matcă străjuită acum, pe tot parcursul său în țara noastră, de diguri puternice. De zile întregi, Dunărea amenințătoare e stăpînită de puterea omului. Unii îi măsoară cotele și avertizează neîncetat. Alții stau de veghe la digurile pe care le-au clădit ; le întăresc, le supraînalță. Veștile ,indicațiile se încrucișează cu mașinile care transportă utilaje, pămînt, nisip. Oamenii veghează capriciile fluviului, îi pîndesc zvîrcolirile și-i fac neputincioase miniile.

Miez de noapte în Cîmpia Olteniei... Călătorind cu o autobasculantă pe coronamentul digului ridicat în drumul Dunării, colaboratorul nostru ION BECHERU *ia parte la un moment de înaltă tensiune, care sparge liniștea orelor de odihnă după o zi de muncă îndîrjită. Se dă alarma : între kilometrii 5 și 6 se produce o infiltrație puternică de apă în corpul de pămînt al digului. Inginerul* Iancu Ilie *de la Oficiul de fond funciar și gospodărirea apelor dă cîteva indicații, iar ostașii de sub comanda locotenent colonelului* Vasile Oancea *preiau misiunea de a întări digul pe versantul nordic. Se muncește aprig, dar zorile izbucnesc luminînd holdele neatinse și digul neclintit de la locul lui. Din primele ore ale dimineții, forfota reîncepe. 700 de cooperatori din Ostroveni înalță din nou digul pentru a preîntîmpina viitura ce se anunțase. Printre ei, pot fi recunoscuți moș* Gică Filip, Radu O.A. Gheorghe *și tinerii* Niță Constantin, Floarea Ionele, Maria Mazilu *și eleva* Oprica Gh. Nicolaie, *mezina numerosului grup și alții, mulți alții. Printre ei, oșteni, tineri și bravi le întăresc forțele :* Ion Ladar *dintr-un sat pe care Someșul și Tibleșul l-au prins ca într-un clește, arădenii* Emil Mateuț *și* Ion Mureșan, Gheorghe Grigoraș *din Naipu, despre care maiorul* Constantin Maria *spune că este cel mai harnic dintre toți...*

Între Dunăre și Borcea, bogăția neasemuită a 600 000 hectare, această „fortăreață a piinii", — cum o numește colaboratorul nostru MARIUS GEORGESCU—**care a străbătut cu mașina sau cu șalupa mii de hectare așezate între baltă și Bordușani, Stelnica și Roșeți, Vădeni, Lunca sau Borcea, este apărată cu strășnicie. „Apa nu trebuie să pătrundă" a fost și este lozinca acestor zile. În numele ei, se iau hotărîri, se intervine, se înscriu zeci de fapte de eroism. Ca la punctul Repejoru, de pildă, la instalația de pompare 28, unde furtuna și valurile mari provocaseră o rană în inima digului. Fiindcă era noapte, sute de oameni au muncit, sub îndrumarea inginerului Claudiu Cotofana, directorul I.A.S. Bordușani, la lumina felinarelor și a lanternelor. Două zile și două nopți a durat înfruntarea între dig și apă. Oamenii au învins apa, plantînd la rădăcina digului 40 000 saci de pămînt. Așa cum au învins-o și o învinge locuitorii din județul Teleorman, care au de apărat 24 000 hectare cu holde bogate de grîu, porumb, floarea-soarelui și rapiță, care au de apărat Combinatul de îngrășăminte chimice de la Turnu Măgurele, comunele Izlaz, Bujoru, Pietroșani, Bragadîru și alte localități.**

Dată fiind răspunderea ce ne revine pentru apărarea acestor bunuri, a declarat tovarășul MIHAI DRĂGAN, prim-secretar al Comitetului județean P.C.R., colaboratorului nostru TEODOR FLĂMÎNZEANU, **precum și faptul că în această săptămînă Dunărea va atinge cotele maxime în raza județului nostru, am mobilizat puternice forțe umane și materiale care au întărit digul de apărare ce măsoară circa 60 km, am construit diguri noi și am intervenit prompt cînd apele au încercat să le străpungă. În adevăr, pretutindeni, de la Turnu Măgurele la Zimnicea și de aici la Pietroșani, mii de oameni apără bunuri în valoare de multe miliarde. Pentru construirea digului de circa 3 km, asemenea unui briu protector în jurul Combinatului chimic de la Turnu Măgurele, salariații de aici au primit ajutorul cooperatorilor și mecanizatorilor din Izlaz, din Cetatea, din Ciuperceni și din alte comune apropiate. Pietroșanii se apără prin munca neîntreruptă a cooperatorilor din comună. Punctul acesta nevralgic, în care o breșă la Dunării ar determina inundarea comunei și punerea în pericol a întregii zone spre Giurgiu, este și va fi apărat. La Zimnicea, unde se prevede o creștere a cotelor Dunării pînă la 825 cm, au loc zilnic intervenții rapide. Străduințile se înzecesc pe măsură ce cresc cotele apelor Dunării.**

Kilometru de kilometru, zidit și rezidit, digul ce încinge Dunărea este opera oamenilor care, așa cum relatează colaboratorul nostru CONSTANTIN SÎRBU, *„stau la „metereze" luptînd cu apele care trec, așteptîndu-le cu bărbăție pe cele care vin". Acei oameni care sînt nelipsiți de-a lungul celor 156 km cît măsoară digul de pe Insula Mare a Brăilei, celor 23 km ai digului din zona încintei Călmățui-Gropeni-Chișcani, celor 4 km din zona de apărare a orașului Brăila, celor de la Vărsătura. Acei oameni despre ale căror fapte alegem cîteva din relatările transmise de colaboratorul nostru...*

Caporalul Eremia Rodină *a căzut la datorie, suprins de valuri mari, la volanul unui camion, pe șoseaua dintre Galați și Brăila, alergînd să salveze oamenii și avutul lor. S-ar fi salvat dacă nu i s-ar fi prins un picior sub mașina răsturnată. De cîte ori trecem prin acest punct cu amfibia încărcată cu sinistrați din satul Vădeni, unde toate casele s-au prăbușit, de atîtea ori oamenii se descoperă cu pioșenie ca în fața unui mormînt de erou...*

Cercetînd dacă în satul-victimă n-a mai rămas nimeni fără ajutor, soldatul Ionel Nedelcu *a zărit pe acoperișul tăbluit al unei case, un bătrîn. Stătuse o noapte acolo, încleștat, să nu cadă în apele adînci. Soldatul i-a aruncat o frînghie pentru a se lega și a-l trage în amfibie. Funia s-a oprit aproape de el, fără ca bătrînul s-o apuce. Moș Dobre Tache, de 75 de ani, căuta frînghia deși capătul ei se afla lîngă el. „Nu o văd, dragii mei, le-a spus bătrînul ; de zece ani nu mai văd". Soldatul Ionel Nedelcu a sărit în apă, s-a cățărat pe acoperiș, a legat funia de creasta acestuia și cu bătrînul orb prins de spatele lui, a venit în mîini pe funie, pînă la ambarcațiune...*

Impresionantă a fost lupta locuitorilor din satul Mărașu, pe care l-am putea numi capitala Insulei Mari a Brăilei. Într-o noapte, apele Dunării, mînate de vînt, au început a arunca valurile peste dig. Ele puteau crea o breșă și pătrunde pe uscat. Dar locuitorii, avîndu-l în frunte pe Nicolae Noghi, *secretarul comitetului de partid, au luptat din răsputeri, la lumina felinarelor, să evite catastrofa. În acea noapte, două sute de elevi din Mărașu, adunați din proprie inițiativă, s-au alăturat părinților lor. Sute de saci cu pămînt au înălțat digul amenințat. Apa n-a mai putut pătrunde în insulă...*

Oamenii veghează, muncesc, ostenesc, își înving oboseala și iar muncesc. Stau la pîndă, fiindcă nu vor să fie surprinși de năvala puhoaielor înfuriate. Miercuri, cînd manuscrisele noastre erau culese de linotipiști, se anunțau creșteri noi ale apelor Dunării. Așteptarea și veghea și lupta nu încetaseră o clipă. Nici speranța victoriei asupra lor.

Lucia MANOLESCU

Monolog interior despre...

GM, OMENIE, SOLIDARITATE

de Victor BÎRLĂDEANU

Există evenimente răscolitoare care, prin însăși substanța și amploarea lor, obligă generații întregi la radicale, nu odată tragice, reevaluări ale semnificațiilor unor noțiuni ce altădată păreau solid sedimentate, cu un contur precis definit în conștiința publică. În asemenea clipe, realitatea pune un filtru nou și puternic în fața privirilor, filtru ce purifică noțiunile cele mai simple și cele mai complexe de toată zgura acumulată prin banalitățile uzajului cotidian.

Au fost suficiente aceste zile și aceste nopți de tragică confruntare cu absurditatea stihiei dezlănțuite, de crîncenă încercare a rezistenței fizice și morale a mii și mii de oameni, de neogoită bătălie cu cataclismul și cu moartea, pentru ca noțiuni ce odinioară ni se păreau firești, obișnuite, definitiv înregistrate și catalogate, să capete brusc sensuri și dimensiuni, valori și profunzimi nebănuite și tulburătoare.

Să ne gîndim, bunăoară, la cuvintele „dar" și „dăruire", cărora cîndva le atribuiam un sens strict limitat, individualizat, circumscris adesea relațiilor intime. Ne-a fost dat să fim martorii oculari sau confidenții unor momente în care „darul" dobîndea înțelesul unei supreme renunțări personale de dragul ajutorării aproapelui aflat în nevoie. Căci cum poate fi caracterizat altfel gestul acelei țărănci din Ostrovul Mare care a venit la centrul de colectare a bunurilor pentru sinistrați cu lada de zestre a fiicei sale, cu scoarțele, iile, fotele, așternuturile, pernele pe care le strînsese cu osîrdie maternă de-a lungul anilor ! E în această ofrandă atîta căldură omenească, încît sînt sigur că dogoarea ei va încălzi inimile celor ce se vor folosi de aceste lucruri.

Faptele se învolbură sub condei ca torențiii care au năvălit peste cîmpii și așezări. Sînt atît de multe încît îmi vine teribil de greu să aleg din noianul lor. Unul însă mi se pare, în cumplitul său dramatism, încărcat de neasemuite semnificații. E vorba de acea femeie din Beclean care, în noaptea tragică a catastrofei, a alergat în vecini să salveze o fetiță pe care o știa singură acasă. Cu ea în brațe a fost prinsă de furia viiturii și tîrîtă de-a lungul a vreo șapte kilometri. În mijlocul acelei bezmetice urgii, acelui infern de bulboane asurzitoare, femeia a avut, totuși, luciditatea și puterea de a se prinde de crengile unui copac a cărui coroană abia mai răsărea dintre ape. Și, pentru că simțea că forțele o părăsesc, că nu va mai putea rezista multă vreme presiunii necruțătoare a apelor, s-a legat de o creangă a copacului cu părul. În zorii zilei, a fost găsită în vîrful copacului, leșinată, dar strîngînd cu tărie la piept copilul salvat. Numai că, în pofida eforturilor ei disperate, fetița murise.

Poate că noțiunile cărora evenimentele acestor săptămîni le-au redat în cea mai mare măsură strălucirea primordială, înțelesul fundamental, sînt „om", „omenie", „solidaritate". Conținutul zguduitor de concret pe care l-au căpătat chezășuiește capacitatea oamenilor educați de orînduirea noastră de a înfrînge orice vicisitudine, orice urgie. Căci menirea lor esențială rămîne, în pofida oricăror dezastruoase capricii ale meteorologiei, una cu neputință de anihilat : a construi.

Cei de pe schele, cei de pe diguri răspund : prezent

„Prin eforturile susținute de zi cu zi, prin continuarea lucrului în fiecare duminică, să asigurăm o asemenea creștere a productivității muncii care să conducă — în lunile mai și iunie — la o producție marfă, peste prevederile planului și a angajamentelor inițiale, în valoare de opt milioane lei".

Acesta a fost răspunsul harnicului colectiv de la Uzinele „Vulcan" la vibrantul apel adresat tuturor cetățenilor patriei de Biroul Executiv al Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste. Un răspuns ferm, multiplicat în aceste zile la scara întregii economii naționale angrenată în viguroasa acțiune de susținere a reconstrucției, pe măsura forței și capacității nu o dată dovedite de către milioanele de cetățeni ai României socialiste.

Din noianul de fapte ce vin să susțină în aceste momente hotărîrea numeroaselor colective de muncă, ne-am oprit astăzi la cîteva desfășurate sau chiar finalizate în parte sub ochii noștri.

Venisem la uzina **„VULCAN"** să-i recunoaștem pe constructorii ce-i schimbă fața, întinerind această întreprindere bucureșteană a cărei vîrstă depășește o jumătate de veac. Și ca să-i cunoaștem mai bine, ne-am oprit în noua secție de montaj greu, ridicată de ei. O hală luminoasă, întinsă pe 7 000 mp, cu o structură suplă de oțel, în care am întîlnit la lucru ultimele echipe de finisaj.

— Întregul lot de construcții, conștient de însemnătatea lucrării pe care o execută, acționează în aceste zile pentru a crea front de montaj utilajelor tehnologice — ne spune **AUREL MIȘCA,** inginer șef la întreprinderea de construcții speciale industriale și montaj. **După cum se vede, cîteva dintre aceste utilaje au și fost așezate la locul lor. Se materializează astfel hotărîrea constructorilor și montorilor noștri de a preda întreaga hală de montaj greu pînă la finele lunii septembrie, în loc de termenul inițial care era în semestrul I-1971. Cu același avans va intra în funcțiune și secția nouă de sculărie (3 000 m.p.), unde luna aceasta începe montajul utilajelor.**

Zile, săptămîni și luni întregi de avans, cîștigate printr-o nobilă acțiune desfășurată de către montorii lui Boierescu și Esig, de dulgherii lui Măciuceanu, de fierar-betoniștii lui Vasile Costache, de zidarii lui Covrig, pentru ca prima echipă a constructorilor de mașini să poată intra mult mai devreme în casa lor cea nouă.

Bătălia constructorilor ar fi poate fără obiect, dacă nu am adăuga la faptele relatate și spusele lui MIRCEA IONESCU. Acest montor de înaltă calificare, împreună cu o echipă de zece oameni, și-a mutat aici locul de muncă.

— Fără inaugurare sau alte festivități, am intrat în hala aceasta modernă. Și trebuie să știți că aici începe fabricația unora dintre subansamblele celui mai nou produs al Uzinei „Vulcan", cazanul de 1 035 tone abur pe oră. Avansul cu care începem această fabricație, va constitui încă o contribuție la acoperirea pierderilor provocate de oprirea temporară a activității în unitățile din zonele calamitate.

În bătrîna uzină din Dealul Spirii, conjugarea străduinților constructorilor care îi întinerește baza tehnică, cu cele ale constructorilor de mașini, se finalizează acum în declanșarea unei „bătălii" fără precedent în industria noastră. Căci cazanul de 1 035 tone abur pe oră, de care a pomenit primul montor, sosit în noua hală a uzinei, va forma, împreună cu turbina de 330 MW, cel mai puternic grup energetic construit în țară. „Mîncînd" la fiecare 24 de ore 600 vagoane de lignit, cazanul intrat în fabricația uzinei bucureștene, un gigant metalic de înălțimea unui bloc turn cu 33 de etaje, va avea o producție orară de abur echivalentă cu cea a 125 de locomotive. Și nu va fi un secret pentru nimeni că la prestigiul sporit al mărcii „Vulcan", depusă pe modernul agregat, o contribuție au adus și constructorii halelor cele noi.

O altă imagine a înaltei responsabilități pe care o dovedesc oamenii în aceste zile, am avut-o deunăzi pe șantierele celor mai tinere vlăstare industriale ale marelui COMBINAT SIDERURGIC GĂLĂȚEAN. Ea se materializează în cele 80 de milioane lei lucrări de construcții și montaj cumulate în cursul lunii mai la noile obiective ale puternicei platforme siderurgice, realizare care îi situează pe constructorii gălățeni la o îndeplinire integrală a planului celei de-a cincea luni a anului.

Desigur că pentru un neavizat înfăptuirea integrală a planului, chiar dacă se situează peste media realizărilor lunilor anterioare, nu poate să apară la prima vedere ca un fapt deosebit. Și totuși pentru constructorii gălățeni numai așa poate fi apreciată izbînda lor din luna mai. Dar să ne explicăm. Timp de două săptămîni și mai bine, șantierele de pe platforma combinatului au dislocat la lucrările de ridicare a digurilor din județul Galați importante forțe de muncă și mijloace tehnice. Zile și nopți, cei rămași pe schelele noilor agregate siderurgice au muncit la fel de intens, neabdicînd nici un moment de la termenele devansate de punere în funcțiune pe care și le-au propus încă de la începutul anului. La cele două noi laminoare — de benzi la cald și la rece — la uzina cocso-chimică, la furnalul nr. 3 de 1 700 m c. ca și la alte obiective ale combinatului, ritmurile intense de lucru s-au menținut astfel încît să asigure permanent continuitatea frontului de execuție.

Tudor GHEORGHIU

O URIAȘĂ ENERGIE UMANĂ PULSEAZĂ ÎN LOCURILE UNDE VIAȚA RENAȘTE

URMARE DIN PAG. 1

Am suferit pagube destul de mari. Datorită stagnării producției acestea se ridică la un milion lei pe zi plus alte 10 milioane lei pierderi datorită inundării depozitelor de materii prime. De aceea, urgentăm reintrarea în producția curentă. Și trebuie să spunem că primim un ajutor substanțial din partea echipelor de muncitori și ingineri de la „Metalica" din Oradea, din partea celor 32 electricieni din Cluj, dintre care 10 automatiști de la „Metalul Roșu" care, în frunte cu directorul întreprinderii, s-au străduit să ne repare panourile electrice și electronice ale utilajelor, din partea firmelor străine. „Ferro" din Olanda, „Electrotehnica Adamoli" și „Moneta" din Italia care și-au trimis delegați pentru a stabili avariile produse la unele utilaje și piese necesare restabilirii lor. Ei s-au angajat să dea prioritate livrării către țara noastră a releelor electronice defecte".

LA TELEFON E DEJUL. Colaboratorul nostru AL. KISS ne relatează o corespondență pe care și-a intitulat-o : „Trebuie". Este cuvîntul folosit cel mai des la Dej, de trei săptămîni încoace. **„Trebuie să readucem viața pe aceste locuri,** declară tov. VASILE LĂDARU, prim-secretar al Comitetului municipal P.C.R., primarul orașului, **așa cum a fost înainte de urgia apelor. În virtutea acestui imperativ au muncit locuitorii Dejului care au curățat aproape tot nămolul lăsat de Someș pe străzi și în curți, care au ajutat ca toate resursele de energie electrică, gaz metan, apă potabilă, grav avariate să funcționeze acum normal. Fabricile din oraș, cu excepția unității „Refractara" care va începe să producă abia peste cîteva zile, și-au reluat din plin activitatea. Trebuie să construim apartamente noi pentru sinistrați. Din cele 5 000 apartamente ce vor fi construite suplimentar, în toată țara, 220 se vor înălța aici, la Dej.**

Trebuie, este cuvîntul pe care-l rostesc pionierii, soldații, muncitorii, toți locuitorii Dejului : **„Apa trebuie să dispară și mîlul și ruinele... Trebuie..."**

De cîte ori s-a folosit în aceste săptămîni verbul „a birui" ? Cine a mai numărat ? Încercăm să găsim un echivalent, fiindcă ultima corespondență primită, cea transmisă de colaboratorul nostru PAUL MARIAN, ne povestește cum a biruit Mintia — Mureșul. E drept că putem folosi verbul a învinge. Ne gîndisem însă la același cuvînt atunci cînd citisem relatarea colaboratorului nostru VIOREL CHIURTU, despre cei 1 000 de bărbați care au apărat comuna Nămoloasa din județul Galați de apele Siretului, rămînînd o săptămînă izolați ca pe o insulă, dar salvîndu-și casele și bunurile.

Puterea celor 1 000 de bărbați învinsese natura. Puterea solidarității umane învinge durerea și desnădejdea. Cine a trecut atunci, în zilele negre ale dezastrului prin Satu Mare și a putut rămîne nepăsător ? Nici chiar echipa de reprezentanți ai Agenției franceze de imagini, Didier Baussy, Jean-Paul Jansen și Jacques Alain Sempé, care după cum ne povestea Simion Săveanu, veniseră să filmeze și care, impresionați de ceea ce văzuseră în oraș, au cerut să participe, împreună cu o echipă de salvare, la pomparea apei dintr-o fabrică inundată.

A învinge, a birui : am folosit poate de prea multe ori aceste verbe. Dar ele exprimă cel mai bine încleștarea, tăria, perseverența omului și victoria lui. Să vedem dar, întorcîndu-ne la relatarea lui PAUL MARIAN, cum au reușit oamenii din MINTIA, localitate așezată în coasta Devei, pe cîlălalt versant al dealului cetății, unde acum doi ani a început construirea uneia dintre cele mai mari centrale termoelectrice din țară, să biruie Mureșul :

Pe șantierul termoenergetic de aici, luna mai a anului 1970 era așteptată cu emoție și cu pregătiri însuflețite. Cei peste 2 500 constructori, montori, energeticieni, pregăteau pentru această lună o a doua importantă premieră : intrarea în paralel a celui de-al doilea grup cu 10 zile înainte de termenul fixat prin plan. Dar luna mai 1970 nu avea să fie o lună obișnuită. Era ziua de 13 mai cînd pe șantier sosise vestea năpraznică : Mureșul, pașnicul și binefăcătorul Mureș, își ieșise din fire și pornise mînios lupta cu oamenii și bunurile lor. Lovise năpraznic în Tg. Mureș, scosese din circuitul național marea centrală electrică soră de la Luduș și acum năvălea în aval, făcînd prăpăd în cale.

Alarmă pe șantier. Răgazul lăsat de ape era scurt. Puhoiul se apropia de Alba Iulia. Stavilele barajului au fost complet deschise pentru a se da posibilitate apelor furioase să-și facă loc fără a distruge digul. Pentru a salva microhidrocentrala aflată chiar lîngă albia rîului, al cărui dig proteguitor cedase în fața apelor ce se ridicaseră cu 4 metri peste nivelul obișnuit și aveau un debit de 3 000 mc pe secundă, oamenii au hotărît ei înșiși inundarea cu apă curată ca s-o ferească de nămol și impurități. Scăpată de sub presiunea exterioară, a fost astfel salvată fără mari pagube. Mureșul a inundat doar stația de captare a apei potabile și depozitul de cenușă. Este tot ce i s-a permis să facă, aducînd pierderi cu totul neînsemnate față de cele ce ar fi putut surveni. Și în tot acest timp, centrala a funcționat normal pulsînd pe arterele energetice ale țării kilowați atît de necesari economiei naționale. 48 de ore, oamenii n-au plecat spre locuințele lor. Cantina, aprovizionată din plin cu alimente și apă minerală, funcționa neîntrerupt.

Cînd Mureșul a început să se retragă, constructorii și montorii au reînceput imediat munca pentru recuperarea celor două zile pierdute. Pînă la sfîrșitul lunii mai, așa cum se angajaseră, trebuiau să pună în paralel cel de-al doilea grup.

Duminică, în ultima zi de mai, eram prezenți pe șantierul Mintiei în așteptarea marelui eveniment. Înfrigurați dar siguri în gesturi, oamenii acționau cu siguranță, fiecare la postul lor. Cu o zi înainte, fuseseră făcute probele mecanice electrice. Seara, la ora 8, Mintia raporta : intrarea în paralel a fost realizată conform prevederilor. Mintia biruise Mureșul !

★

Acolo unde n-a putut birui puterea apelor, oamenii biruie greutățile : în fabrici, pe șantiere, pe ogoarele înmîlite. Se reconstruiește în ritmuri menite a reda vieții aspectul ei normal. Se reconstruiește în ritmuri a căror trepidație o simte țara întreagă.

Ovidiu se simte bine la București... și Francisc și Aurel...

Mulți dintre ei au venit doar cu amintirile. Amintiri prea crude pentru vîrsta lor. La temperatura dragostei, atenției cu care sînt înconjurați, teama, coșmarurile s-au estompat. Acum, povestesc simplu, bărbătește despre urgia apelor și despre noaptea aceea și despre zilele care au urmat. **„Știți, la dig am fost și eu. Ce mai loveau apele !"** *spune un băiat scurt de statură, căruia, de n-ar fi fost afirmația lui și confirmările colegilor, nu i-aș fi dat în ruptul capului, 14 ani.* **„Noi stăm la blocuri,** *îmi povestește altul, frumușel și vioi,* **și am rămas cîteva zile în casă, fiindcă eram ca pe o insulă"...** **„Casa noastră n-a rezistat",** *îmi mărturisește fără intonație un băiat mai înalt.*

De la amintirile pe care le deapănă fiecare dintre copiii aceștia veniți din Satu Mare la București, îmbrăcați în uniforme îngrijite, la fel cu toți băieții de vîrsta lor, și totuși parcă altfel, discuția noastră se leagă greu.

Nu vor să fie mîngîiați. Sînt mari și apoi... sînt băieți ! Nu susțin că nu le-a fost frică dar acum, la atîtea zile distanță și în mijlocul celorlalți băieți cu care învață, în mijlocul celor care învață și se joacă copii sătmăreni, aici în clasele școlii 150, din apropiere, unde își petrec ultimele două săptămîni de elevi ai claselor III, IV, V, VI, VII, VIII. Profesori cu vocea severă dar și mîngîietoare, medicii grijului care-i consultă, îngrijitoarele, bucătăresele, toți caută să le repună în drepturi copilăria, obiceiurile, micile satisfacții. Să nu simtă aici, greul prin care trec părinții lor, acolo. Să nu simtă aici, ecoul durerii și încordării cu care rănile de acolo se închid. Așa ca atunci cînd, cuprinși, ca orice copii, de dorul de casă, să poată așterne pe o carte poștală sau pe o ilustrată, rînduri pe care mama sau tata le vor citi cu nespusă bucurie.

Pionierilor unde dorm, mănîncă, învață și se joacă copii sătmăreni, aici în clasele școlii 150, din apropiere, unde își petrec ultimele două săptămîni de elevi ai claselor III, IV, V, VI, VII, VIII. Profesori cu vocea severă dar și mîngîietoare, medicii grijului care-i consultă, îngrijitoarele, bucătăresele, toți caută să le repună în drepturi copilăria, obiceiurile, micile satisfacții. Să nu simtă aici, greul prin care trec părinții lor, acolo. Să nu simtă aici, ecoul durerii și încordării cu care rănile de acolo se închid. Așa ca atunci cînd, cuprinși, ca orice copii, de dorul de casă, să poată așterne pe o carte poștală sau pe o ilustrată, rînduri pe care mama sau tata le vor citi cu nespusă bucurie.

COVACS FRANCISC din clasa a V-a B i-a scris mamei lui că se simte bine, învață și se distrează. **„Să n-ai grijă de noi",** *i-au scris părinților cei doi frați* ARSENE, OVIDIU *și* CĂLIN, *care locuiesc la blocuri, în strada Gheorghe Lazăr. Rîndurile scrise spun cam aceleași lucruri la toți : la* AUREL GIURGIUMAN *din clasa a III-a A, la* NAGY MIHAI, *fiul lăcătușului de la fabrica 1 Septembrie, la frații* OVIDIU *și* DAN KISS *la atîția alți. Poate imaginația devine săracă atunci cînd un singur gînd îi stăpînește pe copii : să-și liniștească părinții, să le trimită o alinare în momentele grele prin care trec.*

„Mă simt bine, învăț și mă distrez"... *se repetă în fiecare scrisoare. Mamele n-au însă nevoie de alte cuvinte mai meșteșugite pentru a suride, pentru a povesti acolo, vecinilor, prietenilor, tovarășilor de fabrică, de birou, că Ovidiu sau Mihai sau Călin sau Francisc sînt sănătoși și cei din București au grijă de ei așa cum ar avea de proprii lor copii. O grijă care merge pînă la amănunt.* **„Programul se respectă riguros, nu vă supărați, dar nu mai putem sta de vorbă"...** *s-a scuzat Petru Secară, unul din profesori care îi supraveghează. Băieții trebuiau să ia masa de prînz. După aceea? întreb.* **„După aceea, obligatoriu două ore odihnă, apoi pregătirea lecțiilor, și seara, film"** *îmi răspunde tovarășul Secară. Și mă retrag fiindcă nu mai încap în acest program riguros. Nu înainte însă, de a primi asentimentul băieților pentru a transmite acasă, la Satu Mare, asigurarea că sînt sănătoși, că învață bine și să trimit părinților o sărutare de fii cuminți și ascultători !*

L. MARINA

„Soiuz-9"

Luni 1 iunie, în Uniunea Sovietică a fost lansată pe o orbită circumterestră nava cosmică „Soiuz-9". Nava este pilotată de cosmonautul ANDRIAN NIKOLAEV, avînd la bord și pe cosmonautul inginer VITALI SEVASTIANOV. Echipajul navei are misiunea de a executa un amplu program de cercetări și experiențe.

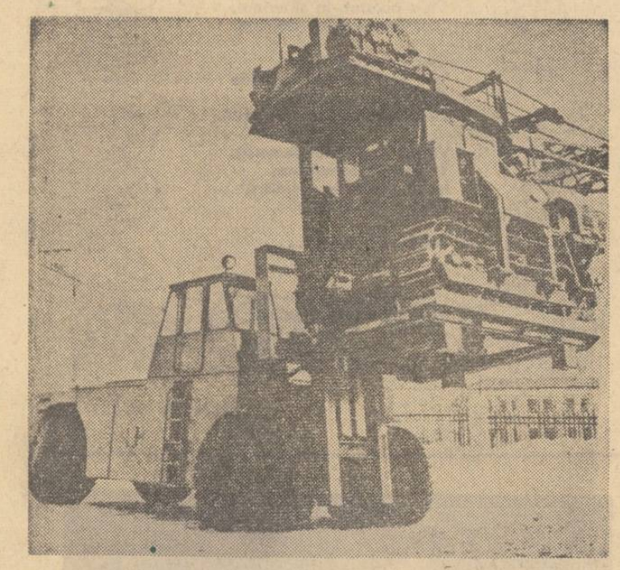

În orașul sovietic Sverdlovsk a fost realizat, pe baza proiectului Biroului central de proiectare, un încărcător gigant care poate ridica și transporta încărcături pînă la 25 tone. Înălțimea la care le poate ridica este de 3,5 m. Noile mașnii vor fi folosite la construcția obiectivelor industriale, la uzinele metalurgice, în porturile fluviale și maritime.

PE FIRUL EVENIMENTELOR

ÎN CERC

de Nicolae LUPU

Dacă în faimosul refren „Sur les ponts d'Avignon on y danse tout en rond" („Pe podurile din Avignon se dansează tot în cerc") s-ar înlocui un cuvînt — Davignon în loc de d'Avignon — ascultătorul n-ar putea sesiza deosebirea. Și totuși diferența ar fi mare deoarece cuvîntul original se referă la vechiul centru artistic și industrial așezat pe malurile Rhonului, iar Davignon, la diplomatul belgian care conduce Comitetul desemnat să pregătească propunerile pentru „unificarea politică" a micii Europe (Piața comună). În rest, între podurile din Avignon și Comitetul Davignon nici o deosebire. La ambele se „dansează în cerc".

După cîteva luni de lucrări, rezultatele au fost inventariate și stabilizate la ultima reuniune a miniștrilor de externe ai celor șase ce a avut loc la Viterbe, în Italia. Ce s-a hotărît? Unele ziare vest-europene s-au grăbit să și anunțe că s-a făcut „o cotitură" în făurirea unei structuri politice a comunității economice vest-europene. Dar analiza faptelor arată că lucrurile nu stau tocmai astfel. S-a propus ca miniștrii de externe să se întrunească de două ori pe an cîte două zile. Ziarul „Le Monde" arăta despre astfel de propuneri că pentru a crea o structură politică se pune problema „de a injecta chestiunile politice în viața comunității într-un mod serios, adică altfel decît doar prin reunirea miniștrilor în fiecare trimestru pentru un schimb politicos de vederi...". După cum se vede nici măcar ceea ce consideră „Le Monde" drept insuficient de serios nu s-a realizat pentru că propunerea de la Viterbe prevede întîlniri semestriale și nu trimestriale.

Dar chiar și așa propunerea n-a fost reținută decît ca ipoteză de lucru urmînd a fi studiată mai departe în Comitet. Franța și-a rezervat dreptul de a lămuri dacă nu cumva formula nu ar crea posibilitatea inacceptabilă ca țările candidate să aibă un cadru politic unde ar putea contesta hotărîrile celor șase. Se știe că Franța nu dorește ca țările candidate să fie asociate la activitatea politică atît timp cît nu au aderat la angajamentele economice comunitare. Or, formula de la Viterbe încearcă să găsească o soluție propunînd ca din cele două zile ale fiecărei întîlniri semestriale, una să fie dedicată discuțiilor între cei șase și a doua zi dezbaterilor cu participarea candidaților.

Într-un editorial dedicat diferitelor formule de acest gen, ziarul „Le Monde" constată că în direcția Europei politice a celor șase se avansează „în vîrful picioarelor".

Nu greșim dacă spunem că se dansează în cerc, cu deosebirea că „sur les ponts d'Avignon" în cîntecul cu pricina, pașii sînt mai repezi și cu călcătura mai întreagă decît în comitetul Davignon. E o chestie de partitură. Cu alta s-ar putea face mai mult.

Sake — băutură tradițională japoneză

Se pare că această băutură alcoolizată tradițională a Japoniei, obținută prin fermentarea orezului, cu un buchet ce se apropie de cel al maderei sau cherry-ului are o vechime care se pierde pînă în epoca neolitică. Avînd în componența sa 12 sau 16 la sută alcool, 0,2 la sută acid lactic și alte substanțe, servit rece sau cald, sake este aperitivul preferat al japonezilor în orice anotimp. Se potrivește meniurilor celor mai diverse, se bea în cupa tradițională a mirilor sau în cea rezervată întîmplării noului an. În această ultimă ocazie, sake se prepară în mod special și poartă numele de o-toso. Este cunoscut în ipostaza a patru calități apreciate după gustul, buchetul și durabilitatea băuturii. Veche de secole, băutura sake își pierde uimitor de repede savoarea. Tinerețea ei durează doar un an. Și doar în acest timp, băutura își păstrează prospețimea, gustul, buchetul care l-au adus faima. În imagine: o gheișă servind o ceașcă de sake.

BERNARD LAVALETTE *joacă actualmente la Teatrul Madeleine din Paris într-o piesă în care interpretează unul din rolurile principale, rol în care trebuie să fumeze în cursul spectacolului 4 țigări de foi și o țigară. De cînd interpretează acest rol a fumat 2000 țigări de foi și 500 țigări. Interesant este faptul că în viața sa particulară Lavalette este nefumător.*

JOHN CANBY, un fermier din statul Oregon (S.U.A.) vrînd să scape de cîinele său, l-a dus de patru ori într-o pădure îndepărtată. Dar de fiecare dată, patrupedul a găsit drumul înapoi. În a cincea sa tentativă, fermierul a dus cîinele mai departe, într-o pădure aproape neumblată. Cînd a vrut să se întoarcă, Canby și-a dat seama că a rătăcit. El a ajuns pe drumul cel bun luîndu-se după urmele lăsate de propriul său cîine !... De atunci, Fob a rămas în cușca lui...

DOI HOȚI din New York au hotărît să jefuiască o bancă. Timp de aproape 3 luni ei au săpat un tunel pînă la trezoreria băncii, situată într-o pivniță blindată dar, cînd au ajuns acolo, ei au dat peste doi funcționari care tocmai atunci făceau un inventar. Abia atunci cei doi spărgători au putut afla de la funcționari că banca dăduse falimentul cu o zi înainte.

În urma unor lungi căutări și experiențe, o întreprindere din Anglia a lansat pe piață un nou produs alimentar denumit simbolic „A 35". Este vorba de un aliment care imită perfect carnea (gust, culoare) foarte nutritiv (are peste 50 la sută mai multe proteine decît carnea obișnuită) și a fost obținut pe baze chimice de pe urma tratării (într-o formulă secretă) a țițeiului. Mulți specialiști susțin că asemenea produse constituie „mîncarea viitorului".

Cu ocazia prezentării în public a noului produs au fost prezenți numeroși invitați, printre care și gospodine, bucătari etc. În scopuri publicitare au fost prezenți și mulți artiști, printre care și cunoscuta cîntăreață Prudence Leith (în fotografia de mai sus).

DE PRETUTINDENI

WILIAM KLEIN, colaborator al secției teoretice a Centrului european de cercetări atomice este o strălucită dovadă a superiorității creierului uman în comparație cu cele mai perfecționate mașini. El știe pe de rost tabla înmulțirii pînă la 100 x 100, pătratele numerelor pînă la 1000, logaritmii numerelor pînă la 150, numerele prime pînă la 10.000. Fenomenala sa memorie îi permite să se ia la întrecere cu mașinile electronice de calcul. Acum cîțiva ani, cu prilejul recepționării unei mașini electronice de calcul de către o firmă britanică, el a indicat înaintea mașinii rădăcina pătrată a numărului 555 555 555 555.

LE BOURGET și Orly sînt dintre cele mai frecventate aeroporturi din Europa. Pe aceste aeroporturi pariziene trec anual în jur de 9 milioane pasageri și numai la Orly sînt vreo 12 000 salariați. Deoarece o extindere este absolut imposibilă, se pregătește construcția unui nou aeroport Paris-Nord, pe o întindere de circa 3000 ha, cu cinci piste, destinate în primul rînd pentru avioane gigantice și supersonice. În anul 1972 urmează ca acest aeroport să intre în funcțiune. Întregul proiect urmează să fie terminat în anul 1985.

„ÎMBRĂȚIȘAREA CARACATIȚEI"

Cele relatate mai jos s-au întîmplat în Antarctida. Echipat cu un costum de scafandru, un hidrobiolog s-a scufundat la adîncimea de 32-35 m pentru a lua probe din fauna din adîncuri. Pe neașteptate a văzut o hotă imensă plutind. Ajungînd în dreptul ei, și-a dat seama că este o caracatiță uriașă. Animalul masiv plana în apă privind omul, fără să încerce a se ascunde. Hidrobiologul s-a scufundat astfel încît gigantul să fie deasupra lui. Dar animalul rămînea impasibil. Atunci cînd scafandrul a atins-o, caracatița l-a cuprins cu cele opt brațe ale sale. Cînd a dat semnalul să fie tras afară, scafandrul a fost scos împreună cu neobișnuitul său însoțitor. Pe gheață a fost cu greu eliberat de povara sa. Caracatița avea tentacule lungi și groase, fiecare înzestrată cu 62-66 (în total vreo 500) de ventuze.

Naturaliști români în Cuba

Între 17 martie și 17 iunie 1969 un grup de speologi români au explorat peșteri din Cuba. Publicăm un nou fragment din însemnările lor.

EXPEDIȚIE ÎN PEȘTERILE DE PE LITORALUL MĂRII CARAIBILOR

3 mai 1969. După două zile de lucru la Topes de Collantes, în Sierra del Escambray, conform programului, mîine trebuie să pornim înspre Cienfuegos, „Perla Sudului", pentru vestita Grădină botanică Atkins. În drum este prevăzută cercetarea a două peșteri, „Cueva de Columnes" și „Cueva de Guanayaba", dintre care în ultima — ne previn colegii cubanezi — sînt foarte mulți șerpi „majá de Santa Maria".

Ne trezim dis-de-dimineață, în cîntecul splendid al unei „sinsonte" (Mimus orpheus), vestita „privighetoare" cubaneză, care imită cu succes alte păsări și — după cum ne spun cubanezii — chiar frînturi din imnul național. Este ora 7 și soarele se anunță ca deobicei foarte darnic. Se fac ultimele fotografii, împreună cu bunele noastre gazde și jeep-ul se pune în mișcare. Distanța de parcurs nu-i așa de lungă, dar zona pe care o vom străbate pare să fie foarte interesantă ca faună și floră, așa că ne grăbim.

Nu ajungem să părăsim această splendidă localitate de munte și un țăran ne face semn rugindu-ne să-l luăm în mașină. Ține în mînă o plasă cu un pui de „catey", un frumos papagal vorbitor cu penaj verde-gălbui pe care — ne spune proprietarul — îl duce la un „profesor" să-l învețe să vorbească, aceasta fiind vîrsta cea mai propice pentru ucenicie. Face mare gălăgie, mai ales la hopuri și tot drumul pînă la Trinidad (cel mai vechi oraș din Cuba), n-a încetat nici măcar un minut. În Cuba mai există un papagal vorbitor, „cottora" și a existat frumosul papagal „guacamayo" (Ara tricolor), ultimele exemplare fiind ucise de uraganul din 1850.

Șoseaua coboară printre coline pe care se profilează pîlcuri de siluete de „palma real", celebrul palmier ornament al cîmpiilor și colinelor „perlei Antilelor", obiect de admirație pentru turiștii străini, o providență pentru țăran. Căci cu lemnul palmierului, țăranul cubanez își construiește casa și cu frunzele o învelește ; fructele, strînse în ciorchine („palmiche"), le consumă porcii, iar din uleiul extras el prepară săpun ; în sfîrșit, vîrfurile și inima plantelor tinere le consumă și omul. Ici, colo, cîte un gigant de „seiba", uriașul arborilor antilieni, cu scoarța de pachiderm, ale cărui fructe adăpostesc un fel de bumbac, întrebuințat în industria textilă, la umplut saltelele, pernele etc. Nu lipsește nici „yarey"-ul, palmierul din ale cărui frunze se confecționează celebrele pălării „sombrero", nici „palma barrigona", denumit pentru înfățișarea lui și „palmierul cămilă" sau „palmierul cu burtă", nici „güira" ale cărui fructe se întrebuințează la confecționarea a tot felul de vase, lampadare și măști, căci coaja fructului fiind foarte tare, se pretează bine la prelucrat.

În văzduh se rotesc „sanitarii Cubei", rude ale celebrilor vulturi din Anzi, iar prin pomi se agită „cao montero", o micuță cioară care poate pronunța cuvinte. Avem ocazia să admirăm pe „tocororo", minunata pasăre națională a Cubei, pe „guacaica", pasărea cu coadă verticală, și pe „tojosa", porumbelul cel mai mic din lume, ceva mai mare decît o vrabie.

Ne apropiem de țărmul mării Caraibilor, căci a început să apară „marabu"-ul, un arbust mimozaceu originar din Africa de Sud, care, introdus ca plantă de ornament, s-a răspîndit așa de mult — propagat de vite — încît a devenit o adevărată plagă. Acoperă ca o perie suprafețe întinse, unde nici om și nici vite nu pot pătrunde. Se combate mecanic, se dă foc, se folosesc împotriva lui ciuperci parazite, erbicide pe bază de hormoni etc.

Ajunși în ramificația sudică a șoselei care leagă Santiago de Cuba de Havana, înaintăm puțin, apoi pe o potecă, printre arbuști „marabu" și „pringamoza", cu țepi foarte veninoși, ne îndreptăm către cele două peșteri. Este ingrozitor de cald ! Două ore ne sînt suficiente pentru a cerceta una, apoi pătrundem în cea de a doua, unde, chiar de la intrare ne reîntîlnim cu uriașele migale, păianjenii păroși de 8—9 cm lungime și cu șerpi boa, cărora cubanezii le spun „majá de Santa Maria". Aceștia pot atinge pînă la 5 m și sînt des întîlniți în peșterile în care se adăpostesc coloniile unei specii de lilieci consumatoare de polen, cu zborul foarte leneș. Folosind strimtorile, sau pur și simplu printr-o poziție verticală, vinează lilieci noaptea — cînd aceștia ies pentru hrană, dar și ziua, întrucît în peșterile Cubei (ca de altfel în toate peșterile din zonele calde), liliecii se află într-o continuă agitație. Cînd întîlnesc șerpii, cubanezii îi omoară. Și au fost omoriți foarte mulți căci din peșterile acestei țări s-au extras și se extrag cantități imense de guano, folosit ca îngrășămînt pentru culturile de citrice. Șarpele este folositor, căci distruge șobolanii, iar pielea preparată este întrebuințată pentru confecționarea de încălțăminte. Se crede chiar că pielea alină durerile reumatice, iar grăsimea are proprietăți curative.

Nu există șerpi veninoși în Cuba ; de altfel, singurul animal veninos, periculos pentru om, este un micuț păianjen negru, „vidua niga" (văduva neagră), care are o rudă și la noi, în Delta Dunării.

Din „Cueva de Guanayaba", timp de doi ani s-a extras guano, așa că fauna care se hrănește cu excrementele liliecilor, este foarte săracă în specii, dar te îngrozește cantitatea imensă de indivizi de „cucaracha", gîndacul mare de bucătărie, căruia cubanezii i-au mai închinat și un cîntec pe care-l auzi adesea și pe la noi. Nu lipsesc din această peșteră gîndacii „cocujo", cu organe generatoare de lumină puternică și continuă. Marele Humboldt relatează că în secolul XVI, pentru indieni, gîndacii constituiau singurul mijloc de iluminat în case și puși într-un fel de dovleac golit de miez și găurit, luminau noaptea călătorilor. Că, în sfîrșit, nu lipseau nici din părul femeilor la serbările nocturne și în multe regiuni ale insulei mai erau folosiți și ca monede.

Colectăm, notăm, luăm probe și apoi ne îndreptăm spre mașină, nu înainte de a captura de la deschiderea peșterii un foarte frumos „chipojo verde", o specie de iguană, o șopîrlă de vreo 25 cm, care-și schimbă culoarea ca un cameleon și cîțiva „mancaperro", miriapode uriașe, ca niște cărnăciori, cu glande veninoase, pe care călcînd vreun cîine, i se umflă labele și capătă niște dureri teribile.

Înainte de a ne urca în mașină, schimbăm cîteva cuvinte și fotografiem un grup de „casadores", vînători de „jutia conga", un animal rozător, care-i ucis pentru carnea lui destul de gustoasă.

Ca să ne mai răcorim puțin, facem un scurt popas la un țăran cu locuința lîngă șosea. Ca peste tot în Cuba, ni se servește cafea, apoi fructe de „plátano" (banane) și de „naranja" (portocale). Există în Cuba o varietate de banane care se consumă verzi, sub formă de felii prăjite, în locul piinii, iar ca portocale, pe lîngă cele obișnuite, foarte dulci, dar cu mulți simburi și miezul fibros și o varietate de portocale acre („naranja agria"), un condiment excepțional, înlocuind cu foarte mult succes lămîile. Și în timp ce consumăm aceste delicatese, ne amuzăm privind cum pe tulpina unui arbust, un mascul de „lagartija", o șopîrlă din familia iguanelor, bătînd din cap și cu coada ridicată, pornește la atac contra unui alt mascul care-i încălcase teritoriul. Este interesant de privit, căci în aceste momente de furie își schimbă și culoarea, devenind treptat, din verzi, maronii.

Ne luăm rămas bun și, înainte de a pleca, fixăm pe peliculă un splendid arbust de „papaya" cu fructe mari și coapte și care, ca aspect, culoare și gust, amintesc pepenii galbeni.

Șoseaua este plină de cadavre de crabi „Gecarcinus". Foarte frumos și variat colorați, cu îmbinări de culori variind de la galben la negru, acești crabi, întîlniți mai ales în zona de coastă, cad victime mașinilor, întrucît în loc să fugă, rămîn pe loc în poziție de atac.

Din loc în loc, în dreapta șoselei, se zărește cîte un imens arbore „algarrobo", un fel de umbrelă de soare a vitelor, cu fructe comestibile și lemn tare și cu miezul roșu, foarte bun pentru mobile. Micile lagune sînt acoperite de păduri de „mangle colorado", care alcătuiesc binecunoscutele „mangrove", cu rădăcini adventive ca niște cataligе, care pun tulpinele la adăpostul valurilor. Și peste tot, acolo unde apar pășunile, se văd cirezi de vaci, însoțite de micumono") sau baobabul, arborele cu fructele ca niște cîrnați („arbol de las salchichas") etc.

Liniștea serii este întreruptă de cîntecul ca de pîlpalac al „ranitei", cea mai mică broască din lume, avînd doar 12 mm ! Cită deosebire între aceasta și „rana toro" („broasca buhai"), care ne-a înfricoșat cu sunetele ei asemănătoare mugetului de taur, cu cîteva nopți mai înainte, la San José del Lago ! În Cuba există de altfel și cea mai mică pasăre din lume, o specie de colibri (de „picaflores"), de 25 mm (cu aripile întinse !) și cea mai mică specie de lilieci (5 cm lungime !)

4 mai 1969. După vizitarea grădinii, colectarea de fructe și efectuarea multor, multor fotografii, pornim înspre Havana. Străbatem peninsula Zapata, acoperită de multe mlaștini și păduri de „marabu", și ne oprim la Guama, ca să ne potolim setea (Cuba este vestită pentru multele și foarte reușitele sucuri de fructe) și pentru masa de prînz. Apoi pornim să vizităm rezervația de crocodili.

În rezervația de la Guama sînt peste 11 000 de crocodili, aparținînd unei specii care trăiește numai în această insulă. Se pare că această creșcătorie — ca și altele proiectate — vor furniza piei pentru export și pentru confecționat diverse obiecte. Am avut ocazia să vedem cum sînt dezgropate ouăle pentru a fi duse în incubatoare precum și parcurile cu pui, care, pînă cresc, sînt ținuți separați de părinți. La Guama am întîlnit și un pește — fosilă vie — „el manjuari", care poate atinge 1,50 m și care, datorită botului foarte lung mai este numit și peștele caiman. Aparține unui ordin foarte vechi, apărut în permian, deci cam acum 25 milioane de ani. Ouăle de „manjuari" conțin venin.

Ne despărțim de această rezervație cu regretul de a nu fi putut vedea și cele cîteva colibe de indieni, timpul fiind înaintat. Continuăm drumul spre capitală, străbătînd provinciile Matanzas și Habana, cu sol foarte fertil, acoperit de culturi de citrice și trestie de zahăr. Nu ne mai surprinde descoperirea unei alte fabrici de zahăr, căci am aflat că în Cuba sînt peste 160 ! „Zafra" (recoltatul trestiei de zahăr) este și aici în toi, peste tot zărindu-se echipe de „macheteros".

Expediția pentru cercetarea peșterilor din provinciile Camagüey și Las Villas s-a terminat, prilejuindu-ne multe observații și contactul cu specii de animale și plante foarte interesante. După cîteva zile de odihnă și aranjatul probelor, vom porni spre peșterile din provincia vestică a insulei, Pinar del Rio și Isla de Pinos, denumită și „insula tineretului", în cinstea brigăzilor de tineri voluntari care lucrează acolo.

Vasile DECU
Ștefan NEGREA
cercetători principali la Institutul de speologie „Emil Racoviță"

ÎNTÎMPLĂRI ADEVĂRATE

O CONFUZIE APROAPE INCREDIBILĂ

Locuitorii din Warneton, un liniștit sat din Flandra, au aflat la jumătatea lunii octombrie a anului trecut o întîmplare neplăcută. O consăteancă, Denis Laplace (33 ani), soția lui Bernard Wiekaert, și-a părăsit căminul și cei 6 copii, dispărînd fără urmă. Într-un bilet, Denise — cunoscută în general ca o femeie bună, dar cu o purtare uneori destul de stranie — arată că a luat hotărîrea de a pleca, după 12 ani de căsnicie, din cauza unei neînțelegeri grave cu soțul ei.

*

La numai o lună după dispariția lui Denise pe un riu ce trece la circa 5 km de sat, se pescuiește cadavrul unei femei. Se naște o bănuială și Bernard Wiekaert — soțul lui Denise — este chemat să vadă înecata. Îngrozit, dorind ca bănuiala să fie infirmată, el sosește la fața locului împreună cu socrul său Clovis Laplace. Ajuns lîngă cadavru, Bernard începe să tremure. Se apleacă, îi descoperă fața și o recunoaște. Părul, buzele, dinții, rochia îl conving că nefericita nu este alta decît tovarășa lui de viață.

— Este ea, e scumpa mea Denise, urlă disperat Bernard. Și îngenunchiat pe nisip lîngă moartă, plînge în hohote.

Alături tatăl lui Denise, bătrînul Clovis Laplace își vede fiica, o recunoaște — ca de altfel mulți alții : o verișoară, medicul, preotul etc. — și începe să-și smulgă părul. Autoritățile întocmesc actele și moarta este adusă acasă. Peste două zile este îngropată cu mare pompă și condusă pe ultimul drum de aproape toți consătenii. În cimitirul din Warneton apare un mormînt nou la care vin deseori soțul și cei 6 copii, localnicii, pentru a aduce un omagiu aceleia al cărui nume stă scris pe cruce : „Denise Laplace, nevasta lui Bernard Wiekaert, 1937—1969".

*

Aprilie 1970. Într-o dimineață, mai mult furișîndu-se jenată de fapta sa — fuga de acasă acum 6 luni — Denise Laplace a reintrat în sat. S-a oprit mai întîi la primărie unde a spus : „Sînt Denise Laplace Wiekaert și am nevoie de un act..." N-a apucat să spună mai mult deoarece funcționara căreia i se adresase, cînd a văzut-o a scos un țipăt și a leșinat căzînd de pe scaun. Au sărit colegii să vadă ce s-a întîmplat dar cînd au dat cu ochii de solicitantă, țipetele s-au înmulțit, a mai leșinat un bărbat. Denise speriată, neștiind despre ce este vorba, a fugit afară. Să alerge acasă n-avea curaj. Dacă soțul supărat n-o mai primea ? Așa că s-a dus cîteva case mai jos la o tutungerie, unde era patron un cunoscut de-al casei : „Vă rog să-i trimiteți vorbă lui Bernard că-l aștept aici". Fără a scoate o vorbă debitantul a dat buzna spre ușă, a ieșit în stradă și a început să alerge țipînd : „Doamne ce mi-au văzut ochii". S-a născut o panică de nedescris. Femeile țipau sau plîngeau, unii fugeau, au început să bată clopotele...

*

Azi în Warneton e iarăși liniște. Toți știu că întîmplarea amintită este urmarea unei confuzii aproape de necrezut. Bernard este necăjit că a cheltuit degeaba foarte mulți bani cu înmormîntarea. Denise stă în mijlocul familiei decisă să nu mai plece niciodată. Și uneori se duce să depună un buchet de flori pe... presupusul ei mormînt !

Fotografia, realizată în spitalul din orășelul Chelgrove din Anglia, prezintă (de la stînga la dreapta) pe Helen Spooner cu fiicele sale gemene Rebecca și Ruth, pe Patricia Poll cu fiii săi gemeni Nigel și Darrenn, pe Jennifer Kenny, cu gemenii săi Aiden și Emmett.

Ce element deosebit a reunit pe aceeași imagine pe tinerele mame ? Un fapt desigur mai puțin obișnuit. Toate trei sînt vecine, toate trei au născut gemeni și toate, într-un interval de 10 zile ! Un amator de calcule ale probabilității a socotit (deși este greu de verificat) că un asemenea fapt (avînd în vedere că localitatea are numai 1 000 de locuitori) se poate întîmpla o dată la un milion de cazuri...

CARTEA

DIN AMINTIRILE UNUI POET „CĂLĂTOR FĂRĂ VÎLVĂ" — GEORGE DUMITRESCU

de Boris BUZILĂ

Ciudată, neverosimilă soartă, aceea de a fi rămas încă din viață, după 18 volume tipărite, „călător fără vîlvă" sub specia literaturii! Un destin atît de îngrat l-ar putea îndemna să mediteze asupra acestui lucru mai întîi pe autorul însuși, și George Dumitrescu a făcut-o, în ultima din cele 18 cărți ale sale, de curînd apărută, „Călător fără vîlvă": **„Am fremătat, cu foșnet fraged, precum plopul / Din dimineață pînă-n seară; / Am plins ca salcia îndoită de povară / Tot plînsul lumii ce putea să doară — / Și, iată, spun: / N-am fost puternicul gorun, / Am fost un simplu, verde ram, / N-am spus prea mult — și nici cum vream / Din tot ce-aveam de spus".**

Sinceritatea cu care poetul își schițează această sugestivă autobiografie lirică descoperă în subsidiar motivele pentru care, poezia sa, nu fără ecou în anii prolifici se impune cu dificultuozitate noilor generații de cititori. Dar pentru George Dumitrescu, ca și pentru alți poeți, de altminteri, regretul „de a nu fi spus prea mult" poate fi o simplă poză lirică, pentru că oricît de „fără vîlvă" ar fi fost pînă acum traiectoria sa poetică, istoriile literare îl consemnează în epocă ca pe un autor „de foarte frumoase momente lirice" (G. Călinescu), valoros dascăl de literatură, publicist și conducător de reviste culturale.

Resemnat în izolarea pe care o deploră, l-am găsit pe George Dumitrescu într-un apartament din șoseaua Ștefan cel Mare, în ambianța căruia mobila bătrînească, cărțile cu legături trainice de demult, obiectele de artă veche par să acuze o ciudată criză de adaptare.

— De foarte multe ori, îndemnurile celor ce se dedică scrisului profesionist vin din partea dascălilor de română din licee. Spuneți-mi, și dumneavoastră, care știu că ați debutat ca licean, ați avut un astfel de mentor?

— Debutul meu ca licean a avut în adevăr un mentor, dar nu în persoana profesorului de română, ci a celui de geografie, care s-a întîmplat să fie prozatorul I.A. Bassarabescu. Elev al liceului ploieștean, m-am remarcat în ultimele clase prin preocupări literare, între care compunerea unui imn al școlii, pus pe muzică de profesorul I. Danielescu. În 1920, printr-un mișcător gest de camaraderie, colegii mei mi-au tipărit prima plachetă de versuri — „Poezii", cuprinzînd producția mea literară dintre 1915—1919. Fondurile fuseseră realizate prin organizarea unor reprezentații teatrale cu piesa „D-ale carnavalului". Placheta se deschidea cu o „scrisoare a domnului profesor I.A. Bassarabescu", în care, după ce-și exprima încrederea în vocația mea literară, spunea: „Și ne vei da numai poezie sănătoasă, așa cum strălucește ea în sînul naturii, și cum ne e drag s-o respirăm, ca pe o rază de soare într-o dimineață senină de mai".

I.A. Bassarabescu avea să mă introducă și în cercul „Convorbirilor literare", revista aflîndu-se atunci sub conducerea lui Simion Mehedinți, și mai tîrziu a lui Al. Tzigara Samurcaș, unde am lucrat o vreme ca secretar de redacție.

— Știu că în deceniul al treilea ați editat revista „Ritmul vremii"; cine vă erau colaboratorii?

— Primul număr din „Ritmul vremii", revistă „literară, critică, socială", a apărut în februarie 1925. Dintre colaboratori trebuie să-l amintesc în primul rînd pe fostul meu profesor I.A. Bassarabescu, pe Pompiliu Constantinescu, care publica poezii sub pseudonimul Hyperion, fapt puțin cunoscut pînă acum, și mai ales studii și

eseuri critice — inclusiv cele în care polemiza cu V. Pîrvan —, G. Murnu, Cincinat Pavelescu, V. Demetrius, Zaharia Stancu, Radu Boureanu, G. Talaz, Agatha Grigorescu-Bacovia, Mihail Steriade, Raul Teodorescu, Ion Gane și alții.

În anul al treilea, revista era pe punctul de a-și înceta apariția cînd norocul mi-a scos în cale un generos Mecena, Mihail Dragomirescu. „Nu mă interesează ce faci, ce scrii, pe cine publici, mie să mi-o pui pe masă cînd este gata", mi-a spus profesorul Dragomirescu. Astfel, revista pe care am purces-o din iluzii ale tinereții, a mai putut supraviețui.

— Ați fost unul dintre colaboratorii cei mai apropiați ai lui Mihail Dragomirescu. Ne-ar interesa să vă rostiți asupra activității criticului, așa cum ați cunoscut-o.

— Mihail Dragomirescu a reprezentat, prin considerațiile sale teoretice și prin exegeza aplicată, critica estetică, aceea care făcea abstracție de istoria literară și de toate considerentele socotite „extraestetice". Nu este locul nici cadrul să întreprindem aici reconsiderarea doctrinei estetice a lui Mihail Dragomirescu, mai ales că lucrul acesta s-a făcut, de pe pozițiile criticii marxiste, cu prilejul apariției ediției selective și al centenarului nașterii esteticianului român. Trebuie, cred, reținute două lucruri și anume: că „Știința literaturii" opera sa capitală, publicată în limbile română și franceză, în care își fundamenta filozofic atitudinea, a avut la timpul respectiv un larg răsunet în țară și peste hotare, atestînd valoarea școlii estetice românești, și mai ales că, prin critica aplicată, pe care el o cultiva ca puțini alții, Mihail Dragomirescu a ocrotit și propulsat o serie de scriitori, dintre care nu puțini s-au impus ca fruntași ai literaturii noastre. Dacă ar fi să-i amintim doar pe Liviu Rebreanu și Mihail Sorbul, încă ar fi de ajuns. În altă ordine de idei, oricît de paradoxal ar putea suna aceasta în auzul celor cu idei preconcepute despre „sistemul" lui M. Dragomirescu, criticul era un spirit de o mare receptivitate, neînchistat în formule, gata să asculte și uneori să accepte părerea preopinenților. Erau plăcute și în această privință discuțiile de la „Institutul de literatură", a cărui activitate a fost deseori minimalizată sau luată în derizione pe nedrept. Sala era veșnic plină, discuțiile tumultuoase, pătimașe, dar de o deosebită urbanitate și de o impecabilă ținută intelectuală. Nu vi se pare simptomatic faptul că toți frondeurii de atunci își amintesc astăzi cu gratitudine de maestru? „Pater pecavit", părinte am păcătuit, exclama — cu prilejul centenarului — Șerban Cioculescu, unul dintre turbulenții — la modul superior intelectual — de atunci. Să nu uităm, de asemenea, că toți profesorii de română ieșiți din școala sa au făcut operă constructivă, au ajutat la pătrunderea elementului de apreciere estetică în opera literară. Mihail Dragomirescu poate fi acuzat de estetism, de didacticism, de faptul de a nu fi cultivat stilul, de a nu-și fi înflorit impresionist părerile, pe care și le dorea de fapt judecăți de valoare, nu păreri, dar credința lui în adevăr, refuzul impresiei superficiale, trecătoare, nu pot să nu ne trezească admirația.

— Ce gînduri vă deșteaptă poezia contemporană?

— Citesc aproape tot ce apare în materie de poezie. N-am să comentez texte și nici n-am să înșir nume. Dacă această afirmație vă satisface, aș putea spune că mă păstrez în expectativă, împărtășind cumva atitudinea mărturisită odată de Al. Philippide. Există încă o inflație a celor cu nume de poet — nu pot să zic a poeților — facilitată deopotrivă de atitudinea prematur încurajatoare a editurilor și revistelor. De aici, o explicabilă dezorientare a publicului, urmată ca primă consecință de diminuarea tirajelor. O selecție mai severă, atît în revuistică cît și în munca editorială, nu ar dăuna, ar fi chiar necesară. Bintuie multă „modă" ca orice generație, generația actuală este într-o oarecare măsură iconoclastră. Cu vremea, ceea ce e valabil din ea va deveni clasic. Pentru a crea cadrul unei orientări oricînd posibile în fenomenul literar contemporan, cred că avem nevoie, într-o mai mare măsură, de o critică îndrumătoare. Nu de una pur constatativă, făcută de cele mai multe ori cu excesivă îngăduință.

— Aveți ceva gata pentru tipar?

— Deocamdată nu. „Călător fără vîlvă" m-a obosit scriind-o, m-a obosit tipărind-o.

— Care vă este, în momentul de față, dorința cea mai... dorită, iertați-mi pleonasmul.

— Să fac gazetărie culturală cu vigoarea anilor de la „Ritmul vremii"; să public poezii, să fac critică, să pot susține o rubrică...

Festivalul internațional al cărții de la Nisa, la a doua ediție

Nisa, frumosul oraș de pe riviera franceză, a găzduit timp de șase zile, la sfîrșitul lunii mai, cea de a doua ediție a Festivalului internațional al cărții, manifestare inaugurată anul trecut dar care și-a dobîndit de-acum un incontestabil prestigiu.

Un mare număr de țări, Anglia, Belgia, R. D. Germană, Republica Federală a Germaniei, Elveția, Italia, Mexic, Polonia, Portugalia, ROMÂNIA, au organizat standuri cu cărți. Alte standuri reprezentau UNESCO, Radioteleviziunea franceză, industria hîrtiei, a tiparului, comerțul cu cartea, legătoria, artele decorative din Nisa. O serie de colocvii și mese rotunde au abordat problema raporturilor literaturii cu presa, televiziunea, cinematografia, „crearea culturii de masă", circulația cărții. Au fost decernate premiile „Vulturul de aur" și „Vulturul de argint" unor lucrări remarcabile.

Printre noutățile de anul acesta au fost apreciate cu deosebire cele trei expoziții puse sub egida festivalului. Una, organizată de Biblioteca națională din Paris prezenta o retrospectivă a cărții școlare de la sfîrșitul secolului al XVIII-lea pînă în 1914, în cadrul căreia era reconstituită o sală de clasă, de școală primară, de la sfîrșitul secolului al XIX-lea. A doua, organizată de Ministerul Afacerilor Culturale al Franței prezenta manuscrise ale unor mari poeți, Eluard, Mallarmé, Supervielle, Max Jacob, Char, Ponge, Claudel precum și reviste de poezie. În sfîrșit, a treia expoziție înfățișa o insolită colecție de cărți-obiect, de la cartea-cutie sau cartea-sacoșă, la cartea-surpriză. În cadrul festivalului, renumita editură de artă Skira a prezentat, de asemenea, o amplă retrospectivă a activității sale timp de patru decenii.

Într-o cabană studențească din Munții Pădurea Neagră

COLOCVIUL LUCIAN BLAGA

Corespondență specială pentru „Magazin"

Studenți și profesori de la secțiile de limbi romanice ale facultăților de filologie din șase centre universitare ale R.F.G.—Freiburg, Heidelberg, Tübingen, Stuttgart, Köln, Aachen — s-au întîlnit timp de trei zile la cabana studențească a Universității din Freiburg, din Munții Pădurea Neagră, pentru un colocviu consacrat lui Lucian Blaga.

Organizat sub auspiciile societății „Mihai Eminescu" a studenților facultăților de filologie a Universității din Freiburg, colocviul s-a bucurat, de asemenea, de participarea unor oameni de litere români aflați la specializare sau doctorantură în R.F. a Germaniei cît și a altor oaspeți de peste hotare. Așa cum sublinia președinta societății „Mihai Eminescu", Monica von Lersner, colocviul și-a adus o contribuție de valoare la cunoașterea de către studenții prezenți a adevăratelor dimensiuni ale poeziei lui Lucian Blaga.

În încheierea simpozionului a fost adoptată o telegramă adresată ministrului învățămîntului al Republicii Socialiste România: „Studenți și profesori de la șase universități din R.F.G., reuniți în Pădurea Neagră la colocviul Blaga — se arată în telegramă — vă trimit de la izvoarele Dunării atît de blîndă aici și atît de nemiloasă acum în Cîmpia română, cel mai sincer mesaj de compasiune pentru urgia abătută asupra României. Sîntem alături de încercatul popor român, asigurîndu-vă de tot sprijinul nostru".

Odată cu trimiterea telegramei, studenții prezenți au luat inițiativa de a solicita Ministerului Învățămîntului al României încuviințarea ca împreună cu alți colegi ai lor, în timpul vacanței de vară, să poată lucra la reconstruirea unui sat românesc distrus de furia apelor. Materialele de construcții pentru noul sat la care își vor aduce contribuția studenții vor fi colectate de ei și trimise în România.

Mircea MOARCAȘ

RONDELURI

de Cicerone Theodorescu

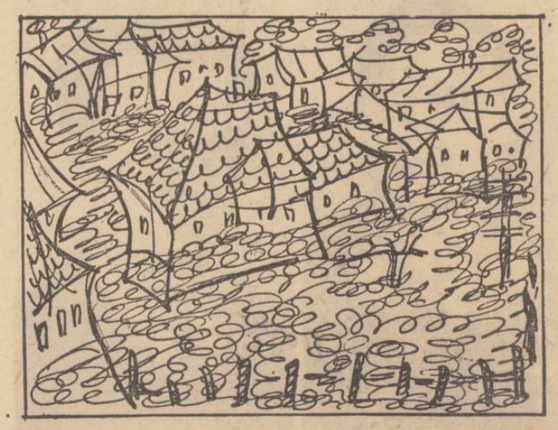

ALBIILE CER IERTARE

Albiile cer iertare
Blestemîndu-și mal și unde
Că n-au stat, la stăvilare,
Scut tempestelor imunde.

S-or tîrî, tînguitoare,
Prin desișuri s-or ascunde
Albiile: cer iertare
Blestemîndu-și mal și unde.

Vetrei, brazdelor fecunde,
Turmelor neștiutoare,
Ierbii, grînelor fecioare,
Coperișurilor scunde,

Albiile cer iertare...

Desen de Tia PELTZ

Avizier

ȘCOALĂ DE PĂPUȘARI! În cadrul „Centrului de perfecționare al cadrelor din C.S.C.A." a avut loc un nou ciclu de perfecționare al artiștilor păpușari de la teatrele din țară. Timp de opt luni, Dorina Tănăsescu, Brîndușa Zaița-Silvestru, N. Massim, Ana Predescu-Uto, Zoe Anghel-Stanca, Didina Davidescu, Suzana Badian, I. Toboșaru etc. au predat diverse cursuri. Examenul final, urmare acestei lăudabile acțiuni, a fost un ciclu de reprezentații de teatru de marionete, păpuși, umbre, pantomime etc. evidențiind unele talente.

ZILELE CULTURII „V.I. POPA" vor avea loc la Bîrlad cu prilejul împlinirii a 75 de ani de la nașterea eminentului om de teatru și a aniversării a 15 ani de la înființarea teatrului bîrlădean. În acest cadru vor fi prezentate fragmente de spectacole, piese scurte, dramatizări, versuri sau montaje din opera lui V.I. Popa și va avea loc și o întrecere a formațiilor de amatori. Cum va fi marcat evenimentul de teatrele bucureștene? Se vorbea de „Tache, Ianke și Cadîr".

PE ȘANTIERUL DE LUCRU al regretatului regizor Crin Teodorescu se află cîteva proiecte de spectacol în curs de realizare. Să le amintim: „Revizorul" de Gogol, „Jungla orașelor" de B. Brecht și piesa lui I. Naghiu, „Întunericul".

LA UNIUNEA SCRIITORILOR se desfășoară săptămînal un cenaclu teatral condus de Paul Everac (care, de altfel, și-a prezentat recent aici noua sa piesă „Aventura"). Lecturile sînt susținute de actori, ceea ce conferă audițiilor un spor de interes. Finalitatea acestui cenaclu ar fi, evident, aceea a oricărei lucrări teatrale: scena.

PANTOMIMA — gen, din păcate, puțin practicat la noi și de asemenea puțin cunoscut de public. Recent, o reprezentație de pantomimă, susținută de teatrul de păpuși din Cluj (care are mai vechi îndeletniciri în acest sens) a demonstrat (fără a se bucura de o popularizare adecvată) spectatorilor bucureșteni seriozitatea muncii creatoare a clujenilor. Pantomima a fost în acest sens... grăitoare!

TEATRUL DIN CONSTANȚA își dublează activitatea în... vacanță. Firesc, el este gazda stagiunii estivale. De altfel, aici vor avea loc Festivalul internațional al filmului de animație (23—28 iunie), Festivalul național de folclor (12 iulie — 28 august), Săptămîna teatrului de păpuși Constanța '70 (20—26 septembrie). Din repertoriul constănțean spicuim: „Bliss, o familie trăznită" de Noel Coward, „Romanțioșii" de Rostand, „Vilegiatura" de Goldoni, „Invitație la castel" de Anouilh, „Papagalița și curcanul" de R. Thomas, „Puricele în ureche" de Feydeau. Pentru acest sezon e așteptată și apariția „Sfîntului Mitică Blajinu" într-un ...decor marin în care predomină divertismentul (dar din păcate cu puține creații originale românești). Teatrul „Fantasio" pregătește spectacolul muzical „N-aveți un cap în plus".

Sperăm că nu lipsește deci „capul" care va avea grijă de ținuta stagiunii estivale.

ȘI VORBIND DE REVISTĂ, să amintim că genului îi șade bine cu drumul. Teatrul „C. Tănase" se pregătește de un nou și sperăm „strălucitor" (nu numai în decor și costume) turneu de două săptămîni în R.P. Ungară.

Într-una din insulele din arhipelagul Hawai, se turnează în prezent filmul „Hawaiana". Rolurile principale aparțin actorilor Geraldine Chaplin și Charlton Heston. Pentru a se putea achita mai bine de rol, Geraldine Chaplin a fost nevoită să ia lecții de dans specific locuitorilor acestor așezări. Iar fotografia de mai sus vă înfățișează un asemenea moment.

LA LOZ ÎN PLIC

PUTEȚI CÎȘTIGA:

Cu 3 lei (seriile obișnuite): premii în bani de 20 000 lei, 10 000 lei, 5 000 lei, 2 000 lei, 1 000 lei, 500 lei ș.a.

Cu 6 lei (seriile speciale) autoturisme DACIA 1 100, MOSKVICI 408, SKODA 1 000 MB și TRABANT 601.

Oriunde vă aflați, jucați la Loz în plic.

(5024)

PARADISUL

de ALBERTO MORAVIA

Iau flaconul de somnifere și îi răstorn conținutul în paharul cu apă de pe noptieră. Cîte pastile? Destule; mai multe decît suficiente pentru o călătorie în Paradis.

Le privesc în timp ce se dizolvă: fac o movilișă albă pe fundul paharului și nenumărate bule de aer se ridică, spărgîndu-se odată ajunse la suprafață. Chiar în clipa asta sună telefonul. Recunosc vocea Magdei — buna mea prietenă planturoasă. Îi spun dintr-odată: „Mă suni la timp pentru a-mi spune adio".

— De ce?

— Fiindcă tocmai mă pregăteam să-mi pun capăt zilelor cu barbiturice.

Magda este unul dintre acei oameni care nu se miră niciodată de nimic. Pe mine, în schimb, mă uimește totul: mai mult decît lucrurile, mă uimește faptul că lucrurile există. În fața unei pietre, de pildă, mă opresc contrariată: cum e posibil să existe un obiect numit piatră? Pentru Magda o piatră e o piatră și atît. Tot așa și acum: sinuciderea mea, pentru ea, este o sinucidere și atît. Ca dovadă, iat-o, continuă ca și cum nu i-aș fi spus nimic: „Ți-am telefonat ca să-ți spun că au venit toți; sînt aicea, la mine, și te așteaptă".

— Care toți?

— Iulius Caesar, Leonardo da Vinci, Dante Alighieri, Giuseppe Garibaldi, Napoleon...

Mă prefac a nu sesiza gluma, și răspund: „Foarte bine, mă pregătesc și vin".

*

Cu greu izbutesc să mă scot din încîlceala de cearșafuri în care zac învelită de două zile. Abia m-am ridicat în picioare că Zen, basetul meu, a și început să-mi țopăie împrejur: speră să-l duc la plimbare, bietul animal, după patruzeci și opt de ore de întuneric și nemișcare. Îi spun: „Nu, Zen, nu, la culcuș — cuminte" și pentru a-l face să stea liniștit îi dau ultimul biscuit care a mai rămas pe tavă. Sînt două zile de cînd mă hrănesc cu ceai și cu biscuiți; basetul la fel, cu deosebirea că, poate, a mîncat ceva-ceva mai mult decît mine. Dar nu mă simt rău deloc; dimpotrivă. Trec în baie, dau drumul la duș și stau cu ochii închiși sub jetul de apă. Acolo, în vreme ce apa îmi șiroia pe spinare, văd deodată, ca-ntr-o străfulgerare, desenul cabalistic pe care mi-l voi face pe pîntec. Într-o iluminare de-o clipă, văd desenul în toate amănuntele, ca și cum l-aș fi pictat deja.

Opresc apa, mă usuc și, goală toată, mă duc să m-așez pe pat. Iau cutia de creioane și încep desenul de la buric, extinzîndu-i apoi suprafața tot de jur-împrejur. Îmi transform buricul într-un ochi cu pupila albastră și sprinceana neagră. Pe urmă, treptat, îl încercuiesc cu arabescuri ondulate și zburlite, roșii, albastre și verzi. Isprăvind de pictat pîntecul, trec la torace. Iau creionul și îmi trasez coastele cu negru, în linii asemănătoare celor pe care le are spectrul morții în dansurile macabre medievale. Acum am ajuns la sîni. Deși sînt elastică și sprintenă ca un șarpe, am totuși, din păcate, un piept toi ca de doică. După o clipă de gîndire ajung la concluzia că nu am timp să pictez, așa cum aș vrea, cîte un chip pe fiecare sîn. De aceea, mă mărginesc să-mi vopsesc un sîn verde și celălalt violet. Pe brațe merg mai repede: desenez brandenburguri albastre și roșii. Apoi îmi fac un semn de exclamare pe mîna dreaptă și-un semn de întrebare pe cea stîngă. Ajung la față. Pudră lividă, roșu închis, contur negru gros împrejurul ochilor. Părul, din fericire, îl port lung și lins: va fi de-ajuns să dau o dată, de două ori cu peria.

Îmi trag pantaloni cei foarte largi, de catifea purpurie, cu talie — pe fiecare deget cîte unul, inclusiv degetul mare. Nu lipsește, bineînțeles, faimoasa mea piatră roșie care-și schimbă apele, mare cît un ou de prepeliță. În sfîrșit, peste cămășuță îmbrac o cazacă de catifea verde-nalbă. Și iată-mă gata.

*

Dar ce mă fac cu cîinele? Nu vreau să-l iau cu mine: nu știi niciodată cum poate sfîrși o seară; aș putea chiar să-l pierd. De aceea, îi spun cu severitate: „Cuminte, Zen, rămîi aici și să nu ți se audă gura".

Am chemat un taxi, mă urc și spun plictisită: „Du-mă la Magda". Șoferul întreabă: „Cine e Magda?" Îi răspund iritată: „E prietena mea cea mai bună". El insistă: „Dar unde stă?" Îi spun, exasperată, însoțindu-mă de un gest: „Mergi înainte, tot înainte, și pînă la urmă vom ajunge la Magda". Fapt este că uitasem adresa Magdei și — odată uitat un lucru cum să faci să ți-l amintești? Șoferul — un tinerel brunet, deloc de lepădat — se întoarse, mă privește perplex, apoi, cuprins parcă de zel dintr-odată, pornește motorul, îl ambalează. Am plecat.

Încerc să-mi amintesc motivele pentru care cu puțin înainte voiam să mă sinucid. Nu ajung la nici un rezultat: motivul principal pare să fie că acum trei zile i-am spus Magdei că aveam de gînd să o fac; dar motivele — ca să zic așa — ale acestui motiv principal, le-am uitat cu desăvîrșire. Trebuie să fi fost, totuși, de natură filozofică: astăzi se trăiește și, deci, se și moare în virtutea unor motive filozofice. Nu are importanță. Voi merge la Magda, voi dansa — să presupunem — pînă la cinci dimineața; apoi mă voi întoarce la pensiune, voi lua barbituricele și către amiază voi fi moartă în toată legea.

Taxiul se oprește cu o zdruncinătură, mă trezesc, văd că sîntem în plin cîmp: întunecime, copaci, mărăcini, un drumeag care șerpuiește alb în lumina farurilor. Șoferul coboară, deschide portiera, se așază lîngă mine, apoi se aruncă asupră-mi cu evidentă intenție de a mă viola. Cine ar fi putut să prevadă una ca asta: un băiat atît de simpatic, cu aerul unui om de bună educație!... Desigur, îl resping, lupt, în sfîrșit izbutesc să-i ard un genunchi în piept și să-l expediez pînă în peretele din fund al mașinii, unde se izbește cu zgomot sec. Apoi îi vorbesc calm. Îi spun că, dacă vrea, odată ajunși la Magda, poate să vină sus cu mine și să danseze și să bea și să stea cu noi. Mai tîrziu, Cecilia, — ne-a vînd nici un domiciliu — ar putea să-l acompanieze și să rămînă să doarmă la el. Dacă nu va fi Cecilia, va fi alta. La aceste cuvinte, mă privește urît, ca un taur care stă gata-gata să se repeadă. Și, într-adevăr, se repede. Mă înșfacă de păr, mă aruncă cu violență din mașină, sare la volan și pleacă în mare viteză.

*

Mă ridic și, lovită, prăfuită, șchiopătînd, străbat drumul pînă la autostradă. Mă așez pe o barieră și hotărăsc să mă calmez identificîndu-mă, prin contemplație, cu un obiect oarecare. Colo, pe marginea șanțului se află o floare destul de comună — un fel de margaretă galbenă pe care se prelinge lumina unui lampion. O privesc fix, pînă la încintare, concentrîndu-mă asupra ei într-atît că tot restul lumii îmi devine străin. La început, floarea „rezistă". Își afirmă cu îndărătnicie propria personalitate, adică culoarea petalelor sale, forma frunzelor sale, lungimea rădăcinilor sale — ca pe niște caractere inalienabile care ar împiedica identificarea.

Apoi, puțin cîte puțin, floarea „cedează". Devin, cu încetul, floare și floarea devine eu. Atît de profundă este identificarea, atît de totală, că nici nu observ, aproape, numeroșii automobiliști care se opresc să-mi facă obișnuitele propuneri imbecile.

S-a făcut ziuă, soarele este deacum în înaltul cerului. Mă decid brusc să întrerup identificarea. Mă „retrag" din floare, și floarea se „retrage" din mine. Ne separăm pe neașteptate: eu nu mai sînt decît o femeie îmbrăcată într-un anumit fel, cu pletele fluturînde, așezată pe o barieră; floarea nu mai este decît o floare de pe marginea unui șanț. Mă înalț anevoie, simțindu-mă ca bătută toată și anchilozată, ridic o mînă în semn de autostop. Numaidecît se oprește o limuzină și atunci, cu uimire, descopăr că la volan este o femeie ce seamănă cu Magda. Grasă, cu fața pistruiată și cu un neg pe nas. Să fie chiar Magda? Ei, cum?!... Chestiunea mă frămîntă în tot lungul drumului. Femeia conduce în tăcere, dar cînd mă întreabă de adresă, o face cu vocea Magdei — o voce de fetiță cuminte, dar puțin impertinentă. Am ajuns la pensiune. Cobor și îi spun, mai mult pentru a vedea cum reacționează: „Ciao, Magda". Nu-mi răspunde, pleacă. Întru, îmi iau cheia, mă închid în liftul care începe să urce.

Iată-mă pe lungul coridor obscur și rău mirositor, de la etajul trei. Deschid ușa camerei mele și cel dintîi lucru pe care îl văd este basetul culcat pe o coastă, jos, nemișcat, cu ochii închiși, lîngă farfuriuța goală. Probabil doarme încă. Mă trîntesc pe pat strecurîndu-mă în așternut așa cum mă aflu, îmbrăcată și încălțată, și adorm într-o clipă. Am un vis ciudat. Sînt pe drumeagul de astă noapte, țin de zgardă basetul și merg spre soare-răsare. Soarele iese întreg de după orizont, cerul se umple de lumină. Basetul îmi spune: „Dezleagă-mă, lasă-mă liber; a venit momentul să ne despărțim; trebuie să mă duc în Paradis". Atunci mă aplec, desfac zgarda și imediat — cît ai bate din palme — basetul o ia la fugă, dispare. Sînt singură și izbucnesc în plîns. Mă trezesc plîngînd cu amărăciune.

Privesc cățelușul. E tot acolo, întins și nemișcat, alături de farfuriuța lui, cu ochii închiși. Observ însă că buzele îi sînt ușor ridicate, dezvelind dinții. Mă scol și, înainte de toate, mă aplec să-i ating nasul. E rece — semn bun. Dar mîngîindu-l îmi dau seama că trupul e mai rece decît botul. Atunci înțeleg că basetul a murit; dar nu pot plînge: plînsesem deja în vis. Exact în aceeași clipă, cineva bate la ușă și-o voce teribilă strigă: „O telegramă, vă rog!"

În românește de Ciceronne CERNEGURA

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

ECOURI

TELEVIZIUNEA italiană, după ce-a reușit să-l convingă pe Federico Fellini să realizeze un film din viața circului, a obținut și adeziunea soției sale, actrița Giuletta Masina, de a prezenta zilnic o nouă emisiune intitulată „Persoane".

Adriano Celentano, cîștigătorul ediției din acest an a concursului de muzică ușoară de la San Remo, a fost invitat de televiziunea franceză să apară într-un spectacol împreună cu Zizi Jeanmaire.

Reîntors în Italia, Celentano a reluat pregătirile pentru filmul în care va apare, „Geppo, nebunul", în care va avea, pentru prima oară ca parteneră pe soția sa, Claudia Mori.

Alberto Sordi se află din nou, reobosit, pe platourile de filmare. Viitorul film pe care-l va realiza, intitulat „Președintele", ne va înfățișa pe popularul actor italian în postura de președinte al unui... club sportiv ! În această comedie, partenera sa (care în film va fi soția lui) este Ira Fürstenberg. Iată-i pe principalii interpreți ai filmului.

TRAGICELE peripeții ale unei fetițe închisă într-un lagăr de concentrare hitlerist pentru copii, va fi tema filmului pe care-l realizează în prezent regizorul polonez Zbigniew Hmelevski. La baza scenariului au figurat amintirile unui fost deținut din acest lagăr.

LA BARCELONA au fost turnate primele secvențe ale unei coproducții spaniolo-italiene cu titlul „Magnificul Robin Hood". Rolul principal a fost încredințat lui Leo Anchoris.

Unul din posturile de televiziune din Los Angeles a invitat în cadrul unui spectacol „show" ca oaspeți de onoare pe soții Elisabeth Taylor și Richard Burton. Cei doi actori au împărtășit părerile lor într-o seamă de probleme artistice anunțînd, în același timp, că sînt în preajma reluării activității profesionale. Viitorul lor film, în care ei vor juca împreună, „The Defectors", va fi regizat de Richard Burton, care va apare pentru prima oară în această postură. Iată-i pe cei doi actori în fața microfoanelor în timpul emisiunii de televiziune.

MONICA VITTI a acceptat să apară într-un scurt serial (patru filme) care va fi turnat pentru televiziunea italiană. Serialul va fi o comedie muzicală inspirată de viața celebrei actrițe a filmului mut, Francesca Bertini.

SUB CONDUCEREA regizorului Nelo Risi, la Roma au fost definitivate proiectele unui nou film. Este vorba de „Un sezon în infern", film care se va turna în Italia, Etiopia și Anglia și va avea ca interpreți principali pe David Hemmings, în rolul lui Rimbaud și pe Thomas Millan în rolul lui Verlaine.

LAWRENCE OLIVIER, celebrul actor și regizor englez lucrează în prezent la ecranizarea cunoscutei piese „Trei surori" de Cehov.

VERA STROEVA turnează în prezent la studiourile „Mosfilm" în filmul „Inima Rusiei", o cronică a evenimentelor revoluționare petrecute la Moscova în octombrie 1917.

IRENE PAPAS și James Mason vor fi interpreții principali ai noului film „Ifigenia", ecranizare după cunoscuta piesă a lui Euripide. Regia va fi semnată de M. Kakoianis.

REGIZORUL Vittorio de Sica a ales-o pe Sarita Montiel pentru principalul rol feminin în filmul istoric „Spionul din Castilia".

Clepsidra

ACROPOLE

de Constantin VIȘAN

O stîncă uriașă, o frunte de piatră înălțîndu-se mîndră sub cerul albastru al Atenei. Urc înfiorat spre strălucirea și faima ei. Aici s-a adunat toată antichitatea Greciei, arta, istoria, mitologia acestui popor de navigatori și războinici, de filozofi și poeți, de negustori și arhitecți. O stîncă uriașă de piatră și pe umerii ei plesuvi poemul de marmură albă al secolului dominat de Pericle și Phidias. Dacă stînca aceasta ar fi de aur, bogăția ei n-ar fi mai fabuloasă. O stîncă uriașă de piatră pe care un popor poet și-a înălțat acum două milenii și jumătate geniale închipuiri ale minții și mîinilor sale. Iată-le, uluitor de frumoase, de senine, de perfecte : Propileele și Partenonul, Erecteionul și Templul zeiței Nike Aptera. Strălucita epocă a lui Pericle nu mai este pentru mine decît o pagină de istorie, Phidias nu mai rămîne doar un nume celebru, mitologia greacă doar o încîntare a imaginației, ci o realitate vie, concretă, o lume pe care o admir cu nesaț. La poalele Acropolei se întinde melancolic, tăcut, teatrul unde au fost reprezentate pentru prima dată piesele lui Eschil, Sofocle și Euripide. Spre sud e Salamina, la răsărit Maratonul, spre nord, la cîteva sute de metri doar, locul unde se afla Areopagul Atenei. Toate iradiază parcă invizibile efluvii poetice. Am senzația că spațiul acesta, încărcat de atîta istorie, că locurile înfiorate de replicile lui Socrate și Arhimede mai păstrează în ele ceva din măreția secolelor de aur. Și mă gîndesc că oamenii care trăiesc în vecinătatea acestor monumente trebuie să aibă neapărat un plus de frumusețe.

Ochii care privesc în fiecare zi desăvîrșirea Propileelor, se cuvine să fie mai limpezi, mai frumoși, mai generoși, decît cei pustiiți de monotonie, de întruchipări imperfecte.

Și totuși, e prea multă tăcere în jurul Acropolei. Stînca aceasta adună prea multă măreție încremenită. Luminii care împodobește coloanele Partenonului i-ar trebui bucuria sunetului, a cîntecelor. Dar destinul tragic al compozitorului Mikis Teodorachis avertizează că urmașilor din Orfeu nu le este îngăduit să-și înalțe cîntecele pe scena de marmură a Acropolei.

O imagine inedită a celebrei artiste Hariclea Darclée. Iat-o pe scena Operei Mari din Paris, în rolul Margaretei din „Faust", spectacol dat la 14 decembrie 1888

SPICUIRI DIN PROGRAMUL TELEVIZIUNII

DUMINICĂ 7 IUNIE

PROGRAMUL 1. 8.30 Microavanpremieră. 8.40 Gimnastică și muzică. 9.00 Viața satului. 10.05 Matineu simfonic. 11.00 Lumea copiilor. 12.00 De strajă patriei. 12.35 Emisiune în limba maghiară. 16.15 Microavanpremieră. 16.20 Buletin de știri. 16.25 Cîntece și jocuri populare moldovenești. 17.00 Campionatul Mondial de Fotbal : România—Cehoslovacia. 18.30 Fragmente din suita de balet „Spărgătorul de nuci" de P.I. Ceaikovski, în interpretarea orchestrei Radiodifuziunii suedeze. 19.00 Viața învinge. 19,30 Telejurnal. 19.50 Campionatul Mondial de fotbal : Anglia—Brazilia. 21.45 Filmul „Aventurile lui Destry". 22.35 Muzică de estradă. 23.00 Telejurnal.

PROGRAMUL 2. 21.45 „Portretul unei doamne" (VI).

LUNI 8 IUNIE

17.55 Microavanpremieră. 18.00 Buletin de știri. 18.05 În pauza unui proces. 18.35 Programul nuclear românesc în perspectiva dezvoltării economiei naționale. 19.00 Actualitatea în economie. 19.20 1001 de seri. Emisiune pentru cei mici. 19.30 Telejurnal. 20.00 Între metronom și cronometru. 21.00 Transmitem din sala Ateneului Român partea a II-a a concertului orchestrei simfonice din Bamberg. 21.50 „Casa Buddenbrook" (II). 22.35 Rampa. 22.55 Telejurnal.

MARȚI 9 IUNIE

17.55 Microavanpremieră. 18.00 Buletin de știri. 18.05 Ce vreți să știți despre liceele de specialitate ? 18.45 Spectacol prezentat de artiști amatori din județul Suceava. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.00 Islaz 1848. Evocare de prof. dr. Constantin Giurescu. 20.15 „Hero și Leandru" de Grillparzer. 21.25 Paris — iunie '70. 21.55 Prim plan : prof. univ. arh. Octav Doicescu. 22.25 Studio dans TV. 22.45 Telejurnal.

MIERCURI 10 IUNIE.

17.55 Microavanpremieră. 18.00 Buletin de știri. 18.05 Universal-șotron — enciclopedie pentru copii. 18.30 Muzică populară. 18.45 Actualitatea în economie. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20,00 Podul. 20,15 Filmul „Escrocii". 21.55 Cărți și idei. 22.20 Orfeul de aur (R.P. Bulgaria). Aspecte de la Festivalul internațional de muzică ușoară. 23.00 Telejurnal. 23.15 Din cele mai frumoase cîntece. 23.50 Campionatul Mondial de Fotbal : România—Brazilia.

JOI 11 IUNIE

PROGRAMUL 1. 17.00 Microavanpremieră. 17.05 Buletin de știri. 17,10 Emisiune în limba maghiară. 17.40 Campionatul Mondial de Fotbal. Aspecte înregistrate din meciul România—Brazilia. 18.30 Actualitatea în economie. 18,50 Cadran internațional. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.00 „Oliver Twist" (XIII). 20.30 „Inspecția" de Roger Avermaete. 21.05 Școala medie și societatea. 21.45 Dialog cu telespectatorii. 22.00 Romanțe și cîntece populare. 22.25 Imagini din Anglia. 22.40 Telejurnal.

PROGRAMUL 2. 20.00 Concert simfonic. 21.15 „Rocambole". 22.05 Dramaturgul și angajarea lui în viața socială a țării.

VINERI 12 IUNIE

17.00 Microavanpremieră. 17.05 Buletin de știri. 17.10 Teleșcoală. 18.00 Recital de poezie Tudor Arghezi. 18.20 Folclorul românesc peste hotare. 18.45 La volan. 19.00 Reflector. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.00 Filmul „Maestrul". 21.25 Contribuții românești la dezvoltarea aviației. 22.25 Benny Goodman și orchestra sa. 22.45 Telejurnal.

SÎMBĂTĂ 13 IUNIE

PROGRAMUL 1. 17.00 Microavanpremieră. 17.05 Buletin de știri. 17.10 Emisiune în limba germană. 18.15 Bună seara, fete ! Bună seara băieți ! 19,20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal. 20.00 Tele-enciclopedia. 21.00 Totuși în ordine. Reportaj de la Porțile de Fier. 21.15 „Rocambole" (VI). 21.55 Invitații noștri. Emisiune muzicală. Didi Balboni (Italia) Lize Marke (Belgia). 22.50 Vînătoare de urși, film. 23.10 Of, inimioară ! 23.30 Telejurnal. Sport.

PROGRAMUL 2. 20.00 Poesis : Perpessicius. 20.15 Cîntece și dansuri din Banat. 20.45 Labirintul. Film-balet. 21,15 Seara melomanului. 22.30 „Riul întunecat" (VIII).

Un muzeu unic în țara noastră

În sanctuarul muzicii și dansului

Trecînd prin fața Operei Române din București, puțini dintre pietoni au aflat că în foaierele primei noastre scene a teatrului liric s-a amenajat un valoros muzeu care înfățișează momente elocvente din istoria acestui gen muzical. Dorind să înfățișăm cititorilor o succintă prezentare a miilor de exponate din interesantul lăcaș de cultură, ne-am adresat aceluia care timp de un deceniu le-a colecționat cu pasiune și migală, muzeografului George Ionașcu.

Țin să remarc — ne-a declarat interlocutorul nostru — în primul rînd, că Muzeul Operei Române prezintă vizitatorilor, atestate documentar, două secole de cultură de operă pe teritoriul patriei noastre și peste 150 de ani de artă lirico-dramatică în București. Astfel, în prima secțiune, se reflectă aspecte din epoca de pionierat a operei române. De la spectacolele susținute în 1770 de trupa lui Livio Cinti la Sibiu și în alte orașe din Transilvania, la primele reprezentații de operă organizate în 1818 la teatrul „Cișmeaua Roșie" din București ; de la prima lege a Teatrelor Naționale din 1877, cînd George Stephănescu a început să prezinte cu elevii de la Conservator spectacole de operă și operetă, pînă la 8 mai 1885, cînd s-a reprezentat „Linda di Chamonix" — prima operă cîntată în românește și numai cu artiști români".

Imagini inedite, afișe, costume și documente privitoare la cele mai reprezentative figuri din galeria marilor cîntăreți de operă sînt expuse în vitrine și panouri.

Iată splendidul costum purtat de Elena Teodorini (1857—1926) în „Carmen" și diploma oferită marii cîntărețe de Enrico Caruso, la Buenos Aires. În tezaurul muzeului se află, de asemenea, unul din cerceii purtați de artistă, o bijuterie din secolul XVI, lucrată în mozaic.

Celebra cîntăreață română Hariclea Darclée (1860—1939), ne apare în diferite roluri jucate pe marile scene ale teatrelor lirice din lume, relevîndu-se, în muzeu, o imagine din perioada debutului la Opera Mare din Paris (1883). Într-o vitrină alăturată este expus costumul primului Mephisto din opera „Faust", prezentată prima dată în românește la 2 martie 1886, costum purtat de basul Dimitrie Theodorescu. O bagheță din abanos, sidef și argint, împodobită cu pietre scumpe, ne atrage atenția. Ea a fost donată de elevii Conservatorului din Craiova, în anul 1915, în semn de aleasă prețuire, dirijorului și tenorului Grigore Gabrielescu.

Printre obiectele și bijuteriile expuse în muzeu, sau aflate în tezaurul acestuia, mai notăm : o floretă în stil italian, din secolul XVI, purtată de tenorul Ioan Giovanni Dimitrescu (1860—1907) și o sabie folosită de Edgar Istratty, Folescu și Șaliapin în 1930, în rolul lui Mephisto. Inelul din platină, cu piatră din matrix, originară din California, piatră pe care este imprimată o floare, a fost al Elenei Drăgulinescu-Stinghe, de la această artistă păstrîndu-se și costumul pe care l-a purtat în opera „Lakmé" de Delibes, iar un alt inel, de argint, cu piatră prețioasă, a aparținut lui

Afișul reprezentării operei „Faust" în anul 1866 la Teatrul Național

Jean Athanasiu (1885—1938). Un colier alcătuit dintr-un lanț și o cruce bogat împodobită cu pietre prețioase, fiecare din fragmentele lanțului avînd încrustate figuri miniaturale de zei, a fost purtat de vestita noastră artistă lirică Florica Cristoforeanu, în operele wagneriene. Semnalăm, de asemenea, și stiloul marelui George Enescu.

Dacă adăugăm colecția de afișe, dintre care zece sînt tipărite pe mătase în secolul trecut și numeroasele fotografii, care încep din anul 1885, manuscrisele muzicale, precum și scrisorile aparținînd lui George Enescu, Elena Teodorini, Hariclea Darclée etc., ne dăm seama de importanța patrimoniului artistic al acestui muzeu.

A doua secțiune a muzeului cuprinde perioada activității Operei Române între 1921 și 1944, iar a treia secțiune oglindește bogatul repertoriu pînă în zilele noastre. Din aceste secțiuni, relevăm fotografia de la 8 decembrie 1921 a Teatrului Liric, unde s-a dat prima reprezentație cu „Lohengrin", dirijată de George Enescu, o vitrină unde îi putem vedea pe celebrii artiști-oaspeți ai țării noastre : Mascagni, Totti dal Monte, Aureliano Pertile și Șaliapin, fotografii cu autografele acestora. Tot aici se poate vedea pipa din spumă de mare și chihlimbar a celebrului dirijor Arturo Toscanini, donată dirijorului Umberto Pessione în 1912, un iatagan maur din secolul XVI, purtat de Emil Marinescu în „Othello", costumul lui Jean Athanasiu din „Rigoletto", interpretat la Opera Populară din Viena (1911) și bagheta din abanos cu fildeș a compozitorului Tiberiu Brediceanu. De asemenea, imaginile unor cunoscuți dirijori, regizori și cîntăreți ai repertoriului permanent din zilele noastre, artiști ai poporului și artiști emeriți, reamintesc iubitorilor muzicii de operă bogata lor activitate.

În ceea ce privește școala românească de balet, aceasta este prezentată prin mai multe vitrine, începînd cu Maria Bălășescu, Anton Romanovschi, Floria Capsali, Elena Penescu-Liciu și continuînd cu soliștii din epoca actuală.

Oaspeții muzeului mai pot vedea titlurile creațiilor românești de operă și balet precum și imagini din succesele obținute de soliți ai artei noastre liricodramatice în numeroasele turnee din străinătate.

Succinta trecere în revistă a exponatelor celui dintîi muzeu al muzicii românești de operă, oglindește numai o frîntură din zecile de mii de documente păstrate cu deosebită grijă în acest sanctuar al cîntecului și dansului, sanctuar care prezintă aspecte dintre cele mai elocvente din glorioșul drum parcurs de artiștii români.

Simion SĂVEANU

LUCRĂRI ROMÂNEȘTI DEDICATE MARELUI COMPOZITOR

de Viorel COSMA

Este surprinzătoare constatarea că muzica lui Beethoven a pătruns pe meleagurile noastre încă din prima jumătate a secolului trecut, iar despre creația sa primele cărți în limba română au apărut abia după un veac de la execuția primelor lucrări în București. Nu cunoaștem nici o monografie sau vreun studiu de respirație largă asupra compozitorului de-a lungul secolului XIX. Cum se explică acest fenomen ?

Am arătat într-un articol anterior multitudinea de lucrări publicate de criticii și muzicologii noștri în presa veacului trecut, dar totodată teama de a se apropia de analiza adîncită a vieții și operei lui Beethoven. Exista un „mit al geniului", o atmosferă de „legendă sfîntă", asupra omului, care le-a tăiat parcă aripile celor mai cutezători cercetători români în zborul către înfruntarea moștenirii artistice beethoveniene. Iată de ce, literatura noastră de specialitate a „tăcut" atît de multă vreme în atacarea acestui dificil subiect.

Cartea originală despre Beethoven și-a făcut apariția în 1908, cînd un necunoscut (*N. Șerban*) a publicat în tipografia lui Carol Göbl din București, broșura : *Beethoven. Din scrisorile lui.* Ziarul *Neamul românesc* (3, nr. 39, 30 martie 1908, p. 614) anunțînd apariția lucrării, scria : „Cîteva pagini menite să ni se facă mai cunoscută personalitatea omenească intimă a marelui Beethoven le publică, supt pseudonimul N. Șerban, în broșura „Beethoven", un admirator român al marelui maestru". Cine a fost acest „admirator român" — care și-a datat introducerea „München, ianuari 1908" — nu am putut încă stabili. Contribuția originală, de altfel, ne apare minimă, prețioase fiind extrasele din scrisorile lui Beethoven, Testamentul de la Heiligenstadt și alte documente de epocă, traduse de acest N. Șerban. La sfîrșit, autorul declară : „Și acum, cu ce aș putea sfîrși dacă nu cu dorința ca operele lui Beethoven să fie cît mai mult răspîndite la noi, doar s-o ridica, cîndva, vreun compozitor mai de seamă..." Exagerată concluzia, dacă ne gîndim că în 1908 *Rapsodiile române* de Enescu tăiau drum larg creației noastre în lume, iar la București și Paris răsunaseră *Suita pentru orchestră nr. 1 în Do major* și *Simfonia nr. 1 în Mi bemol major.*

În revista *Muzica* (nr. 5, mai 1925, p. 147-152), profesorul și muzicologul Maximilian Costin a publicat fragmentul „*Beethoven*", însoțit de următoarea mențiune finală : „Din o biografie ce va apare". Din păcate monografia nu a apărut, deși fragmentul din *Muzica* dovedește aprofundarea certă a temei și bogăția informației autorului.

Centenarul morții lui Beethoven a marcat un eveniment artistic deosebit în țara noastră, manifestările muzicale din 1927 depășind toate sărbătorile cunoscute vreodată la noi. Cu acel prilej s-au tipărit și două micro-monografii : *„Beethoven (1827-1927)*, București, Ed. Fundația culturală și *Beethoven* de M. Rădescu, Craiova, Tip. Apărarea națională. Bogat ilustrată, perfect documentată, cu un stil ales, cursiv și original, prima monografie (al cărui autor rămîne să fie stabilit ulterior) se impune ca o remarcabilă contribuție la cunoașterea lui Beethoven. „Dintr-o căsuță a Vienei dispărăcuse un om, dar duhul său nemuritor se împărți lumii întregi ca o pîine pentru suflete înfometate. Schubert și Liszt, Wagner și Brahms, Mahler și César Franck, d'Indy și Enescu i s-au închinat de nenumărate ori. Evoluția întregii muzici europene nu poate fi concepută, fără a se lua în seamă aportul acestui uriaș" — iată concluzia autorului. Studiul istoric al profesorului Mihail Rădescu este de fapt o conferință lărgită, căreia i s-a adăugat *Testamentul de la Heiligenstadt* al lui Beethoven. Sînt interesante unele comparații cu Haydn și Mozart ce vor conduce la concluzia că Beethoven nu aparține culturii germane, ci universale. „Opera magistrală a lui Beethoven iese din cadrul stilurilor naționale și e scrisă liber, pentru toată lumea de orice rit. Muzica lui mulțumește totul ca stil, formă, idei etc !" Profesorul craiovean rămîne totuși sclavul surselor de informație (*Istoria muzicii* de Franz Brendel) pe care rareori le comentează și interpretează cu exactitate științifică.

Saltul calitativ către o muzicologie superioară s-a realizat prin publicarea (de către Editura muzicală a volumelor *Beethoven* de Eugen Pricope (1958) și *Cvartetele de Beethoven* de Tudor Ciortea (1968). Cărțile fiind prea recente sînt îndeajuns de cunoscute cititorilor spre a necesita incursiuni mai ample. Nu putem însă trece sub tăcere punctele de vedere personale ale celor doi autori, rezultat al unor îndelungi cercetări și, mai ales, al experienței artistice personale. Eugen Pricope a încercat și o incursiune în istoria muzicii noastre (capitolul *Muzica lui Beethoven în țara noastră*) de netăgăduită valoare documentară.

Dacă volumele cu caracter științific au circulat în cercuri destul de restrînse (ecoul lor în presa românească confirmă afirmația noastră), în schimb cîteva vieți romanțate s-au bucurat de o largă audiență. Bucura Dumbravă i-a acordat pagini emoționante în volumul *Ceasuri sfinte* (1921) din care un fragment s-a publicat în *Muzica*, nr. 4-5, 1920. Superior ca informație și construcție literară ne apare romanul *Beethoven — omul* de Ury Benador (1964), carte de largă circulație, bazată pe o adîncă introspecție a autorului asupra fondului spiritual al genialului creator.

Numeroase *studii*, editate sub forma unor broșuri sau extrase, completează imaginea tipăriturilor românești despre Beethoven. Dirijorul Oscar Pursch a inclus o schiță biografică în culegerea *Maeștrii muzicanți*, publicată în colecția de mare popularitate *Biblioteca Minerva* (1909). O conferință susținută la Craiova de Gr. Trancu-Iași în 1927 — *Eroismul bunătății. Ludwig van Beethoven* — a văzut lumina tiparului tot într-o culegere de popularizare *(Cartea pentru toți).*

Bogată și reprezentativă ni se înfățișează literatura străină în *traducere românească*. De la Berlioz *(Simfoniile lui Beethoven* — București, 1921) pînă la monumentalul ciclu al lui Romain Rolland *(Marile epoci creatoare* — București 1962-1967) cititorul nostru a cunoscut multilateral viața și activitatea genialului compozitor german. Sînt de menționat volumele lui Edwin Fischer *(Sonatele pentru pian de Beethoven)*, Richard Petzoldt *(Ludwig van Beethoven)*, Romain Rolland *Viața lui Beethoven* (cele șapte ample monografii *Marile epoci creatoare)*, lucrări de referință în literatura muzicală universală.

Cartea românească despre Beethoven oferă azi multiple elemente de înțelegere profundă a moștenirii artistice a Titanului, completînd astfel armonios imaginea complexă ce ne-a transmis-o contactul viu cu muzica sa în sălile de spectacole și concerte.
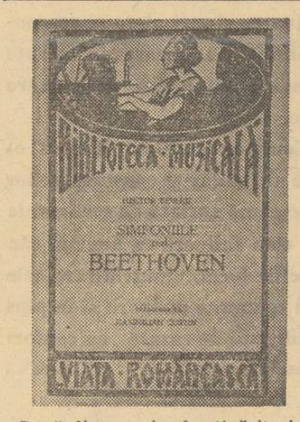
Două dintre primele tipărituri românești despre marele compozitor

PENTRU VACANȚA DV. 1970

OFICIUL NAȚIONAL DE TURISM

organizează călătorii turistice în diferite țări, pentru trimestrele III și IV a.c. cu trenul, avionul și autocarul pe diferite itinerare :

BUCUREȘTI - PLEVNA - SOFIA - PLOVDIV - TIRNOVO - BUCUREȘTI ;
BUCUREȘTI - TIRNOVO - SOFIA - NIȘ - BELGRAD - TIMIȘOARA - DEVA - SIBIU - BUCUREȘTI ;
BUCUREȘTI - BUDAPESTA - PRAGA - KARLOVI VARY - BRNO - BRATISLAVA - BUCUREȘTI ;
BUCUREȘTI - BUDAPESTA - PRAGA - BRATISLAVA - BUCUREȘTI ;
BUCUREȘTI - VARȘOVIA - CERNAUȚI - BUCUREȘTI ;
BUCUREȘTI - CHIȘINAU - ODESA - BUCUREȘTI ;
BUCUREȘTI - KIEV - LENINGRAD - MOSCOVA - BUCUREȘTI ;
BUCUREȘTI - RIGA - MOSCOVA - BUCUREȘTI ;
BUCUREȘTI - MOSCOVA - ALMA ATA - TAȘKENT - BUHARA - SAMARKAND - DUȘAMBE - MOSCOVA - BUCUREȘTI ;
ORADEA - BUDAPESTA - ORADEA ;
BUCUREȘTI - BUDAPESTA - BALATON - BUCUREȘTI ;
BUCUREȘTI - PRAGA - KARL MARX STADT - ERFURT - LEIPZIG - MEISEN - DRESDA BUDAPESTA - BUCUREȘTI ;
BUCUREȘTI - BERLIN - LEIPZIG - DRESDA - BUCUREȘTI ;

Sejur de odihnă pe litoralul Mării Negre la Soci în U.R.S.S. și la Varna în R. P. Bulgaria.

Excursii cu autoturisme proprii.

Consultați la agențiile și filialele Oficiului Național de Turism din țară prospectele și prețurile tuturor excursiilor.

Rețineți din timp locuri la excursia preferată.

(5090)

MEDICUL vă sfătuiește

DINȚI SĂNĂTOȘI

Învățați ce și cum să mîncați. Recomandarea nu este de prisos, căci se fundamentează pe concluziile Organizației Mondiale a Sănătății (O.M.S.), ale cărei statistici au dus la următoarele concluzii :

- numărul afecțiunilor dentare se mărește odată cu nivelul de trai al oamenilor ;
- degradarea dinților este în raport direct cu alimentația fin preparată a civilizaților ;
- oamenii nu știu să efectueze o corectă masticație.

Rafinamentul preparatelor culinare a agravat tendința nesănătoasă a oamenilor de a prefera alimente moi, ușor de mestecat : cu cît este mai ridicat standardul de viață al unui popor, cu atît dantura populației este mai slabă. Cauza ? Eternul adagiu : „funcția creează organul" ! Nefolosirea dinților, sustragerea de la funcția lor biologică, în cazul unei atari alimentații care nu are nevoie de o bună masticație, duce la lenevirea funcției și atrofia întregului aparat buco-dentar, la tulburări avînd urmări defavorabile asupra digestiei și sănătății în general.

Tendința noastră de a mesteca sumar alimentele și a le înghiți astfel este diametral opusă unei masticații igienice. Numim astfel numai pe aceea corectă, prelungită, cu totalitatea dinților. Integritatea arcadelor dentare, prelungirea masticației și alimentele tari silind-o la aceasta, sînt prietenii unei danturi sănătoase. Rontăirea și masticația conștiincioasă, voluntară a pîinii vechi, relativ uscată, a cărnii proaspete ceva mai tari ce obligă la perseverarea masticației, a morcovilor cruzi sau a merelor la sfîrșitul mesei, își au rostul lor. Pe lîngă masajul gingiilor efectuat cu acest prilej, masticația prelungită are și alt avantaj : favorizarea salivației abundente, prin excitarea secreției glandelor salivare ce conțin fermentul bucal numit „ptialină" și care ajută prin prima digestie bucală la desăvîrșirea digestiei gastrice și intestinale. Fărămițarea în particule cît mai mici a alimentelor bine însalivate, și deci îmbibate cu ptialină, ajunse în stomac pe jumătate digerate, ușurează munca și așa destul de mare a acestui organ, deobicei supraîncărcat și suprasolicitat de proteinele și grăsimile alimentare, fără a mai vorbi de diluarea intempestivă a sucului gastric de către lichidele — de multe ori alcoolice — îngurgitate de cei care în loc de a nu bea de loc sau foarte puțin, beau mai mult decît trebuie în timpul mesei compromițînd astfel digestia.

O masticație bună implică neapărat integritatea arcadelor dentare, în timp ce lipsa citorva dinți denotă o masticație incompletă. Coeficientul de masticație este cu atît mai mic cu cît lipsesc mai mulți dinți, și în special molari. Sub limita de 30 la sută a acestui coeficient (lipsa tuturor molarilor și a altor cîtiva dinți), individul este considerat un infirm, candidat sigur la gastrite, ulcere sau chiar cancer.

Protezarea fixă sau mobilă, parțială sau totală, la un stomatolog este singurul remediu recomandabil, urmărindu-se restabilirea cît mai urgentă și cît mai completă a capacității masticatorii.

Păstrarea dinților în stare de sănătate implică anumite reguli : control periodic la stomatolog, o strictă și permanentă igienă buco-dentară, evitarea alimentelor sau băuturilor prea calde sau prea reci, evitarea sau corectarea viciului de a scrîșni în mod reflex din dinți, putînd duce la spargerea eventualelor proteze de porțelan sau ducînd la uzura smaltului, la fracturi imperceptibile de smalț, originea cariilor, și, în sfîrșit, renunțarea la ambiția de a dovedi strășnicia dinților prin spargerea nucilor sau oaselor, căci în loc de aceasta, de multe ori se sparge un dinte.

Profilaxia dentară începe de foarte timpuriu, încă din primele luni ale vieții intrauterine. Gravidele ce vor să aibă copii cu dinți sănătoși vor urma regulile igienice ale alimentației femeilor gravide. Tinerele mame vor continua tot timpul lăuziei și alăptării aceeași alimentație igienică, bogată în proteine, calciu și vitamine, aflată în regimul omnivor fiind grijulii și de alimentația, preferabil la sîn, dacă nu a uneia prescrise de medicul pediatru.

Dr. Valeriu MUȘATESCU

Cireșele și căpșunile — primele fructe proaspete

Prin rîndurile ce urmează dăm curs scrisorilor mai multor cititori publicînd răspunsul primit de la INSTITUTUL DE CERCETĂRI ȘTIINȚIFICE ȘI PROIECTĂRI PRIVIND PĂSTRAREA ȘI VALORIFICAREA LEGUMELOR ȘI FRUCTELOR.

Căpșunile și cireșele sînt primele fructe care își anunță sosirea odată cu instaurarea anotimpului cald. Ele ne aferă prețioasele lor calități gustative, un conținut apreciabil în vitamine și în zaharuri foarte ușor asimilabile pentru organism. O sută de grame de căpșuni proaspete conțin 50-80 mg. vitamine, adică de 6-10 ori mai mult decît aceeași cantitate de cireșe. În schimb în cireșe și mai ales în cele pietroase se găsește o cantitate de zahăr de cel puțin două ori mai mare decît în căpșuni.

Legendele vechi povesteso că în toate timpurile oamenii au folosit fructele nu numai pentru alinarea foamei și setei, dar și pentru vindecarea bolilor. Consumul căpșunilor în stare proaspătă era considerat ca mijloc eficace pentru combaterea gutei, a reumatismului și a inflamațiilor canalului urinar. Fiertura de frunze se folosea la ameliorarea deranjamentelor provocate de diareea cronică. Ceaiul de cozi de cireșe se recomandă pentru efectele sale diuretice, pentru micșorarea acidității urinare și pentru combaterea bolilor de rinichi.

Cireșele și căpșunile sînt preferate în stare proaspătă, dar pe cît sînt de gustoase pe atît sînt de sensibile și din această cauză ele trebuie să fie date în consum cît mai repede după recoltare. Menținerea calității lor este strîns legată de o manipulare atentă, de temperaturi scăzute și o aerisire bună.

Înainte de folosire, fructele se spală bine la un curent de apă rece fără a îndepărta codițele, se scurg bine, se pun în vase acoperite (mai ales în cazul căpșunilor pentru menținerea aromei) și apoi se introduc în frigider la temperatura de 0-4° C.

În cazul cînd fructele se pregătesc cu zahăr, codițele se desprind înainte, iar dacă se consumă ca atare, codițele se îndepărtează chiar la masă.

Nu se recomandă menținerea acestor fructe în pungi de polietilenă, deoarece umiditatea excesivă și scurgerea sucului le deteriorează mult mai repede.

Marele dezavantaj al acestor fructe este maturizarea într-o perioadă scurtă de timp, deși o nuriție rațională reclamă consumul lor în tot cursul anului. Aceasta se realizează parțial prin prelucrarea lor în diferite forme. În afară de gemuri, dulcețuri și siropuri, în ultimul timp se folosește din ce în ce mai mult congelarea (mai ales la căpșuni) Congelarea are avantajul menținerii acestor fructe în stare proaspătă de la un an la altul. Se mai practică în ultimul timp liofilizarea căpșunilor — un procedeu nou de deshidratare la rece prin care fructele își mențin culoarea, gustul, aroma și o parte din vitamine Prin rehidratare fructele își recapătă prospețimea și calitățile gustative, rivalizînd cu cele proaspete.

Rubrică redactată de dr. Ana MURGULEȚ

Grădina de lîngă casă

COMBATEREA UNOR BOLI LA ROȘII, CEAPĂ ȘI CASTRAVEȚI

În timpul verii, la roșii, ceapă și castraveți apar diferite boli care dăunează producția acestor legume sau pot produce pierirea plantelor. Iată cîteva din aceste boli :

Mana roșiilor. Pe frunzele atacate apar pete gălbui, apoi brune, cu o margine gălbuie În dreptul petelor, pe fața inferioară se formează un puf albicios. Aceste frunze se usucă sau putrezesc. Mare parte din fructele atacate se desprind și cad la pămînt

Pătarea albă a frunzelor de roșii Frunzele bolnave prezintă pete albicioase. În dreptul petelor se observă mici puncte negricioase. În caz de atac puternic, frunzele se usucă.

Mana cepei atacă frunzele și tijele florale pe care apar pete gălbui acoperite cu un puf gălbui-violaceu. Frunzele mănate se îngălbenesc începînd de la vîrf, se înmoaie și cad la pămînt putrezind.

Pătarea colțuroasă a frunzelor de castraveți se manifestă sub forma unor pete colțuroase, gălbui sau brunii. Țesuturile din dreptul acestor pete se usucă și cad, frunzele apărînd perforate.

Antracnoza castraveților se observă pe frunze, tulpini și fructe. Frunzele bolnave prezintă pete mari galben-verzui, mai tîrziu brunii. Pînă la urmă ele se răsucesc și se usucă. Pe fructe apar pete circulare galben-brune, adîncite. Țesuturile petelor se înmoaie și putrezesc.

Făinarea castraveților. Pe frunzele atacate se observă o pulbere albicioasă, de parcă ar fi prăfuite cu făină. Dacă nu se iau măsuri de combatere, frunzele se usucă, iar plantele pot pieri înainte de a fructifica.

Pentru combaterea unor boli la roșii (mana și pătarea albă a frunzelor de roșii) precum și la castraveți (pătarea colțuroasă a frunzelor și antracnoza) trebuie făcute stropiri cu zeamă bordeleză 0,75 la sută sau Captan (Ortocid 50) 0,3 la sută sau Zineb 0,4 la sută. Prima stropire se face la apariția bolii, repetîndu-se apoi la 10—15 zile. Pentru combaterea făinării castraveților, zeama bordeleză nu este eficace. În acest caz se obțin bune rezultate stropind plantele cu sulf muiabil 0,4 la sută sau Karatan 0,1 la sută.

Mana cepei se combate prin stropiri repetate cu zeamă bordeleză în concentrație de 1 la sută. Pentru ca soluția să se prindă de frunzele de ceapă este necesar să se adauge în zeama preparată Detersin 0,3 la sută sau Sandovit 1 la sută.

Ing. St. BĂLĂNESCU
profesor la liceul agricol „Ion Ionescu de la Brad" — Roman

DACĂ AȚI TRECUT DE 30 DE ANI

1. Rochie din mătase naturală petrecută parte peste parte și tăiată în talie, care este de altfel, marcată de o eșarfă-cordon din același material, înnodată într-o parte.

2. Ansamblu format din fustă plisată în cute mari simple și bluză foarte lungă, închisă asimetric cu șapte nasturi. Vă recomandăm s-o asortați cu o pălărie cu boruri mari.

3. Rochia imprimată, tăiată în talie are fusta largă, puțin încrețită și decolteul rotunjit adînc. Mîneca este lungă, bufantă, prinsă în manșete înalte.

Desene și text de Doina LEVINȚA

COSMETICA

EXPUNEREA LA SOARE

Majoritatea femeilor consideră că paliditatea caracteristică sezonului friguros trebuie să fie înlocuită vara, cu o patină de bronz. În acest scop, se poate recurge la folosirea lămpii de ultraviolete, adică la o metodă simplă și eficientă pentru a obișnui pielea cu razele solare fără a fi nevoie să luăm precauțiile indicate în cazul expunerii directe la soare.

Aceasta nu înseamnă însă că lampa de ultraviolete poate fi folosită de oricine și oricum. Dintre indicațiile ce trebuie respectate prima este aceea de a consulta medicul pentru ca acesta să stabilească dacă nu există contraindicații, deoarece în unele afecțiuni ultravioletele sînt dăunătoare sau reclamă o anumită prudență. Ochii vor fi protejați cu ajutorul unor ochelari speciali ; o distanță de 1 m între piele și lampă este obligatorie pentru ca fascicolele de raze să fie eficace și pentru ca pielea să se bronzeze fără să se ardă.

O cremă antisolară este indispensabilă ca și în cazul expunerii la soare ; iar timpul de expunere trebuie să fie de asemenea respectat. Dacă posedăm o piele care se înroșește și se coșește la soare fără a se bronza este inutil să încercăm a folosi lampa, deoarece vom întîmpina aceleași inconveniente. Dacă pielea se bronzează cu ușurință, lampa este indiscutabil ideală (dacă nu există bineînțeles contraindicații).

Bronzarea artificială se poate obține și prin aplicarea pe piele a unor substanțe care timp de 5—6 ore dau pielii o tentă bronzată. Se folosesc în general, la început de vară, cînd părăsind ciorapii pielea picioarelor apare prea albă. Efectul lor se explică printr-o reacție chimică care are loc la nivelul pielii. În acest scop poate fi folosită soluția de hipermanganat de potasiu.

Adevărata și frumoasa bronzare nu se poate însă obține decît expunîndu-ne corpul la soare. Dar „atenție la soare !", spun medicii deoarece, deși în cele mai multe cazuri el exercită o acțiune binefăcătoare, o expunere prelungită și fără măsuri de protejare poate antrena sau agrava diferite afecțiuni.

Nu vă expuneți niciodată brutal ci progresiv, începeți cu 10 minute și continuați cu 10 minute în plus în fiecare zi, începînd întotdeauna cu membrele inferioare. Evitați să rămîneți imobile un timp mai îndelungat. Profitați de soare, însă în mișcare.

În general, perioada de acomodare este de circa 10 zile. Chiar după acest timp însă nu se recomandă să faceți plajă un timp nelimitat.

Dacă nu mai aveți 30 de ani, nu trebuie să ignorați faptul că pe măsură ce înaintăm în vîrstă, pielea devine din ce în ce mai vulnerabilă la razele solare. Ea se ofilește sub efectul lor, se formează sau se accentuează ridurile, se pierde apa, survine deshidratarea. Într-un cuvînt, pielea îmbătrînește.

Soarele este dăunător și pentru persoanele atinse de cuperoză, varice etc. El contribuie de asemenea la creșterea sistemului pilos.

În primele zile, mai ales persoanele blonde, roșcate, cu pielea albă, vor folosi un produs antisolar care să le protejeze pielea împotriva insolației. Nu trebuie să uităm însă că oricît de bun ar fi produsul, el nu constituie o protecție împotriva abuzului de soare, nu înlătură pericolul insolației.

Dacă sînteți alergică la soare, adică faceți urticarie și eczemă, evitați expunerea la razele lui.

Băile de mare, riu, lac, sînt bune pentru sănătate cu condiția să nu provoace nici o reacție penibilă, frison, răceală, sincopă și, bineînțeles, să nu fie contraindicate după examenul plăminilor, a inimii, a tensiunii etc.

Orele cele mai potrivite pentru băile de mare sînt între 10 și 12 a.m. și 4 și 5 d.m. Dar este indicat să nu facem baie decît după două ore de la o masă copioasă sau o oră de la o masă mai puțin consistentă.

Persoanele care suferă de celulită trebuie să știe că apa mării combate această afecțiune. Dacă sînteți înotătoare, puteți obține un decolteu frumos căci acest sport umple „solnițele", dezvoltă toracele, ceea ce dă bustului o ținută frumoasă. În general, înotul dezvoltă armonios corpul.

Ludmila COSMOVICI

POȘTA MEDICALĂ

H.A. — Galați. *În cazul unui adenom de prostată nu se recomandă tratament cu testosteron. Citind prospectul medicamentului veți constata că este menționat chiar printre contraindicații. Deci imediat întrerupeți tratamentul și adresați-vă medicului urolog pentru a vă examina și a constata evoluția adenomului.*

H. LAURA — Iași. *Ne întrebați „cu ce tratament vă puteți îngrășa". Există mai multe posibilități de a vă ajuta în acest sens, însă trebuie să procedăm corect, constatînd în primul rînd cauza care vă împiedică să aveți o greutate normală. Este obligatoriu să vă examineze medicul specialist în boli interne și în funcție de etiologie, vă va aplica tratamentul adecvat.*

RĂDUȚ I. — Gorj. *Planta care vă interesează nu este folosită în medicină și efectele ei nu au fost cercetate pînă în prezent.*

PETRE I. — Timișoara. *De ce doriți să ocoliți medicul ? Să știți că șfaturile cele mai competente se pot da numai în urma unui examen clinic atent. Cazul dv. nu este nici „banal" dar nici „fatal", așa cum îl denumiți. La insistențele dv. și pentru că aveți această fobie de consultație vă recomandăm seara la culcare o tabletă de Clordelazin. sport, mers pe jos și mai multă voință de a renunța la o deprindere care vă obsedează.*

S. M. DOREL — Timișoara. *Depilarea se face în cadrul cabinetelor cosmetice sau la Centrul dermato-venerologic al Ministerului Sănătății în cadrul spitalului Colentina-București.*

BAETU MARIA — Dorohoi. *Nu am primit scrisoarea dv. în 1969. Este bine să ne explicați concis în ce constă rugămintea dv. și dacă va fi posibil vă vom acorda sprijinul necesar.*

A. ZAMFIRA — București. *Dacă această afecțiune durează de 4 ani este necesar să i se facă examenul bacteriologic al secreției conjunctivale, eventual și o antibiogramă pentru a se prescrie un tratament corect. Care este prognosticul afecțiunii ? Se poate preciza numai după ce se va stabili cauza.*

N. B. — Galați. *Pentru a combate depunerea țesutului adipos cu predilecție în anumite zone realizînd disproporția inestetică pe care ați sesizat-o — vă recomandăm masaj local pe care îl veți face în cadrul serviciului de balneofizioterapie. De asemenea prin masaj și gimnastică puteți dezvolta musculatura deficitară și în felul acesta disproporția se va atenua.*

Rubrică redactată de dr. Ana MURGULEȚ

PENTRU MENIURILE SĂPTĂMÎNII

SALATE DE SEZON

Salatele constituie o mare resursă pentru zilele calde. Ele pot fi chiar un prînz complet pe care îl găsești gata preparat cînd te întorci acasă (toate elementele componente pot fi pregătite din ajun : cartofii, mazărea sau fasolea fierte și păstrate la rece frunzele de salată alese, spălate și puse într-un șervet pe polița de sus a frigiderului, ouăle fierte și cojite, sosul amestecat, carnea — dacă e cazul — fiartă și tăiată etc.).

Într-o variantă mai simplă salatele pot constitui completarea ideală a unei fripturi, a unei mîncări cu sos

Preparați sosul pentru salată dinainte, dar amestecați-l cu ea abia cînd o veți servi și nu vă temeți să faceți o cantitate mai mare de sos deodată ; îl veți găsi cu plăcere cînd veți prepara următoarea salată.

O salată prînz complet

400 g pui fiert sau fript, 200 g paste făinoase mărunte (melcișori, fundulițe, macaroane tăiate etc.), 200 g fasole verde, 200 g mazăre verde (cînd nu se găsesc legume proaspete se pot folosi cele conservate, bine scurse), două ouă răscoapte, 200 g maioneză, bine condimentată, verdețuri, salată verde măsline, 2—3 roșii. (Pentru făinoase pot fi înlocuite cu cartofi sau orez).

Fierbeți fasolea, mazărea, pastele (fiecare separat). Fierbeți ouăle, cojiți-le sub curent de apă rece, lăsați-le să se răcească, tăiați-le rondele. Curățați salata, spălați-o, scurgeți-o. Alegeți cîteva foi frumoase, mari, destinate să primească fiecare cîte o porție din preparat. Tăiați restul în lamele fine. Desfaceți carnea în fișioare sau tăiați-o în cuburi. Preparați maioneza (un gălbenuș 200 g untdelemn, zeamă de lămîie sare piper, 1—2 lingurі de mărar și pătrunjel verde, mărunt tocat. La dorință, adăugați și hasmațuchi sau tarhon).

Amestecați mazărea, fasolea, salata tăiată, carnea, pastele (pe care după ce le-ați scurs și clătit le-ați amestecat cu puțin untdelemn), cu maioneza și cu măslinele cărora le-ați scos sîmburii. Împărțiți salata în porții egale. Repartizați-le pe cîte o frunză de salată. Așezați frunzele astfel umplute pe un platou sau pe fiecare pe cîte o farfurie de desert. Decorați cu rondele de roșii și măsline.

Combinații de legume

Castraveți și roșii : 1 castravete, 4 roșii, ceapă verde mărunt tăiată, verdețuri, vinegretă sau leurt (vezi mai jos sosuri).

Salată verde cu brînză : 1—2 căpățini de salată verde, 100 g cluperci de cultură (spălate, tăiate în lamele și stropite cu zeamă de lămîie), cîteva tulpini tinere de țelină mărunt tăiată, 150 g cuburi de cașcaval sau brînză telemea, ridichi de lună tăiate felioare, vinegretă cu usturoi.

Spanac și roșii : 200 g frunze tinere de spanac bine spălate dar nefierte, o căpățînă de salată verde, 4 roșii, două ouă răscoapte, sos de smîntînă.

Sosuri pentru salate

Vinegretă : o lingură de oțet, 3 linguri de untdelemn, sare piper

Se poate adăuga : muștar, verdețuri mărunt tăiate (mărar, pătrunjel, hasmațuchi, tarhon, frunze de țelină), un gălbenuș fiert tare și sfărîmat, usturoi bine zdrobit, frunze de mentă proaspătă tocată. (Alegeți după preferință și felul salatei).

Maioneză. În afară de rețeta clasică de maioneză pentru salate mai puteți adăuga în ea verdețuri (vezi mai sus „o salată prînz complet"), smîntînă groasă ; zeama de lămîie poate fi înlocuită cu oțet.

Sos cu smîntînă. Smîntîna se amestecă cu sare, piper, lămîie, la dorință cu boia de ardei Ea poate fi amestecată și cu vinegretă.

Sos de leurt. Un borcan de leurt se bate bine cu sare. Poate fi amestecat cu puțină zeamă de lămîie — dacă e foarte proaspăt și vă place salata mai acră De asemenea poate fi adăugată o lingură de untdelemn Salata cu leurt se recomandă celor care trebuie să evite grăsimile în alimentație.

Olimpia ȘTEFANESCU

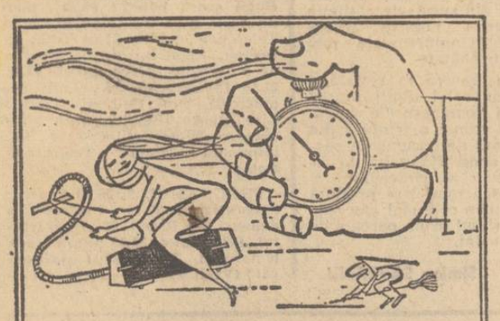

TIMP CÎȘTIGAT FĂCÎND CURĂȚENIE CU ASPIRATORUL DE PRAF Practic

Aspiratorul de praf PRACTIC, de o construcție modernă, vă scutește de efort și vă economisește timpul.

Cu ajutorul aspiratorului de praf PRACTIC puteți cu ușurință înlătura praful și impuritățile de pe : dușumele, pereți, mobilă, covoare, haine, tapițerie, radiatoare și din locuri mai greu accesibile.

PRACTIC poate fi utilizat și pentru pulverizarea de lichide.

Prin calitățile sale constructive are un consum redus de energie electrică (0,15 lei pe oră).

Prețul aspiratorului de praf PRACTIC este de 785 lei.

Se vinde și cu plata în 8 rate lunare, aconto-ul fiind de numai 118 lei.

(5044)

În locuri PITOREȘTI

Restaurantul „Căprioara" din Suceava, situat numai la 10 km de oraș într-un cadru deosebit de atractiv, cu un pitoresc rar întîlnit, vă oferă un bogat sortiment de preparate fine ale artei culinare, vinuri alese și are posibilități de cazare în căsuțe camping cu locuri de parcare auto.

Complexul turistic „Putna" oferă turiștilor și consumatorilor săi o gamă variată de sortimente din arta culinară cu bogatul său specific local, vinuri dintre cele mai renumite, podgorii și în plus condițiuni de cazare cu confort deosebit. (5089)

IDEEA DE SACRIFICIU

CURIER

de Mihai STOIAN

În aceste zile tragice, cînd sute și mii de părinți și-au sacrificat totul, propria viață chiar, micul lor avut, pentru a salva — cu orice preț — în primul rînd *copiii*, de urgia apelor, un fapt ca acela descris în scrisoarea trimisă de *Lăcrămioara Finaru* din comuna Scorțeni este de natură să uimească și să indigneze profund. Iată textul : *„Sînt fiica Elenei și a lui Gheorghe Finaru. În prezent am 17 ani. Încă de cînd eram mică și nu cunoșteam lumea, viața în mijlocul familiei mele era o viață lipsită de bucurie. Mama — credeți-mă, mi-e atît de greu s-o spun — are darul beției. Asta a făcut-o să uite cu timpul de noi, de cele patru fete pe care le are și un băiat, și de soțul ei, tatăl nostru. Și de cîte ori nu mi-am spus că am fi avut toate condițiile pentru a fi fericiți împreună. Dar dumneaei, pentru a-și satisface patima, a ajuns de ne ducea din casă pînă și pîinea pentru care tata muncea. Noi, eram mici pe-atunci, ce puteam face ? Uneori, încercam să-i amintim că-i mama noastră prin drăgălășenie, prin căldură, prin dragoste, însă ne pomeneam respinse, și încă într-un fel pe care n-aș dori să-l mai descriu. De cum pleca tata la serviciu (ora 4—5 dimineața), pleca și dumneaei, iar la amiază ori pe înserate reapărea, și iarăși simțămintele mele și bunul simț mă împiedică să spun lucrurilor pe nume, să descriu starea în care se întorcea printre noi, copiii ei, în „sînul familiei" cum se zice de obicei. Se culca, nici nu putea face altceva, treaba gospodăriei rămînea pe umerii noștri, noroc că eram destui. Apoi a început să lipsească și nopțile... Așa am trecut copilăria, patru fete și un băiat. Acum am 17 ani, v-o repet. De bine de rău, sînt aproape de pragul maturității. Aș putea să-mi caut un drum al meu, propriu, și să las în urmă amintirile negre. Dar nu pot. Conștiința mă obligă să-mi fac datoria mea de soră, de fiică, pînă la capăt, fie ce-o fi !*

Durerea mea este dublată însă de un motiv în plus. Am dat examen la Liceul nr. 4 din Bacău și am reușit cu o medie frumoasă. Fericire mai mare, pînă atunci, nu încercasem în scurta mea existență. Și tot mama mea mi-a curmat-o și pe aceasta. Nici nu terminasem un trimestru de carte în școală și o veste adusă de tata m-a dat parcă înapoi cu o mie de ani: mama plecase, după o ceartă, lăsîndu-i pe cei de-acasă complet singuri. M-am întors eu, fiind cea mai mare dintre copii, să-i îngrijesc pe ceilalți. Mama ne-a luat lotul, l-a luat (de astă dată a găsit puteri), l-a cules și s-a înfruptat singură din roade. Toți oamenii din sat cunosc perfect situația noastră, inclusiv tovarășii de la Consiliul popular, însă soluții nu s-au putut da pînă acum, de un an și jumătate de cînd noi, patru fete și un băiat și un soț sîntem părăsiți. La vîrsta mea, alte fete își creează un viitor. Dar eu ce să fac ? Am și eu un vis al meu. Cum să fac să-l îndeplinesc ? Vreau să urmez și eu la școala sanitară. În grija cui să las întreaga casă? Tata-i cu serviciul. Nu-i o glumă ca patru fete să se conducă singure, să-și creeze singure un viitor. E cumplit de trist, adevărul însă e adevăr : niciodată n-am simțit dragostea de mamă, și cît ne-a lipsit și ne lipsește lucrul acesta ! Oricum, îi sînt fiică și n-aș vrea să i se întîmple nimic rău, însă, pe de altă parte, atîta lipsă de conștiință, de suflet, mă îngrozește, tocmai pentru că știu că este vorba de mama mea bună, mama mea de sînge. Credeți că există vreo nădejde, cît de măruntă, pentru ca drumul nostru în viață, cît de cît, să dobîndească și o rază de lumină, iar eu — nu, nu-s egoistă — să-mi realizez visul de-a urma la școala sanitară ?"

Am reprodus scrisoarea Lăcrămioarei Finaru, deși, în asemenea cazuri, mii și mii de „amănunte" pot schimba, la un moment dat, cercetîndu-le îndeaproape, extrem de atent, sensul unei explicații (cum este, de fapt, textul acesta). Tonul autentic al confesiunii — sper — nu înșală. Găsesc că acuzațiile pe care fiica — aproape adultă — le aduce mamei sale, dacă-s în întregime strict reale, obiective, sînt îndreptățite și, de remarcat, cu pondere exprimate, cu sensibilitate chiar. Trăsătura aceasta merită să fie relevată la *L.F.*, căci pornind de la această trăsătură tînără se poate, în felul ei, „salva". În primul rînd, dincurs simțămintelor pe care le are față de propria-i familie nefericită, să rămînă la *datorie* (da, trist dar adevărat, datoria ei este să rămînă în preajma celorlalte surori mai mici, să le ajute, măcar pe ele, să urmeze o cale dreaptă, curată, să rămînă alături de părintele ei). Mai mult ca sigur soluția pe care o întrevăd (și pe care, de fapt, *L.F.* o și pune în practică din proprie inițiativă) reprezintă un *sacrificiu* pentru ea, dar mulțumirea pe care o va dobîndi astfel este — am convingerea aceasta ! — un deosebit de trainic suport al satisfacțiilor de viitor, pe care le va obține atunci cînd surorile mai mici vor ajunge mari, cînd va fi degajată de răspunderea pe care — trebuie să spunem lucrurilor pe nume — lipsa de răspundere a unui adult a lăsat-o pe umerii încă neformați ai unei adolescente. Și pentru că *L.F.* amintește despre faptul că mama ei e mama ei bună, de sînge, și pentru că, din modesta mea experiență de viață știu că sîngele apă nu se face, indiferent de gravele, condamnabilele vini pe care *Elena Finaru* le are față de propriii săi copii, nu se poate admite ideea „răzbunării"... Unica „răzbunare" pe care o admit : depășirea impasului, dovedindu-se astfel hotărîre, tărie de caracter, onestitate și așa mai departe. Desigur, am întîlnit și cazuri în care, ca urmare a unei pasiuni neîmplinite, a unei iubiri rămase fără ecou (cum e iubirea dumitale, *L.F.*, de copil), totul se preschimbă, ciudat și cețos, într-o ură oarbă : dar în majoritatea situațiilor de acest fel, finalul este mai întotdeauna tragic, infinit mai tragic decît starea care a provocat răsturnarea afectivă. Așadar, atenție ! Ocupă-te de dumneata, de surorile dumitale, de ceilalți membri ai familiei, poartă gospodăria familiei în spinare, împăcîndu-te, oricît de chinuitor ar fi, cu ideea de sacrificiu, fie și impus de împrejurări. Este singurul drum echilibrat. Față de ce se întîmplă în jurul nostru, e relativ puțin.

MIOARE

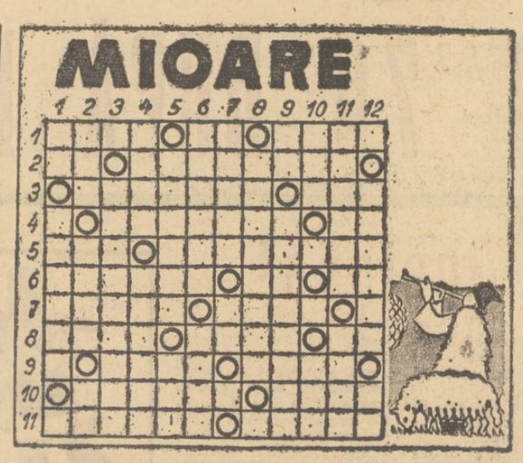

ORIZONTAL : **1. „Comaliment"... ovin. — Barbu Bănciulescu. — Prima lînă a mielor (pop.) 2. Ovine — „Berbece"... de zăpadă. (pl.) 3. Autorul romanului „Turmele". — Administrație autonomă în nordul Italiei. (abr.) 4. Autorul comediei „Mielul turbat". — Teatrul Național. 5. Inimă de coleg ! — Adăugiri. 6. „Mielul blînd suge de la două oi". — Nota traducătorului. — Sufix latin. — 7. Nume feminin. — Dormitor ovin. 8. Fata din port... — Oraș în Etiopia. — În iesle ! 9. Pictor român, autorul lucrării în peniță „Ciobănița". — Diminutiv feminin. 10. Umblă cu... Capra. — Ia șapte piei de pe oaie.. (fig.) 11. Poet clasic rus, autorul poeziei „Sînt păstor, am drept palate...". — A atîrna.**

VERTICAL : **1. O juncă mitologică... — Compozitor austriac (sec 18), autorul operei „Regele păstor". 2. Mielul pe lîngă oaie... — Producție ovină... — În sus ! 3. „Cîmpu-i alb, oile-s negre"... (fig. pl.) 4. Seamă. (pop.) — Mai mare printre cei mai mici... (od.) 5. Boală produsă de virusuri. (adj. med.) — Cai rebusiști. 6. „Miorița". — Munte în Franța. 7. Redingotă ovină... — Tudor Dinu. 8. Căutător mitologic al „Linei de aur". 9. Mielu Nicolau. — Rasă de oi foarte prețuită pentru blana sa. 10. Acest. (pop.) — Împărat al Madianiților. (leg.) 11. Unde se poate vedea „Fîntîna turmelor"... — Miel cu blana cenușie. (pop.) 12. Oaie sau berbec... — Acord verbal.**

Aretia LUPU

Cuvinte rare : TAA — ADUA — ANON — EVI — SAIN.

REBUS

RAPSODII DE VARĂ

ALEXANDRU DECEBAL, str. Av. Romeo Popescu nr. 19, Constanța ; MARGARETA MURĂRAȘU, sat Poiana Mărului, com. Ceplenița, Iași : STELA CALMUSCHI, sat Vînători, com. Popricani, Iași ; VIRGIL SEBEȘAN, str. Al. Odobescu nr. 68/A, Timișoara, Timiș ; TUDOR IONIȚĂ și DUMITRU MARIN, str. Brazilor nr. 35, bl. 1, ap. 3, Brașov ; FLORENȚA FODERARO str. Obor nr. 1, bl. 10, sc. B, ap. 10, et. 3, Buzău ; PAULA ZAVALIDE, șos. Mihai Bravu nr. 368, sect. 4, București ; ELIZA RICIU, str. Măgura nr. 1, Focșani, Vrancea ; ISABELA RALUCA PETRESCU, șos. Nordului, bl. 18, ap. 43, Ploiești, Prahova ; IULIAN VLĂDESCU, sat Basarabi, Dolj ; DANA EUGENIA RĂDUCANU, str. Seculor nr. 4, bl. 22, sec. 4, et. 2, ap. 69, sect. 4, București ; ELENA BABOI, str. Gării nr. 23, Codlea, Brașov ; MARILENA DUMITRU, str. N. Bălcescu nr. 44, Predeal, Brașov ; VIORICA MOLDOVAN str. Birnova nr. 99, sect. 6, București ; CONSTANTIN IONESCU, str. Băiculești nr. 21, ap. 19, sect. 8, București ; NELU MIHĂILESCU, com. Barbești, oficiul Mateești, Vîlcea ; ION BUSUIOC, complexul studențesc Grozăvești, bl. B, camera 515, sect. 7, București ; MIOARA LEIR, str. Sf. Constantin nr. 5, Iași ; EMA BACIU, str. Fundacul Ursulea nr. 9, Iași ; DOREL MIHAI, cartierul Runca Jiului, str. Sinaia nr. 38, Craiova, Dolj ; ION KIRILESCU, com. Albești de Argeș, str. Dobrăț nr. 5, Curtea de Argeș, Argeș ; MARIANA ZARUHA, com. Poarta Albă, Constanța ; LEONTE RAYMONDEL, bl. B1, ap. 4, parter, Turnu Severin, Mehedinți ; EMMA ROTARU, șos. Giurgiului nr. 126, bl. 7, sc. 8, ap. 244, sect. 5, București ; IOAN HOTEA, str. Jiului nr. 8, Oradea, Bihor ; IOAN DUCA, str. Vîlcelelor nr. 32, Oradea, Bihor ; ILEANA CRAICIU, com. Slobozia, Ilfov ; ECATERINA CĂLIN, Ciulnița Gară, Ialomița ; DINA IONEL IONEK, str. Căminului nr. 28, bl. D. 4, sc. 11-C, et. 3, ap. 53, sect. 3, București ; GHEORGHE GIURCĂ, ION LĂUTARU și VASILE DUȚĂ, șantierul Energo-Montaj, loc. Ciunget, bl. N. 7, ap. 5, Argeș ; GICA SBENGHEA, com. Bistretu, Dolj ; COSTEL POPESCU, com. Simnicu de Sus, Dolj ; MAGDALENA DINESCU, str. A.I. Cuza nr. 31, Rm. Sărat, Buzău ; DOINA MĂRIUCĂ, str. Dr. Bagdazar nr. 35, Focșani, Vrancea ; GHEORGHE FUIOREA, str. Gării de Nord, nr. 2, sc. 2, et. 5, ap. 46, sect. 8, București ; MĂRIANA POPA și DORINA POPA, str. Pascal nr. 29, sect. 4, București ; MARGARETA TIGIȚĂ, str. Ecaterina Teodoroiu nr. 5, Tg. Frumos, Iași ; STELUȚA CHIRILOV, str. Frumoasă nr. 3, Constanța ; CLARA ELISABETA SÎRBU, str. Calafatului nr. 64, Constanța ; PUȘA MATEI, șos. Giurgiului nr. 9, sect. 5, București ; GEORGETA CRISTOFOR, str. 23 August nr. 33, Agnita, Sibiu ; DUMITRA MIRCEA, str. Caracal, aleea 2, nr. 3, Craiova, Dolj ; MARY OPRIȘOR, str. Lungă nr. 20, Cisnădie, Sibiu ; MILLY TALOȘ, str. Tesătorilor nr. 104, Cisnădie, Sibiu ; IOAN NICOLAE, str. Chimiei, bl. D. 4, sc. C, et. 8, ap. 70, Piatra Neamț, Neamț ; CONSTANTIN SOLDATU, str. Dîmboviței nr. 63, Craiova, Dolj ; CLAUDIA ZAVATE, str. Traian nr. 27, Bacău ; GIGLIOLA NĂSTRUȚ, str. Neagoe Vodă nr. 42, Bacău ; ELENA MARICA, com. Osica de Sus, Olt ; ELENA TIȚEI, Tomis 3, bl. L. 10, sc. B, et. 1, ap. 28, Constanța ; DOINA CHIRUȚĂ, str. Grivițel nr. 28, sect. 5, București — doresc să corespondeze cu cei ce vor să facă schimb de ilustrate din întreaga țară.

CITITORII întreabă CITITORII răspund

RĂSPUNSURI

ELENA SPIRU din orașul Vaslui, bl. A-I, scara A, sfătuiește pe cititoarea **MARIANA IONESCU** din București să procedeze pentru eliminarea mirosului de mucegai din frigider în felul următor : Se golește frigiderul după ce a fost scos din priză și i s-a topit gheața. Se spală apoi cu apă în care s-a pus soluția „Alba", cu o cîrpă moale și bine stoarsă. După ce s-a uscat se repetă operația, cu o soluție slabă de oțet (1 pahar apă și o lingură oțet). În final se șterge cu o cîrpă uscată și se lasă deschis pentru aerisire 2—3 ore, pentru ca vaporii de oțet să dispară. Folosind acest procedeu am eliminat complet mirosul de mucegai.

POȘTA

TEODOR MIRON din Cluj. Ministerul Forțelor Armate comunică următoarele : Vă facem cunoscut că cererea sus-numitului nu poate fi soluționată favorabil, deoarece potrivit instrucțiunilor de selecționare a tinerilor pentru liceele militare, în aceste licee se primesc numai elevi absolvenți ai clasei a VIII-a și se transferă pentru clasele următoare numai elevi de la liceele teoretice. Din scrisoarea sus-numitului rezultă că acesta este elev al liceului economic din Cluj. Și în cazul în care s-ar selecționa elevi din liceele economice, cererea sa nu poate fi soluționată favorabil, deoarece pentru anul de învățămînt 1970—1971 locurile s-au completat.

MARIAN MIHĂESCU, Brăila, str. Mircea Mălceș nr. 5 : Absolvenții școlilor medii și ai școlilor tehnice, proveniți din cîmpul muncii și încadrați pe funcții tehnice — administrative pentru care îndeplinesc condițiile de studii și stagiu, pot fi salarizați între limitele salariului funcției respective, deci nu pe nivelele de salarizare în primul și al doilea an de activitate.

GHEORGHE CANDET din București, str. Ostrovului nr. 15, sectorul 5, are colecția revistei „Magazin" de la nr. 370 pînă la zi și o pune la dispoziția celor interesați.

Cine va învinge ?

Fotografie trimisă de cititorul nostru **ALEXANDRU STĂNICĂ** din București.

NU SCĂPAȚI CLIPA...
COPIII CRESC ȘI SE SCHIMBĂ, DAR FOTOGRAFIA NE PĂSTREAZĂ FARMECUL FIECĂREI VÎRSTE.

Grație unui aparat de fotografiat „SMENA 8" veți putea păstra imaginea celor mai frumoase și plăcute clipe din viața dvs. de familie.

„SMENA 8" — un aparat de fotografiat de format mic, leftin și de o construcție modernă, cu deosebite calități :
- **declanșare automată, care permite să se obțină negative de înaltă calitate, alb-negru și color**
- **mare simplitate și siguranță în funcționare**
- **sincronizator pentru lampa fulger (blitz)**
- **posibilitatea de a obține 36 fotografii printr-o singură încărcare.**

Aparatul de fotografiat „SMENA 8" poate fi utilizat cu aceeași plăcere de începători cît și de amatori experimentați.
Prețul : 305 lei.

(5099)

UMOR STRĂIN

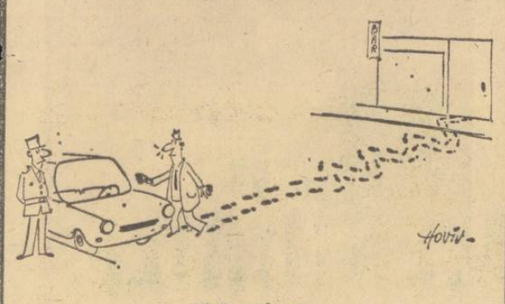

Fără cuvinte
(„PARIS-MATCH")

— Nu vă mirați ! Mantoul este din blană de cangur.
(„OGONIOK")

— Dacă nu poți să dormi, scoală-te și văruiește bucătăria.
(„DAILY MIRROR")

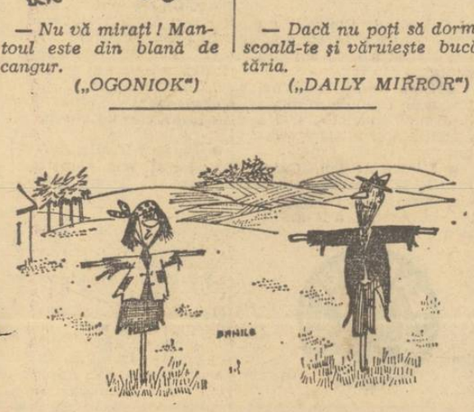

— Unde ai de gînd să te duci așa de elegantă ?
(„DOMENICA DEL CORRIERE")

Fără cuvinte
(„PARIS-MATCH")

FILATELIE

O marcă nouă și două tradiții

Cu prilejul împlinirii în acest an a „150 de ani de la nașterea lui Al. I. Cuza 1820—1970", Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor a emis o marcă poștală comemorativă a acestui eveniment. Noua marcă are darul de a putea fi cuprinsă în cadrul a două tradiții.

Cea dintîi este de ordin grafic și constă în faptul că împodobirea în arabescuri, care înconjoară chipul domnitorului, este asemănătoare celei a mărcilor din a doua serie „Cuza neemisă", gravate și tipărite la Paris în 1865, despre care am mai scris în această rubrică (nr. 642/1970), arătînd că reprezenta una dintre cele mai frumoase mărci românești. Asemănarea dintre aceste două mărci este cu atît mai mare cu cît arabescurile ocupă același loc pe amîndouă, — adică părțile rămase libere în jurul portretului domnitorului, înfățișat în efigie într-un cerc, în 1865, și în picioare, într-un oval, în 1970. — astfel cum i-a pozat pictorului Carol Pop de Szathmary. Reluarea motivelor ornamentale după trecerea a 105 de la apariția primei mărci nu este, firește, întîmplătoare, ci o voită asigurare a continuității.

A doua tradiție constă în faptul că între valoarea de „b. 55" și milesimul „1970", noua marcă poartă legenda „Poșta Română", apărută pentru întîia dată pe mărcile litografiate la București cu efigia lui Cuza, tot în anul 1865.

Respectiva serie de mărci — care face parte dintre emisiunile clasice românești — este formată din trei valori, de : 2, 5 și 20 „parale", făcînd parte din vechiul sistem monetar (1 leu = 40

parale), care a durat pînă în 1868, cînd a fost înlocuit cu actualul sistem centezimal. Aceste mărci erau tipărite în culorile roșu, galben, albastru.

Era de asemenea pentru întîia dată cînd efigia domnitorului țării apărea pe timbrele poștale, care sînt primele timbre românești litografiate, cele de pînă atunci fiind toate tipărite, unele cu presă manuală, iar altele cu mașini tipografice. Fotografia ce o reproducem sus redă un exemplar de 5 bani din această emisiune, nedințat, deoarece mărcile nefiind dantelate se tăiau din colț cu foarfecele. Astfel, această serie de mărci constituie începutul unei legende devenită tradițională, după cum grafica mărcilor tipărite la Paris în 1865 reapare pe mărcile tipărite acum la București.

Pompiliu VOICULEȚ LEMENY

ORIZONTAL : 1. Autorul poeziei „Seceriș". — A compus poemul vocal-simfonic „Pe plaiuri moldovenești", în care există un tablou intitulat „Seceriș". 2. Refugiu în Bucegi, împotriva canicule estivale. — Semnul vieții la vechii egipteni. 3. La ecuator ! — Atracție estivală... în Italia. — Îndeminare. (fig.) 4. Se înroșește la căldură... — Autorul poeziei „Noapte de vară". 5. Autorul poeziei „Amurg de vară". — Răcoritoare estivale. 6. Te ține „suspendat"... de un fir ! — Bate recordurile la înot... 7. Sfîrșit de canicule ! — Lac în Scoția. — Prinde păsări... 8. Intrinsec. — Refugiu estival pentru mulți orășeni. 9. Deprinderi. — Localitate în U.R.S.S. 10. A intra în mare... (fig.) — Plîngăreț. (reg.) 11. Autorul poeziei „Ploaie de vară". — A scris poemul „Vara fierbinte".

VERTICAL : 1. Grafician contemporan, autorul tabloului „Plaja". — Grăsuț. (fig.) 2. Trăsurică. — Scriitor sud-american, autorul romanului „Secerișul roșu". 3. În casă ! — Etaj. — Localitate în U.R.S.S. 4. Prelungire protoplasmatică. — Poet clasic român, autorul poeziei „Noapte de vară". 5. Scriitoare sovietică, autoarea romanului „Secerișul". 6. Marele povestitor care a scris povestirea „Dimineți de iulie" (din volumul „Neagra Șarului"). 7. Poet clasic român, autorul poeziei „Vara". — Localitate în Haiti. 8. Caldă la sfîrșit ! — Teritoriu în Senegal. — Oază în Sahara. 9. Aur. — La Dinamo ! — Ion Barbu. 10. Atracție estivală pe lacul Herăstrău... — Autorul poeziei „Dimineață de iunie". 11. Organizează excursii de vară, la mare și la munte... — Formulă... la plecare. — Riu în U.R.S.S. 12. Dramaturg clasic englez, autorul feeriei „Visul unei nopți de vară".

Iulia CERNESCU

Cuvinte rare : ANH — RAA — UIA — ARAM — TROU — BAOL — IGL — RIOR

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

MEXIC '70

ORIZONTAL : Cehoslovacia — Uruguay — Köln — B — G — Ev — L — R.F.G. — Acordeoane — L — I — El — R — Albi — Bulgaria — Ara — Erou — O — Ofta — L — Climă — Razăr — Gu — Italia — Is — Ira — An — Anula — Asturia — Tril — Siria — Pasat.

CEI MICI ȘI DRAGI

ORIZONTAL : Arama — S — INC — Rar — Odată — R — Aman — Edo — Vi — G — Lermontov — OLD — Revizii — Nu — I — Tet — NN — Deparazita — Nenominală — Eme — Nuu — I — D — Pisc — S — Bara — Oscar — Oi — En — T — Ulianova.

Patru întrebări

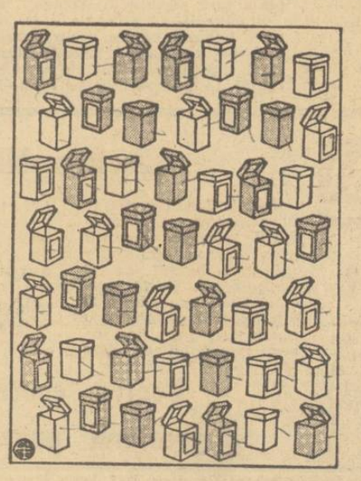

Vă înfățișăm desenul alăturat pe care după ce-l examinați un minut, vă rugăm să răspundeți la următoarele întrebări :

1) Cîte cutii se află în desen ? Mai mult sau mai puțin de 50 ?
2) Sînt mai multe cutii albe sau gri ?
3) Sînt mai multe deschise sau închise ?
4) Cutiile cu etichetă sînt mai numeroase decît cele fără etichetă ?

(Soluția în numărul viitor)

Ce va apare ?

(Soluție)

ȘTIAȚI CĂ...

...în contuzii se poate aplica sub formă de cataplasmă caldă, pătrunjel fiert în vin ?

...pătrunjelul are o eficace acțiune hemostatică. În cazuri de pierderi de sînge pe nas, puteți folosi o bucățică de vată îmbibată cu sucul obținut prin stoarcerea unei legături de pătrunjel, astupînd nara respectivă.

...durerea provenită de înțepătura albinei sau viespei se calmează dacă locul respectiv se freacă cu cîteva foi de pătrunjel ?

...aplicat de cîteva ori pe zi pe un furuncul sau abces, cartoful crud ras, calmează durerile ?

NUNTA DE AUR

„Mă numesc Georgeta Coman, sînt elevă, am 17 ani și locuiesc în București. La 7 iunie 1970 și scumpii mei bunici RUXANDRA (74 ani) **și ZAMFIR LUPAȘCU** (70 ani), din satul Slobozia, comuna Roznov, jud. Neamț, sărbătoresc „Nunta de aur". Eu, părinții mei și celelalte rude îi sărutăm cu drag și le dorim multă fericire, sănătate și viață lungă. De asemenea doresc tuturor sărbătoriților de la această rubrică ani mulți și fericiți".

★

„La 21 mai 1970 bunicii noștri **ZOIȚA** (68 ani) și **NECULAI HANGANU** (73 ani), din orașul Comănești, str. Minerului nr. 9, jud. Bacău, au împlinit 50 de ani de la căsătorie. Au fost alături la bucurie și necaz o jumătate de secol, căminul lor constituind o oază în care armonia, onestitatea și fericirea s-au aflat la loc de cinste. E un fericit prilej pentru noi urmașii să le urăm, străduindu-ne să le urmăm exemplul, o bătrînețe blîndă și senină ca și sufletul lor curat. Cu toții le urăm încă o dată „La mulți ani !" Semnează **Pușa, Nae și Spiridon**, nepoți.

„Iubiții noștri părinți **TUDORA** (70 ani) și **FLOREA RĂDUCANU** (74 ani), din comuna Lipia, județul Ilfov, sărbătoresc pe data de 10 iunie a.c. 50 de ani de la căsătorie. Cu această ocazie cei șase fii, nurori, gineri și nepoți le urează mulți ani fericiți, sănătate, viață lungă". Semnează **Ghiță Vasilica și Badea Viorica.**

„Iubiții noștri părinți **ANA** (72 ani) și **VASILE VIZITIU** (70 ani) din comuna Făurei, satul Budești, jud. Neamț, la 13 iunie a.c. împlinesc 50 ani de la căsătorie. Le urăm cu acest prilej din toată inima ani mulți și fericiți, multă sănătate și le mulțumim de tot ce au făcut pentru noi". Semnează **Theodor Vizitiu** din Roman.

„Aș fi foarte bucuros dacă ați publica și fotografia bunicilor mei **EUGENIA** și **IOAN CIMPEAN** din Mediaș, str. Progresului nr. 12, jud. Sibiu, care împlinesc la 13 iunie 1970, 50 de ani de căsnicie. Cu prilejul acestui fericit eveniment le transmite „mulți ani fericiți și multă sănătate" nepotul lor **Tucu Gherman** din Tîrnăveni".

„În ziua de 2 mai 1970, părinții noștri **NATALIA** (77 ani) și **IANCU CIRJEU** (87 ani), domiciliați în Turnu Severin, str. Adrian 39, au sărbătorit 50 de ani de conviețuire. Cu multă dragoste și din toată inima le urăm în continuare sănătate și mulți ani fericiți împreună" Semnează **Cirjeu Aurelian.**

MEXICO '70 DUPĂ PRIMA SĂPTĂMÎNĂ

În fața stadioanelor care găzduiesc în aceste zile jocurile preliminarii din grupe, mii de amatori de fotbal așteaptă apariția unui binefăcător care să aibă un bilet în plus. Iată pe unul din fericiții suporteri ai jocului cu balonul rotund care a găsit mult așteptatul bilet în plus.

Atmosferă încinsă!...

Corespondență specială pentru „Magazin"

GUADALAJARA (prin telex). Cred că doar aparatul de filmat minuit de un operator dibaci, ar fi capabil să prindă și să redea cît mai veridic atmosfera ce domnește în aceste zile la Guadalajara. Oraș cu o veche civilizație, capitala unuia dintre cele mai bogate state ale Mexicului, Jalisco, oraș în care vestigiile trecutului se pierd printre construcțiile moderne, în noianul reclamelor comerciale ce se îngrămădesc pe fiecare colțișor de casă concurîndu-se prin ingeniozitate, obosindu-te și obligîndu-te să te refugiezi cît mai departe posibil de cumplita agitație a străzilor. Taximetriștii claxonează strident fie că este sau nu necesar, dar o fac dintr-o mare plăcere, o fac pentru că zgomotul le-a intrat în sînge, o fac atunci cînd vor să salute un prieten cu care se încrucișează pe bulevardele orașului sau să facă un compliment unei frumoase tinere mexicane.

Vă imaginați ce proporții au luat aceste manifestări tradiționale în zilele turneului final al campionatului mondial, cînd numărul mașinilor și al populației a crescut simțitor prin venirea aici a mii și mii de turiști. Orașul a devenit atît de aglomerat încît organizatorii s-au văzut siliți să apeleze la serviciile televiziunii pentru a rezolva problemele de cazare. Zilnic pe micile ecrane apar figuri de ziariști sau de turiști însoțite de următorul anunț: „Acest vizitator al orașului nostru nu are unde să doarmă. Cine dorește să-l găzduiască este rugat să telefoneze la..." și se dă un număr de telefon. Și mexicanii se declară bucuroși de oaspeți...

Mari pasionați ai fotbalului, aproape fanatici cînd își susțin echipa favorită, locuitorii orașului Guadalajara lasă impresia că în aceste zile nu trăiesc decît pentru fotbal, că nu-i mai interesează nimic decît ceea ce se întîmplă pe frumosul lor stadion și în afara lui. Nouă, românilor, ne-a făcut o mare plăcere să constatăm cît de iubită este aici echipa noastră de fotbal, simpatie mărturisită încă înainte de a începe campionatul și confirmată în mod magnific în ziua meciului cu Anglia, cînd am avut impresia, văzînd și ascultînd galeria mexicană, că ne aflam acasă, pe stadionul „23 August". Păcat că jucătorii noștri nu au răspuns manifestărilor de simpatie cu care au fost înconjurați printr-o evoluție care să fi satisfăcut așteptările suporterilor mexicani...

Cum despre comportarea echipei în meciul de debut s-a scris în presa cotidiană, mă voi rezuma să redau doar cîteva păreri ale unor specialiști aflați aici.

Unul din gazetarii francezi, PAUL DENIZE, arăta în comentariul său că... **„echipa română s-a bătut sacrificînd totul pentru apărare."** O altă declarație semnificativă a făcut și antrenorul echipei braziliene, MARIO ZAGALLO, care a criticat echipa României pentru faptul că după golul înscris de Hurst în minutul 65 nu a ieșit la atac, preferînd o apărare exagerată. În convorbirile purtate cu ziariștii englezi aceștia ne-au declarat că... **echipa Angliei a jucat satisfăcător în primul joc, obținînd două puncte care vor da un mare elan jucătorilor** (aici deschid o paranteză arătînd că după fiecare victorie Ramsey a hotărît să ridice prima de joc pentru fiecare jucător la 475 dolari). În cronica sa trimisul ziarului „Daily Mirror", cu care ne-am întîlnit la centrul de presă, scria printre altele: **„Anglia a trebuit să joace în stil de campioană mondială pentru a învinge cu 1—0 echipa României".** Colegii de breaslă din Oslo ne-au spus că echipa Angliei a fost de multe ori pusă la încercare și chiar în dificultate, de viteza jucătorilor români. Mulți dintre ei au afirmat că **„nu văd ca echipa Angliei să-și reînnoiască victoria repurtată în 1966 la Londra".**

Astăzi susținem al doilea joc în compania echipei Cehoslovaciei. Din nou o sarcină dificilă. Am dori ca cei „11" să lase tracul în cabine și să joace, pentru a ne aduce primele puncte și satisfacții.

Ion BOCIOACA

Iată-l în fotografie pe arbitrul francez Roger Machin. El va fi prezent la toate cele trei meciuri ale României la Guadalajara. Machin a făcut tușe la meciul nostru cu Anglia și va fi rezervă la partidele cu Cehoslovacia și Brazilia. Machin, care-i cunoaște pe fotbaliștii români din meciul de la Reims, ne-a declarat că a fost impresionat de ținuta reprezentanților noștri, care în acest campionat au cea mai grea misiune.

RĂSFOIND FILELE CU ÎNSEMNĂRI

● **Talentatul portar mexican Ignacio Calderon este în vîrstă de 26 de ani. El urmează cursurile facultății de dentistică. Într-o declarație apărută în presa sportivă mexicană după meciul cu U.R.S.S. Calderon a arătat că nicidodată în cariera sa nu a trecut prin atîtea emoții. Portarul mexican a arătat că suporterii echipei sale pretind că... dentistul are în mini întreaga onoare a... Americii Latine.**

● **Încă de pe acum, cu toate că ne aflăm în plin campionat mondial, viitoarele gazde (R.F. a Germaniei), duc tratative ca meciurile celui de al X-lea campionat să se desfășoare pe gazon... sintetic. Se studiază această posibilitate. În fond fotbalul nu poate rămîne în urma atletismului, care și el s-a modernizat cu... excelentul tartan.**

● **Fotbaliștii englezi consumă și ei unt de producție mexicană. Aceasta pentru că cele 37 kg expediate de la Londra au fost topite în crematoriul Ministerului Agriculturii din Mexic, care nu permite intrarea în țară a altui unt, evitîndu-se în felul acesta microbul febrei aftoase.**

● **Bobby Moore, căpitanul echipei Angliei, își așteaptă la Guadalajara soția. Este cazul să facem o precizare. Moore care a fost acuzat că ar fi furat o brățară de aur cu diamante dintr-un magazin din Bogota nu a fost închis de autoritățile columbiene. Timp de 5 zile cît au durat instrucția și formalitățile de prezentare în fața procurorului, Moore a locuit în apartamentul președintelui federației de fotbal din Bogota. El a fost păzit însă de doi detectivi particulari. Căpitanul echipei engleze a avut ca avocat pe Vicente Laverde Aponte, fost ministru al justiției în Columbia. Brățara cu pricina nu a fost găsită în buzunarul lui Moore. Desigur dosarul nu a fost încă clasat. Proprietara magazinului a primit chiar de curînd un telefon de la o anonimă care i-a comunicat că brățara o poate găsi pe strada x nr. y, la o persoană de origină columbiană. Oricum, autoritățile columbiene vor încerca să facă lumină în acest caz, care a produs o mare vîlvă în lumea fotbalului mondial.**

● **Serviciul de presă de la Guadalajara este asigurat de o echipă de... 101 tinere echipate în costume-pantalon de culoare roz. Aceste fete drăguțe au fost alese printr-un concurs. Ele au fost bine instruite pentru ca reprezentanții presei sportive să-și poată desfășura în optime condiții misiunile lor. Multe dintre ele lucrează ca dactilografe, altele sînt translatoare, secretare de redacție etc., etc. Buletinul editat de ele apare cu regularitate și se bucură de bune aprecieri.**

● **Antrenorul cehoslovac Joseph Marko a ținut să precizeze următoarele: „Echipa mea poate obține calificarea. Am trei jucători de bază: portarul Victor, centrul atacant Horvath și omul nr. 1 de gol Adamek. Dacă acești trei jucători nu vor corespunde atunci adio calificare".**

● **Sir Stanley Rous, președintele F.I.F.A. a hotărît să vizioneze alte trei meciuri din optimile de finală: Brazilia—Anglia; R. F. a Germaniei —Peru și Belgia—Mexic. Pînă în prezent Rous a fost spectator la jocurile U.R.S.S.—Mexic; Peru—Bulgaria; Italia—Suedia și Uruguai—Italia. Nu se poate spune că „mister football" nu are în Mexic o activitate laborioasă.**

● **În urma unei anchete fulger întreprinsă aici printre ziariști cu tema care a fost cel mai senzațional moment de pînă acum în campionatul mondial, cele mai multe voturi le-a întrunit „arestarea lui Bobby Moore învinuit de a fi furat o brățară de aur în Bogota". Pe locul doi s-a clasat: excluderea ziaristului Saldanha de la conducerea echipei de fotbal a Braziliei.**

● **Șeful biroului institutului meteorologic din Mexic, dl. Juas Sinta a declarat ziariștilor că pînă la 15 iunie timpul va fi ploios. Abia după finala prevăzută la 21 iunie, a spus Sinta, timpul va deveni frumos.**

NOROC DE TELEVIZOARE

de Valeriu MIRONESCU

Cu ochii la filmul, deocamdată, alb-negru al televizoarelor noastre, cu urechile ciulite la difuzoarele aparatului de radio, olfactiv — miros de țigară ca într-o tavernă. Pentru alcătuirea imaginii globale, mi-am ales unda sonoră italiană, transmisie trepidantă, multilaterală, aproape simultană de pe toate stadioanele situate la altitudinea fotbalului. Brazilienii și-au făcut o intrare cu focuri de artificii și jonglerii de mare excepție, englezii printr-un joc trasat elegant cu rigla de calcul a cărui schiță de proiect o văzusem încă acum doi ani, la București. Mexicanii și sovieticii s-au înfruntat din goana calului, așa cum se ciocnesc două cavalerii, „om la om" și toți laolaltă. Polul opus l-au reprezentat italienii, prin economia de efort a contraatacului...

Din puzderia declarațiilor ascultate în aceste zile cînd nopțile au devenit albe ca dincolo de cercul polar, un numitor comun rezultă: scoruri logice, pe toată linia, în runda întîia a campionatului mondial, conforme cu pronosticurile. Singurele elemente de surpriză le-a oferit tocmai grupa a IV-a, considerată cea mai liniștită. Evoluția înscrierii golurilor în partida dintre peruvieni și bulgari s-a arătat cam neașteptată, însă rezultatul final ca atare nu conține nimic surprinzător, șansele erau egal împărțite între cele două echipe. O bombă, bomba campionatului fusese amorsată în meciul Maroc — R.F. a Germaniei. Peste 65 de minute au alergat vest-germanii s-o dezamorseze, au reușit pînă la urmă, dar am impresia că pericolul infarctelor plutește încă printre stat-majoriștii lui Helmuth Schön. A fost schimbat Haller fiindcă n-a rezistat ritmului impus de... marocani! Mă opresc aici fiindcă nu e bine să vorbești de funie în casa spînzuratului. Oricum, lipsa de condescendență a nord-africanilor față de vice-campionii mondiali merită elogii, cu atît mai mult cu cît radiocronicarul sublinia că vreme de 60 de minute marocanii au jucat mai bine decît adversarii lor.

Am impresia că patru dintre cele opt partide disputate pînă în prezent au indicat cine se va califica în sferturile de finală. Dubla campioană mondială, „Squadra azzurra", va totaliza minimum patru puncte, nu e hazardat să afirmi că va juca și cel de-al patrulea meci, un meci în plus față de partidele preliminare. Dacă n-ar fi fost aerul rarefiat, italienii s-ar fi simțit ca acasă la ei, pe San-Siro sau pe San-Paulo. Peste 4 000 de suporteri veniți din peninsulă, 1 000 din Venezuela, alte multe mii de „oriundi" din țările Americilor de Sud și de Nord, cîntînd de trosneau microfoanele, cîntece vechi „O sole mio" și „Santa Lucia", în plus, Riva era păzit de trei suedezi, exact ca în... campionatul italian. Un spectacol în plin spectacol...

Într-un fel, de serviciile a doi „oriundi", Plazza și, mai ales, Rivelino, a beneficiat de asemenea echipa lui Mario Zagallo (și el italian la origine!). Dacă vorbim de maeștri (și antrenori emeriți) ai fotbalului, apoi titlurile acestea se cuvin brazilienilor. E o încîntare supremă pentru amatorul de fotbal să-i privească jucînd pe Gerson și Rivelino, pe Tostao sau Pelè. Barem, Jairzinho parc-ar descinde dintr-un film cu spadasini. În fața eroului principal apar adversari unul după altul, cade primul, îl străpunge pe al doilea, pe al treilea, al patrulea zboară cu picioarele în sus, iat-o și pe eroină, poarta cu plasa rară peste ochii rușinoși, gol!

Brazilienii, ca și englezii la alte dimensiuni, urcă fotbalul pe un soclu grandios, mult mai înalt decît acela din 1966. În sfîrșit, al patrulea meci care a propulsat cu mare probabilitate o echipă în „sferturi" este Peru—Bulgaria. Greu se mai poate crede că elevii lui Didi nu vor fi în stare și de-acum înainte să nu acumuleze punctele trebuitoare calificării...

„Groapa cu lei". Fiare, fiare, dar ce naiba, nu mușcă, se joacă cu mingea. Povestea este că trebuie să știi să te joci cu mingea, ca leii. De acord, impresia, ca scor, mai puțin ca desfășurare, rămîne onorabilă. Adică necriticabilă, aparent. Ne-au învins campionii mondiali, ne-au înscris un gol, ce pretenție aveți, e onorabil. E onorabil, adică mulțumitor, satisfăcător, adică o notă de mediocru. Mediocritate ca și fotbalul jucat. Suficiență, nu ies din apărare, nici la 1—0. Nici nu încerc nimic, să nu-i supăr, pe campionii mondiali. Basma curată.

Părerile proprii despre echipă se cunosc, de la acest colț. Nu pot fi acuzat că nu am sprijinit-o, că nu i-am sprijinit, din păcate, pe conducătorii tehnici. Ce a apărut pe teren la Guadalajara? O formație răvășită, contrară cu întregul curs al pregătirilor, cu însăși valoarea jucătorilor, tehnică, tactică, morală. Fără altă idee tactică decît temporizarea, care necompletată de contraatac, de elementul surprinzător, se transformă, pur și simplu, într-un fel de antijoc. Fără vreo pasă neașteptată, în adîncime, perpendicular pe poarta adversă. Cu consecința stupidă a autoanihilării acelui exploziv Dumitrache. Cu rezerviști care trag tare la meciurile de verificare, normal, mai tare decît presupușii titulari. Cu „aclimatizați" care după trei curse de-a latul terenului, inutile, le iese limba de un cot. Cu căpitani de echipă care știu englezește dar joacă nici cît un sublocotenent. Nouă oameni care semnează hîrtii la echipa reprezentativă au decis: să nu joace DOBRIN, singurul care e în raporturi perfecte cu obiectul fotbalului, mingea; să nu joace DAN, cu suflet cît șapte, care nu se împacă să stea cuminte în banca lui. Știam, mă temeam, dinainte. Corul avocățeilor susține: indolenți, leneși, nedisciplinați. Fără dreptul la replică al celor vizați. „Sportivitate" cam subțirică.

Nu spun că altfel am fi reușit neapărat cine știe ce performanță, dar, măcar, am fi încercat, am fi îndrăznit. Bine că n-am jucat primul meci contra brazilienilor. Și bine că mai sînt și televizoarele pe lume. Leac, prin posibilități directe de constatare și comparare, contra gogoșilor în luna lui iunie.

Astăzi, împotriva fotbaliștilor cehoslovaci, mintea de pe urmă, tot nu mai avem ce pierde...

ZILE TRISTE PENTRU JOE LOUIS

Joe Louis, celebrul boxer american de culoare, care deține cel mai formidabil palmares (și-a apărat de 25 de ori titlul mondial la cat. grea) se află de mai multe zile internat la un ospiciu din Detroit. „Bombardierul" negru, care cu ani în urmă își ridiculiza în careul magic adversarii, suferă de o maladie incurabilă. Încă de anul trecut Joe Louis dădea semne de nervozitate demonstrînd că la 52 de ani este suferind. După ce a fost operat la vezica biliară și s-a restabilit în parte, Joe Louis a leșinat pe străzile New York-ului fiind internat pentru 24 de ore la spital. În ultimul timp soția sa a declarat că Joe Louis a devenit „certăreț" și că „nimeni nu se mai poate înțelege cu el". Chiar fiul său, care urmează cursurile facultății de drept, a declarat ziariștilor că „tatăl său nu se simte bine și că ar fi cazul să fie internat la un ospiciu". Jos Louis s-a împotrivit hotăririi familiei sale. A trebuie ca fiul său să facă o declarație oficială în fața procurorului pentru a-l interna pe fostul campion mondial la ospiciu. În prezent el urmează cura prescrisă de medici. Joe Louis, marele campion de altădată, este un cetățean sărac. Boxul nu i-a adus prea multe satisfacții financiare deoarece o mină de manageri lipsiți de scrupule i-au speculat marele său talent. La sfîrșitul carierei sale Joe Louis a aflat că managerii săi nu-i achitaseră nici impozitul ce-l datora de pe urma burselor încasate. Bietul Joe a fost nevoit să urce din nou în ring pentru a-și putea plăti obligațiile fiscale, pierzînd prin k.o. în fața redutabilului Rocky Marciano. După ce a abandonat boxul, Joe Louis a îmbrățișat rînd pe rînd meseriile de barman, director de cazino, arbitru de catch, ca pînă la urmă să fie angajat la serviciul de reclame al unor fabrici de conserve. Joe Louis, vedeta de necontestat a boxului mondial, plătește și el, într-un fel, tribut managerilor care i-au exploatat marile sale resurse fizice pe vremea cînd excepționalul greu surclasa de o manieră spectaculoasă un Baer, Schmeling, Conn, Galento și alți coloși ai ringului „pro".

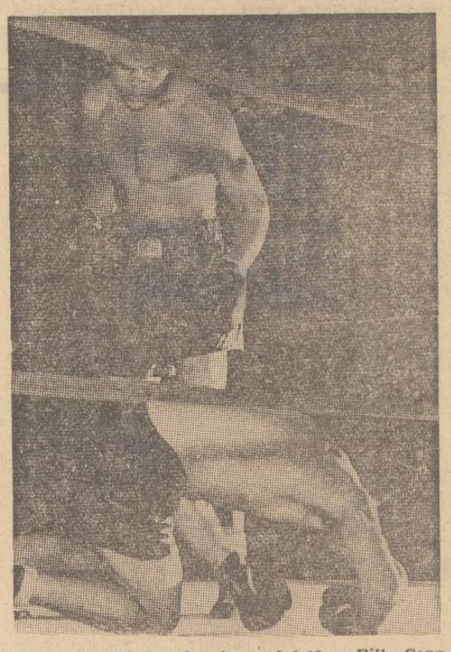

Joe Louis, făcîndu-l k.o. în rundul 13 pe Billy Conn (18 iunie 1941)

AUTOMOBILISM

Limitarea vitezei în Franța?

O anchetă efectuată în Franța a confirmat că 62,5 la sută dintre automobiliști și 70 la sută dintre automobiliste sînt de părere că este necesară limitarea vitezei. La anchetă au răspuns 2 000 de persoane (1 000 bărbați și 1 000 femei) dintre care 987 conducători auto și 1 013 neconducători. Este interesant de remarcat că din totalul conducătorilor (bărbați și femei) cei ce s-au pronunțat pentru limitarea vitezei reprezintă 49 la sută. Majoritatea au fost de acord pentru o limită cuprinsă între 80 și 100 km/oră pe șoselele obișnuite și 140 km/oră pe autostrăzi.

Automobile cu radar

Se știe că de foarte mulți ani avioanele și vapoarele sînt înzestrate cu aparate radar, care le ajută să se orienteze pe vreme de ceață, în călătoriile de noapte, deci în orice condiții de vizibilitate chiar din cele mai grele.

Pornind de la această idee, un inginer italian s-a preocupat și a realizat un radar pentru automobile. Aparatul se poate instala pe tabloul de bord. O rază radar indică automobilistului distanța exactă care-l desparte de vehiculul aflat în față, pe care nu-l poate vedea.

Electromobilul

Uzinele Ford din Anglia au realizat recent un automobil electric denumit „Ford Comuta". Cu ajutorul unei baterii de 12 volți, acesta poate parcurge 60 de km, înainte de a trebui schimbată bateria sau încărcată din nou. Acest minimobil are doar 1,90 m lungime, așa că — pentru parcare — are nevoie doar de o jumătate din spațiul cerut de o mașină obișnuită. Fiind destinat mai ales circulației prin oraș, viteza oarecum redusă, 60 km/oră, nu constituie un impediment.

Pentru controlul presiunii pneurilor

Recent a fost realizat în R.F. a Germaniei un căpăcel pentru ventile care asigură controlul în orice clipă a presiunii din pneuri. El este confecționat dintr-un material plastic; la suprafața căpăcelului se află un știft care indică în permanență presiunea: dacă acesta se află la același nivel cu restul capacului, presiunea este cea corectă; dacă știftul se află sub nivelul capacului, presiunea a scăzut față de cea normală, iar dacă știftul depășește nivelul capacului, presiunea este prea ridicată. Căpăcelul se poate regla pentru orice presiune dorită.

Autoturismul Renault 12, fratele geamăn al Daciei 1300, în hala de finisare a uzinelor Pierre Lefaucheux din Franța

Pronosticul revistei „Magazin" la concursul Pronosport

1.	Oțelul Gl.—Progresul Brăila	1	
2.	Poiana—Metalul Tîrgoviște	1	
3.	Gloria-Chimia Suceava	1	
4.	Știința Bc.—Metrom	1	
5.	Metalul Hd.—C.F.R. Tim.	X	
6.	Electroputere—Vagonul	1	
7.	Metalul T. S.—C.S.M. Sibiu	2	
8.	Arezzo—Foggia	X	
9.	Cesena—Perugia	1	
10.	Genoa—Mantova	X	
11.	Livorno—Catania	X	
12.	Reggiana—Atalanta	X	
13.	Varese—Monza	1	

TRAGEREA SPECIALĂ LOTO PENTRU AJUTORAREA SINISTRAȚILOR

Pentru a contribui la acțiunile de ajutorare a celor sinistrați, ca urmare a calamităților naturale care s-au abătut asupra unor județe ale țării, Administrația de Stat Loto-Pronosport organizează:

TRAGEREA SPECIALĂ PENTRU AJUTORAREA SINISTRAȚILOR

Participanților la această tragere li se atribuie premii în autoturisme și bani în valoare totală de

7.500.000 lei

SE ATRIBUIE URMĂTOARELE PREMII:

Autoturisme:

10 Dacia 1300
30 Dacia 1100
40 Skoda 100 S

PREMII ÎN BANI:

100 premii a 10.000 lei
1.000 premii a 1.000 lei
10.000 premii a 100 lei

Prețul unui bilet: 5 lei. Procurarea biletelor pînă la 18 iunie 1970. Tragerea la 21 iunie 1970.

Tragerea se va face pe numere și terminații. Amănunte la agențiile Loto-Pronosport și în prospectele care se distribuie gratuit.

(5130)

CONCURSUL NOSTRU

Pînă la 3 iunie a.c. au fost triate și înregistrate 96.100 bonuri de participare la concurs. Aceste operații continuă.

● *Ursescu Stan, Constanța:* Aveți șapte bonuri anulate. C.F.R. Timișoara nu are cum să retrogradeze în acest an din divizia A. Idem, un bon anulat *Răducanu Mihai, Ilfov* (Progresul București).

● *Enache Iulian, Constanța:* Nu există echipă cu numele A.S.A. Sibiu. Două bonuri anulate.

● *Eraclide Constantin, Hristea Gheorghe, București, și Cataniu Nicolae, Cluj:* Bonuri ca acelea trimise de dv. nu sînt valabile.

● *Ștefan Dumitru, com. Strejești-Olt:* Desigur că premiile I, II și III se acordă în cîte un singur exemplar. Dacă vor fi mai mulți concurenți cu răspunsuri exacte se va trage la sorți.

● *N. Damiovici, Tîrgoviște:* Un bon anulat. Este completat neglijent și cu ștersături.

● *Cîmpeanu Ion, Moreni:* Petrolul Ploiești nu poate figura și la întrebarea I și la a II-a. Un bon anulat.

● *Ursu Ion, Iași:* Ați trecut pe un buletin nume de echipe inexistente în diviziile A și B. Deci, anulat.

● *Eliescu Adrian, Calafat:* În schimb dv. ați trecut numele unei persoane la întrebarea a II-a. Un bon anulat.

● *Petrică Gherman, Luduș:* Patru bonuri anulate deoarece ați trecut Politehnica Timișoara la întrebarea a II-a. Idem, *Anton Dumitru, Comănești* (Progresul București); *Ignea Ioan, Timișoara* (Progresul București); *Vrabie Constantin, Iași* (Progresul București); *Dăscălescu Ion, Aiud* (Ripensia), cîte un bon anulat.

● *Avram Nicolae, Oravița:* Cum credeți că Universitatea Craiova poate ocupa și locul II și III în același campionat? Un bon anulat.

● *Cucu Dorin, București:* Nu există echipă cu numele Metalul Baia Mare. Un bon anulat. Idem *Smeu Ioan, București* (Progresul Brașov); *Panait Florin, București* (Progresul Bacău) și *Fuscel Constantin, com. Polovragi-Gorj* (Juventus Craiova), cîte un bon anulat.

● *Pinzaru Vasile, Suceava:* Ne-ați trimis un bon pe care ați trecut numai numele și adresa dv. Vă mulțumim.

● *Barna Dorel, Craiova* (1); *Nagy Iosif, Arad* (1); *Szekely Eugen, Cluj* (1); *Pașca Ioan, Ostra-Suceava* (1); *Marin Petrică, Bîrlad* (1); *Stamate Pompiliu, Brașov* (1); *Zachi Ioan, București* (1); *Biró Zoltan, Abrud* (1); *Dumitru Adrian, București* (1); *Băjenaru Relu, București* (4); *Lesnicu Ioan, București* (1); *Bucoș Gheorghe, Galați* (1); *Dumitrașcu Ionel, București* (1); *Constantinescu Const., București* (1); *Rădulescu Lucian, Slatina* (2); *Oprea Alexe, com. Pielești-Dolj* (1); *Rusu Dumitru, Iași* (1); *Apostol Gheorghe, Prahova* (1); *Goga Ioan Sibiu* (1); *Dirman Gheorghe, Sibiu* (1); *Orac Olga, Iași* (1); *Cazacu Andrei, Iași* (1); Cifrele din paranteze reprezintă bonurile anulate deoarece nu ați precizat pe care Dinamo îl preferați.

— Redacția și administrația Piața Scînteii 1, telefon 17 60 10 (1449—1400) Oficiul poștal 33, căsuța poștală 4108. Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" —

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL XIV nr. 662 — Sîmbătă 13 iunie 1970 — 8 pagini 1,50 lei

IERI, AZI, MÎINE

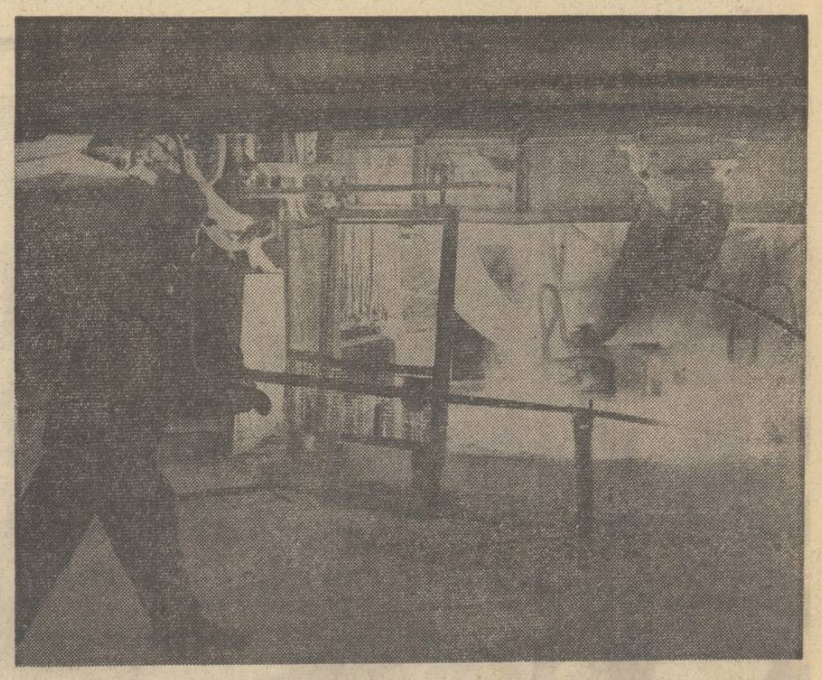

Încordare, atenție, precizie în mișcări. Oamenii urmăresc cu emoție funcționarea cuptorului nr. 3 de carbid de la Combinatul chimic Tîrnăveni. Acest obiectiv, avariat în urma inundării apei, reintră acum cu secțiile sale, pe rînd, în circuitul economic. Peste cîteva momente șeful arzător va străpunge gura de evacuare a topiturii formată în cuptor și una din primele șarje de carbid, de după refacere, va izbucni incandescentă.

AGENDA săptămînală

UNITATE DE GÎND ȘI FAPTĂ

Apele s-au retras în albiile lor, după ce au provocat multe distrugeri în sălbăticia cu care s-au năpustit spre orașe și sate, peste fabrici și ogoare. Cînd și cînd, cîte un riu mai iese din matcă și încearcă hotește, să lovească, să fure din ceea ce omul a făurit pe pămînt. La Dunăre, oamenii veghează ca fluviul să nu rupă întăriturile digurilor și să pătrundă peste recolta cîmpiilor. Apele au ridicat în acest an o problemă de mare gravitate, care, pentru mulți constituia o noțiune abstractă : cînd se pomenise ca rîurile noastre să iasă din făgașul lor cu atîta forță pustiitoare ? Istoria urgiilor care s-au abătut peste aceste meleaguri, nu pomenește ca vreo dată apele, toate apele să se fi dezlănțuit cu o asemenea furie.

Acum, cînd primejdiile pot fi considerate ca aparținînd trecutului, cu toate că unele zvîrcoliri mai lovesc ici și colo, ceea ce apare și rămîne în memorie, mai presus de nenorocire, este forța cu care oamenii au știut să i se opună. Au fost distrugeri importante, a căror evaluare incompletă arată cît de greu a fost lovită economia noastră națională ; au fost și victime omenești, a fost durere, au fost lacrimi. Dar în memorie rămîne cu deosebire frumusețea morală a omului care, cu o abnegație ridicată pînă la sublim, a luptat și luptă pentru a reduce răul la minimum posibil.

Ziarele sînt neîncăpătoare spre a putea măcar enumera faptele de eroism ale acestor săptămîni ; sînt oameni care

CONTINUARE ÎN PAG. ②

OAMENI DIN LOCURILE CALAMITATE NE VORBESC LA TIMPURILE TRECUT, PREZENT, VIITOR

CE A POVESTIT CORINA... „Și atunci a sosit și ne-a spus că vine apa mare și la noi pe strada Iașilor. Și m-a luat mămica în brațe și am plecat cu bunicii sus în Cetate să nu ne prindă apa. Am dus radio-ul, televizorul și alte lucruri dar mobila ne-a rămas toată. Eu mi-am luat ghiozdanul cu cărțile dar am uitat păpușa cea mică, de fapt n-am uitat-o dar n-am găsit-o cînd am plecat... Pe tata l-a apucat apa în casă. S-a suit în pod și l-a scos cu barca dimineața. Mămica nu mi-a spus nimic să nu mă sperie... Și mama și tata lucrează la „Ardeleana"... Sînt în clasa I A la Școala generală nr. 3. Sigur că învăț bine, numai „pe medii de 10"... N-avem masă și-mi fac lecțiile pe scăunel. Acuma ni s-a dat apartamentul, de o săptămînă ne-am mutat în el. S-au mai mutat și alte 14 familii de sinistrați... Nu, cuvîntul ăsta nu-l știam înainte...".

Unul din mulții copii asupra cărora s-a abătut stihia apelor. O fetiță blondă, cu codițe, cu ochi inteligenți, vioaie și veselă. Am privit-o făcîndu-și lecțiile pe scăunel, am fotografiat-o, am ascultat-o povestind și ne-am emoționat într-atîta încît am uitat să-i adresăm obișnuita întrebare. „Ce vrei tu să te faci Corina ?" Dar poate o întrebați dumneavoastră. Sau mai bine copiii dumneavoastră. Adresa ei : **CORINA DRĂGHICI, Platoul romanilor, bloc 3 A1, apartament 16, Alba-Iulia.**

Text : C. VRÎNCEANU ; Fotografia : Mihai POPESCU

• Inactivitatea cauzată de ape este învinsă la Tîrnăveni, la Mediaș, pretutindeni • Cuptoarele salvate — primul succes la Dej • 85 de ore sub apă • În gara Deva nu se mai vedeau nici liniile, nici acele • Tăurașii au fost mînați pe deal • Interviu la Ilia, în biroul primăriei, mustind încă de umezeală • Miez de noapte la Lipova • Învățătoarea și mama adoptivă a copiilor din Vădeni • „Rău îmi pare că nu cunosc pe niciunul din ostașii care m-au salvat!" • Angajamentele prezentului — planurile viitorului • Victoria asupra timpului • Optimismul înfrînge amărăciunea • Totul va renaște • Viitorul începe luni • Dorința, speranța și visul: căminul • Se înalță schelele construcțiilor, se replantează florile distruse

Cînd prima întrebare pusă interlocutorilor noștri s-a referit la timpul **TRECUT**, la acel timp al năvalei apelor, oamenii prinși atît de puternic în antenele prezentului, identificați atît de strîns cu ceea ce semnifică acesta pentru ei, s-au reculeș întîi. Și-au adunat gîndurile, și-au rechemat amintirile. Au povestit rar, cu ochii triști, adesea încețoșați, cînd imagini mai crude se desprindeau din bezna coșmarului de ieri.

Cînd am cerut să ni se vorbească despre **PREZENT**, am simțit din răsuflarea mai grăbită, din răspunsurile mai repezi, din sclipirile care fulgerau cînd și cînd în priviri, că azi era cuvîntul pe care-l îndrăgeau, îl respectau mai mult ca oricare altul. Azi însemna pentru toți reîntoarcerea la viața dinainte, la tot ce reprezentau orele de muncă, orele de odihnă, orele de învățătură și cele de distracție, obișnuințele și neprevăzutul unor destine care se asemănau, dar, în același timp, se deosebeau.

Cînd am pomenit despre **VIITOR**, chipurile obosite și-au mai îndulcit parcă, trăsăturile. Cuvintele au devenit mai prețioase și mai alese. Mîine? Dar viitorul începuse de fapt de azi, Refacere, reconstrucție, normalizare sînt cuvintele care se rostesc acum, dar sunetul, simbolul lor se propagă peste timp și deschid porțile unui tenace optimism, unei responsabilități lucide, unei încrederi fără margini în puterile poporului, în vigoarea comuniștilor, în țăria țării întregi.

În reportajul din pag. a 2-a, îi informăm pe cititori despre gîndurile și faptele acestor oameni

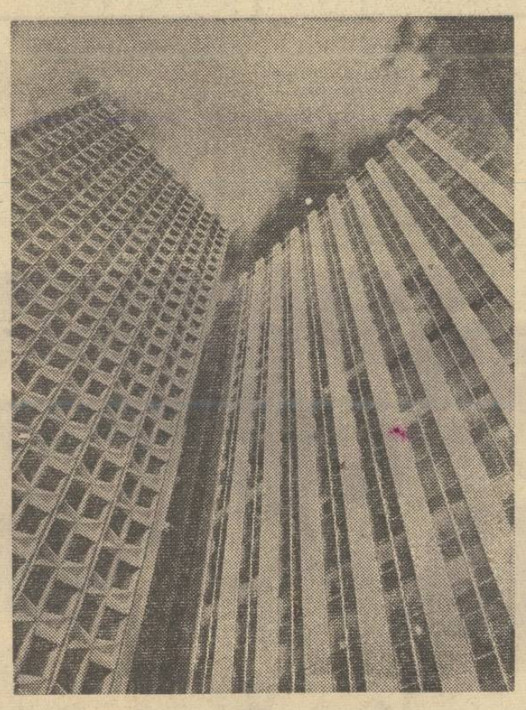

Noi linii ale arhitecturii pariziene

ÎNSEMNĂRI DE CĂLĂTORIE DIN FRANȚA

de Radu VASILIU

(Pag. a 3-a)

UN INTERVIU ÎN EXCLUSIVITATE PENTRU „MAGAZIN" CU

MAURICE BÉJART

(Pag. a 5-a)

Corespondență specială de la Guadalajara

MEXICO '70 DUPĂ A DOUA SĂPTĂMÎNĂ

(Pag. a 8-a)

• CURIER de Mihai STOIAN
• MODA
• SFATURI CULINARE
• POȘTA MEDICALĂ
• REBUS
• JOCURI
(Pag. 6-7)

Una din familiile de sinistrați, aceea a lui Ion Drăghici, muncitor la „Ardeleana" — Alba Iulia, s-a mutat în casă nouă. El a primit un apartament într-un bloc nou, undeva sus, acolo unde arată mîna bunicii...

Pe străzile Mediașului, unul din orașele crunt lovite de calamitate, viața se normalizează pe zi ce trece. Iar acestor copii care au continuat să surîdă neștiutori tot timpul, chiar și atunci cînd au fost purtați în goană pe brațe, li se va povesti abia peste cîțiva ani despre ceea ce a fost...

Îndată ce apele au permis accesul, de pe cele 300 hectare cu lucernă ale Întreprinderii Agricole de Stat — Iernut, județul Mureș, mecanizatorii au pornit să recolteze cu ajutorul cositoarelor mecanice și al tractoarelor cu remorcă „masa verde" a animalelor.

Foto : Mihai POPESCU

IERI, AZI, MÎINE

AMINTIRILE ȘI URMELE PUHOAIELOR RECI

Au fost așadar, ceasurile de nesfîrșite, a fost șuvoiul apelor și apoi inactivitatea pentru atîtea întreprinderi industriale din județele calamitate. „Ieri a însemnat, spunea directorul Combinatului chimic din Tîrnăveni, inginerul **ROMULUS CÎMPEAN, oprirea cuptoarelor de carbid, stagnarea întregii activități, noroiul, molozul, demontarea instalațiilor, reparațiile atîtor avarii și pagube".** Amintirile sînt triste, dureroase. Pentru inginerul **CONSTANTIN TATOMIR,** directorul uzinei „Emailul Roșu" din Mediaș, ieri se confundă cu imaginea cuptoarelor crăpate, care au determinat o scădere considerabilă a capacității de lucru a uzinei. Pentru **ION RĂDULESCU,** directorul uzinei „Salconserv" din Mediaș, zilele lunii mai îi reamintesc de mutilarea centralei termice, punct vital pentru întreaga fabrică, îi reamintesc de faptul că **„muncind 36 de ore fără întrerupere, pe ploaie, cu apa pînă la briu, chirciți, trei șamotori — C. Benkë, St. Breitnev și F. Zoppelt — au refăcut cuptoarele".**

Nici maistrul **SIMION SUCIU** de la Fabrica de cărămizi refractare din orașul Dej, nici alți muncitori de aici nu vor uita momentele de groază. **„Fabrica era pustiită de ape,** povestește maistrul. **În ciuda eforturilor de a salva bunurile fabricii, am asistat la păgubirea secțiilor în care lucram, la avarierea mașinilor peste care ne aplecam zi după zi. Am salvat cuptoarele de explozie și aceasta este biruința cea mai de seamă a primelor momente".**

Un om voinic, cu privirile limpezi, purtînd încă pe chip oboseala orelor petrecute în adîncurile Bistriței, ni se destăinuie cu glas domol, de veritabil moldovean. Meseria de scafandru la I.C.H. Bistrița i-a cerut lui **VASILE CIOBANU** să dea un examen de pricepere profesională, de rezistență și omenie, care a durat nici mai mult, nici mai puțin decît 18 zile. În cele 18 zile, scafandrul a stat 85 ore sub apă. **„A fost un record,** relatează Vasile Ciobanu. **Nedorit record, dar absolut necesar. Puteam rămîne la suprafață, cînd la Bîtca, la Pingărați, la Vaduri, hidrocentralele aveau hidroagregate scoase din funcțiune din pricina viiturii? Nu puteam sta pe ginduri cînd grătarele de la Pingărați gemeau sufocate de patru brazi uriași pe care i-am scos cu lanțul macaralei, după multe ore de trudă".**

Ce-a fost atunci, **TRAIAN PETREȚ?** Acarul de la cabina nr. 1 a gării din Deva ne privește lung și apoi se hotărăște să vorbească. **„A fost într-o vineri cînd Mureșul a vrut să înghită și orașul și gara. Eram de serviciu cu ortacul meu Ion. Apa se repezea spre gară. În cabină se ridicase pînă la genunchi. Nu se mai vedeau nici liniile, nici acele. Le căutam cu mîinile în apă pînă la umeri. Trebuia să le schimbăm. N-am încetat să muncim uzi pînă la briu, pînă cînd circulația trenurilor n-a fost oprită și noi n-am primit dispoziție să închidem bariera și să plecăm".**

Undeva, în părțile Banatului, într-o comună și o cooperativă agricolă de producție bogate, la Rădna, locuitorii au apucat să se pună la adăpost. Membrii cooperativei au evacuat ce era mai de preț și mai amenințat de puhoaie. De toate își amintește **VASILE LUPSAȘCA,** președintele C.A.P. Rădna, chiar și de faptul că îngrijitorii celor 500 de tăurași mînați pe deal, le luaseră și biberoanele, fiindcă unii dintre ei nu învățaseră încă să pască...

Din lunca Mureșului, de la Gelmar, **IOSIF ROMCEA,** membru al C.A.P. din sat a reținut din acele ore de restriște **„imaginea satului transformat în așezare lacustră și pămîntul fertil al ogoarelor prefăcut în mlaștină".**

Cu comunistul **TEODOR VASILE,** primarul comunei Ilia a trebuit să stăm de vorbă în biroul primăriei, mustind încă de umezeala rămasă după retragerea apelor, în scurtul răgaz lăsat de numeroasele probleme cu care era ocupat. Ne-a răspuns în pauza dintre discuția purtată pentru găsirea unui loc de depozitare pentru o cisternă cu motorină necesară pompelor ce absorbeau apa din case și din curți, preluarea unui transport de îmbrăcăminte pentru sinistrați, asigurarea prînzului pentru un grup de oameni veniți din Buceș, din Țara Moților, cu două camioane de var, un telefon în comuna Zam și... cîte altele! Ilia, comună consemnată în documente cu 800 de ani în urmă, avînd o seamă de unități economice, trei cooperative agricole, liceu, spital, străzi asfaltate, blocuri de locuințe, magazine elegante, a suferit crunt în viața ei așezată pe jaloane noi de civilizație, de bunăstare.

Bilanțul trist al pierderilor, aspectul așezării înfloritoare după ce trecuseră apele sînt transmise de primarul comunei în care nici o casă n-a scăpat teafără : **„27 de gospodării au fost pur și simplu rase de pe fața pămîntului, 300 au fost grav avariate, cea mai mare parte a celor 1 700 hectare au fost acoperite de nisip și pietriș."**

Cîte ore o fi izbutit să doarmă oare primarul în zilele acelea? Dar primarul unui oraș, tare păgubit de Mureș, cum este Lipova? Amintirile primarului de aici, tovarășul **VASILE POPA,** se concentrează în primul rînd în noaptea de 17 mai. Iată-i relatarea, care începe la miezul acelei nopți : **„Străzile nu puteau fi străbătute decît cu barca. Viitura ne schimba mereu direcția de deplasare a bărcii în care urcasem împreună cu cîțiva tovarăși. Am reușit totuși să străbatem, în aproximativ două ore și jumătate, principalele artere ale orașului. Ne gîndeam : Cine știe cine avea nevoie de ajutor la această oră? Credeam că nu vom întîlni pe nimeni. Dar ne-am înșelat. Frații Vogel, ambii pensionari, spintecau apa cu o vioiciune de invidiat, în dorința de a salva cît mai multe vieți omenești. La fel procedau echipele de intervenție ale ostașilor, ale gărzilor patriotice și ale tinerilor din oraș. Am făcut un popas pe pasarela C.F.R. Cu cîteva ore înainte, linia de cale ferată fusese pur și simplu mototolită ca și cum ar fi fost din hîrtie. De nerecunoscut ajunseseră secțiile întreprinderilor industriei locale și ale cooperației meșteșugărești. Peste 1 000 de clădiri, din cele 3 000 care alcătuiau zestrea urbanistică a Lipovei, fuseseră avariate, 268 de case s-au prăbușit, devenind un amalgam de pămînt, mobilă și haine. Multe pagube ne-a făcut Mureșul...".**

VIAȚA DE TOATE ZILELE REINTRĂ ÎN MATCĂ

Pentru noi, azi este simbolul zilelor care au trecut de la retragerea apelor și al zilelor acestea, este simbolul prezentului viu, emoționant, al răscolitorului eroism al reconstrucției.

Iar pentru prezent, adresăm interlocutorilor noștri o singură întrebare : **Ce socotiți că trebuie prețuit cel mai mult în aceste zile de reconstrucție?** Consemnăm telegrafic răspunsurile primite.

COMBINATUL CHIMIC TÎRNĂVENI — ing. Romulus Rusan : „Munca sutelor de oameni pe care, fără a-i cita, pe unul sau pe altul dintre ei, i-am simțit și-i simțim aproape de tot ceea ce combinatul a suferit ; munca sutelor de oameni care au repus în funcțiune secțiile de sulfat de aluminiu, oxid de zinc, clorosodice, cuptorul nr. 3 care a dat prima șarjă de carbid în noaptea de 5 spre 6 iunie, deși graficul întocmit prevedea acest lucru în 20 iunie".

„EMAILUL ROȘU" — Mediaș — ing. Constantin Tatomir : „Victoria asupra timpului. Lucrăm doar cu 30 la sută din capacitatea uzinei, avem de refăcut cuptoarele, iar aceste operații cer timp, timpul costă și noi trebuie să-l întrecem".

„SALCONSERV" — Mediaș — Ion Rădulescu : „Ritm de lucru obișnuit, la fel cu cel atins înainte ca fabrica să sufere din cauza inundațiilor. Lucrăm cu întreaga noastră capacitate și este primul pas spre atingerea ritmului normal".

FABRICA DE CĂRĂMIZI REFRACTARE — Dej — Simion Suciu : „Responsabilitatea fiecăruia pentru tot, pentru fabrică, secții, mașini. Cuptoarele ard și asta datorită efortului întregului colectiv. Nu este oare, o dovadă emoționantă de responsabilitate?".

I.C.H. — BISTRIȚA — Vasile Ciobanu : „Efortul susținut pînă la îndepărtarea oricăror urme ale calamităților. După Bîtca, Pingărați, Vaduri, am coborît spre vărsare la Girleni, Racova, Bacău. Am lucrat mai multe zile, iar acum, toate cele 12 hidrocentrale din aval de Stejaru lucrează cu întreaga lor capacitate. Iar acest rezultat trebuie menținut".

DEVA — Traian Petreț : „Dragostea cu care fiecare a muncit și muncește pentru ca viața să fie întocmai cum a fost. Mă credeți că de mult n-am mai fost atît de bucuros ca atunci cînd, după zile întregi de muncă, am reușit să întorc macazul, permițînd intrarea în stație a trenurilor?"

C.A.P. RADNA — Vasile Lupsașca : „Curajul de a lua totul de la capăt, fără văicăreli, bărbătește. Am suferit pagube foarte mari, dar am și reparat construcțiile zootehnice, am dezinfectat sursele de apă, am readus animalele în grajduri, am început reînsămînțările, întreținerea culturilor necalamitate, am stabilit locurile primelor șantiere de reconstrucție a caselor pentru sinistrați. Și vom continua să muncim cu încredere".

C.A.P. GELMAR — Iosif Romcea : „Puterea de a reface totul, astfel ca amintirea zilelor lunii mai să fie doar o poveste pentru nepoți, care vor afla și cum am salvat bunurile cooperativei, dar și cum am stăvilit, cu toții, dealul din preajma comunei care, ros de ape, începuse să alunece, amenințînd să se prăvale.

LIPOVA — Vasile Popa : „Extraordinara disponibilitate a oamenilor la tot ce e nevoie pentru ca urmele catastrofei să fie șterse cît mai repede. Ce vă pot oferi mai convingător decît exemplul locuitorilor Lipovei, care nu pregetă să ia parte, deopotrivă, la repunerea în funcție a întreprinderilor, la construirea celor 100 apartamente ce vor fi înălțate în plus, în orașul nostru, la repararea caselor, a străzilor, la reamenajarea parcurilor și rondurilor cu flori..."

BRĂILA — Marieta Corbu : „Omenia în numele căreia am acționat și acționăm cu toții, în numele căreia ne-au primit aici la Brăila, elevii și profesorii Liceului nr. 1 și unde ne simțim — cei 43 de copii din Vădeni și cu mine — foarte bine".

MEDIAȘ — Viorel Lepădatu : „Încrederea în puterile noastre, indiferent de vîrstă, de profesie. Încrederea aceasta ne-a apropiat în momentele grele, ne apropie și mai mult acum, azi, cînd avem nevoie de toată capacitatea noastră de gîndire și de muncă pentru reconstrucție".

DEJ — Ileana Cremene : „Sentimentul de recunoștință pentru cei care ne-au salvat pe noi și familiile noastre, pentru cei care ne dau posibilitatea să ne refacem căminele".

Acesta este simbolul prezentului în gîndurile cîtorva oameni. Ce am mai putea adăuga?

MARIETA CORBU era învățătoare la Vădeni. Spunem era, deoarece comuna Vădeni, ale cărei uliți le străbătea în fiecare zi, în a cărei școală își preda lecțiile, a pierit sub urgia apelor. Își amintește că era și atunci în clasă cu copiii. La orele 11 s-a dat alarma. Învățătoarea ,calmă, i-a îndemnat pe copii să-și strîngă lucrurile, s-a urcat împreună cu ei în mașinile conduse de ostași. Au fost transportați toți la Brăila, la liceul nr. 1, unde, după spusele sale, se simte nu numai învățătoare, dar și mama celor 43 de copii despărțiți temporar de părinții lor. Ea așteaptă să se întoarcă pentru a fi iar învățătoarea din Vădeni.

Școala generală de 8 ani nr. 6 din cartierul „Aurel Vlaicu" din Mediaș a avut de suferit mult de pe urma celor două inundații ale Tîrnavei. Amintirea cea mai de preț a tovarășului **VIOREL LEPĂDATU,** directorul școlii, rămîne deplina responsabilitate, deplina solidaritate care **„i-au determinat pe profesori și elevi să salveze cea mai mare parte din arhivă și din bunuri, să curețe, după retragerea apelor, milul, să înlăture avariile ; care i-au îndemnat pe elevii clasei a VI-a, conduși de învățătorul H. Schoger să ajute la recuperarea bunurilor de sub casa dărîmată a elevului Moldovan sau pe un elev din clasa a IV-a să strîngă cîțiva elevi mai mici, pierduți de părinții lor și să-i conducă la marginea pădurii unde se refugiaseră mai mulți locuitori ai orașului ; care le-au dat posibilitatea să învețe cea mai convingătoare lecție despre omenie."**

ILENEI CREMENE din Dej, mamă a trei copii, îi vine greu să-și amintească momentele cele mai năprasnice pentru oraș. **„Am văzut,** spunea ea, **cum se prăbușesc casele, cum erau salvați oamenii cu elicopterele și cu bărcile militare, am văzut cum și nouă ni se întindeau mîinile salvatoare și-mi pare rău că nu cunosc pe niciunul din ostașii aceia...".**

A fost ieri. Amintirile aparțin trecutului. Urmele inundației se mai văd și azi. Dar se șterg, una cîte una.

RESORTURILE PUTERII

Versurile pe care le vom cita sînt mai puțin cizelate, au o doză de naivitate, de simplitate, dar degajă o sensibilă încredere în viitor : **„Jocul va cuprinde iureș / Cîmpiile de pe Mureș, / De pe Olt, Someș și Prut / Totul va fi renăscut".** Ele fac parte dintr-o poezie închinată de cititorul nostru ION ALEXANDRU, oamenilor și locurilor care au avut de suferit și în care palpită din nou viața, ca înainte. Puterea de a se pregăti pentru mîine, de a visa pentru viitor, chiar cînd ceea ce se refăcea a trebuit luat de la zero, se reazemă pe resorturi puternice. Le aflăm, aceleași, pretutindeni. Le deslușim în cuvintele celor pe care i-am ales drept eroi ai reportajului nostru, în cuvintele altora, atîtor oameni care s-au comportat și se comportă ca niște eroi.

La **TÎRNĂVENI,** acolo unde **am început reportajul, mîine** se identifică cu un angajament : Secțiile grav avariate — faianță-gresie și cuptoarele de carbid unu și doi, care sînt încă inactive, vor intra în funcție în cursul lunii iulie, mai devreme decît și-a propus colectivul inițial. Iar la **MEDIAȘ,** o privire spre viitor înseamnă recuperarea pagubelor, îndeplinirea, împotriva oricăror greutăți, a prevederilor de plan ale acestui an. Fie că e vorba de uzina „Emailul Roșu", de „Salconserv" sau de oricare altă întreprindere.

La **DEJ,** viitorul apropiat înseamnă luni, 15 iunie, cînd la Fabrica de cărămizi refractare, despre care scriam în numărul din săptămîna trecută că era singura întreprindere din acest oraș în care producția nu fusese încă realizată, va fi elaborată prima șarjă.

Vă amintiți de cuvintele scafandrului Vasile Ciobanu de la **I.C.H. — BISTRIȚA,** despre rosturile muncii lui? „Toate cele 12 hidrocentrale din aval de Stejaru, spunea el, lucrează cu întreaga capacitate". Munca lui sub apă își dăduse roadele. Dar nu se terminase. Orice surpriză trebuie evitată, grătarele trebuie complet curățate, astfel ca toate centralele să funcționeze neîntrerupt și fără cusur...

„Totul va fi ca înainte" spun oamenii la Tîrnăveni, la Mediaș, la Dej, la hidrocentralele de pe Bistrița, în gară la Deva, unde macazele sînt întoarse la ore anumite, unde trenurile vin și pleacă cu regularitate, unde s-au șters urmele noroaielor și unde grija se îndreaptă, azi ca și mîine, spre respectarea unei stricte discipline capabile să asigure circulația fără greș.

Puterea de a reface este impresionantă. Ea se dezvăluie pe ogoarele cooperatorilor din Rădna, sau din Gelmar unde stricăciunile sînt îndepărtate, iar pămîntul făcut din nou fertil ; pe ulițele lor, unde încep să apară șantiere. Vor crește din nou semănături, se vor construi alte case. Iar locuitorii din aceste părți ale țării nu vor uita nici inundațiile, nici forța cu care s-au apucat să așeze la loc ceea ce le fusese smuls, prăpădit. Nu vor uita nici speranța cu care au privit spre ziua de mîine, atunci cînd ea se va întruchipa în cele visate.

„Tot ce construisem la **ILIA,** era ridicat în anii socialismului, tot ce s-a distrus va fi refăcut mai curînd decît poate bănui oricine privește comuna acum, după dezastru". Cuvintele primarului Teodor Vasiu se aseamănă cu cele spuse de Vasile Popa, primarul din **LIPOVA,** care știe și declară în numele locuitorilor urbei că „totul va fi reconstruit, că nu va rămîne nici o urmă".

Departe de locurile unde își avea școala, învățătoarea Marieta Corbu din **VĂDENI** nutrește aceeași speranță. Pentru ea și pentru copiii cu care s-a refugiat la Brăila, printre prieteni, viața normală nu și-a întrerupt cursul. Anul școlar nu s-a sfîrșit, copiii învață așa cum învățau acasă, iar învățătoarea își pregătește examenele de anul I la cursurile fără frecvență ale Institutului Pedagogic din Galați, unde este studentă. Cu zelul, cu hărnicia lor, cu ajutorul primit, elevii școlii nr. 6 din **MEDIAȘ** au reușit să înlăture o parte din stricăciunile produse școlii. Unii învață la școala din oraș, alții au plecat în alte localități. Își scriu unii, altora, își trimit daruri și nu slăbesc învățătura ce reprezintă pentru ei esențialul, în prezent și în viitor.

In sfîrșit, consemnăm gîndurile de viitor ale Elenei Cremene, mama a trei copii din **DEJ,** fericită că toată familia îi este sănătoasă, că locuiesc într-un cort, că au primit haine, așternuturi, lenjerie iar cu ajutorul său vor reconstrui căminul. Dorința, speranța și visul ei se concentrează într-un singur cuvînt : căminul.

Ieri — azi — mîine, toate au un simbol, toate au un înțeles care, rostite în cuvinte diferite, se conturează în aceleași mari și de neclintit adevăruri. Amintiri — refacere — speranță și încredere : iată exprimate sintetic semnificațiile unor evenimente care au scos la lumină încă odată, curajul, omenia, puterea de muncă și rezistența de cremene a oamenilor care trăiesc la Tîrnăveni, la Mediaș, la Dej, pe malurile Bistriței, la Deva, în părțile Aradului, la Ilia, la Lipova, la Vădeni și pretutindeni, în așezările acestei țări, ale oamenilor care, înlăturînd ruinele, recuperînd pagubele, înalță schelele noilor construcții și își replantează florile distruse...

Reportaj redactat de Constantin AZOIȚII, Th. O. CEPRAGA, Iacob COJOCARU, Viorel CHIURTU, Ion DELEANU, Alexandru KISS, Lucia MANOLESCU, Paul MARIAN și Ion MEDOIA

AGENDĂ săptămînală

UNITATE DE GÎND ȘI FAPTĂ

URMARE DIN PAG. 1

au intrat în legendă, ale căror nume, necunoscute pînă mai ieri, au fost rostite cu admirație de la un capăt la altul al țării ; și sînt mulți alții, nenumărați, despre care nu se va ști niciodată mai mult decît că „cineva" a venit și a salvat un om sau că mii și mii de asemenea „cineva" au oprit, uneori cu piepturile lor, apele care băteau la porțile orașelor sau amenințau ogoarele. A fost o probă, pe care n-am fi dorit s-o dăm, a forței morale a acestui popor, un examen greu dar trecut cu succes al înaltei conștiințe civice de care au dat dovadă oamenii noștri. În lupta cu apele s-a manifestat cu tărie unitatea întregii națiuni socialiste în jurul Partidului Comunist Român, care și în aceste împrejurări de mare gravitate și-a dovedit în întregime capacitatea, cunoscută și recunoscută în atîtea rînduri, de a organiza și conduce întregul popor.

Trăim, în continuare, dubla luptă împotriva apelor care, în unele părți, mai amenință și pentru a reface ceea ce s-a distrus. Promptitudinea cu care s-a pornit marea acțiune a reconstrucției, succesele dobîndite într-un timp relativ scurt, atestă soliditatea economiei noastre socialiste, construită, sub conducerea partidului, în ultimele decenii. Mari forțe materiale și umane au fost și sînt îndreptate spre zonele calamitate, astfel încît viața să reintre cît mai grabnic în drepturile ei firești, ca economia județelor respective să nu sufere de pe urma stricăciunilor și întreruperilor. Și, în același timp, în restul țării, clasa muncitoare, întregul popor, fără deosebire de naționalitate sau profesie, destășoară o bătălie încordată ca țara, în întregul ei, să-și meargă înainte drumul dezvoltării sale multilaterale.

In aceste împrejurări tragice, România prezintă tabloul tonifiant al unei țări care înfrîngînd dificultățile actuale, nu abdică cu nimic de la viitorul ce și l-a propus. Avem pentru aceasta marea forță materială rezultată din munca intensă de construcție socialistă ; avem marea forță morală generată de conștiința noastră socialistă. Avem unitatea de gînd și faptă în jurul partidului, a întregului popor, hotărît să pășească mai departe pe făgașul dezvoltării multilaterale a societății socialiste în patria noastră.

Inexplicabilul gest

de Mircea ȘERBĂNESCU

Ambarcațiunea plată, încărcată cu oameni și lucruri nu se putea apropia de locul unde începea pămîntul ferit, uscat, sigur. Cei cîțiva metri trebuiau străbătuți prin apa care ajungea pînă aproape la genunchi. Bărbații, femeile mai tinere se descălțară gata să treacă astfel prin trupul lichid și rece. Unii parcurseseră mica distanță așa cum se aflau, îmbrăcați complet. O femeie cu părul ieșind de sub broboada neagră ca lîna țigaie, neștiind ce să facă, se ajută cu un șirag lung de lacrimi care curgeau fără nici un suspin. Unul dintre ostașii care răspundeau de barcă îi spuse : „Hai, măicuță, am să te duc în spate".

Un flăcău roșcovan, cu ochi albaștri și zîmbet de copil ; o inimă tînără bătînd omenește sub vestonul militar, aspru. Ducînd-o încet, cu grijă, în circă, pe necunoscuta care îi părea că seamănă cu propria lui mamă, el îi primea în pavilionul urechii respirația caldă, puțin sacadată. Îi spuse să nu-i fie frică, va merge cu atenție...

Ajuns la capătul întinderilor de apă, flăcăul în uniformă o lăsă ușurel jos, pe femeia necunoscută. O așeza mulțumit pe pămîntul uscat, la loc sigur, gata să se întoarcă spre barca de care mai era nevoie în atîtea alte locuri primejduite de stihii. Necunoscuta aceea îl mai reținu o clipă, spunîndu-i un adînc și tremurător „Mulțumesc", un cuvînt simplu care exprima o recunoștință fără margini. Și n-a înțeles apoi, de ce băiatul care o salvase, se aplecase rapid și-i sărutase mîna. Multă vreme îl urmări cum împingea cu vîsla, barca plată a pontonierilor și multă vreme mai dori apoi să-i vadă fața, să și-o întipărească în minte și să n-o mai uite.

La București, numeroși copii sosiți din Satu Mare s-au întîlnit cu dragostea, căldura și grija unor prieteni. De la îmbrăcăminte și pînă la jucării, totul le este asigurat pentru a se simți bine.

Oaspeți ai liceului nr. 10 din Capitală, 25 de elevi din orașul lovit de calamități se află într-o clipă de răgaz. Ocupația preferată a acestor clipe : scrisori către cei dragi. „Dragă mămico și tăticule, să nu-mi duceți grija. Aici, am tot ce-mi trebue"... rîndurile aparțin Georgetei și Silviei Racoltea, Sandei și Dolnei Mureșan, Editei Dărăban, Angelei Stănculescu (fotografia de față).

Foto : M. CIOC

Însemnări de călătorie din Franța

ÎNTRE CLASIC ȘI MODERN

de Radu VASILIU

Nicăieri, în Occidentul Europei, mai mult decît în Franța, nu vei afla, poate, o mai caracteristică interacțiune între valorile clasice și cele moderne. Chiar în economie, acolo unde performanțele se judecă după criteriul competitivității și succesului imediat, dorința de a nu dezechilibra această interacțiune este evidentă. De cîte ori nu se puteau citi, în presa franceză din ultimii ani, critici la adresa prea marii prudențe a întreprinzătorilor! Un cunoscut publicist parizian a scris și o carte — „Sfidarea americană" — ce-și propunea, printre altele, să producă un șoc revigorant concepției industriașilor francezi asupra expansiunii și a gestiunii economice. O controversă încă neîncheiată animează gîndirea specialiștilor și oamenilor de cultură, în cursul căreia valorile lumii moderne, deopotrivă cu cele clasice, sînt supuse unei judecăți aprofundate. Una din motivările prudenței cu care sînt primite inovațiile este, de bună seamă, preocuparea de a nu sacrifica succesului prea lesnicios, calitatea și soliditatea unei lucrări. Metodele noi, concepțiile noi, sînt în prealabil bine cernute, apoi aplicate diferențiat, acolo unde rezultatele pe termen lung se vădesc avantajoase.

O ilustrare dintre cele mai semnificative ale acestui demers niciodată lipsit de discernămînt, am avut-o la Baccarat, vizitînd vestita fabrică de cristaluri întemeiată în 1764 de monseniorul Montmorency — Laval, episcop de Metz. Gazdele noastre au avut ideea de mare finețe să ne introducă în principala incintă a manufacturii, „pe sus": după ce am urcat cîteva trepte, ne-am pomenit într-un fel de balcon de unde atelierul, cu întreaga lui forfotă, cu luminile cuptoarelor, cu baloanele incandescente de sticlă ce urmau să se prefacă în elegante piese, ni s-au înfățișat deodată. Nu mică ne-a fost stupoarea, în fața scenelor ce se desfășurau sub ochii noștri! Parcă am fi contemplat o pictură de acum două-trei sute de ani, reprezentînd un vechi atelier de sticlărie. Nimic automatizat, nici o bandă rulantă, nici un transportor electric, nici o mașină electronică. Principalele operații se făceau manual. Pitorescul, aproape medieval, al priveliștii era accentuat de părul lung al lucrătorilor tineri... Evident, am adresat multe întrebări. Răspunsurile au fost edificatoare: deși nu patentă, modernizarea unor procese ale fabricării prețiosului cleștar de Baccarat era foarte reală. Dar acele faze în care trebuie să intervină măiestria artistică, rămăseseră apanajul exclusiv al omului. Toarta unei căni, rotunjimea unei carafe, eleganța unui picior de cupă, cizelarea suprafețelor care presupuneau o corectitudine matematică, dimensiuni absolut exacte, nu erau încredințate mașinilor. Mintea, ochiul, mîna muncitorului artizan constituiau principalele unelte ce modelau minunatele forme.

O ilustrare nu mai puțin semnificativă o oferă Parisul. După ce am vizitat modernul, foarte modernul cartier ce se construiește în zona denumită „de la Défense", am plecat copleșit de dimensiunile edificiilor-turn, unde se și instalaseră diverse mari companii, de luciul pereților metalici, de amenajările subterane pentru metro, autostrăzi, magazine; ba chiar, ieșind dintr-o asemenea clădire am dat cu ochii de camera portarului care părea, mai degrabă, cabina de comandă a unei rachete spațiale — atîtea ecrane și butoane putea să aibă; deci, după acest contact cu urbanismul, poate cel mai tehnologic și mai funcțional dar și cel mai puțin umanizat, al frumoasei capitale franceze, am poposit la o „fermă". Era, de fapt, un restaurant, la o margine de oraș, avînd toate aparențele unei prospere gospodării de țară. Adevărat refugiu al parizienilor în căutarea unui prînz tihnit. Și nu singurul. Toate „bistrourile", de la cele mai modeste, pînă la cele vădit decorate pentru uzul turiștilor, sînt ca niște oaze ce perpetuează aerul „dulcii Franțe", un aer încă nepoluat de tendințele aberante ale modernizării.

Urmărind expresia culturală, publicistică sau pe cea a omului de pe stradă în Franța contemporană, rămîi cu sentimentul că grija de a nu înstrăina calitățile fundamentale ale civilizației sale, așa cum s-a structurat de-a lungul istoriei, este una din principalele preocupări ale francezului. Dezbaterea iscată în jurul amenajării cartierului „Halelor", atenția cu care sînt restaurate și redate unei funcționalități care să îmbine aspectul de monument cu rentabilitatea, toate edificiile cît de cît interesante ale trecutului, alcătuiesc manifestările concordante ale aceleiași tendințe. În discuții, interlocutorul va fi desigur bucuros cînd te va auzi apreciind automobilul Citroën sau uzina maremotrice, dar se va emționa cînd va observa că admiri cu toată comprehensiunea frumusețile vitraliilor de la Chartres. În Alsacia, viticultorul îți va arăta cu mîndrie instalații moderne de vinificație, dar va zăbovi mai mult cînd, așezați la o masă, îți va demonstra, în cupe, valoarea vinurilor sale. Îl vei simți apoi, după ce obrajii i se vor fi îmbujorat de atîta degustare, că, într-un colț al inimii, regretă vremea cînd prepararea licorii se făcea cu mijloace mai puțin evoluate. Poate pentru că și lui și celorlalți concetățeni, această mutație înseamnă și angajarea masivă a economiei Franței în marele angrenaj al competiției mondiale care obligă să ții seama de modelul concurentului, mai mult decît ți-ar fi voia. Dar mai este și o anumită concepție asupra economiei și solidității ei care încă n-a dispărut, de la Balzac și pînă azi. Neîncrederea în succesele rapide, credința în acumulările lente și solide motivează și astăzi comportamentul multor francezi.

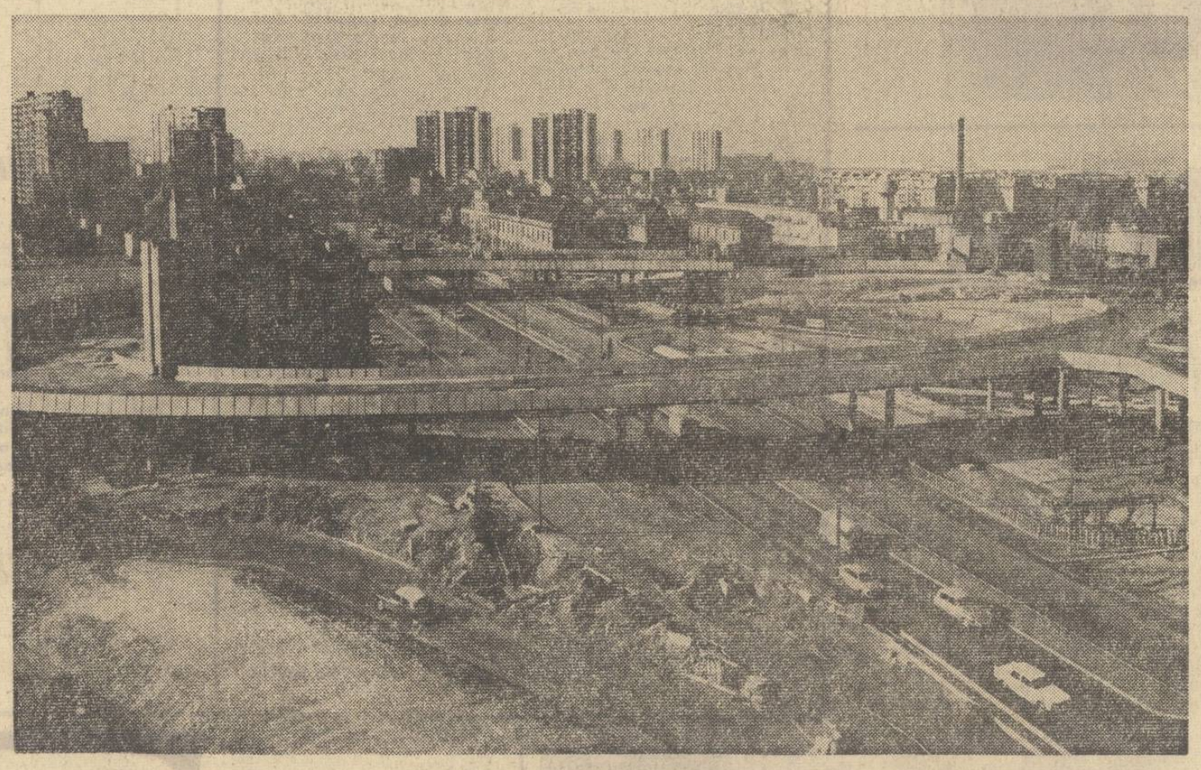

Una din zonele moderne ale Parisului

Bacarrat: muncitorul artizan

PE FIRUL EVENIMENTELOR

REPLICI ELECTORALE

de Nicolae LUPU

Pe măsură ce se apropia campania electorală din Anglia, creștea impresia că problema aderării la Piața comună va deveni o temă centrală a dezbaterii publice. Mai sînt cîteva zile pînă la alegeri și ca la un semnal parcă, discursurile ocolesc cu grijă subiectul.

De ce?

Răspunsul ni-l oferă tratamentul aplicat unei propuneri care a întrunit asentimentul unui număr de oameni politici din toate partidele de a se organiza un referendum național asupra intrării Angliei în Piața comună. Inițiativa a fost sprijinită de foștii miniștri laburiști Jay și Prentice, de foștii miniștri conservatori Derek Walker-Smith și Furton și de veteranul liberal Bessell. Conducerile ambelor partide au respins propunerea. Într-un discurs electoral, liderul conservator Heath a explicat poziția partidului său în felul următor: un eventual guvern conservator va lua hotărîrea în privința intrării Angliei în Piața comună în funcție de termenii oferiți de cei șase. Dacă ei sînt acceptabili, guvernul va supune hotărîrea parlamentului. Este evident din această luare de poziție că liderii conservatori, ca de altfel și cei laburiști vor să avertizeze pe partenerii de negocieri din Piața comună că nu vor accepta orice condiții. În același timp, ei nu vor ca guvernul și parlamentul să fie stînjeniți de un vot formal al opiniei publice în cadrul unui referendum sau în cadrul alegerilor care să fie interpretat drept un mandat de respingere a condițiilor puse de Piața comună.

Așa se explică de ce tema Pieței comune a dispărut din dezbaterea electorală. Corespondentul ziarului „Le Figaro" urmărind ultimele deplasări electorale ale liderului conservator, trage următoarea concluzie, care poate fi aplicată și campaniei laburiste: „În ciuda ezitărilor omului de pe stradă și mai ales a gospodinelor britanice, care sînt mai mult decît evidente de mai bine de un an, domnul Heath ține în mod expres să sublinieze că guvernul conservator nu va permite ca deciziile sale privind Piața comună să fie dictate de către sondajele de opinie publică". Atunci cine va dicta? Asta se va afla după alegeri.

Anecdotica electorală nu a întîrziat să includă în sfera sa și acest aspect al vieții politice. Se spune că la o întrunire, din sală au fost aruncate asupra vorbitorului cîteva ouă. Acesta, cu prezență de spirit, a spus: „Și cînd te gîndești că sînt oameni care pretind că ouăle sînt scumpe!" Din sală replica a venit cu promptitudine: „Pînă nu intrăm în Piața comună ne mai putem permite acest lux".

DE PRETUTINDENI

Cînd ploaia torențială l-a surprins pe exploratorul din pădurile tropicale și amenințâ să-l ude „ciuciulete", el n-are — s-ar părea — altă soluție decît să suporte totul cu răbdare. Într-o asemenea situație, locuitorii din Timor nu se pierd cu firea, folosind drept impermeabil frunze de palmier. O astfel de frunză se găsește totdeauna la îndemînă.

APLICAREA electronicii în producția de ceasuri dă rezultate extraordinare. Specialiștii prevăd că peste 2—3 decenii vom purta ceasuri fără cadran și fără arătătoare, în schimb vor apare pe ele cifre care vor indica scurgerea secundelor, minutelor, orelor, zilelor, lunilor și anilor. Ori și unde s-ar afla ceasurile de mînă, ele vor fi comandate de la distanță (reglate automat), dacă va fi nevoie prin semnale transmise din oră în oră de ceasuri atomice și recepționate de un microreceptor montat pe ceas.

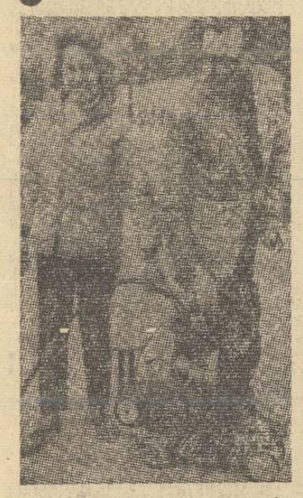

Englezul Tommy Hancocks a pus la punct un original mijloc de deplasare. Pe niște patine cu roți (ceva mai mari) el a instalat cîte un motor care îi permite să dezvolte o viteză de 32 km pe oră. El și-a brevetat invenția și speră să găsească un amator interesat în fabricația în serie. Deocamdată el constituie pentru locuitorii orașului Londra, doar un punct de atracție...

DUȘAN VLAHOV, **din Belgrad, unul dintre cei mai vechi pacienți în viață cărora li s-a grefat o inimă străină, a dat cu succes examenul de conducător auto și a obținut permisul de categoria „B". Relatînd despre aceasta ziarul iugoslav „Borba" subliniază că Vlahov este primul om cu inima grefată care a dat examen de conducător auto, după ce suportase una dintre cele mai complicate operații din istoria chirurgiei. El a fost operat la Houston (S.U.A.) de către renumitul chirurg american De Bakey, în septembrie 1968.**

CREȘTEREA continuă a cantităților de gunoi și deșeuri din gospodării și înlăturarea sau valorificarea lor este o problemă care preocupă multe țări. Un profesor de la Universitatea din Glasgow (Anglia) a propus să se producă din aceste gunoaie alcool. Noua tehnologie se bazează pe celuloza conținută adeseori în deșeuri. Tratînd deșeurile cu acid clorhidric și zahăr, se obține ca produs final alcoolul. O asemenea instalație este capabilă să prelucreze gunoi obținut de la 150 000 de persoane și să producă alcool care poate fi utilizat numai în scopuri industriale.

UN RESTAURANT **din Tokio, situat în apropierea aeroportului din capitala Japoniei, oferă gratuit oricărui client, o porție uriașă de biftec, care cîntărește 747 grame. Condiția este ca în afară de biftec, clientul să mai consume o ceașcă cu supă, o farfurie cu salată și două piinișoare, totul în maximum 40 de minute. În cazul că cel care încearcă nu reușește, atunci el este obligat să plătească întregul meniu. Din cei 102 clienți care pînă acum s-au încumetat să încerce această probă, au reușit doar 18.**

IN TIMPUL unei piese de teatru foarte moderne, care a avut loc la Londra, un spectator strigă de la balcon: stingeți o dată luminile de pe scenă ca să pot adormi. Un spectator de la parter protestă: Nu, încă nu! Vreau să termin cu lectura ziarului.

UN GRUP DE OAMENI **de știință englezi speră să poată întocmi harta exactă a Antarcticei, în urma unor zboruri efectuate deasupra acestui continent. Radarul montat pe aparatul de zbor va permite, susțin ei, „străpungerea" stratului de gheață, dînd posibilitatea „descoperirii" profilului adevărat al Antarcticei, cu munți și văi, deocamdată ascunse privirilor.**

Pentru vopsitul obiectelor de porțelan se folosește de obicei glazura. Pentru aceasta este nevoie de materiale scumpe și greu de procurat. Savanții Ivan Hizanișvili și Ramaz Mamaladze din Tbilisi au rezolvat această problemă obținînd o masă de ceramică specială, alcătuită din pietre vulcanice fărămițate, cu un mic adaos de argilă și oxid de cobalt. Obiectele de porțelan acoperite cu noua „glazură" au un luciu neîntrecut și sînt foarte rezistente la căldură. **În clișeu:** Obiecte de porțelan și plăci de faianță acoperite cu glazură neagră.

O DETUNĂTURĂ ÎN NOAPTE...

Ovații prelungite salutară apariția oratorului Billy Graham. Într-unul din fotolii Sem Roger se agita nerăbdător. Folosindu-se de pălărie ca să mascheze gestul, bagă mîna în buzunarul unde avea pistolul, apoi privi în jur. Penumbra îl proteja, iar mulțimea era ocupată cu aplauzele. Se aplecă spre locul vecin unde stătea Pat Clever și-i împinse arma în spate. Pat tresări.

— Pentru Dumnezeu, Sem! — protestă printre dinți. Ce te-a apucat?

— Spune-mi unde se ascunde Harry Bury!

— Harry nu-i vinovat — replică furios Pat. N-ar fi trebuit să vii aici, fotografia ta este în toate ziarele. Dacă te recunoaște cineva?

În spatele lor cineva le spuse să tacă. În arena New Madison Square Garden se făcu o liniște de mormînt. Predica era pe sfîrșite.

Sem Roger îl privi fix pe Clever:

— Îl omor pe Harry sau pe tine! — amenință el profitînd de ropotul de aplauze. Pat știa că nu-i de glumit. Sem n-ar fi ezitat să tragă aici în mijlocul a douăzeci de mii de persoane, așa că șuieră adresa.

— Sem, să știi că el n-a suflat o vorbă. Vrei să-l lichidezi doar pentru că e de culoare... stă la maică-sa, strada 156...

„Am să-l omor" repetă într-una mergînd spre Pennsylvania Station. Traversă în goană cîteva străzi întunecoase gîndindu-se că-i mai bine să nu ia un taxi. Șoferii au o memorie strălucită și ar fi fost riscant. Se urcă așadar în autobuz, dînd virtos din coate ca să-și facă loc spre ușa de coborîre. În fața lui doi soți spanioli vorbeau în șoaptă și-l sîcîiau îngrozitor; alături, pe scaune ședea un chinez tînăr; pe platformă numai negri și portoricani.

Nu, nu era adevărat că-i ura. Îl ura pe Harry doar. Cu el lucrase ani și ani furînd din magazine. Într-o seară îi trăsese chiulul. Sem își umezi buzele.

Necazul începuse cu cei doi oameni uciși la San Francisco, cînd poliția îl luase la întrebări. El nici măcar nu-i cunoștea. Cu toate acestea zbirii adunaseră o mulțime de probe, cine știe cum, împotriva lui. Îl încolțiseră ca pe o fiară. Dacă l-ar fi prins, cu tot ce făcuse mai înainte, totul s-ar fi sfîrșit pentru el. La Grant's

ÎNTÎMPLĂRI ADEVĂRATE

Tomb autobuzul se mai goli dar după două stații, pe Riverside Drive, se urcă iar lume multă. Și-l imagină pe Harry prăbușindu-se sub lovituri. Figura unui copil de culoare care sugea o acadea îl sustrase gîndurilor macabre. Coborî la capătul străzii 155 odată cu un număr mare de pasageri. Cînd ajunse la doi pași de „cofee shop" ținut de mama Bury, inima începu să-i bată nebunește. O porni prin întuneric sărind peste lăzi de gunoaie și bidoane și se opri la fereastra luminată. În cameră un negru își citea ziarul. Iată-l! Doamne de cînd aștepta clipa asta. Își dădu seama că-i tremură mîna. Respiră adînc, ochi, se pregăti să tragă atunci cînd emoția va trece. Iată, acum mîna era sigură. Se auzi o detunătură.

*

Doctorul pansa rana lui Sem Roger. Harry asista.

— Dacă nu m-ai fi rănit, domnule sergent, domnișorul ăsta ar fi fost rece acum. Ai venit la timp. Pot paria că cel care te-a anunțat a fost Pat Cleves.

— Nu, a fost unul din călătorii autobuzului. Știi că noaptea nici un alb nu se încumetă să treacă dincolo de strada 150. La un moment dat erai singurul călător alb într-un autobuz tixit de negri. Toți erau intrigați și te-au privit bine, recunoscîndu-te. Ca să te consolezi pot să te informez că asasinul celor doi din Frisco, a fost găsit.

S-a petrecut la New-York
(Din „Domenica del Corriere")

In istoria omenirii arcul cu săgeți a jucat un rol însemnat, el fiind printre primele unelte ale omului folosite la vînat. Apoi, arcul a devenit o prețioasă armă de luptă împotriva dușmanilor.

In epoca noastră arcul cu săgeți și-a pierdut mult din aceste atribute; în țările dezvoltate el este astăzi folosit doar în sport, pentru tragerea la țintă.

Jozsef Vida, pe care vi-l prezentăm în ilustrația noastră, a făcut parte cu ani în urmă din echipa de arcași a țării sale, devenind apoi antrenor al clubului de arcași „Tipografia". În prezent Vida este unul dintre puținii oameni din Ungaria care se ocupă cu repararea arcurilor cu săgeți.

DOMENICO FANTIN, UN NOU STRADIVARIUS!

Cînd se vorbește de minunații făurari de viori sînt amintite în mod firesc numele unor constructori celebri ca Amati, Guarneri și Stradivarius.

Se părea că nimeni în lume nu va reuși să se apropie de arta perfectă a acestor iluștri înaintași de pe urma cărora se crede că au rămas circa 2 500 de inegalabile instrumente. Iată, totuși, că în ultima vreme, în Italia se vorbește insistent și cu multă admirație de Domenico Fantin (40 de ani) din Varese.

Acest meșter excepțional s-a făcut cunoscut în Italia, după ce a construit cîteva viori apreciate, de mari specialiști și violoniști, ca exemplare fără cusur. Domenico Fantin arată oricui, cu firească mîndrie, nenumărate scrisori de mulțumire și aprecieri pozitive primite de la acești oameni. Printre ele și o scrisoare personală de la faimosul Iehudi Menuhim (care i-a cumpărat o vioară) mulțumindu-i și menționînd că ceea ce a construit el, reprezintă, fără îndoială, un lucru uimitor, de mare valoare.

Domenico Fantin a declarat că a ajuns la aceste rezultate, după studii de ani de zile și că rețeta lui este rezultatul unei experiențe îndelungate.

Vineri, 5 iunie, la Muzeul de Artă al Republicii Socialiste România, sub auspiciile Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, s-a deschis expoziția „Constantin Brâncuși", prima retrospectivă europeană a operelor marelui sculptor.

Cele aproape 50 de lucrări expuse provin din mari muzee ale lumii, cum sînt : Muzeul Guggenheim, din New York, Muzeele din Philadelphia și Chicago, Muzeul național de artă modernă din Paris, Muzeul de artă al Republicii Socialiste România, Muzeul din Craiova, precum și din colecții particulare americane și române.

Imaginile de față redau două aspecte din expoziție.

CARTEA ROMÂNEASCĂ LA FESTIVALUL DE LA NISA

Așa cum relatam săptămîna trecută în această pagină, între 26 mai—1 iunie, Nisa, pitorescul oraș de pe riviera franceză, a găzduit cea de a doua ediție a Festivalului internațional al cărții. Despre participarea României la această importantă manifestare culturală ne vorbește astăzi criticul TEODOR VĂRGOLICI, redactor-șef la Editura Minerva, care a reprezentat editorii din țara noastră la Festival.

— Cum s-a înfățișat producția românească de carte, vizitatorilor Festivalului ?

— Casele de editură din România au fost reprezentate prin aproximativ 250 de titluri. Standul nostru, organizat de Centrala Cărții și Oficiul de comerț exterior, a prezentat o gamă variată de tipărituri, de la tratate științifice de strictă specialitate, la ediții de masă ; de la lucrări cu caracter social-politic la albume de artă, cărți pentru copii, ediții bibliofile. Deosebit de cercetate au fost albumele consacrate lui Brâncuși, Țuculescu, Chagall, ediția Eminescu ilustrată de Ligia Macovei, edițiile bilingve ale autorilor români („Operele" lui Creangă) și străini (caseta bibliofilă în patru volume cuprinzînd o selecție din Apollinaire, Eluard, Garcia Lorca, Ungaretti). În aceeași măsură aș putea exemplifica și cu lucrări din alte domenii decît cel artistic.

Ca la orice expoziție, nivelul și preocupările vizitatorilor se situau pe trepte diferite, de la unii care descopereau prima dată prin intermediul dicționarelor expuse, raporturile de înrudire ale limbii noastre cu celelalte limbi romanice, pînă la universitari pe care îi interesau probleme de riguroasă specialitate. Printre vizitatori se numărau, de asemenea, ca de obicei, mulți prieteni ai țării noastre și cetățeni francezi de origine română. În această ordine de idei menționez, ca un detaliu pitoresc, prezența unui vechi prieten al lui Panait Istrati, din perioada cînd acesta era fotograf ambulant pe Promenade des Anglais, la Nisa.

Vizitatorilor li s-au distribuit numeroase prospecte, care le-au stimulat într-o și mai mare măsură interesul : un Index bio-bibliografic al scriitorilor noștri clasici și contemporani, cataloage de edituri etc. Mulți dintre cei ce au trecut pragul standului nostru s-au arătat doritori să-și procure prin comenzi, cărți românești.

— Dincolo de activitățile de popularizare a diverselor producții editoriale și de latura sa teoretică — mese rotunde, simpozioane, colocvii, expoziții tematice, Festivalul a avut, din cîte știm și o latură lucrativă...

— În adevăr, a fost un bun prilej pentru statornicirea de contacte menite să preconizeze diferite forme de colaborare cu alte edituri, cum ar fi coeditări, traduceri pe bază de reciprocitate, difuzarea de lucrări românești prin rețeaua unor librării, prestigicase instituții de specialitate din diverse țări arătîndu-se dornice să perfecteze asemenea aranjamente. La succesul standului românesc au contribuit într-o măsură importantă și organizatorii Festivalului, dintre care aș vrea să citez pe directorul său, Edouarde Derretta și pe colaboratoarea d-sale, Lorraine d'Moussier, care ne-au dovedit o mare solicitudine.

Constantin EMILIA

RONDELURI

de Cicerone Theodorescu

Îți surîde-n cîmp o floare...

Îți surîde-n cîmp o floare...
Țară, jaleșă icoană,
Uită rîurile-fiare,
Căpcăuna lor bulboană.

Geană bine vestitoare,
Ochi de za și leac de rană,
Îți surîde-n cîmp o floare...
Țară, jaleșă icoană !

Singură, răzbătătoare,
Gîtuind, închisă vrană,
Noaptea apelor dușmană
Care da să te doboare,

Îți surîde-n cîmp o floare...

Desen de Tia PELTZ

Avizier

„TANGO LA NISA" de Mircea Radu Iacoban (cronicar și reporter sportiv, prozator și recent redactor șef al editurii „Junimea" din Iași) și-a început „pașii" la Teatrul Național din Iași. Se repetă însă și la Teatrul Național din Craiova în regia Valentinei Balogh cu cunoscutul „menestrel" Tudor Gheorghe, alături de Vasile Cosma, Valeriu Dogaru și la Teatrul Giulești în regia Getei Vlad cu Silviu Stănculescu, Dorina Lazăr.

Deci regizoarele preferă... tango !

„DE DATA ASTA — e-o revistă. Dans, muzică. Sau cum spune afișul : fast, balet, muzică, montare. Cu prolog și 24 tablouri. Nu le-am numărat tablourile. Adică numerele. Dar trebuie să fi fost, într-adevăr, pe puțin două duzini. Spectatorul pleacă acasă mulțumit de-a fi petrecut o seară plăcută în tovărășia cîtorva artiști talentați, care i-au dăruit tot ceea ce aveau mai bun", serie cotidianul din Israel „Viața noastră" despre turneul artiștilor români, relevîndu-se ca senzațională apariția octogenarului N. Kanner alături de Mia Braia, C. Drăghici, Liliana Tomescu, Radu Zaharescu, Mihai Ciucă, Maria Mitrache, Cristina Deleanu, Victor Vasile, Sergiu Malagamba etc.

„SONATUL... LUNII" e replica (sperăm tot muzicală) a teatrului „C Tănase" la celebra „Sonată a Lunii". În grădina Boema, textul scris de Saşa Georgescu și Puiu Călinescu va plasa acțiunea la curtea lui... Henric al VIII-lea (Ovid Teodorescu). Regizorul Bițu Fălticineanu ne asigură că „montarea va fi originală, fructificînd spațiile de joc ale grădinii, în afara scenei. În afara protagonistului Puiu Călinescu, a lui Zizi Șerban și alți comici, se va introduce sistemul folosirii unei noi vedete muzicale la două săptămîni : Margareta Pislaru, Anda Călugăreanu, Mihaela Mihai. Orchestra condusă de Gelu Solomonescu va fi plasată într-un... camion care se va deplasa în timpul spectacolului". Deci totul va merge... pe roate ?

„IMPRESIA NOASTRĂ despre turneul secției române a Teatrului de stat din Oradea este deosebit de bună. Spectacolul „Casa cu două intrări" de Calderon de la Barca, a prins imediat publicul spectator, iar comedia „Salată de capete" de I. Păunescu și P. Aristide a dovedit că actorii au multiple posibilități și pentru realizarea comediilor moderne", se scrie în ziarul „Hajdu — Bihari Napló" despre turneul orădean la Debrețin.

(În toamnă, teatrul din Debrețin va juca la Oradea).

Debutul în dramaturgie al reporterului

Destinată unei premiere festive, în cadrul tradiționalei „Primăveri arădene", întreruptă anul acesta din cauza inundațiilor, spectacolul coupé „Eterna iubire" de Vasile Nicorovici a văzut lumina rampei zilele trecute la Teatrul din Arad. Cu acest spectacol Vasile Nicorovici, cunoscut pînă acum îndeosebi ca reporter, își face debutul scenic în dramaturgie.

„De fapt, ne spune noul dramaturg, *scriu teatru înainte de a fi devenit reporter. Cele două piese jucate acum la Arad, „Jocul de-a Arsene" și „Iubire în albastru și roșu" împreună cu a treia lucrare*

Scenă din piesa „Iubire în albastru și roșu"

„Moartea lui Alter ego" care urmează să intre în componența spectacolului la toamnă, alcătuiesc un triptic, un poem dramatic despre iubire, văzută ca o eternă cîntare, ca o continuă descoperire. Pornind de la convingerea că în lumea contemporană există primejdia automatismului, ca o nouă alienare, că omul trebuie repus în elementul lui sentimental, primordial uman, încerc să scriu un teatru poetic și metaforic. Convingerile și intențiile mele au găsit rezonanta dorită în colectivul de realizatori și interpreți ai spectacolului : regizorul Ivan Helmer, care semnează direcția de scenă a primei secvențe dramatice, actorul Iulian Copacea, debutant în regie, care a pus în scenă „Iubire în albastru și roșu" și interpreții Maria Barboni, Mariana Stere, Dan Bubulici, Ion Borst, Teodor Vușcan și același Iulian Copacea care este și protagonistul piesei regizate de Ivan Helmer.

În toamnă, ultima secvență a tripticului urmează să vadă lumina rampei în regia lui Dan Alexandrescu. Scenografia aparține Evei Györffy .

În repertoriul stagiunii estivale a Teatrului de dramă și comedie din Constanța figurează și piesa „Puricele în ureche" de G. Feydeau, prezentată de curînd în premieră, în regia lui Mihai Berechet. În clișeu : actrițele Ileana Ploscaru și Ana Mirena într-o scenă din spectacol.

Fotografii : Ion POPOVICI

Povestea unui tablou: „Frații Buzești"

de Toma Hirth

Toma Hirth — un pictor craiovean din generația tînără, a adus în plastica noastră contemporană o notă originală, rezultat al unor căutări încununate de reușită. Lucrările pe care ni le-a înfățișat în expoziții se remarcă printr-o tematică inedită și o manieră personală de expresie artistică.

O vizită recentă la atelierul pictorului ne-a prilejuit plăcuta surpriză a preocupărilor sale portretistice, în domeniul dificil al compoziției istorice. Că Toma Hirth se dovedește un portretist talentat o atestă compoziția sa cea mai recentă : „Frații Buzești".

„Pentru cristalizarea chipurilor celor trei înaintași care au jucat un rol militar și diplomatic de prim rang în epoca lui Mihai Viteazul, am avut nevoie de o documentare destul de vastă. Vizitele făcute la ctitoriile Buzeștilor din Călin-Olt și Stănești-Vîlcea pentru studierea picturii votive, cercetarea unor scrieri ca cele ale lui Bălcescu, Xenopol și ale altor istorici privitoare la epoca respectivă, a stampelor păstrate în biblioteci și muzee, mi-au fost deosebit de utile". — ne mărturisea tînărul artist.

Tabloul „Frații Buzești" degajă o veridică atmosferă de epocă. Această este dată de costume, de fundalul cu scene sugerînd exerciții militare, de profilul cetății „CALUIUL" care se conturează pe linia orizontului sau de pîlcurile de călăreți care galopează pe întinderea terenului,în planurile mai îndepărtate.

Prim-planul este ocupat de chipurile energice ale celor trei frați Buzești : Radu, Preda și Stroe, faimoșii generali ai lui Mihai cel Mare, comandanți viteji și diplomați iscusiți, însărcinați de voievod cu solii de răspundere. Individualizarea fiecărui personaj, echilibrul compoziției conferită de tema tabloului, este subliniată prin coloritul cald, paleta fiind dominată de nuanțe aurii, semi-luminoase. Dramatismul a fost substituit de aureola eroică, de simbolica măreție pe care filtrele istoriei au sedimentat-o în jurul personalității fraților Buzești.

Ion BECHERU

WILLIAM FAULKNER
UN TRANDAFIR pentru EMILY

Cînd a murit Miss Emily Grierson, tot orașul s-a dus la înmormîntarea ei : bărbații, dintr-un soi de afecțiune respectuoasă față de un „monument" dispărut iar femeile mînate mai ales de ispita de a vedea cum mai arată interiorul casei sale, pe care nimeni nu-l văzuse de mai bine de zece ani, în afară de un bătrîn servitor, negru, care îndeplinea atît funcția de grădinar, cît și cea de bucătar.

Casa lui Miss Emily era mare, construită din bîrne cioplite și pe vremuri fusese albă. Era împodobită cu cupole, turnulețe și balconașe sculptate din lemn, în stilul încărcat și frivol al anilor '70 ; și era situată într-un loc unde fusese pe vremuri cea mai selectă stradă a orașului. Însă garajele și filaturile de bumbac înmulțindu-se, încetul cu încetul, au făcut să dispară pînă și ultimele rămășițe auguste ale acestui cartier. Singură, casa lui Miss Emily a rămas să-și înalțe, neînduplecată, sfidătoare, ruina ei cochetă, deasupra căruțelor, încărcate cu bumbac și a rezervoarelor de benzină.

Și iată că Miss Emily se dusese și ea să se întîlnească cu purtătorii acelor nume auguste care zăceau în cimitirul adormit sub cetini, alături de morminte aliniate și anonime ale soldaților unioniști și sudiști căzuți pe cîmpurile de bătaie ale lui Jefferson.

Cît timp a trăit, Miss Emily fusese considerată ca un fel de tradiție, o datorie sau o obligație ereditară, care apăsa asupra orașului : din acea zi a lui 1894, cînd colonelul Sartaris, primarul — cel cu ordonanța care interzicea negreslor să umble pe stradă fără șorț — o scutise de plata impozitelor ; dispensă care data, de fapt, din ziua morții tatălui ei. Și asta nicidecum nu însemna că lui Miss Emily i s-ar fi făcut o favoare. Colonelul Sartaris inventase o poveste complicată, despre o sumă de bani pe care tatăl lui Miss Emily ar fi dăruit-o, sub formă de împrumut, orașului, și pe care din considerente de afaceri, orașul prefera să i-o înapoieze în felul acesta lui Miss Emily. Numai colonelului Sartaris i-ar fi putut trece prin gînd un astfel de lucru și numai o femeie ca Miss Emily i-ar fi putut da crezare.

Cînd însă generația următoare, cu ideile sale moderne, și-a avut la rîndul ei primarii și consilierii săi municipali, acest aranjament a dat naștere la unele nemulțumiri. La un „1 ianuarie" i-au trimis o declarație de impozite. A venit apoi februarie și n-au primit nici un fel de răspuns. I-au trimis o adresă oficială, rugînd-o să treacă „atunci cînd va crede de cuviință pe la biroul șerifului"... În săptămîna care a urmat, însuși primarul i-a scris, oferindu-se să treacă pe la dînsa, sau să-i trimită o trăsură care s-o aducă la primărie. Drept răspuns, a primit un bilet scris, pe o hîrtie de tip și format învechite, cu un scris cursiv și mărunt, cu cerneală îngroșată, în care se aducea la cunoștință că dînsa nu mai ieșea în lume de foarte multă vreme. Foaia de impunere era alăturată, fără nici un comentariu, intactă.

Consiliul municipal s-a întrunit într-o ședință extraordinară. O delegație s-a deplasat și a bătut la ușa lui Miss Emily, ușă care se închisese cu zece ani în urmă, cînd Miss Emily încetase să mai dea lecții de pictură pe porțelan. Bătrînul negru i-a poftit într-un hol întunecos, din care o scară se pierdea undeva într-o întunecime și mai profundă. Stăruia peste tot un miros de praf și de lucruri pe care nu le mai folosea nimeni ; un iz închis și umed. Negrul i-a condus apoi în salon. Mobilierul era greoi, scaunele îmbrăcate în piele. Cînd servitorul a tras perdelele de la una din ferestre, au putut vedea că pielea fotoliilor era uzată, sfîșiată ; iar cînd s-au așezat, s-a înălțat în jurul lor un nor de praf, care învolburîndu-se încet, a început să se răsfire în mii și mii de firicele care pluteau în unica rază de soare ce se strecurase în încăpere. Lîngă cămin, pe un șevalet de un auriu fanat, se afla un portret în creion al tatălui lui Miss Emily.

Cînd a intrat dînsa s-au ridicat cu toții. Era mică de statură, grasă, îmbrăcată în negru ; la gît purta un lanț subțire de aur care-i ajungea pînă la talie și se pierdea apoi în cordonul rochiei, se sprijinea într-un baston de abanos cu mîner de aur fanat. Avea încheieturile subțiri și fragile. De aceea, poate, ceea ce la o altă n-ar fi fost decît rotunjimi, la dînsa era obezitate. Părea umflată, buhăită, ca un cadavru care a stat prea mult într-o apă stătătoare ; iar tenul îi avea cenușiu, livid. Ochii ei îngropați printre bulbucăturile de grăsime de pe față și semănînd a doi cărbuni aprinși înfipți într-un bulgăre de aluat, se plimbau de la un chip la celălalt al vizitatorilor, în vreme ce ei își formulau pretențiile.

Nu i-a mai invitat să se așeze. S-a mulțumit doar să rămînă în prag și să aștepte, liniștită, ca purtătorul lor de cuvînt să se oprească, stinjenit. Pururea auzi cu toții, în tăcerea care s-a așternut, tic-tac-ul ceasului nevăzut care atîrna de lanțul de aur.

Apoi, a vorbit și ea : glasul îi era aspru și rece : „N-am de plătit nici un fel de impozite lui Jefferson. Colonelul Sartaris mi-a explicat acest lucru. Poate careva din dv. va fi în măsură să consulte arhivele orașului și să vă dea răspunsul cuvenit, la toți".

— Dar am făcut acest lucru ; Sîntem autoritățile orașului, Miss Emily. N-ați primit un anunț din partea șerifului, semnat de mîna lui ?

— Da, am primit o hîrtie, spuse Miss Emily. Se crede poate șerif... N-am de plătit impozite lui Jefferson !

— Dar în registre nu există nici un document, nici un fel de probe... Trebuie ca noi...

— Duceți-vă la colonelul Sartaris. N-am nici un fel de impozite de plătit lui Jefferson.

— Dar... Miss Emily...

— Duceți-vă la colonelul Sartaris (colonelul Sartaris murise de mai bine zece ani). N-am de plătit impozite lui Jefferson. Tobe !

Negrul apăru.

— Condu-i te rog, pe acești domni !

*

Și așa s-au dat bătuți la fel ca și părinții lor cu 30 de ani în urmă, în fața lui Miss Emily, pînă cînd se ivise problema mirosului acela îngrozitor din casa ei. Era cam la vreo doi ani de la moartea tatălui ei și la nu prea

Desen de Dorin DIMITRIU

Săptămîna la TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 14 IUNIE

PROGRAMUL 1. 8,30 Microavanpremieră. 8,40 Gimnastică și muzică. 9,00 Viața satului. 10,00 Orchestra Simfonică din Stockholm — Suedia, dirijor Sergiu Celibidache. 11,00 Din nou litoral — din nou munte. Împreună : vacanța. 12,00 De strajă patriei. 12,30 Căminul. 13,15 Emisiune în limba maghiară. 17,00 Microavanpremiera. 17,05 Buletin de știri. 17,10 Concert de muzică populară. 17,40 Clopoțeii vacanței. Spectacol mare pentru cei mici. 18,35 Oliver Twist (XIII) — ultimul episod 19,05 Bătălia cîștigată — reportaj. 19,30 Telejurnal. 19,50 Campionatul mondial de fotbal. Meci din sferturi de finală. Transmisiune directă. 21,45 Aveți legătura cu Parisul. 22,00 Prietenii cîntecului. Formația de muzică ușoară „Les Campions de la chanson". 22,50 Telejurnal. Telesport.

PROGRAMUL 2. 20,00 Stagiune lirică TV. „Singe vienez" — de Johann Strauss. 21,40 Roman foileton : „Casa Buddenbrook" (reluare). 22,30 Cartea de artă.

LUNI 15 IUNIE

18,00 Microavanpremieră. Actualitatea în economie. 18,15 Examen neprevăzut. Studenți de veghe la diguri pe Insula mare a Brăilei. 18,40 Reportaj TV. 19,10 Muzică populară din Moldova. 19,30 Telejurnal. 21,00 Casa Buddenbrook (III). 21,45 Steaua fără nume. 22,50 Telejurnal.

MARȚI 16 IUNIE

10,45 Vizita în Franța a tovarășului Nicolae Ceaușescu. Transmisiune directă de la Paris. 18,00 Ex-Terra '70. 18,20 Emisiune pentru tineret. Ce vreți să știți despre școlile de specializare postliceală ? 18,45 Muzică corală românească contemporană. 19,20 1001 de seri. 19,30 Telejurnal. 20,10 Muzică populară românească. 20,25 Prim plan. Acad. prof. Miltiade Filipescu. 20,50 Rideți cu... Jerry Lewis. 21,30 Buletin de știri. 21,35 Muzicorama TV. 22,10 Telejurnal.

MIERCURI 17 IUNIE

12,20 Vizita în Franța a tovarășului Nicolae Ceaușescu. Transmisiune directă de la Paris. 18,00 Microavanpremieră. 18,05 Universal—șotron — enciclopedie pentru copii. 18,30 Cabinetul economic TV. Ce sînt și ce trebuie să devină centralele industriale. 19,20 1001 de seri. 19,30 Telejurnal. 20,20 Gala marilor interpreți români. Mezzosoprana Viorica Cortez-Guguianu și baritonul Dan Iordăchescu. 21,00 Tele-cinemateca : „În lumea dansului". 22,30 Telejurnal. 23,50 Campionatul Mondial de fotbal (Din semifinale) Transmisiune directă.

JOI 18 IUNIE

PROGRAMUL 1. 17,30 Emisiune în limba maghiară. 18,00 Campionatul Mondial de fotbal. Meci din semifinală. (Aspecte înregistrate). 19,00 Actualitatea în economie. 19,20 1001 de seri. 19,30 Telejurnal. 20,30 Portrete sălăjene. Interpretează Ansamblul folcloric al județului Sălaj. 21,00 Anchetă TV. Școala medie și societatea (II). 21,40 „Cerbul de aur". Gala laureaților (selecțiuni). 22,15 Poșta TV. 22,30 Telejurnal.

PROGRAMUL 2. 20,30 Inedit. În primă audiție muzică și balet. 21,30 Metalore la Brâncuși. Emisiune de versuri dedicate marelui sculptor. 21,50 Film serial : „Rocambole" (V).

VINERI 19 IUNIE

În jurul orei 15,00 Transmisiune directă de la încheierea vizitei în Franța și plecarea spre patrie a tovarășului Nicolae Ceaușescu. 18,00 Teleșcoală. Consultații la matematică și limba română, în ajutorul celor care dau examenul de bacalaureat. 18,35 La volan. 18,50 1001 de seri. 19,00 Telejurnal. 20,00 Film artistic : „Frații Karamazov" (seria I). Ecranizare după F. M. Dostoievski. 21,25 Mai aveți o întrebare ? Emisiune de știință. Tema : „Originea vieții și a omului". 22,30 Parada șlagărelor. 22,45 Telejurnal.

SÎMBĂTĂ 20 IUNIE

PROGRAMUL 1 : 17,00 Microavanpremieră. 17,05 Buletin de știri. 17,10 Emisiune în limba germană. 18,15 Bună seara, fete ! Bună seara, băieți ! 19,05 Fapt divers. 19,20 1001 de seri. 19,30 Telejurnal. 20,30 Teleenciclopedia. 21,15 Film serial : Rocambole (VIII). 22,00 Tablouri dintr-o expoziție muzicală (Interviziune). 22,35 Telejurnal. 23,10 Of, inimioară. Cîntece de lume, romanțe. 23,50 Campionatul Mondial de fotbal. Meciul pentru locurile 3-4. Transmisiune directă de la Guadalajara.

PROGRAMUL 2 : 20,30 Pro Patria. 20,40 La fîntîna dorului. (Din arhiva Institutului de Etnografie și folclor). 21,10 Seara melomanului. Momente remarcabile ale stagiunii 1969-1970. 22,25 Film serial : „La fiecare km" (I), realizat de Televiziunea bulgară.

În exclusivitate pentru revista „Magazin"

Maurice Béjart: „BALETUL — O ARTĂ A SECOLULUI NOSTRU"

Într-una din serile de februarie ale acestui an, publicul Veneției așteptă nerăbdător întîlnirea cu Baletul secolului 20 al lui Maurice Béjart. Mai erau doar zece minute pînă la ridicarea cortinei. Totuși, în fața spectatorilor se găsea o scenă goală; pereți cenușii, stîlpi, fringhii. Orchestra nu era nici ea vizibilă. Dar la un moment dat, un dansator apare pe scenă. Face cîteva exerciții simple de balet. Spectatorii sînt nedumeriți; se aud murmure, proteste, chiar cîteva fluierături!

Pe scenă însă, numărul dansatorilor crește. Toți dau impresia că exersează cu rîvnă, cu seriozitate. În sală, nerăbdarea crește...

Apar balerinele. Exersează și ele. Tot fără muzică. În sfîrșit, bătăile metronomului din culise întrerup tăcerea apăsătoare. Exercițiile se însuflețesc, se aude și muzică: Adaggio de Bach imprimat pe bandă de magnetofon. Iar grațioasa balerină Druska Sifnios face să vibreze ansamblul și sala, deopotrivă. Ritmul vioi al dansului, frumusețea, puritatea și perfecțiunea mișcărilor în acest balet conceput pe exerciții simple, „L'arte della Sbarra", au însuflețit publicul venețian.

Același public a fost cucerit seară de seară de baletul „Bolero" de Ravel, dansat fără costumele și jocurile tradiționale ale Spaniei, apoi de „Frumoasa adormită" de Ceaikovski fără coroană și flori, „Romeo și Julieta" de Berlioz — fără clar de lună și, în sfîrșit, de o capodoperă a coregrafiei: „Sărbătoarea primăverii" de Stravinski.

Sînt zece ani de cînd Maurice Béjart cucerește publicul lumii întregi. Care este valoarea baletului lui Béjart reprezentat fără decor, fără costume, uneori chiar și fără muzică? Într-o singură seară Béjart ne descoperă numeroase și pînă atunci ascunse, valori ale baletului înzestrat cu noi simboluri ale vieții, ne transmite imaginea corpului omenesc într-o nouă revelație, bogăția noilor figuri, noua arhitectură a formelor de expresie a dansului. Trupul se eliberează de canoanele rigide ale vechii coregrafii. Noul balet dă o ripostă concepției romantice și academice. Iar dacă aceste cîteva aprecieri sînt lesne de deslușit după participarea la spectacolele sale, curiozitatea de a afla chiar de la inițiatorul, inovatorul baletului, propriile-i păreri asupra artei zilelor noastre, propriile sale argumente în favoarea „revoluției baletului", ne determină să-l căutăm. Și iată-ne în fața artistului.

— Maestre Béjart, care sînt principiile creației dumneavoastră, ce cuprind în esență noile teorii ale baletului?

— *Nu mă opresc la principii; nu-mi place să formulez nici o teorie. Pur și simplu, tot ceea ce se mișcă este pentru mine dans. Țelul meu este să continui baletul din trecut, dar, cu un deplin simț al realității, să-l adaptez omului zilelor noastre.*

— Întîmpinați piedici în munca dumneavoastră? Susținătorii vechilor forme și concepții tradiționale ale baletului vă opun rezistență?

— *Trec peste piedici, nu mă supun nici unei rezistențe. Trupa mea a cucerit de mulți ani publicul din întreaga lume.*

— Cum se explică lipsa decorului și a costumelor în exercițiile dumneavoastră?

— *Încerc să apropii, cît mai mult posibil, arta dansului de spectator. Îndepărtez tot ceea ce nu este esențial. Mă conformez unui vechi adevăr: toți balerinii preferă exercițiile—reprezentațiilor.*

— De ce eliminați uneori și muzica?

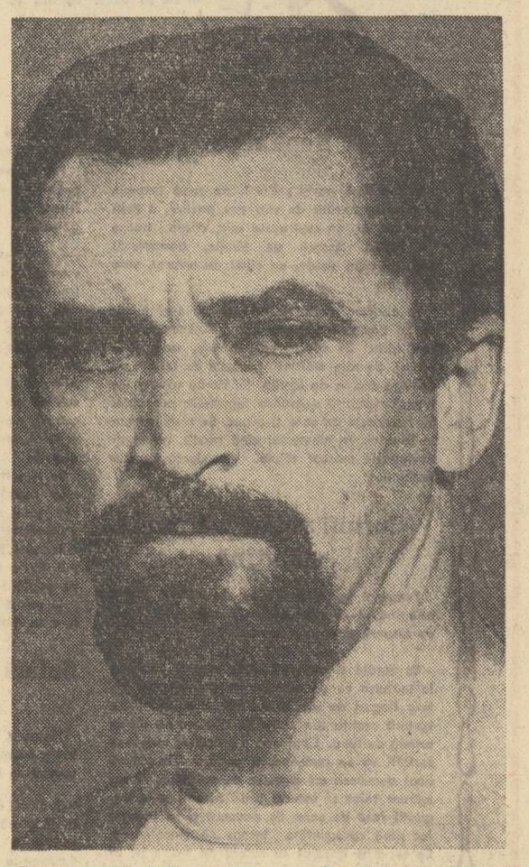

— *Dansul există fără muzică. Asta nu înseamnă însă că nu colaborez cu muzica, cu compozitorii.*

— Ce este esențial în noua coregrafie a unui balet?

— *Un singur lucru: noua versiune a unui balet trebuie să fie mai bună decît cea veche, astfel ca ea să atragă publicul nou și să nu-l piardă pe cel vechi. Dacă spectatorii nu acceptă această nouă versiune, înseamnă că ea a fost realizată necorespunzător. Nu ne putem juca cu soarta marilor opere. Scopul nostru este să prelungim și nu să decapităm, nu să nimicim viața unei opere de artă.*

— Baletul realizat după Simfonia a IX-a de Beethoven a provocat un imens interes în toată lumea. Care sînt atributele sale componente?

— *Este un spectacol de balet deosebit, pentru un public numeros. A-l crea înseamnă a reda o anume ambianță, a realiza o atmosferă veridică, a plasa orchestra pe scenă, astfel ca aceasta să se audă foarte bine, în sfîrșit, înseamnă a găsi cele mai sugestive mijloace de a reda ideea marelui compozitor: toți oamenii sînt frați. Baletul poate fi reprezentat doar pe scene mari, pe stadioane sau în amfiteatre. În Mexic, de pildă, am avut 30 000 de spectatori.*

— Au existat însă încercări de a prezenta un balet asemănător după Simfonia a VI-a de Ceaikovski într-o sală mai mică și cu o orchestră mai puțin numeroasă, plasată nu pe scenă ci în locul ei obișnuit, la operă. Ce credeți despre o asemenea încercare?

— *Cred că e un eșec. Nu poate fi permisă degradarea rolului muzicii, al orchestrei. Muzica simfonică a unor astfel de creații trebuie să domine. Altfel, întreaga reprezentare ar deveni o falsă creație.*

— Membrii trupei dumneavoastră sînt reprezentanții a 17 națiuni. Cum explicați acest lucru?

— *Dansul este internațional iar noi dansăm în lumea întreagă.*

— Dacă aruncați o privire asupra bilanțului dumneavoastră artistic, după zece ani, ce vi se pare demn de relevat?

— *Rezultatele. Iată cîteva: 200 000 spectatori ne-au văzut baletele în timpul turneului de anul trecut în Republica Federală a Germaniei; o lună întreagă facem săli pline la Palatul Sporturilor din Paris; Simfonia a IX-a a fost prezentată de 150 de ori și a atras aproape 1 000 000 de spectatori. Publicul care ne caută nu este format numai din mari iubitori ai baletului, ci și din amatorii de operă și concert. Publicul nostru este alcătuit în special din oameni tineri, dar să nu uităm, a încheiat Maurice Béjart, că baletul este artă epocii noastre.*

Vinko SALE

ECOURI

PRODUCȚIA *cinematografică în Franța a crescut cu mult anul trecut în raport cu ultimii opt ani. Au fost realizate în 1969 — 70 filme franceze și 49 coproducții, în total 119 filme.*

●

IUDITH ANDERSON, **una dintre cele mai cunoscute actrițe din Anglia, a anunțat că în curînd își va îndeplini visul: va interpreta în travesti rolul lui... Hamlet, în cunoscuta piesă de W. Shakespeare.**

●

MARINA VLADY *a semnat contractul viitorului său film. Va fi o adaptare după „Sapho", romanul lui Alphonse Daudet. Regia va fi semnată de Georges Farell.*

●

BOURVIL *și Louis de Funès și-au dat amîndoi consimțămîntul să figureze pe genericul filmului (cu titlu provizoriu) „Grandomanii", care va intra în producție la sfîrșitul anului.*

Un bărbat, o femeie, o gară, un tren... Sylva Koscina și Maurice Ronet trăiesc pe ecran drama unei apropieri plină de promisiuni care însă nu va rămîne decît o iluzie. „Schimbarea" — cum se intitulează filmul în regia lui Michel Worms după un roman de Michel Butor — este o transpunere caracteristică pentru virtuțile cinematografice ale „noului roman": amintiri, fantasme, imaginație, o întreagă acțiune dezvoltată prin felul de a gîndi al unui personaj.

ÎNTR-UN „rol" neobișnuit pentru ea apare cunoscuta actriță engleză Vanessa Redgrave. Ea semnează scenariul unui film despre viața lui Garibaldi. Totodată, în acest film, ea va da viață pe ecran rolului unei aristocrate italiene. Partenerul ei, deținătorul rolului titular, va fi Franco Nero.

Palmaresul recentului Festival internațional al filmului de la Cannes, a înscris pe lista laureaților numele unei foarte tinere (20 de ani) și puțin cunoscute actrițe italiene, Otavia Piccolo. O performanță desigur, neobișnuită, dar certificată de un talent viguros, în plină afirmare.

Marele ei succes a făcut pe mulți regizori s-o solicite. Viitoarele ei apariții sînt prevăzute în filmul pentru televiziune „Moara de pe fluviul Po" (regia I. Bolchi) și rolul lui Beatrice d'Este în filmul „Leonardo da Vinci", alături de Phillipe Leroy.

Clepsidra

Pomii de aur

de Constantin VIȘAN

Sînt dansatori sau războinici?

Bat pămîntul mărunt, apăsat. Cu mînie, cu îndîrjire. Se învîrtesc apoi lent dar tot amenințător, pregătindu-se parcă de un nou atac. Strigături venite din mit, din vechimi, încheagă un dialog teluric, păgîn. Și călușarii, amețitor vîrtej de culori și energie, de enigme și plasticitate, înalță din nou, pentru a cîta oară de-a lungul mileniilor, un imn original forțelor care fac să crească iarba și oamenii, florile și cîntecele pămîntului. I-am văzut jucînd la Frumoasa, lîngă năvoadele Dunării, pe nisipurile de la Dăbuleni, la Pădureții Argeșului, pe scenele concursurilor republicane ale artiștilor amatori. Cînd își dezlănțuie vigoarea și măiestria pe alte meridiane, călușarii stîrnesc uimirea și entuziasmul. Poate că n-ar fi lipsită de interes includerea în itinerariile turistice prin România și a unor popasuri în locurile unde mai rodesc încă pomii de aur ai folclorului nostru.

CARACATIȚA LUI BÉLA BARTÓK

de Harry BRAUNER

Un mare artist desigur se face cunoscut nemijlocit prin opera sa.

Chiar și în scrierile biografilor de multe ori se strecoară voit sau nevoit, aprecieri care aruncă o lumină falsă asupra acestuia.

Dar, un mic gest, o reacție într-o împrejurare neașteptată, îți dezvăluie într-o clipă „omul". Adevăratul suflet al creatorului.

De-a lungul vieții am avut de multe ori prilejul să cunosc altcum decît mi-i închipuiam pe mulți dintre oamenii de seamă cu care am avut de-a face și cărora le păstram o mare veneratie.

Diferite — în aparență — mici și necontrolate manifestări m-au apropiat de unii și m-au făcut să-i îndrăgesc. Pe alții, dimpotrivă, mi-a fost ciudă că i-am cunoscut personal.

★

În ultimul an de Conservator i-am mărturisit profesorului Constantin Brăiloiu dragostea mare pe care o simt pentru muzica populară românească și dorința fierbinte de a-mi desăvîrși cunoștințele în acest domeniu. După cîteva prealabile „luări de contact", profesorul meu s-a îndreptat către biblioteca sa. Mi-a pus în mînă două volume și mi-a cerut să le studiez cu atenție. Le socotea drept scrierile cele mai însemnate, lucrările de bază privitoare la muzica noastră populară.

★

Sînt cuprins de emoție...

Trebuie să scriu o copertă despre muzica maramureșeană pentru un disc ce urmează să apară la „Electrecord".

Am în fața ochilor, pe masa de lucru, „Volksmusik der Rumänien von Maramureș" de Béla Bartók — 1923 ed. Drei Maskenverlag, München (Muzica populară a românilor din Maramureș, volum împrumutat de mine din biblioteca Institutului de Etnografie și Folclor.

Este același...

Volumul personal al lui Brăiloiu. Una din cărțile „de căpătîi" care mi-au deschis orizonturi nebănuite...

Carte de preț!

Ce bun tovarăș mi-ai fost cu 40 de ani în urmă, cînd, cu fonograful sub braț, ne purtam cu profesorul Mihai Pop, prin ținuturile lui maramureșene. Eram fericiți să regăsim după 18 ani melodiile înregistrate în 1913. de Béla Bartók.

Părelnic încremenite în carte, pentru mine ele își dusesără viața mai departe...

Și acum le înregistrez la rîndul meu, puțind dovedi în felul acesta continuitatea și vitalitatea tradiției în creația populară.

★

Gîndul îmi zboară mai departe...

Cunoșteam multe din compozițiile lui Bartók. Îl auzisem interpretîndu-și operele la pian cu o vigoare impresionantă.

Mi-l închipuiam fizicește un adevărat titan, un colos.

Dar, din trenul care s-a oprit în Gara de Nord a coborît într-o bună zi o făptură delicată. Un omuleț cu privirea limpede și blîndă a unor ochi luminoși, cu zîmbet încîntător de copil.

Eram în al șaptelea cer cînd i-am strîns pentru întîia oară mîna lui Béla Bartók. Poftit de către Societatea Compozitorilor Români, el venise la București pentru a ține o conferință despre folclor și pentru a susține un concert în care prezenta la pian compozițiile sale.

Dar venise mai cu seamă pentru că ardea de nerăbdare să la cunoștință de realizările Arhivei de Folclor a Societății Compozitorilor Români.

Cele cîteva zile din primăvara anului 1934 mi-au rămas adînc săpate în memorie. Nu pot uita minunatele ore petrecute în preajma lui Béla Bartók. Asculta încîntat melodiile înregistrate pe cilindri de fonograf. Pasionatul savant era cuprins de o adevărată fericire descoperind noi și noi valențe în cîte o melodie necunoscută. Aplecat deasupra fonografului, din mîna stîngă îi atîrna minusculul metronom de buzunar: un fir gradat la capătul căruia pendula o mică greutate. Cu dreapta bătea concentrat tactul pe genunchi. Dibăcia cu care transcria melodiile auzite la fonograf mă uluia. Complicata operație părea o adevărată jucărie pentru el.

La capătul istovitoarelor zile de muncă, pentru a se relaxa, Bártók luase obiceiul să hoinărească cu mine pe străzi, adulmecînd cu nesaț viața orașului.

Piața Mare!

Circiumile deschise „la orice oră din zi și din noapte" se țineau lanț.

Cocoțate pe un podium instalat pe trotuar lîngă parfumatul „grătar special", celebrele orchestre argeșene cîntau de mama focului. La **„Cina Românească"** taraful lui **Ion Matache** căuta să concureze **„Oituzul"** pe podiumul căruia **Ioniță Bădiță** cînta în același timp în care taraful **Mariei Bădiță** își distra „onor. clienții" de la **„Balcani"**...

Larma mușteriilor, strigătele florăreselor, ale vînzătoarelor de „calde floricele", vesnicul **„vine-vinee"** al chelnerilor, cleștele grătaragiilor bătut ritmic pe grătar, cîntecele lăutarilor, acest indescriptibil vacarm îi plăcea nespus liniștitului Béla Bartók.

Dădeam mereu roată pieței, căscînd gura ici și colo.

Odată Bartók se înțepenește în fața „marelui magazin de coloniale și delicatese" al lui Stelian Petrescu aflător tot în „Gura Pieței". Trăgea cu privirea către un punct fix la intrarea prăvăliei. Se uita cuprins de vrajă la niște sfrijite arătări care, spînzurate de o sloară, formau ghirlandă în jurul ușii larg deschise.

„Te rog spune-mi cum se numește asta", mă întrebă plin de curiozitate în limba germană.

„Caracatiță" îi răspund pe loc.

Foarte concentrat mă roagă să-i repet cuvîntul mai pe îndelete. **„CA-RA-CA-TI-ȚĂ"** am început să-i silabisesc greu de pronunțatul cuvînt.

Ne-am depărtat, în vreme ce el bodogănea repetînd o dată, de două, de nouă ori pînă a reușit să reproducă satisfăcător, cu accentul corect plasat de pe prima pe a treia silabă.

Încîntat mi-a cerut să ne întoarcem la „caracatița"... Întreabă dacă poate pune mîna pe ea. O atinge, ca un copil, încetișor, cu un deget, cu toate, pînă a luat în mînă caracatița uscată, uitîndu-se victorios la mine. Lumea din jur ne privea cu curiozitate.

Plecăm mai departe. Preocupat de caracatița lui nu-l mai interesa nimic altceva, nu mai era atent nici la ce îi vorbeam.

Iar se oprește ca să readucă vorba despre „caracatiță". Spunea:

„Am cutreierat întreaga lume dar niciodată n-am văzut „caracatița". Obișnuiesc să aduc din voiajurile mele întotdeauna cîte un mic cadou soției. Sînt sigur că o să se bucure nespus dacă îi cumpăr și ei o „caracatiță". Hai înapoi te rog s-o iau".

Zadarnic m-am străduit să-i explic că mirosul particular al caracatiței nu-i va încînta în aceeași măsură pe călătorii din tren. Nu s-a lăsat convins pentru nimic în lume. A cumpărat-o. Era în culmea fericirii strîngînd în mînă prețiosul pachet.

În vagonul de dormit în care avea rezervat patul mi-a urmat sfatul: a agățat de o sloară mirositorul pachet în afara geamului închis. S-o bată vîntul în timpul mersului și să nu-l îndispună pe vecinul de compartiment.

Ajuns la Budapesta, mi-a comunicat telegrafic ajungerea cu bine a caracatiței uscate spre marea bucurie a soției.

Din ziua aceea l-am îndrăgit mai mult pe Béla Bártók.

Dacă pînă atunci apreciasem operele nemuritoare pe care artistul le-a dăruit omenirii îmbogățind-o, acuma descoperisem în el un suflet plin de o naivitate fermecătoare și, în privirea lui ațintită asupra lumii, uimirile încîntate ale unui mare copil. Și... l-am iubit!

UN PRIETEN AL LUI ALEXANDRU IOAN CUZA — CONDUCĂTOR AL PRIMULUI CONSERVATOR (1860)

de Viorel COSMA

Fondarea primei noastre instituții de învățămînt artistic sub egida statului — Școala de muzică și declamațiune din Iași (1860) — se leagă de două nume: domnitorul Alexandru Ioan Cuza și G. Spiro, primul director al Conservatorului. Un anonimat de peste un veac a dominat în istoria muzicii românești această alăturare de nume, apariția subită și neașteptată a lui G. Spiro în arena artistică ieșeană consumîndu-se după numai un an fără nici o explicație. În lumina unor recente documente se pare că inițiatoarea școlii din Iași în viața noastră muzicală s-a datorat actului curajos și insistențelor personale ale acestui artist pînă azi necunoscut muzicologiei românești.

La 29 octombrie 1860, secțiunea școalelor din Ministerul de culte și instrucțiune publică a înaintat către Alexandru Ioan Cuza următorul act:

Prea Înălțate Doamne!

Urmînd trebuința de un director pentru Institutul de muzică și declamație, subscrisul are onoarea a presenta Măriei Tale cu căzutul respect pe D.D. Spiru spre a fi numit în asemine post.

Al Înălțimei Voastre
Plecat Servitor
KOGĂLNICEANU

În urma acestui raport, Alexandru Ioan Cuza a hotărît prin Decretul nr. 14 077 din 5 noiembrie 1860 ca „D. Spiru" să fie numit director al Institutului de muscică și declamațiune (vezi facsimilul alaturat).

Cît de necunoscută era personalitatea chemată să organizeze și să conducă tînăra școală se poate vedea din simpla deformare a numelui, din absența prenumelui în actele oficiale ale epocii, din deformarea ulterioară a inițialei prenumelui etc.

În ciuda insuficientelor izvoare, totuși astăzi putem schița biografia primului director al Conservatorului din Iași. Născut la Napoli în iulie 1823, Spiridon Georgeacopolo a făcut parte dintr-o familie grecească stabilită la Genova.

Mama sa, Ana Mazzona, se înrudea cu familia Cozzadini din care va descinde viitorul domnitor al Principatelor Unite. Preocupările artistice ale tînărului Spiridon Georgeacopolo și-au împlinit aspirațiile prin studii temeinice la Conservatorul din Napoli și Milano. Purtat de trupele italiene ce adeseori s-au îndreptat spre Țările Românești, ajutat și de faptul că familia sa s-a stabilit în Galați, artistul Spiro (nume derivat din Spiridon) s-a hotărît să-și dedice talentul slujirii muzicii românești. În toată activitatea sa sprijinul prietenului Alexandru Ioan Cuza se pare că a fost nelimitat.

Încă din anii de studii (1834—1839), între viitorul domnitor și Georgeacopolo se cimentase o sinceră prietenie. Din informațiile descendenților familiei Spiro, se pare că tinerii au colindat orașele italiene și Parisul, au asistat la spectacolele de operă și concerte. Entuziasmați de cele văzute au căutat mai tîrziu să transpună în practica vieții muzicale românești atît formele de organizare didactică, cît mai ales manifestările artistice. Se știe că muzica nu a rămas o cenușăreasă la curtea lui Alexandru Ioan Cuza. Reîntîlnirea prietenilor de odinioară la Galați, cînd colonelul a devenit pîrcălab al ținutului dunărean, a activat multe din idelle tinerești. Desigur că înființarea Școlii de muzică și declamațiune din Iași atunci s-a reactualizat. După alegerea lui Cuza ca domnitor, planurile au devenit realitate, iar vechiul său prieten Spiro Georgeacopolo a fost numit în fruntea noului așezămînt de cultură artistică.

După detronarea lui Alexandru Ioan Cuza, fostul director al Conservatorului a părăsit Iașii, revenind la Galați. Aici a murit la 8 noiembrie 1885. În actul de deces nr. 1418 se specifică că ajunsese „somersant".

Deși nu a condus Școala de muzică și declamațiune din Iași decît în anul școlar 1860—1861, totuși Spiridon Georgeacopolo (Spiro) a luptat din răsputeri pentru înzestrarea instituției cu instrumente, cu cei mai pregătiți profesori, cu material didactic. Un dosar de la Arhiva istorică centrală din București atestă strădaniile entuziastului director pentru dobîndirea prestigiului instituției în viața culturală a țării. Pasul hotărît al lui Spiro a deschis drumul fondării celor două Conservatoare (Iași și București) din 1864.

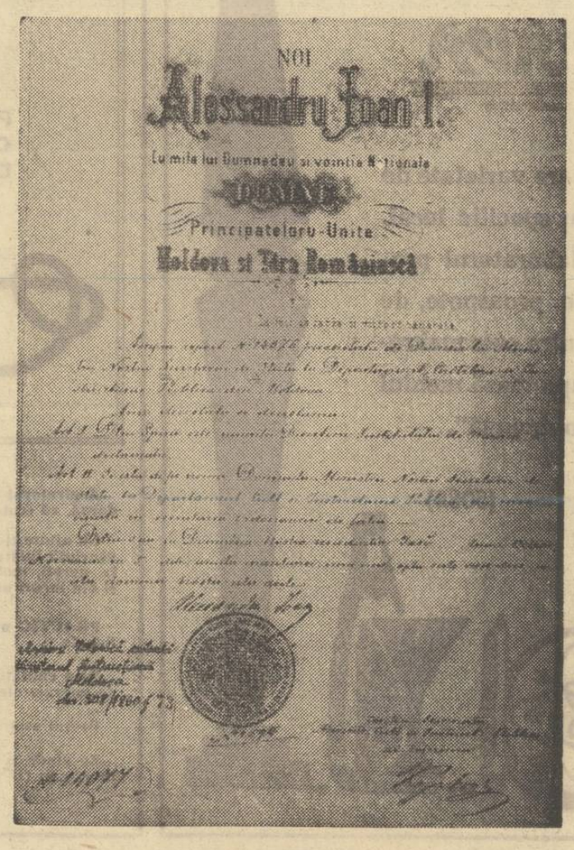
NOI
Alessandru Ioan I.
Cu mila lui Dumnedzău și voința Națională
DOMN
Principateloru-Unite
Moldova și Țara Românească

multă vreme după ce amorezul ei — acela care credeau cu toții că o s-o ia în căsătorie — o părăsise. După moartea tatălui ei, Miss Emily a ieșit foarte rar în lume; după ce i-a plecat amorezul n-a mai fost văzută, putem spune, aproape deloc. Cîteva cucoane au avut îndrăzneala să meargă să-i facă o vizită, însă nu au fost primite; iar în preajma casei ei nu s-a mai văzut nici o altă ființă omenească, decît negrul, tînăr pe vremea aceea, care intra și ieșea, cu coșul pentru piață.

— Cum poate un bărbat „oricît de îndemînatic ar fi el" să țină curată o bucătărie! se mirau doamnele din oraș; așa încît, cînd a apărut mirosul acela îngrozitor, nimeni nu s-a mai mirat și nu s-a întrebat de unde provenea. El a constituit doar o nouă formă de legătură între lumea dinafară și „marii Grierson".

O vecină s-a dus să se plîngă primarului, judecătorului Stevens, care avea pe atunci vîrsta respectabilă de 80 de ani.

— Și ce vreți să fac eu, doamnă?

— Asta-i bună! Trimiteți-i cîteva rînduri ca să înceteze situația aceasta îngrozitoare, spuse femeia. Nu mai există legi în privința aceasta?

— Cred că nu va fi nevoie să recurgem la ele, răspunse judecătorul Stevens; nu poate fi vorba decît de vreun șarpe sau șobolan, pe care negrul l-o fi omorît și aruncat în curte. O să stau de vorbă cu dînsul.

A doua zi a mai primit încă două plîngeri. Una venea din partea unui bărbat, care timid și rugător s-a prezentat primarului: „Trebuie făcut ceva, neapărat, d-le judecător. Pentru nimic în lume n-aș vrea s-o necăjesc pe Miss Emily, dar trebuie totuși să facem ceva!"

Chiar în aceeași seară s-a întrunit consiliul municipal: trei bărbați cu bărbi cenușii și un tînăr: un reprezentant al noii generații.

— E foarte simplu, spuse acesta. Spuneți-i să-și curețe casa, și gata. Dați-i un termen și dacă nu...

— Doamne ferește, domnule, spuse judecătorul Stevens. Ne cereți să mergem și să spunem verde, în față, unei doamne, că miroase urît?

Și așa s-a făcut că în noaptea următoare, la puțin timp după miezul nopții, patru bărbați au pătruns în grădina lui Miss Emily și, ca niște răufăcători, au început să dea tîrcoale casei, adulmecînd, mirosind la temelia casei, și ochiurile de la pivniță, în vreme ce unul dintr-înșii, dintr-un sac pe care-l avea atîrnat de gît, făcea semne și gesturi... de semănător. Au forțat ușa de la pivniță și au presărat peste tot var; au făcut la fel cu toate celelalte acareturi din curte. Cînd se îndreptau spre poartă, au observat că una din ferestre, întunecată pînă atunci, era luminată. În cadrul ei, cu spatele, dreaptă, nemișcată ca un idol bizar, stătea Miss Emily. Încet, cu fereală, s-au strecurat apoi în umbra salcîmilor care mărgineau strada. La vreo două săptămîni după aceea, mirosul a dispărut.

Cam pe vremea aceea a început să se strecoare în inima locuitorilor din oraș un sentiment de milă pentru Miss Emily. Cei care-și mai aminteau cum înnebunise de-a binelea o mătușă a ei, Miss Wyatt, erau de părere că Griersonii își dădeau cam prea mari aere față de situația lor, nici un tînăr n-a fost destul de bun pentru Miss Emily.

În tabloul pe care și-l imaginau ei despre familia Grierson, undeva, în planul al doilea, apărea Miss Emily, zveltă, îmbrăcată în alb, în primul plan; cu spatele la dînsa, tatăl ei, cu picioarele bine înfipte în pămînt, în mînă cu o cravașă; amîndoi în cadrul ușii de la intrare, larg deschisă. Cînd Miss Emily împlinise 30 de ani fără să se fi mărîtat, chiar dacă nu se poate spune că acest lucru le-a făcut într-adevăr plăcere, s-au simțit însă răzbunați. Chiar și cu acele cazuri de nebunie din familie, ea n-ar fi refuzat poate absolut toate partidele ce i s-au oferit.

La moartea tatălui ei, a circulat zvonul că singura avere care i-a mai rămas era doar casa. Și asta n-a supărat cîtuși de puțin pe nimeni. Aveau, în sfîrșit, prilejul s-o compătimească pe Miss Emily! Singură și săracă li se părea mai umanizată, mai aproape de înțelegerea lor. Avea să cunoască și ea de aici înainte, ca toată lumea, acea disperare, veche cît lumea, a unui ban care nu ajunge.

A doua zi după moartea tatălui ei, toate doamnele s-au pregătit să meargă s-o vadă, să-i prezinte condoleanțe și să-și ofere ajutorul, așa cum se obișnuiește. Miss Emily le-a primit la ușă, îmbrăcată ca de obicei, fără nici o urmă de suferință, pe obraz. Le-a spus doar atît: că tatăl ei nu murise. Și a tot repetat vreme de trei zile doar aceste cuvinte, în timp ce preoții veneau s-o vadă însoțiți de doctori, în speranța că o vor înduplека să-i lase să se ocupe de trupul defunctului. Tocmai cînd, în disperarea lor, erau gata să recurgă la ajutorul legii, și al forței, ea a cedat, și l-au înmormîntat, cît au putut mai repede.

Nimeni n-a spus însă atunci că era nebună. Toți credeau că așa era normal să se poarte. Ne-am amintit de toți tinerii pe care tatăl ei îi îndepărtase din jurul ei și am considerat normal ca ea să se cramponeze de cel care o văduvise în acest fel de orice altă tovărășie.

Foarte multă vreme a fost apoi bolnavă. Cînd am revăzut-o, avea părul tuns scurt, fapt care-i dădea o înfățișare de fetiță și o vagă asemănare cu îngerii de pe vitraliile bisericii; avea în chipul ei ceva tragic și senin în același timp.

(Continuare în numărul viitor)

Traducere de
Ileana VASILESCU SOMEȘAN

Mica bibliotecă magazin

OFICIUL NAȚIONAL DE TURISM

Vă stă la dispoziție cu o gamă bogată de excursii peste hotare pe diferite itinerarii și în diverse localități.

Puteți petrece o vacanță plăcută, participînd la călătoriile cu program de vizite:

— muzee și expoziții; la tîrguri, manifestări culturale și sportive etc.

Agențiile și filialele O.N.T. din întreaga țară primesc înscrieri pentru călătoriile programate în trimestrele III și IV a.c.

PREȚURI AVANTAJOASE.

Consultați prospectele la agențiile O.N.T.

ÎNSCRIEȚI-VĂ DIN TIMP PENTRU EXCURSIA PREFERATĂ!

(5147)

MODA

În călătorie

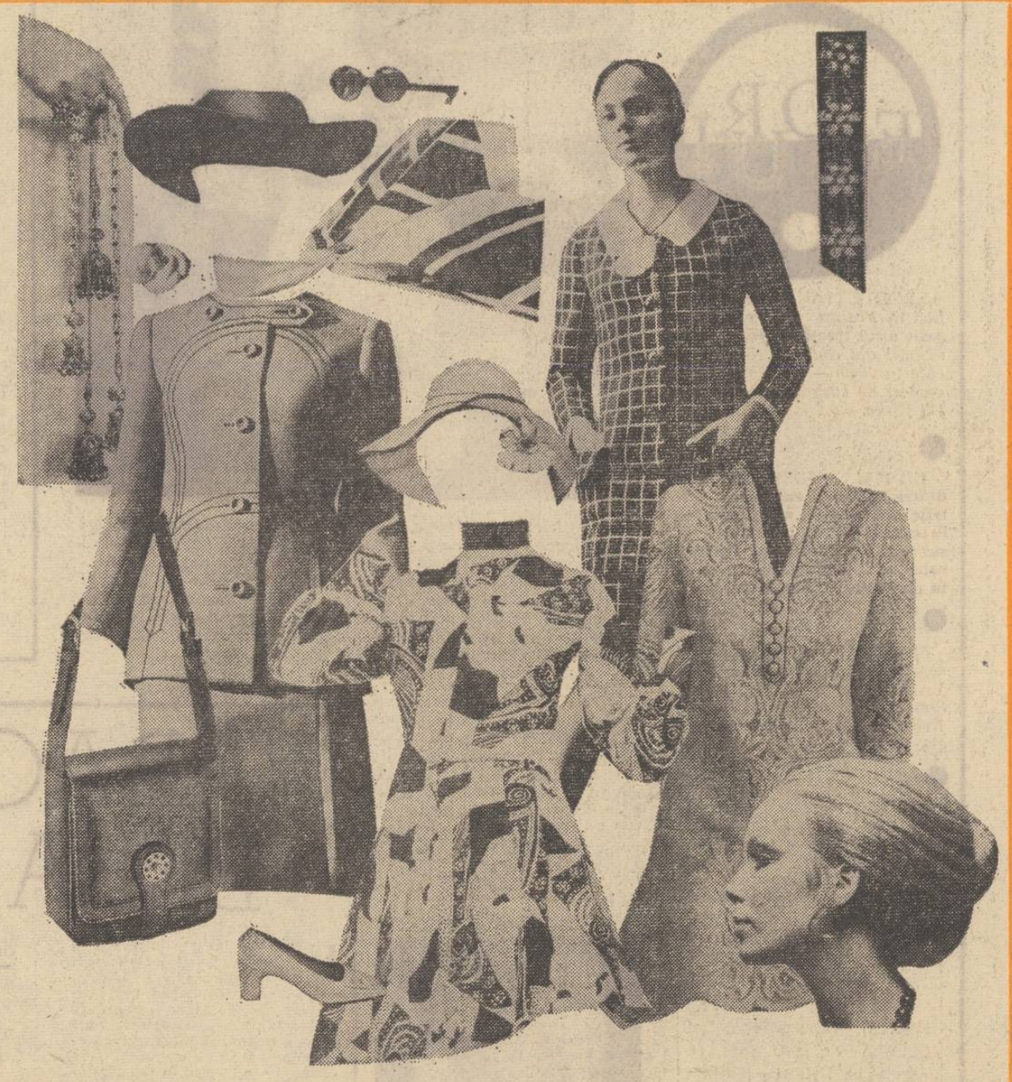

La sugestia unei cititoare, prezentăm de data aceasta cîteva piese vestimentare ce nu pot lipsi din valiza pregătită pentru o călătorie pe o perioadă de una sau două săptămîni.

1. Taiorul de stofă, a cărui originalitate o dau tighelurile bine marcate, continuate și pe fustă, este, în aceste zile, o îmbrăcăminte foarte potrivită. O bluză subțire, o eșarfă colorată de mătase și o pălărie cu boruri mari vor completa ansamblul.

2. Pentru după-amiază, vă recomandăm o rochie din mătase naturală imprimată, foarte simplă, evazată, cu mîneci lungi prinse în manșete.

3. O altă rochie elegantă este destinată unui spectacol sau unei reuniuni. Din dantelă de culoare deschisă cu decolteu ascuțit, bordat de o bentă închisă în nasturi, rochia este ușor mulată pe corp.

4. Un alt taior din stofă mai subțire în carouri mici poate servi deopotrivă unei ținute sport și uneia mai elegante. Pentru această ultimă ipostază, taiorul va fi împodobit cu un guleraș lat alb și o floare albă din același material.

Doina LEVINȚA

MEDICUL vă sfătuiește

P.B. din T. *Vă recomandăm Epifizan fiole, injecții intramusculare, cîte o fiolă zilnic și Clordelazin, cîte o tabletă în fiecare seară. Nu vă faceți griji inutile — afecțiunea dv. nu se va transmite urmașilor.*

RAMONA — Brașov. *Tratamentele endocrine aplicate la o anumită vîrstă pot să stimuleze dezvoltarea sînilor. Aceste tratamente nu se fac fără supraveghere medicală. Este obligator să vă examineze medicul endocrinolog.*

CERNEA PAUL — Brașov. *Ne scrieți că cercetînd literatura de specialitate ați ajuns la concluzia că aveți mixoedem. Pe baza diagnosticului pus de dv. nu este permis să vă recomandăm tratament și sîntem convinși că nu aveți această afecțiune. În concluzie: este necesar să consultați medicul endocrinolog.*

T.V. — Cralova. *Cearcănele pe care le prezentați pot fi în legătură cu un exces de foliculină. Ați consultat un medic? Este bine să vă examineze minuțios.*

ESIDOREL DANUBICI — Craiova. *Pentru afecțiile din cavitatea bucală, pe care le prezentați de 10 ani de zile, ați consultat un medic dermatolog? Este cel mai indicat pentru a depista cauza locală sau generală care le întreține și să vă ajute cu un tratament adecvat cauzei.*

I.I. — Deva. *Pentru otită supurentă cronică care durează de mulți ani e necesar să vă adresați specialiștilor clinicii de O.R.L.-Cluj.*

ZINA — județul Ilfov. *O pilozitate excesiv de abundentă în regiunea membrelor inferioare și superioare poate trăda un dezechilibru hormonal sau poate fi constituțional ereditară fără o semnificație patologică deosebită. Este necesar să vă examineze un medic endocrinolog. În cadrul cabinetelor cosmetice se poate efectua depilarea.*

C.R.L. — Arad. *Pentru a obține medicamentul care vă interesează adresați-vă direcției sanitare a orașului Arad. De acolo veți primi toate îndrumările necesare.*

POȘTA MEDICALĂ

S.O. — Tulcea. *Nu ne scrieți în ce constau simptomele îmbătrînirii dv. Cauzele îmbătrînirii premature sînt numeroase și ele diferă mult de la o persoană la alta. Preparatul Gerovital H³ drageuri are menționat printre indicațiile sale și tratamentul profilactic și curativ al fenomenelor de îmbătrînire. Credem însă că învățămintele lui Hipocrate sînt și astăzi valabile: „apa, aerul, mișcările și cumpătarea ne prelungesc tinerețea".*

IOANA GEORGESCU, jud. Ialomița. *Citiți răspunsul de mai sus.*

MARIANA H.N. *Dacă la vîrsta de 14 ani întîrzie să-și facă apariția primele semne ale pubertății este bine să vă examineze medicul endocrinolog.*

P.E., Bîrlad — jud. Vaslui. *Am dori mult să vă ajutăm, însă prin corespondență nu este posibil. Comiteți o mare greșeală, refuzînd să fiți examinată de medici. Vă sfătuim insistent să vă adresați specialiștilor clinicii de obstetrică-ginecologie din Iași. Vă mai pot ajuta, încă nu este tîrziu.*

MIOARA DAVID, comuna Bănești. *Starea de oboseală care vă necăjește este în legătură cu afecțiunea cardiacă pe care o prezentați. Dacă tensiunea a scăzut la 9 și ați scăzut mult în greutate nu este necesar să mai urmați tratamentul cu Hiposerpil și Nefrix, care vi s-a recomandat la ASCAR. Este necesar să vă urmărească periodic un medic cardiolog. Un tratament recomandat are valabilitate numai pentru o perioadă scurtă de timp, evoluția ulterioară a bolii reclamă modificarea tratamentului (pe parcurs). De aceea repetăm și pentru alți cititori: un bolnav trebuie să fie sub observația permanentă a unui medic. Tratamentele nu se pot face prin corespondență.*

I. MANTA, județul Dolj. *Am mai răspuns la asemenea probleme. Tulburarea de limbaj (bîlbîiala) pe care o prezentați se poate trata. Nu este necesară o intervenție chirurgicală. Vă adresați medicului neuro-psihiatru pentru tratament medicamentos și sub îndrumarea unui logoped veți face exercițiile de reeducare. Dacă la Craiova (centrul cel mai apropiat) nu aveți specialiști, vă adresați la București Centrului de cercetări și terapie logopedică, str. Călărași 16. În cazul dv. este bine să vă examineze și un specialist ORL-ist. Nu vă aprobăm în privința hotărîrii pe care ați luat-o de a vă condamna la singurătate. Vă recomandăm mai mult optimism și încredere în succesul terapeutic, care depinde mult de voința dv.*

Rubrică redactată de dr. Ana MURGULEȚ

CE E BINE SĂ AVEM ÎN FARMACIA DE CASĂ

• **Pentru prepararea unor ceaiuri calmante, dezinfectante și rezolutive** e bine să avem cîte o pungă cu:

— Flori de tei, care sînt utile pentru calmarea tusei și a sistemului nervos central. Sînt indicate și în combaterea inflamațiilor faringelui și laringelui, precum și în stările de insomnie.

— Flori de mușețel, a căror acțiune dezinfectantă este mult apreciată sub formă de gargarisme în inflamațiile cavității bucale și ale gîtului.

— Flori de izmă, cu care se obține deseori ameliorarea scaunelor diareice.

• **Pentru calmarea durerilor** e util să avem cîteva comprimate de:

— Piramidon, care ușurează durerile musculare și osteo-articulare ale reumaticilor. Se pot utiliza 4-5 comprimate pe zi.

— Algocalmin sau antinevralgice, indicate în dureri de cap și în nevralgii (1-2 comprimate la nevoie).

— Un flacon de Boramid, din care se picură în urechi în caz de dureri locale.

— Un flacon de Revulsin, pentru fricționarea regiunilor dureroase ale șalelor, membrelor, coloanei vertebrale, umerilor.

• **Pentru combaterea stărilor de răceală:**

— O pungă de făină de muștar, pentru băi de picioare.

— Comprimate de aspirină — două înainte de culcare.

— O sticluță cu frecție Galenica — pentru fricțiuni pe corp.

— Un flacon de Rinofug sau Fedrocaină, pentru instilații nazale în caz de guturai.

— Alcool medicinal, indicat în alcoolizarea compreselor în jurul gîtului. Poate fi utilizat și pentru comprese pe abdomen în colici.

— Un termometru.

• **Pentru combaterea constipației:**

— Comprimate cu Ciocolax (1/2-1 comprimat la culcare).

• **Pentru pansarea micilor tăieturi și zgîrieturi:**

— O cutiuță cu comprese sterile, un pachet de vată, 2-3 fești, un rulou de Rompplast, o sticluță cu apă oxigenată, un flacon de Bromocet.

★

Produsele indicate pot fi utilizate numai în cazuri de tulburări ușoare sau numai pînă la sosirea medicului dacă e vorba de suferințe mai mari.

Mica farmacie de casă trebuie pusă la adăpost de umezeală, căldură prea mare sau îngheț și în locuri inaccesibile copiilor.

Dr. I. LEONESCU

PENTRU MENIURILE SĂPTĂMÎNII

Supă rece

Pentru 5—6 porții: 1½ l. de supă limpede și bine degresată de vită sau pasăre, 4 roșii bine coapte, un castravete mic, cîteva frunze de țelină, zeamă de lămîie, hasmațuchi sau pătrunjel verde, un cățel de usturoi, sare și piper.

Se opăresc roșiile în apă sărată 6—7 minute. Se dau prin sită. Se adaugă usturoiul mărunt tăiat. Se curăță castravetele, se taie în cuburi. Se taie mărunt frunzele de țelină. Se adaugă zeama de lămîie. Se fierbe supa și se toarnă clocotită deasupra legumelor pregătite. Se potrivește de sare și piper. Se lasă la rece în frigider. În momentul cînd serviți, adăugați verdețurile mărunt tăiate. Excelentă în zile fierbinți.

Cartofi noi cu mărar și smîntînă

Pentru 4 persoane: 1 kg de cartofi, 100 g smîntînă, 1—2 legături de mărar, 1—2 căței de usturoi, puțin ulei, sare.

Se curăță și se spală bine cartofii. Se pun la înăbușit cu un amestec de ulei și apă (cîteva linguri de ulei și tot atîtea de apă). Se scuturâ cratița din cînd în cînd ca să nu se prindă de fund. Cînd apa a scăzut se mai lasă cartofii să se rumenească uniform. Se toarnă apoi deasupra un amestec de smîntînă, mărar mărunt tăiat și usturoi bine zdrobit și o linguriță rasă de sare. Se acoperă și se ține pe foc pînă ce smîntîna începe să clocotească. Se servește imediat cu salată de sezon și, la dorință, cu ouă ochiuri.

Șiș-kebab

Pentru 4 persoane: 700 gr. pulpă de berbec, 100 g slănină afumată ori sărată, cîteva căpățîni de ceapă nouă, 2 dovlecei sau cîteva roșii potrivit de mari, sare, piper.

Pentru marinată: sucul de la o lămîie, un pahar de vin cu untdelemn, o ceapă mare, frunze de dafin, cimbru, o linguriță cu maghiran.

Carnea se taie din ajun în bucăți de forma unor cuburi cu latura de circa 3 cm ca pentru frigărui obișnuite.

Se pun bucățelele într-un vas inoxidabil și se presară cu maghiran, cimbru și dafinul stărimate. Se stropesc cu zeamă de lămîie și untdelemn. Se acoperă și se lasă la macerat. A doua zi se înșiră pe țepușe de frigărui un cub de carne, unul de slănină, o ceapă, alt cub de carne, o jumătate de dovlecel (curățat și tăiat de-a lungul) sau o roșie și așa mai departe.

Se frig frigăruile pe grătar deasupra cărbunilor încinși, stropindu-le cu marinata. Cînd sînt gata, se sărează, se piperează.

Dacă nu putem frige Șiș-kebabul pe grătar, cufundăm țepușele în untdelemn foarte încins pus într-o tigaie largă așa ca toate țepușele să poată fi așezate înăuntru una lîngă alta.

O salată asortată de sezon va completa friptura în mod fericit.

Salată de varză cu smîntînă și muștar

Pentru 4 persoane: o varză de circa 500 g, 200 g smîntînă, o lingură bună de muștar iute, zeamă de lămîie, sare și piper.

Spălați, curățați și tocați frunzele de varză în fîșii subțiri. Puneți-le într-un vas și presărați-le cu sare. Lăsați-le pînă a doua zi. Scurgeți-le bine de zeamă și amestecați-le cu smîntîna bine bătută cu muștar, zeamă de lămîie, sare și piper. Dacă muștarul nu îl găsiți potrivit pentru varză, nu-l adăugați în amestec.

Olimpia ȘTEFANESCU

AU APĂRUT CARTOFII TIMPURII

Care sînt calitățile nutritive ale cartofilor timpurii? — Iată o întrebare ce revine în scrisorile primite în aceste zile și la care am solicitat răspuns din partea INSTITUTULUI DE CERCETĂRI ȘTIINȚIFICE ȘI PROIECTĂRI PRIVIND PĂSTRAREA ȘI VALORIFICAREA LEGUMELOR ȘI FRUCTELOR.

Cartofii sînt prezenți la masa noastră în tot cursul anului și totuși îi preferăm pe cei timpurii pentru că au gust plăcut, consistență fină și miros apetisant, caracteristic.

Trecînd de la consumul cartofilor păstrați în timpul iernii, la cei noi, cîștigăm o cantitate dublă de vitamina C și zaharuri simple. Conținutul cartofilor timpurii în vitamine, amidon și grăsimi le conferă un rol important dietetic și profilactic fiind folosiți în tratarea tensiunii arteriale, a obezității, a bolilor de rinichi și de ficat.

Pentru sporirea poftei de mîncare se recomandă așa numita „supa lui Hipocrate", preparată din cartofi și ușor condimentată.

Cartofii timpurii își pierd foarte repede turgescența deoarece pielița, care protejează tuberculul, se exfoliază ușor. Cartofii fără pielită, în contact direct cu oxigenul din aer se colorează în brun în urma acțiunii enzimelor oxidante.

La cartofii timpurii menținerea însușirilor gustative se realizează prin păstrarea lor în frigidere în pungi de polietilenă perforate, la temperatura de 8—10° C sau în spații răcoroase, ferite de lumina solară. Nu se recomandă păstrarea lor mai mult de 2—3 zile. Ambalați în acest fel, cartofii timpurii se pot păstra spălați sau nespălați.

Important este ca atunci cînd pregătim cartofii pentru diferite întrebuințări și dorim să se păstreze culoarea lor naturală, nu trebuie să-i lăsăm după curățire timp îndelungat în apă, întregi sau netăiați. În apă cartofii pierd cea mai mare parte din substanțele ușor solubile (săruri minerale, acid ascorbic, albumine etc.) și se micșorează valoarea lor nutritivă.

Experimental s-a dovedit că ținuți în apă întregi și curățați, cartofii pierd 5% din conținutul în potasiu după 6 ore, 10% din vitamina C și 8% din vitamina B după 12 ore.

În cazul cînd cartofii se mențin în apă tăiați, pierderile sînt și mai mari, mai ales în vitamina C, care scade la jumătate din conținutul inițial.

În consumul cartofilor timpurii nu trebuie să preferăm tuberculii mari în detrimentul celor mărunți. Preferința pentru tuberculii mari este legată de o manipulare ușoară în vederea pregătirii lor, dar din punct de vedere nutritiv tuberculii mici sînt de preferat pentru că pe lîngă consistența deosebit de fină și gustul foarte plăcut, conțin cantități mai mari de zaharuri și de săruri minerale. În afară de aceasta, curățarea lor de pielită după ce au fost spălați se face ușor prin frecarea într-un prosop din in sau cînepă, cu sau fără sare.

Datorită valorii lor alimentare și fiziologice și a diversității mari a formelor lor de preparare, cartofii trebuie să fie nelipsiți din rația alimentară zilnică la orice vîrstă.

ALEXANDRU BEREȘ, str. Memorandului nr. 13, sc. B, ap. 3, Brașov; MIHAELA CREȚU, str. Gării nr. 6-A, Buziaș, Timiș; ION MAXIM, colonia Rovinari, bl. 10, ap. 3, Gorj; DUMITRU IONESCU, str. Eternității nr. 1, Hîrșova, Constanța; ELENA SILVESTRU, aleea Decebal nr. 17, sc. A, parter, ap. 3, Iași; GABRIELE HEMANN, str. B. P. Hașdeu nr. 130, Constanța; MIKA POPA, stradela Basarab nr. 21, Constanța; CECILIA CRAI, bl. 4, aleea Hunedoarei, et. 3, ap. 14, sc. 2, cartierul Lunca Bîzavei, Reșița, Caraș-Severin; ȘTEFAN IONESCU, Bascov, Pitești, Argeș; MARIAN STEGARESCU, str. Ardealului nr. 48, sect. 8, București; RODICA PRICOPI, str. Anton Nițescu nr. 32, Constanța; SANDA CONSTANTIN, str. Brazilor nr. 66, bl. 66/B, ap. 30, cartier Nou, Brașov; TODY PETREA, str. Principală nr. 103, sat Vasile Roaită, com. Umbrărești, Galați; GRIGORE PINTEA, str. Rîndul 2, nr. 5, Reșița, Caraș-Severin; ION MARE, str. Ghimpați nr. 17, bl. 3, ap. 51, sect. 5, București; CRISTINA TANIA VEDE, aleea Decebal nr. 7, sc. A, et. 1, ap. 6, Iași; CORNELIA JIDOVEANU, șos. Ștefan cel Mare nr. 34-A, sect. 6, Iași; FLORIN CUCU, str. Boerescu Zaharia nr. 7, Tîrgoviște, Dîmbovița; VERONICA SECRIERU, com. și satul Dumești, Iași; MILICA DODERIȚA, bl. 10, scara A, ap. 3, Comănești, Sacău; ION CINCA com. Cumpăna, Constanța; DOINA POTRIVEALA, com. Măgura, Buzău; CORNELIA CREȚU, com. Chiliile, Buzău; VIORICA NEGRU, calea Buziaș nr. 31-A, Timișoara, Timiș; GABRIELA DRIMBEA, com. Tinca, str. Ștefan cel Mare nr. 28, Bihor; VIOREL ORDEAN, str. D. Cantemir nr. 16, Sibiu; DORINA CHIFU, com. Vizurești nr. 2, Galați; SILVIA GHERGHINA, str. Tîrnava Mare nr. 20 și RODICA CODRESCU, str. Tîrnava Mare nr. 18, Cîmpina, Prahova; GABRIELA HORNARU, str. 13 Decembrie nr. 8, Făgăraș, Brașov; SANDU ZAHARIA, str. Rotăreștî nr. 556, com. Bascov, municipiul Pitești, Argeș; MIORICA SIMION, str. Vornicu nr. 120, Tecuci, Galați; ADI FLORESCU, str. Alion nr. 66, Tr. Severin, Mehedinți; NELLY VAIDA, str. Șelimbărului nr. 13, Cisnădie, Sibiu; VASILE ENEA și NICOLAE DRAGHICI, cartier „Steagul Roșu" 3, str. Minerva 1, bl. 43, sc. A, ap. 8, Brașov; MARIANA DOROBAȚ, oraș Bereștî nr. 88, Galați; PAULA TOFAN, b-dul Primăverii nr. 28, Bîrlad, Vaslui; RODINA RĂDU, str. Iederii nr. 12-A, Ploiești, Prahova; MARIANA IONESCU, str. Iederii nr. 12-F, Ploiești, Prahova; AGLAIA ALEXANDRU, str. Nicolina nr. 8, sc. A, ap. 1, parter, Iași; PETRICA DOGARU, aleea Rozelor nr. 10, sc. B, et. 1, ap. 8, Iași; BIANCA CHECHE, b-dul Lenin nr. 100, sc. A, ap. 10, Brașov; DAN IEGA, calea Dorobanților nr. 85, sect. 1, București; ADRIAN MIHAI EREȘ, str. Chopin nr. 13-B, sc. A, et. 2, ap. 12, sect. 1, București; ELENA BORDEIANU, str. Parcul Tineretului nr. 135, bl. B-17, et. 2, ap. 52, Botoșani; CONSTANTIN OLAN și OCTAVIAN POPESCU, b-dul Stadionului bl. A, sc. B ap. 24, Buzău; TIȚA ONICA, șos. Berceni nr. 97, sect. 5, București; CALEN GÎGLIONA, str. C. Brîncoveanu nr. 54, Rm. Sărat, Buzău; STELIANA VASILE, str. Viitorului nr. 61, Alexandria, Teleorman; FLORICA VICAȘ, com. Tinca, str. Ștefan cel Mare nr. 4, Bihor; MARCELA CÎRSTEA, șos. Giurgiului nr. 119, bl. 11, sc. 1, et. 8, ap. 30, sect. 5, București; PETRIȘOR PETRE NEDELCU, șos. Giurgiului nr. 119, bl. 11, sc. 6, et. 4, ap. 201, sect. 5, București; TRANDAFIR NEGOȘANU, șos. Giurgiului nr. 119, bl. 11, sc. 6, et. 6, ap. 207, sect. 5, București; SILVIA SALVARI, str. Libertății nr. 25, Cîmpulung Moldovenesc, Suceava; ZENOVIA JILOVEANU, b-dul Dimitrie Cantemir, bl. 2, sc. B, et. 2, ap. 11, Iași; CAMELIA MEREUȚA, str. Mică nr. 5, et. 2, ap. 9, Cluj; SILVIA COLOBONEA, com. Roznov, sat Slobozia, Neamț; ALEXANDRA NAN, str. Hașdeu nr. 45, Căminul studențesc 6, camera 99, Cluj; NICOLAE CRISTEA, str. Republicei nr. 20, sc. 1, ap. 8, oraș Vulcan, Hunedoara; ADRIANA TOMULEASA, com. Girov, Neamț; VASILE DRAGOI, str. Biruinței nr. 13, cartier Iței, Suceava; LADY ZINA NOHAI, str. Olteniei nr. 6, Piatra Neamț, Neamț; NINA LEUȘTEAN, stradela Silvestru nr. 3, Iași; VIORICA DIMITRIU, str. Donici nr. 2, Vaslui; ANIȘOARA MUNTEANU, sat Giurgești, com. Vulturești, Suceava; NELU BUDAU, Oraș Nou, Moldova Veche, bl. 8, sc. 3, et. 2, ap. 5, Caraș-Severin; VIOLETTA OANA, str. Primăverii nr. 1, Tîrgoviște, Dîmbovița; TONY CORNELIA GUȚAN, str. Libertății nr. 25, bl. B.2, sc. 2, et. IV, ap. 19, Caracal, Olt — doresc să corespondeze cu cei ce vor să facă schimb de ilustrate din întreaga țară.

FIREA LUCRURILOR

Corespondenta mea care semnează **O mamă îngrijorată** începe prin a preciza că abordează „o problemă care, cred, îi va interesa pe mai mulți părinți aflați în situația mea. În ziarul „Informația Bucureștiului", la rubrica „Aflăm de la D.M.C.", se făcea apel la cei care pot da relații despre un copil abandonat acum 26 de ani, deoarece „mama" care l-a abandonat vrea să-i ceară iertare pentru fapta care a săvîrșit-o, fiind foarte tînără la data respectivă (19 ani) etc., etc.,

Și, cu o emoție realmente greu de stăpînit, reieșind din rîndurile scrise, corespondenta își continuă scrisoarea :

„Cu peste zece ani în urmă, într-o zi geroasă de decembrie, am găsit și eu abandonat, pe cimentul rece al unui bloc, un pui de om — o fetiță — scîncind de foame, foarte sumar îmbrăcat, încît, dac-ar mai fi făcut acolo o jumătate de oră, murea înghețat. Am luat copilul, l-am înfiat, îl iubesc de la vîrsta de o lună, cînd avea atunci. Este rațiunea mea de a fi ! Ale mele au fost nopțile de veghe, ale mele bucuriile cînd era sănătos, ale mele suferințele cînd era bolnav. În jurul gîtului meu și-a încrucișat de atîtea ori mînuțele și mie și numai mie mi-a spus și îmi spune mamă. Credeți că cea care a născut-o, dar a abandonat-o, dacă peste ani de zile va dori să-și ușureze sufletul și va încerca să o găsească, are dreptul să facă acest lucru, nefericind trei oameni care nu sînt cu nimic vinovați de fapta ei ? Ce-ar avea de cîștigat copilul dintr-o asemenea confruntare ? Dar noțiunea de mamă ? Veți spune poate că judec egoist problema, dar eu socotesc că este imoral să distrugi, pur și simplu, atîtea vieți care și-au găsit împlinirea, pentru a scăpa de remușcări un om care a greșit, indiferent din ce motive. Dacă ar fi murit copilul, dacă n-ar fi găsit oameni care să-i ofere căldura unui cămin, cui îi mai cerea „mama" iertare ? Eu cred că n-are dreptul să ucidă în sufletul copilului sentimentele frumoase, născute acolo de noțiunea de mamă. Căci, ce consecințe poate avea o asemenea confruntare tardivă, dintre „mamă" și copil, după scurgerea atîtor ani ?"

Cu riscul de a vă dezamăgi, de a nu vă putea risipi neliniștea dv. firească, de mamă în cel mai nobil sens al cuvîntului (fără ghilimele), trebuie să vă răspund sincer, absolut sincer. Dacă lucrurile, în viață, s-ar consuma atît de simplu, pe categorii clare, în două culori nete (alb și negru), dacă o pereche de ghilimele ar fi în stare să schimbe ereditatea unui om (vezi „mamă" pus permanent, de dv., în ghilimele — e vorba de mama care — ce ciudat sună ! — v-a... abandonat copilul), atunci existența umană ar putea fi comparată cu o defilare, și-atît. Firea lucrurilor, știți dv., e ceva mai complicată, mai contradictorie !

Desigur, la prima vedere, situația apare clară : un om care nu-i doar salvatorul unui copil, ci mult mai mult, este omul care a știut să suplinească absența dragostei materne (fundamentală pentru orice copil), tot el, salvatorul — omul de suflet să plătească la un moment dat, atunci cînd părintelui firesc, de sînge, i-ar veni cheful să-și îndrepte imensa vină ? N-ar fi nedrept, imoral — cum spuneți dv. Credeți însă că este mai puțin imoral să-i ascunzi, de pildă, unui copil înfiat, vreme de 20—30 de ani, și mai mult, că este, de fapt, copilul altuia și că acest altul vrea să-l recîștige ? Să fie punctul meu de vedere o simplă prejudecată ? Ar fi prea comod... În fond, și un criminal, după ispășirea îndelungatei și binemeritatei pedepse, își redobîndește **dreptul** de a fi om în rîndul oamenilor. De ce nu și o mamă care a comis crima (fiindcă e o crimă !) de abandon ? Să fiu bine înțeles : pretind **echitate** chiar pentru cel care, cîndva, a comis o faptă indiscutabil reprobabilă, odioasă. În fond, sufletul copilului (bine format din punct de vedere afectiv) este suficient de încăpător (și asta nu-i o vorbă goală) pentru a-și putea (eventual) iubi mama care l-a părăsit, cît și pe cei care l-au crescut cu dragoste nespusă (cum reiese, limpede, din rîndurile dv.). Iar dacă ați ajuns să vă iubiți fata ca pe propria dv. fiică, nu vă temeți că loviți chiar în această afecțiune pe care i-o purtați, răpindu-i (dac-ar fi cazul) **dreptul natural** de a-și cunoaște și eventual însoți mama ? Ceea ce ați făcut pentru copilul abandonat — nu uitați asta ! — ați fi făcut, de fapt, pentru orice copil abandonat. Așadar, generozitatea dv. e răsplătită total de faptul c-ați pus pe picioare și-i dați drumul în viață unui copil sănătos, demn, cultivat... Puțin lucru ? Neîndoielnic, pentru un părinte adoptiv, o asemenea ipoteză este o lovitură grea, dar iubirile adevărate, profunde, cer **sacrificii**, nu numai în romane și filme, ci și în viața de toate zilele. Vedeți dv., lucruri oarecum similare se petrec în cazul divorțurilor : ajungînd în acest impas grav pentru copil, în loc să aibă drept scop primordial ferirea copilului de șocuri psihice, foștii soți se „luptă" pentru cîștigarea în exclusivitate a iubirii copilului lor, fie și cu riscul de a-i provoca acestuia (cumva din dragoste autentică, însă **oarbă**) suferințe.

Curier

de Mihai STOIAN

Firește, intervine orgoliul, simțul de revanșă etc. — prost sfătuitorii. În general exclusivismul în sfera sentimentelor îți dă multă bătaie de cap (vezi și părinții buni care-și întreabă odraslele, foarte devreme : „Pe cine iubești tu **mai mult** ? Pe mama **ori** pe tata ?"). Dovadă că lucrurile sînt infinit mai complicate decît le-am schițat eu (și dv. în scrisoare). Vă relatez pe scurt un caz despre care s-a mai scris în presă : un copil abandonat crește într-o casă de copii, învață apoi bine, e talentat — scrie versuri, pictează, izbutește la 20 de ani să urmeze o școală superioară, **dar** ca din senin își face bagajul și timp de un an colindă țara, improvizat, în căutarea... mamei care l-a abandonat. Mănîncă pe apucate, se îmbolnăvește de stomac, și, în ciuda tuturor îngrijirilor primite, moare. Medicii spun și astăzi că n-a murit din cauza stomacului, ci a **dorului de mamă...** (desigur, unii or fi dispuși să califice cazul drept unul tipic de **psihopatie** : cazul e mult mai plurivalent). Așadar, un examen de conștiință propriu (numai dv. singură vă puteți da răspunsul **fundamental**) vă va da cheia întrebărilor pe care mi le-ați adresat. Vă înțeleg și vă respect simțămintele și tocmai în numele acestor simțăminte pe care le purtați **copilului** dv. trebuie să vegheați, cu o mie de ochi, ca nici un șoc puternic să nu-l atingă cîndva (pregătiți-l pentru asta, delicat, ingenios) atunci cînd, conform complicatei firi a lucrurilor, exact fostul vinovat va putea, cine știe, revendica — și chiar obține dragostea copilului. În măsura în care, într-o astfel de situație deocamdată ipotetică, fetița ar nimeri totuși pe mîini bune (și astfel de „minuni" sînt posibile după scurgerea atîtor ani), durerea s-ar cuveni primită cu sufletul împăcat. Ar fi greu, aproape de desnădejde, însă — sinceritatea mă obligă să vă atrag atenția — așa cum copilul înfiat, după opinia mea, ar trebui să fie întotdeauna pregătit sufletește (tocmai pentru a nu „trăda" subit) în vederea unei asemenea împrejurări, și părinții înfietori s-ar cere să se auto-educe în aceeași direcție. Adică, mai simplu exprimat : sentimentele reciproce acumulate în atîtea nopți de veghe în preajma atîtor bucurii și necazuri, **nu trebuie să depindă doar de prezența fizică** a celor legați sufletește, sper pe viață. Iată un scop — primordial — al oricărui părinte, fie firesc, fie adoptiv, căci, la urma urmei, într-un sens (acesta fizic, „locativ") toți ne... pierdem copiii către maturitate și îndepărtarea lor (aparentă) de noi, în ciuda unor momente de chin autentic pentru părinți,. este, totodată, un prilej de maxime satisfacții. Ah ! complicata fire a lucrurilor...

REBUS•REBUS•REBUS•REBUS

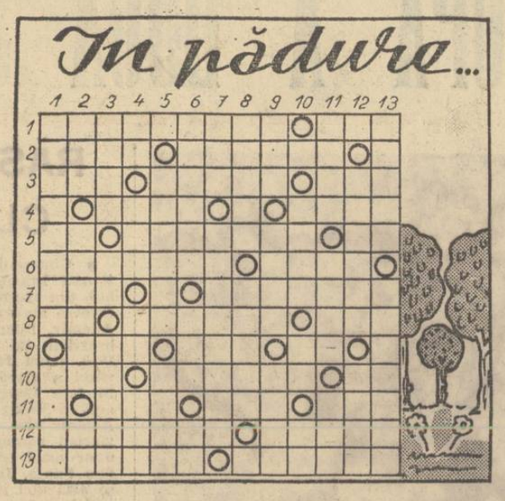

ORIZONTAL : 1. Arbore cu crengi flexibile și frunze argintii. — Volum. 2. Crește pe malurile rîurilor de munte. — Plantă tropicală, cu aspect arborescent. (pl.) 3. Clar. — Copac din a cărui scoarță se prepară un medicament astringent. — Arbust cu mădușă abundentă. 4. Arbust cu fructe comestibile. — În pădurile Braziliei,.. 5. Frunza bradului. (fig.) — Parfumată, așa cum este portocala. (reg.) — În desiș ! 6. Izolată. (fig.) — Teren pregătit pentru cultivarea puieților. 7. Fire... — Militar. (fig.) 8. Mădură de anin ! — Cu crengile rupte. (tem. fig.) — Lecție de silvicultură... 9. Instrumentul popular muzical din lemn. — Urgență. (fig.) — Sanda Dumitrescu. 10. Alt nume al țiparului. — Arbust cu flori în formă de buchete — Nea. 11. Merge cu portocala, într-un joc de copii,.. — Comună în Austria. — Arbust din familia rozaceelor. 12. Arbust ornamental.—Ramuri. 13. Arbore exotic de dimensiuni uriașe. — Arbore mediteranean, cu frunze persistente și cu fructe comestibile.

VERTICAL : 1. Arbust fructifer cultivat în regiunile mediteraniene. — Căminul păsărilor din pădure.., 2. Perioade istorice. — Frunziș de conifere (pl.) — Alfa și omega. 3. Pînză deasă de sirmă. — Cute ! — La domiciliu. 4. Teatrul Național — La autoturisme — Cei ! — Porțiune de frunză. 5. Uimiți. — Animal din ținuturile păduroase ale Americii de Sud. 6. Arbore exotic, cu lemnul negru, greu și durabil. — Trecuți prin ploaie,.. — În cuib ! 7. Animal de tracțiune. — Arbust cu flori aromate. 8. Agățî. — Arbust cu fructe comestibile și ramuri spinoase. 9. Nerod. (ban.) — Ceartă (reg). — Celulă purtătoare de spori, specifică unor ciuperci. 10. Culoarea castanelor. — Scandiu. — Curse! 11. Arbore rășinos, din familia conifercelor. — Electrod pozitiv. — Tărm. 12. Arbore ale cărui frunze și scoarță conțin tanin. — Copaci cu lemn căutat pentru mobilă. 13. Arbust cu spini și fructe roșii. — Arbust din ale cărui fructe se prepară o băutură răcoritoare.

Mihai POPESCU

Cuvinte rare : CIC — ISS — NAN — TALA — ASCA.

„POLICROMĂ"...

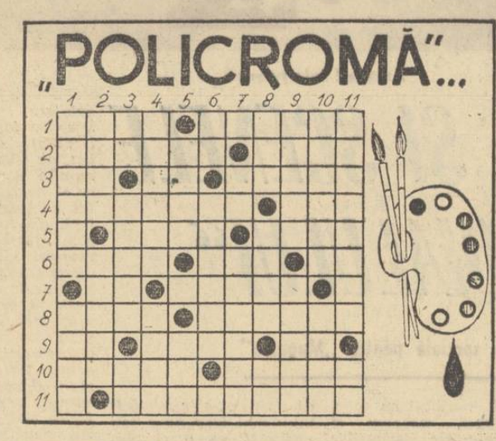

ORIZONTAL : 1. Alba-Iulia. — Negri de fum... 2. Bălțat (pop.) — Cer albastru. 3. Verzi la mijloc ! — Pielea roșii. (sing.) — Folositori. 4. Transparență, (fig.) — Pisc în Alpii elvețieni. 5. Pigment roșu. — Își schimbă culoarea după împrejurări... 6. Face foc... — Astfel. — Colorat în cele din urmă ! 7. Plasate în culoare ! — Prieten bun... 8. Galbeni. (od.) — Verde ca bradul. (fig. pl.) 9. Roșu sau negru... bate pe toți. — Un loc la teatru — Verde, dar nu la față ! 10. Fabricant zoologic de cerneală colorată. — Uitate, pur și simplu. 11. Albă ca zăpada...

VERTICAL : 1. Verde de Paris. — Scufița Roșie, sau Harap Alb. 2. Ultraviolete sau infraroșii. — Mîncat de rugină. 3. Maro, la mijloc ! — Roșu și negru — Raport geometric. 4. Fabrică feniciană de purpură. — Rîu în Siberia apuseană. 5. Suferință (fig.) — Administrație autonomă în nordul Italiei. (abr.) 6. Constanța pe autoturisme. — Varietate de culoare. 7. Una din două ! — Cu cerneală neagră, albastră, roșie etc.. 8. Galbeni... lîngă Bacău. — Frumos. (reg.) — Mililitru. 9. Turtă coaptă sub spuză. — A face pace între două părți adverse. 10. Roșu și negru... la noroc. — Rămășiță. 11. Sclipiri multicolore. — Un rest de vopsea !

Anastase FIRIMIȚĂ

Cuvinte rare : **MEZ — ISIM — TAA**

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

RAPSODII DE VARĂ

ORIZONTAL : Isac — S — Dobos — S — Sinaia — Ani — Ec — Lido — Arta — Rac — Cosbuc — K — Bacovia — Ape — P — Telefon — As — La — Raa — Lat — P — Imanent — Mare — Năravuri — Uia — Uda — A — Ogitor — Toma — Tulbure.

MIOARE

ORIZONTAL : Imas — BB — Mita — Oi — Avalanșe — Camilar — Taa — M — Baranga — TN — Ole — Adaosuri — Zicala — NT — Um — Aneta — Tarc — A — Rada — Adua — SL — T — Aman — Thea — Urator — Avid — Esenin — Anina.

NUNTA DE AUR

„ELENA (69 ani) și *CONSTANTIN TATULESCU* (76 ani) din București, str. Diocheți nr. 25, au împlinit pe data de 4 iunie a.c., 50 de

ani de la căsătorie. Fiica lor și ginerele le urează multă sănătate și mulți ani, asigurîndu-i de toată dragostea și respectul ce le păstrează". Semnează : *Coca și Nicolae Saicu.*

★

„La 6 iunie 1970, părinții și bunicii noștri dragi *ANTINA* și *TUDOR GIURA* din București, au sărbătorit 50 de ani de la căsătorie. Le transmitem mulțumirile noas-

tre pentru dragostea cu care ne-au crescut, dorindu-le totodată sănătate, fericire și viață lungă". Semnează *Marga, Vivi* și *Aurel.*

★

„În ziua de 21 mai 1970 *LEONORA* și *ALEXANDRU COJOCARU* (66 și respectiv 76 de ani), din Holm-Pinceștî, județul Neamț, au împlinit 50 de ani de la căsătorie. Cu

prilejul acestui eveniment deosebit nepoții, fiul și soția acestuia le urează „La mulți ani !" și multă sănătate". Semnează *Cojocaru Nicolae* din Roman.

★

„Părinții, socrii și bunicii noștri *ROZALIA* (72 ani) și *EDUARD MOLDOVAN* (72 ani), domiciliați în strada Petroșani, județul Hunedoara, str. Aurel Vlaicu nr. 21, au sărbătorit recent împlinirea a 50 ani de la căsătoria lor. Pe această cale ținem să-i felicităm din

nou pentru fericitul eveniment, atît pentru ei, cît și pentru noi. Le dorim bătrînețe în tihnă și sănătate binemeritată după atîția ani trăiți sub semnul omeniei, muncii cinstite, modestiei, demnității și al nobilului lor spirit de sacrificiu". În numele întregii familii semnează *Victor Moldovan* din Tg. Mureș.

★

„Copiii, nepoții și rudele au serbat la 5 februarie a.c., în București, „Nunta de aur" a scumpilor părinți și bunici *MARIA* (70 ani) și *ION CIUCEANU* (80. ani) din com. Năvodari, jud. Constanța. Pe această cale le mulțumim din inimă pentru dragostea cu care ne-au crescut și ne-au înconjurat fiind în

permanență un exemplu de înțelegere și respect reciproc. Le dorim părinților și bunicilor noștri multă sănătate, viață lungă și fericită alături de cele patru fete, gineri, cei șapte nepoți și de toți cei dragi". Semnează *Rodica Barabancea.*

DIN ISTORIA SPORTULUI

1) La Jocurile Olimpice din 1924 de la Paris, un atlet a stabilit un record mondial la proba la care n-a participat direct. Cine a fost ?

2) Pînă acum s-au disputat opt turnee finale ale campionatului mondial de fotbal. Ce continent a cîștigat de cele mai multe ori prețiosul trofeu ? (prin echipele naționale respective).

3) Care este greutatea unei mingi de rugbi ?

4) Care a fost schiorul care a cucerit trei titluri de campion olimpic de schi, înaintea performanței realizate de Jean-Claude Killy ?

5) Care dintre echipele participante la cele opt ediții ale turneelor finale ale campionatului mondial de fotbal a marcat cele mai multe goluri ?

6) Știți care a fost media orară cea mai ridicată înregistrată într-o cursă ciclistă ?

7) Cîte țări au participat la Jocurile Olimpice de la Tokio din 1964 ?

(Dacă nu ați reușit să găsiți răspunsurile, vi le oferim în colțul de jos (dreapta) al paginii).

CITITORII întreabă CITITORII răspund

ÎNTREBĂRI

ELENA POPA DEMIAN din **Oradea, Calea Republicii nr. 26**, solicită cititorilor revistei noastre următoarele sfaturi : Am doi copii sub trei ani care-mi sparg multe obiecte din casă Pentru a evita aceasta le-am pus pe cele care puteau fi sparte de o parte. Vecina mi-a adus în dar o vază frumoasă de plastic. Fetița i-a găsit leacul la gura sobei. Astfel i-a făcut un loc mic pe unde se scurge apa. Întreb : cu ce s-ar putea lipi o vază de plastic ? Din trusa de manichiură la pila de unghii i-a ieșit coada care este din plastic. Cum s-ar putea lipi ? Are fetița o mînge de apă, mare și frumoasă, primită tot cadou, căreia i-a făcut o înțepătură. Cu ce se poate lipi fiind tot din plastic ?

VIORICA BLAJ din comuna Căbești nr. 160, jud. Bihor dorește să știe cum se prepară lichiorul de nucă.

RĂSPUNSURI

„Ne adresăm redacției cu rugămintea de a ne ajuta să stabilim boala de care suferă puii de găină și de curcă pe care îi avem. Nu zîmbiți. Să știți că ați citit bine. Problema ne frămîntă — și nu numai pe noi, ci pe toți vecinii — pentru că pui', de regulă, nu ajung pe strada noastră nici pînă la o lună și pier. Vă furnizăm cîteva amănunte pentru orientarea d-voastră. În urma autopsiei făcute am găsit în trahee viermișori de culoare roz. Așteptăm cu nerăbdare cîteva precizări la rubrica „Cititorii întreabă — cititorii răspund" pentru a ști cum trebuie să procedăm de acum înainte pentru evitarea pagubelor", ne scriu cititorii noștri, MIOARA și CORNEL PÎRȘAN din Schitu Goleștî.

Ing. zootehnist Th. MARCAROV, — la solicitarea redacției — ne-a transmis următoarele rînduri : De la început vreau să vă spun că scrisoarea dv. nu ne-a făcut să zîmbim, așa cum v-ați fi așteptat. Cred că și dv. sînteți de acord cu noi că problema pusă în discuție este deosebit de importantă. Dovada cea mai bună este faptul că pe plan mondial paralel cu dezvoltarea aviculturii — îndeosebi prin trecerea la sistemele intensive de creștere în marile complexe industriale — și cu schimbările survenite în patologia păsărilor ,a fost considerabil îmbogățită și terapeutica aviară. Aș putea să afirm — fără teamă de a greși — că păsările, mai mult decît alte specii de animale, beneficiază în cea mai mare măsură de intervenții medicamentoase în scopuri curativo-profilactice. Am arătat și cu alt prilej, tot în cadrul acestei rubrici, că descrierea chiar pe larg a semnelor clinice la păsările bolnave, furnizarea diferitelor amănunte, nu ne poate da posibilitatea să diagnosticăm precis boala. Vă sugerăm ca păsările bolnave sau moarte să fie trimise la laboratorul veterinar județean — în cazul dv. la Pitești — pentru precizarea diagnosticului.

După toate probabilitățile, ne ghidăm după descrierea pe care a-ți făcut-o, puii de găină la care vă referiți suferă de o boală parazitară, numită **SINGOMOZA.** Agentul etiologic este Syngamus trachecea, un vierme de culoare roșie, cu dimensiuni cuprinse între 2—6 mm lungime la masculi și circa 30 mm la femele. Aitii — așa cum ați observat și dv. — stau prinși de mucoasa traheală și sug sînge. Așa se explică faptul că puii, în special de două — patru săptămîni, au respirația greoaie, au accese de tuse, cu scuturături din cap în încercarea lor de a îndepărta viermii prinși pe trahee. Puii refuză hrana, slăbesc, se mișcă greu și de cele mai multe ori mor prin asfixie. În legătură cu tratamentul, vă informăm că în infestațiile slabe, administrarea usturoiului tocat, așa cum facem de regulă gospodinele, dă unele rezultate mulțumitoare. În asemenea situații poate fi folosită cu succes soluția Lugol introdusă intratraheal prin laringe, după deschiderea cioculuí, (în doză de 1 ml pentru un pui pînă la vîrsta de 5 luni) sau se va administra tetraclorură de carbon sub formă de capsule gelatinoase. Ținînd seama de faptul că boala parazitară la care ne referim se menține de la un an la altul (ouăle rezistă peste iarnă), vă sfătuim ca în urma precizării diagnosticului de laborator, să luați măsuri de izolare și tratare a păsărilor bolnave, să deparazitați cotețele, într-un cuvînt să faceți tot ce este posibil pentru ca să dispară orice posibilitate de apariție a bolii.

POȘTA

ION VASILACHE — Roman : Adresați-vă Direcției județene pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale în vederea rezolvării cererii de pensionare. Dispozițiile legale în vigoare prevăd că invalizii și accidentații de război care n-au avut calitatea de pensionar IOVR și solicită pensie după data de 1 ianuarie 1967, vor fi înscriși la pensie dacă îndeplinesc condițiile prevăzute în Legea pensiilor (vezi art. 87 HCM 252/1967).

GEORGE DAVID STOIAN, Complexul studențesc „Tg. Copou", Iași : Opera lui Eminescu a fost tradusă în cel puțin 35 de limbi, volumele și culegerile apărute fiind realizate de peste 200 de traducători. De asemenea, peste 250 de autori au tradus peste 70 de volume de critică și dizertații, studii monografice. Limbile în care a fost tradusă opera eminesciană sînt : albaneză arabă, armeană, bulgară, cehă, chineză, coreeană, daneză, ebraică, engleză, finlandeză, franceză, germană, greacă, gruzină, idiș, indoneziană, limba oficială bahasa, italiană japoneză, latină, letonă, macedoneană, macedo-română, maghiară, olandeză, polonă, portugheză, rusă, sîrbă, slovacă, spaniolă, suedeză, tătară, turcă și ucraineană.

OF, FOTBALUL !... (Fotografie trimisă de cititorul Gabriel Chiru din București)

+35° „FRAM '70"

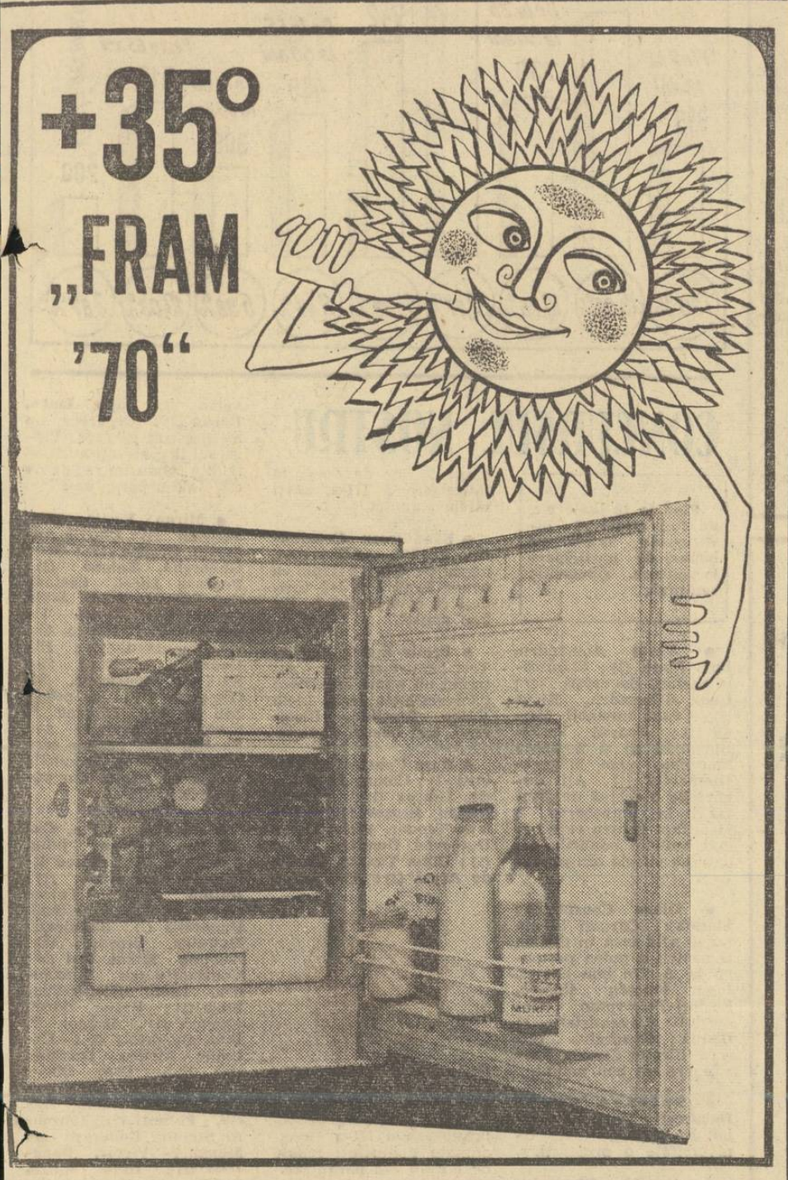

Alimente proaspete ca în prima zi, băuturi totdeauna reci, cu frigiderul „FRAM '70"

Caracteristici superioare :

— linie elegantă, gabarit redus
— izolare termică îmbunătățită
— bulă de nivel și picioare reglabile pentru orizontalitate perfectă
— capacitate : 70 litri
— consum mic de energie electrică : 1,9 Kwh/24h=0,57 lei/24 ore

Prețul : 1 540 lei
Se vinde și cu plata în 10—15 rate lunare.

F R A M '70
INDISPENSABIL ÎN ORICE GOSPODĂRIE !

(5139)

UMOR STRĂIN

Fără cuvinte... („DER STERN")

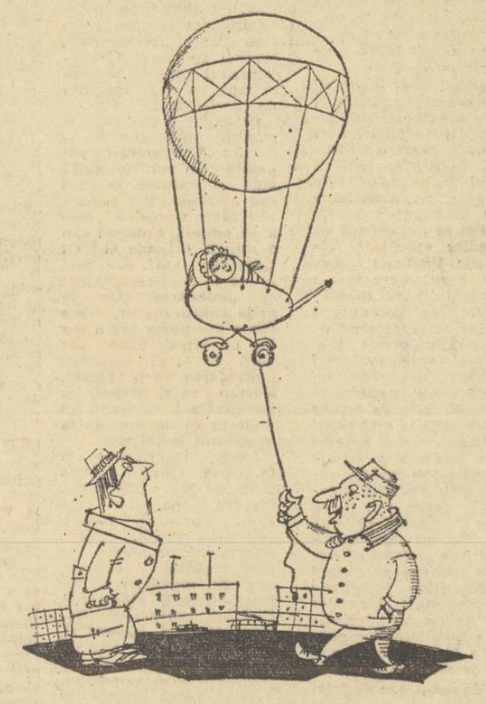

— Astfel micuțul are asigurat aer curat. („OGONIOK")

Servici contra servici... („KROKODIL")

REȚINEȚI

— Nou — util — practic —
INTREPRINDEREA PRESTĂRI SERVICII

Asigură la domiciliul D-voastră, cu personal corespunzător „Diferite munci gospodărești"

Prin telefoanele :

15.91.94	pentru sectoarele	1 și 2
22.03.56	„ „	3 și 4
16.48.50	„ „	5 și 6
15.26.03	„ „	7 și 8

Facem și abonamente Săptămînale — bilunare — lunare și cu administrațiile de bloc Plata în numerar

(5138)

Din istoria sportului

(Răspunsuri)

1) Americanul Robert Legendre a stabilit un record mondial la săritura în lungime (7,76 m) participînd în proba de pentatlon (unde s-a clasat al treilea). 2) Europa și America de Sud de cîte patru ori fiecare. 3) Între 375 și 425 grame. 4) Schiorul Toni Sailer la Jocurile Olimpice din 1956 de la Cortina d'Ampezzo. 5) Echipa Ungariei — 27 goluri în ediția din 1954. 6) 53,375 km pe oră. Fapt petrecut într-o etapă în lungime de 150 km a Turului Tunisiei ediția 1961, cîștigată de Walter Godetroot (Este adevărat că a bătut din spate un vînt foarte puternic). 7) 96 de țări cu 6 300 de sportivi.

Patru întrebări

(Soluție)

1) Sînt 49 de cutii. 2) Cele de culoare albă sînt mai numeroase. 3) Mai multe deschise. 4. Mai multe fără etichetă.

MEXICO '70 DUPĂ A DOUA SĂPTĂMÎNĂ

Atenție ! Pele șutează...

ACTORII ȘI SCENELE „MUNDIALULUI"

Corespondență specială pentru „Magazin"

GUADALAJARA (prin telex). La ora cînd transmit aceste rînduri, confruntarea dintre echipa română și cea braziliană abia luase sfîrșit. Pe străzi se desfășoară un adevărat carnaval. Tocmai de aceea, în rîndurile ce urmează, îmi propun să descriu atmosfera existentă aici, meciurile echipei noastre fiind urmărite la televizor de sute de mii de simpatizanți din țară și comentate pe larg de presa cotidiană.

Prinși în viltoarea amețitoare a disputelor, a pitorescului spectacole ce ni se oferă zilnic privirilor, indiferent în ce colț al orașului te-ai afla, derutați de diferența de fus orar, care ne obligă să plecăm la culcare cînd la București este ora 9 dimineața și să alergăm după informații la ora cînd la noi acasă se doarme, aproape că nici nu am băgat de seamă ce repede au trecut pe lîngă noi, europenii, cele mai multe din zilele turneului final al campionatului mondial de fotbal. Simțim însă cu toții apropierea punctului maxim al întrecerilor, simțim cum ne domină fiecare pas ce se face spre marea finală, spre „gran fiesta" cum o numesc mexicanii. Orașul devine pe fiecare zi ce trece tot mai agitat, încît ai impresia că aici nimeni nu doarme, că nu vrea să doarmă din dorința de a nu pierde nici măcar o singură secvență din marele film al „Mundialului".

O dată cu venirea serii, străzile devin pe nesimțite scene ale unor spectacole greu de descris, și de înțeles pentru noi, ceva mai rezervați în fața unor asemenea evenimente sportive. Cortegii nesfîrșite de automobile, vopsite în culori stridente, cu claxoanele lor care la o simplă apăsare inundă orașul cu acordurile unor melodii populare mexicane, fiecare dintre ele purtînd în interior și pe capote zeci de tineri și tinere, înarmați cu tobe, trompete, steaguri și portrete ale jucătorilor preferați, colindă bulevardele, ignorînd total regulile de circulație. Nimeni nu se supără însă, nici polițiștii și nici oamenii pașnici ce își văd de treburile lor cotidiene.

Pe Avenida de Juarez se află hotelul „Hilton" și fanaticii susținători ai brazilienilor, care nu au uitat cît de umilită a fost echipa lor cu patru ani în urmă pe gazoanele englezești, știu că unul din etajele acestui impunător hotel este ocupat de elevii lui Ramsey. Mereu și mereu revin în fața acestui hotel, înarmați cu tobe, trompete, steaguri și portrete ale jucătorilor brazilieni, exasperîndu-i în asemenea măsură pe fotbaliștii englezi încît a determinat conducerea delegației să facă mai multe proteste pe lîngă autoritățile locale, iar pe Alf Ramsey să declare ziariștilor că echipa sa s-ar fi simțit mult mai bine, și ar fi jucat mai bine, la Leon. Protestele și declarația lui Ramsey au avut efecte contrare, stîrnind o și mai mare furie în rîndurile admiratorilor brazilieni, enorm de mulți, deoarece mexicanii, neîncrezători în posibilitățile de cîștig ale echipei lor văd în Brazilia singura echipă capabilă de a readuce cupa „Jules Rimet" pe continentul lor. Fanatismul își are însă și părțile sale neplăcute. Entuziasmul exagerat, uitarea de sine, costă. Ziarele ne informează zilnic de accidentele, unele dintre ele foarte grave, chiar mortale, ce se întîmplă în fiecare seară a carnavalurilor, aducînd o undă de tristete deasupra orașului atît de vesel. Se uită însă totul foarte repede și scenele se repetă ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat, ca și cum victoria sportivă trebuie să fie neapărat udată cu sînge, așa cum s-a întîmplat și cu o tînără din Salvador, în vîrstă de 16 ani, care s-a împușcat cînd a aflat că echipa sa a fost învinsă de Mexic cu 4—0.

Teribili de ingenioși s-au arătat mexicanii în zilele dinaintea campionatului mondial cînd au gîndit și creat o adevărată industrie, oferind astăzi vizitatorilor sute și sute de șorțulețe care îți amintesc și ele că aici se desfășoară un grandios spectacol fotbalistic. Vitrinele magazinelor se întrec în a prezenta cît mai atrăgător tot felul de amintiri pentru cei care s-au aflat aici în aceste zile. Drumul spre stadionul „Jalisco" s-a transformat într-un imens mercado, cu sute de tarabe și vînzători ambulanți ce voiesc în fața hotelurilor unde sînt cazate echipele sau turiștii veniți aici. Fotbalul a pătruns peste tot, fiind folosit în toate prilejurile. Televiziunea mexicană face reclamă diferitelor produse pe fondul transmisiilor fotbalistice. Mai mult chiar, fazele de joc sînt întrerupte la jumătatea lor pentru a face loc unui nou tip de frigider, de aparat de radio, sau de televizor, sau pentru a ne asigura că numai Coca-Cola asigură succesul echipelor de fotbal, sau că un meci este urmărit mult mai bine dacă ești îmbrăcat cu o cămașă produsă de firma „Manchester". Coridele și luptele de cocoși, spectacole mult gustate de mexicani, și-au adaptat și ele programul în funcție de campionat, ca și unele magazine care trag obloanele pe timpul desfășurării meciurilor. Pînă și spectacolele de cabaret poartă denumiri speciale, legate de evenimentul fotbalistic.

Foarte atenți cu ziariștii acreditați aici, organizatorii le oferă zilnic posibilitatea de a vizita diferite obiective culturale, instituții, fabrici sau regiuni celebre din apropierea orașului Guadalajara. Într-una din zile, am fost la Teguila, localitate situată la 50 km. de Guadalajara, renumită pentru băutura ce îi poartă numele, un fel de țuică. La înapoiere, am fost invitați la o masă oferită de organizatori la restaurantul „Montparnasse". Aici aveau să se facă auzite periniță și alte cîntece românești, executate la pian de compozitorul George Grigoriu, aflat în grupul turiștilor români, și fredonate de cîteva sute de gazetari, din diferite țări, atrași în jurul pianului de ritmul săltăreț al melodiilor românești.

Și în timp ce în oraș fierbe totul de dimineața și pînă seara tîrziu, „actorii" se pregătesc cu calm și răbdare, uneori cu nervi și certuri, cum am aflat că s-a întîmplat la cantonamentul englezilor. Adevărații eroi, fotbaliștii, fără de care totul ar fi șters, fad, neinteresant, sînt ultimii care gustă din farmecul inedit al străzilor. Ei sînt niște zei sacrificați care trăiesc într-un Olimp înconjurat de restricții și severități.

I. BOCIOACĂ

RĂSFOIND FILELE CU ÎNSEMNĂRI

● Cunoscuții internaționali brazilieni de fotbal, din trecut, Leonidas (centru atacant în 1938) și Ademir, liderul atacului brazilian în echipa din 1950, (cînd formația braziliei a pierdut în finală în fața Uruguaiului) se află în Mexic. Leonidas și Ademir sînt acreditați ca ziariști semnînd cronicile unor mari cotidiene din Sao Paulo. De cîteva zile se află aici în calitate de turist și fostul internațional Zizinho.

● Poliția mexicană a trecut la lucru. De cîteva zile turiștii întîrziați reclamă organelor de poliție că pentru a intra în posesia unui bilet de tribună pentru finală sînt obligați să plătească la bursa neagră un preț de 5 ori mai mare decît cel inițial. Poliția a operat de pe acum numeroase arestări.

● Aici a produs o mare impresie știrea publicată în ziarul brazilian „Ultima Hora" semnată de ziaristul Jacinto de Thormes. Ziaristul brazilian îl „atacă" pe Stanley Rous, președintele „F.I.F.A.", că ar fi „aranjat" delegările de arbitri în așa fel ca echipele reprezentînd America Latină să fie defavorizate și să nu candideze cu șanse mari la cucerirea trofeului „J. Rimet".

● Cazul Moore continuă să fie larg comentat, cu toate că a trecut o bună perioadă de timp de cînd căpitanul echipei Angliei a fost acuzat că ar fi furat o brățară de aur cu diamante la Bogota. Într-o telegramă adresată echipei engleze de fotbal cetățeanul londonez Peter Jordan, în vîrstă de 39 de ani, a spus că este gata să fie „ostatecul" autorităților columbiene numai ca Bobby Moore să nu aibă de suferit. Telegrama a lăsat o mare impresie în rîndul suporterilor jocului cu balonul rotund din Mexic.

● Tineri amatori de fotbal din Salvador poartă pancarte pe care sînt înscrise cuvintele : „Salvador, echipa care s-a pregătit două luni la altitudine, are șanse de victorie". La meciul San Salvador—Belgia au fost prezenți în tribune peste 10 000 de locuitori din El Salvador. Acest lucru este explicat și de faptul că frontiera mexicană se află la 500 km.

● Portarul echipei belgiene, Trappeniers, este în timpul liber un mare amator de monede mexicane cu care-și completează colecția numismatică. Trappeniers a reușit în Mexic să obțină cîteva „rarități".

● În aceste zile la Ciudad de Mexico au loc lucrările unui mare congres internațional al chirurgiei sportive. La acest congres participă peste 100 de renumiți specialiști din lumea întreagă.

● O firmă de parbrize pentru auto, denumită „Crinamex", și-a făcut o eficace reclamă în rîndul clienților mexicani. Reprezentantul acestei firme a anunțat prin presă că a remis un cec de 10.000 pesos (aproape 900 de dolari) echipei Mexicului.

● Fundașul italian Facchetti, a declarat ziariștilor că este pur și simplu impresionat de virtuozitatea uruguaienilor. La celălalt pol, a spus Facchetti se situează suedezii, care joacă lent și static.

● La Comagilla, unde a fost cantonată echipa R.F. a Germaniei, în bazinul hotelului a fost înregistrat un tragic accident. Un copil de 6 ani a alunecat și a căzut în apă. El nu a putut fi salvat cu toată intervenția medicului lotului vest-german, dr. Schobert.

● La biroul de presă ni se transmite o știre sosită de peste hotare : Institutul din Tübingen (R.F. a Germaniei) a făcut un sondaj în rîndul tineretului din R.F.G. în legătură cu interesul pe care acesta îl manifestă față de campionatul mondial. Rezultatele acestui sondaj au arătat că mai mult de 80 la sută dintre tinerii în vîrstă de peste 18 ani manifestă un uriaș interes față de „Mundial".

FOTBALISTUL suedez Roy Ekdall este în viața civilă procuror. „Faptul acesta ne aranjează în toate privințele — spune căpitanul echipei „AJK Landskrun", în care joacă

slujitorul justiției. În întîlnirile cu noi, adversarii joacă foarte corect, chiar și pe terenul lor. Se vede că se tem ca Roy să nu-i invite la procuratură".

●

ELVEȚIANUL Sylvain Soudan în vîrstă de 34 de ani, a reușit în premieră o periculoasă coborîre cu schiurile de pe piscul muntelui Eiger (3 790 m) din Alpii elvețieni. Tentativa sa, încununată cu succes, a avut loc anul acesta la 9 martie. Pentru a-și da drumul pe panta Eigerului ce are o înclinație medie de 50°, schiorul a fost urcat pe vîrful muntelui cu ajutorul unui elicopter. Este de reținut, de asemenea, faptul că pentru a putea auzi zgomotul unor eventuale avalanșe de zăpadă, destul de frecvente în acest masiv, Sylvain Soudan a făcut coborîrea cu capul descoperit.

ZIG-ZAG

UN MOTOCICLIST din Manchester, oprindu-se undeva în drum, n-a mai putut apoi de loc ambala motorul. Pînă la urmă a dat fuga la cel mai apro-

piat telefon public cerînd asistență tehnică la un garaj. Nici n-a apucat să plece un mecanic de la garaj cînd telefonul sună din nou. Tot motociclistul :

— Nu vă mai deranjați. În timp ce v-am telefonat mi s-a furat motocicleta...

●

PRINTRE fotbaliștii clubului italian „Atlanta" se numără și brazilianul Clerici. După o întîlnire în care „Atlanta" a jucat cu echipa „Juventus", ca de obicei a fost efectuat controlul antidoping. „Din greșeală" brazilianul a turnat în eprubeta de control bere. Dar cei chemați să controleze nu au înțeles „gluma". L-au amendat. Ceea ce a justificat părerea lui Clarici, după ce a aflat cît are de plătit, că în zilele noastre „berea este scumpă".

AUTOMOBILISM

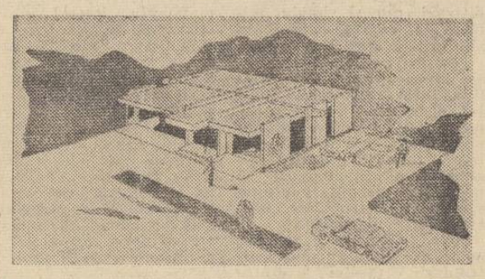

Garaje mobile

În condițiile creșterii continue a numărului de autovehicule din fiecare centru urban al țării, se pune tot mai acut problema garajelor. Știe oricine că o mașină ținută în aer liber, mai ales pe vreme de iarnă, se uzează mult mai repede, ceea ce aduce pagube atît economiei pe ansamblu, cît și cetățenilor. Iată de ce socotim că nu e cazul să vorbim mai mult despre efectele negative, sub toate aspectele, ale parcării automobilelor în aer liber.

Desigur, o serie de inițiative și înfăptuiri există în fiecare oraș, mai ales cînd se proiectează noile ansambluri de locuințe. Edilii urbelor noastre țin în prezent seama de necesitățile dezvoltării mijloacelor de transport și prevăd construirea — îndeosebi la subsoluri — a unor garaje mari ce sînt apoi închiriate cetățenilor.

Cu toate acestea însă, nu se poate face față numărului mereu crescînd al automobilelor. La rezolvarea acestei probleme, noi credem că poate aduce un aport mult mai mare construcția de garaje mobile. O întreprindere locală din județul Bihor a conceput un tip de garaj (individual) din tablă, ușor de transportat și de montat. La Budapesta, printre blocuri pot fi văzute sute de garaje (individuale și colective) din tablă ondulată sau plăci din materiale sintetice frumos aranjate, astfel ca să nu dăuneze esteticii generale a cartierului respectiv. În unele orașe din R. F. a Germaniei au fost construite din piese prefabricate așa-numite „palete de parcare", blocuri din piese normate din oțel și beton, asamblate doar cu ajutorul unei macarale-auto. Durata montajului este redusă și independentă de condițiile meteorologice, iar demontarea și reconstrucția, în alt loc și chiar sub altă formă, foarte ușoară. Paleta de parcare permite intrarea rapidă și staționarea automobilelor. Spații largi de parcare, suspendate, precum și rampe ușor înclinate, înlesnesc manevrarea.

Cîțiva constructori ingenioși din Iugoslavia au realizat un garaj colectiv demontabil, din plăci de beton armat, foarte rezistente, dar în același timp subțiri și ușoare. În desenul de mai sus se vede cum arată un astfel de garaj ce poate fi, repede și ușor, montat în spațiile dintre blocuri, în stațiuni balneo-climatrice etc.

Scriind toate acestea, am dori ca și la noi să se facă simțite tot mai multe inițiative de acest fel. Nu trebuie ca realizările modeste ale susamintitei întreprinderi bihorene să rămînă singulare. Sîntem convinși că proiectanții și constructorii noștri, stimulați de cei ce răspund de gospodărirea orașelor — consiliile populare — ar putea veni cu multe soluții ingenioase, practice, ușor de înfăptuit. Aceasta ar duce la rezolvarea în bună măsură a acestei atît de spinoase probleme : gararea automobilelor.

V. STĂNESCU

Vîrsta critică pentru conducătorii auto

Există o vîrstă critică pentru conducerea automobilului ? Această întrebare și-o pun tot mai des în ultima vreme o serie de institute și de specialiști în materie, din țările în care automobilismul a căpătat proporții amețitoare. Această întrebare începem să ne-o punem și noi acum cînd străzile orașelor și șoselele devin tot mai înțesate de automobile.

Pînă vom avea concluziile unor studii și sondaje ce se vor întreprinde la noi, publicăm constatările făcute de Institutul Central de Statistică din Italia pe parcursul unui an întreg. Datele prezentate în graficul de jos vorbesc de la sine. Precizăm de la bun început că cifrele acestea au un oarecare grad de relativitate deoarece nu exprimă exact raportul dintre cei accidentați din fiecare vîrstă și numărul posesorilor de permise de conducere și nici media kilometrilor parcurși de fiecare.

După cum reiese din datele graficului de mai jos, dintr-un total de 5 165 conducători auto morți în accidente (4 843 bărbați și 322 femei) procentul cel mai mare îl reprezintă cei între 30 și 45 de ani.

Cum se explică acest procent mare la vîrsta cînd omul se află în plină activitate creatoare, în plină putere, cînd are acumulată o bună experiență de viață ? Specialiștii italieni care au întreprins sondajul își exprimă opinia că la acești ani oamenii sînt mult mai preocupați de treburile profesionale, de răspunderea față de familie și viitorul copiilor, că sînt în general mult mai obosiți. De aici și concluziile pentru respectivii conducători auto : atenție maximă și evitarea pe cît posibil de a conduce timp îndelungat, mai ales a tunci cînd se simt obosiți.

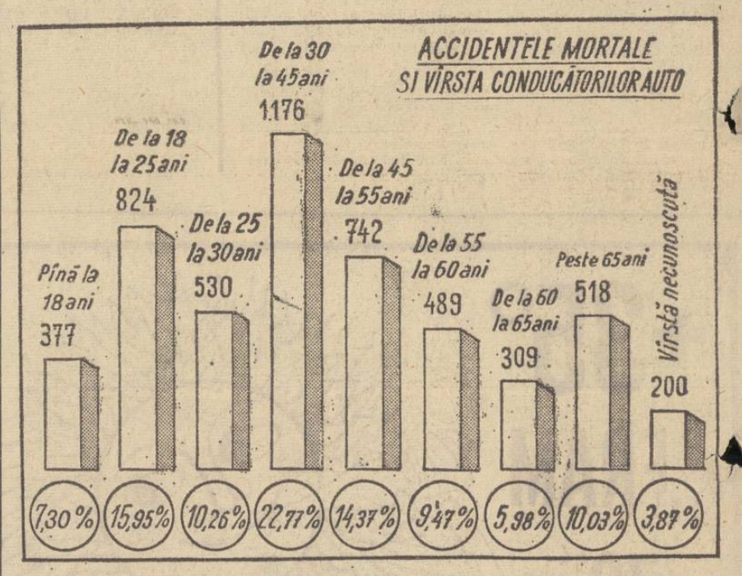

Acum 74 de ani

O întrecere pedestră București - Pitești și înapoi

Badea Cîrțan printre participanți

În ziua de 12 mai 1896, „Clubul Regal" din București, în colaborare cu „Clubul Tinerimii" din Pitești (s-a cerut sprijinul și altor foruri : Jockey Club, Cercul Militar, Clubul Agricol etc.), a organizat o uriașă întrecere pedestră pe distanța București—Pitești și înapoi. Publicația săptămînală „Revista sportivă" (dir. Al. Davilla, mai tîrziu celebrul dramaturg, autor al piesei „Vlaicu Vodă") sprijină în mod deosebit organizarea marii competiții publicînd în fiecare număr, cu mult timp înainte, diferite știri în legătură cu acel **„greatevent"**, (cum i se spunea) regulamentul cursei, precum și lista cu noi înscrieri de participanți.

Articolul 8 din regulamentul competiției precizează : **„Concurenții pot umbla cum vor voi, adică ziua și noaptea, la pas sau alergînd. Pot asemenea să se oprească spre a se odihni, a dormi sau a minca, oriunde și cît timp vor voi".** Se mai spune în acel regulament că : **„mîncarea este în grija concurenților, care sau o vor purta sau o vor lua pe drum unde vor voi".** Și mai departe : **„întrecerea va fi făcută, oricum va fi timpul, și urmează a fi săvîrșită cel mult în 60 de ore, de la momentul pornirei".**

Lista înscrierilor la faimoasa cursă a atins cifra de 913 participanți. Printre ei, pantofari, croitori, turnători, cavafi, lăcătuși, vizitii, șelari, poleitori, legători de cărți, poștași, plugari, geamgii, vînzători ambulanți, fierari, plăpumari, cocători, zugravi, electricieni, tapițeri, hăinari și, pe ici pe colo, cîte un amploiat — cum li se spunea funcționarilor. Vîrsta varia între 20 și 45 de ani.

După ampla propagandă pe care revista o făcuse în numerele premergătoare cursei — folosind un spațiu apreciabil — a apărut după concurs un material destul de sumar ; un fel de editorial. Acesta începe prin a aminti că, în 1892, întrecerea Paris-Belfort (n.a. — care desigur a inspirat pe entuziaștii organizatori bucureșteni) a fost cîștigată de Ramogé, care a parcurs 496 km în 100 ore și 5 minute. Se înscriseseră, atunci, la Paris, 1 136 de concurenți și luaseră plecarea 850.

Revenind la competiția București —Pitești— București, publicația relatează că la ora 8 și 42 de minute au luat plecarea 335 de concurenți din cei 913 înscriși. Startul s-a dat **„de la al doilea rond al Șoselei Kisseleff"** (n.a. Bufet). Distanța totală de 222 km a fost acoperită de Ilie Gheorghe — cîștigătorul probei — în 41 ore și 4 minute, cu o medie orară de 5,505 km. Comparînd isprava lui Ilie Gheorghe cu cea a lui Ramogé, autorul relatării precizează că : **„Pentru noi românii performanța este cu atît mai măgulitoare cu cît ea aparține unui adevărat fiu al poporului, unui soldat, trompetul major al batalionului III de vînători".** Se mai notează că la Pitești au ajuns aproape 100 de concurenți, iar 22 au absolvit întrecerea **„în cele 60 de ore date ca maximum de timp".**

Ziarul „Naționalul" publică în numărul 83 de vineri 17 mai 1896, pe prima pagină, un material intitulat : **„Cursa de la Pitești și Badea Cîrțan".** Este vorba de un lung interviu luat vestitului drumeț din Transilvania, Badea Cîrțan **„care a plecat pe jos la mama Romă, ca să vază Columna lui Domnu Traian Împăratul".** Din interviu reținem : **„aflînd apoi că mai mulți bucureșteni au să meargă pe jos de la București la Pitești și îndărăt, el și-a zis : vreau să mă plimb și eu cu mai mulți români pe un asemenea drum".** Întrebat de reporter dacă a cîștigat ceva, el a răspuns : **„Dară eu nu m-am dus pentru premii... Cînd am ajuns la boierii care ne-au pus numerile la mînă, ăilalți plecaseră și fiindcă era prea tîrziu pe mine nu m-a mai înscris pe listă. Dar eu tot am plecat, crezînd că o să pot găsi pe ceilalți și să merg cu ei de vorbă. Dar unde pot sta cu ei de vorbă. Ei mergeau într-una la întrecere și fără să zică nimic..."**

Spre finalul interviului ziaristul îl întrebă : **„Nu te dor picioarele de drumul pe care l-ai făcut la Pitești ?" „Nu mă dor de loc, cu toate că m-am întors în 60 de ore".**

Firește că ar fi multe de spus despre acea uriașă întrecere pedestră. Ne vom limita să consemnăm aci o serie de nume ale unor adevărați cutezători, care au terminat concursul, ei înscriindu-se cu cinste în rîndul cititorilor atletismului românesc. Iată lista premiaților (care au primit diferite daruri) : 1. Ilie Gheorghe ; 2. Ion Săcară ; 3. Stan Alionte; 4. Ion Preda ; 5. G. Paraschivescu ; 6. Toma Năstase; 7. Panait Antoniu ; 8. Mihai Călinescu ; 9. Petre Pavel ; 10. Mihai Bageni. În ceea ce îl privește pe Mihai Bageni, acesta a fost **„cel mai extraordinar dintre toți concurenții căci la peste 60 de ani el a făcut 268 km în loc de 228 km.**

Și iată cum. Pe drum — la înapoiere — el s-a oprit să doarmă. Deșteptîndu-se, a pornit buimac înapoi spre Pitești. Pînă să se dezmeticească bine făcuse vreo 20 km după care, firește, a trebuit să se întoarcă spre București.

O, tempora !...

Emil IENCEC

7500000 LEI

SE ATRIBUIE CA PREMII PENTRU PARTICIPANȚI — ÎN AUTOTURISME ȘI BANI — LA TRAGEREA SPECIALĂ PENTRU AJUTORAREA SINISTRAȚILOR

PREMIILE SÎNT URMĂTOARELE :

AUTOTURISME :

— 10 Dacia 1300

— 30 Dacia 1100

— 40 Skoda 100 S

PREMII ÎN BANI :

— 100 premii a 10.000 lei

— 1.000 premii a 1.000 lei

— 10.000 premii a 100 lei

Prețul unui bilet : 5 lei.

Procurarea biletelor pînă cel mai tîrziu la 18 iunie 1970.

Tragerea la 21 iunie 1970.

Cumpărînd mai multe bilete pentru această tragere specială, vă îndepliniți o datorie patriotică, contribuind la ajutorarea celor sinistrați și aveți și dv. posibilitatea de a cîștiga premii în autoturisme și bani.

Amănunte la agențiile Loto-Pronosport și în prospectele care se distribuie gratuit.

(5130)

Pronosticul revistei „Magazin" la concursul Pronosport

1.	Metalul Tîrgoviște—Știința Bc.	1
2.	Gloria—Ceahlăul	1
3.	C.F.R. Tim.—Electroputere	1
4.	Arezzo—Cesena	X
5.	Catanzaro—Reggiana	1
6.	Como—Perugia	1
7.	Foggia—Livorno	1
8.	Genoa—Pisa	X
9.	Mantova—Atalanta	X
10.	Monza—Taranto	1
11.	Piacenza—Varese	X
12.	Reggina—Catania	X
13.	Ternana—Modena	X

CONCURSUL NOSTRU

Pînă la 10 iunie a.c. au fost triate și înregistrate 99 800 de bonuri de participare la concurs. Operațiile continuă.

● **Vereș Alexandru, Baia Mare** (1) ; **Stăniloaie Ștefan, București** (4) ; **Buda Alexandru, Beiuș** (1) ; **Cenau Emanoil, Turda** (1) ; **Neacșu Vasile, București** (4) și **Tomescu Marelian, com. Măgura-Dîmbovița** (1) : Ați trecut cîte o echipă de divizia B la întrebarea a II-a, fapt pentru care aveți anulate bonurile redate de cifrele din paranteze.

● **Olaru Constantin : Slatina :** Carpați Sinaia nu se află încă în divizia B pentru a putea promova în A. Un bon anulat. Idem **Ionescu Romeo, Roșiori-Teleorman** (Comerțul Alexandria) și **Bădilă Gheorghe, Iași** (Ind. Sîrmei Cîmpia Turzii) cîte un bon anulat.

● **Spiescu Gabriel, București :** Un bon anulat. Nu știm pe care Universitate o preferați.

● **Capătă Gheorghe, Codlea și Marchițan Ilie, com. Dumbrăveni-Suceava :** Asemenea bonuri nu sînt valabile.

● **Trandafir Vasile, Rădăuți :** Păcat de muncă și de bani. Aveți 12 bonuri anulate deoarece ați trecut C.F.R.-Arad la întrebarea a II-a.

● **Gălnă Horia Petru, Brașov :** Un bon anulat. Nu există echipă cu numele Flacăra Tîrgoviște.

● **Gheorghiu Cornel, Ploiești :** Trecînd trei echipe în loc de două, la întrebarea a III-a, aveți un bon anulat.

● **Săndulescu Constantin, Bacău :** Ați trecut, negru pe alb, că Rapid va ocupa locul I și III. Credeți că este posibil ? Un bon anulat.

● **Profir Eugen, Bacău :** Trei bonuri anulate. Ați trecut un nume inexistent (Universitatea Iași). Idem **Vulpe Leonida, București,** trei bonuri anulate.

● **Roșu Constantin, Ploiești** (1) ; **Coman Constantin, Brașov** (1) ; **Kunkel Ștefan, Brașov** (1) ; **Petruș Teodor, Ploiești** (1) ; **Dutcovici Dumitru, Iași** (1) ; **Dima Tănase, Curtea de Argeș** (1) ; **Atanasescu Gheorghe, Argeș** (1) ; **Florescu Anton, Roșiori-Teleorman** (2) ; Trecînd echipe din divizia A la întrebarea a III-a aveți anulate bonurile redate de cifrele din paranteze.

● **Ilie Pavel, Bușteni** (1) ; **Ficiuc Dumitru, Pitești** (3) ; **Efrim Ion, Brezoi** (2) ; **Ioan Mihai, Sibiu** (1) ; **Păunescu Nicon, Constanța** (1) ; **Eraclide Constantin, București** (1) ; **Lazie Ioan, Arad** (1) ; **Donciu Vasile, Arad** (1) ; **Badilă Laurențiu, Azuga** (2) ; **Tărcăoanu Constantin, com. Piatra Craiului** (1) ; **Gaspar Constantin, Bacău** (1) ; **Cîrje Theodor, Medgidia** (6) ; **Groapă Radu, Hunedoara** (1) ; **Ionescu Elena Brăila** (1) ; **Stan Valentin, Tr. Severin** (1) ; **Tînjeală Viorel, Tr. Severin** (2) ; **Tapu Iancu, Bacău** (1) : Deoarece nu ați precizat pe care Progresul îl preferați aveți anulate bonurile redate de cifrele din paranteze.

● **Miron Vasile, com. Jariștea** (1) ; **Chirilă Augustin, Oradea** (17) ; **Ifrim Gheorghe, Tulcea** (1) ; **Popescu Aurel, Craiova** (1) ; **Benescu Ioan, Sibiu** (3) ; **Stepan Matei, Timișoara** (5) ; **Ivașcu Aurel, București** (2) ; **Ilie George, București** (2) ; **Suiu Gheorghe, Sf. Gheorghe** (1) : Nu precizați pe care Dinamo îl preferați (București sau Bacău), fapt pentru care aveți anulate bonurile redate de cifrele din paranteze.

● **Junghiatu Ion, Galați** (1) ; **Cruceanu Iuliu, București** (1) ; **Pascu Emanoil, București** (1) ; **Bulutu Anghel, Tulcea** (1) ; **Schram Mihail, București** (1) ; **Răduleanu Dumitru, Brașov** (1) ; **Aionese Mihai, Iași** (2) ; **Constantinescu Alexandru, com. Sălciile-Prahova** (1) ; **Barna Dorel, Craiova** (1) ; **Drăgoi P. Dan, București** (1) ; **Caliniuc Rodica, Botoșani** (1) ; **Bunea Ioan, București** (1) ; **Baronciu Nicolae, Blaj** (1) ; **Bălan Maria, Ploiești** (2) ; **Caromfir Ștefan, București** (1) ; **Mengher Victor, București** (1) ; **Dinu Marin, Ploiești** (1) ; **Stoica Radu, Fieni** (1) : Trecînd la întrebarea a III-a cîte două echipe din aceeași serie aveți anulate bonurile redate de cifrele din paranteze.

● **Bătăgui Lucia, Caracal** (1) ; **Ungureanu Crișan com. Măgureni-Prahova** (3) ; **Petre Pătrașcu, Roșiori-Teleorman** (3) ; **Iordache Nicolae, București** (3) ; **Lotreanu Nicolae, Argeș** (2) : Echipă cu numele C.S.M.S. Iași nu există. Cifrele din paranteze redau numărul bonurilor anulate din acest motiv.

— Redacția și administrația Piața Scînteii 1, telefon 17 60 10 (1449—1400) Oficiul poștal 33, căsuța poștală 4108. Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" —

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

VIZITA ÎN FRANȚA A PREȘEDINTELUI NICOLAE CEAUȘESCU

Președintele Nicolae Ceaușescu și președintele Georges Pompidou trec în revistă garda de onoare

La Arcul de Triumf, președintele Consiliului de Stat, Nicolae Ceaușescu, semnează în cartea de aur

La scurtă vreme după sosirea elicopterului prezidențial pe Esplanada Invalizilor și a elicopterului care a adus de la Orly personalitățile ce l-au însoțit pe șeful statului român : Ilie Verdeț, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, Cornel Burtică, ministrul comerțului exterior, Ion Avram, ministrul industriei construcțiilor de mașini și Gheorghe Cioară, prim-vicepreședinte al Comitetului de stat al Planificării — cortegiul oficial s-a pus în mișcare spre Palatul Elysée, reședința președintelui Republicii Franceze. Marile artere erau împodobite sărbătorește cu drapele române și franceze.

Coborînd treptele peronului de onoare al Palatului, președintele Franței, Georges Pompidou și soția sa, Claude Pompidou, au salutat cordial pe șeful statului român, Nicolae Ceaușescu și pe soția sa, Elena Ceaușescu. După trecerea în revistă a gărzii de onoare s-a desfășurat, în somptuosul decor al grandioasei Salle de fêtes, împodobită cu lambriuri aurite, tapițerii și imense candelabre, ceremonia primirii oficiale, în prezența primului ministru Jacques Chaban-Delmas, a președintelui Senatului Alain Poher, a președintelui Adunării Naționale, Achille Peretti, a membrilor guvernului francez, a Consiliului Constituțional, Consiliului de Stat și Consiliului Economico-Social.

După încheierea ceremonialului a avut loc prima convorbire între cei doi șefi de stat care a durat mai bine de o oră și s-a desfășurat într-o atmosferă deosebit de cordială.

Programul deosebit de bogat al primei zile a vizitei a inclus primirea la Quai d' Orsay — unde s-a aflat reședința înalților oaspeți români — a șefilor misiunilor diplomatice acreditați în capitala Franței și a membrilor birourilor grupurilor de prietenie Franța — România din Adunarea Națională și Senatul Franței, cu care șeful statului român a avut convorbiri prietenești.

Activitatea primei zile a vizitei s-a încheiat în decorul Versailles-ului, cu palatele și grădinile sale, renumite comori de artă și frumusețe create de-a lungul secolelor.

Subliniind, în toasturile rostite la dineul oferit de președintele Georges Pompidou și soția sa în cinstea președintelui Nicolae Ceaușescu și a soției sale, evoluția continuu ascendentă a relațiilor de prietenie și colaborare dintre România și Franța, cei doi președinți au scos în evidență năzuințele țărilor lor de a conlucra pentru întărirea păcii și securității Europei și a lumii întregi. Consider, spunea președintele Pompidou „ca o datorie pentru ambele noastre țări de a-și aduce contribuția ca

CONTINUARE ÎN PAG. 3

Proletari din toate țările, uniți-vă !

magazin

ANUL XIV nr. 663 — Sîmbătă 20 iunie 1970 — 8 pagini 1,50 lei

Monumentalul Dom al Invalizilor, cu renumitul său portal aurit și impozanta-i cupolă, au slujit — pentru prima oară, într-o existență de aproape trei secole — drept decor ceremoniei de primire a unui șef de stat, oaspete oficial al Franței. Potrivit unui nou protocol, inaugurat cu acest prilej, elicopterul, având la bord pe președintele Consiliului de stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu și soția sa, Elena Ceaușescu, însoțiți de președintele Consiliului de Miniștri al Franței, Jacques Chaban-Delmas, a aterizat, sub soarele generos al amiezei de iunie, pe Esplanada lungă de aproape o jumătate de kilometru din fața istoricului edificiu, aflat chiar în inima Parisului.

Deși drumul parcurs pînă aici de la aeroportul Orly a durat mai puțin de un sfert de oră, „Orașul-lumină" a reușit să ofere privirii oaspeților o parte din frumusețile sale : Turnul Eiffel și impresionanta dantelărie de piatră a catedralei Notre Dame, obeliscul suplu din Place de la Concorde și masiva clădire a Luvrului, catedrala Sacré Coeur, încununînd Montmartre și maestuosul Arc de Triumf din Place de l' Etoile de unde porneso, ca brațele stelei, bulevardele umbrite de castani și platani și apoi Sena cu apele sale, oglindind trecutul atît de bogat al orașului, imortalizat în piatra clădirilor istorice de pe malurile sale.

AGENDA săptămînală

Sub semnul stimei și prețuirii reciproce

Ieri s-a încheiat vizita în Franța a președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu. Desfășurată pe fundalul tradiționalei prietenii dintre poporul român și poporul francez, vizita, atît pe latura sa protocolară cît și pe cea a convorbirilor dintre cei doi șefi de stat, precum și a contactelor cu diferite personalități și colective, a fost marcată în mod pregnant de faptul că relațiile dintre România și Franța cunosc un nivel superior, atît în ce privește problemele colaborării bilaterale, cît și în ce privește un larg număr de probleme internaționale.

Exprimîndu-și satisfacția față de rezultatele discuțiilor purtate, cei doi președinți s-au referit îndeosebi la ceea ce trebuie făcut pentru ca relațiile de colaborare dintre România și Franța să cunoască un ritm continuu ascendent. **„Sînt convins — a arătat președintele Nicolae Ceaușescu — că, în ce privește colaborarea economică, tehnico-științifică, culturală și în alte domenii dintre România și Franța, vom asista la o dezvoltare pozitivă, că popoarele noastre se vor întîlni și în viitor în acțiuni comune pentru progres, pentru pace și prosperitate. Desigur, nu se poate spune că nu trebuie să lucrăm pentru aceasta. Dar eu știu că atît poporul român cît și poporul francez — și conducătorii lor — nu precupețesc nimic pentru a realiza aceste scopuri nobile. Eu consider că dezvoltarea continuă a colaborării multilaterale româno-franceze este un scop nobil care servește atît intereselor popoarelor noastre cît și cauzei generale a prieteniei dintre popoare".** La rîndul său, președintele Georges Pompidou a arătat că : **„Franța și România consideră, de comun acord, că în majoritatea domeniilor avem interesul să ne dezvoltăm schimburile și relațiile, fie că este vorba despre dezvoltarea industrială, despre dezvoltarea economică, dezvoltarea tehnică sau științifică. Fiecare dintre noi are posibilitatea să se bucure de concursul celuilalt și cred că, din acest concurs, va izvorî, atît pentru dv. cît și pentru noi, un nou avantaj".**

Vizita avînd un important caracter de lucru, reprezentanții celor două delegații s-au întîlnit spre a face un tur de orizont asupra diferitelor probleme de interes reciproc și a pune la punct unele detalii privind dezvoltarea în continuare a colaborării dintre cele două țări. Asemenea întrevederi au avut loc între primul ministru Jacques Chaban-Delmas și prim-vicepreședintele Consiliului de Miniștri, Ilie Verdeț, între miniștrii afacerilor externe ai celor două țări, cu care prilej s-a procedat la schimbul instrumentelor de ratificare a convenției consulare încheiate între România și Franța ;

CONTINUARE ÎN PAG. 3

În pagina a 2-a :

• *Un document folcloric tulburător*
de Harry BRAUNER

• *LIBELULA SALVATOARE*
de locotenent colonel Corneliu BONDOC

La Combinatul chimic Tîrnăveni au fost repuse în funcțiune cuptoarele de carbid nr. 3 și 4. După inundarea Combinatului, colectivul de muncitori, ingineri și tehnicieni, cu sprijinul altor unități ale industriei chimice, a desfășurat o muncă intensă în vederea remedierii avariilor. Clișeul alăturat vă prezintă pe Ștefan Mașca și Iosif Ionaș, doi din muncitorii care lucrează la cuptorul nr. 3, doi din cei mulți din țara noastră care înfăptuiesc RECONSTRUCȚIA.
Foto : Mihai POPESCU

BĂTĂLIA PENTRU APA POTABILĂ

de Sever UTAN

La începutul lunii trecute am predat revistei „Magazin" prima parte a acestui reportaj. După cîteva zile au început ploile torențiale, inundațiile, calamitatea naturală fără precedent în țara noastră. Începuse confruntarea dramatică cu stihiile naturii, din care oamenii au ieșit încă o dată biruitori, în stima, în lauda, în admirația întregii lumi.

Așa cum a fost scris inițial, reportajul ar fi fost incomplet ; ar fi oglindit în chip prea restrîns, prea simplist urbea de pe cinci coline și oamenii ei minunați care, tocmai în împrejurările cînd atîtea orașe și sate din țară au fost asaltate și pustiite de puhoaiele înalte ale rîurilor și ale Dunării, tocmai în aceste condiții — cînd cotele apelor Dunării au ajuns la Tulcea la 435 cm, cu mult peste pragul de inundare al municipiului — tocmai de astă dată apele fluviului (nu albastre, ci cenușii) n-au mai pătruns pe străzile Tulcei, n-au mai inundat orașul.

Prin perspectiva acestui act de dăruire plenară, de eroism colectiv — subscriindu-se parcă devizei pe aici nu vor mai trece niciodată puhoaiele revărsate ale Dunării ! — am rescris reportajul care își propune să oglindească măcar o parte din faptele bărbaților și femeilor, vîrstnicilor și tinerilor, a tuturor acelora care au dus zile și nopți bătălia pentru apărarea digului de aproape 18 km ce a protejat de inundație Tulcea, care au vegheat fără să oboselească zile și nopți pe diguri.

Natura a fost generoasă în municipiul Tulcea. I-a dăruit ambianță și o personalitate minunată, i-a conferit privilegiul de a fi cunoscută în lume ca poartă a Deltei Dunării, acea imensitate de vegetație și de ape, de feerie și fantastic migrator care toamna lopătează aerul spre meridiane calde. Ziua sau seara, pot fi văzuți numeroși admiratori ai orașului contemplîndu-l de la „Monumentul eroilor", din vîrful stîncii situată în parcul cu același nume, omagiu emoționant prin dimensiuni și artă, ridicat în anul 1899 în

CONTINUARE ÎN PAG. 2

Monolog interior despre...

ANONIMAT

de Victor BÎRLĂDEANU

Într-o întreprindere din Mediaș care fusese crunt lovită de urgia apelor și unde membrii colectivului săvîrșiseră strălucite fapte de eroism spre a salva de la deteriorare utilaje și mașini dintre cele mai prețioase, directorul mi se lamenta pentru următorul motiv :

— Fiind luați prin surprindere și totul desfășurîndu-se cu o viteză de-a dreptul demențială — în răstimp de trei ore de cînd depășise digul, apa a ajuns în partea de jos a orașului la o înălțime de aproape doi metri — n-am avut, desigur, timpul necesar pentru a consemna undeva numele celor ce s-au distins în mod deosebit în bătălia pentru salvarea mașinilor și materialelor. De altminteri, cui îi ardea în acele clipe de

CONTINUARE ÎN PAG. 4

O PRESTIGIOASĂ MANIFESTARE A CULTURII ROMÂNEȘTI LA POSTURILE FRANCEZE DE RADIO
de Iulius ȚUNDREA
(Pag. a 4-a)

Corespondență specială
MAMAIA ÎN SĂPTĂMÎNA FESTIVALULUI FILMULUI BALCANIC
(Pag. a 5-a)

Mîine — punct final la „EL MUNDIAL"
(Pag. a 8-a)

Lîngă ruinele unei case, s-a înălțat un cort. Și viața familiei lui Vasile Chișu din comuna Chețani continuă cu obișnuitele îndeletniciri ale părinților, cu obișnuitele jocuri ale copiilor. Pînă cînd, în locul ruinelor de lîngă cort, va fi iar o casă.

Foto : Gh. AMUZA

MULȚUMESC TUTUROR MESAGERILOR OMENIEI

A trecut o lună de la marea catastrofă care s-a abătut asupra țării, care a furat o parte din frumusețea orașului nostru. Oamenii lucrează fără răgaz, zi de zi, ceas de ceas, pentru a șterge urmele inundațiilor. Vor trece ani în șir, și noi le vom povesti copiilor noștri, iar aceștia urmașilor lor ce s-a întîmplat în primăvara acestui an.

Nu voi încerca să relatez aici ceea ce am făcut eu în acel 13 mai 1970 (am făcut numai bine). Puteți întreba pe prietenul meu Dinc Petran — pe bătrînul Niculiță Chelemen etc. dar nu are rost. Vreau să mă refer acum la altceva.

Am văzut cum oamenii din satele vecine au venit și au participat la curățirea străzilor, am văzut cum Brașovul a trimis camioane mari cu pîine și haine, am văzut cum țara întreagă a întins mîna ei cu bunăvoință aici și pretutindeni, unde a fost nevoie. Am citit în ziare, am auzit la radio cîți oameni, cîte organizații sau firme străine și cîte țări au sărit să ne ajute.

Nimic nu poate fi mai bun decît ajutorul dat oamenilor atunci cînd trebuie. Știm cu toții că e mult de făcut, știm că uriașe resurse umane și materiale trebuie angrenate pentru marea operă de refacere.

Acestor oameni se cuvine să le aducem un prinos de recunoștință prin faptul că au dat dovadă de o înaltă omenie. Eu nu am fost sinistrat, dar vecinii, rudele și prietenii au avut de suferit din cauza inundației. De aceea, în numele lor, a celor mulți care au suferit și, în numele meu, vă mulțumesc vouă, mesagerilor omeniei, care ne-ați venit în ajutor.

Nicolaie NICOARĂ
laborant la baza Sighișoara.

Libelula salvatoare

Firescul zilelor de instrucție, al zilelor de zbor pe îndrăgitele lor libelule, a fost întrerupt cu cîteva săptămîni în urmă brusc, de furia apelor, de viituri mistuitoare, pe Someș, pe Mureș și pe Tîrnave, apoi pe Siret, Prut, Dunăre...

La chemarea patriei, elicopteriștii au intrat urgent în alertă. Neobișnuită. Sute de ore de zbor. Nenumărate misiuni importante, de maximă urgență. Mii de vieți omenești salvate din urgie. Zeci de tone de alimente, medicamente, carburanți și alte materiale transportate acolo unde doar ei mai puteau ajunge.

Printre primele echipaje care și-au luat zborul spre regiunile lovite de sinistru a fost și cel comandat de maiorul *VASILE CUCIUREANU*. Subalterni : locotenent *VICTOR LOTER* — pilot secund, maistru militar *GRIGORE ORBOIU* — mecanic de bord. Zburau pe un vînt groaznic spre Dej, unde Someșul făcea ravagii așa cum ei, care avuseseră și în alte rînduri, în alți ani, intervenții în localități inundate de ape, nu și le puteau nici măcar închipui. Au ajuns în zonă, după ore de zbor, după mari dificultăți de navigație.

Stop!

Punct fix...

Au intrat în luptă. Țelul : salvarea vieților ! Era crezul, sensul unic al existenței lor din acele clipe, acolo, între cer și ape. O cerea realitatea aceea blestemată. Lé-o cerea conștiința. Așa sunase și misiunea primită. Dar cum să acționeze ? Prin folosirea procedeelor știute, exersate la instrucția de specialitate și care-și dovediseră valabilitatea și cu prilejul unor misiuni... speciale ? Ah, dar cuvîntul acesta „speciale" suna parcă fals, pălea în fața acelor situații ce se întreceau în inedit, în așezările acestea lacustre peste care zburau.

— Priviți acolo, în dreapta, lîngă pomul acela aplecat... Parcă ni se fac semne — observă pilotul secund, locotenentul Loter.

— Da, parcă ar fi ceva... Să coborîm — hotărî pilotul șef.

Curînd deslușiră. Erau trei vieți în primejdie. Probabil o mamă cu doi copii. Și apele veneau furioase. Și creșteau, creșteau văzînd cu ochii.

— Facem punct fix. Vezi cum arunci cablul, Grig !

Din ușa elicopterului, maistrul militar Orboiu se decise și-l aruncă după multă cumpănire. Numai că, speriată, femeia, nu l-a putut prinde. În timp ce cablul se depărta de ea într-o parte și-n alta, mecanicul de bord îi citea pe chip disperarea, reproșîndu-și neîndeminarea.

— Nu l-a prins, săraca. Mai coborîți puțin, tovarășe maior ! Așa... Stop ! — spuse după ce-l trăsese sus.

Cablul zbură din nou. Clipe de încordare. Grea. Și sus, și jos. Un balans... Al doilea...

Și minutele treceau. Și erau atît de scumpe...

— Trage cablul, să-i trimitem un bilet — ordonă șeful de echipaj. Nu vezi că e năucită ? Mecanicul se conformă numaidecît. Scrise în grabă : „Leagă bine copiii, pe amîndoi odată. Apoi dumneata. Nu-ți fie frică. Curaj !".

Nu e nici o exagerare a spune că speranța dezvăluie forțe nebănuite. Îmbărbătarea primită i-a luminat femeii mințile. A acționat cum nu se putea mai bine, deși cu ochii numai lacrimi. La bordul elicopterului, copiii ei rideau de parcă ascultaseră pînă atunci un basm despre balaurul cu șapte capete învins de Făt-Frumos. Rideau ca și Bogdănel al maiorului Cuciureanu de care acesta își amintise ori de cîte ori salvase unul din sutele de copii... Bogdănel în sute de exemplare.

Puntea vie

Elicopteriștii zburaseră ore de-a rîndul. Le pierduseră șirul. Salvaseră ca și ieri, ca și alaltăieri, zeci de vieți primejduite. Cînd s-au întors la bază (cîte baze n-au avut ei pe aceste locuri ale durerii și speranței !), o nouă solicitare. Niciodată nu șovăiseră. Dar acum nu se putea. Insistențele autoritare erau zadarnice. „Nu putem acum. Am terminat combustibilul...". Era grav. O dispoziție urgentă. (Toate — decizii, dispoziții, intervenții, acțiuni — purtau acum același aspru, dar atît de necesar numitor comun : f. f. urgent !). Cineva a adus de prin apropiere benzină. Era obișnuită. Autoturismele n-o mai înghițeau. Nu mai aveau nevoie de ea. Șoselele deveniseră albii de ape — Poftim, alimentați ! s-a spus. — Nu se poate, nu-i bună ! a răspuns maiorul Cuciureanu. — Merge, trebuie să meargă ! — a fost implorat — Nu, nu merge chiar oricum, a replicat el...

De la sute de kilometri au sosit atunci avioanele noastre militare de transport.

Ele au făcut o adevărată punte, asigurînd combustibilul necesar. Și elicopteriștii au putut zbura iarăși, peste oarba revărsare a puhoaielor, în întîmpinarea vieții.

Emilia va crește rîzînd

Noi și noi misiuni. Pentru că peste tot li se adresau semne ale disperării și ale speranței. Pe Someș, pe Mureș, pe Tîrnave.

— La cît se ridică, tovarășe maior Cuciureanu, numărul celor salvați de echipajul dumneavoastră ?

— Credeți că mai era timp de evidențe... precise ? Așa, după scrisorile de mulțumire, ca și din ceea ce ne comunicau seara localnicii și activiștii ai organelor locale de partid și de stat, de pe data de 13 mai, cînd am acționat la Dej, și pînă pe 19 mai, adică în circa 40 de ore de zbor, am smuls dintre valurile nesătule, 666 de vieți, omenești. Copii, bărbați și femei.

Îi întreb de nume. Nu știe. Nici unul ? Nici unul. Dar parcă are vreo importanță ? Știa că erau în primejdie. Că erau oameni. Iar esența aceasta a eticii noastre socialiste, în care comunistul Cuciureanu și tovarășii săi de echipaj toți elicopteriștii, ca întreaga noastră armată, cred fără rezerve, a făcut ca toți acei oameni, pentru care uneori și minutele erau numărate, să-și poarte și astăzi sănătoși numele pe care le vor fi avînd, să trăiască, să poată spera și să ajungă din nou la bucuriile la care le dă dreptul viața.

L-am întîlnit recent pe maiorul Cuciureanu la o bază de lîngă Brăila, gata de intervenție, la nevoie, cu alți elicopteriști, pe Prut, pe Siret, pe Dunăre...

— O cunoașteți pe Ioana Sonoc, tovarășe maior ? l-am întrebat.

— Nu, nu cred, mi-a răspuns puțin surprins. A salvat-o cumva echipajul nostru ?

Ocolesc răspunsul și-i dau un punct de sprijin :

— E din Bretea mureșană...

— A, da, da ! — își aminti pilotul, vădit satisfăcut.

Fața i se destinsese într-un zîmbet bun cum n-am mai văzut. L-am lăsat să zîmbească îndelung amintirii...

— O știu, da... Acum o știu — reluă. E gravida aceea pe care am luat-o deznădăjduită dintre ape și am dus-o la spital, la Deva. Biata femeie !...

— Scria în „Magazinul" că dumneavoastră, elicopteriștii, sînteți nașii Emiliei, fetița ei, născută la o jumătate de oră după internarea mai puțin obișnuitei dumneavoastră pasagere.

— Așa, așa... Auzisem că a născut. Ne-a spus un tovarăș de la județ înainte de a primi ordin să venim aici, la Brăila. Dar cum ziceți că se numește, că tare aș vrea să-i scriu ?

Îi repet numele mamei. Vrea să-i urăze : „Să-ți trăiască fetița și s-o vezi la casa ei...".

La casa ei, da, pentru că familia Sonoc, din Bretea mureșană, asemenea multor familii greu năpăstuite în această primăvară haină, va fi ajutată să șteargă cît mai grabnic urmele urgiei. Micuța Emilia, ca toți copiii țării, trebuie să rîdă. Să rîdă și să crească...

Locotenent colonel Corneliu BONDOC

BĂTĂLIA PENTRU APA POTABILĂ

URMARE DIN PAG. 1

memoria ostașilor români căzuți în lupta pentru eliberarea și independența patriei.

Stînca și monumentul se remarcă de departe, venind la Tulcea cu trenul sau pe șosea, ori din interiorul Deltei, pe ape. De acolo se văd ca-n palmă cele cinci coline pe care a fost construit orașul și, pînă departe, neliniștile fluviului și imensitățile Deltei.

Există un element dinamic, tonic, care de la bun început atrage atenția celui care vizitează reședința acestui județ tînăr. Municipiul a devenit un vast șantier. Peste tot, în centru și în lateralele sale, se construiește intens. Efervescența aceasta creatoare este susținută printr-o contribuție efectivă de către tulceni, care vin zilnic într-un număr mare să participe la diferite acțiuni de un larg interes obștesc, ne-a povestit tovarășul *Ion Andronache*, primarul municipiului. La Tulcea sînt în construcție noi uzine, noi cartiere de locuit, se asfaltează străzi, edilii au devenit mult mai subtili și mai pretențioși cu nevoile de confort modern. În preajma lacului Ciuperca s-au construit, și lucrările mai continuă, un parc și un complex sportiv pentru tineret — „Delta". Prin efort local și muncă patriotică s-au amenajat și trei baze pentru canotaj. Parcul sportiv mai cuprinde un teren de fotbal, altele pentru baschet și volei, precum și două tribune cu o capacitate de 17 000 de locuri. Este de subliniat că la lucrările de înfrumusețare a orașului, de amenajare a spațiilor verzi, participarea tinerilor la muncă patriotică a devenit de acum o opțiune personală a fiecărui locuitor de aici. De exemplu, dalele și pietrele de la tribune au fost cioplite de către meșterii pietrari pensionari, iar lucrările de taluzare și de plantare a arborilor, arbuștilor și florilor, au revenit tineretului, școlarilor. S-au economisit astfel peste 12 milioane de lei. În această primăvară s-au plantat aici mii de arbori, arbuști și flori. Ni s-a povestit că munca n-a încetat nici cînd ploua. Într-o după-amiază, cînd se plantau teii de pe aleea stadionului, a izbucnit o ploaie puternică. Dar tinerii care participau la această lucrare nu au plecat de acolo, și-au văzut de treburi pînă seara tîrziu. Ploaia de atunci avea să însemne o nimica toată pe lîngă ploile care au urmat în zilele și săptămînile din a doua jumătate a lunii mai.

La Tulcea, un loc îndrăgit a devenit muzeul în aer liber organizat în „Parcul monumentului". Aici s-au amplasat o bună parte din descoperirile făcute de către arheologi pe cuprinsul județului : amfore, unele excepțional păstrate, sarcofage decorate cu motive pline de fantezie, pietre de măcinat cereale și alte sculpturi, care ne aduc din antichitate un mesaj vibrant despre extraordinara artă a meșterilor cioplitori în piatră ce au trăit odinioară pe aceste meleaguri.

Apoi apele Dunării au început să crească. În fața primejdiei, peste 5 000 de oameni, muncitori, ingineri, tehnicieni, marinari, funcționari, sprijiniți îndeaproape de subunități militare, elevi ai liceelor și școlilor profesionale, în numai două zile și două nopți au construit digul, muncind necontenit, zi și noapte, fără ca măcar un moment activitatea din unitățile economice și din instituții să se întrerupă. De asemenea, constructorii de pe șantiere, în tot acest timp și-au văzut de treburile lor, astfel încît întregul efort de construire a digului, lung de aproape 18 km, s-a făcut în afara orelor de producție, prin muncă patriotică. În aceeași vreme s-au instalat peste tot utilaje, mașini de intervenție, pompe. Tulcea s-a pregătit temeinic pentru confruntarea cu apele Dunării. Activiștii comitetului județean de partid, ai municipiului, ai consiliului popular județean și municipal, cadrele cu munci de răspundere din unitățile economice și din instituții, ofițerii, au luat parte — fiind întîii unde era mai greu — la această bătălie cu apele dezlănțuite ale Dunării. S-au organizat patrule de zi și noapte, s-au pregătit stocuri de materiale pentru întărirea digului. Străpungerea lui de către ape ar fi însemnat, în primul rînd, inundarea zonei industriale a municipiului, deoarece majoritatea unităților economice sînt amplasate pe mal : fabrica de conserve de pește, întreprinderea de construcții-reparații nave și utilaje, unitatea de transporturi stuficole, fabrica de făină de pește, fabrica de conserve de legume, portul, gara, numeroase depozite, precum și un mare ansamblu de locuințe, construit în această parte a orașului în ultimii ani.

Dar poate că unul din cele mai dramatice momente în încleștarea cu apele Dunării, a avut loc la punctul Girla Somovei, de lîngă stația de pompare a apei potabile și industriale, la vreo 3 km de oraș. Aici se află un dig de 2,5 km prin care trec conductele și cablurile electrice de la stație. În după-amiaza zilei de 23 mai a început furtuna. Bătea vîntul cu putere, ploua cu găleata, valurile creșteau mult și, la un moment dat, în mai multe sectoare reușiseră să macine pînă la jumătate din grosimea digului. Oamenii de pe dig n-au cedat în fața furiei apelor. Tovarășul *Ion Martin*, prim-vicepreședinte al consiliului popular al municipiului, ne-a povestit cum, în acea noapte, mecanicul unei dragline (deși se afla în concediu medical) n-a pregetat o clipă să vină și să lucreze toată noaptea la dig. În aceeași noapte marinarul *Alexa Alexa* a transportat cu barca lui sute de țăruși, nu s-a temut că valurile îl amenințau dintr-o clipă în alta, că-l izbeau necontenit. La fel nu s-au temut sute și sute de oameni care în noaptea amintită au fost pe dig. Ni s-a povestit despre comportarea excepțională a plutonierului *Ion Simion*, de la o subunitate de grăniceri, care la fel ca ceilalți militari ce au participat la bătălia împotriva apelor revărsate, au făcut încă o dată dovada înaltelor lor calități morale, a puterii de luptă în slujba patriei. Iar comuniștii au fost, peste tot, primii. Temerari, îndrăzneți, neclintiți.

Și în zilele următoare au încercat apele să străpungă digul de la stația de pompare, dar în zadar, n-au reușit. De fiecare dată oamenii erau la postul lor, vegheau. Nici un moment nu s-a întrerupt alimentarea cu apă potabilă și industrială.

În toate acele zile grele orașul și-a desfășurat întreaga sa activitate în fabrici, pe șantiere, în spitale și școli. Constructorii și-au văzut în fiecare zi de munca lor. Și anul acesta la Tulcea se construiesc încă 620 de apartamente noi, la care se vor mai adăuga încă 80 de apartamente pentru familiile sinistrate din suburbia Tudor Vladimirescu. Un număr de 156 de apartamente se vor da în folosință la sfîrșitul lunii în curs.

Tulcea își continuă munca pașnică, creatoare. Iar apele Dunării au rămas definitiv dincolo de diguri, peste care niciodată nu li se va permite să treacă.

Sever UTAN

UN DOCUMENT FOLCLORIC TULBURĂTOR

de Harry BRAUNER

Ca folclorist am avut de foarte multe ori prilejul să văd cum oamenii în veselie sau în suferință își traduc sentimentele prin cîntece improvizate asupra momentului. Cu timpul, transmise de-a lungul anilor, aceste cîntece devin un bun al tuturor. Săpate adînc în memoria poporului, ele alcătuiesc prețioasele cronici, nu scrise, ci cîntate, ale poporului nostru.

Despre ele aș fi vrut să scriu cînd am nimerit în studioul de înregistrări la „Electrecord". Într-un colț un tînăr. Vorbea întretăiat cu prof. Săndulescu, redactorul pentru muzica populară. Vorbe mai mult șoptite, suspinate. Rămîn țintuit locului. Aud :

„...nu-mi mai rămăsese nimic, purtam haina fratelui, eram în cămașă de vară cînd am fugit să-mi caut soția... spre Alba Iulia".

Am încremenit. M-am pomenit împingîndu-l printre pupitre și scaune într-o sală mare, neprimitoare ca un pod vechi. Ca să fim singuri. Și magnetofonul i-a înregistrat amarul, nenorocirea alor săi, durerea noastră... Cu respirația tăiată, încercînd să-și stăpînească plînsul și lacrimile, sufocat uneori de durere, PETRE LOTREANU își deapănă tristețea :

„Sînt cîntăreț de muzică populară transilvăneană. În ultima vreme am însoțit ansamblul de cîntece și dansuri al Casei de cultură Rășinești din Ocna Mureșului tocmai cu spectacolul „Mureș, pe marginea ta". La acest spectacol de amatori am participat și eu ca profesionist, cu tinerețea mea și glasul pe care mi l-a dăruit maica mea... cu cîntece pe care le-am adunat de prin meleagurile mele, de prin Teiuș, de prin Căpîlna, din Căput, Mihalț... cîntece neauzite de nimeni și culese de la oameni bătrîni, transmise din generație în generație. Cînd a venit urgia am fugit la Alba Iulia să-mi caut soția. Am găsit-o, dar din ce lăsasem n-am mai găsit nimic. Din casă a rămas numai konia, cum se spune la noi, bucătăria, restul a fost dus de ape... Era o casă frumoasă, sănătoasă, din bătrîni, care putea să mai dureze mult căci fusese renovată... Printre toate lucrurile pe care le-a luat apa era și o bandă de magnetofon cu cîntece foarte frumoase, culese de mine... doine, strigături foarte vechi, pline de acel umor popular care caracterizează poporul nostru, mai ales strigături de nuntă de la un vornic bătrîn. Le mai țin minte dar acum sînt foarte amărît și nu mă pot aduna ca să...

...Am absolvit școala medie de muzică de 12 ani, am urmat clasa de canto a Mariei Tănase care m-a descoperit și mi-a îndrumat primii pași către frumos. În spectacole, întotdeauna improvizam pe moment strigături. Așa a fost și cînd am mers la Teiuș și am zis : Traae bade pă arcus ! Ca la noi pă la Teiuș ! Dacă nu zici cum îți spui /, îți pui cetera în cuiț.

Dar acum, n-aș mai putea cînta așa... Multe sate pe malul Mureșului nu mai sînt.

În Drînbari sat lîngă Alba Iulia mi-a cîntat un moș o melodie pe care am învățat-o. Acolo, știți, țăranii cîntau „ca pe Ceglău", mai tărăgănat, doinit așa ardelenește, mai cu jele. Acum, după calamitate am căutat satul și... nu l-am mai putut găsi.

Durerea pe care o port în suflet m-a îndemnat să pun pe doina de jale învățată de la bătrînul din Drîmba vorbele. Mi-au venit văzînd... Satul dispăruse cu totul.

Bine, încerc să v-o cînt... dar cum oi putea acum :

Cîntă cucu-n toată vara
De răsună-n toată țara
Dar acum n-ar mai cînta
Că-i amar și jele grea
Din Alba pînă-n Teiuș
Îmi trimet dorul acuș
C-a venit iar primăvara
S-a bucurat toată țara
De la munte a plouatu-
Și Mureșul s-a umflatu
Păstă maluri s-o tipat
Țara-ntreag-a-ndurerat
Și-a luat case,
Și-a luat lume.
Mureș blestăm al tău nume
Căci noi nu te-am supărat
De-ai venit mare și lat.
Mureșule rîu de munte
Te cîntau doine cărunte
Nu știu-acum de te mai cîntă
Căci lumea tot te-ascultă
Și ți-ascunde undele
Ca să ne dai cășile".

Petre Lotreanu cîntă cu o voce puternică, pătrunzătoare, limpede, cu meșteșugite înmlădieri și împodobiri ale melodiei, în cel mai autentic stil dialectal. Cu vorbele și muzica, înghemănate într-o perfectă sudură, realizează cea mai perfectă interpretare a străvechiului „cîntu de jale" ardelenesc, a doinei celor de pe Mureș.

Petre Lotreanu mi-a mai spus :

„Poate prin cîntecul ista — dacă l-ar auzi și alții — le-aș alina puțin durerea... care-i foarte mare... nu-i numai a mea... Eu totdeauna cînd am fost necăjit mi-am cîntat. Bătrîna mea, bunica, îmi zicea mereu „atunci cînd ești mai supărat, atunci să-ți cînți mai tare" Tot cu cîntecu m-am liniștit și cînd am fost bucuros și cînd am fost necăjit".

Apele i-au luat toate bunurile durate de părinții lui, cele agonisite de el și soție. Dar Petre Lotreanu nu a rămas sărac. Apele nu i-au putut smulge nici omenia, nici sufletul. Și din acest suflet plin de dragoste și jale își rupe un cîntec : obol pentru cei căzuți în urgie.

*

Am încercat să redau ceea ce am simțit ascultîndu-l. Cuvinte prea sărace. Îmi dau seama cu mîhnire de zădărnicia străduinței mele : hîrtia nu tremură, cerneala nu se preface în sînge și nici foșnetul ziarului în cîntec...

UN ȘOFER, UN POȘTAȘ ȘI ALȚI OAMENI CURAJOȘI

Toată noaptea, vinerea trecută, 12 iunie, plouase puternic. Inundația s-a produs dimineața. Apa adunată la Obîrșia Lotrului a rupt barajul de plutărit și s-a prăvălit la vale ca un zid. Barajul din aval, unde se depusese deja 100 000 mc de argilă și arocamente, a fost spălat în mai puțin de trei ore. Mașini, utilaje, barăci și poduri au fost smulse și acoperite de mîl și apă. Legătura dintre colonie, baraj și complexul comercial a fost ruptă prin distrugerea podului de legătură peste Lotru. A doua zi, oamenii au făcut o punte foarte îngustă, suspendată peste rîu. Se putea trece doar cu mare greutate. Nimeni nu avea curaj. Totuși, cineva s-a încumetat. Șoferul EMIL POPA s-a desprins din mulțime și a trecut primul puntea îngustă. Transporta alimente pe care le distribuia celor din colonie. A făcut acest lucru de cîteva ori, înfruntînd riscurile prăbușirii în apele Lotrului pînă cînd gestul lui a fost imitat de alți cîțiva muncitori.

„Cînd am auzit cîteva mame cu copii în brațe întrebîndu-se cum să facă rost de pîine și alimente, mi-am zis că, oricum, eu puteam risca să ajung dincolo de rîu. Nu mi-a fost frică. Am trecut eu și prin altele..." — ne spunea Emil Popa.

*

Elicopterul condus de maiorul TUDOR CONRUZ făcuse de mai multe ori cursa Brezoi — Voineasa — Petrimanu — baraj — Haneș. În jurul orei 16, timpul devenise nefavorabil. Pe valea Lotrului, vîntul se întețise, iar elicopterul se balansa din ce în ce mai tare. Într-un colț, așezat printre butoaiele de benzină și ulei, un om suporta foarte greu mișcările elicopterului. Mă apropii și îl întreb : — Cu ce ocazie, în această cursă nepreväzută ?

— Sînt poștaș pentru valea Lotrului. De trei zile, n-am distribuit nici o scrisoare. M-am gîndit că oamenii așteaptă vești importante din țară, de la cei dragi. M-am urcat și eu în elicopter, numai că nu prea sînt obișnuit. Cred că îmi voi reveni pînă la baraj... Știți, în aceste momente nu prea contează decît să-ți ajuți cu ce poți semenii. Să vedeți cîți oameni îmi vor mulțumi pentru veștile pe care le aduc !

Într-adevăr, la aterizarea elicopterului, poștașul TOMA ILIESCU fu înconjurat de o mulțime de oameni nerăbdători să primească vești de undeva, de la cineva... și să-i mulțumească celui care le servise drept mesager !

T. O. CEPRAGA

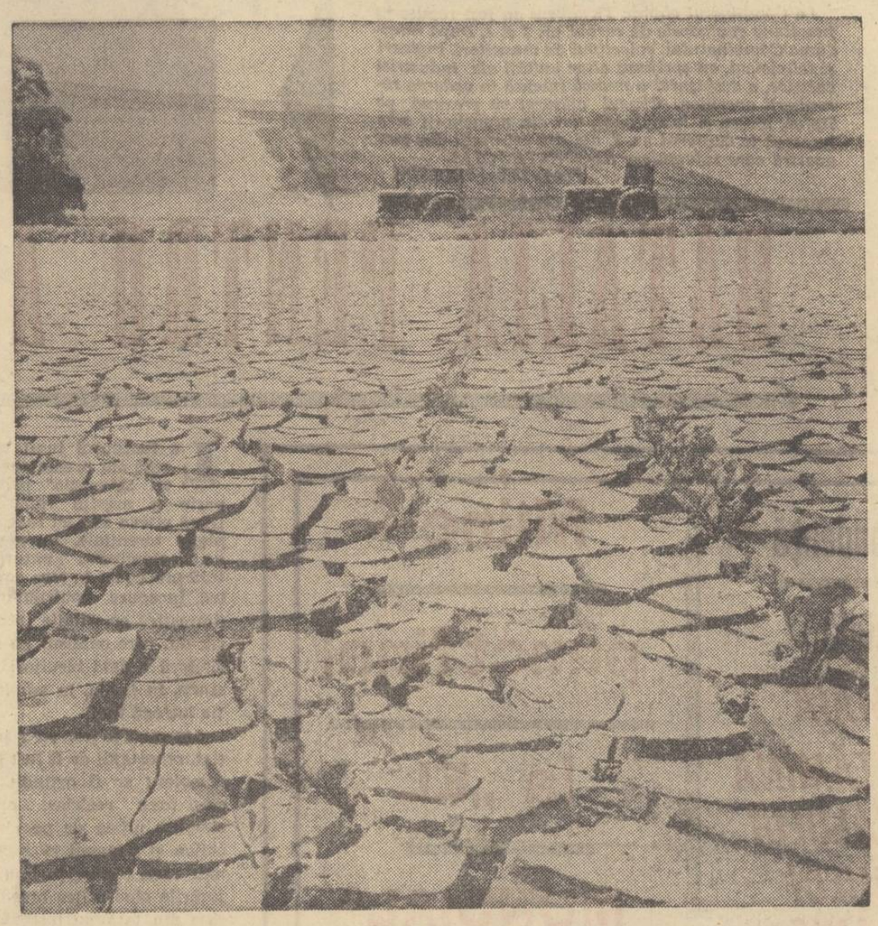

Întîi, pămîntul nu se mai vedea, acoperit de apele tulburi ieșite din matcă. După ce s-a retras apa, ogoarele cooperativei agricole Bogata din județul Mureș au rămas ridate adînc de urgia care trecuse. Iar cînd soarele a reapărut și tractoarele au intrat în brazde, printre crăpături s-au ivit firave, dar biruitoare, plăntuțele verzi

Foto : V. MOLDOVAN

URMARE DIN PAG. 1

în raporturile între națiunile europene să prevaleze respectul independenței și suveranității fiecăreia, voința de destindere și cooperare, spiritul de înțelegere, încredere și pace. Totul mă face, de altfel, să cred... că Franța și România sînt pe deplin de acord asupra acestor principii, că ele au aceeași viziune asupra viitorului Europei și că ele fac un serviciu tuturor, înțelegîndu-se și conjugîndu-și eforturile. Și aș dori să vă spun cît de mult apreciem noi contribuția pe care o aduce România de pe locul pe care se află, la această mare operă de apropiere"

„După părerea mea — arăta la rîndul său, președintele Nicolae Ceaușescu — Europa nu poate alege decît o singură cale: aceea de a-și uni eforturile, de a nu mai admite ca pe acest continent să izbucnească un alt război mondial, de a stabili între națiunile europene relații de deplină egalitate, de respect reciproc, de colaborare multilaterală, de a face ca Europa să devină un leagăn al păcii și cooperării între popoare. Acesta este sensul relațiilor ce se dezvoltă între Franța și România, țări cu orînduiri sociale diferite".

VIZITA ÎN FRANȚA A PREȘEDINTELUI NICOLAE CEAUȘESCU

Nu mai puțin bogată în evenimente și rodnică prin contactele numeroase pe care le-a prilejuit, cea de a doua zi a vizitei a început prin ceremonia depunerii unei coroane la Monumentul soldatului necunoscut de la Arcul de Triumf, după care a urmat o nouă întrevedere între cei doi președinți consacrată schimburilor de vederi asupra relațiilor de colaborare și cooperare româno-franceze și a principalelor probleme ale vieții internaționale. Apoi, șeful statului român a fost oaspetele municipalității pariziene, în istoricul Hotel de Ville — primăria Parisului.

Între dejunul oferit la Quai d' Orsay de ministrul de externe al Franței, Maurice Schumann, în cinstea oaspeților români și dineul oferit de președintele Nicolae Ceaușescu și soția sa, în cinstea gazdelor, președintele Georges Pompidou și soția sa, au avut loc două vizite considerate ca evenimente importante în programul celei de a doua zile: la sediul U.N.E.S.C.O. și apoi la uzinele „Renault" de la Flins, la 50 de km. de Paris. Această mare uzină, una din cele mai importante unități ale industriei franceze, întreține strînse relații de cooperare cu tînăra Uzină de Autoturisme din Pitești, cooperare materializată în autoturismul românesc „Dacia". Dorința de a extinde continuu această cooperare și-a găsit expresia în discuțiile prietenești purtate de șeful statului român cu conducătorii și muncitorii uzinei.

Prima etapă a vizitei președintelui Ceaușescu în Franța — etapa pariziană — a luat sfîrșit miercuri, prin ceremonia de bun rămas de la Palatul Elysée și de pe Esplanade des Invalides, desfășurată în aceeași atmosferă de cordialitate și prietenie, ca și festivitățile prilejuite de sosirea înaltului sol al poporului român în capitala Franței.

În aceeași zi președintele Nicolae Ceaușescu și soția sa Elena Ceaușescu au sosit, împreună cu personalitățile românești care îl însoțesc pe șeful statului român, în frumosul oraș Toulouse, prima etapă a vizitei oaspeților români în provincia franceză.

Străvechea urbe de pe malurile Garonnei i-a primit cu cea mai mare căldură, dezvăluind în fața lor, atît frumusețile sale cît și roadele muncii harnicilor săi locuitori concretizate în două mari uzine ale căror produse constituie, pe drept cuvînt, o mîndrie nu numai a populației orașului Toulouse ci a întregului popor francez. E vorba de Uzinele Sud Aviation, producătoare a reputatelor nave aeriene „Concorde" și a unor tipuri moderne de elicoptere, uzină cu care țara noastră a început tratative în vederea cooperării, pentru construcția unor moderne aparate de zbor, precum și de Centrul Internațional de Informatică, unde se construiesc mașini electronice de calcul, întreprindere cu care România dezvoltă importante relații de colaborare.

Orașul Nîmes și Centrul nuclear de la Cadarache, iar la urmă orașul Lyon, puternic centru industrial al Franței, au constituit ultimele etape ale vizitei președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, vizită care a constituit un moment deosebit de important al dialogului rodnic desfășurat între România și Franța, în interesul celor două popoare, a securității și păcii pe continentul european și în lumea întreagă.

PE FIRUL EVENIMENTELOR

Cînd statisticile nu se conformează

de Nicolae LUPU

Comitetul dezarmării de la Geneva, care și-a început marți ultima etapă a lucrărilor sale înaintea reuniunii jubiliare a Organizației Națiunilor Unite, are și așa destule probleme neabordate pe ordinea de zi ca să se mai ocupe de altele noi. Dar asta nu înseamnă că nu apar alte probleme. De pildă aceea a psihologiei promotorilor cursei înarmărilor.

De la o vreme starea de spirit a opiniei publice, tot mai potrivnică risipei de rezerve de arme distrugătoare, le-a creat complexe. Li se pare că prea sînt indicați pe nedrept a fi personaje cu intenții rele și de aceea, sensibilizați la orice aluzie, dar, ceea ce este mai straniu, chiar tulburați de simpla constatare a faptelor, exponenții complexului militaro-industrial sar ca arși dezvinovățindu-se, poleind realitatea. In Statele Unite, de pildă, există un organism oficial denumit Agenția americană pentru controlul armamentelor și dezarmare. Ce-i drept, de ani de zile de cînd a fost înființată, Agenția nu a reușit să producă vreo modificare tangibilă nici în domeniul controlului armamentelor, nici al dezarmării. În schimb s-a dovedit bogată în studii. Ultimul din serie intitulat „Cheltuielile militare mondiale în 1969" a stîrnit nemulțumirea Pentagonului. Scopurile studiului au fost astfel definite de un purtător de cuvînt al Agenției: „Scopul raportului este să furnizeze o imagine faptică, lipsită de propagandă, a nivelului cheltuielilor militare. Lucrarea este alcătuită pe baza celor mai bune surse. Autorii ei totuși salută sugestiile deoarece recunosc că o asemenea complexă sintetizare a statisticilor poate să provoace deosebiri oneste de vederi". Purtătorul de cuvînt nu a precizat dacă el consideră că reacțiile Pentagonului se încadrează în această categorie.

Dar despre ce e vorba ?

Studiul constată că Pentagonul patronează cele mai mari cheltuieli militare din lume. Or, tocmai cu acest lucru ministrul apărării, Laird, nu este de acord. El a trimis o plîngere scrisă consilierului prezidențial Kissiger, care a inminat-o mai departe Agenției. In răspunsul său Agenția își menține punctul său de vedere precizînd că analizele se bazează pe „datele cele mai sigure ce le-a putut obține". Un ziarist de la „New York Times" precizează că Agenția a folosit surse publice și nu „estimațiunile serviciilor de spionaj americane". Nu știm dacă această observație aparține autorului sau a fost sugerată de Pentagon. Cert este că dacă Agenția s-ar fi bazat pe date care nu sînt publice, ea nu și-ar fi putut difuza raportul și dezbaterea nu ar fi fost adusă la nivelul opiniei publice. Avem impresia că tocmai asta îi doare pe promotorii cursei înarmărilor. Sîntem curioși ce s-ar fi întîmplat dacă printr-o greșeală de calcul a statisticienilor de la Agenția pentru controlul armamentelor și dezarmării, s-ar fi afirmat în studiu că Statele Unite cheltuiesc cel mai puțin în domeniul înarmărilor. Sîntem siguri că Laird nu s-ar fi supărat. Ba chiar ar fi spus: „Vedeți cîtă dreptate am avut să cer mărirea alocațiilor pentru armamente". Tocmai o asemenea psihologie care caută peste tot argumente în favoarea înarmărilor și respinge, acoperă, disimulează tot ce pledează împotriva ei, ar putea face parte integrantă din lista finală a obstacolelor în calea dezarmării, alcătuită înainte de înlăturarea lor.

AGENDĂ săptămînală

Sub semnul stimei și prețuirii reciproce

URMARE DIN PAG. 1

între ministrul comerțului exterior al României și ministrul francez al economiei și finanțelor, care au discutat în legătură cu schimburile comerciale și cooperarea franco-română și pe terțe piețe; între ministrul construcțiilor de mașini din România și ministrul francez al dezvoltării industriale și științifice, care au examinat probleme ale cooperării bilaterale între industriile celor două țări în domeniile construcțiilor mecanice, electrotehnicii și electronicii, precum și modul în care s-au desfășurat pînă acum diversele acțiuni de cooperare industrială și posibilitatea extinderii unor acțiuni de acest gen aflate în curs în cadrul unor acțiuni de lungă durată ș.a.

Contactele româno-franceze la nivelul cel mai înalt au prilejuit, în același timp, un schimb de vederi în problemele internaționale actuale, apreciat de cei doi conducători de stat ca foarte pozitiv. Au fost exprimate punctele de vedere cu privire la înfăptuirea năzuințelor de pace, colaborare și prietenie în Europa, au fost abordate problemele rezolvării pașnice a situației din Indochina și a celei din Orientul Apropiat și altele de o deosebită actualitate pe arena internațională, subliniindu-se că, în principalele obiective ale păcii și colaborării internaționale, între România și Franța sînt multe asemănări și identități de vederi.

Vizita președintelui Nicolae Ceaușescu a lăsat o impresie puternică în rîndurile opiniei publice franceze. Numeroase personalități cu care a venit în contact șeful statului român, ca și presa, au evidențiat personalitatea sa. De asemenea, au fost larg comentate și apreciate ideile exprimate de președintele Ceaușescu pe tot parcursul vizitei, ca idei provenite dintr-o continuă preocupare pentru cauza păcii, înțelegerii și colaborării între state și popoare, menite să contribuie la realizarea acestor idealuri ale omenirii.

Discuțiile, ca și toată desfășurarea vizitei în Franța a președintelui Consiliului de Stat Nicolae Ceaușescu, au evidențiat dorința sinceră a celor două popoare, a celor două conduceri de stat și de guverne, de a continua pe baze superioare legăturile dintre cele două țări, schimburile de vederi în privința problemelor internaționale. Ca un semn al acestei dorințe, președintele Nicolae Ceaușescu a adresat președintelui Georges Pompidou și doamnei Claude Pompidou invitația de a vizita România, vizită care va fi un nou prilej de manifestare a relațiilor de prietenie care leagă România și Franța.

- ÎN FAȚA HĂRȚII
- LONGEVITĂȚII
- O CĂLĂTORIE
- PRINTRE LOCUITORII
- CE NUMĂRĂ DE LA
- 100 LA 165 DE ANI!!...

Amina Orudjene, născută în 1853 și Bajakișî-baba, născut în 1833, din R.S.S. Azerbaidjană.

CU CÎT MAI MULT URCI ÎN MUNȚI...

Recensămîntul populației de curînd efectuat în U.R.S.S. a scos la iveală un fapt interesant. S-a constatat că în Azerbaidjan sînt peste 50 000 de oameni, în vîrstă începînd de la 80 de ani în sus. La fiecare sută de mii de locuitori ai republicii revin 84 de oameni care au atins și au depășit vîrsta echivalentă unui secol. E cel mai înalt indice din lume. Cine sînt așadar acești oameni ?

...Institutul de fiziologie al Academiei de științe din Azerbaidjan. Pe perete e atîrnată o hartă neobișnuită, colorată în verde deschis, crem și maro. Harta este înțesată de cifre. Cu cît urci mai mult munții mergînd pe aripa gîndului, trecînd din „raioanele verzi" în „cele maro", cu atît mai mult cresc cifrele de pe hartă. La sectorul marcat pe hartă „Nagornii Karabah" apare cifra cea mai mare — 3,32. Acesta este procentul oamenilor cu mare longevitate în acest raion al munților Mali Kavkaz.

— In regiunea autonomă Nagorno-Karabah — ne explică medicul Horen Zozian, care se ocupă cu studierea vieții și a felului de trai al celor care ating o vîrstă înaintată — în prezent la fiecare sută de mii de oameni revin 147 de oameni în vîrstă de 100 de ani și mai bine. E interesant de asemenea și faptul că 67 din longevivii din Nagornii Karabah îl constituie femeile care au de la 7 pînă la 19 copii. Femeile lucrează pe ogoare, în ferme, îngrijesc vitele în gospodăria lor. Ghiulli Kulieva are 19 copii iar Mina Babaian — 14.

Continuăm drumul pe harta longevității. Raionul Leriks, satul Baozavu, este situat la o înălțime de aproape 2 000 de metri deasupra nivelului mării. Aceasta este adresa celui mai bătrîn cetățean al țării noastre — Șirali Mislimov în vîrstă de 165 de ani precum și a soției sale Hatum-Hanum.

Dacă ajungeți cumva în sat în zorii zilei îl puteți găsi pe Șirali-babu, cum îi spun respectuos bătrînului consătenii săi, în livadă unde-i place să întîmpine zorile muncind. Acest muntean nu-și imaginează viața fără muncă fizică. El nu consumă băuturi alcoolice, nu fumează. In regimul de alimentație al lui Șirali intră multe produse lactate, legume, fructe.

Mislimov e încă viguros și vioi. El își scoate oile la păscut, îi place să se plimbe pe jos, rezemîndu-se ușor într-un baston vechi, iar uneori, conform unui străvechi obicei, face plimbări și călare. In tinerețe Șirali era considerat cel mai bun călăreț din sat.

Cînd în munți a sosit un fotograf din Baku și l-a rugat pe Șirali-babu să-și invite toate rudele în fața obiectivului fotografic, s-a adunat aproape tot satul. Rubedeniile acestui patriarh al vîrstei depășesc cifra de 220 de oameni !

In decursul întregii sale vieți atît de îndelungate, Șirali Mislimov numai de două ori — în 1965 și 1966 — a coborît din munți avînd treburi la Baku. Aici el a fost supus unui control medical: „Pulsul 70—72 bătăi pe minut, tensiunea arterială 12,5 pe 7,5" — au notat într-o fișă specială colaboratorii Institutului de fiziologie al Academiei de științe a Republicii.

Savanții institutului pleacă adeseori în raioanele Azerbaidjanului. De curînd ei au fost în vizită la Medjid Agaev, în vîrstă de 132 de ani, locuitor al așezării de munte Dikabant. S-ar putea spune că Medgid este cel mai bătrîn cioban din lume. In ciuda vîrstei sale înaintate el mai are în grijă turma de oi a colhozului „Azizbekov". Pe cărăruile de munte el străbate zilnic pe jos 10-12 kilometri. De mîncat, Medgid mănîncă cu măsură, servind porții mici de patru ori pe zi. In regimul său de alimentație predomină lactatele, mierea, brînzeturile, zarzavatul. Ceai nu bea deloc preferînd apa rece de izvor. Agaev n-a gustat niciodată în viață băuturi alcoolice, dar fumează mahorca pe care o crește pe sectorul său particular.

Sînt destui longevivi și în ratoanele de stepă ale Azerbaidjanului. In satul Kovliar din raionul Tauz, trăiește Mamed Alekperov, în vîrstă de 102 ani. El a crescut 19 copii. Printre fiii și fiicele sale sînt specialiști în agricultură, ingineri petroliști, mecanizatori, cadre medicale și din comerț, pedagogi.

In stepa Milskaia, în așezarea Cerekem trăiește Șirin Gasanov care e denumit aici „fratele mai mic" al lui Șirali Mislimov. Gasanov are 153 de ani. Lucrînd peste 100 de ani ca cioban el și-a petrecut aproape întreaga viață în aer liber. Nici acum bătrînul nu vrea să-și schimbe felul de viață. Intregul an doarme pe terasa deschisă a casei sale, pe un pat fără saltea, acoperit doar cu un covor. Șirin Gasanov n-a fost niciodată bolnav, și medicii care l-au consultat n-au putut găsi nici măcar o urmă de afecțiune. El aproape că niciodată nu și-a părăsit satul, n-a consumat băuturi spirtoase. Bătrînul munceste într-una. Îl poți vedea adeseori în curtea colhozului, la fermele de vite. Face și muncă obștească, fiind ales ca deputat al Sovietului sătesc din Cereken, raionul Djebrati. Este membru al comisiei permanente în problemele agriculturii.

Intocmai ca și „fratele său mai mare", Șirali Mislimov — Șirin baba este căsătorit a treia oară. Soția sa Saban-hala e mai tînără decît soțul ei cu 70 de ani.

Iată-i acum și pe soții Nasir și Ghekciak Kasimov care sînt de aceeași vîrstă. Fiecare numără cîte 125 de ani. Ei au stabilit un record original, trăind fără să se despartă mai mult de un veac.

La întrebarea : „Cum ați ajuns la această vîrstă ?" toți longevivii răspund : „Munca fizică întinerește omul". Iar Sarkiz Arustanian în vîrstă de 133 de ani, un alt locuitor din Nagornii Karabah, a spus :

„Munca preferată e cel mai bun leac împotriva tuturor bolilor".

B. DAMINOV
(Agenția „Novosti")

ÎN ANUL 1948, sculptorul K. Ziolkowski a început construcția unei uriașe sculpturi pe muntele Rushmore (S.U.A.). Este vorba de o uriașă statuie ecvestră reprezentînd un indian călare, care va avea în final o înălțime de 171 metri, o lungime de 196 metri și va cîntări aproximativ 6 milioane de tone. Sculptorul lucrează singur și speră s-o termine în 1973.

ÎN PĂDURILE Venezuelei trăiește o omidă cu o lungime de 5 cm. care este văzută atît de rar de oameni, încît aceștia nu i-au dat nici un nume. Dar iată că medicii i-au descoperit niște proprietăți miraculoase : după înțepătura de omidă sîngele nu se mai coagulează. Medicii venezueleni folosesc în prezent extractul de omidă pentru tratarea unor boli.

UN NOU și ingenios tip de telefon a fost pus la punct în Olanda. El se deosebește de cele obișnuite prin faptul că n-are disc ,nici cifre. Într-un adaptor automat se introduce o fișă perforată care corespunde cu numărul abonatului. Se ridică receptorul, se apasă pe un buton și se vorbește cu solicitantul. Dacă numărul este ocupat, fișa iese singură afară.

APARATUL de radio-recepție minuscul „Micron", cu o greutate de 41 de grame, a început să fie fabricat la Minsk, capitala Republicii Bieloruse. Aparatul dispune de o acustică bună și este foarte practic. Printre alte noutăți ale industriei radiotehnice a Bielorusiei sînt instalațiile de videocontrol pentru televiziunea în culori, televizorul „Orizont-3" cu un ecran de 61 de cm. în diagonală, aparate de radio-recepție „Okean" cu 9 diapazoane și care prind bine posturile în condiții de transport.

BICICLETA a devenit în Suedia cel mai popular mijloc de locomoție. Conform statisticilor, cu zece ani în urmă erau doar 123 000 biciclete ; în prezent pe drumurile Suediei circulă nu mai puțin de 2 500 000 de biciclete.

Lucrătorului italian Felice Fedele, în vîrstă de 50 de ani, din localitatea Voghera, îi plac foarte mult copiii. El însuși are o fată de 20 de ani. In marea sa dragoste pentru cei mici, Felice Fedele a făcut cunoscut că își oferă voluntar și gratuit un ochi pentru a reda vederea unui copil nefericit. „Sînt dispus să fac această donație acum, fiind în viață, nu după moartea mea ; iubesc mult copiii. Sînt gata imediat să mă supun operației pentru a salva vederea unui copil", a precizat inimosul muncitor italian.

LA SFÎRȘITUL LUNII, o întreprindere franceză va pune în vînzare un aparat de filmat care exploatează energia solară, utilizînd un semiconductor capabil să convertească lumina soarelui în energie electrică.

ÎN ORAȘUL suedez Malmö s-a căsătorit recent Arne Lundberg în vîrstă de 77 ani cu Maria Svandsen în vîrstă de 69 ani, care i-a condus timp de 50 ani menajul său. Mirele, cu părul alb, a mărturisit ziariștilor curioși că a fost o dragoste la prima vedere, dar amîndoi au considerat că mai întîi trebuiau să se obișnuiască unul cu altul.

INTORS dintr-un spital al orașului Phoenix din Arizona, unde a fost tratat de pneumonie și o afecțiune a rinichilor, Ted Kazzaroski în vîrstă de 37 ani, a primit un tichet de plată pentru... naștere. Greșeala a fost comisă de mașina electronică de calcul.

LA GHIȘEUL secției de plîngeri dintr-un magazin universal din New York, cei ce vor să adreseze sesizări găsesc o cutie cu calmante avînd inscripția: „Înainte de a vă supăra și mai mult, vă rugăm să înghițiți una din aceste pilule. Apoi ne vom înțelege minunat. Vă mulțumim".

Cîteva proiecte ale specialiștilor japonezi privind

TURISMUL SUBACVATIC

În ultimul timp, oamenii de știință vorbesc tot mai mult despre începutul erei de dezvoltare a resurselor oceanice în toată lumea. Mările și oceanele formează o vastă bogăție care începe să fie intens exploatată în folosul omului. In mai multe țări, numeroase instituții guvernamentale acordă o atenție deosebită posibilităților de exploatare a bogățiilor nelimitate ale regiunilor oceanice. Incep să se preconizeze măsuri de amenajare a unor parcuri subacvatice pentru delectarea oamenilor în timpul lor liber.

Din surse nipone se arată că în Japonia a început noua eră a turismului subacvatic. In acest sens se depun eforturi vizibile pentru cercetarea și dezvoltarea posibilităților și echipamentului adecvat.

Se cunoaște de către toată lumea ce rost și rol au parcurile terestre sau grădinile suspendate în odihna și recreerea publicului. Parcurile subacvatice vor avea rolul să conserve frumusețile de pe fundul oceanelor pentru desfătarea oamenilor.

Prin așezarea sa, arhipelagul nipon care se întinde de la nord-est spre sud-vest are o mare varietate de splendori naturale, de la priveliști mai puțin preietoane la cele tropicale. Totodată, fundurile mărilor care înconjoară Japonia oferă locuri variate, multicolore, specifice mediului marin. Se spune că peisajul subacvatic al „Țării soarelui răsare" nu ar avea egal în lume. Țărmurile Pacificului japonez sînt scăldate de curentul cald numit Kuroshi, curentul rece Oyashio, ambele contopindu-se într-unul singur la nord de Honshu : afluenții celor doi curenți scaldă țărmurile mărilor Japoniei.

Apele curentului cald au diverse specii de corali și nenumărați pești tropicali de culori strălucitoare, prezintă un frumos spectacol ce dă imaginea unei grădini în plină înflorire. Fundul mării, străbătute de curenți reci, sînt masiv acoperite cu „păduri" de alge și varietăți de pești, total diferite de cele ale apelor calde. In apele unde cei doi curenți se întîlnesc există „păduri" imense de alge iar fundurile mării sînt acoperite cu iarbă.

In Japonia există foruri însărcinate cu studierea parcurilor subacvatice care deja au început să delimiteze împrejurimi și regiuni marine pentru amenajarea de parcuri naturale, naționale sau de stat. S-a avut în vedere ca fundurile mărilor să nu fie muntoase, flora și fauna să abunde și să fie foarte variate ; apa mării să fie limpede, cu vizibilitate pînă la cel puțin 10 m., fără pericol de poluare ; adîncimea să fie sub 20 m., curenții cu flux și valurile mării să nu fie prea puternice. De asemenea, se are în vedere accesibilitățile terenului (condiții pentru construirea de diguri, locuri de odihnă, locuri de concentrare și parcare, pentru înot, pescuit și virsit.

Printre locurile deja fixate pînă în prezent ca viitoare parcuri naționale sau de stat, sînt : Sata Point, Amakusa, Nichinan Coast, Uwa Sea, Tatsukushi Minokoshi, Shiono Point, Ube Island, Kinoura și altele. Se extind cercetările pentru desemnarea și amenajarea de noi parcuri subacvatice.

De asemenea, au fost prevăzute măsuri pentru a împiedica colectarea de vietăți marine în locurile fixate sau orice activitate care ar putea să distrugă sau să niveleze fundurile mărilor. In împrejurimi se vor crea condiții ca oamenii să urmărească splendidele peisaje subacvatice.

Se preconizează și mijloacele specifice de transport sub apă. Se au în vedere bărci din sticlă, pentru coborirea sub apă a 30 de pasageri. Vor fi montate pe fundul mărilor plăci din plastic pentru orientare, avînd o scurtă prezentare topografică, trăsături geografice, flora și fauna marină a fiecărei regiuni. Bărcile se vor învîrti în jurul acestor semne la fiecare călătorie.

Peisajele submarine pot fi urmărite „la fața locului" și din turnuri subacvatice de observare. Acestea se vor construi din oțel avînd peste 16 m. înălțime și vor fi fixate pe fundul mării la circa 90—100 m. depărtare de țărm. In camera de observare de la nivelul mării vor putea intra 35 de persoane care pe rînd vor putea cobori pe scări într-o altă cameră de observare ; aceasta are geamuri de sticlă specială, echipată cu ventilatoare, dispozitive pentru umidizarea aerului și aer condiționat, instalații de iluminat pe timp de noapte. După estimările unor specialiști japonezi, un astfel de turn, fără monorai, va costa peste 90 milioane de Yeni.

In continuare, se fac studii pentru construirea aparatelor de cercetare submarină. Este vorba de camere de sticlă, de formă cilindrică (15 persoane), capabile să coboare pînă la adîncimea de 10 m., o cutie de flotare, ambele putînd fi coborîte sau acționate mecanic la suprafață. In fața fiecărui loc de observare se vor monta geamuri speciale de 40 x 50 cm.

De asemenea, se va avea în vedere și construcția altor aparate cum ar fi termometru de apă, de măsurare a înălțimii valurilor, de explorare a structurii fundului mărilor prin unde ultrasonore, telefoane subacvatice și altele.

Se întreprind noi eforturi pentru cercetările submarine și pentru turism cum ar fi tunele subacvatice cu diametru de 3,5 m. Deocamdată, se urmărește reducerea prețului de cost al construcției, care este foarte ridicat. Cu timpul, cînd se va realiza acest lucru, se va trece la construcția unor astfel de tunele.

Turismul subacvatic în Japonia este o nouă sferă de activitate. Treptat urmează ca alte noutăți să-și facă apariția în acest domeniu inedit și destul de atractiv.

N. GHEORGHE

CARTEA

Oglinzile memoriei

de Boris BUZILĂ

● De la Pierrina Del Monte la Sanda Movilă ● Autoarea unui masiv roman de... 16 pagini ● Amintiri despre Felix Aderca ● Biografia romanului „Viața în oglinzi"

„Domnișoara Sanda Movilă — scrie Eugen Lovinescu în „Istoria literaturii române contemporane" — *a debutat cu o poezie în care simțul decorativului și al exoticului era împins pînă la virtuozitate*". Criticul avea în vedere, desigur, debutul editorial cu volumul „Crinii roșii", de care nu era străin, el putindu-se socoti, după cum vom vedea, dublul naș literar al tinerei poete simboliste de atunci. Volumele de versuri, din care a apărut în 1966 o substanțială selecție, aveau să facă loc în răstimpuri celor de proză („Nălucile", „Desfigurații", „Pe văile Argeșului") cel mai recent dintre ele — „Viața în oglinzi" — sosind la întîlnirea cu cititorii în primăvara acestui an.

— *Ați publicat nu demult, stimată Sanda Movilă, volumul „Viața în oglinzi". Fără a divulga deocamdată cuprinsul cărții care, din cite știu, nu are caracter autobiografic, v-aș ruga să ne îngăduiți să privim pe rînd oglinzile propriei dumneavoastră vieți. Desigur, dacă acceptați să ne fiți călăuză...*

— „Memoria este pardosită cu oglinzi"... N-o spun eu, ci O'Neill. Cea mai cețoasă dintre ele —pentru că și cea mai veche — îmi arată un sat din Argeș — Cerbu. Prin părțile noastre vestita țuică de Pitești face faima și bucuria oricărei mese de gospodar. Una dintre cele dintîi constatări pe care am putut-o face după ce mi-am dat seama că... am memorie a fost că în satul nostru oamenii erau nespus de veseli... Este drept că mai tîrziu mi-am dat seama că s-ar putea să mă înșel, ceea ce nu era însă o greșeală ci adevărul gol-goluț era că oamenii printre care am copilărit erau mai toți neștiutori de carte. Părinții mei terminaseră patru clase primare și, ca mulți alții, voiau să-și facă odrasla „doamnă". Am urmat liceul la Pitești în plină vogă simbolistă, ecourile curentului atunci la modă ajungînd și în urbea mea adoptivă, direct de la sursă, grație unor dascăli avizați, unii din ei cu studii la Paris și Roma. Pe vremea aceia folia Capitalei nu începuse să bintuie, absolvenții ai unor reputate *alma mater* europene făcîndu-și cu rîvnă meseria la Pitești ori la Slatina, fără nici o urmă de nostalgie, ci dimpotrivă, bucurîndu-se că pot *bria* acolo cu mai multe șanse de a se impune. Profesorul de română N. I. Apostolescu, unul din ciracii lui Hașdeu, ne vorbea despre Rimbaud, Mallarmé, Valery. Cu o impresionantă tragere de inimă autodidactă, prinsesem să mă „franțuzesc" și eu. Prin clasa a treia, după ce am citit o vacanță întreagă traducînd cu dicționarul „Hanya—Rivalité d'amour" de Sienkiewicz, am trecut la tălmăciri versificate din Saadi, Verlaine și Leconte de Lisle. Tot cam pe atunci eram de-acum autoarea unui „masiv" roman de 16 pagini : „O inimă zdrobită"...

— *Vă aduceți aminte despre ce era vorba ?*

— Povesteam la persoana întîi cam așa : „Sînt o tînără contesă măritată cu un conte bătrîn. Iubesc în taină un trubadur care vine la curtea mea. Durerea inimii mele n-o va ști nimeni pînă cînd moartea crudă nu mă va smulge de lîngă copilașii mei..." Romanul era iscălit Ana Maria Villara...

— *Cînd ați început să frecventați cenaclul Sburătorului ?*

— După ce am venit la București ca studentă la litere, am tipărit versuri în publicații uitate, cum era „Revista studențească" a lui Eugen Cealic în care mi-a apărut poezia „Glas de corb" semnată Crysanthème. Cam tot de pe atunci datează și poezia „Oarba", reprodusă ulterior în „Crinii roșii" și în recentul volum „Versuri", în care singurul lucru frumos este epigraful din Rabindranath Tagore : „Ești oarbă, așa cum sînt și florile : nu știi singură cît ți-e darul de frumos". După ce i-am pus dedesubt un alt pseudonim gongoric, Pierrina Del Monte, i-am trimis-o lui Lovinescu la Sburătorul unde a și apărut sub semnătura Sanda Movilă, cu mențiunea „autoarea este rugată să treacă pe la redacție". Bineînțeles că m-am dus. Știți probabil că lui Lovinescu îi plăcea să găsească pseudonime debutanților pe care îi publica și al căror nume nu i se părea apt pentru o reputație literară. Așa m-am pomenit botezată și eu. Mai tîrziu, mi-a explicat că pseudonimul meu italienizant nu-i plăcuse și pentru faptul că semnase și el Del Monte în timpul școlarității la Fălticeni.

— *Pe defunctul dv. soț, Felix Aderca, l-ați cunoscut tot la Sburătorul ?*

— Da. Era într-o simbătă. Reții ziua pentru că nu era ședință de cenaclu. Lovinescu a făcut prezentările : „Domnișoara Sanda Movilă — domnul Felix Aderca". Rețin-usem cîndva niște versuri bizare de-ale lui, care mă amuzaseră : „Marie, Marie, sînt clipe fumurii / cînd viermele din țeastă ar iubi"... Aderca se juca cu șnurul de la veioză, al cărui capăt m-am pomenit că-l țin în mînă și eu, ca atunci cînd din timiditate nu știi ce să faci cu mîinile.

— *S-ar zice Ariadna și Teseu...*

— Da, numai că pe atunci nu mă gîndeam că am putea forma un cuplu de îndrăgostiți, dimpotrivă, un timp am fugit de el, nu-l voiam pentru ca mai apoi să-l vreau 41 de ani... Era un om foarte prietenos, iubea copiii, animalele, florile. Nu era în stare să mintă și cred că de aici i s-au tras multe necazuri. Era omul dăruirilor totale, impetuoase, dezinteresate, gata să pună totul în joc pentru a face să triumfe o idee, pentru a salva un om... Cu cîtă fervoare a luptat pentru recunoașterea lui Arghezi, într-o vreme cînd admiratorii acestuia puteau fi numărați pe degete ! „Ținem să afirmăm cu tărie și cu toate riscurile : auzim de pe acum cuvîntul nostru acoperit de glasurile și măcăitul tuturor orătăniilor în mișcătoare cozi critice, că poetul Tudor Arghezi este de la stingerea lui Eminescu încoace verbul izvor de poezie mare, bogată, originală și complexă care dă limbii românești pe această planetă justificare de viață și universalitate". Rețineți, aceste rînduri erau scrise în 1926, înainte de apariția Cuvintelor potrivite ! Articolul din care am reprodus citatul l-a contrariat pe Lovinescu : „Nu ți se pare că exagerezi ?" Aderca i-a răspuns cu o vorbă truculentă : „Nu e nevoie să mănînci tot burduful ca să-ți dai seama de calitatea brînzei". N-a fost singura dată cînd Aderca și-a legat numele de cauza apărării unui confrate. Peste cîțiva ani, cînd un alt scriitor făcuse de data aceia obiectul unei condamnări judiciare, pentru o operă literară publicată, Aderca a fost cel care prin curentul de opinie declansat, colectînd semnături pe un memoriu, a determinat scoaterea de sub învinuire a tînărului coleg de breaslă. Cineva ar trebui să se apuce odată să studieze temeinic opera lui Aderca, o operă care și-ar merita cu prisosință exegetul. Munca i-ar fi ușurată de faptul că arhiva sa personală stringe la un loc tot ce a scris și s-a scris despre el.

— *Vă propun ultima întrebare : care este oglinda biografică a romanului dv. apărut recent ?*

— Cartea este versiunea radical modificată a romanului „Marele ospăț" publicat în 1946. Vechea formă păcătuia prin exces de sentimentalism. Am eliminat din ea tot ce reprezenta concesie făcută gustului mediocru, deși nu-mi dau seama, și nimeni nu mi-a spus pînă acum dacă am făcut bine sau rău.

AVIZIER

PREMIERA CU „SĂPTĂMÎNA PATIMILOR" **va avea loc la toamnă la Teatrul Național din București. Piesa lui Paul Anghel va fi realizată de regizorul George Teodorescu în decorurile lui Popescu Udriște. Ștefan cel Mare : Gh. Cozorici.**

DUPĂ „SOARELE LONDREI", **opereta originală a lui Florin Comișel, opereta bucureșteană va sărbători „Centenarul Lehar" cu celebrul „Conte de Luxemburg". Iubitorii de operetă pot să mai noteze pe agenda viitoarei stagiuni : „Calul bălan" de Benatzki și „Oklahoma" de Rodgers.**

„MEMORIA ARGEȘULUI" — **În cinstea sărbătoririi tradiției culturale argeșene, concretizată prin manifestări artistice susținute de numeroase formații din județul Argeș, la Teatrul „A. Davila" din Pitești vor avea loc două premiere: „Căruța cu paiațe" („Matei Millo") de Mircea Ștefănescu în regia lui Const. Dinischiotu și scenografia lui Emil Moise cu I. Focșa în rolul titular și „Miorița" de V. Anania, tot în regia lui Const. Dinischiotu și scenografia arh. A. T. Ivăneanu-Damaschin-Distribuiile celor două spectacole sînt susținute de întreg colectivul teatrului.**

ACTORII ȘI... SCRIU. **Lista, cu multe nume ilustre ale actorilor care schimbă scena cu pagina tipărită, sporește. Notăm apariția în librării a unui volumaș cursiv, cu o notă personală, nu lipsit de umor : „Artiștii și alții cu undiță" de actorul giulești Corado Negreanu, care, alături de amuzantele însemnări ale lui Napoleon Crețu, lărgesc peisajul literar-teatral.**

ACTRIȚA piteșteană Dora Cherteș se află la al treilea rol într-o piesă de Shakespeare în această stagiune. După Desdemona (Teatrul C. I. Nottara), Titania (Teatrul Național Cluj), ea repetă acum Julieta. Italianul Paulo Magelli își continuă turneul său regizoral montînd „Romeo și Julieta" la Pitești. Romeo : Mihai Dobre.

„SFINTUL MITICĂ" a ajuns și la Cluj. În comedia lui A. Baranga, pe scena Teatrului Național din Cluj, în regia lui Victor Tudor Popa joacă: Gh. Radu, Rodica Daminescu, Gheorghe Nuțescu, Melania Ursu etc..

TEATRE în turnee peste hotare. Relevabil, teatrele din provincie sînt tot mai des invitate peste hotare. Astfel, și teatrul din Arad a înfățișat în R. P. Ungară spectacolele „Moartea ultimului golan" de Virgil Stoenescu și „Mofturi" (un montaj de schițe dramatizate din Caragiale).

CIRCUL cehoslovac Humbert se află în țara noastră cu un program divers, bogat, predominînd, cum e și firesc în „arta manejului", dresurile de animale. Turneul artiștilor cehoslovaci a început la Bacău, urmînd ca el să continue în mai multe orașe ale țării.

O PRESTIGIOASĂ MANIFESTARE A CULTURII ROMÂNEȘTI LA POSTURILE FRANCEZE DE RADIO

de Iulius ȚUNDREA

Începutul lunii iunie a fost marcat în capitala Franței de cîteva prestigioase manifestări românești care au constituit tot atîtea preludii la vizita în Franța a președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu. Apariția, la Editura Nagel, sub semnătura tovarășului Nicolae Ceaușescu a lucrării : **„Pentru o politică de pace și de cooperare internațională"**, expoziția **„Comori de artă veche din România"** deschisă la Petit Palais, precum și **„Săptămîna culturii românești"**, găzduită între 31 mai — 7 iunie de cele patru posturi centrale de radio, iată — după expresia opiniei publice franceze — un admirabil prolog la vizita care a însemnat un moment important în istoria relațiilor dintre popoarele român și francez. Mă voi referi în rîndurile care urmează, la ultima dintre manifestările amintite.

În Parisul unor vestite monumente arhitectonice cunoscute în întreaga lume și peste care au trecut secole ori multe decenii, a apărut, acum șapte ani, un frumos și impunător edificiu modern, care s-a integrat în chip armonios peisajului urban făurit de-a lungul generațiilor. Aflată în partea de sud-vest a orașului, în vecinătatea glorioasă a Turnului Eiffel, a palatului Chaillot care adăpostește și Muzeul omului, a Cîmpului lui Marte, evocator a nu puține evenimente din istoria Franței, Casa Radiodifuziunii franceze, pentru că despre această instituție publică este vorba, a cunoscut, recent, atmosfera manifestărilor de amploare și răsunet. Aici a avut loc „Săptămîna culturii românești", organizată de Oficiul de radiodifuziune și televiziune franceză (O.R.T.F.), în colaborare cu Radioteleviziunea română. Stînd sub semnul tradiționalei prietenii dintre cele două popoare, al colaborării multilaterale în plină dezvoltare, complexa suită de emisiuni se adaugă acțiunilor și manifestărilor care contribuie la o mai directă și profundă cunoaștere în Franța a valorilor culturii, artei și științei românești. Această idee — reliefată încă din prima emisiune — în cuvîntarile ambasadorului Republicii Socialiste România în Franța, Constantin Flitan, ambasadorului Franței în țara noastră, Pierre Pellen, și directorului general adjunct al Radioteleviziunii franceze, Raymond Poussard — a revenit, ca un leit-motiv, în cele aproape o sută de emisiuni cîte a cuprins ampla manifestare radiofonică din capitala Franței.

Amintind — cifric — o parte din emisiuni, încerc să dau o imagine de ansamblu a Săptămînii culturii și civilizației românești organizată la Radiodifuziunea franceză. 12 emisiuni dedicate unor capodopere ale literaturii române și unor valoroase scrieri contemporane, tot atîtea emisiuni despre artiști plastici și creatori din alte domenii ale artei, 30 de emisiuni muzicale, 10 reprezentații teatrale, 6 matinee culturale, cu o durată de două ore fiecare, pe teme istorice, științifice, literare, două concerte simfonice, — unul susținut de Orchestra națională a Radioteleviziunii franceze, iar celălalt de Orchestra simfonică a Radioteleviziunii române — participarea unor apreciați cîntăreți, a unor coruri și formații folclorice românești, prezența nemijlocită în emisiuni a peste 100 de scriitori, savanți, oameni de artă din diferite generații, iată o imagine a culturii din țara noastră, înfățișată în diversitatea, originalitatea și trăsăturile ei esențiale care au impus-o pe toate meridianele. Într-adevăr, la capătul celor aproape 100 de emisiuni, ascultătorului francez i s-a înfățișat un tablou de o mare frumusețe, ale cărui lumini și culori sînt tot atîtea expresii ale puterii de creație deosebită a poporului român. Nepropunîndu-mi să trec în revistă toate emisiunile care au însumat, de altfel, aproximativ 10 ore zilnic, mă voi opri doar la cîteva dintre cele cu caracter literar-artistic. Nu înainte însă, de a spune că un mare număr de savanți de reputație internațională, de artiști plastici, muzicieni, oameni de teatru din țara noastră au fost, alături de mulți scriitori, oaspeții posturilor franceze de radio. Îmi face plăcere să amintesc că am ascultat poeme eminesciene chiar în emisiunea inaugurală a Săptămînii, împreună cu un splendid program muzical, susținut de corul „Madrigal", de ansamblul folcloric din Scornicești și de inegalabila interpretă a cîntecului românesc care a fost Maria Tănase. Nu pot să nu amintesc, de asemenea, emoția cu care am urmărit o emisiune despre mari prozatori români, din care n-au lipsit Costache Negruzzi, Ion Creangă, Mihail Sadoveanu, Matei Caragiale, Panait Istrati, Liviu Rebreanu, după cum mi s-a părut pilduitor omagiul adus de prima scenă a Franței, Comedia Franceză, actorilor de origine română care au slujit-o vreme de o jumătate de veac. Același teatru a prezentat „O noapte furtunoasă", într-un spectacol care păstrează savoarea textului original și în care nu puține scene au fost memorabil interpretate. Din opera dramatică a lui Caragiale, ascultătorilor francezi le-a fost oferită și o izbutită montare radiofonică a citorva dintre „Momentele" sale. De la Eminescu, Arghezi, Bacovia, la Victor Eftimiu, Alexandru Philippide, Eugen Jebeleanu, și de la acestia la poeții tinerei generații, un bogat florilegiu din lirica românească a adus o notă de o aleasă vibrație și sensibilitate în peisajul atît de variat și de armonios, totodată, al Săptămînii radiofonice franceze dedicată civilizației și culturii românești. Am ascultat, în bune traduceri și în lecturi la fel de izbutite, pagini din lucrările lui Zaharia Stancu, Marin Preda, Eugen Barbu, Henriette Yvonne Stahl, Fănuș Neagu, Alexandru Ivasiuc, Aurel-Dragoș Munteanu, Teodor Mazilu și ale altor prozatori.

Repertoriul teatral a cuprins pe lîngă lucrările lui Caragiale menționate mai înainte : „Domnișoara Nastasia" de George Mihail Zamfirescu, „Ultima oră" de Mihail Sebastian, „Fii cuminte, Cristofor" de Aurel Baranga, piese într-un act de Marin Sorescu și Romulus Vulpescu, precum și două scenarii din repertoriul teatrului radiofonic românesc : „Ringul" după o nuvelă de Ioan Grigorescu, realizare în monofonie și stereofonie și „Unde sînt marile iubiri ?" de Silvia Andreescu și Theodor Mănescu. Evocările pitorești, pline de căldură ale lui Victor Eftimiu despre scriitorii francezi pe care i-a cunoscut îndeaproape, mărturiile lui Zaharia Stancu despre multiplele aspecte ale înfloririi vieții literare din țara noastră, cuvîntul lui Eugen Jebeleanu consacrat poeziei noastre contemporane, „înnobilată de cultul demnității umane", cum spunea autorul „Surisului Hiroșimei", tabloul literaturii ultimului sfert de veac schițat de Vladimir Streinu, s-au adăugat paginilor citite ori interpretate de apreciați actori literari din capitala Franței, care au îndemnat edicturile pariziene să publice mai multe lucrări ale scriitorilor din țara noastră.

Alături de aceste emisiuni literar-teatrale, se cuvine să fie citate, fie și în treacăt, ciclurile : „Panorama muzicii românești", „Convorbiri despre pictura românească", „Artiști contemporani", „Matineele" programului France-Culture transmise în direct, în sistem duplex, din București și Paris, ca și alte cicluri și rubrici bine cunoscute la O.R.T.F. care, timp de o săptămînă, au fost, după expresia unui coleg francez, o voce românească profundă și adevărată. Dintre Matineele difuzate pe France-Culture, unul a fost dedicat istoriei României, bucurîndu-se de colaborarea profesorilor Miron Constantinescu, Emil Condurachi, Virgil Cândea și a unor specialiști francezi, între care profesorul Georges Castellan. De altfel, un mare număr de reprezentanți ai vieții culturale, științifice și artistice franceze au ținut să aducă un omagiu poporului român, culturii sale, prin participarea la numeroasele emisiuni. Îi amintim, dintr-o listă cuprinzînd multe nume de rezonanță, pe profesorii Alain Guillermou și Pierre George, pe Maurice Escande, François Chaumette, Roland Husson, Emmanuélle Riva, Claude Rich, oameni de teatru bine cunoscuți, pe Georges Godebert, Alain Bosquet, Pierre Sipriot, Georges Charbonnier, Georges Peyrou, Roger Vrigny, oameni de cultură și realizatori de emisiuni la O.R.T.F.

Reliefînd în chip convingător contribuția tuturor generațiilor de scriitori, oameni de artă, savanți, la îmbogățirea tezaurului culturii naționale, emisiunile au scos în evidență, în același timp, vocația universală a acesteia, mesajul profund umanist pe care-l poartă pretutindeni în lume operele literare și creațiile științifice și artistice românești. Alături de traducerile din literatura clasică și contemporană, alături de expoziții, de spectacole teatrale și folclorice, emisiunile au prilejuit cunoașterea cîtorva dintre ipostazele și trăsăturile esențiale ale civilizației și culturii făurite pe pămîntul românesc, ale sufletului românesc în ceea ce are el specific, după cum mărturisea cu entuziasm Georges Godebert, coordonatorul întregii manifestări radiofonice. Amintindu-i numele, îl însoțesc de un gînd de mulțumire și recunoștință pentru neobosita și remarcabila sa activitate în pregătirea acestei Săptămîni a culturii, sol în Franța al istoriei, poeziei, prozei, teatrului, muzicii, științei, folclorului și artelor plastice din țara noastră

RONDELURI

de Cicerone Theodorescu

REPTILE DANSURI, PLOI VORACE...

Reptile dansuri, ploi vorace,
Din depărtare vin puhoi.
Și tot ce-ating noroi se face.
Și-mproașcă totul cu noroi.

Nu știu că arme-avem cu noi
Surîsuri, tifle, bobîrnace :
Reptile dansuri, ploi vorace,
Din depărtare vin puhoi...

Arici al soarelui, sărace !
Cu toți războinicii-n război,
Cu pașnicii în bună pace,
Le-alungi, tîrîndu-se înapoi

Reptile dansuri, ploi vorace.

Desen de Tia PELTZ

Portretist de talent, pictorul craiovean Ștefan Brădiceanu abordează deopotrivă peisajul și compoziția. Tematica socială a lucrărilor sale — între care se numără și tabloul „1907" din fotografia noastră — îmbracă în ultimă analiză tot forma portretului. Cunoscut mai ales prin participarea la expoziții colective (salonul interjudețean de la Craiova, expoziție deschisă în folosul populației din zonele sinistrate), tînărul artist se află în continuă căutare de noi și noi modalități de expresie.

Foto : Ion BECHERU

MICA BIBLIOTECĂ „MAGAZIN" • MICA BIBLIOTECĂ „MAGAZIN" • MICA BIBLIOTECĂ

WILLIAM FAULKNER UN TRANDAFIR pentru EMILY

(Urmare din numărul trecut)

Orașul tocmai încheiase contractele pentru pavarea trotuarelor, și în vara care a urmat morții tatălui ei, au și început lucrările. Societatea care avea să facă lucrările a sosit, cu negrii ei, cu catîrii, cu mașinile și cu maestrul ei, pe nume Homer Baron, un yankeu înalt, voinic, tuciuriu și îndrăznet, cu glas tunător și cu ochii mult mai deschiși la culoare decît tenul lui. Cete de copii se țineau scai de dînsul pentru a-l asculta cum își înjura negrii ; negrii care cîntau în vreme ce ridicau și coborau ritmic ciocanele. Nu i-a trebuit prea mult pînă să cunoască pe toată lumea din oraș. Ori de cîte ori se auzeau undeva hohote de rîs, puteai fi sigur că acolo se afla și Homer Baron. Nu peste mult timp a fost văzut, duminica după-amiază, plimbîndu-se cu Miss Emily într-o trăsurică închiriată, cu roți galbene.

La început, ne-am bucurat să vedem că Miss Emily prinsese gust de viață ; toate doamnele spuneau :

— Desigur că o Grierson nu se va atașa niciodată prea serios de un bărbat venit din nord, un zilier ?

Dar mai existau și unii mai în vîrstă, care spuneau că nici măcar durerea n-ar fi trebuit să o determine pe o doamnă adevărată să-și uite obligațiile rangului ei. „Noblesse oblige !"

— Sărmana Emily ! Rudele ei ar trebui să-i vină în ajutor. Avea rude, în Alabama, dar tatăl ei se certase cu ele, din cauza moștenirii bătrînei doamne Wyatt, nebuna, așa încît cele două familii încetaseră să se mai frecventeze. Nici chiar la înmormîntare n-a venit nici unul din ei.

Abia apucară bătrînii să spună „Sărmana Emily", și șușotelile au început : „Cum ? Credeți într-adevăr că..?" se auzea pe ici,-colo. „Bine, dar din ce alt motiv... credeți că..." Și toate acestea pe șoptite, la adăpostul jaluzelelor trase în soarele aprins al după-amiezelor, în fosnet de mătăsuri, în timp ce trăsurica trasă de doi cai murgi, trecea în trap ușor, sprinten. „Sărmana Emily... !"

Ea însă purta capul sus chiar și pe vremea cînd încă noi credeam că decăzuse. Se părea că pe vremea aceea. Mai era încă subțirică, ceva mai slabă ca de obicei, cu ochii ei negri, reci și disprețuitori, într-un chip cu pielea trasă spre tîmple și în jurul ochilor — ca cea a păzitorilor de faruri. Aș dori o otravă.

— Dar bine, Miss Emily ... Ce fel de otravă ? Pentru șoareci, sau pentru ceva ... în genul acesta ... V-aș recomanda...

— O vreau pe cea mai tare care o aveți. Indiferent care ar fi ea.

Droghistul i-a înșirat vreo cîteva, în stare să omoare și un elefant. Dar ceea ce vreți dv...

— Arsenicul, răspunsese Miss Emily. E bine ?

— Arsenic ?... Desigur,... însă...

— Vreau arsenic !

Droghistul s-a uitat la dînsa. Ea l-a măsurat cu privirea, dreaptă, cu chipul senin, deschis. Desigur... desigur... a îngăimat droghistul. Dacă asta vă este dorința... însă... legea cere să declarați ce-aveți de gînd să faceți cu dînsul.

Miss Emily s-a mulțumit doar să-l măsoare din ochi, cu capul aplecat puțin spre spate, ca și cum ar fi dorit să-l poată vedea mai bine ; pînă la urmă, droghistul a lăsat ochii în jos și a pornit să-i caute arsenicul, să i-l împacheteze și să i-l înmîneze prin micuțul comisionar negru din prăvălie. El n-a mai îndrăznit să se mai arate în fața ochilor ei. Cînd a ajuns, Miss Emily a deschis pachetul : pe flaconul cu cap de mort, scria „pentru șoareci".

A doua zi, tot orașul șușotea : o să se omoare oare ? Ne gîndeam că acesta ar fi fost cel mai bun lucru pe care l-ar fi putut face. La începuturile legăturii ei cu Baron spusesem cu toții : „Îl va lua de bărbat". Mai tîrziu spusesem : „Pînă la urmă, va reuși desigur să-l determine să la o hotărîre". Știam cu toții — și însuși Homer Baron declarase acest lucru — că-i plăcea mai mult tovărășia bărbaților ; și mai știam că făcea niște chefuri zdravene cu cei mai tineri membri ai „Elle"-clubului și că nu era om să se însoare. Mai tîrziu ne-am zis : „Sărmana Emily" ori de cîte ori ți vedeam trecînd, duminica după amiază în trăsurica aceea cu alămuri lucitoare : Miss Emily cu capul sus și Homer Baron cu pălăria pe o ureche, cu trabucul între dinți, cu hățurile și biciul în mîinile înmănușate în nelipsitele lui mănuși galbene.

Unele cucoane începuseră să șoptească că aceasta era o rușine pentru întregul oraș și un prost exemplu pentru tineret. Bărbații n-au prea îndrăznit să se amestece, dar pînă la urmă, doamnele au reușit să convingă pe pastor — familia lui Emily era catolică — să meargă să-i vorbească. Niciodată însă pastorul n-a vrut să dezvăluie nimănui cele petrecute cu ocazia întrevederii lui cu Miss Emily ; dar a refuzat să o mai viziteze vreodată. Duminica următoare, ei au ieșit din nou la plimbare cu trăsurica și soția pastorului a fost aceea care a trimis rudelor lui Miss Emily o scrisoare la Alabama. Verișoarele au sosit și Miss Emily a fost din nou cu familia sub același acoperiș. La început nu s-a întîmplat nimic. Toată lumea a crezut însă că se va căsători cît mai curînd. Am aflat că Miss Emily s-a dus la bijutier și a comandat o trusă de toaletă, pentru un bărbat, cu inițialele H. B., pe fiecare piesă. La două zile după aceea, am auzit că a cumpărat un trusou bărbătesc, complet, inclusiv cămașa de noapte, și atunci mi-am zis în sinea mea : „S-au căsătorit". Și eram cu toții foarte mulțumiți. Eram mulțumiți de faptul că cele două verișoare s-au dovedit a fi mai „Grierson" decît Miss Emily !

De aceea nici nu ne-am mai mirat, cînd, la puțin timp după terminarea pavării străzilor, Homer Baron a plecat. Am crezut cu toții că s-a dus să pregătească primirea lui Miss Emily, sau să-i dea răgazul să se descotorosească de verișoarele ei. (Eram hotărîți cu toții pe vremea aceea s-o ajutăm pe Miss Emily să scape de verișoare). Ceea ce este sigur însă este că, la o săptămînă după plecarea lui Baron, au plecat și ele.

Așa cum ne așteptasem, n-au trecut nici trei zile și Homer Baron a fost văzut, în vreme ce negrul îi dădea drumul să intre în casă, prin ușa de la bucătărie, într-o seară pe la asfințitul soarelui.

Nu l-am mai văzut niciodată pe Homer Baron, și foarte multă vreme nici pe Miss Emily. Negrul intra și ieșea cu coșul lui de piață, dar ușa de la intrarea din față rămînea mereu închisă. Uneori o mai zăream seara, la fereastra ei așa cum au văzut-o și bărbații care s-au dus să împrăștie praf de var în grădina și dependințele casei ei. Însă vreme de mai bine de șase luni nu a mai văzut-o nimeni pe stradă.

Cînd am revăzut-o, Miss Emily devenise obeză și părul începuse să-i încărunțească. În anii care au urmat a devenit din ce în ce mai cenușie, pînă în clipa în care părul ei a căpătat acea culoare ca a fierului și nu s-a mai schimbat. În ziua morții ei, la 64 de ani, părul ei mai avea încă acea culoare cenușie închisă, ca de fier, asemănătoare cu a bărbaților aflați încă în deplină putere și activitate.

Nimeni nu i-a mai trecut pragul, decît, vreme de vreo 6—7 ani, fetițele și nepoatele contemporanilor colonelului Sartaris, care veneau într-o cameră de la parter, transformată în atelier de pictură pe porțelan. Fetele i-au fost trimise cu aceeași regularitate cu care erau trimise duminica la biserică, cu bănuțul pentru ofrandă. Pe vremea aceea a fost scutită și de impozite.

Noua generație devenise stîlpul și inima orașului ; elevele cursului de pictură au crescut și ele și s-au risipit care încotro. Nimeni nu i-a mai trimis fetițele, cu peneluri și culori și cu poze decupate din revistele pentru femei. Ușa lui Miss se închisese în urma ultimei eleve și închisă a rămas ! Cînd orașul a început să beneficieze de distribuirea gratuită a poștei, singură Miss Emily a refuzat să i se fixeze un număr pe canatul porții și o cutie de scrisori. N-a mai vrut să audă de nimeni.

Zi de zi, an de an, ne uitam cum servitorul ei negru devenea din ce în ce mai cărunt și mai adus de spate : continua însă să umble cu coșul lui de piață nelipsit. La fiecare început de decembrie îi trimiteam o foaie de impozite pe care poșta ne-o aducea înapoi, cu mențiunea : „nereclamată de nimeni". Din cînd în cînd o mai zăream la o fereastră de la parterul casei — închisese de bună seamă etajul — asemeni unui bust ciudat de idol, fixat în cadrul unei nișe ; și nu știam niciodată dacă ochii ei vedeau sau nu lumea dinafară. Și a trecut

Monolog interior despre...

Anonimat

URMARE DIN PAG. 1

grea cumpănă, cînd fiecare minut avea o valoare măsurabilă în aur, cînd noi, toți, munceam pe nerăsuflate, într-o adevărată cursă contra cronometru pentru a devansa năvala viiturii, să înregistreze numele oamenilor, să țină o „contabilitate a eroismului" ! Absolut nimănui ! Acuma însă, cînd viața fabricii a reintrat în făgașul ei normal, cînd toate secțiile și atelierele au căpătat o înfățișare de parcă nici n-ar fi fost vizitate de un asemenea oaspete nepoftit, ne-am gîndit că — măcar pentru o viitoare istorie a întreprinderii, ale cărei pagini să slujească educației tinerelor generații — n-ar strica să avem o evidență a celor care au rămas pînă în ultima clipă pe poziții, străduindu-se să pună la adăpost tot ce se putea feri din calea vrăjmașului năprazonic și perfid. Ei bine, ne-a fost absolut imposibil să reconstituim din mărturiile oamenilor o asemenea „evidență a eroismului". Fiecare căuta să ne demonstreze că, de fapt, tovarășul lui de muncă a fost adevăratul erou al respectivei acțiuni salvatoare, iar unii pur și simplu răspundeau la întrebările noastre cu o înălțare din umeri, de parcă ar fi fost vorba nu de fapte neobișnuite, ci de lucrurile cele mai firești din lume.

„Nemulțumirea" directorului din Mediaș mi-a dezvăluit cu acuitatea profundelor revelații încă una dintre dimensiunile fenomenului moral la care am fost cu toții martori și participanți: anonimatul. Anonimatul ridicat la rangul de înaltă virtute etică, definitorie pentru adînca modestie a zecilor de mii de oameni care, săvîrșind fapte de supremă dăruire, pînă la sacrificiul de sine, aveau conștiința că nu-și fac decît datoria.

Stînd de vorbă cu responsabilii unor centre de primire a obiectelor pentru sinistrați, ca și cu unii directori de filiale C.E.C., am fost frapat de insistența cu care mulți dintre ei subliniau faptul că numeroși donatori au ținut să nu-și dea numele. O bătrînă care adusese un colet plin de haine aproape nepurtate a răspuns astfel solicitării de a-și destăinui identitatea : „N-are nici o importanță cine le-a dăruit. Important e că vor fi de folos unor oameni în nevoie". La anonimatul sublim al eroismului merită adăugat anonimatul nu mai puțin înălțător al dovezilor de solidaritate umană.

Există momente ce definesc fulgerător climatul moral al unei colectivități. Un asemenea moment este cel pe care tuturor ne-a fost dat să-l trăim în această primăvară a încercărilor. Iar personajul ce s-a impus conștiinței colective este Marele Erou Anonim.

Victor BÎRLĂDEANU

Două debutante la Festival: Branimira Antonova (Bulgaria), interpretă a filmului „Mărturia" și Maria Rotaru (România), interpretă a filmului „Canarul și viscolul", împreună cu regizorul Mihai Iacob

Foto: Ion POPOVICI

MAMAIA ÎN SĂPTĂMÎNA FESTIVALULUI FILMULUI BALCANIC

Festivalul filmului balcanic de la Mamaia nu a dat premii cineaștilor. Le-a oferit o floare. O floare de pelicură, răsărită la țărmul mării în prag de solstițiu, floare ale cărei petale erau drapelele țărilor balcanice. Și încă ceva. Imboldul cuprins în deviza: „Prin film, spre umanism, înțelegere și prietenie în Balcani!". Am văzut festivaluri de toate felurile: cu vedete care nu se arată decît cinci minute pe zi, cu filme atît de multe încît nu aveai timp nici măcar să le citești genericul, cu recepții zgomotoase și obositoare... Aici însă, în imediata vecinătate a valurilor mării a căror bătaie ritmică te cheamă să meditezi la ce poate fi durabil și la ce este trecător, cineaștii și-au reamintit că încă din vremea veche, Pontul Euxin înseamnă țărm primitor, prielnic apropierii.

Balcaniada cinematografică a prezentat atît la Teatrul de vară din Mamaia cît și în sala „Republica" din Constanța pelicule de toate genurile și mărimile. Nu a fost însă un festival în care specialiștii aplaudă iar publicul nu înțelege nimic. Dimpotrivă, publicul a dat tonul aplauzelor, fie că a fost o dramă psihologică, fie că ecranul a făcut loc unui film cu mult soare, cu fete frumoase și melodii de vacanță.

Facem întotdeauna impresie dacă putem scrie: „tradiționalul festival". Acesta de acum își croiește tradiția. Primul a fost la Varna, în 1965; al doilea Mamaia — 1970. Un festival tînăr cu vedete pe măsura lui.

— Cîți ani ai?

Branimira Antonova, puțin intimidată, răspunse cu voce scăzută:

— Am 17 ani. Sînt elevă în clasa a XI-a, la o școală de balet. Cînd am fost aleasă pentru „Mărturia" (pe ecranul festivalului) aveam 15 ani.

Vedetă precoce, joacă rolul unei studente, apoi a mai apărut în două filme. Acum își dorește... să joace în filme pe care le va regiza ea însăși. Să nu ne mire: valoarea nu se măsoară cu numărul anilor.

Girul unui premiu serios constituie o recomandare. Frumoasa vedetă turcă Lale Belkis este deținătoarea premiului de interpretare feminină la Festivalul de la Anatolia. Este un talent multilateral așa cum au născut nu o dată meleagurile balcanice. Joacă film, teatru, cîntă. Îmi fredonează „Perinița". În vreme ce ziariștii o caută pentru interviuri, ea aleargă prin magazinele de discuri să-și adune un repertoriu folcloric românesc: „vreau să interpretez acasă melodiile atît de frumoase pe care le aveți și le-am îndrăgit la noi, în Turcia".

Despre Grecia ne vorbesc pe ecranul festivalului pelicule documentare. Viața oamenilor nu este întotdeauna ușoară dar în cîntecele și dansurile lor, în veșmintele pitorești trăiesc secole de cultură și talent. A șaptea artă le redă, dar le și fructifică. Astăzi, nume ca: Irene Papas, Melina Mercouri, Kakoyanis strălucesc pe firmamentele artei universale a ecranului.' „Dar, — ne spune Elefteria Danou, critic de film din Atena — cinematografia noastră nu trebuie redusă doar la aceste nume. Avem în Grecia o nouă generație de regizori și artiști. Tocmai de aceea ne aflăm aici, să contribuim la cunoașterea lor". Două lung-metraje artistice îi confirmă spusele.

Limbile festivalului sînt limbile țărilor participante. Vecinătatea și legăturile care ne apropie duc însă la plăcute surprize: regizorul iugoslav Liubișa Ghiorghievici vorbește puțin românește. Tocmai îl caută la telefon pe Iurie Darie, interpretul unui rol principal din ultimul său film „Prețul orașului", o dramă în timpul rezistenței antifasciste. „Îl veți avea pe ecranele dv. foarte curînd. Iurie Darie joacă excelent".

Îl întreb în ce anume vede reușita acestui festival fără palmares și fără trofee. „Să facem schimburi de filme, de opinii, despre filme dar și să pregătim cu forțe comune alte filme. Am propus casei „București" un scenariu, dacă reușim o coproducție — iată realizări dintre atîtea posibile".

Și noi, gazdele? Două filme: „Castelul condamnaților" și o premieră, „Canarul și viscolul" de Manole Marcus, plus opt scurt-metraje. Pe scena festivalului urcă o debutantă: Maria Rotaru, cunoscută pînă acum numai spectatorilor teatrului din Ploiești și... colegilor de generație cu care a absolvit institutul. Pentru ea, totul începe cu „primul film, primul festival, primul interviu înregistrat pentru televiziune..."

Primul portret îl aflăm în buletinul zilnic al festivalului: „Natura a înzestrat-o cu o frumusețe discretă, cu acel tip de frumusețe care este mai mult reflexul unei lumini interioare, decît îmbinarea perfectă dar rece a liniilor și volumelor". Autorul nu semnează. O fi oare un critic pe care ambianța de sinceră afecțiune reciprocă, emanată în zilele și nopțile festivalului, l-a îndemnat să-și lase carapacea în nisipul mării și să așterne pe hîrtie ceva din inimă?

Eugen ATANASIU

Corespondență specială

Cadru din filmul „Fete în soare" — o producție a studiourilor din Grecia

Aprecieri elogioase la adresa artiștilor români de operă

— Convorbire cu Octav Enigărescu, directorul Operei Române, despre turneul efectuat în R. F. a Germaniei și Belgia —

Ansamblul Operei Române reintorcîndu-se din turneul întreprins în R. F. a Germaniei și Belgia, l-am rugat pe maestrul OCTAV ENIGĂRESCU să relateze cititorilor noștri cîteva impresii.

— Prezența colectivului primei noastre scene lirice la Festivalul Internațional de la Wiesbaden, care întrunește în fiecare an, în luna mai, ansambluri de cea mai bună calitate din lumea întreagă, precum și reprezentarea unor spectacole pretențioase pe scenele din Stuttgart și Liège, au însemnat pentru noi un greu examen, dar în același timp și o victorie. Spun acest lucru, deoarece lăsînd deoparte primirea extraordinar de călduroasă pe care ne-a făcut-o publicul, un public deosebit de exigent și inițiat, în cronicile apărute în ziare se subliniază, în diferite formulări, constatarea că astăzi Opera Română se numără printre cele mai bune ansambluri lirice din lume.

Titlurile diverselor cronici apărute ne demonstrează din plin că posedăm un rezervor de voci inepuizabil, că școala românească de canto se află la mare înălțime: *„O vizită a belcanto-ului"*, *„Cîntăreți și muzicieni grandioși din România"*, *„Trubadurul" sub zodia Elenei Cernei"*, *„Opera din București ne-a prezentat un prestigios „Don Carlos"*, *„Un zguduitor „Trubadur" prezentat de Teatrul din București"*, și altele, — aprecieri pe care și le-ar dori oricare din cele mai renumite scene lirice internaționale! Și, într-adevăr, mi se umplea inima de bucurie și de mîndrie patriotică, cînd seară de seară, soliștii noștri Ludovic Spiess, Elena Cernei, Zenaida Pally, Nicolae Herlea, Cornel Stavru, Ion Buzea, David Ohanesian, Dan Iordăchescu, Marina Krilovici, Magda Ianculescu, Teodora Lucaciu, Maria Slătinaru, Vasile Martinoiu, Elena Dima, Viorel Ban, Eugenia Moldoveanu smulgeau o furtună de aplauze și nenumărate strigăte de „Bravo", care, după spusele unui cronicar, ajungeau să acopere însăși aplauzele.

— Despre cor și orchestră ce aprecieri s-au făcut?

— Este adevărat că marele merit în acest turneu a revenit soliștilor, dar trebuie scos în evidență și marele succes pe care l-a înregistrat ansamblul de cor, pregătit de Stelian Olariu. Toate cronicile concordă în aprecierile lor privind corul Operei Române, pe care îl consideră un instrument de o valoare excepțională, într-un articol închinat operei „Oedip", menționîndu-se chiar că fiecare membru al acestui valoros colectiv ar putea străluci pe scenă ca solist. Și orchestra, sub conducerea dirijorilor Anatol Kisadji, Cornel Trăilescu și Constantin Petrovici, a cucerit elogii, menționîndu-se în mod special calitatea compartimentului de corzi.

— După cîte sîntem informați, ansamblul Operei Române se pregătește asiduu pentru alte două turnee.

— Ecourile elogioase stîrnite în lumea muzicală a R.F. a Germaniei și Belgiei de acest prim contact cu prima scenă lirică a țării noastre ne obligă însă. Sîntem convinși că după un asemenea succes, viitoarele noastre apariții pe diversele scene de peste hotare nu au voie să fie mai prejos. Din această cauză, abia reîntorși acasă, am început pregătiri asidue în vederea celor două turnee estivale: acela al ansamblului nostru de balet în Italia, din luna iulie, în care „Lacul lebedelor", „Giselle" și „O seară vieneză" vor vedea luminile rampei la Milano, Torino, Pisa și Lecce, precum și pentru participarea ansamblului nostru de operă și balet la marele Festival Atenian, din luna august, unde, după succesul din 1966, am fost invitați, din nou. De data aceasta, vom prezenta două spectacole cu opera „Carmen", baletul „Romeo și Julieta" de Prokofiev și „O seară de balet", compusă din cele două rapsodii de George Enescu, „Chopiniana" și „Valsuri" de Johann Strauss.

Simion SAVEANU

Clepsidra

Interferențe

de Constantin VIȘAN

Ravenna. Din tăcerea copleșitoare a mausoleului în care se află osemintele lui Dante am intrat în vibranta lumină a mozaicurilor. Mozaicurile de la San Vitale, de la Gala Placidia. Chipurile nemurite în albastrul și verdele, în auriul acestor mozaicuri îmi amintesc de călugării de la Tismana, de icoanele pe sticlă din Făgăraș.

San Marco și Palatul Dogilor, neliniștea lagunei venețiene îmi evocaseră cu o zi înainte pe Eminescu. Ravenna, patria mozaicurilor, îmi învie acum în amintire priveliști de la Neamț și de la Cozia. Văd călugări răsfoind minee și ceasloave, înghinînd în pa-vu-ga-di-che-zo-ni-pa melodii străvechi. Îmi nălucesc pe dinaintea ochilor minții profiluri de voievozi, Neagoe și Mircea Basarab. Prin mozaicurile ei, Ravenna e mai aproape de arta bizantină. Viața spirituală din Evul Mediu românesc, filozofia, pictura, arhitectura noastră s-au adăpat de la strălucirea Bizanțului. Poate de aceea mă simt atît de acasă, aici, sub soarele generos al Ravennei, aici, lîngă faima lui Teodoric și a lui Dante Alighieri.

Privesc siluetele prelungi, încremenite în mozaicuri. Aceste figuri stilizate i-ar fi plăcut grozav lui Brâncuși. Ele sînt eliberate de carnație. Sînt numai siluete, numai esență. Mușchiul, bifteculul au fost alungite. A rămas numai spiritualitatea. Așa desenează copiii corpurile omenești. Poate și de aceea mozaicurile din Biserica Sf. Appolinaire, aflată la marginea Ravennei, lîngă murmurul Adriaticii, seamănă foarte mult cu niște desene de copii. Sau mai degrabă cu harnicii olteni, zugrăviți pe fresca bisericii din Slătioara Hurezului. Sînt de o mare originalitate figurile omenești din mozaicurile Ravennei. Dar mi-au plăcut mai mult peisajele pe care le-au închipuit din mii și mii de dreptunghiuri minuscule meșterii anonimi crescuți la școala Bizanțului. Peisajele mozaicurilor din Ravenna, această străveche reședință împărătească, în aparență naivă, sînt de un rafinament tulburător.

Din tainele arhivelor

GEORGE TOPÎRCEANU — INSPECTOR TEATRAL

August 1931. În calitate de inspector teatral pentru Moldova, George Topîrceanu raporta Direcției generale a Teatrelor din Ministerul Instrucțiunii, Cultelor și Artelor:

„În orașul Iași, care e cel mai important oraș al regiunii Moldova din punct de vedere al activității teatrale, am exercitat, în urma ordinului amintit mai sus, un vigilent control asupra spectacolelor teatrale de sezon. La cinematograful „Trianon", V. Maximilian, însoțit de o mică trupă compusă din trei persoane, a jucat o serie de schetsch-uri muzicale. Spectacolele au fost selecte și cît se poate de decente".

Inspectorul teatral punea în treaba aceasta multă pasiune: **„Pentru controlul spectacolelor de vară din orașele principale ale acestei regiuni** — relatează un alt raport — **mă voi deplasa pe propria mea cheltuială — căci n-am carnet de călătorie gratuită pe calea ferată — și voi reveni la vreme".**

Era și foarte conștiincios: lua măsuri categorice împotriva spectacolelor ambulatorii de slabă factură artistică și morală: **„...În caz contrar, nu numai actorul sau trupa, dar și stăpînul localului să fie răspunzător de calitatea producțiilor jucate... pînă la interzicerea definitivă de a mai angaja trupe de artiști pentru localul respectiv".**

Autorul „Migdalelor amare" avea și o rugăminte: **„Cu acest prilej, vă rog să binevoiți a dispune să mi se achite salariul pe luna trecută (iulie), stabilind și pentru viitor modalitatea plății, prin Administrația financiară Iași".** Era în august 1931...

Marin MOCANU

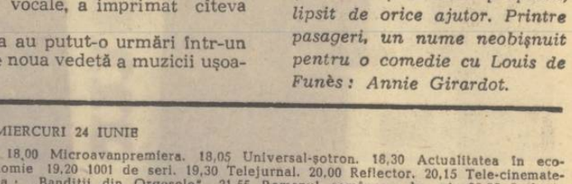

„MAGAZIN" • MICA BIBLIOTECĂ „MAGAZIN"

așa, din generație în generație, prețioasă și inevitabilă, misterioasă, liniștită și bizară.

Și apoi, a murit. A căzut la pat în casa aceea plină de umbre și de praf, fără nici un alt ajutor decît negrul acela bicisnic, care nu vorbea cu nimeni, niciodată; poate nici cu dînsa; poate că glasul i se ruginise de atîta tăcere.

A murit într-o încăpere de la parter, într-un pat de nuc masiv, împodobit cu perdele; sub capul cărunt cu o pernă îngălbenită și mucegăită de vreme și de lipsă de soare.

Negrul le-a primit pe doamne, la ușă și le-a lăsat să intre; cu glasurile lor șoptite; cu privirile lor furișate și iuți; apoi a dispărut. A trecut prin toată casa, a ieșit prin ușa din spate și nimeni nu l-a mai văzut vreodată.

Cele două verișoare au venit și ele în graba mare. A doua zi au îngropat-o. Tot orașul a venit s-o vadă pe Miss Emily așezată pe catafalc, împodobită cu o mulțime de flori. Portretul ei, cu privirea pierdută, visătoare, îl puseseră pe perete, deasupra capului ei; doamnele șușoteau, macabre umbre negre, prin casă și prin curte. Domni, foarte bătrîni, — unii în uniformele bine periate de ostași confederați — vorbeau despre Miss Emily ca despre o contemporană de-a lor: închipuindu-și că au dansat cu dînsa sau că au curtat-o chiar; confundînd timpul și scurgerea lui matematică, așa cum fac de obicei bătrînii, pentru ei trecutul nu este un drum care se pierde în depărtări încețoșate, ci o întindere vastă ca o preerie, peste care iarna nu se va abate niciodată.

Știam cu toții că la etajul întîi există o cameră care n-a mai fost deschisă de mai bine de patruzeci de ani și a cărui ușă trebuia să fie forțată. Am așteptat însă să fie îngropată cum se cuvenea Miss Emily.

Sub forța izbiturii, cînd am forțat ușa, camera păru să se umple de un fel de praf foarte dens. Se părea că un văl subțire, ca un giulgiu mortuar, cu miros pătrunzător, se așternuse peste tot ceea ce se afla acolo, în camera aceea mobilată și împodobită ca pentru o nuntă: pe perdele de damasc de un roz fanat, pe abajururile roze ale lămpilor, pe oglindă, pe obiectele gingașe și fine de cristal, pe piesele trusei de toaletă, cu argintul lor patinat, atît de patinat încît pînă și monograma lor părea întunecată, înnegrită. Aruncat neglijent, printre ele, era și-un guler, și-o cravată, care fuseseră parcă dezbrăcate chiar atunci. Cînd le-am ridicat, lăsară în praful de pe măsuța de toaletă un semicerc șters. Hainele erau împăturite și așezate frumos pe spătarul unui scaun, sub care zăceau aliniați corect, pantofii, cu ciorapii într-înșii.

Iar bărbatul ... era culcat pe pat.

Am stat multă vreme împietriți, uitîndu-ne la grimasa lui adîncă, descărnată. Se vedea că, o vreme, corpul zăcuse într-o atitudine ca de îmbrățișare; însă „marele somn" care urmase dragostei, „marele somn" care a reușit să întipărească pe veci acea grimasă, a dragostei, îl înșelase. Ceea ce mai rămăsese dintr-însul, sub cămașa de noapte, făcea parte integrantă cu așternutul patului în care era culcat; atît peste el cît și peste perna de lîngă dînsul se așternuse stratul acela dens, pătrunzător și implacabil...

Am observat urma unui cap, pe perna de alături. Unul dintre noi s-a aplecat și a luat cu grijă ceva de pe dînsa: aplecîndu-ne, în vreme ce praful cu miros înțepător și uscat ne umplea nările, am putut vedea că era un fir de păr, lung, un fir de păr de un cenușiu întunecat, de culoarea fierului...

Traducere de Ileana VASILESCU-SOMEȘAN

Desen de Dorin DIMITRIU

O plimbare de agrement pe bicicletă? Nu: un film de cineastul francez Claude Sautet intitulat „Lucrurile vieții", ai cărui protagoniști sînt Romy Schneider și Michel Piccoli, alături de care o întîlnim în distribuție și pe cunoscuta actriță italiană Lea Massari. Acțiunea, are însă în vedere nu o bicicletă ci... un accident de circulație în urma căruia eroul — amator de plimbări în mare viteză cu automobilul — este determinat să reflecteze asupra acelor lucruri obișnuite, cotidiene care fac viața noastră și cărora nu le dăm atenția cuvenită atunci cînd le trăim, cînd sîntem sănătoși.

Yul Brynner cu ochelari? Nicidecum. Bourvil, în noua sa postură de medic veterinar din comedia „Etalonul" de Jean Fierre Mocky. În acest film, cunoscutul comic francez caută mai întîi să obțină o protecție socială pentru animalele domestice dar apoi se consacră, cu energie sporită, pentru a alina necazurile femeilor ale căror soți nu sînt îndeajuns de atenți cu ele. Ca în orice comedie de situații, conflictul are o dezvoltare fabuloasă, atrăgînd și poliția în alertă. Partenerul său principal este un alt reputat comic francez: Francis Blanche.

ECOURI

ACTORUL italian Enrico Maria Salerno va debuta ca regizor cu filmul „Venețianul anonim". Va fi o peliculă în care, paralel cu o tulburătoare poveste de dragoste, se va aminti de situația acestui frumos oraș, amenințat de ape. În rolurile principale Florinda Bolkan și Tony Musante.

●

CUNOSCUTUL film documentar realizat de Francois Reichenbach despre viața lui Arthur Rubinstein, care a primit premiul Oscar, a fost din nou premiat, atribuindu-se premiul Emmy al Academiei de televiziune din S.U.A.

●

SOPHIA LOREN și soțul ei producătorul Carlo Ponti, au fost invitați și au fost prezenți la Moscova la premiera coproducției italo-sovietice „Floarea soarelui". După cum se știe, este vorba de un film antimilitarist, uman, povestea unui soldat italian (Marcello Mastroiani) pe frontul de est. Pe generic mai figurează și actrița Ludmila Savelieva. În cadrul unui interviu acordat presei sovietice, Sophia Loren a declarat că ar dori să realizeze rolurile principale în Anna Karenina și Mutter Courage.

OPERA LUI SERGHEI PROKOFIEV „Drogostea celor trei portocale" va fi transpusă pe ecran de către regizorul sovietic Victor Titov.

●

DUPĂ „BLESTEMAȚII", ce a cunoscut o foarte divers contradictorie primire din partea publicului și criticii, Luchino Visconti turnează „Moartea la Veneția" după Thomas Mann cu Dirk Borgade în rolul principal.

●

REGIZORUL francez Francois Villiers a turnat primele secvențe ale filmului „Mărul și mugurele său" al cărui scenariu a fost scris de Jean Pierre Aumont. Tot el este și interpretul principal (un soț divorțat, care renunță la toate pentru fericirea fetiței sale). Principalul rol feminin îl deține Sophie Desmartes.

●

CULORILE sînt în ofensivă, ecranul lat în defensivă — demonstrează o statistică întocmită pe baza producției franceze de filme din anul precedent: din 154 de filme, 148 în culori (în 1968 doar 111), 15 pe ecran lat (în 1966, 74). Grăitor!

●

LUCHINO VISCONTI a făcut cunoscut presei proiectul viitorului său film și al distribuției respective. Filmul „În căutarea timpului pierdut" își propune să unească pe același generic pe Annie Girardot, Brigitte Bardot și Laurence Olivier.

●

ÎN ORAȘUL Bogota (Columbia) s-au filmat primele secvențe ale filmului „Căderea patronului". În regia lui Dino de Laurentis, filmul va prezenta o luptă între două grupuri de „duri" pentru acapararea unor pieți de desfacere. În rolul principal Alain Delon.

Romina Power, una din fiicele mult regretatului actor Tyrone Power, deși are numai 18 ani, a figurat pe genericul unor filme și, dovedind calități vocale, a imprimat cîteva discuri.

Recent, telespectatorii din Italia au putut-o urmări într-un spectacol al televiziunii, alături de noua vedetă a muzicii ușoare, Massimo Ranieri.

ULTIMUL film al regizorului vestgerman Rolf Thiele se intitulează „Palma". Interpreta principală feminină, Gila von Weiterhausen, este o studentă. În alte roluri: Nadja Tiller, Curd Jurgens și Alexandra Stewart.

●

ÎNTR-UN INTERVIU acordat presei italiene, regizorul Dino de Laurentis, a anunțat că renunță la activitatea sa artistică și că pe viitor se va dedica electronicii, un domeniu pentru care are și o pregătire corespunzătoare.

●

REGIZORUL Serge Korber l-a convins pe Louis de Funès să accepte rolul principal în viitorul său film intitulat „Suspendat pe un arbore". Va fi povestea tragico-comică a unui bogătaș care, după ce ia cîțiva pasageri specializați în autostop în mașina sa, are un accident și rămîne timp de cinci zile suspendat pe un copac, deasupra unei prăpastii, lipsit de orice ajutor. Printre pasageri, un nume neobișnuit pentru o comedie cu Louis de Funès: Annie Girardot.

SĂPTĂMÎNA LA TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 21 IUNIE

PROGRAMUL 1. 8,30 Microavanpremieră. 9,00 Din viața satului. 10,00 Simfonia a V-a de P. I. Ceaikovski în interpretarea Filarmonicii din Leningrad. Dirijor Ev. Mravinski. 11,00 Televacanță. 12,00 De strajă patriei. 12,30 Căminul. 13,15 Emisiune în limba maghiară. 17,00 Microavanpremieră. 17,05 Buletin de știri. 17,10 „Hai să-ntindem hora mare". 17,40 Cravatele purpurii. 18,35 Magazin duminical. 19,30 Telejurnal. 19,50 Finala celei de-a IX-a ediții a Campionatului Mondial de Fotbal. 21,45 Variantă la o doină. 22,05 Electronii în lumina reflectoarelor. 22,35 Telesport. 22,50 Telejurnal.

PROGRAMUL 2. 19,50 Finala celei de-a IX-a ediții a Campionatului Mondial de Fotbal. 21,45 Carnet plastic. 22,00 „Casa Buddenbrook".

LUNI 22 IUNIE

18,00 Microavanpremiera. 18,05 De ce urmez seralul? 18,35 Panoramic științific. 19.00 Actualitatea în economie. 19.20 1001 de seri. 19,30 Telejurnal. 19.50 Agenda politică 20,00 „Casa Buddenbrook" (IV). 20,45 Între metronom și cronometru. 21.45 Duete folclorice. 22,05 Rampa 22,45 Telejurnal.

MARȚI 23 IUNIE

18,00 Microavanpremiera. 18,05 Ex-Terra '70'. 18,25 Sub semnul profesiunii. 18,45 Studioul artistului amator. 19,20 1001 de seri. 19,30 Telejurnal. 20,00 Reflector. 20,15 „Mizantropul" de Molière. 22,10 Polivalențe muzical-coregrafice. 22,35 Cronica literară, 22,50 Telejurnal.

MIERCURI 24 IUNIE

18,00 Microavanpremiera. 18,05 Universal-șotron. 18,30 Actualitatea în economie 19,20 1001 de seri. 19,30 Telejurnal. 20,00 Reflector. 20,15 Tele-cinemateca: „Banditii din Orgosolo". 21,55 Romanul românesc de azi. 22,25 Ludovic Spiess. 22 45 Telejurnal.

JOI 25 IUNIE

PROGRAMUL 1. 17,00 Microavanpremiera. 17.05 Buletin de știri. 17,10 Emisiune în limba maghiară. 17,40 Film serial: Trei prieteni. 18,05 Mult e dulce și frumoasă. 18,30 Actualitatea în economie. 18,50 Pe valea Rînului. Legende și realități. 19,20 1001 de seri. 19,30 Telejurnal. 20,00 Călătorie în lumea desenului animat 20,30 Teatru scurt: „Omul destinului" de B. Shaw. 21,15 Cadran internațional. 21,45 Jocul șaibelor. 22,00 Poșta TV. 22,15 Arte frumoase. 22,45 Telejurnal.

PROGRAMUL 2. Seară cehoslovacă. 22,00 Emisiune literară. 22.20 „Rocambole" (IV).

VINERI 26 IUNIE

17.00 Microavanpremiera. 17.05 Buletin de știri. 17,10 Telescoală. 18,00 Meteorecomandări pentru excursioniști. 18.20 Teleglob: Congo—Kinshasa. 18.45 La volan. 19.00 Reflector. 19.20 1001 de seri. 19.30 Telejurnal 20,00 Filmul Frații Karamazov — seria a II-a. 21,10 Mai aveți o întrebare? Ce este nou în tratamentul cancerului? 22,10 În direct de la Viena. Concert Beethoven. 23.00 Telejurnal.

SÎMBĂTĂ 27 IUNIE

PROGRAMUL 1. 17,00 Microavanpremiera. 17,05 Buletin de știri. 17,10 Emisiune în limba germană. 18.15 Bună seara, fete! Bună seara băieți! 19,20 1001 de seri 19,30 Telejurnal. 20,00 Tele-enciclopedia 21,00 Fapt divers. 21,15 „Rocambole" (VIII). 21,55 Parada vedetelor: Mina. 22,45 Of, inimioară! 22.55 Telejurnal. Sport.

PROGRAMUL 2. 20,00 „Poesis". Zaharia Stancu. 20,15 Cîntece și jocuri populare. 20,45 „Spărgătorul" — film de scurt metraj. 21,25 Seara melomanului. 22,05 Film serial „La fiecare km" (II).

MEDICUL vă sfătuiește

SĂ NE FERIM DE INSOLAȚIE

Ne pregătim de vacanță ! Să nu uităm cîteva sfaturi referitoare la utilizarea corectă a băilor de soare pentru a evita o serie de neplăceri, unele deosebit de periculoase pentru organismul nostru.

Nu vom reaminti ce rol important au razele solare pentru sănătatea noastră. Sînt aspecte binecunoscute în general. Ne vom referi la pericolele pe care le prezintă expunerea iraționalâ a corpului la acțiunea razelor solare. Înainte de a ne abandona farmecelor căldurii radiante, să nu uităm că intensitatea radiațiilor este maximă între orele 10 și 14. De asemenea să nu uităm că iradierile cele mai intense se produc pe suprafața apei. Apa reflectă 100 la sută radiațiile solare, pe cînd nisipul numai 17 la sută. Mulți își închipuie că stînd în barca sau pe o plută sau saltea pneumatică sau chiar parțial în apă, sînt feriți de iradiere. Este o părere greșită. Cele mai grave insolații se produc în asemenea condiții sau în urma expunerii prelungite, menținînd mult timp aceeași poziție sau adormind pe nisip.

În mod normal atunci cînd temperatura atmosferei depășește temperatura corpului omenesc, organismul se apără cu ajutorul sistemului său de termoreglare prin vasodilatație și hipersudorație. Dacă atmosfera este umedă și evaporarea transpirației nu se realizează bine, temperatura corpului urcă, apar dificultăți în respirație, însoțite de senzația de oboseală, fața congestionată pînă spre violaceu, acoperită de transpirații, amețeli, dureri abdominale și vărsături. Asemenea tulburări datorate căldurii pot fi ușor îndepărtate dacă vom așeza bolnavul la umbră într-un loc bine aerisit, îl vom dezbrăca și îi vom da băuturi reci, dar nu de la gheață. Temperatura o vom scădea cu ajutorul unor șervete sau cerceafuri umede, așezate direct pe piele. Dacă acestor semne de alarmă nu li se acordă importanța cuvenită, starea bolnavului se poate agrava : temperatura urcă peste 40 grade, fața devine lividă, pielea uscată, transpirația dispare, apare senzația de sete, pulsul se accelerează, tensiunea arterială scade, apar dureri de cap violente și modificări ale stării de conștiință, convulsii, comă. O asemenea situație necesită intervenția urgentă a medicului.

În urma expunerii excesive la radiațiile solare a capului și a cefei, neprotejate de pălării, se poate instala adevărata insolație : bolnavul pierde cunoștința, cade, are musculatura cefei și a maxilarelor contractată și se pot instala convulsii. Pînă la sosirea medicului, bolnavul va fi transportat la umbră și se vor aplica comprese reci pe corp și pe cap. Dacă bolnavul devine conștient, i se dă să bea. Medicația i se va administra de către medic.

În rîndurile de mai sus am discutat despre reacțiile omului sănătos. Pericolul insolației este mult crescut la bolnavi, copii, bătrîni.

Reacțiile sugarilor și ale copiilor mici diferă mult de reactivitatea adulților. Dozarea băilor de soare va fi riguros respectată și cu multă atenție se va urmări comportarea lor.

Bătrînii suportă greu băile de soare și căldura. Razele ultraviolete și infraroșii pot agrava o stare de boală preexistentă mai ales în cazul bătrînilor. Băile de soare sînt contraindicate bolnavilor care prezintă leziuni vasculare cerebrale și hipertensivilor. Același pericol îl prezintă și pentru bolnavii de epilepsie și celor care au suferit traumatisme craniene. Tumorile de orice natură reprezintă o contraindicație. Varicele la membrele inferioare se pot agrava în urma iradierii. Soarele poate provoca reactivarea leziunilor pulmonare ale celor care au suferit de tuberculoză. În cazul lor și de asemenea în situația copiilor și adolescenților care prezintă un viraj tuberculinic se va cere avizul medicului înainte de a pleca la mare. La fel vor proceda și bolnavii cronici cu suferințe ale cordului, rinichilor, ficatului. Unele manifestări alergice, în special cele de la nivelul tegumentelor, pot fi reactivate după iradiere solară.

După ce am examinat efectele negative ale supradozării radiațiilor solare asupra stării generale și a sistemului nervos în special, ne rămîne să amintim și despre suferința tegumentelor, lucru pe care ne propunem să-l facem într-un număr viitor.

Dr. Ana MURGULEȚ

POȘTA MEDICALĂ

VASILE PETRESCU — Constanța. *Este necesar să vă examineze un medic neurolog și să vă faceți o radiografie a coloanei cervico-dorsale.*

DUMITRU N. — Cîmpina. *Vă recomandăm medicamentul Bergonal — o tabletă seara.*

D. VALERIA — Voluntari-București. *La vîrsta dv. tratamentul pentru a stimula creșterea staturală nu mai poate fi indicat. Dacă în prezent suferiți de o hipotiroidie — o poate preciza numai medicul endocrinolog. În ceea ce privește acneea dv., vă recomandăm soluția „Juvenal", aplicată de două ori pe zi, după ce vă spălați pe față și pe spate cu un săpun special pentru copii. Băile de soare acționează binefăcător datorită razelor ultraviolete. Vă recomandăm alimentație fără excitante, reducînd făinoasele, dulciurile în favoarea crudităților (zarzavaturi și fructe). Constipația va fi combătută.*

M. CONSTANTIN — Podul Iloaiei, jud. Iași. *Pentru crizele pe care le prezentați în cursul nopții este necesar un examen electro-encefalografic și ulterior medicul neurolog va stabili tratamentul necesar.*

GHERASIM ION — Pitești. *Ochelarii se folosesc numai cu avizul medicului oftalmolog. Nu se poartă periodic cu pauze instituite după imaginația noastră. Medicul va indica și intervalul după care este necesar un nou control al acuității vizuale.*

A. I. — Maramureș. *După descrierea dv. credem că este o artroză post-traumatică. Pentru a exclude posibilitatea unei infecții bacilare cronice sînt necesare investigații de laborator. Vă sfătuim să aveți încredere în competența specialiștilor clinicii de ortopedie din Cluj și să le urmați indicațiile.*

S. R. S. — Sibiu. *Vă mulțumim pentru încrederea acordată. Credem că exagerați afirmînd : „viitorul meu depinde de răspunsul dv.". Depinde mult mai mult de voința dv. de a vă calma și de a vă decide să consultați un medic. Am mai răspuns că asemenea probleme nu se pot rezolva fără o consultație. De patru ani nu ați reușit să vă adresați unui medic și ne implorați cu atîta disperare. Vă recomandăm medicamentul Napoton și insistăm să consultați medicii endocrinolog și neuropsihiatru.*

OCNA C. — Suceava. *În urma unei nașteri ciclul menstrual uneori nu se restabilește cu aceeași regularitate ca și pînă atunci. În cazul dv. este obligator să vă examineze medicul ginecolog și vă recomandăm și un examen colposcopic.*

R. EUGEN — Bacău. *Vă mulțumim pentru aprecieri. În cazul unei acnei rebele la tratamentele uzuale vă sfătuim să vă adresați Centrului dermato-venerian al Ministerului Sănătății. (Spitalul Colentina — București).*

B. NELU — Cluj. *Am mai răspuns că probleme de andrologie se pot rezolva numai după un examen minuțios făcut de medicii endocrinolog și neuropsihiatru. În cazul dv. dacă ați fost internat în clinica de psihiatrie și după prima serie de tratament nu ați constatat nici o ameliorare, vă recomandăm să vă revadă același medic și pe lîngă chimioterapie să încerce să vă aplice și psihoterapie.*

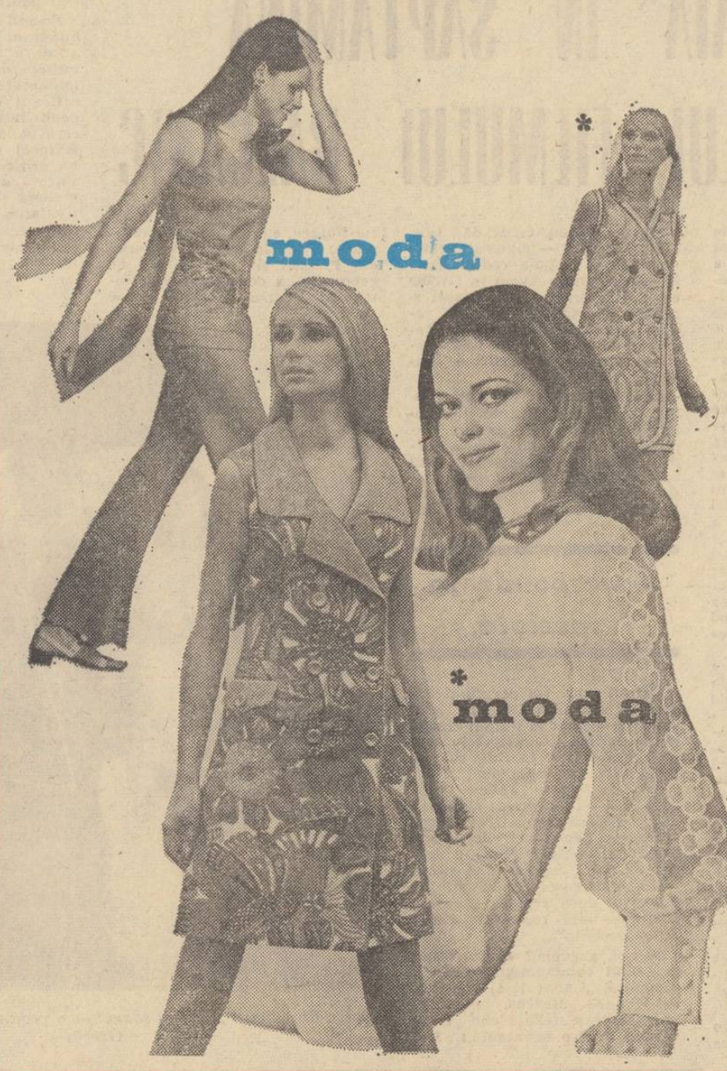

LA MARE

DIMINEAȚA putem purta rochii confecționate din material de prosop colorat, uni sau imprimat.

DUPĂ AMIAZĂ și SEARA vom purta un costum format din pantalon și jachetă din mătase, olandină, pichet sau dantelă groasă. Dintre cele două modele de sus, primul reprezintă o pijama din mătase cu pantalonul puțin evazat, cu o bluză lungă, fără mîneci, avînd un decolteu adînc și puțin rotunjit. Din talie se poate purta un cordon împletit din mătase sau garnitură din lanțuri. De asemenea, este potrivită și o eșarfă lungă, albă, purtată la gît.

Al doilea model de sus vă prezintă o rochie din material de prosop, croită parte peste parte și închisă la patru nasturi mari. O bantă albă lată de 2 cm. o bordează de jur împrejur, rotunjindu-se la partea de jos.

Cele două modele de jos înfățișează o rochie din material de prosop, închisă în față la două rînduri de nasturi, fără mîneci, cu revere mari și clape albe precum și un detaliu de mînecă din volan prinsă în manșetă lată, pe care se aplică sau se brodează flori. Mîneca aparține bluzei purtată la un costum alb, care poate fi și ea albă sau de o altă culoare asortată.

Doina LEVINȚA

Un sfat practic de sezon

Ca să redați prospețime unei salate ofilite, înmuiați-o cîteva minute în apă rece sărată.

Lucru de mînă
GEANTĂ TRICOTATĂ

Iată că tricotajele se impun tot mai mult în garderoba femeii moderne nu numai în ceea ce privește îmbrăcămintea ci și accesoriile. Remarcînd într-o zi pe umărul unei trecătoare această originală geantă tricotată — și știind că un lucru nou interesează întotdeauna pe talentatele tricoteze amatoare — ne-am asumat rolul de intermediari în descifrarea „enigmaticelor" ei procedee de confecționare.

Au fost folosite două sculе a cîte 100 g de macrame, pînză tare pentru căptușeală, carton, un fermoar. Părerea noastră este că se poate confecționa din oricare alt bumbac aflat în comerț, cu condiția să fie pus în mai multe fire și răsucit cu fusul pentru a rezulta un șnur tare și rezistent. La geanta din fotografie, firul de macramé a fost pus în patru și s-au folosit andrele nr. 5 pentru corpul genții, o croșetă nr. 1 pentru rest.

Partea tricotată este o bucată dreaptă, lucrată pe lat, cu un număr de cca 50 ochiuri. Modelul este următorul : trei rînduri cu două ochiuri pe față, două pe dos. **Rîndul 4** (pe fața lucrului) : după ochiul din margine (care se ia ca întotdeauna nelucrat) împungem andreaua între ochiurile 6 și 7, scoatem firul în fața ochiurilor de pe andrea (adică 2 pe față, 2 pe dos, 2 pe față) și-l lucrăm lejer ca pe un ochi nou. Apoi, apucăm acest ochi nou și-l trecem pe deasupra celor 6 ochiuri, astfel încît este absorbit și rezultă legătura atît de interesantă a modelului. Urmează două ochiuri pe dos și încă o legătură ș.a.m.d. Următoarele 3 rînduri se lucrează normal: două ochiuri pe față și două pe dos. Cînd trebuie să facem legătura următoare avem grijă ca ea să rezulte din unirea ultimelor ochiuri pe față din primul grup și primele două ochiuri pe față din grupul al doilea.

Marginea genții este lucrată rotund, cu croșeta, în picioruțe. La fel și fundul genții căruia i se dă o formă ovală scăzîndu-se la fiecare rînd. Banta care se pune pe umăr este dreaptă, tot lucrată cu croșeta.

Odată terminat, lucrul se calcă bine cu o cîrpă umedă, apoi i se montează căptușeala căreia i s-a adăugat un fermoar pe măsură. Sub căptușeală se pune carton croit după formă (adică pentru fund un oval, două dreptunghiuri pentru corpul genții). Un lănțișor cu ciucure, adăugat la cheița fermoarului, va adăuga un plus de cochetărie acestui accesoriu pentru sezonul cald.

S. VRÎNCEANU

Cu politețea de mînă

Ești cu trenul ? **Anunțați din timp ora exactă a venirii dv. Evitați orele incomode pentru gazde (miezul nopții sau ora 5 dimineața).**

Cadourile fac plăcere, **nu le uitați deci. În bagajele dv. puneți mici daruri pentru ai casei. Nu trebuie să fie costisitoare ci doar mărturia unui gînd și dorința de a face o bucurie.**

Tranzistorul — amic sau inamic ? **Ați vrea poate să ascultați vuetul valurilor sau cîntecul ciocîrliei și nu o muzică din cutie. Gazdele vor respecta liniștea dv. Dar dacă sînteți din cei care cînd se trezesc branșează aparatul de radio, gîndiți-vă că poate prietenii dv. preferă tihna și pacea livezii lor, murmurul apei și foșnetul frunzelor.**

Comunicări telefonice interurbane. **Dacă gazdele au telefon nu veți alerga evident la poștă. Cel mai bine însă e să telefonați cît mai puțin și mai scurt cu putința. Întrebați operatoarea costul convorbirii și lăsați discret lîngă aparat banii corespunzători.**

Ajutați nici prea mult, nici prea puțin. **Esențialul nu e să-ți pierzi timpul ajutînd, ci să nu te lași servit. Ce se așteaptă întotdeauna de la un invitat ? Să-și facă patul, să-și țină camera în ordine, să lase în urma sa baia absolut curată, să se servească singur cînd e sete. Ce se așteaptă uneori de la invitat ? Să ajute la pus masa, eventual la șters vasele, să facă mici cumpărături. E deajuns ca un invitat să fie disponibil să facă instinctiv un gest util la momentul nimerit.**

O seară de restaurant. **De ce nu ? Oaspeții își pot invita gazdele într-o seară să iasă împreună. Invitația nu trebuie să fie protocolară ; profitați de un moment cînd gospodina se simte ostenită, cînd a fost prea ocupată peste zi ca să mai aibă răbdare să pregătească o cină.**

Veniți cu copiii ? **Purtați-le singuri de grijă. Nu sperați că alții se vor ocupa bucuroși de ei. Aduceți-le cărți, jucării, îngrijiți-vă de distracțiile lor, căci cel mai mare dușman al liniștii celor mari e plictiseala copiilor.**

Totul vă este îngăduit... sau aproape. **În vacanță vă este permis tot ceea ce nu deranjează pe alții. V-ar place să pescuiți, să citiți, să tricotați, să culegeți flori, să vă plimbați. V-ar place să stați cîteva ore singuri. Lăsați și gazdelor această libertate. Nici o teamă : sînteți invitatul ideal.**

Ajunși acasă **nu uitați să le trimiteți cîteva rînduri de mulțumire în care să vă exprimați bucuria de a fi petrecut un concediu agreabil. O invitație în orașul dv. și asigurarea găzduirii lor le-ar face desigur plăcere.**

UN CONCEDIU LA PRIETENI

Plăcut să fii invitat să-ți petreci concediul în casa unor prieteni care locuiesc pe malul mării sau într-un liniștit sat de munte. Aerul proaspăt, bucuria unei grădini înflorite sau a plajei însorite, se completează fericit cu tovărășia unor oameni îndrăgiți. Dar plăcerea trebuie să fie de ambele părți.

GAZDELE. **Vor pregăti din timp camera în care își vor primi oaspeții. Ea trebuie să fie nu numai curată ci și veselă și primitoare. Un buchet de flori proaspete — dacă s-ar putea cele preferate de cei așteptați — vor emoționa în mod deosebit. În dulapul de haine vor fi umerașe libere, un raft va fi de asemenea eliberat pentru oaspeți. Noptiera va avea sertarul gol și curat. Lampa va funcționa normal. O scrumieră se va afla la îndemînă. Baia sau lavoarul vor fi impecabile și invitații vor trebui să aibă o etajeră sau un colț din ea unde să-și aranjeze obiectele de toaletă și un cui în care să-și pună halatele, prosoapele. Un climat de libertate, e absolut necesar, dacă gazdele vor într-adevăr ca oaspeții lor să se simtă „ca acasă".**

E o adevărată artă să reușești. Îți trebuie multă căldură sufletească și zeci de mici atenții delicate.

Oaspeții dv. sînt în vacanță, au nevoie de liniște și poate chiar de clipe de singurătate. Nu le impuneți deci prezența dv., nici cu ore absolut fixe, nici interminabile partide de cărți. Arătați-le orașul, împrejurimile dacă își manifestă dorința dar nu le faceți programe riguroase. Nu reveniți asupra unei propuneri dacă n-a entuziasmat de la bun început.

INVITAȚII. **Ideali sînt cei care știu să se poarte. E un adevăr pe care îl știm bine cu toții.**

Veniți cu mașina dv. ? **Întrebați unde o puteți gara. Evitați la maximum manevrele și atenție la brazdele cu flori ; ele sînt la fel de sacre ca liniile continue de pe șosele.**

PENTRU MENIURILE SĂPTĂMÎNII

O consistentă rețetă rapidă

Pentru 4 persoane : 4 felii de pîine cu miez mult (de preferat din ajun) ; 4 felii de slănină afumată de mărimea feliei de pîine (se pot alătura felii mai mici) ; 50—75 g cașcaval ; 4 ouă ; 50 g unt și două linguri de ulei ; un pahar mic de vin alb.

Înfierbîntați cuptorul. Tăiați pîinea și mulați-o repede pe ambele părți în vin. Acoperiți fiecare felie cu cîte o felie de slănină. Așezați deasupra feliloare subțiri de cașcaval. Piperați. Nu sărați. Așezați feliile de pîine una lîngă alta pe o tavă și dați-le la cuptor.

Separat, faceți într-o tigaie ochiuri pe care le veți prăji într-un amestec de unt cu ulei pe foc slab. Imediat ce albușul s-a închegat, așezați cîte un ou pe fiecare felie de pîine (care între timp s-a rumenit). Serviți cu soteuri de legume. Slănina poate fi înlocuită cu mușchi țigănesc, șuncă, spată sau saiam oarecare.

Pui cu mirodenii și sos alb

Un pui frumos, 60 g margarină sau unt, un pahar mic cu vin, sare, piper, cimbru, o foaie de dafin, tarhon.

Pentru sos : trei linguri de ulei, două linguri de făină, 1/2 l lapte, 100 g smîntînă.

Ca să rumeniți puiul puneți untul sau margarina să se topească într-o cratiță mare. După ce a căpătat culoare (focul trebuie să fie iute) sărați, piperați și turnați vinul, adăugați tarhonul și dafinul. Faceți flacăra mai mică, acoperiți și lăsați să se înăbușe pînă ce pasărea e gata.

Cu zece minute înainte, preparați sosul. Încingeți uleiul, adăugați făina și după ce s-a îmbibat bine, turnați laptele amestecînd mereu ca să nu facă cocoloașe. După ce dă în clocot dați deoparte, sărați, adăugați smîntîna. Puneți sosul pe platou. Așezați deasupra puiul tăiat bucăți, stropiți totul cu sosul de la fript.

Atenție : **sosul trebuie să rămînă alb ; nu rumeniți făina.**

Șarlotă cu căpșuni

300 g căpșuni, 1/2 l de lapte, o lingură virtuită cu făină, patru linguri de zahăr pral, un ou, puțin lichior (kirsch de preferință) zeama de la o lămîie. 20—25 piscoturi de șampanie.

Desfaceți făina încorporînd mai întîi gălbenușul apoi laptele. Adăugați trei linguri de zahăr. Puneți vasul pe foc mic amestecînd mereu pînă ce compoziția dă în clocot. Dați deoparte, continuați de amestecat pînă ce crema se răcește. Adăugați atunci zeama de lămîie și albușul bătut spumă tare (crema trebuie să fie consistentă).

Stropiți piscoturile cu lichior fără să le muiați prea tare. Căptușiți pereții și fundul unei forme rotunde. Turnați jumătate din crema în forma pregătită. Așezați căpșunile (spălate bine scurse și tăiate în două dacă sînt fructele mari). Pudrați-le cu zahăr. Acoperiți cu piscoturi stropite cu lichior, turnați restul de cremă, așezați un strat de căpșuni.

Puneți prăjitura la rece. E de preferat s-o faceți din ajun. Înainte de a servi răsturnați-o pe un platou și, la dorință, îmbrăcați-o cu jele de coacăze sau căpșuni.

Budincă de vișine

500 g vișine cîntărite fără sîmburi, 250 g biscuiți obișnuiți, 100 g zahăr pudră, un pahar mic cu lichior, două pahare de vin cu lapte, trei ouă, 100 g nuci rișnite, 200 g căpșuni, o mînă de coacăze, un borcan mic de șerbet de vanilie.

Sfărîmați biscuiții în laptele clocotit, adăugați jumătate din zahărul pudră și bateți bine amestecul. Lăsați-l deoparte.

Separat, scoateți sîmburii vișinelor, stropiți-le cu lichior și pudrați-le cu restul de zahăr.

Adăugați în compoziția cu biscuiți gălbenușurile, vișinele, nucile și la urmă albușurile bătute spumă tare. Ungeți o formă rotundă cu unt, tapetați-o cu făină și turnați amestecul înăuntru. Dați la cuptor încălzit din vreme cu foc moale. Coaceți circa o oră. Acoperiți forma cu o foaie de hîrtie de pergament.

După ce prăjitura s-a răcit, scoateți-o din formă și îmbrăcați-o în șerbet pe care l-ați încălzit puțin în apă călduță ca să curgă mai ușor. Decorați cu căpșuni și coacăze.

Olimpia ȘTEFANESCU

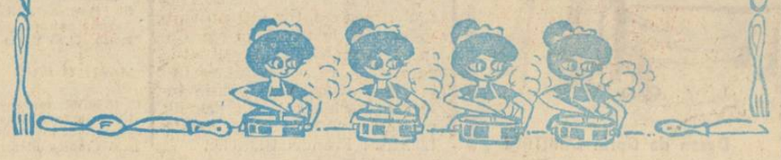

GRĂDINA DE LÎNGĂ CASĂ

COMBATEREA UNOR BOLI ȘI DĂUNĂTORI LA CARTOFI

Cartoful este atacat de numeroase boli și dăunători care dăjmuiesc în fiecare an producția.

Una din cele mai răspîndite și păgubitoare boli este mana cartofilor, *care atacă frunzele, vrejii și tuberculii. Pe frunze, boala se observă, mai ales după înflorire, manifestîndu-se sub forma unor pete la început verzui-gălbui, fără un contur bine delimitat. Mai tîrziu ele devin brune sau negricioase, înconjurîndu-se cu o aureolă galbenă.*

Aceste pete apar de obicei către marginea frunzelor. Pe fața inferioară a frunzelor, în dreptul petelor se observă, mai ales pe vremea umedă, un puf albicios, fin, care reprezintă fructificațiile ciupercii parazite. Petele se unesc ocupînd în scurt timp tot limbul frunzei. Frunzele bolnave cad, vrejii putind rămîne complet desfrunziți. Din această cauză, în pămînt se formează tuberculi puțini și mici. Boala se manifestă mai ales în condiții de umiditate mare, cînd poate produce pierderi de peste 50 la sută din producția de tuberculi.

Pentru combaterea bolii, plantele se stropesc pe ambele fețe ale frunzelor cu zeamă bordeleză în concentrație de 1 % sau cu unul din următoarele produse chimice : Captan (Ortocid 50) în concentrație de 0,2 %, Zineb (Perozin) în concentrație de 0,3 %.

Primul tratament se aplică imediat după apariția petelor de mană pentru a preveni răspîndirea bolii. Dacă vremea este umedă și favorabilă pentru dezvoltarea bolii este necesar să se repete stropirea la intervale de 15—20 zile.

Dintre dăunători, un dușman periculos al cartofilor este gîndacul din Colorado, *pe ale cărui aripi galbene portocalii se observă 10 dungi negre. O femelă depune 400—500 ouă galbene portocalii pe dosul frunzelor din care vor apare larve. Larvele și gîndacii adulți rod cu lăcomie frunzele de cartof. În cazul unui atac puternic, din tufa de cartofi rămîn numai vrejii. Ca urmare a desfrunzirii, plantele formează tuberculi puțini și mici. O măsură eficientă pentru combaterea acestui dăunător este adunarea și distrugerea gîndacilor.*

La apariția în masă a larvelor se face stropirea plantelor cu unul din următoarele produse chimice : Detox 25 emulsie, în concentrație de 1 %. Duplitox 167 în concentrație de 0,6 %—0,7 %. Dintre produsele chimice sub formă de praf se poate folosi Detox 5, Lindatox 3 sau Duplitox 5 + 3. Nu se recomandă folosirea produsului Heclotox deoarece imprimă un gust neplăcut cartofilor.

Ing. Șt. BĂLĂNESCU
profesor la Liceul agricol „Ion Ionescu de la Brad" — Roman.

O ilustrată pe adresa dv.

MARICICA MICU, sat Zagava, com. Scobinți, Iași; MARIANA MURGEANU. str. Mărăști nr. 3 Focșani, Vrancea ; FLORIAN DRĂGAN, fabrica de ulei, com. Podari, Craiova, Dolj; VALI RĂDOI, sat Valea Voievozilor, Dîmbovița; MARGARETA STOICA, str. Cuț, bl. 254-B, sc. A et. 1, ap. 8 com. Ghelar, Hunedoara ; TINA RAȚĂ, str. Ecoului nr. 24, Comănești, Bacău ; ANCA CRĂCIUN, aleea Decebal nr. 7, sc. B, et. 2, ap. 11, Iași ; MIHAEL IRIMESCU, complexul studențesc, Tg. Copou, bl. 3-C, camera 63, Iași ; NINA LEGĂNEL, com. Topalu, Constanța, DIANA ZULPIE COGEAMET, com. Independența, Constanța; AURA VRÎNCEANU, str. Libertății nr. 5, ap. 219, oraș Gheorghe Gheorghiu Dej, Bacău; SMĂRĂNDIȚA COJOCARU, com. Liteni, Suceava ; PETRIȘOR INSADIU, str. Brîncoveanu nr. 143, Tr. Severin, Mehedinți; FLORICA MARINELA LIPOVEANU, str. Sf. Petru nr. 20, sect. 2, București ; GIGI MARINESCU, str. Ștefan Petică nr. 10, Brăila ; AURELIAN SANDU, com. Bascovele, sat Pielești, Argeș ; ADRIANA CORUBEI, com. Zănoaga, Dolj; CARMEN HORGA, aleea Decebal nr. 3, sc. A, et. 2, ap. 10, Iași; CRISTINA FĂGĂRĂȘEANU, str. Cîmpineanca nr. 4, bloc L.T. sc. B, ap. 16, parter, sect. 4, București ; VIORICA ZAMFIRESCU, Caracal, str. Gh. Șincai nr. 2, Olt ; MARIA CORHA, sat Ghioroc nr. 502, com. Ciumegiu, Bihor; IOAN BOCȘA și NARCIS POP, complexul studențesc „Observator", căminul 3, str. Observatorului nr. 34, Cluj; DOREL GHIMPĂU, cartierul Lunca Jiului, str. Banatului nr. 13, Craiova, Dolj ; TANIA BOTEZ, str. Blaj nr. 14, sect. 4, București; MADY ALEXA, Aleea Decebal nr. 16, sc. A, et 2, ap. 9, Iași; GICĂ MIRCIU, sat Viltotești, com. Vișoara, Vaslui; ANIȘOARA MUNTEANU, com. Liești, sat Șerbănești nr. 1133, Galați; ION CERNEI, Școala tehnică de aviație „Traian Vuia", Mediaș, Sibiu; GETA FURNICĂ, str. Ardeleni nr. 1, Giurgiu, Ilfov; PUȘA POPESCU, com. Mălini, Suceava ; ILEANA MARCU, sat Stupea, com. Ciprian Porumbescu, Suceava; CLAUDIU RADU, complexul studențesc, cămin U. 4, Iași; LUCIAN GHINEA, complexul studențesc nr. 2, cămin, Timișoara; SUSANA HOȚIU, str. Oașului nr. 272, Cluj; DELLIA SORESCU, str. Panduri nr. 15, oraș Rîșnov, Brașov; FLAVIA PANAITESCU, com. Cristian, str. Republicii nr. 156, Brașov ; TATIANA CAMELIA STERPU, bl. H. 9, sc. 2, et. 2, ap. 30, Focșani, Vrancea; CRISTINA NUȚĂ, b-dul Republicii nr. 2/27, sec. 7, București; MARIA ALBU, str. V.I. Lenin nr. 23 bl. 2, ap. 2, sc. 1, parter, oraș Brad, Hunedoara; IULIANA BĂLAN, str. Zăvideni nr. 31, bl. M. 13, ap. 14, sect. 4, București; STELA PIFTOR, com. Milișăuți, Suceava ; MIHAELA POPESCU, str. I.L. Caragiale nr. 35, Focșani, Vrancea ; ALEXANDRINA PETREA, str. Pleșești Gone nr. 7, Fălticeni, Suceava ; MARIAN ZUGRĂVESCU, str. Caracal bl. L.C.S.I.M. aleea III, nr. 6, Craiova, Dolj; IONICA COTOJANĂ, str. N. Bălcescu nr. 19, Focșani, Vrancea ; LARISA ANTUANELA, str. Alex. Vlahuță, bl. B, ap. 48, Cluj; CONSTANTIN VAPORIDIS, bdul. Republicii nr. 16, Constanța; MARCELA OGLINDĂ, str. Feldioara nr. 3, Constanța ; ZONIA PUFLEA, com Suraia, Vrancea; STELICĂ BADEA, bl. 12, sc. 4, ap. 15, cartier Valea Roșie, Craiova, Dolj; DORINA PRICOP, str. Grigorescu nr. 5, Tg. Frumos, Iași ; VIORICA OLARU, str. Roma nr. 55, sect. 1, București; FELICIA RADU, str. Griviței nr. 5, Cluj; MIHĂIȚA BOSTAN, com. Vulturu, Vrancea; ROMEO GEORGESCU, str. Primăverii nr. 14, Rm. Sărat, Buzău; FENIȘER GIUSEPPE, str. Seculor nr. 15, bl. 20, sc. 4, ap. 142, et. 7, sect. 5, București; GETA BĂRBULESCU, str. Pecetei nr. 5, bl. 17, sc. B, et. 3, ap. 30, sect. 8, București; FLORICA POPA, com. Suraia, Vrancea ; LILIANA MARIN, com. Beresti-Meria, Galați ; RODOY LETIȚIA ENACHE, str. Ștefan cel Mare nr. 122, ap. 2, Tecuci, Galați; NIKY MUSTĂȚEA, str. Grigorescu bl. 4/B, ap. 12, Tg. Mureș, Mureș; NINA VASILE, str. Alex. Lehovary nr. 3, Curtea de Argeș, Argeș; MARILENA RAMONA POPESCU, bdul Gheorghe Dimitrov nr. 141, bl. A, sc. 4, et. 2, sect. 3, București; SIMONA IONESCU str. Mihai Bravu nr. 37—43, bl. P. 4, sc. 1, et. 3, ap. 14, sect. 3, București; ADRIAN MILEA, str. Rahovei nr. 402, Brăila; IONEL PLACUTARIS, str. Galați, bl. 1, sc. P et. 1, ap. 107 Brăila; PETRICĂ SIMA, com. Bănească, Constanța; SABINA TURCU, str. Crinului nr. 4, Buzău ; VASILE PEȘKELEVEI, șos. Banatului nr. 2, sect. 8, București; IVAN NICOLAE, com. Dedulești, Brăila ; ION TUDOR, aleea Bucheților nr. 110, sect. 4, București — doresc să corespondeze cu cei ce vor să facă schimb de ilustrate din întreaga țară.

TINERII PUN ÎNTREBĂRI...

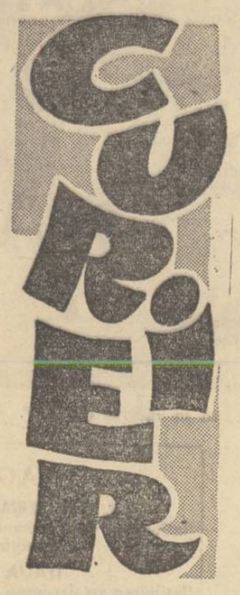

de Mihai STOIAN

Desigur, **Curierul** este cît se poate de satisfăcut (fără a avea pretenția că a făcut ceva nemaipomenit) atunci cînd primește și astfel de scrisori: **„Nu știu cum să-mi exprim recunoștința față de cei care m-au înțeles. Din ecourile publicate de dvs. la scrisoarea mea — sînt tînăra prea înaltă, „lungana" cu... cîțiva centimetri în plus — am dedus că majoritatea tinerilor au înțeles starea sufletească în care mă aflu. Poate n-o să mă credeți, dar citind aceste rînduri, am plîns ca un copil, lacrimi de fericire. Îmi îngădui să transmit, prin intermediul rubricii dvs, mulțumirile cuvenite lui** A. Esop — Buzău, D. N. — Dîmbovița, L.C. — Timișoara, J. B. — București, M. Moraru — Cluj. **Asta înseamnă că lumea nu se mărginește doar la ceea ce cunosc eu, că sînt și tineri care știu să înțeleagă și să judece omul după calitățile autentice, nu exclusiv fizice. Le doresc tuturor, la rîndul meu, multă fericire".** Stimată corespondentă, profităm de prilej pentru a adăuga cîteva cuvinte din partea soldatului Neculai Țăruș din Cluj: **„Nu știu cum să încep această scrisoare, pentru a nu greși și a nu fi înțeles greșit. Eu îndrăznesc a vă cere adresa tinerei S. M. din Călărași, de aceeași vîrstă cu mine, care se plînge că are de suferit din pricina celor cîțiva centimetri pe care îi are în plus, fiind foarte înaltă. Bineînțeles, cer adresa numai dacă aveți convingerea că S. M. ar dori să corespondeze cu un tînăr care-și satisface stagiul militar și, ca înălțime, pare să aibă și el cîțiva centimetri suplimentari: 1,80 m, blond, proporționat clădit. Dau toate detaliile acestea, deoarece vreau să arăt că nici eu nu-s socotit prea frumos din pricina înălțimii, că am avut și eu momente de supărare provocate de neînțelegerile altor oameni, mai exact a fetelor care pun prea mare preț pe frumusețea fizică și uită de cealaltă frumusețe, cel puțin la fel de prețioasă: morală".** Am reprodus rîndurile lui N.T. în primul rînd pentru că nu dețin adresa corespondentei din Călărași.

I-a mai scris **Curierului** și tînărul de 19 ani care se plînge că nu-i prea înțeles de părinți, că nu mai are chef de nimic etc: **„Răspunsul mă încurajează într-un fel și îmi dă încredere în forțele mele, lucru care, recunosc, îmi cam lipsește. Așadar există și oameni care pot pricepe niște chinuri sufletești, fie și pornite dintr-o greșeală, dintr-o greșită judecare a realității! V-am scris că-s foarte sensibil. Asta e adevărat, dar asta nu înseamnă că n-o cred și că n-o înțeleg pe mama care-i bolnavă, dimpotrivă, o cred și o înțeleg, atîta doar că m-am plictisit de văicăreli, fiindcă de multe ori exagerează, spune tuturor că-i grav bolnavă, că nu se mai face ea bine și așa mai departe: și n-am constatat numai eu asta, poate greșeam, ci chiar doctorul mi-a spus toate astea pe care eu le observ zilnic (strașnic „educator" medicul respectiv!). Iar eu m-am considerat sensibil pentru că fiecare lucru auzit, fiecare cuvînt mă preocupă, caut să-i pătrund înțelesul, îmi place să studiez oamenii, stările lor sufletești, frămîntările pe care caut să mi le imaginez. De asemenea, lucrurile frumoase, gingașe mă impresionează, mă emoționează florile, animalele, păsările, gîzele, muzica frumoasă pe care o ascult cu deosebită plăcere, fie cultă, ușoară sau populară. Mie îmi place o fată care, într-un fel, se aseamănă la fire cu mine. Nu pot spune că este foarte frumoasă, dar datorită sufletului ei, țin foarte mult la dînsa** (cuvintele dumitale dau, indirect, o confirmare, celor de mai înainte, privitoare la tînăra prea înaltă). **În schimb, mamei mele fata nu-i place, îmi spune să nu mai vorbesc cu ea, fiindcă o să-mi intre în suflet** (ce crimă!) **și n-o să mă mai despart de ea. Tata, pe de altă parte, m-a certat groaznic fiindcă am venit acasă la ora 21,30. M-a întrebat unde-am fost, i-am răspuns absolut cinstit, nu m-a crezut deloc, acum îmi pretinde să-i dau în scris, seară de seară, locul unde mă duc, cu cine, ca să poată verifica adresele etc. Și culmea: nici nu prea am prieteni mulți, ca să fiu prea plimbăreț. Dar, cîteodată, la „Telecinemateca" e un film interesant, m-as duce la un prieten din vecini, student, cu care îmi place să discut lucruri serioase** (pe care în casă nimeni nu le discută cu mine), **și sînt certat că iarăși plec, mi se dă voie să ies în vecini doar sîmbăta și duminica... Se fac cu școala două excursii. Ce m-aș mai duce și eu. De 4 ani, vară de vară, doresc să merg cu ceilalți, cu colegii, tata a zis că nu, mergem noi toți, familia, și n-am fost... Într-adevăr, sînt singur la părinți, mi-am cumpărat magnetofon, dar îl țin în casă, nu-s lăsat să merg cu el la prieteni".**

Dragă prietene (infinit mai tînăr decît subsemnatul), am publicat fragmente și din a doua scrisoare nu numai pentru ca dumneata personal să primești un răspuns (asta s-ar putea realiza și prin P.T.T.), ci fiindcă — sper că nu greșesc — cazul dumitale este destul de frecvent, atît în ceea ce privește posibilitatea tînărului de a-și înțelege părinții, cît și... viceversa. Indiscutabil, s-ar părea că părinții dumitale, cu un singur copil, (chit că de 19 ani) au un tip de grijă, de atenție, de dragoste în ultima instanță sufocantă; dar dumneata, repet, la 19 ani, trebuie să ai **discernămîntul minim,** să descifrezi ce ține totuși de dragoste (fie și incomodă la majorat) și ce ține de lipsă de dragoste, răutate etc (ceea ce nu-i cazul la familia dumitale), că vor să te apere și nu găsesc căile perfecte. Un dialog sănătos părinți-copil (și ce copil: adult) trebuie să aibă la bază pe lîngă pretențiile uneia sau alteia din părți și posibilitatea reciprocă de înțelegere a ...defectelor (căci, evident, lipsuri există în ambele „tabere", în orice om).

ODORUL MAMEI

Fotografie trimisă de cititorul nostru: ing. Alexandru Mihailov din Timișoara, str. Samuel Micu nr. 29.

CITITORII întreabă CITITORII răspund

ÎNTREBĂRI

NICOLAE RADU din **Ploiești, str. Elena Doamna nr. 41,** dorește să cunoască rețeta preparării vinului din zarzăre.

E. BULIGA din Fetești—Gară, jud. Ialomița, ne solicită următorul sfat: Locuiesc în Fetești într-unul din primele blocuri construite aici. Apartamentul are o repartiție admirabilă a camerelor — dar are un singur cusur. Nu-i luminos. În sufragerie ochiurile (două) de la ușa balconului au o lățime de cîte cîte 32 1/2 cm fiecare și o înălțime de 1,10 m. În asemenea situație, spuneți-mi, vă rog, ce flori pot crește? Am doar 26 de ghivece de care sînt mîndră, dar nu le pot ține pe toate în casă. Unele se îngălbenesc imediat ce le aduc de la birou. Îmi plac tare mult și de aceea aș vrea să-mi „îmbrac" apartamentul cu ele.

MARIA UNGUREANU din **Galați, str. Gh. Coșbuc nr. 11, bl. C-15, ap. 57, Figlina 2,** și-a pătat o geantă albă din P.V.C. cu pix. Se interesează cum o poate curăța.

RĂSPUNSURI

Ing. ȘTEFAN BĂLĂNESCU, profesor la Liceul agricol „Ion Ionescu de la Brad" din Roman, răspunde cititorilor **Orlovschi Mihai,** str. Gh. Vîlceanu 18, București, **Costescu Nicolae,** str. Petru Vulcan 11, Constanța și **Ioneci Constantin,** str. Alex. Locusteanu 18, București, care au cerut indicații privind combaterea păduchelui și omizilor defoliatoare.

Contra acestor dăunători pomii se vor stropi cu diferite produse chimice. Astfel stropirile de iarnă se fac cu ulei horticol (Hortitox) 3—5 la sută sau cu Dibutox 1 la sută. În timpul verii sînt foarte eficace în acest scop stropiri cu Paration (Ekatox 50) în concentrație de 0,60—0,08 la sută. Omizile defoliatoare pot fi combătute și prin stropiri cu Detox 25 în concentrație de 0,6 la sută.

Întrucît substanțele chimice folosite în combaterea acestor dăunători sînt foarte toxice, pentru executarea tratamentelor respective trebuie luată legătura cu un centru de protecția plantelor care funcționează în cadrul Direcției agricole județene.

OPREAN LUCREȚIA, profesoară de gospodărie, **București II, str. Arcului Nr. 3,** răspunde cititoarei **VIORICA BLAJ din comuna Căbești Nr. 160, județul Bihor în legătură cu felul cum se prepară lichiorul de nucă verde:**

35—40 bucăți nuci verzi, 1½ l. alcool de 96°, vanilie ½ baton sau două plicuri zahăr vanilat, o bucată de scorțișoară nepisată, 3—4 bucăți cuișoare nepisate, 1 kg. zahăr, 3 pahare apă.

Nucile verzi, tinere, care încă n-au dezvoltată coaja tare ca a unei nuci coapte, se taie în felii foarte subțiri. Se pun într-o sticlă cu gîtul larg. Peste ele se toarnă alcoolul. Se pune vanilie, scorțișoară și cuișoare. Sticla se înfundă cu dop de plută. Se păstrează în loc răcoros timp de 6 săptămîni. Sticla se scutură (agită) bine în fiecare zi.

După acest timp de așazisă macerație, din zahăr și apă se fierbe un sirop mai gros. Peste siropul rece se toarnă esența de nuci filtrată prin tifon dublu și vată. Se amestecă bine. Se toarnă în sticle, se închid ermetic cu dop nou de plută. Se agită bine și se păstrează la un loc rece. Se consumă după 3—4 luni.

T. E. — Tulcea. Ca urmare a cererii dv., Ministerul Învățămîntului vă face cunoscut că absolvenții școlii tehnice de contabilitate agricolă pot susține examene de diferență față de liceul agricol, în conformitate cu prevederile ordinului ministrului învățămîntului nr. 629/1968. Examenele de diferență se susțin în centre stabilite dinainte de Ministerul Învățămîntului, în sesiunile obișnuite de examene.

Pentru alte lămuriri vă puteți adresa celui mai apropiat liceu agricol.

A. VIORESCU, str. Plopilor nr. 5, Sibiu, este posesorul colecției „Magazin" pe anii: 1967, 1968 și 1969 și o pune la dispoziția celor interesați.

TIMP CÎȘTIGAT
FĂCÎND CURĂȚENIE CU ASPIRATORUL DE PRAF
Practic

Aspiratorul de praf PRACTIC, de o construcție modernă, vă scutește de efort și vă economisește timpul.

Cu ajutorul aspiratorului de praf PRACTIC puteți cu ușurință înlătura praful și impuritățile de pe: dușumele, pereți, mobilă, covoare, haine, tapițerie, radiatoare și din locuri mai greu accesibile.

PRACTIC poate fi utilizat și pentru pulverizarea de lichide.

Prin calitățile sale constructive are un consum redus de energie electrică (0,15 lei pe oră).

Prețul aspiratorului de praf PRACTIC este de 785 lei.

Se vinde și cu plata în 8 rate lunare, aconto-ul fiind de numai 118 lei.

(5044)

Căldură mare

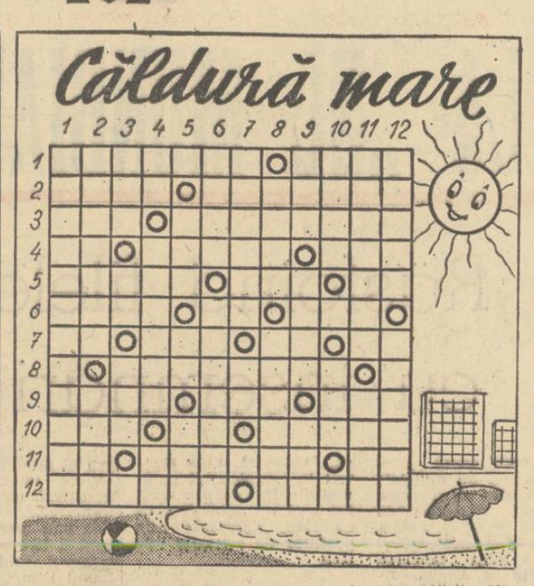

ORIZONTAL: 1. Atributul principal al zilelor de vară. — Se lungesc... vara. 2. Sportul preferat... la bazin — De vară. 3. Împiedică plaja... — Cu alte cuvinte... baie. 4. Ete! — Se bronzează la soare. — Fluviu european. 5. Cap pe litoralul Mării Negre. — Riu în U.R.S.S. — Începe cu năduf! 6. Îți vorbește cu căldură... — Pe jumătate vără! — Se aprinde cu sacrificii. 7. Tudor Popa — Încurcată la război... — Înotător neîntrecut. — Merge încet în final! 8. Odihnă de vară. 9. Literat francez din sec. 19 — Au fiecare cîte o vară — Are mai multe fețe. 10. Ține umbră. — Primele la înot! — A surghiuni. 11. Pază interioară! — Oferă priveliște de neuitat, în timpul drumeției — În mijloc, la subsol! 12. Promenadă pe malul mării. — Luna lui Cuptor.

VERTICAL: 1. Acolo se poate vedea „Vacanța la mare". 2. Vara. — Zîmbet fierbinte al soarelui. 3. În Florida! — Îndemn cabalin. — Aproximativ. 4. Doina Tudose. — Ia pentru prima dată contact cu marea... — Negru la față! 5. Diminutiv feminin. — Ten! — Loc de scăldă rustic. 6. Ideal estival... — Vara pentru studenți și elevi. 7. A ataca. — Pene! 8. Comună în R. P. Polonă. — Briza mării... (pl.) 9. Perete. — Ceva mai mult decît bronzați... — Juriseconsult francez. (sec. 18) 10. Stă la ușă. — Intrați în mare. 11. Difuzor anatomic... — N-au fost încă pe plajă... 12. Prototip al frumuseții feminine antice. — Plajă la domiciliu. (pl.)

Mirel GABOR

Cuvinte rare: TNA — GRAR — TLEN — XAU.

REBUS•REBUS•REBUS•REBUS

CAREU cu NOROC

ORIZONTAL: 1. „Fă-mă mamă cu noroc și m-aruncă-n foc!" — Interpreta principală din filmul românesc „Moara cu noroc". 2. Biletel norocos... — Autorul piesei de teatru „Lozul cel mare". — Cupris. (olt.) 3. Din fire! — Sere! — Vulcan în Sicilia. 4. Cascadă. (reg.) — Celebrul erou al lui De Foe, care a avut „norocul" să naufragieze pe o insulă pustie... 5. Interpreta de muzică ușoară, care a lansat cîntecul „N-am noroc!" — Metru pătrat. 6. Autorul melodiei de muzică ușoară „Ce noroc am avut să te întîlnesc" — Povară de porumb. 7. Scobit. (tehn.) — Personificarea focului în mitologia scandinavă. — În Libia! 8. Oraș în Moldova — Tub exploziv. 9. Trăsurică de un ompute. (pl.) — Munte în Creta. — Oraș în Franța. 10. Popor antic (sing.) — Scriitor rus, autorul piesei de teatru „Bun e adevărul, dar mai bun norocul".

VERTICAL: 1. Cioc... fără noroc. — Radu Iliescu. 2. La noroc! — Se poartă frumos... 3. Biz! — Scriitor român, autorul nuvelei „Moara cu noroc". 4. Bobină. (tehn.) — Republica Socialistă România. 5. Scriitor român, autorul schiței „Om cu noroc". 6. Aluminiu — Autorul cîntecului despre mineri „Noroc bun!" 7. Refren din cîntecele urătorilor de noroc... — Scriitor grec contemporan, autorul cărții „Omul nenorocos". 8. Exclamație care întovărășește pe „ce ghinion!" — Planta care... se bea. — Dumitru Tudor. 9. Pentru vizionarea filmului „Moara cu noroc" — Unitatea de măsură a minții, față de... dramul de noroc. 10. Gară în București. (abr.) — Pronume nehotărît. 11. Localitate în Camerun. — Viteaz. 12. Legat indisolubil de... noroc — Împărat roman. 13. Acolo s-a putut viziona filmul „Moara cu noroc" — Veche revistă din Bucureștii de altădată. (1893—94). 14. Stofă rustică — Cel care trebuie să aibă noroc... conform proverbului! (pl.)

Florin COȘEREANU

Cuvinte rare: OIB — SPAD — AGNI — AULT — ESU — ULK

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

ÎN PĂDURE

ORIZONTAL: Mesteacăn — Tom — Arin — Banani — A — Net — Malin — Soc — D — Afin — N — Mate — Ac — Aromită — ES — Retrase — Arat — Ite — T — Galonat — Ni — Ciunga — Ora — Nai — Zor — SD — M — Cio — Liliac — Na — U — Ala — Iss — Mur — Iasomie — Craci — Boabab — Măslin.

POLICROMA

ORIZONTAL: Oraș — Cosari — Tărcat — Azur — RZ — Om — Utili — Aeriană — Mez — V — Ocru — Fata — Arma — Asa — At — Oa — Intim — I — Bani — Tineri — As — Stal — De — Sepia — Omise — M — Imaculată.

UMOR STRĂIN

— Ești sigur că acesta-i drumul care duce la hotelul nostru?...

(STOP)

— De fumătate de oră încearcă să-și convingă prietenul că n-o să-i mai vorbească niciodată!

(DAILY MIRROR)

— Ei, pescarilor! V-ați uitat undițele!

(„OGONIOK")

„La 28 martie 1970 scumpii noștri părinți și bunici, **VALERIA** (69 ani) și **PETRU BOȚIANU** (82 ani) din Bistrița, str. Piața mică 4, au sărbătorit în mijlocul familiei, 50 de ani ai unei frumoase și fericite căsnicii. Le transmit urări de sănătate, fericire și viață lungă copiii și nepoții".

„Scumpii noștri părinți, **MARIA** (70 ani) și **NICULAE NEGULESCU** (85 ani) din București, str. Lt. Sachelarie Visarion nr. 16, au aniversat 50 de ani de la căsătorie în ziua de 26 aprilie a.c. Îi sărutăm cu drag și le dorim viață lungă, sănătate și fericire". Semnează **Chelu Elena.**

Nunta de aur

„Din partea copiilor, nepoților, nurorii și ginerelui, vă rugăm să transmiteți pe această cale mulți ani fericiți și longevitate bunicilor *ZERON* (74 ani) și *GAIRENI ZERONIAN* (70 ani) din Constanța, care la 1 aprilie 1970 au împlinit 50 de ani de la căsătorie, zi în care au sărbătorit „Nunta de aur". Semnează *Botez Nicolae* și *Emilia.*

„Bunicii mei, **ZINA** și **CHESARIE ANTONEANU** din Craiova, strada Măceșului nr. 9, au împlinit la 30 mai a.c. 50 de ani de căsătorie. Cu această ocazie copiii, ginerii și nepotul lor le urează din inimă multă sănătate și viață îndelungată". Semnează **Valentin (Adi) Antoneanu.**

„La 5 mai 1970, scumpii mei bunici, **ADELA** (75 ani) și **PETRU BUZDUGAN** (77 ani), din Iași, Aleea Decebal nr. 26, sc. A. ap. 8, au sărbătorit împlinirea a 50 ani de la căsătorie. Le transmit urări de viață lungă, sănătate, fericire și bătrînețe frumoasă, fiul, nora și nepoata lor". Semnează **Buzdugan Doinița** din Iași.

„La 10 mai 1970 iubiții noștri părinți și bunici **MARIA** (68 ani) și **IOAN GHERMAN** (75 ani) din Sebeș, str. Șurianu nr. 31, jud. Alba, au împlinit 50 de ani de la căsătorie. Și pe această cale, fiul și fiica, nora și ginerele și cei trei nepoți, le mulțumim călduros pentru dragostea părintească cu care ne-au înconjurat tot timpul și pentru exemplul minunat de viață ce ni l-au oferit. Le urăm mulți ani fericiți și multă sănătate". Semnează **Codruța-Bianca.**

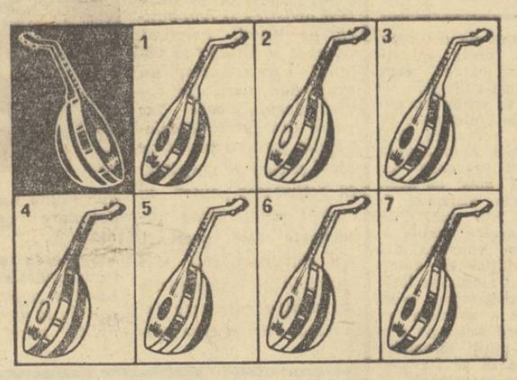

În 60 de secunde

Unul dintre cele șapte desene numerotate este perechea desenului pe negativ. Trebuie ca în 60 de secunde să aflați rezultatul.

(Deslegarea în numărul viitor)

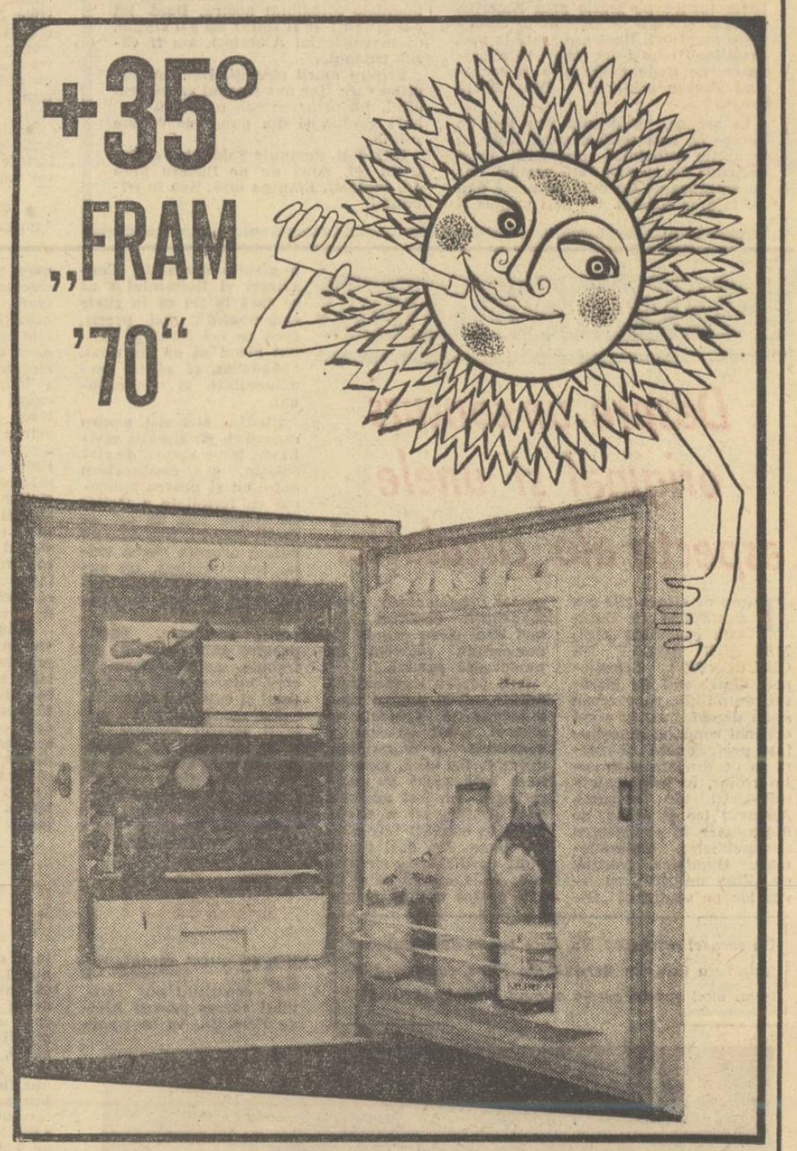

Alimente proaspete ca în prima zi, băuturi totdeauna reci, cu frigiderul „FRAM '70"

Caracteristici superioare:

— linie elegantă, gabarit redus
— izolare termică îmbunătățită
— bulă de nivel și picioare reglabile pentru orizontalitate perfectă
— capacitate: 70 litri
— consum mic de energie electrică: 1,9 Kwh/24h=0,57 lei/24 ore

Prețul: 1 540 lei
Se vinde și cu plata în 10—15 rate lunare.

F R A M '70
INDISPENSABIL ÎN ORICE GOSPODĂRIE!

(5139)

MIINE — PUNCT FINAL LA „EL MUNDIAL"

ADIO CUPEI „JULES RIMET"

de Valeriu MIRONESCU

Au mai fost și alții care pronosticau cucerirea cupei „Jules Rimet" de către o fostă campioană mondială, la alegere de către soartă, fără să-i dea numele. Profeția aceasta nu era grea, era cea mai simplă și mai firească, s-a nimerit să fie așa ! Totuși nimănui nu i-a trecut prin cap să-și circumscrie favoritele la fostele duble campioane mondiale, să se limiteze, strict, la trei nume, Italia, Brazilia, Uruguai. De mîine, vom spune adio cupei „Jules Rimet" ; o vor lua cu ei acasă, definitiv, italienii sau brazilienii. Aș dori — deci dorință, nu pronostic — ca zeița de aur să se instaleze printre suratele de marmură, la Roma. La Roma, nu fiindcă toate drumurile duc într-acolo, ci pentru că „Squadra Azzura" a forțat intrarea în finală după un meci cum nu s-a mai văzut !

Și, din cauză că evoluția italienilor servește drept leac împotriva falselor considerații de valoare ale băgătorilor de seamă, servește la demistificare. Într-un articol premergător campionatului mondial, scriam că natura meciurilor corespunde celor două perioade bine distincte, jocuri pe puncte în preliminarii, și, apoi, jocurile eliminatorii, ambele categorii având tacticile lor distincte. Iată că se poate ca doar cu un singur gol, în schimb, cu patru puncte, să cîștigi primul loc în grupă, iată că se poate ca, mai departe, aceeași echipă, atunci cînd trebuia, să înscrie, în două meciuri nu mai puțin de opt goluri, adică mai multe decît Brazilia sau celelalte semifinaliste. Prin urmare, rezultatele și diferențele de goluri nu trebuie judecate făcîndu-se abstracție de ceea ce a urmărit o anumită echipă la un moment dat. Altfel, ajungem la concluzii anapoda. De pildă, am putea zice că Italia e o echipă de nulități fiindcă a făcut meci nul, și încă 0—0, cu niște adversari oarecari, sau, invers, ne-am grăbi să spunem că echipa izraeliană este egală finalistei campionatului mondial. (Totuși, echipa Israelului este singura care, în grupe, a încurcat niște socoteli, acelea ale suedezilor). Desigur, cele de mai sus sînt aplicabile analizei tuturor grupelor. Iar bat șaua...

Lipsind din țară timp de o săptămînă, am lipsit și de la această rubrică. Încerc să reiau firul scrîind cîteva cuvinte despre brazilieni. Mă bucur de reușita lor din grupă, din „sferturi", din semifinală. E o încîntare să-i privești jucînd. O fi 50 la sută Pelé, totuși, e sută la sută fotbal ! Mai frumos, nu se poate. E drept, mai bine, se poate. Apropo de brazilieni, îmi vine în minte cunoscutul samsar Zacour — acela cu vestitele turnee pe gratis prin America de Sud și care în schimb ne aduce niște murături. Dacă așa arată la față brazilienii cum i-am văzut la televizoare, de unde naiba și-o fi recrutînd Zacour echipele ? Din Matto Grosso ?

În ascuns, totdeauna am fost de părere că amestecul sexului firav în treburile fotbalului provoacă mari necazuri cavalerilor fără armuri, dar cu crampoane. De data asta, mă dau pe față, și constat. Un gest grațios și inoportun a declanșat clinchet vesel, prea vesel, de pahare, prea multe, tocmai în ajun de meci. 60 de minute mașina de fotbal a lui Ramsey a mers ca pe roate, păcat de ea că a dat apoi rateuri, de altfel normale. Colac peste pupăză, eroul principal, cutremurat încă de dureri stomacale, cedase locul în poartă unui mototol. Expresia aparține unei distinse doamne, indignată la cel de-al treilea gol și îi era adresată lui Bonetti. Mototolul Bonetti ! Nici la noi, nu-i bine cu Angelica. „Neîmblînzita" Angelica e bună pe ecrane, nu la echipa de fotbal. Mi-a plăcut la englezi și felul în care joacă și felul în care se comportă după ce sînt siliți să plece steagul. Nu dau vina pe arbitri, și încă ce motive ar mai fi avut ! La noi s-a împămîntenit ceva, așa ca un tic nervos, o scuză, un pretext bun la toate. Huo arbitru ! Dacă nu te poți plînge de nimic, nici de penalti, nici de Mocanu brațul la brațul cu Marschall, atunci huo arbitrilor de la celelalte meciuri, ăia sînt de vină. Cred că nici Lo Bello n-o să scape cu fața curată fiindcă a arbitrat finala campionilor europeni...

Vreau să-i felicit pe tricolorii români pentru modul în care fiecare în parte, conform cu posibilitățile proprii și toți laolaltă, în cadrul echipei, s-au bătut pentru rezultate onorabile. Ei au obținut și a doua victorie, al doilea meci cîștigat din istoria participării noastre la turneele finale ale C.M. Nu-i mult. Dar putea fi mai rău. S-a văzut că se putea mai bine, poate, mult mai bine. Totuși, numai echipa s-a întors acasă, împrejmații sînt încă departe. Să-i așteptăm, nu-i frumos să vorbești „în lipsă".

Și o să vorbim atunci, pe larg. Pe scurt, am pierdut prilejul de a prezenta unei jumătăți de miliard de telespectatori, pe cel mai mare fotbalist român contemporan. Și încă în ce condiții ! Englezii jucau lent, ba, pe deasupra, te invitau la joc, te lăsau să joci fotbal, adică tocmai ce știe Dobrin. Nu plînge Dobrine ! Știm că ai fi vrut să așterni pe cîmpul verde tot ce ai mai bun pentru succesul culorilor noastre. N-ai avut norocul lui Rivera, nici, poate, îndrăzneala verbală a acestuia. Dar, stai drept ! La 23 de ani, ușa viitorului e încă larg deschisă, iar suporterii fotbalului nu te vor lăsa singur.

Cît despre Răducanu, fără cuvinte patetice, invit pe cititori să rememoreze : Felix, Mayer, Bonetti și toți portarii care i-ați mai văzut la televizoare. Faceți singuri comparația. Acum, vă dați seama ce portar avem? I-ar fi intrat lui Răducanu un gol cu ceafa, lui care domină careul lichidînd astfel jumătate dintre pericolele probabile ! Să fim mai drepți cu talentele fotbalului nostru. Dacă lui Răducanu i-ar fi intrat un gol stupid, ca magnificului Albertosi, am fi văzut potopul.

Printre marii absenți, Dan, un căpitan care ține sus steagul ca nimeni altul. La urma urmei, o echipă trebuia gîndită și din punct de vedere psihic.

Iată deci, domnule Saldanha, că într-un fel, nouă nu ne lipseau vreo doi jucători. Erau pe tușă. Sau în tribună !

Răsfoind filele cu însemnări

● O veste tristă pentru amatorii de fotbal de pretutindeni : un suporter al echipei vest-germane în vîrstă de 57 de ani, a decedat în momentul cînd Seeler a adus egalarea în meciul cu Anglia. Acest suporter, căruia nu i s-a dezvăluit numele, locuia în orășelul Huenfeld și cu o lună mai înainte avusese o criză de inimă.

● Ciclistul belgian Eddy Merckx, fără îndoială una din cele mai mari vedete a sportului cu pedale, a declarat că, după părerea sa, Brazilia este cea mai redutabilă formație pe care a văzut-o. Merckx a declarat ziariștilor belgieni că indiferent care echipă va cuceri titlul mondial, el apreciază că brazilienii sînt... cei mai buni din lume.

● Antrenorul echipei Israelului, Emanuel Shaffer, este foarte supărat de faptul că jucătorii săi nu se află în relații bune cu el. El a „atacat" în presă o serie de vedete ale echipei, care nu aveau o conduită regulamentară. Shaffer a anunțat că și va da demisia deoarece soția sa l-a informat telefonic că în presa de la Tel Aviv au apărut o serie de informații și declarații la adresa sa, care-l puneau într-o lumină nefavorabilă. Se studiază ca în locul lui Schaffer în viitor echipa Israelului să fie pregătită de englezul Walter Winterbottom, fost antrenor al echipei Angliei.

● Poliția mexicană continuă să facă arestări în rîndul spectatorilor nedisciplinați. Echipe speciale de detectivi particulari plasați în tribune urmăresc pe acei care aruncă cu sticle pe terenul de joc. În meciurile semifinale, poliția a operat 15 arestări.

● După meciul Anglia-R.F. a Germaniei, sculptorul mexican Miguel Miramontes a oferit echipei vest-germane un frumos cadou. El a înmînat lui Uwe Seeler, căpitanul echipei, o statuetă reprezentînd un portar boxînd un balon. Gurile rele spun că această statuetă s-ar numi... Bonetti.

● Celebrul Pelé a înscris pînă acum 1029 goluri de-a lungul prodigioasei sale cariere.

● Arbitrul mexican Yamasaki este de origină... japoneză. El a arbitrat la campionatul mondial din 1952 ca peruvian, iar apoi s-a naturalizat ca mexican. Yamasaki este profesor de educație fizică.

● Fostul antrenor al echipei braziliene, ziaristul Saldanha se află în Mexic în calitate de colaborator al ziarului din Ciudad de Mexico, „Daily Esto". În articolele redactate de el pînă acum se remarcă că Saldanha critică mai întotdeauna pe arbitrii care nu sînt severi cu jucătorii duri. În altă ordine de idei, Saldanha subliniază într-o cronică că englezul Bobby Charlton este departe de forma sa care l-a consacrat ca un mare jucător. Printre jucătorii „duri", Saldanha a alcătuit o adevărată listă „neagră", fi trece și pe fundașul Mocanu.

● Componenții echipei de fotbal a Perului au vărsat la fondul de ajutorare a sinistraților de pe urma cutremurelor din țara lor, suma de 11.000 dolari. Ca printr-o adevărată minune nici-un membru al familiilor jucătorilor de fotbal nu a avut de suferit de pe urma cutremurelor catastrofale. Cea mai mare sumă de bani a fost oferită de antrenorul echipei... brazilianul Didi.

Bobby Charlton într-o situație inedită în meciul cu R. F. a Germaniei

INTERMEZZO... MEXICAN

de Ioan CHIRILĂ

Guadalajara... Gran Hotel... 12 iunie 1970...

Echipa României se îmbarcă pentru Ciudad de Mexico... Numeroase persoane au venit să-i salute pe cei mai simpatizați fotbaliști europeni ai „Mundialului"...

În hol îl întîlnesc pe TOMMY DOHERTY, vestit antrenor englez (9 ani la Chelsea, 2 ani la Aston Villa, iar astăzi la Porto, în Portugalia).

— Ce părere aveți despre echipa României, mister Doherty ?

— O iubesc, deși nu pot fi bănuit de sfuzluni latine.

— Și de ce, mă rog, o iubiți ?

— În primul rînd pentru calitățile ei tehnice.

— Socotiți România o echipă tehnică ?

— Cred că, în Europa, este una dintre echipele cele mai rafinate din punct de vedere tehnic. În meciul cu Brazilia, mai ales, România a realizat faze tehnice care au reabilitat, în ochii sud-americanilor, măiestria oarecum îmbătrînită a Europei.

— Ce jucători români ați reținut ?

— Sînt nevoit să vă fac încă un compliment : n-am reținut pe niciunul.

— Credeți că este un compliment ?

— Pentru un antrenor, întotdeauna. Cînd echipa cîștigă duelul cu propriile sale individualități, atunci ea merită toate onorurile.

— Credeți că am fi putut face mai mult în aceste optimi ale „Mundialului" ?

— Nu sînt ghicitor. Sînt un simplu antrenor, și, deci, obligat să discut cea ce s-a întîmplat pe teren, și nu ceea ce s-ar fi putut întîmpla. Cred, de altfel, că maturitatea în fotbal începe în momentul în care nu confunzi visul cu realitatea.

— Ce părere aveți despre jocul nostru cu Anglia ?

— Ați jucat de la egal la egal, și ați pierdut pe o greșeală elementară, foarte frecventă la echipele tinere : exitarea fundașului dreapta și pripeala portarului. Repet, însă, că jocul cu Anglia nu este edificator. Dacă vreți, poate, pentru că mie nu-mi place astăzi echipa Angliei.

— De ce ?

— Pentru Ramsey, munca e totul. Iată de ce echipa Angliei a fost nevoită să se dispenseze de jucători ca Jimmy Greaves (ieri) și de Osgood (astăzi).

— Ce credeți că i-a lipsit echipei României ?

— Două lucruri : luciditatea în momentul executării loviturilor libere împotriva ei, și, mai ales, șutul puternic la poartă. Cred că prin rezolvarea acestor două probleme foarte importante în fotbalul modern, România va putea ajunge la mari performanțe în fotbal. Dar, pentru asta este nevoie de multă, foarte multă răbdare.

— O ultimă întrebare, care este, de fapt, o idee fixă a cronicarului în fotbal : dacă nu ați reținut nici un jucător român, atunci să schimbăm întrebarea : care dintre ei v-a plăcut mai mult ?

Doherty rîde :

— Tot nu m-ai prins. Sînt tot de partea echipei. Și, în acest scop, am să iau un nume la întîmplare : Mocanu.

— E chiar la întîmplare ?

— Nu. Un fundaș care scoate de patru ori mingea din picioarele lui Jairzinho, fără alunecare, nu e fotbalist de mîna a doua.

— Ce sfaturi ați vrea să dați acum, la plecare, tinerilor fotbaliști români ?

— Niciunul. Sînt convins că are cine să le dea sfaturi. Vă rog, însă, să transmiteți cititorilor din România că un antrenor englez s-a simțit foarte bine la hotelul Gran din Guadalajara, în primul rînd pentru că a avut norocul să se întîlnească cu tineri și foarte talentați jucători români, cu care a legat o foarte strînsă prietenie.

★

Estadio Jalisco... 14 iunie, cu un sfert de oră înaintea meciului Brazilia — Peru.

Revedere cu RAJKO MITICI, antrenorul echipei Iugoslaviei, venit la Guadalajara în calitate de corespondent al ziarului de sport din Belgrad. Nefiind la prima întîlnire, îl întreb direct :

— Ce impresie vă face „Mundialul" ?

— Mi-e foarte, foarte greu.

— Credeți că echipele joacă cu mai mult de 60 la sută din potențial ?

— Nu cred. Cel mult 60 la sută.

— Cum ați găsit echipa României ?

— Peste așteptări.

— I s-a reproșat uneori că a jucat defensiv.

— În acest „Mundial" mexican n-am găsit echipe care să nu fi jucat și foarte defensiv.

— Chiar și Brazilia ?

— I-am văzut pe brazilieni apărîndu-se în zece. I-am văzut și pe englezi în aceeași situație. Mie, treaba asta nu-mi place, dar asta nu interesează pe nimeni.

— Ce jucători români v-au plăcut mai mult ?

— Mi-a plăcut în primul rînd echipa.

— V-ați întîlnit cu Tommy Doherty ?

— Nu. Dar de ce ?

— E absolut de aceeași părere.

— Îmi pare bine. Antrenorii sînt foarte rar de aceeași părere.

— Ce mai face echipa Iugoslaviei ?

— Încearcă să învingă circulația prea mare de jucători. Știi ceva ? Poate n-ai să mă crezi, dar îmi pare rău de golul pe care mi l-a refuzat arbitrul bulgar la București, acum două luni.

— De ce ?

— Ar fi fost un rezultat frumos pentru echipa mea.

★

Ne-am reîntîlnit după meciul Brazilia — Peru, 4—2.

— Ce părere aveți despre înfrîngerea Angliei, după 2—0.

— Asta e fotbalul. Și de aceea e frumos. Dar n-aș vrea să fiu în pielea lui Sir Alf Ramsey...

'AGENDĂ'

R. F. A GERMANIEI — URUGUAI
(Întîlnirea va desemna ocupantele locurilor 3—4)
— Sîmbătă 20 iunie 1970 —

ITALIA — BRAZILIA
(Întîlnirea va desemna echipa campioană mondială și pe ocupanta locului 2)
— Duminică 21 iunie —
Ambele întîlniri vor fi transmise în direct de televiziunea română

PRONOSTICUL REVISTEI „MAGAZIN" LA CONCURSUL PRONOSPORT

1	Ceahlăul — Oțelul Galați	1
2	Știința Bacău — Dunărea	1
3	Progr. București — Metalul Tg.	1
4	Poiana — Portul	X
5	Metrom — Progresul Brăila	1
6	Chimia Sv. — Flacăra	1
7	Poli. Galați — Metalul Buc.	X
8	Electroputere — Olimpia Ord.	1
9	C.F.R. Arad — C.S.M. Sibiu	1
10	Poli. Tim. — Minerul Anina	1
11	Metalul Tr. S — Vagonul	X
12	Metalurgistul — C.F.R. Tim.	X
13	Chimia Rm. V. — Minerul B. M.	X

Sportivii școlari la sfîrșit de an

Duminică, 14 iunie 1970. Soare și multă voie bună în curtea liceului „Ion Neculce" din București. Aici, la fel ca în multe alte unități școlare din țară, și-au dat întîlnire sportivii liceului. Și alături de ei, mulți, foarte mulți... susținători. După cuvîntul rostit de directorul liceului, Ion Dragu, profesor emerit și totodată președintele asociației sportive „Ion Neculce", profesorii de educație fizică Ghiuzelea Florica, Șurtea Nicolae și Constantinescu Victor înmînează celor ce s-au distins în cursul anului școlar medaliile, maiourile și diplomele de campioni pe 1970.

Aproape 400 de tineri sîrguincioși la învățătură își fac cunoscute calitățile sportive. Urmează demonstrații de gimnastică artistică și acrobatică, de volei, handbal, baschet și fotbal ; la volanul cartingurilor, un grup de tineri din cadrul liceului, care fac parte din prima asociație din țară cu profil de elevi și care se pregătesc în activitatea „auto" în cadrul școlii, atrag aplauzele celor prezenți. Nu sînt neglijate nici ștafetele și concursurile distractive rezervate celor mai mici și care produc multe momente de delectare celor mai... mari.

Serbarea se încheie cu tradiționalele întîlniri la baschet și fotbal cu colegi de la alte licee și cu mulți admiratori din rîndul colegilor atrași de partea sportului.

Pentru cititorii noștri am ales două imagini de la această serbare, realizate de fotoreporterul Mihai Popescu, pe care le reproducem mai sus.

AUTOMOBILISM

Despre un concurs original și unele aspecte ale circulației

Timp de cîteva zile s-a desfășurat în Capitală concursul „CEL MAI BUN AGENT DE CIRCULAȚIE". Selecționați dintre mii de lucrători de miliție, concurenții și-au demonstrat, în acest original concurs, cunoștințele profesionale și maniera de dirijare a fluxului rutier, în principalele intersecții ale orașului. Au avut loc și probe de îndeminare în conducerea automobilelor, motocicletelor. Duminica trecută, de „Ziua miliției", au avut loc pe stadionul „Dinamo" numeroase demonstrații practice. Cei mai buni și-au primit binemeritata răsplată în numeroase premii.

Atît pentru lucrătorii de miliție, cît și pentru conducătorii de vehicule și pietoni, acest concurs a constituit o experiență deosebit de utilă, ceea ce ne-a determinat la unele reflecții. Am fost martorii unei desfășurări a circulației în condiții într-adevăr bune. Am dori foarte mult ca dirijarea circulației, în Capitală ca și în alte centre urbane (acum, o atenție deosebită Constanței și litoralului !) să se facă la fel ca în zilele concursului ; mai precis, ceea ce s-a făcut și obținut acum să nu fie uitat, abandonat, ci să fie permanentizat și perfecționat.

Pledăm aici atît pentru raporturi și discuții civilizate, între agenții de circulație și conducătorii auto, cît și pentru aplicarea cu fermitate a legilor circulației față de cei ce comit abateri. Așa cum nu putem accepta vorba urîtă, tonul ridicat, nu putem accepta nici îngăduința, chiar și față de abateri mici care n-au provocat accidente. Legile noastre sînt clare și ele trebuie aplicate ferm și egal, tuturor, indiferent de tipul și culoarea mașinii...

Am constatat, și cu prilejul acestui concurs, că rolul agentului de circulație poate fi altul decît cel pe care-l știam mai de demult. El este cel care, în primul rînd, ajută, care previne abaterile de la regulile de circulație. Se pare că sînt de domeniul trecutului acele situații cînd conducătorii erau pîndiți după colțuri în zilele cînd se schimbau undeva unele indicatoare de circulație, numai ca să li se ia amenzi. Acum, cei în cauză sînt preveniți din timp, mai ales pe acele artere unde sistemul de circulație s-a modificat. Chiar și aceste simple amănunte — vopsirea mașinilor miliției în culori specifice și montarea lămpilor semnalizatoare — au scopul de a avertiza pe conducătorii auto, pe distanțe de mulți kilometri, că trebuie să se ferească de a cădea în greșeală.

S-au creat, și desigur se vor mai crea, o serie de premize pentru ca circulația să se desfășoare în condiții mereu mai bune fără abateri de la lege și, ceea ce este esențial, fără accidente. Dar asta depinde nu numai de cei ce dirijează circulația, ci și de cei ce conduc automobilele, precum și de pietoni.

V. STANESCU

Un carusel original ? Nu. Este banda de asamblare-finisare a uzinelor Renault din Flins, construită într-un mod aparte, care-i asigură o eficiență sporită

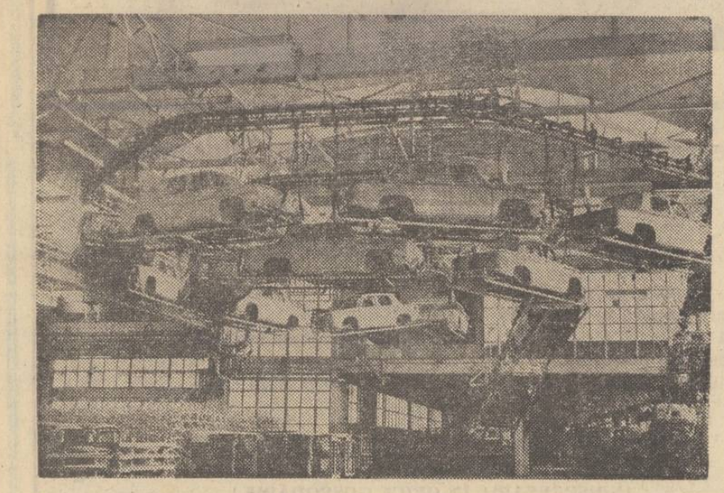

Raliul Acropole

Desfășurat recent, raliul Acropole a constituit un veritabil succes pentru Alpine Renault. Au luat parte 80 de echipaje, dar numai 13 au reușit să treacă linia de sosire, ceea ce arată marile eforturi la care au fost supuși atît piloții cît și mașinile. De altfel, specialiștii consideră acest raliu drept unul din cele mai grele din Europa. Iată și de ce : traseul raliului măsoară 3 800 km din care aproape 1 000 km. pe drumuri accidentate ; în cele trei zile și două nopți, fără oprire, echipajele au trebuit să facă față unor serioase dificultăți. Iată clasamentul primilor sosiți : 1. THERIER — CALLEWAERT pe ALPINE RENAULT 1 600 S ; 2. VINATIER — STONE pe ALPINE RENAULT 1 600 S ; 3. OVE ANDERSSON — PORTER pe FORD ESCORT TWINCAM ; 4. PIOT — TODT pe FORD ESCORT TWINCAM ; 5. LINDBERG — REINICKE pe FIAT 125 S ; 6. NICOLAS — Mlle VERON pe ALPINE RENAULT 1 600 S.

Prin agențiile și filialele Oficiului Național de Turism

Vă puteți asigura locuri pentru odihnă la mare și la munte la prețuri avantajoase

MUNTE : pentru luna iunie în stațiunile : BUȘTENI, SINAIA, PREDEAL, PĂLTINIȘ
BORSEC, SOVATA, TUȘNAD, LACUL-ROȘU, cu plecare în fiecare zi

Turiștii beneficiază de tarife reduse la cazare și masă

LITORAL : pentru luna iunie în stațiunile : MAMAIA, EFORIE NORD, EFORIE SUD, MANGALIA JUPITER, MANGALIA VENUS, MANGALIA ORAȘ și COSTINEȘTI

— Tarife reduse la cazare și masă.
— Reducere de 50% la transporturi pe C.F.R.

Informații și înscrieri la toate agențiile și filialele O.N.T. din țară.

CONCURSUL NOSTRU

Pînă la 16 iunie a.c. au fost triate și înregistrate 103 500 bonuri de participare la concurs. Bonul cu nr. 100 000 aparține concurentului Timpea Mircea din Brașov. Se continuă operațiile de triere și înregistrare cu ultimele bonuri.

● *Moisei Ion, Sibiu :* Echipă cu numele C.S.M. Cluj nu activează în divizia A. Trei bonuri anulate.

● *Bucurei Stelian, Cîmpina :* Am mai precizat că pentru asemenea greșeli, ca aceea semnalată de dv., nu anulăm bonurile.

● *Drulea Anton, București* (6) ; *Ardelean Eugen, Timișoara* (1) ; *Buchiu Laurențiu, Olt* (2) ; *Hamann Elena, București* (1) ; *Szabo Ștefan, București* (1) ; *Cojocaru Alexandru, Brașov* (1) ; *Opran Nicolae, Constanța* (1) ; *Avrigeanu Gheorghe, București* (4) ; *Ciocionică Dumitru, Slobozia* (1) ; *Apostu Sava, Ploiești* (1) ; *Crivăț Ștefan, Bacău* (3) ; *Pătrașcu Mircea, București* (1) ; *Buforeanu Ion, Constanța* (1) ; *Ștefănescu Mihai, București* (1) ; *Reinhardt Victor, București* (3) ; *Ilie Ioan, București* (1) : Trecînd Progresul, fără nici-o precizare, aveți anulate bonurile reprezentate de cifrele din paranteze.

● *Butnaru Dan și Elena, Iași* (5) ; *Grama Iosif, com. Milaș-Năsăud* (2) ; *Covrig Dumitru, Galați* (1) ; *Popescu Sabin, Oțelul Roșu* (1) ; *Anton Alexandru, Timișoara* (3) ; *Chirtibuș Nicolae, Constanța* (1) ; *Păunescu Victor, Iași* (1) ; *Căciulă Ion, Cîmpina* (1) ;

● *Drăgoescu Nicolae, București* (1) ; *Bădulescu Romeo, București* (2) ; *Oprescu Gheorghe, Tîrgoviște* (2) ; *Bîrleanu Dumitru, Reșița* (2) : Cifrele din paranteze reprezintă bonurile anulate deoarece ați trecut pe buletine Știința Cluj sau Știința Craiova, nume inexistente.

● *Botea Ioana, Craiova ; Mușat Vasile, Dimbovița ; Tatarcan Vasile, Botoșani ; Gurzău Ana, Brașov ; Nicodim Ioan, Avrig :* Cîte un bon anulat deoarece ați trecut nume de echipe inexistente

● *Cionca Ioan, Mureș ; Negoiescu Alexandru, București ; Mureșan Paul, Satu Mare :* Cîte un bon anulat. Ați trecut Metalul, fără nici o precizare

● *Tamaș Ioan, Aiud ; Iordănescu Marius, Brașov ; Șola Stelian, Reșița ; Dragomir Elena, București ; Vari Ioan, Cluj ; Patriche Vasile, Galați ;*

Dragomir Alexandrina, Caracal ; Chițu Nicolae Cîmpina : Cîte un bon anulat. La întrebarea a III-a ați trecut cîte o echipă din divizia A.

● *Dima Corneliu, Brăila* (1) ; *Mihai Liviu, Tîrgoviște* (1) ; *Blaga Teofil, Brașov* (1) ; *Petroșel Gheorghe, Buzău* (1) ; *Barbu Marian, Craiova* (2) ; *Popescu Ion, Prahova* (1) ; *Gramaticu Mihai, Bîrlad* (1) ; *Lancmantel Helen, Ploiești* (1) ; *Nicolae Bodnar, Bistrița-Năsăud* (1) ; *Tărășilă Gheorghe, Vîlcea* (1) : Aveți anulate bonurile redate de cifrele din paranteze deoarece ați lăsat cîte o întrebare necompletată.

● *Chilian Mircea, Vidra-Vrancea* (1) ; *Cionca Ioan, Mureș* (1) ; *Mihăescu Aurelian, Pitești* (1) ; *Kutasi Mihăilă, Reghin* (1) ; *Delea Ion, Timișoara* (1) ; *Moisescu Ioan, Ploiești* (2) ; *Pîrva Eugenia, Deva* (1) ; *Motomancea Constantin, Prahova* (1) ; *Ciopa Nicolae, Sibiu* (1) ; *Giurgiu Gheorghe, Moinești* (4) : Cifrele din paranteze redau numărul bonurilor anulate deoarece ați trecut Politehnica București, nume inexistent în divizia B.

● *Florea Antoniu, Arges* (1) ; *N. Micu, Sibiu* (1) ; *Moise Nicolae, Constanța* (1) ; *Bostan Vasile, Vrancea* (1) ; *Ghenu Traian, Constanța* (1) ; *Iuliana Peter, București* (5) ; *Panait Gheorghe, Ploiești* (1) ; *Bildea Constantin, București* (5) ; *Radu Mircea, București* (2) ; *Ristea Ștefan, Ilfov* (2) ; *Bețe Augustin, Oravița* (2) ; *Lăzărescu Lucian, Brăila* (1) ; *Stroe Dumitru, Ploiești* (2) ; *Viza Nicolae, Cluj* (1) ; *Dogărescu Constantin, Bihor* (1) ; *Ganea Vasile, Hunedoara* (2) ; *Găbunea Nicolae, Brăila* (1) ; *Anastasiu Nicu, Mizil-Prahova* (10) ; *Vicol Costache, Galați* (1) ; *Pantelimon Grigore, Reghin* (1) ; *Hodel Emil, Suceava* (1) ; *Ștefu Virgil, Cluj :* Cifrele din paranteze redau numărul bonurilor anulate deoarece la întrebarea a II-a ați trecut cîte o echipă din divizia B.

— Redacția și administrația Piața Scînteii 1, telefon 17 60 10 (1449—1400) Oficiul poștal 33, căsuța poștală 4108. Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" —

BIBLIOTECA „ASTRA" SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL XIV NR. 664 — SÎMBĂTĂ 27 IUNIE 1970 — 8 PAGINI 1,50 LEI

BEETHOVEN ȘI ROMÂNIA

Un interpret român laureat al premiului Beethoven (1889)
de Viorel COSMA
(Pag. a 4-a)

În paginile 4-5
MICA BIBLIOTECĂ „MAGAZIN"
5000 DE LIRE PENTRU O MĂRTURISIRE
de L. J. BEESTON

SPORT
• A FOST CUM ERA DREPT SĂ FIE
de Valeriu MIRONESCU
• ÎN FINALĂ „IL REY" N-A FOST PELE...
de Eftimie IONESCU
(Pag. a 8-a)

„PRIMĂVARĂ" SĂTMĂREANĂ

Am văzut odată, într-un muzeu de artă dintr-o metropolă europeană, compoziția aceea sculpturală atît de expresivă, dinamică, tinerească, a celor două trupuri înlănțuite într-o dragoste profundă, sculptură de-o mare noblețe spirituală căreia autorul, marele Rodin, i-a dat denumirea „Primăvara". Am pomenit-o deoarece mi s-a părut a evoca simbolic ceea ce înseamnă acum, la Satu-Mare, această perioadă de muncă și luptă eroică, la fel de înverșunată și eroică ca atunci cînd apele au izbit nemilos orașul, distrugînd case, bunuri, răpunînd vieți omenești. Durerea și necazurile însă sînt învinse într-o muncă titanică pe baricadele reconstrucției, oamenii găsind tărie și voință să vindece rănile de pe trupul orașului și din sufletul lor și să se ridice cu toate forțele pentru a duce viața înainte, viața cu toate imperativele ei: case, locuri de muncă, locuri de odihnă și recreere și dragoste pentru clipele de tihnă ce or să vină iar.

Satu-Mare se află pe schele cu toată suflarea. Schele la propriu și la figurat, căci ele, chiar dacă nu se văd în fiecare curte, în fiecare fabrică, patosul reconstrucției îți le amintește la fiecare pas. Primarul orașului, tovarășul VASILE GITA, un om inimos, apropiat de concetățenii lui, devotat cu trup și suflet misiunii pe care o are, ne este un ghid prețios în documentarea pe care o facem.

Vizităm șantierele blocurilor de locuințe. Primul popas îl facem pe Calea Păulești, acolo unde cinci blocuri, a cîte 20 de apartamente fiecare, încep să-și contureze silueta. În Satu-Mare se construiesc de către stat 1 650 de apartamente suplimentare. Și aici, în Calea Păulești, se înalță primul mare ansamblu cu 400 de apartamente. Le execută colectivul trusitului „Carpați" din București și, ca să ne dăm seama ce înseamnă

Virgil LAZAR

CONTINUARE ÎN PAG. ②

Arhitecții Sena Forb din București, Carol Rupercht și Victor Horvath din Satu Mare discută pe viu împreună cu ing. constructor Cornel Suma din Cluj, detaliile tehnice privind construcția noilor cvartale de locuințe.

AGENDĂ săptămînală

La jumătatea anului

Peste cîteva zile ne vom afla la jumătatea acestui an, a cărui primăvară dramatică va intra în istoria marilor calamități ce s-au abătut de-a lungul secolelor pe meleagurile noastre, dar și în istoria marilor momente de eroism pe care le-a cunoscut poporul român. Jumătatea anului — prilej de bilanțuri, de cîntărire a perspectivelor, cu atît mai important de astădată cu cît nu este vorba doar de ceea ce avem de făcut ci și de ceea ce avem de refăcut, de recuperat din ce au distrus ceilalți. Vești din toată țara anunță de pe acum că, în ciuda tuturor dificultăților, planul se îndeplinește cu succes, angajamentele luate la începutul anului, de asemenea. Fapt cu atît mai remarcabil, cu cît numeroase întreprinderi au fost angrenate în sprijinirea fabricilor și uzinelor atinse de inundații, spre care au fost îndreptate importante forțe umane și materiale. Merită subliniat, în același timp, că multe din unitățile economice care, datorită calamităților, și-au întrerupt lucrul, au și anunțat reintrarea lor în producție la capacitatea maximă, altele urmînd să atingă acest

CONTINUARE ÎN PAG. ②

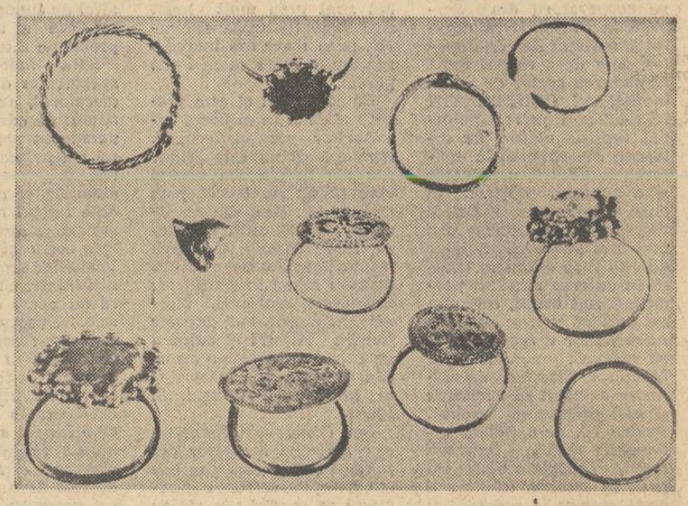

Inele din argint, din secolul al XIV-lea, descoperite la Străulești, pe locul unde a fost un sat feudal

Foto: Mihai POPESCU

MAI EXISTĂ ENIGME?

MEMORIA PĂMÎNTULUI BUCUREȘTEAN

● Satul feudal din... Piața Operetei ● Cavoul descoperit în incinta bisericii Răzvan ● Cine este personajul înhumat în cavou? ● O evacuare forțată acum 500 de ani... ● Și un costum de brocart de acum trei secole ● Trei întrebări — trei necunoscute

Acum, cînd știința se dezvoltă atît de impetuos, ar părea hazardat să publicăm o rubrică cu acest titlu. Totuși, chiar și cercetătorii se izbesc de momente învăluite într-un adevărat mister, nereușind să le dezvăluie tainele. Și în istorie, geografie, medicină, astronomie etc., mai există deci enigme, probleme neelucidate, pe care vom încerca să le punctăm, venind astfel în întîmpinarea solicitării cititorilor.

Arheologia bucureșteană s-a relevat în ultimii ani prin importante descoperiri, creîndu-se posibilitatea conturării fazelor de închegare medievală a așezării de pe malurile Dîmboviței, geneza orașului. O caracteristică pregnantă a cercetărilor a fost investigația permanentă, strădania migăloasă de a smulge memoriei pămîntului tainele ascunse de veacuri. Cercetătorii au încercat să descifreze în păienjenișul de ziduri tîrzii sau în straturile de nisip situate la peste cinci metri adîncime sub nivelul actualelor străzi, dovezi materiale care să ateste „pe viu" configurația orașului din urmă cu 4—5 secole. Și nu rareori în sprijinul oamenilor de știință au venit lucrătorii de pe numeroasele șantiere de construcții, care au sesizat orice vestigiu găsit, aducînd astfel cercetătorilor acel „plocon de surprize" menționat de Arghezi în volumul „Cu bastonul prin București". Și, lu-

Simion SĂVEANU

CONTINUARE ÎN PAG. ②

„Am fost operat de profesorul Christian Barnard..."

CE NE-A POVESTIT HORIA SĂMĂRGHITAN, TÎNĂRUL PACIENT DIN BRĂILA

(Fotoreportajul în pag. a 3-a)

ÎN CURÎND LA OLIMPIADA INTERNAȚIONALĂ A CÎNTECULUI DE LA ATENA

DIN FILELE AGENDEI ARTISTICE A MARGARETEI PÎSLARU

(Pag. a 5-a)

Vedere din Teheran. La orizont se profilează piscurile veșnic înzăpezite ale masivului Elbrus

Itinerar „Magazin"

IPOSTAZELE TEHERANULUI

Corespondență specială

(Pag. a 3-a)

DASCĂLII SATULUI

L-am întîlnit pe malul Siretului în zilele uriașei încleștări dintre om și natură. Venise cu elevii pentru a-i ajuta pe cooperatorii din Șerbești la consolidarea digului amenințat de furia apelor. Zile de-a rîndul după terminarea orelor de curs, învățătorul CONSTANTIN IGNAT și-a petrecut timpul luptînd alături de cetățenii din comună la apărarea localității, a holdelor și a avutului obștesc. Și dacă astăzi, pe tarlalele cooperativelor agricole din Siretu și Săucești, holdele date în pîrg unduiesc lenevșe în adierea vîntului permițînd rod bogat, cei din sat știu că merite pentru salvarea lor îi revin, în bună măsură, vrednicului lor învățător. Este încă un motiv ca oamenii să-l stimeze și să-i prețuiască munca. Pentru că, de-a lungul celor peste 40 de ani închinați școlii, Constantin Ignat a știut să îmbine, ca nimeni altul, munca la catedră, cu activitatea pe tărîm obștesc. Cetățenii i-au încredințat ani la rînd mandatul de deputat în consiliul popular comunal. Și nu le-a dezmințit nici o clipă încrederea, iar satisfacțiile au fost pe măsura muncii desfășurate. „Medalia Muncii" în 1961, medalia „În cinstea cooperativizării agriculturii în 1962", înaltul titlu de învățător emerit obținut în 1962 : iată doar cîteva dovezi ale prețuirii de care s-a bucurat în ultima vreme.

Dar satisfacția cea mai mare nu i-au adus-o nici premiile și nici distincțiile acordate, ci conștiința că prin munca sa modestă, dar plină de răspundere a contribuit la modelarea tinerelor vlăstare, la instruirea și educarea atîtor generații de oameni.

— Chiar din primii ani de activitate mi s-a oferit posibilitatea să funcționez la o școală din orașul Bacău, *ne mărturisește învățătorul Constantin Ignat.* Nu am părăsit însă satul. Mă simt prea mult legat sufletește de viața sătenilor, prea mare era încrederea lor în mine ca să-i pot părăsi.

De 25 de ani el este prezent zi de zi în mijlocul locuitorilor satului Șerbești. Aproape că nu este tînăr sau om în puterea vîrstei care să nu fie trecut prin mîinile lui. Unii dintre aceștia : Constantin Bărbieru, Radu Burchi, Georgeta Nantu, Dan Floareș și mulți alții au ajuns la rîndul lor învățători, profesori, ingineri. Ei poartă mai departe flacăra științei și culturii pe care le-a dăruit-o cu atîta dragoste și generozitate învățătorul Constantin Ignat.

Dar Constantin Ignat nu este singurul învățător din județul Bacău care și-a pus cunoștințele, întreaga capacitate de muncă în slujba ridicării satului. La Răcăciuni și pe Valea Siretului, l-am cunoscut într-una din ele pe învățătorul VASILE MANCIU. Tocmai se încheiase bilanțul primului an de activitate a Universității populare sătești, al cărei director era. I-am citit în privire bucuria. Da, era mulțumit. Avea și de ce. Toate temele expuse în cadrul universității au fost urmărite cu multă atenție trezind un viu interes în rîndurile cursanților.

— Cu 39 de ani în urmă, își amintește învățătorul, cînd am fost încadrat la școala din comună erau sute de oameni care nu știau nici măcar să se iscălească. Anul acesta peste 100 de cooperatori au audiat cursurile universității populare. Saltul este cît se poate de evident. Pentru a satisface interesul, setea de cunoaștere manifestată de săteni, ne-am propus ca anul viitor universitatea populară să nu mai funcționeze cu două ci cu trei cursuri : unul de biologie, altul de cunoștințe igienico-sanitare și al treilea de probleme internaționale.

Fără îndoială că saltul spectaculos de care vorbea directorul, de la analfabetismul de odinioară la universitatea populară de azi, nu s-a petrecut așa din senin. El a fost rezultatul acumulărilor ce au avut loc de-a lungul multor ani de muncă și străduință. Marele merit al învățătorului Vasile Manciu este acela de a fi înțeles că școala singură nu poate asigura culturalizarea satului, că ceea ce a început școala, trebuie continuat și desăvîrșit de căminul cultural. Iată de ce, activitatea pe care a desfășurat-o în comună de-a lungul a patru decenii nu s-a rezumat numai la catedră, ci a trecut mult, dincolo de limitele ei. Din cei peste 30 de ani cît a stat la conducerea căminului cultural, a fost nu numai îndrumătorul dar și animatorul întregii activități culturale din comună. Premiile și mențiunile cîștigate în diferite rînduri la fazele finale ale concursurilor pe țară de către Biblioteca căminului cultural, colectivul de conferințe, brigada artistică, corul și teatrul de păpuși din Răcăciuni, i-au încununat munca plină de abnegație. Fiecare din ele i-au adus vrednicului învățător Vasile Manciu momente de mare satisfacție. Dar, așa cum ne-a mărturisit, nici o recompensă nu poate întrece bucuria pe care i-o dă faptul că peste 100 de țărani cooperatori din comună, unii dintre ei odinioară analfabeți, audiază astăzi cursurile unei universități populare.

Const. AZOIȚII

LA JUMĂTATEA ANULUI

URMARE DIN PAG. 1

obiectiv în viitorul apropiat. Refacerea rapidă după distrugerile din această primăvară atestă forța economiei noastre socialiste și, totodată, constituie o mărturie a abnegației cu care întregul popor a răspuns chemării partidului. Deviza „ziua lumină", ca unitate de măsură a timpului de lucru, dăruirea unei părți a timpului de odihnă pentru refacerea economică, „duminica în haine de lucru" și alte acțiuni au demonstrat încă odată puternicul patriotism, înalta conștiință socialistă a clasei noastre muncitoare.

În egală măsură, activitatea pe ogoare a cunoscut o puternică emulație îndreptată spre recuperarea pentru agricultură a pămînturilor devastate de ape. Pe de o parte, a început secerișul în zonele neafectate de calamități ; pe de altă parte, se lucrează intens pentru ca nici o palmă de pămînt să nu rămînă în afara circuitului agricol. Și aici, exemple nenumărate vădesc abnegația cu care țărănimea, mecanizatorii, specialiștii din agricultură lucrează zi și noapte pentru ca, la sfîrșitul anului agricol, recolta țării să nu se resimtă de pe urma inundațiilor din această primăvară. Și în agricultură au luat naștere inițiative patriotice de o înaltă valoare, cu scopul de a smulge pămîntului tot ce poate da. Recenta chemare lansată de țărănimea cooperatistă din județul Teleorman în legătură cu măsurile pentru obținerea unor recolte cît mai bune și cu livrarea suplimentară către stat a unor însemnate cantități de produse agricole și animaliere, a avut un larg ecou în întreaga țară. Din răspunsurile la această chemare, cuprinse în înflăcărate telegrame adresate Comitetului Central al partidului, personal tovarășului Nicolae Ceaușescu, reiese că muncitorii ogoarelor sînt ferm hotărîți să-și aducă întreaga contribuție la opera de refacere a țării, la îndeplinirea și depășirea sarcinilor cuprinse în planul acestui an.

La jumătatea anului, bunul gospodar privește și în viitor. Iată de ce, în aceste zile, în întreprinderile țării au început să se desfășoare dezbateri privind cifrele planului pe anul viitor, urmînd ca apoi să se dezbată, în același cadru, larg, cifrele viitorului cincinal. Dovadă pregnantă a democratismului larg al orînduirii noastre socialiste, aceste dezbateri au caracterul consultării maselor de oameni ai muncii în vederea folosirii la maximum a întregului potențial de care dispunem, a tuturor rezervelor existente, astfel încît, economia națională să cunoască o cît mai puternică dezvoltare. Dezbaterile care se desfășoară în această perioadă constituie un cadru fericit de manifestare a inițiativei și inteligenței colective, de valorificare a întregului tezaur de experiență umană care se află în fiecare întreprindere. Nu încape îndoială că aceste dezbateri vor avea ca rezultat numeroase propuneri menite să dea planurilor anilor viitori garanția deplină a realizării lor.

Antrenat în munca eroică pentru rezolvarea problemelor prezentului, hotărît să termine anul 1970 cu satisfacția de a fi îndeplinit și depășit sarcinile actualului cincinal, poporul nostru privește totodată în perspectivă, la anii ce vin, ani de muncă și împliniri, așa cum sînt prefigurați în hotărîrile Congresului al X-lea al partidului, ani ai dezvoltării continue și multilaterale a patriei noastre.

AGENDA săptămînală

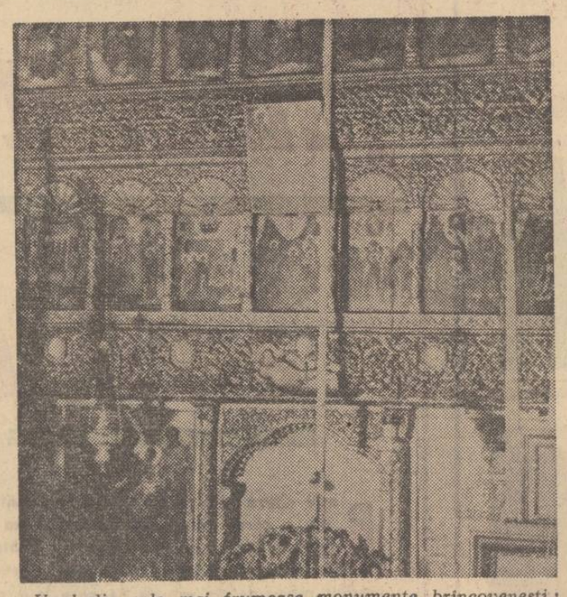

Unul din cele mai frumoase monumente brîncovenești : catapeteasma bisericii Răzvan.

Memoria pămîntului bucureștean

Eru cert, pămîntul bucureștean mai ascunde multe taine.

URMARE DIN PAG. 1

150 000 de ani de locuire permanentă

Terenul pe care este situată Capitala, brăzdat de o densă rețea hidrologică, a fost îndelung și intens locuit de oameni, cercetările arheologice începute prin anul 1924 dind la iveală numeroase mărturii care indică existența omului aici încă în urmă cu 150 000 de ani ! Uneltele de piatră cioplită descoperite pe malul Colentinei, uneltele și vasele de lut din vremea comunei primitive, cele din perioada geto-dacă sau din secolele III—VII, pot fi văzute în vitrinele Muzeului de istorie a municipiului București, ele atestînd viețuirea continuă pe acest pămînt din timpuri străvechi.

Închegat ca tîrg și apoi ca oraș în secolele XIV — XV, Bucureștiul s-a dezvoltat neîncetat ocupînd rînd pe rînd satele feudale din vecinătatea lui. Perimetrul dintre Bd. 1848 de astăzi, străzile Lipscani, Smîrdan și malul Dîmboviței, formau zona cea mai locuită, aici fiind vatra orașului. Permanența locuire a acestei zone s-a putut constata cu precizie cu prilejul lucrărilor edilitare de pe Bd. 1848, pămîntul prezentîndu-se ca o haotică suprapunere și adosare de ziduri, pivnițe și gropi datînd din secolele XV—XIX.

Sate feudale... pe teritoriul orașului

Cu greu ne putem imagina, trecînd astăzi prin fața Teatrului de Operetă, pe lîngă biserica Răzvan sau prin piața Vitan și alte străzi din București, că în urmă cu cinci sute de ani și mai mult, strămoșii noștri viețuiau prin aceste locuri în sate de tip feudal... Și, totuși, cercetările arheologice atestă în mod sigur existența a numeroase sate feudale pe teritoriul de astăzi al orașului. Astfel, între Piața Operetei și podul Șerban Vodă, s-au conturat urmele unui întins sat care a existat în secolele X—XI, pe aceste locuri fiind găsite locuințe amenajate din bîrne de lemn și cuptoare de copt pîine. În Piața Unirii, în malul Dîmboviței, spre Institutul Medico-Legal, au fost descoperite monede emise de împărații bizantini din secolele XI—XII. Cercetările întreprinse în zona cartierului Străulești au dat de vatra unui sat din secolul al XIV-lea, obiectele găsite dovedind că încă din acea vreme se făceau schimburi comerciale cu orașele transilvănene și cu cele din Balcani.

Pe terasa Colentinei, mai jos de ctitoria Ghiculeștilor de la Pantelimon, se cunoșteau unele vestigii, ele fiind îmbogățite cu elemente noi cu ocazia taluzării malurilor noului lac — Pantelimon II. Au fost descoperite cu acest prilej mai multe bordeie, unele din epoca neolitică, altele din perioada geto-dacă, precum și întinse așezări din secolele VI și X. De asemenea, s-a dat și de vatra unui sat feudal, găsindu-se urme de locuințe, cuptoare pentru pîine și o necropolă de unde arheologii au scos monede din prima jumătate a secolului al XVI-lea, emisiuni occidentale, precum și inele și cercei de argint. Este vorba de satul Florești de Sus.

În alt colț al Bucureștilor — în cartierul Vitan — acolo unde se înalță azi un grup de blocuri, arheologii au surprins în timpul lucrărilor de pe șantier urme de locuințe din secolele VI—VII și X precum și vestigiile unui sat feudal. Aici ar fi fost vestitul sat Greci, fosta proprietate a lui Radu cel Frumos, sat atestat documentar la 25 septembrie 1620.

La Grozăvești, Dealul Spirii, pe malul Colentinei, Ziduri între Vii, pe malul lacului Fundeni, la Militari, pe malul Ciorogîrlei au fost identificate urme de locuire feudală Cercetîndu-se izvoarele scrise s-a ajuns la concluzia că acolo au fost satele feudale Grozăvești, Lupești, Măicănești, Fundenii-Doamnei etc.

În fostul Tîrg al Cucului

Pe una din străzile puțin circulate din centrul Bucureștilor, în apropiere de Piața Sf. Gheorghe, pe locurile unde era fostul Tîrg al Cucului, se află o biserică al cărei stil arhitectonic este neobișnuit, îndepărtîndu-se de practica construcțiilor de tip bizantin, cu absidele laterale. Biserica are un plan dreptunghiular, înfățișîndu-se astăzi în forma pe care au conceput-o meșterii epocii brîncovenești. Biserica Răzvan a fost atribuită de istoriografia bucureșteană fie lui Ștefan Răzvan, domnul Moldovei și aliat al lui Mihai Viteazul, fie unui căpitan al oastei lui Matei Basarab. Referitor la datarea lăcașului și rezultatele cercetărilor întreprinse aici, arheologul **PANAIT I. PANAIT, șeful secției feudale a Muzeului de istorie a municipiului București** ne-a relatat următoarele :

— Șantierul de la biserica Răzvan a evidențiat o serie de probleme legate nu numai de istoria acestui monument, cît mai ales de începuturile orașului nostru. Edificiul existent astăzi relevă o ultimă etapă de construcție, interesant fiind faptul că pe aceste locuri au existat locuințele unor orășeni a căror îndeletnicire ne este dovedită prin găsirea unor cuptoare de ars minereu de fier, vestigii care atestă existența unui nucleu meșteșugăresc. Șanțul deschis pe axul longitudinal al bisericii a surprins — la aproape un metru adîncime — urmele acestor locuințe, în care cărbunele, materialul lemnos, fragmentele de vase, bucățile de zgură de fier sînt mărturii incontestabile ale procesului de locuire de la sfîrșitul secolului al XV-lea.

O adevărată enigmă este elucidarea cauzelor și mijloacelor prin care a fost evacuat acest centru meșteșugăresc spre a se permite înălțarea aici, a lăcașului de cult, lăcaș ce a funcționat în mod cert încă din prima parte a secolului al XVI-lea. Ce înfățișare va fi avut biserica medievală n-o putem ști. Ceea ce știm însă în mod incontestabil, este că în secolul al XVII-lea i s-au adus unele modificări edificiului feudal.

Descoperirea din incinta bisericii Răzvan

O surpriză deosebită au avut-o arheologii atunci cînd în șanțul făcut în pronaosul bisericii, la circa patru metri de la intrare, au descoperit capacul boltit al unui cavou. Apariția lui a fost neașteptată, deoarece, în mod normal, cei înmormîntați în interiorul bisericilor au pietre de mormînt cu inscripții care indică cine este personajul respectiv. Amenajat din cărămidă prinsă cu mortar rezistent, cavoul a adăpostit pînă de curînd un om matur pe care cercetătorii încearcă să-l identifice.

Splendida solie brîncovenească

Biserica, așa cum se înfățișează azi, se poate datora familiei boierilor Cojescu, mai precis, acelui Bătcă Cojescu înmormîntat în imediata apropiere a cavoului descoperit.

Lăcașul a suferit în secolul XIX transformări care au estompat elementele decorative exterioare, în care un loc de seamă îl ocupă brîul superior încadrat în șirul de cărămizi puse în colțuri precum și brîul inferior. Astăzi, o turlă greoaie din lemn o anunță modest în ambianța urbanistică. Incendiat în 1847, din vechiul edificiu ne-a rămas o minunată catapeteasmă care ne redă prin decorația ei vegetală, o adevărată solie a artei brîncovenești. Frumusețea motivelor, ajunse la perfecțiune, densitatea lor, fac din această piesă un veritabil monument de artă românească.

Cine este personajul din cavou ?

Relatîndu-ne și despre necropola din jurul bisericii Răzvan, necropolă ce a funcționat începînd din anii 1530—1540, i-am solicitat arheologului Panait I. Panait să ne expuie părerea d-sale asupra personajului îngropat în cavoul descoperit. Cercetătorul și-a rezumat concluziile prin punctarea a trei enigme învăluite în plin mister:

I. Cine a construit acest edificiu ?

II. Cine este personajul înhumat într-un loc central, în axul longitudinal al incintei bisericii ?

III. Ce loc ocupă căpitanul Răzvan, din oastea lui Matei Basarab, în etapele de înnoire a edificiului medieval ?

Trei enigme, trei probleme legate nu numai de fundarea bisericii Răzvan ci și de istoria Bucureștilor. Deocamdată, nu sînt decît supoziții asupra răspunsurilor la aceste necunoscute, iar cînd vor fi și elemente sigure, le vom aduce la cunoștința cititorilor. Ecuația cu trei necunoscute își așteaptă deci dezlegarea...

Simion SAVEANU

„PRIMĂVARĂ" SĂTMĂREANĂ

După ziua de muncă la întreprinderea unde-și desfășoară activitatea, oamenii lucrează în timpul lor liber și la refacerea gospodăriei.

URMARE DIN PAG. 1

pentru constructorii respectivi „timp util de lucru", inginerii Aurel Mărgineanu și Cristian Stircu **ne dau niște detalii tehnice care, credem, depășesc de data aceasta, prin noutatea informației, cadrul pur de specialitate :**

— Aplicăm o metodă ultrarapidă, aceea a cofrajelor metalice spațiale prin turnări de betoane la cald, toate instalațiile electrice, coloanele sanitare, de apă, canal etc. — fiind prinse concomitent în ciment. Timpi ? În 24 de ore decofrăm pereții, în 36 de ore planșeele. Lucrînd astfel, vom da gata pînă în toamnă întregul ansamblu de 400 de apartamente...

Dar zonele de construcție a blocurilor, în care se vor muta încă anul acesta o parte din familiile sinistrate, sînt numeroase în Satu-Mare. În parcul „Viitorul" se înalță 300 de apartamente, iar celelalte în microraionul 14, acolo înspre Carei unde îți atrag privirea fără să vrei, ornamentațiile florale realizate din plăcuțe de ceramică, pe zidurile blocurilor existente, sugerînd și ele, fără echivoc, primăvara. Construiesc aici, în Satu-Mare, colectivele întreprinderii județene locale, ale Ministerului Construcțiilor, ale trusturilor din Bihor și Maramureș care s-au angajat ca, paralel cu realizarea integrală a sarcinilor lor pe anul în curs, să ridice — fiecare — în Satu-Mare cîte 200 de apartamente, chezășie a solidarității umane, a spiritului de întrajutorare dovedit în clipele de grea cumpănă.

Am văzut apoi șantierele caselor particulare. Și din noianul de fapte și impresii reținem unul semnificativ pentru tot ceea ce se întîmplă în Satu-Mare, azi. O parte din plutoanele celor trei tabere de muncă, care însumează peste 2 000 de tineri ce lucrează voluntar pe șantierele din oraș se aflau în ziua vizitei mele pe strada Fabricii, la o anume casă particulară, dărîmată de ape, unde cărau molozul, sortau cărămida, pregăteau terenul pentru ca zidarii să aibă front de lucru. Erau aci elevele Angela Danca, Maria Țuțuras, Rodica Pop, Livia Bichiș **și altele de la liceul „M. Eminescu" din localitate.**

— Este casa colegei noastre Ecaterina Tamas și am venit să ajutăm cu dragă inimă familiei...

Dar am aflat că din pluton făceau parte și surorile Tamas, trei la număr, care au lucrat zi și noapte la toate întreprinderile din oraș unde au fost solicitate plutoanele, la alți cetățeni din Satu-Mare, străduindu-se să fie de folos după puterea și priceperea lor.

— Și cum vreți să reclădiți casa ? — o întreb pe Ecaterina Tamas.

— Tata a văzut la „expoziție" un proiect foarte frumos și noi, toată familia, am „votat". Puteți să ne vedeți viitoarea casă, acolo, la „expoziție"...

Așa am ajuns să pășesc din nou pe culoarele sediului comitetului județean de partid, în sala aceea cu candelabre mărețe, deschisă publicului sătmărean, unde, alături de sumbrul asalt al apelor asupra orașului, asalt imortalizat în zeci de fotografii prezentate, cele 10 tipuri de proiecte pentru case particulare concepute în cîteva nopți albe de arhitecții Adalbert Toth, H. Victor, Agnes Mathe **și cellalți din localitate, redau în imaginea plastică a desenelor, viitorul cartierelor inundate : locuințe cu parter, cu un etaj, cu două etaje, după gustul și vrerea fiecărei familii sinistrate ce optează să-și dureze din nou căminul. Unde ? Ne-a spus-o primarul** Vasile Gita : **într-o zonă concentrată în nordul orașului, evitînd dîmbul Bicsadului, cel mai grav lovit și expus inundațiilor, într-o zonă oarecum concentrică care pornește dinspre centru spre periferie, începînd cu casele cu două etaje, cu un etaj și terminînd cu un briu în semicerc de locuințe individuale. Noile condiții au impus această nouă concepție de sistematizare.**

În toată acțiunea vastă și complexă a reconstrucției, organele locale de partid și de stat au creat un schelet organizatoric precis, studiat minuțios, în cadrul căreia munca, relațiile dintre oameni și instituțiile menite să-i servească, se desfășoară ca un angrenaj din care n-a fost omisă nici o rotiță pentru buna lui funcționare. Patru centre de informare prevăzute cu tehnicieni, juriști, arhitecți etc., rezolvă pe loc orice cerere a sinistraților : devize, calcule, proiecte. Trei centre de aprovizionare cu materiale sînt deschise toată ziua, în așa fel încît concomitent cu plata ajutoarelor acordate de stat — care a început — oamenii să-și poată procura cele necesare reconstrucției. Mina de lucru ? Toți sătmărenii care au ținut vreodată mistria în palme s-au transformat, în timpul lor liber, în zidari. S-au dat în acest sens înlesniri oficiale fiecărui om care după orele de serviciu dorește să lucreze pe șantierele de reconstrucție. Și oamenii din Satu Mare s-au ridicat cu mic, cu mare, să-și reclădească orașul.

Dar, cum spuneam, reconstrucția este multilaterală : paralel, se pavează și asfaltează străzi, se repară canalele și rețeaua de apă, se plantează flori și se amenajează zone verzi. Sătmărenii, care pînă la 1 mai au efectuat lucrări de înfrumusețare de aproape 10 milioane de lei, doresc să-și transforme din nou orașul într-o grădină plină de flori și de verdeață. Între timp, la întreprinderile „Mondiala", „Solidaritatea", „1 Septembrie", „Ceramul", „Drum Nou", peste tot s-a reluat lucrul din plin și veștile care ne parvin și care altădată ni se păreau obișnuite, au acum o semnificație aparte. De la „Mondiala" a plecat spre Franța primul lot de 12 000 rochii. La „Ceramul", colectivul s-a angajat să fabrice întregul volum fizic planificat pe 1970, de 5,5 milioane cărămizi. La „1 Septembrie" s-a terminat montajul și s-a expediat în țară, unităților comerciale, primul lot de 400 de mașini de gătit, realizat după inundații...

Aflînd toate acestea, în vreme ce poposeam la porțile orașului înspre Carei și admiram panorama acestui frumos oraș de pe Someș, mă gîndeam la sculptura lui Rodin și la spusele primarului Vasile Gita. Faptele sătmărenilor, munca dîrză, de dăruire totală, ajutorul solidar al întregii țări, ca și lupta pe viață și pe moarte cu apele din zilele și nopțile de mai, se cuvin imortalizate într-un monument cît de simplu, ca o mărturie grăitoare a puterii omului. Și, mă gîndeam, orice va reprezenta el, oricare va fi concepția de realizare, că denumirea cea mai potrivită ar fi „Primăvară" sătmăreană. Ar sintetiza parcă cel mai bine sufletul înnoitor, de încredere și optimism pe care partidul l-a inoculat, prin energia și înțelepciunea sa, maselor de oameni ai muncii și în clipele unor grele încercări.

Virgil LAZAR

UȘOARE ȘI RĂCOROASE
FOARTE POTRIVITE PENTRU VARĂ

cămăși

Practice la serviciu și pentru sport, ușor lavabile, croială modernă, modele variate, confecționate din poplin și bumbac cu poliester (tip TERCOT).

(5188)

„AM FOST OPERAT DE PROFESORUL CHRISTIAN BARNARD"

În ziua de 2 mai 1970 marele cotidian „Die Bürger" din Capetown scotea o ediție specială — „Operație de urgență pe inima unui tînăr român". În continuare, comentariul prezintă această incordare cumplită cu moartea, care a durat 8 ore în clinica de chirurgie cardiacă a Spitalului din Groote Schuur, condusă de celebrul profesor Christian Barnard. Pregătirile erau umezi de emoție. Primele cuvinte pe care le-a spus au fost : „ce minunat e să fii înconjurat de atîția prieteni". Profitînd de această destăinuire l-am întrebat :

— A fost greu, Horia ?

— Eu nu știu. Am aflat după aceea cît de mult s-au chinuit cu mine.

— Apropo, l-ai cunoscut bine pe Christian Barnard ?

— Da. Ne-am și împrietenit, zilnic venea la patul meu

Horia Sămărghitan în mijlocul familiei

preoperatorii au scos în evidență și mai mult gradul de dificultate al acestei operații, deoarece singele care prezenta un procent de 96% coagulare a fost total înlocuit cu plasmă. În timpul acestei intervenții chirurgicale de mare dificultate partea dreaptă a inimii lui Horia Sămărghitan a fost reconstruită, introducîndu-se doi pereți din material plastic, care erau inexistenți, între auricolul și ventricolul drept, precum și între cele două ventricole, Horia fiind astfel salvat.

**Zilele trecute l-am cunoscut personal pe Horia Sămărghitan, care locuiește în Brăila, str. Piața Victoriei Nr. 1. M-a întîmpinat cu zîmbetul pe buze și foarte amabil m-a poftit în casă. Discuția s-a înfiripat mai repede decît mă așteptam, Horică fiindu-mi un interlocutor agreabil. L-am urmărit cum își citea corespondența venită din toate colțurile țării de la prieteni anonimi care îi urau sănătate și succes în pregătirea pentru intrarea în liceu. Fiecare rînd pe care îl parcurgea îi lumina fața și mai mult iar ochii îi*

Ziarul „Die Bürger" din Capetown subliniază importanța intervenției chirurgicale.

— Și... ?

— M-a ascultat și mi-a promis că o va vizita în curînd, după care ne-am despărțit. Prof. Christian Barnard pleca în Maroc, mi-a făcut și un cadou.

— ??

— Da, mi-a adus două rachete cu recomandația ca în trei luni de acum înainte să joc tenis.

Un scurt popas la locul destinat distracțiilor.

— Corespondați ?

— Da, chiar azi am pus la poștă un plic cu destinația Capetown — Spitalul Groote Schuur — prof. Christian Barnard.

L-am lăsat pe Horia să-și citească mai departe corespondența, urindu-i sănătate, succes la examenul de admitere în liceu și „La mulți ani". (Pe 6 iulie Horia împlinește 16 ani).

Fotoreportaj de Cornel MOCANU

În parcul de odihnă din Brăila împreună cu verișoara lui, Horia își face obișnuita plimbare de dimineață.

După ce au citit împreună materialul pentru admiterea la liceu, Horia și colegul său se relaxează la o partidă de șah.

Corespondență specială

IPOSTAZELE TEHERANULUI

Am străbătut capitala iraniană de la un cap la celălalt, în ambele ipostaze — pe jos și în mașină — avînd, în primele zile, aceeași grijă, să evit — ca pieton — întîlnirea directă cu unul din automobilele ce circulă cu o viteză rar sub o sută de kilometri pe oră, într-un vălmășag pe care un european, obișnuit cu respectarea regulilor de circulație, nu-l poate înțelege. Mai tîrziu aveam să-mi dau seama, uitîndu-mă la pietonii localnici cum traversau strada pe oriunde doreau că nu trebuie să-ți faci prea multe probleme. Totul e cît se poate de simplu : tu te „lansezi", iar de restul au grijă șoferii care, chiar dacă-ți ating pantalonii, obligîndu-te să treci ulterior pe la un... croitor, te lasă, în cele din urmă să ajungi pe trotuarul opus...

Contrar tuturor așteptărilor, Teheranul — în limba farsi „orașul cald", nume a cărui concretizare calorică o simți, în prezent, din plin — nu oferă vizitatorului monumente epocale și alte vestigii ale culturii milenare persane. Motivarea o găsești cît se poate de ușor, în istoria relativ tînără a capitalei iraniene, în comparație cu alte așezări a căror sorginte duce la venerabila vîrstă de 2 500 de ani, cît va împlini Iranul în 1971. Situat în partea de nord a țării, la o altitudine de 1 232 metri, pe platoul de la poalele Munților Elburs, Teheranul s-a născut și s-a extins vertiginos, începînd din secolul al XVIII-lea.

Pe un perimetru ce închide în chingile sale 825 kilometri pătrați, locuiesc aproape trei milioane de oameni, în cele două părți ale orașului — cea nouă la nord și cea veche, la sud — ce se deosebesc între ele, nu atît după vîrstă, cît după frecvența și densitatea construcțiilor moderne. O plimbare pe străzile a căror dispunere geometrică face ca orientarea să nu fie o problemă complicată, este pe cît de bogată în neprevăzut, pe atît de interesantă.

Pe bulevardele Șah Reza sau Pahlavi, ca și pe cele mai înguste străduțe, întîlnești ace așa amestec de stiluri arhitectonice, vechiul îmbinîndu-se uneori armonios cu noul, alteori în vădită disonanță. Construcțiile bogat ornamentate în stilul artei și arhitecturii tradiționale persane, printre care se disting cupolele și minaretele înalte ale moscheelor, rivalizează cu edificiile moderne din beton și sticlă, cu cîte 15—20 de caturi. Și, nu trebuie să fii uimit atunci cînd, lîngă un modern magazin de utilaje electrice sau de textile, întîlnești unul de fierărie al cărui perete spre stradă lipsește, meșteșugarii desășurîndu-și activitatea, literalmente, printre trecători. Iar dacă în acel moment mai trece pe lîngă tine, pe trotuar, o motocicletă al cărei conducător este dornic să-și întreacă prietenul ce conduce un vehicul asemănător pe partea carosabilă a străzii, începi să regreți că nu ești într-un automobil..

Aș putea spune că Teheranul înglobează mai multe orașe. Mai întîi cel ce cuprinde principalele ministere, Senatul, Muzeul de arheologie și alte clădiri impozante. Nu poți să nu incluzi aici palatul Golestan, beneficiarul unui loc aparte printre capodoperele Teheranului. Avînd aproximativ aceeași vîrstă cu capitala, înconjurat de imense grădini cu bogată vegetație, Golestanul este în același timp chintesența și gazdă a multor comori ale artei tradiționale persane. Există, apoi, acel Teheran al bazarului, oferind un adevărat spectacol, plin de pitoresc, dat de mii și mii de anonimi care, în roluri diferite — de vînzători sau cumpărători — atrag aici, prin glasurile și gesturile lor, printr-o sumedenie de curiozități, numeroși vizitatori străini. Mărfurile cele mai variate, de la bijuterii la vase de bucătărie, de la covoare, la papuci — vechi sau noi — năvălesc, parcă spre trecători, la îndemnul vînzătorilor. O lume pestriță roiește în toate direcțiile, cerînd și oferind, plecînd și revenind, apostrofîndu-se sau refuzînd, într-un „concert" audiovizual total. E și firesc ca, după o incursiune, deși incompletă, prin bazar (e greu să acoperi o asemenea suprafață) să cauți refugiu într-un colț liniștit. Dar în timpul zilei, liniștea Teheranului este greu de găsit. Rămîne consolarea nopții...

La Teheran, ipostazele realizărilor contemporane — coexistă cu imagini ale deceniilor și secolelor anterioare. Pe străzi asfaltate, mărginite de canale deschise — în trecut sursa de alimentare cu apă a locuitorilor, în prezent, mijloc pentru efectuarea curățeniei orașului — întîlnești, printre limuzinele moderne, măgărușii cu samar, iar pe trotuare, în fața unei lădițe cu jăratec, localnicii așteptînd clienții care să le solicite măiestria în prepararea vestitului chebab.

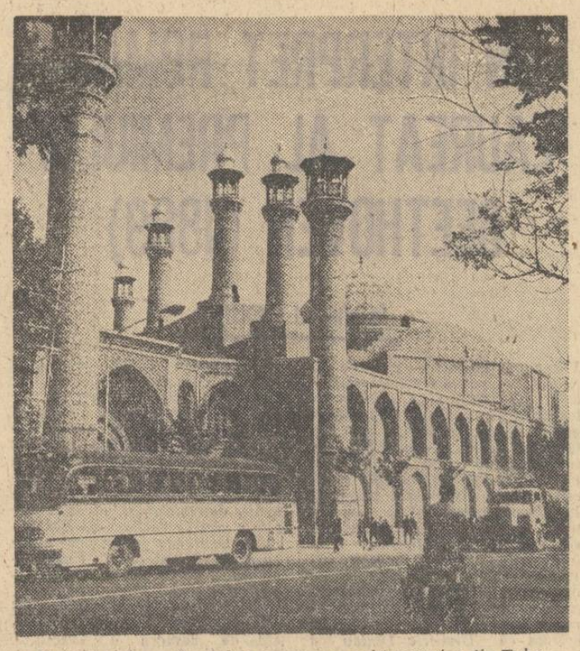

Unul din impunătoarele monumente arhitectonice din Teheran. Cupola și minaretele — o adevărată dantelărie în piatră — sînt împodobite cu frumoase arabescuri

Itinerar „Magazin"

Prezentul, însă, se face simțit pretutindeni, Teheranul fiind un adevărat creuzet al vieții economice și industriale a Iranului. Aici este amplasată mai bine de jumătate din industria țării : uzine pentru asamblarea automobilelor, o rafinărie de petrol cu o capacitate zilnică de 85 000 de barili, un reactor atomic, fabrici de ciment, unități ale industriei ușoare etc. Acest fapt ridică, desigur, probleme complexe în fața edililor Teheranului. După cum ne spunea primarul capitalei iraniene, Gholamreza Nikpey, într-o discuție ce s-a desfășurat pe străzile orașului, în preocupările actuale ale municipalității locul principal îl ocupă amplul proiect de reînnoire a Teheranului. Dovezi în acest sens întîlnești, de altfel, pretutindeni ; brațele uriașelor macarale turn, în plină activitate, lucrările de asfaltare, trasarea și construcția de noi străzi, amenajarea a încă 11 parcuri „Proiectul marelui Teheran — ne spunea domnul Nikpey — este un program pe 20 de ani, a cărui realizare a și început, potrivit unei noi concepții urbanistice. Din acest program, reconstrucția sudului, partea mai veche a orașului, este o primă acțiune".

O preocupare majoră va fi facilitarea circulației, prin lărgirea străzilor și, mai ales, prin construirea unei linii de metrou ce va face legătura între diferite cartiere, contribuind astfel — alături de pasaje de nivel și străzi supraetajate — la descongestionarea arterelor de circulație.

Teheran — prezent și viitor — două noțiuni al căror liant este omul. Acel om cu ochi imenși, cu adîncimi de nesfîrșită bunătate, omul pe care simțul istoriei, fidelitatea față de realitățile contemporane și pămîntul natal îl fac să „privească spre viitor, cu încredere că focul sacru din templele lui Zoroastru, renaște după 2 500 de ani, în vatra noilor furnale.

Ion STOICA

iunie 1970

PE FIRUL EVENIMENTELOR

SURPRIZA

de Nicolae LUPU

Surprinderea a fost mare și în rîndurile laburiștilor pentru că au pierdut și în rîndurile conservatorilor că au cîștigat. De unde a venit surpriza ? Au fost oare deplasările determinate de rezultatele dezbaterii electorale ? Editorialistul ziarului „Times" a avut curiozitatea să întocmească o listă a problemelor care nu au fost dezbătute : „relațiile Angliei cu S.U.A. ; relațiile cu răsăritul Europei ; relațiile cu Commonwealthul ; divizarea Europei ; războiul din Orientul Mijlociu ; războaiele din Vietnam și Cambodgia ; strategia nucleară viitoare ; viitorul N.A.T.O." și așa mai departe. Atunci poate au fost dezbătute problemele interne ? Tot „Times" arată că nici în acest sector nu s-a înregistrat ceva mai substanțial. S-a creat impresia, scria ziarul, că activitatea electorală a fost organizată nu „în jurul temelor, ci în jurul imaginilor", ajungîndu-se la situația ca un om politic să-l atace pe altul pentru faptul că aduce teme în dezbaterea publică ca și cum, scrie „Times" „ele ar fi echivalente cu lansarea de obscenități în campania electorală".

Unii spun că de fapt surpriza a fost provocată de institutele de sondare a opiniei publice care au prezis o victorie laburistă. S-au găsit, ce-i drept, cîțiva care acuză nici mai mult nici mai puțin instîtutele de sondare că ar fi complotat cu conservatorii să-l inducă în eroare pe fostul premier Wilson, să-l facă să creadă că va obține victoria într-un moment de fapt nefavorabil și să precipite data alegerilor. Dar nici Wilson nu putea fi tras pe sfoară atît de ușor și nici institutele de opinie și conservatorii nu puteau să conteze pe succesul unei asemenea operațiuni de domeniul absurdului. Rămîne în picioare ipoteza avansată că sondajul de opinie publică nu ar fi un instrument atît de sigur încît să permită concluzii lipsite de eroare.

Dar una e să greșești cu anumite procente și alta e să iasă cu totul altceva de cît s-a prezis. Cred că în acest caz este mai realist să nu se facă generalizări nefondate. În definitiv și sondajele ca și mașinile de calcul electronice depind de ceea ce se bagă în ele. Nu de puține ori a existat tendința de a blama mașinile de calcul pentru erori care aparțineau de fapt oamenilor ce făcuseră programarea. Așa și cu sondajele. Ultimul pronostic Gallup asupra alegerilor din Anglia acorda laburiștilor o majoritate de 100 de locuri în parlament și aprecierea a fost publicată în prima pagină de însuși organul conservator „Daily Telegraph". Dar cum a ajuns Gallup la această concluzie ? În zilele de duminică, luni și marți dinaintea alegerilor a sondat, ceea ce agenția numește „2 190 alegători reprezentativi" din 250 de circumscripții din regiuni care însumează 88 760 mile pătrate din cele 121 600 cît numără Regatul Unit în întregul său. Să fi reprezentat restul locuitorilor din celelalte 32 840 mile pătrate ale Angliei marea necunoscută care a răsturnat prezicerile ? Sau trebuie să deducem că chiar și 2 190 de alegători de pe 88 760 mile pătrate nu pot fi reprezentativi pentru gîndurile și dorințele a zeci de milioane de oameni și că deci trebuie recurs la alte metode ?

O organizație de turism engleză pornind de la constatarea că circa 700 000 de englezi nu vor vota pentru că se aflau în concediu la data alegerilor, și dorind evident să-și facă și reclamă, a organizat un sondaj de opinie printre 3 000 de englezi aflați în staținile din Corsica, Corfu, Costa Brava și Majorca. Din cei întrebați 88,9 la sută au indicat drept cîștigători pe conservatori, iar 7,7 la sută pe laburiști. Cum se face că o agenție specializată în turism, făcînd sondaje în străinătate, s-a dovedit mai aproape de adevăr decît o agenție specializată în sondaje, care a răscolit 250 de circumscripții de pe teritoriul englez ?

Înclinăm să credem că răspunsul ni-l dau niște oameni de știință americani care au cercetat de ce au erori unele mașini de calcul electronice foarte perfecționate. Ei au descoperit că mașinile au greșit din cauza... zgomotului. Zgomotul din mediul înconjurător, cît și zgomotul produs de însuși funcționarea mașinilor au avut asemenea efecte asupra oamenilor însărcinați cu programarea încît s-au putut strecura erori. Într-o campanie electorală zgomotoasă, în care televiziunea și alte mijloace moderne, amplifică efectele sonore, fără să existe o dezbatere propriu-zisă asupra temelor majore, este firesc să se producă tot felul de confuzii și erori. Și este de presupus că au reușit să ghicească cei care erau departe de zgomot, undeva pe insulele concediului.

Evident soluția nu stă în a muta sondajele și activitatea electorală în staținile de odihnă, ci în a reduce volumul sunetelor care dau o notă de irealitate înfruntării electorale, a le înlocui, eventual, cu dezbaterea reală și temeinică a problemelor majore.

DE PRETUTINDENI

COLUMNA lui Traian, unul dintre cele mai cunoscute monumente ale Romei (aproximativ 32 m înălțime), este în pericol datorită unui „rău" de care suferă pietrele frizei. Unele dintre figurile de pe basorelieful în spirală al columnei, prin care este povestită cucerirea Daciei de către romani în timpul împăratului Traian, se crapă și se cojesc. Cauzele nu sînt cunoscute încă. La Roma, Adriano Mazzarello, consilierul municipal pentru „Arte Frumoase", a atras atenția tuturor asupra avariilor suferite de columnă și și-a exprimat speranța că guvernul italian va aloca fonduri pentru restaurare.

COLABORATORII observatorului catedrei de astronomie a Universității din Kiev efectuau observații asupra cometei Koma-Sola din constelația Gemeni. Într-un rînd studiind imagini ale bolții cerești, ei au descoperit lîngă cometa urmărită cu fotoobiectivul o cometă necunoscută de știință. Datele referitoare la noua cometă și la coordonatele acesteia au fost transmise marilor observatoare și centre științifice din lume. Noua cometă asupra căreia numeroase observatoare fac observații, a primit numele descoperitorilor săi : „Ciuriumov, Gherasimenko, 1969 N".

ȘEFUL *unui trib de indieni din Guyana franceză (Quayanas) este francezul André Cognat. Are treizeci și trei de ani și trăiește de nouă ani printre indieni. „Cît voi trăi — spune el — mă voi lupta pentru dreptul acestor ființe la viață". Indienii îl numesc : „Antecume" (albul care și-a schimbat pielea) iar satul numit odinioară Malavate este azi satul Antecume—pată.*

LOCUITORII **Moscovei se pot scălda în apa de mare fără să părăsească orașul. În palatul sporturilor nautice s-a construit un bazin de înot a cărui apă se transformă cu ajutorul sării și a diverselor chimicale în apă de aceeași calitate și cu aceleași proprietăți ca și apa mării.**

CHIMIȘTII de la Institutul de cercetări agricole al Universității din Oregon (S.U.A.) au reușit să creeze din paie un nou material sintetic pentru confecționarea de recipiente, care sub acțiunea condițiilor atmosferice se preface în decurs de 18 luni în praf. Noile recipiente vor fi mai ieftine decît cele clasice confecționate din sticlă, metal sau material plastic. Materialul sintetic va fi foarte util. Prin întrebuințarea lui, se va evita ca în jurul locurilor în care poposesc excursioniștii să se adune grămezi de sticle și cutii goale.

DUPĂ CUM reiese din analele primăriei din Paris, în 1 900 viteza medie cu care circulau cupeurile, trăsurile și alte vehicule trase de cai pe străzile capitalei era de 9 km. pe oră. Astăzi, specialiștii municipali au constatat că vehiculele circulă pe străzile supraaglomerate din centrul orașului cu numai 7 km. pe oră.

PROIECTUL **celui mai mare cuptor de cocsare din lume este elaborat la Harkov, marele centru industrial și științific al Ucrainei. Cuptorul acesta este calculat pentru un milion tone de combustibil pentru metalurgie pe an. Capacitatea fiecăreia din cele 65 de camere ale cuptorului depășește 40 de m. cubi. Perioada de cocsare este redusă cu o oră și jumătate în comparație cu agregatele care funcționează în prezent. Toate procesele — de la încărcarea cărbunelui și pînă la predarea cocsului — sînt mecanizate și automatizate.**

Tînărul englez Geoffrey Jones, în vîrstă de 16 ani a inventat un ceas al globului pămîntesc. Dintr-o singură privire, poți constata cît este ceasul și cînd au loc răsăritul sau apusul soarelui, în orice parte a lumii ! Complexul ceas este format dintr-un glob al pămîntului cu un mecanism pentru cronometrarea timpului și cadrane ce sînt sincronizate cu liniile longitudinii.

PANA DE MAȘINĂ BINECUVÎNTATĂ

Bura. De jur împrejur, pe creste, zăpada era destul de mare încă. Beppe conducea atent ; alături Carlo stătea încordat. Încercau amîndoi un sentiment straniu căci în toți cei zece kilometri parcurși nu întîlniseră nici-o vietate. În plus, motorul scotea un sunet ce nu le plăcea. Asta mai lipsea, să aibă pană tocmai aici pe șoseaua pustie care din loc în loc avea indicatoare „Atenție, cad pietre".

— Nu înțeleg la ce bun să știm că ne poate cădea un bolovan în cap, dacă nu ni se dă și o soluție..., spuse Carlo cu amărăciune.

— La privește, aici au căzut de curînd... ai haz... trebuie să se știe că nu se poate parca... oricum pe drumul ăsta nu mai trec nici o

Beppe se întrerupse ascultînd rateurile motorului. Apoi mașina se opri. Totul durase cîteva clipe. Se priveau uluiți nestiind ce să facă. Nici unul nu se pricepea la motoare.

— Ce naiba are ? O fi bobina, întotdeauna bobina e de vină.

Ceva trebuia făcut atît din cauza frigului, cît și din cauza malului aceluia sfărîmicios și amenințător Nu exista decît o singură soluție, s-o împingă pînă sus — vreo cincizeci de metri — căci la vale, cu motor sau nu, mașina tot ar fi pornit.

Înțelegîndu-se din priviri, cu fețele negre de furie, Carlo începu să împingă din spate. Beppe din față, manevrînd și volanul. Urniră mașina, ce părea de plumb, cîțiva metri avînd senzația că se îndepărtaseră de punctul dorit.

După un sfert de oră se opriră extenuați. Mai aveau vreo cincisprezece metri pînă la jumătatea drumului. Cîteva pietricele căzură în spatele lor pe asfaltul cîrpit al șoselei.

— Curaj, Beppe — spuse Carlo — încă un efort. Vrei să vii aici în spate ?

— Nu... Hai, repede. Parcă vin din ce în ce mai multe pietre... sînt destul de mari să ne crape țeasta... hai !

Chinul dură de data asta vreo patru metri. Erau transpirați și abia mai respirau, iar pînă la coborîre mai aveau mult.

— Ce-ar fi să te urci și să mai încerci motorul ? Nu se știe niciodată...

Întoarse cheia, apăsă pe accelerator și motorul zbîrnîi...

— Pornește ! Urcă repede Carlo, urcă ! strigă ca un ne-

ÎNTÎMPLĂRI ADEVĂRATE

bun Beppe și prietenul său sări în mașina care se puse în mișcare...

...și parcurse cinci metri ca apoi să se oprească definitiv.

Se aflau din nou jos. — Curaj ! Numai cinci metri ! Împinge !

— Putea să mai țină cîteva clipe, la ora asta am fi fost...

Tăcu ridicînd îngrozit capul după zgomotul ce se auzea undeva sus : muntele parcă tremura.. ceva scrîșnea surd și se apropia vertiginos provocînd ploaia de pietricele mărunte... apoi cu un zgomot asurzitor, masa uriașă căzu pe autostradă exact în vîrful pantei. La capătul puterilor, cei doi priviră. Bolovanul scufundîndu-se parcă în asfalt, clătinîndu-se și trecînd șoseaua într-o viteză nebună dispăru dincolo în zăpadă Altă ploaie de pietre, apoi o liniște de mormînt.

Urma pe asfalt era de două palme ; un picior de uriaș.

Cîteva clipe rămaseră ca două stane ; apoi Beppe murmură răspunzînd ultimelor cuvinte ale amicului :

— Ce spuneai ? Dacă motorul ținea... unde am fi fost la ora asta ?...

S-a petrecut în aprilie 1970 în Italia

(Din „Domenica del Corierre").

MERIDIANE LITERARE

Primul dicționar sonor

Celebra librărie Larousse din Franța a lansat recent o foarte inedită și originală formulă de lexicon : dicționarul sonor („Dictionnaire Sonore" Larousse — Pathé Marconi, Paris, avril 1970, 10 vol.) ai cărei autori sînt Roland de Candé (pentru muzica clasică), Michel Delorme (jaz), Charles Duvelle (muzică etnică), Gérard Trimbach (varietăți), Pierre Henry (realizare artistică), Philippe Lagier (realizare tehnică), Jacques Degor (prezentare).

Cele zece volume însoțite de 40 de discuri (25 cm, 33 t/mm) însumează circa 425 **cuvinte-titluri**, cu o exemplificare de peste 1 000 înregistrări sonore, cronometrarea cărora, dată pentru fiecare, în parte se ridică la 1 000 minute de audiție integrală. Un volum-casetă-carte conține : a) o tablă de materie alfabetică amănunțită fără vreo prefață în prealabil ; b) o foaie roșie—repertoriu alfabetic, cu valoroase explicații complimentare de clasificare, geneză, istorie, privind terminologia muzicologică, dansurile vechi și noi, toate traducerile, în limba franceză, a tot ce este enunțat în altă limbă.

Dicționarul sonor Larousse, inovație de mare ecou, surprinzător de atrăgătoare prin realizarea ei tehnică aproape ireproșabilă, dublată acolo unde este posibil, de cea artistic fidelă a sunetului autentic, satisface, la nivelul cel mai înalt, preceptul ideal de pedagogie : **instruire en amusant.** Diversificarea de conținut substanțial, condensată se adresează unui public larg, de la omul simplu, însetat de cultură, la specialistul din orice domeniu, dornic să-și însușească sau să-și împrospăteze bagajul de cunoștințe.

Literatura delectează prin cei 25 de scriitori mai de vază, bineînțeles, ale căror voci au avut norocul să fie imortalizate de progresul tehnic al vremii, ca **Paul Eluard,** împărtășindu-ne **Concepția sa despre poet, A. de Saint-Exupéry,** mărturisindu-ne că prima pagină din **Terre des Hommes,** ține loc de prefață și alte amănunte. Istoria va avea de unde alege, 50 de voci ale oamenilor politici, de stat, militari, dintre cei mai reputați : **V. I. Lenin, Către muncitorii din Moscova, în 1920 ; Generalul de Gaulle,** la intrarea sa din 25 august 1944, într-un „Paris dărîmat, vitregit, schingiuit, dar liber" ; **Maurice Thorez** îndemnînd energic un milion de comuniști francezi, la reconstruirea Franței, tot în acele zile. Folclorul, cu cele peste 60 de raritâți, culese din toate colțurile, lumii, va fi un evident ajutor multor cercetători, etnologi etc. Cîntecul celor 14 păsări ca privighetoarea, mierla neagră etc., îi va desfăta pe ornitologi etc. Muzicologii vor beneficia de partea leului. Elaborarea acestui domeniu vădit favorizat scoate la iveală o întreagă elită de nume selecte, consacrate, ale muzicii clasice, de jaz, cu o terminologie precis redactată și instrumente amănunțit descrise. În toată aceasta, atît de reușit elaborată parte, nu ne întîlnim decît o singură dată cu **Fănică Luca** în „Ciocîrlia" și de două ori, cu bagheta lui **C. Silvestri,** deși ne-ar fi extrem de plăcut să vedem și altele din lumea celebrităților noastre, universal recunoscute. Să ne fie îngăduit a mai menționa că în repertoriul roșu al Dicționarului, atît de interesant conceput, nu figurează, neținîndu-se seama, probabil de calitatea eventuală a unui beneficiar străin, absolut nici o transcriere a celor cuvîntate de un francofon, fie el francez sau de altă naționalitate. Așa ne explicăm diferența pe care am constatat-o de la cele 425 cuvinte-titluri din tabla de materie, la cele 244 din repertoriu.

Dicționarul sonor este o revelație plăcut instructivă pentru ascultători. Operă de inaugurare a noii dimensiuni : sonoritatea, conjugată cu greutățile de neînvins ale carenței de voci, autentic înregistrate, acest tezaur extrem de captivant evidențiază cu prisosință meritele inovației.

N. BĂLĂȘESCU

UN INTERPRET ROMÂN LAUREAT AL PREMIULUI BEETHOVEN (1889)

de Viorel COSMA

Nu se stinseseră încă ecourile momentului inaugural al noii săli de concerte Ateneul Român, *cînd afișele bucureștene au anunțat recitalul unui tînăr violoncelist. Informata revistă orădeană* Familia scria, *la 19 noiembrie 1889, prezentîndu-l pe protagonistul recitalului într-o scurtă notă informativă : „Dinicu e laureat al Conservatorului din Viena, unde a obținut la concursul de violoncel, medalii și premiul Beethoven". Desigur o carte de vizită excepțională pentru un interpret român care abia împlinise 21 de ani.*

Faptul l-am aflat apoi confirmat și într-o autobiografie a lui Dimitrie Dinicu, redactată în deceniul al treilea al veacului nostru : „După doi ani de frecventare mi s-a dat premiul I cu unanimitate, cu medalia de aur și marea medalie de argint pentru studii complete. Marea medalie de argint este cea mai înaltă distincție pentru cei care au completat studiile muzicale, și premiul Beethoven. După aceea am plecat la București, unde am dat un concert cu un succes foarte frumos".

Pentru tînărul laureat al premiului Beethoven, distincția a însemnat o obligație morală ce l-a urmărit toată cariera sa artistică. Timp de 15 ani i-a promovat creația de cameră (ca violoncelist și conducător de cvartet), iar alți 15 ani i-a consacrat impunerii muzicii simfonice (ca dirijor). În pragul veacului XX, fiul lăutarului Angheluș Dinicu era cel mai asiduu propagator și cunoscător al stilului beethovenian de la noi. De unde s-a născut concepția sa asupra moștenirii artistice a genialului clasic german, de unde s-a înfiripat dragostea fierbinte pentru muzica lui Beethoven ?

Răsfoind colecția de programe și afișe a asociației Gesellschaft der Musikfreunde *din Viena am întîlnit — în repetate rînduri — numele violoncelistului român alături de al bătrînului muzician Joseph Hellmesberger : la 29 ianuarie 1889 în* Grosser Musikvereins-Saal *a interpretat o piesă de Fr. Servais, iar la 19 martie 1891 a făcut parte din formația maestrului vienez care a prezentat* Octetul *de F. Mendelsohn-Bartholdy. Contactul cu Joseph Hellmesberger însemna de fapt întîlnirea virtuosului român cu cea mai directă și pură tradiție de interpretare a lui Beethoven. Pe drept cuvînt, se poate afirma că Dimitrie Dinicu a crescut la flacăra autenticului stil beethovenian în anii de ucenicie petrecuți în familia Hellmesberger (fiul conducătorului de cvartet, Ferdinand, era profesorul său de violoncel la Conservator).*

Înapoiat în patrie, Dimitrie Dinicu a devenit cel mai devotat propagator al creației autorului Pastoralei. *Pornise din tinerețe cu o dragoste sinceră față de muzica de cameră a lui Beethoven, ascultată și aprofundată cu primii săi dascăli bucureșteni (Francisc Schipeck și Constantin Dimitrescu) înainte de perioada Vienei, iar acum dobîndise maturitatea de gîndire și experiența artistică necesare tălmăcirii superioare a unei opere copleșitoare. La 4 aprilie 1897, Dimitrie Dinicu a organizat în sala Conservatorului din București un concert inedit, demonstrativ, alcătuit exclusiv din lucrările lui Beethoven. Dispunea de un cvartet de coarde excelent (Carl Flesch — vioara I, Gheorghe A. Dinicu — vioara a II-a, Loebel — violă), capabil să interpreteze la cel mai pretențios nivel artistic muzica de cameră a Titanului.* Trio-*urile.* Cvartetele, Cvintetul, Septetul, *au constituit, vreme de peste un deceniu, hrana sufletească a melomanilor noștri, Dinicu alăturîndu-și deseori în formația sa pe George Enescu, Theodor Fuchs, D. Dimitriu ș.a. Serile de muzică de cameră fie la Sinaia, fie la București (sălile Ateneu, Liedertafel, Conservator) au marcat veritabile evenimente, presa epocii recunoscînd în Dimitrie Dinicu un mare cunoscător al lui Beethoven. Parcurgerea literaturii muzicale a genului cameral beethovenian a deschis drumurile afirmării multor formații românești ce aveau să-i urmeze exemplul. În 1889, formația de cameră a lui Dimitrie Dinicu a obținut o subvenție de Stat spre a participa la* Expoziția universală *de la Paris (1900).*

Preluînd conducerea Orchestrei permanente a Ministerului Instrucțiunii Publice (1906), pasiunea maestrului față de creația lui Beethoven s-a manifestat acum și în direcția muzicii simfonice. Chiar din primul an de activitate a noii formații, D. Dinicu a început ciclurile complete ale Simfoniilor. *Cu o rară consecvență, inițiativa s-a extins în stagiunile din 1909, 1911, 1913, 1914. Sub bagheta sa au răsunat în primă audiție* Triplul concert, *uverturile* Leonora *nr. 2 și nr 3,* Sfințirea casei, Cinci dansuri vieneze, Simfonia „Jena". *Ultimele lucrări s-au auzit în București la foarte scurtă vreme după descoperirea lor la Viena. Dorința de a prezenta piesele concertante beethoveniene cu mari soliști se vădește limpede din programele sale, dacă vom sublinia că printre colaboratorii lui Dinicu s-au numărat violoniștii George Enescu și Eugène Ysaye, pianiștii Raoul Pugno și Clara Haskill etc.*

Bătrîn, istovit de boală, zguduit de anii primului război mondial, Dimitrie Dinicu a ținut să-și reia activitatea la pupitrul formației bucureștene (6 ianuarie 1919) cu Simfonia a VIII-a *de Beethoven. Era un omagiu adus celui pentru care o viață întreagă a manifestat o adevărată venerație.*

RONDELURI

de Cicerone Theodorescu

DUNĂRE, PRELUNGĂ LUNTRE

Dunăre, prelungă luntre
Duci, sub ceruri, o fecioară :
Tînăr nimb, amară frunte,
Vie-i scumpa ta comoară.

Urlă, trece, n-o doboară
Vîlva valurilor crunte.
Dunăre, prelungă luntre,
Duci, sub ceruri, o fecioară.

Și-arcuind, luntrașul munte
Încordarea-i milenară —
Veghea tîmplelor cărunte
Cu furtuna și-o măsoară,

Dunăre, prelungă luntre !

Desen de Tia PELTZ

Pe aceeași lungime de undă cu publicul

Dialog cu doamna Rose Marie Modoues, despre teatrul românesc

Parafrazînd titlul cunoscutei piese de Marguerite Duras: „Zile întregi în copaci", despre d-na Rose Marie Modoues, secretara generală a Centrului de cercetări teatrale de la Paris, se poate spune că petrece „Zile întregi în staluri". Calitatea sa o obligă să călătorească pe toate meridianele, pentru a fi la curent cu mișcarea teatrală, și, mai ales în domeniul teatrului pentru copii și tineret, la ora actuală cunoaște „tot ce se poate ști, și multe altele...".

Ne-a fost cu-atît mai binevenită prezența sa la întîlnirea ASSITEJ (Asociația Internațională a Teatrului de Copii și Tineret), care a avut loc la București de curînd, cu cît d-na Modoues este și o bună cunoscătoare a unei alte arte : conversația...

— Care sînt principiile călăuzitoare ale ASSITEJ-ului, ce țeluri și activități își propune ?

— a fost întrebarea care a „ridicat cortina" peste scurtul nostru dialog.

— Asociația noastră are ca scop să răspundă unei nevoi reale : pretutindeni, prin lumea actuală, erau oameni de teatru care lucrau, individual sau în echipe, pentru copiii din țara lor, și acum cîțiva ani s-a considerat că a sosit momentul de a grupa aceste forțe artistice. Fiecare om de artă are nevoie să cunoască ce fac alții. Pe de altă parte, și în acest sector al teatrului pentru copii există țări dezvoltate și slab dezvoltate, și acestea din urmă au multe de învățat de la cele care, ca România, dispun de o bogată tradiție în această direcție. În același timp, pentru țările cu tradiție, aportul țărilor nou venite în teatrul pentru copii și tineret, cu privirea lor proaspătă, poate fi înviorător. Cred că prezintă un mare interes schimbul de piese, organizarea de festivaluri în cadrul cărora să fie confruntate stilurile, tendințele, orientările.

— Cu competența dv. și stagiul îndelungat de spectatoare, ați acumulat o experiență prețioasă. Sînteți în măsură să definiți căile cele mai eficiente pentru a ajunge la inima acestui vast, și adesea potențial, public minor : copiii și adolescenții...

— Cred că trebuie să fii cu adevărat realist cînd te adresezi unui public format din copii și adolescenți. Trebuie să nu recreezi copilul după propria ta imagine .Adultul trebuie să găsească în el suficiente resurse de tinerețe și visare, pentru a înțelege psihologia specifică a acestei lumi. Și, mai ales, cel mai mult trebuie să se ferească de a-și da prea mare importanță, de a crede că există probleme tabu pentru copii. Copiilor le sînt accesibile toate problemele, avem chiar datoria de a face acest lucru, în măsura în care știm să ne adaptăm psihologiei lor.

— Ce impresii v-au lăsat spectacolele văzute la gazda întîlnirii dv., teatrul „Ion Creangă" ?

— Realmente, impresii excelente, și, pot spune, vechi și confirmate, căci cunosc de mai multă vreme calitatea teatrului românesc, mai ales a celui pentru copii.

Am fost încîntată să constat că are un repertoriu foarte diversificat, care se adresează unui public de la 5 la 20 de ani... Voi revedea „Cocoșelul neascultător" — l-am văzut de cîteva ori, și știu că nu pierde nici în fața unui public străin, fiindcă trupa teatrului, cu un meritoriu efort, joacă spectacolul la fel de bine și în alte limbi.

Am avut revelația unui spectacol, în care joacă și prietenul nostru Ion Lucian, care are un rol principal — „Poveste neterminată", de Alecu Popovici. Mi s-a părut un exemplu bun de dat directorilor de teatru, dramaturgilor și regizorilor. M-am aflat în fața unui text cu o temă gravă, dar tratată cu voioșie și omenie. Copiii sînt grozav de interesați de tramă, urmăresc acțiunea cu pasiune, pentru că ea se adresează, în același timp, sensibilității și inteligenței lor. Am apreciat mult faptul că autorul înțelege perfect copilul, și nu fuge după cuvinte „alese" și literatură cu orice preț, ci folosește exact cuvintele și expresiile care sînt mai profund receptate de copil. Apoi este important în acest spectacol rolul decorului : este tocmai ce și-ar putea construi un copil, la scară redusă, din cuburi, mecano. Oferă cu o mare simplitate, multe posibilități de joc pentru actori, și se simte că aceștia sînt fericiți să evolueze într-un asemenea dispozitiv. Actorii sînt o echipă omogenă, se află în permanență în contact direct cu sala, „pe aceeași lungime de undă cu publicul"...

Direcția de scenă a lui Ion Cojar e excelentă, fiindcă știe să alterneze momentele de ritm viu, cu joc rapid, cu unele pauze, respirații, ceea ce e foarte necesar la spectacolele pentru copii. În fine, eu sînt convinsă că acest gen de teatru trebuie să placă în mod egal ochilor și urechilor ,prin cuvînt și muzică. Temele muzicale sînt foarte bune, evită falsa simplitate, dar se reține ușor. Și cred că e un frumos omagiu pentru un muzician, cînd, la ieșirea din sală, copiii fredonează melodiile lui, i le-au și învățat...

— Doamnă Modoues, ați putut cunoaște și alte aspecte ale vieții teatrale din țara noastră ?

— Mi-a fost greu, o parte le-am văzut altă dată, unele sînt prezentate în turnee peste hotare.... Dar am văzut cu mare interes „Emigrantul din Brisbane", de Georges Scheadé, la Teatrul Mic. Este un spectacol de ținută, foarte bine pus în scenă. Publicul aderă la acest text dificil, poematic, și m-a interesat să văd cum reacțiile publicului bucureștean sînt identice cu cele ale publicului parizian. În general, mișcarea teatrală românească are multă diversitate și vitalitate.

Eugen B. MARIAN

Două documente inedite despre Ionel Fernic

Copertă executată de graficianul N. Petrescu-Pache, în anul 1930.

Ionel Fernic, tîrgoviștean prin naștere și ploieștean prin creația artistică, continuă să rămînă încă în afara ariei cercetărilor. Se știu puține lucruri despre nefericitul cîntăreț, deși de la moartea lui s-au scurs 31 de ani.

În ultima vreme a fost descoperită de către un tînăr colecționar de documente, Victor Adam din Ploiești, o carte tipărită, după indicația copertei, în anul 1930, la „Tipografia Românească" (Ploiești) care cuprinde 96 de catrene din Omar Khayyam, al căror traducător este Ionel Fernic. Pe prima pagină a cărții există o dedicație din care s-a putut descifra atît : „Ionel Fernic, 8 Mocharem 1 350" — însemnare care este a traducătorului și care reprezintă data dedicației, după calendarul musulman, ceea ce în calendarul gregorian este corespunzătoare datei de 15 iunie 1931. Evident, însemnarea este ulterioară apariției. Aceasta dovedește că, în ordine cronologică, Fernic este primul traducător al poetului persan.

În prefață, Fernic dă indicații biografice asupra autorului, încheind cu destăinuirea că : „din lipsă de fonduri mă mărginesc să ofer cititorilor numai 96" (Este vorba de catrene).

Al doilea document este partitura originală a romanței „Îți mai aduci aminte doamnă ?", pe versuri de Cincinat Pavelescu, care nu mai are nevoie de vreo explicație. Piesa a fost păstrată de Eliza Dumitrescu, din Ploiești.

Viața tumultuoasă, în continuă luptă cu sărăcia, o exuberanță sui-generis manifestată în setea de a trăi miraculoasa spontaneitate în creația muzicală, generozitatea tînărului director al ziarului „Dreptatea P. Aahovei", care la data de 1 octombrie 1929 protesta împotriva administrației societății Româno-Americana, prin articolul „Din lumea proletară, O nedreptate" demascînd abuzul săvîrșit prin concedierea muncitorilor de la garaj — iată numai cîteva motive de natură să atragă atenția cercetătorilor asupra perimetrului preocupărilor lui Ionel Fernic, dispărut în condiții atît de tragice.

N. RĂDULESCU-LEMNARU
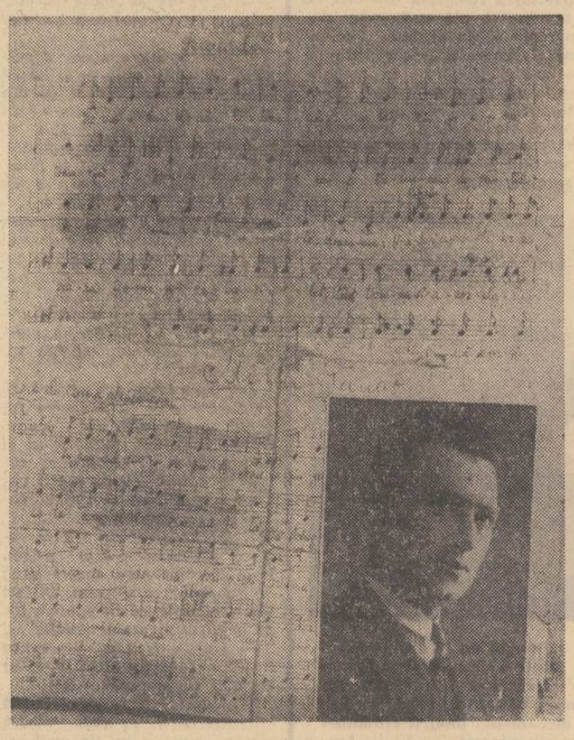
Originalele cîntecelor „Îți mai aduci aminte doamnă" și „Mimi-Tango".

Aviziер

A ÎNCETAT DIN VIAȚĂ ARTISTUL EMERIT **Sandu Rădulescu. După o lungă activitate pe scena Teatrului Național din Cluj, a creat cîteva roluri bogate în substanță pe scena teatrului bucureștean „Barbu Delavrancea", slujind cu precădere dramaturgia originală. De asemenea a interpretat roluri principale și în cîteva filme.**

TEATRUL!... TEATRUL!... **Tot mai mulți creatori cunoscuți în alte genuri literare se apropie de teatru. După Fănuș Neagu al cărui fragment de piesă „Echipa de zgomote" publicat în „România literară" e remarcabil, Dan Deșliu publică în revista „Teatrul" — „Regele X" — o interesantă și originală lucrare dramatică. Nu se putea să nu se apropie de teatru poetul care s-a aflat sub semnul „Stelei fără nume"...**

TĂNASE : 90 ANI ! **S-au împlinit 90 de ani de la nașterea asului revistei românești, cel care a dat farmec, autenticitate, savoare acestui gen atît de îndrăgit : Tănase. În orașul său natal — Vaslui, vor avea loc manifestări artistice speciale sub titlul „Festivalul umorului". Sîntem convinși că și „nepoții" săi de la teatrul care-i poartă numele îi vor omagia amintirea chiar și în „Grădina Cărăbuș".**

DEȘI COMPUS DIN PATRU LATURI (scenete) **de T. Mazilu, spectacolul teatrului de Stat din Oradea se numește „Cerc vicios". Dincolo de valoarea satirică a episoadelor, amintim că regia este semnată de un actor : I. Mîinea.**

CORNEL CONSTANTINIU, **cunoscut ca laureat al „Stelei fără nume" și al „Concertului speranțelor" își vădește calitățile vocale și într-un spectacol... Molière. Pe scena Teatrului Național din Iași, el interpretează rolul lui Valère în „Tartuffe", cu care prilej joacă și... cîntă.**

TEATRUL DE PĂPUȘI DIN BACĂU **participă la un festival internațional în R. P. Ungară cu spectacolul „Cum poți să dai de... dracu" de Alecu Popovici, în regia lui Petru Valter.**

TEATRUL NAȚIONAL DIN BUCUREȘTI **face cunoștință publicului român cu o piesă de Shaw nejucată în țara noastră : „Fanny", satiră socială scrisă cu eleganța de spirit și umorul atît de personal al marelui dramaturg. Regizorul Mihai Berechet (autor al unui alt spectacol Shaw de lungă durată — „O femeie cu bani") a închegat o distribuție din care fac parte Coca Andronescu, Mihai Fotino, Raluca Zamfirescu, Eva Pătrășcanu, Marian Hudac etc... Decorul și costumele aparțin scenografului iugoslav Dușan Ristici.**

„O SCRISOARE PIERDUTĂ" **s-a... găsit recent la Pitești. (De ce e jucat oare atît de rar Caragiale în provincie ?). Tînărul regizor Radu Boroianu ne declară că vrea să monteze „textul Caragiale — în sublimul comic pe care-l conține și nu o reeditare a spectacolelor Caragiale". Dintre interpreți fac parte: Mioara Iatan, Ricardo Colberti, C. Zărnescu, Dem. Niculescu, Radu Coriolan, Hamdi Cerchez, Ștefan Moisescu, Mihai Dobre și Alex. Morariu. Scenografia : Emil Moise. Muzica de scenă : Adrian Ionescu.**

L. J. Beeston

5000 de lire PENTRU O MĂRTURISIRE

Westram intră în holul lui Yellow Club în jurul orei douăzeci și două și treizeci.

— Ecluzele cerului s-au deschis : dar mai bine ascultați ! declară el, trîntindu-se pe canapea. Privirea lui cuprinse pe cei cîțiva oameni ce se aflau acolo, așezați în semicerc, în jurul focului.

— Dar unde este Berbaska ? întrebă el.

— În sala de biliard, răspunse Woods, un medic.

— Și de unde vii pe o vreme așa păcătoasă, se interesă, ascunzîndu-și un căscat, Shepperson, un director de teatru.

— M-am străduit să rămîn pînă la ultimele replici ale „Privirii de purpură" la Peerage Theatre, replică Westram.

— Mă îndoiesc că ai putut rezista plictiselii. „Privirea de purpură" nu va ține afișul. Mi s-a acordat prioritate în ceea ce privește oferta piesei. Este făcută din cincizeci la sută fleacuri și restul baliverne.

— Iată o opinie foarte hotărîtă ! spune Mc Leod, care era ziaristEști sever Shepperson. Ești, în general, prea sever.

După acest scurt dialog, se așternu o liniște supărătoare, care se prelungi timp de un sfert de oră. Această stranie atmosferă se instaură odată cu intrarea lui Westram. De fapt el dădea impresia unui om epuizat, demoralizat : întorcea mereu capul în direcția ușii.

La orele douăzeci și trei, Berbaska se întoarse din sala de biliard. Intră, declarînd că avea un ghinion extraordinar, că era întotdeauna ghinionist și se duse să se așeze lîngă cămin, cu spatele la foc. Era locul său preferat și acest lucru supăra pe membrii clubului. Sincer vorbind, Berbaska era un coleg foarte puțin simpatic.

— Westram te căuta, spuse Mc Leod. Trezește-l.

— Cine este cel care a adormit ? întrebă Westram tresărind. Eu nu dorm. Și apoi, n-am nimic să-i spun lui Berbaska... Era așa de puțină lume cînd am intrat aici... Aș fi dorit să fie mai multă... Am ceva de mărturisit, prieteni. Adevărul este că n-am fost în seara asta la Peerage Theatre. Nici la vreun alt teatru... Astă-seară, am fost într-o cocioabă, dincolo de East India Dock Road. Eram cu un om care se ascunde. Cu un om pe care justiția l-a lovit — sau mai exact spus, o parodie de justiție... Se ascunde acolo : seamănă cu unul dintre șoarecii care populează West India Dock. Și ceea ce este uluitor în această poveste — dar vorbesc prea repede...

Trebuie să fiu atent. Omul acesta este acum prietenul meu cel mai bun. N-aș vrea ca prin flecăreala mea să pun justiția pe urmele lui. Măcar să-i ascund numele — să zicem că se numește Presland... Poliția îl caută, de mai bine de un an, pentru un furt obișnuit : n-a așteptat să fie arestat. Partea aceasta a istorisirii este dintre cele mai banale : poate fi povestită în cîteva cuvinte. Presland a fost crescut de un baronet care a făcut de altfel carieră politică : nu există nici o legătură de rudenie între ei. Supus unei discipline prea severe, Presland se împotrivi. Fu aruncat în stradă ca un cîine. După trei zile, se reîntoarse în casă — cel puțin așa glăsuiește actul de acuzare — la miezul nopții. Fură cîteva obiecte de valoare, bibelouri și argintărie ; fu întrerupt de un servitor în timpul operațiunii, îl omorî pe loc și o șterse cu prada.

Presland era bogat dar nu știa nimic. Ar fi trebuit să iasă din ascunzătoarea lui, strigînd : „Dați-mi ceea ce mi se cuvine !". Dar înainte de a se atinge de banii strînși la ciorap, ar fi trebuit să dea explicații atît despre spargere cît și despre omor. El preferă prin urmare (și mulți ar fi procedat ca el) să rămînă în vizuina lui...

Într-o bună zi, primii vești de la el. Era la Londra și voia să mă vadă. Mă dusei la întîlnire : îl găsii pe Presland într-o mizerie de nedescris.

În perioada aceea nu aveam nici o îndoială asupra vinovăției lui. Cum să fi avut ? Dovada era la fel de luminoasă ca un fulger pe un fundal de nor prevestitor de furtună. Și totuși primele sale cuvinte îmi confirmară totala sa nevinovăție. Trebuia să-l cred ? Îl crezui. În trecut îi dăruisem stima mea acestui băiat : povestea sa simplă și convingătoare îndeplini restul. Da, îl crezui — deși nu-mi putea furniza nici o dovadă și nu mi-a oferit decît afirmația sa elocventă. Era chiar evident că îi făcea silă să-mi dea cel mai mic amănunt ; și nu îndrăzneam să insist. În momentul întîlnirii noastre, el era la curent cu moștenirea care i se lăsase. Știa că averea nu-l aștepta decît pe el — dar înainte ca acești zori să se ivească ar fi trebuit să cunoască noaptea întunecoasă. Refuza acest lucru. Iar eu nu puteam decît să-l aprob.

Încercai o altă modalitate. Luai hotărîrea să întreprind o anchetă pe cont propriu : doream să încerc să clarific această afacere. În aparență, calea mi-era deschisă : pista nu era bruiată, ea nu fusese nici măcar cercetată de vreme ce nimeni nu pusese în discuție vinovăția lui Presland.

A deveni detectiv amator pe hîrtie echivalează cu copilăria artei. Pe teren nu este la fel. Orice s-ar fi întîmplat, nu trebuia să mă grăbesc. Nu mă lăsai oprit de obstacole ; nu mă lăsai descurajat de eșecul încercărilor mele de interpretare. Aveam o idee : am urmărit-o pînă la capăt, cu răbdare și perseverență. Și sfîrșii prin a găsi.

Westram se întrerupse pe această notă victorioasă.

— Mai exact, crezi că ai găsit — îl corectă Berbaska, pe un ton batjocoritor.

— O ! Sînt sigur de ceea ce declar.

— Bravo Westram !, spuse Woods rizînd. Și adevăratul dumitale vinovat știe că l-ai demascat ?

— Nici nu bănuiește.

— Poți să-l imobilizezi ? întreabă Mc Leod destul de atîtat .

— Din păcate, nu. Sînt absolut convins de vinovăția sa dar mă țin în loc una sau două chestiuni ce privesc niște detalii.

— Detectivul Westram vede limitele puterii sale — îl ironiză Berbaska.

— Nu te da bătut — interveni Shepperson. Continuă, Westram. Devii interesant.

— Trebuie să admit că toate acestea sfîrșiră prin a-mi călca pe nervi. Erau înnebunitoare... Îmi lipseso una sau două verigi pentru ca să apară lumina în înlănțuirea raționamentului meu... Dacă atac, în situația în

Zilele folclorului bănățean

Timișoara, oraș care a organizat în ultima vreme mai multe acțiuni culturale de prestigiu, găzduiește începînd de joi o altă manifestare artistică de amploare, cunoscută sub denumirea de „Zilele folclorului timișan", o întrecere a obiceiurilor, a cîntecului și jocului popular din această parte a țării.

În primele două zile au avut loc spectacole folclorice, simpozioane realizate cu concursul cadrelor didactice de la universitatea timișoreană și de unii reputați folcloriști din țară, o gală de filme documentare despre datinele și portul populației din Banat ; s-au deschis mai multe expoziții de artizanat, au avut loc mese rotunde, recitaluri de poezie populară bănățeană. De un succes aparte s-a bucurat spectacolul care a adus pe scenă vestitele orchestre de muzică populară „Făgețeana", cele maghiare din Jimbolia și Moșnița, cele de tamburași din Sînmartinul Sîrbesc și Foeni și cea șvăbească din Jimbolia, care au oferit adevărate nestemate ale folclorului românesc și al naționalităților conlocuitoare din județ.

Astăzi și mîine, Timișoara întreagă va deveni o vastă scenă în aer liber a miilor de artiști amatori ce își vor da întîlnire în sălile de spectacol, în grădinile de vară, ori pe străzile orașului. Amănunte despre programul acestor două zile, bogate în manifestări ne dă lectorul universitar TRAIAN SENCU, vicepreședinte al Comitetului județean Timiș pentru cultură și artă : „Șirul spectacolelor de simbătă și duminică va fi inaugurat de ansamblul folcloric al Casei pionierilor din Timișoara, de cei mai tineri soli ai artei populare timișene. Seara vom avea o altă reprezentație folclorică „Joc și cîntec ca-n Banat", realizată de formații a căror faimă a trecut de mult granițele județului : Orchestra de muzică populară a sindicatelor, Ansamblul sîrb de stat, dansatorii Ansamblului folcloric „Timișul", cei ai căminelor culturale din Soceni, Pietroasa și ai brigăzii de cultură din Jimbolia. Tot astăzi este prevăzut un concert coral la realizarea căruia vor participa corurile „Vidu" din Lugoj și cel din Chizătău, printre cele mai vechi din țară. Programul cel mai atractiv și interesant a fost rezervat zilei de mîine care va încununa, de altfel, această manifestare folclorică de amploare. Mă refer, în primul rînd, la o originală paradă a portului popular, la care vor participa aproximativ o mie de artiști amatori îmbrăcați în frumoase costume naționale din toate zonele folclorice ale județului. Nu este vorba despre o simplă defilare, ci de un „spectacol fluviu", grupat pe diferite teme : „Alaiul de nuntă", „Tîrgul", „Nedeia" etc., care se va desfășura pe kilometri întregi între podul Decebal și Bd. Vasile Pîrvan. Seara, în parcul de cultură va avea loc un alt spectacol al obiceiurilor, „Salba datinelor noastre", inspirat de cele mai inedite obiceiuri din Banat : „Dubașii", „Cerbul", „Ulciorul", „Căpara", „Kîrvaiul" etc. și un concert al celor mai buni interpreți de muzică populară bănățeană din întreaga țară.

Acest festival își propune să valorifice și să popularizeze creația folclorică, să dea o nouă strălucire artei populare românești și a naționalităților conlocuitoare din Banat, să stimuleze pe creatorii de frumos.

I. MEDOIA

HOLLYWOODUL PE PLATOUL DIFICULTĂȚILOR

„Mare desfacere" în cetatea filmului american, relatează agențiile de presă internaționale. Decorurile și costumele a 2 200 dintre filmele produse de Metro Goldwyn Mayer au fost scoase la licitație. De mai bine de o lună, aproximativ 25 000 de obiecte și 35 000 de costume, acumulate în ultimii 35 de ani de mascabile ale cinematografiei mondiale — a prilejuit comentatorilor considerații care, dincolo de punctarea evenimentului festiv, reflectă incertitudinea în ceea ce privește perspectivele — atît sub raport strict artistic, cît și economic — ale metropolei filmului american. „Noul an — scrie corespondentul ziarului elvețian „Neue Zürcher Zeitung" — a început cu obișnuitele prevestiri. Proorocii, care sînt, parcă, la Hollywood, mai mulți ca oriunde, au fețele posomorite. Cinematografia americană se află în fața unei cotituri. „Fox", „Metro Goldwyn Mayer" și „Warner" s-au văzut silite să facă reduceri de mai multe milioane de dolari în programele lor. „Paramount" și-a mutat birourile centrale

Un decor din filmul „Cucerirea Vestului". În prim plan, băcănia pe care filmele western au făcut-o celebră (Doan's Store), scoasă și ea la licitație, o dată cu un „orășel" din Far West

rului elvețian „Neue Zürcher Zeitung" — a început cu obișnuitele prevestiri. Proorocii, care sînt, parcă, la Hollywood, mai mulți ca oriunde, au fețele posomorite. Cinematografia americană se află în fața unei cotituri. „Fox", „Metro Goldwyn Mayer" și „Warner" s-au văzut silite să facă reduceri de mai multe milioane de dolari în programele lor. „Paramount" și-a mutat birourile centrale mai aproape de „inima producției", într-o clădire din Beverly Hills, spre a simplifica aparatul administrativ și a activa, la fața locului, cu sporită operativitate. La fel au procedat și studiourile „United Artists" care, de ani de zile, închiriază platouri de filmare numai în caz de nevoie — și la prețuri avantajoase. Sub semnul economiilor stau acum și programele celor mai multe societăți de televiziune".

După cum informează agențiile de presă, Robert Evans, noul director al societății „Paramount World Productions", a declarat că își propune, în toate domeniile, un adevărat program de austeritate economică. Pentru moment, Evans și-a făcut cunoscută hotărîrea de a nu mai plăti acele onorarii fabuloase cu care, după tradiție, erau retribuite stelele ecranului american. Hotăriri importante au luat și reprezentanții sindicatelor actorilor și producătorilor de film de la Hollywood, întruniți la Los Angeles, într-o încercare de a se pune de acord asupra măsurilor care să ducă la scăderea actualului preț de cost al producțiilor cinematografice. Președintele Asociației, binecunoscutul actor Charlton Heston, a declarat că industria cinematografică hollywoodiană are de înfruntat probleme serioase. După părerea lui Heston, de vină este nu numai sistemul de remunerare a stelelor de cinema ci, în general, costul ridicat al producției de film. Măsurile preconizate cu acest prilej urmăresc realizarea unor economii la diferitele procese de producere a peliculelor, o schimbare a sistemului onorariilor, renunțarea la o parte importantă a personalului auxiliar. La unele case de film, o parte dintre aceste măsuri s-au aplicat mai repede chiar decît se credea. Noul președinte al companiei Metro Goldwyn Mayer, James Aubrey, a declarat, în fața conferinței anuale a acționarilor că, în anul în curs, firma va reduce personalul cu 36 la sută. Această reducere va continua în anul viitor, cînd vor fi concediați alți 15 la sută din angajați.

Carul eroului „Ben Hur" întruchipat de Ramon Navarro — versiune 1926 — replică fidelă a carelor romane de epocă

Toate acestea demonstrează ceea ce, pînă acum, la Hollywood, era doar șoptit : s-a perimat nu numai sistemul superstudiourilor, dar și cel al superstarurilor. Calcule tehnico-economice au arătat că nu orice film în care deținea afișul superstarurile reprezenta, neapărat, un succes financiar. Fie că este vorba de Julie Andrews, Faye Dunaway sau Rex Harrison — pentru a cita doar nume dintre cele mai răsunătoare — mai toți au înregistrat, după singurele lor succese, eșecuri ce păgubeau firmele producătoare cu milioane de dolari. Fapt ce demonstrează că starul în sine nu mai reprezintă o chezășie sigură a succesului. Multe studiouri din Hollywood au investit sute de milioane de dolari în superproducții pe care nu le-au putut vinde și nici nu au speranța s-o facă curînd. „Twentieth Century Fox", spre exemplu, a investit 200 milioane dolari în asemenea filme, fiind nevoit să-și întrerupă orice nouă producție pînă la sfîrșitul lunii iunie.

George NICOLESCU

Sub conducerea regizorului Roger Kahane, la Paris s-au turnat primele secvențe ale filmului „Ieșire în caz de pericol". Presa franceză a subliniat faptul că producătorul și actorul principal, Alain Delon, au făcut apel la o parteneră absolut necunoscută și anume la tînăra în vîrstă de 23 de ani, Anne-Charlotte Sjoberg din Stockholm.

Iată-i pe cei doi actori fotografiați pe o stradă din Paris.

OPERA ROMÂNĂ PREZINTĂ

MARȚI, 30 IUNIE 1970, ora 19,30, la TEATRUL DE VARĂ 23 AUGUST

LILIACUL

OPERETĂ în 3 acte de Johann Strauss

ÎN DISTRIBUȚIE :

Magda Ianculescu, *Artistă emerită*	**Valentin Teodorian** *Artist emerit*
Iulia Buciuceanu	**Ioan Hvorov**
Elena Simionescu	**Constantin Gabor**
Vasile Moldoveanu	**George Mircea**

Conducerea muzicală : Cornel Trăilescu

Biletele se găsesc la casa Operei Române — telefon : 13.18.57, la agenția din Cal. Victoriei nr. 40 (Pasajul Majestic) telefon 16.48.20, la casa Sălii Palatului și la casele Teatrului de vară „23 August", zilnic între orele 10—13 și 17—19,30.

(5203)

ÎN CURÎND LA OLIMPIADA INTERNAȚIONALĂ A CÎNTECULUI DE LA ATENA

DIN FILELE AGENDEI ARTISTICE A MARGARETEI PÎSLARU

Un chip plin de farmec pe care l-am văzut arareori în ultimele luni, o voce plină, profundă pe care am auzit-o mai puțin în ultima vreme : MARGARETA PÎSLARU. De ce ? Am căutat-o, am surprins-o într-un răgaz și discuție ne-a lămurit cauzele absenței.

— *Ce v-ați notat pe agenda dumneavoastră artistică, în ultimele luni ?*

— În primul rînd, mai multe călătorii, *ne mărturisește cunoscuta cîntăreață de muzică ușoară*. În luna mai, am fost la Bratislava la Gala internațională de televiziune unde am cîntat alături de o seamă de cîntăreți binecunoscuți și publicului nostru : Giuli Ciohelli, Miro Ungar și alții. Am prezentat „Va veni o clipă" de Paul Hurmuzescu, „După noapte, vine zi" de Aurel Giroveanu, „Să nu crezi că-mi pare rău" de Camelia Dăscălescu.

— *V-ați continuat călătoria ?*

— Da, în Republica Democrată Germană, la Dresda, unde am fost invitată să apar în emisiunile de televiziune în culori și unde l-am întîlnit, ca invitat de onoare și pe Gilbert Bécaud. Am interpretat „Viva Maria". N-am plecat nici de data aceasta spre țară, întrucît mi s-a propus să apar într-un film color de lung metraj al studiourilor Defa Berlin „Un an plin de muzică".

— *Un rol care v-a plăcut ?*

— Destul de mult. Este vorba de un rol simbolic, acela al Primăverii, în timp ce rolul Verii i-a fost încredințat lui Mireille Mathieu și acela al Vîntului — lui Gilbert Bécaud. Filmările care au avut loc în munți și pe vapor de-a lungul Elbei mi-au compensat, prin frumusețea peisajului, necazurile mari și mici de care nu este lipsită nici o filmare. În sfîrșit, postul de televiziune din Leipzig m-a invitat apoi să prezint un recital în alb-negru, alături de corpul de balet al Operei din Leipzig.

— *Ați și dansat deci ?*

Pe vapor, de-a lungul Elbei, în timpul filmărilor pentru „Un an plin de muzică".

— Da, am cîntat și am dansat ceea ce mi-a făcut o nespusă plăcere. De fapt, recitalul mi-a dat două mari satisfacții. În primul rînd, mi-am putut valorifica pregătirea și pasiunea mea pentru dans. În al doilea rînd, am interpretat și o compoziție proprie : „Poveste de fum". După aceea, am revenit la București, am dat cîteva concerte în folosul sinistraților. N-am rămas multă vreme în țară fiindcă am fost invitată să dau un recital hors concours la Festivalul Internațional „Orfeul de aur", care a avut loc la Sofia.

— *Pe cine ați întîlnit în rîndul concurentelor ? Dar al vedetelor ?*

— Printre concurenți se numărau Kalinka, Liese Marke, Printre vedete, Josephine Baker. Și am avut niște emoții...

Răsfoim programul și-i înțelegem emoțiile. Fotografia ei se află alături de cea a Josephinei Baker pe una dintre paginile programului care anunță vedetele invitate la festival. În recital, Margareta Pîslaru a interpretat, printre alte melodii, „Țarina de la Găina", „Aripi dac-aș avea" de Ștefan Cardoș și compoziția ei „Poveste de fum".

— *În sfîrșit, sînteți în țară. Ce pregătiți ?*

— Mă pregătesc să plec din nou. De data aceasta, la Olimpiada internațională a cîntecului, concurs de creație ce va avea loc în luna iulie la Atena. A fost selecționată melodia lui Ion Cristinoiu scrisă special pentru Olimpiadă : „Mediterana" pe versuri de Mihai Dumbravă.

— *Cum găsiți melodia ?*

— Îmi place foarte mult, repet intens, îmi pregătesc rochia pe care am realizat-o împreună cu cuplul arhitecților Ghițulescu și aștept înfruntarea cu exigențele juriului și pretențiile publicului..

Lucia MANOLESCU

Clepsidra

VITRINA

de Constantin VIȘAN

Vitrinele și firmele sînt ochii orașelor, cărțile lor de vizită. Ele ne dau primele semnale despre personalitatea cetății, despre bogăția ei materială și spirituală. Vitrinele, firmele, sînt într-o permanentă evoluție. Ele vorbesc despre cele mai sensibile schimbări din viața oamenilor.

Turiștilor, în drum spre splendorile de beton și sticlă, de soare și ospitalitate ale litoralului românesc, le recomand un scurt popas în fața unei vitrine foarte tinere. Vitrina magazinului sătesc din comuna Mihail Kogălniceanu, județul Constanța. Televizoare și servicii din porțelan, aspiratoare de praf și bibelouri, aparate de fotografiat și biciclete, veilleuse și cărți, mătăsuri și parfumuri, mănuși de piele și cravate, mașini de cusut și stilouri. Mărfuri de neînchipuit altădată într-un peisaj sătesc.

N.R. În „Clepsidra" de săptămîna trecută, intitulată „Interferențe", următoarele cuvinte : *alungite, harnicii, naivă*, din rîndurile 25, 29 și 36 se vor citi corect, așa cum erau în manuscrisul autorului: *alungate, haiducii, naive*.

Săptămîna la TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 28 IUNIE

PROGRAMUL 1. 8,30 Microavanpremiera. 8,40 Gimnastică și muzică. 9,00 Clopoței vacanței. 10.00 Viața satului. 11,00 Matineu simfonic. 12,00 De strajă patriei. 12,30 Căminul. 13,15 Emisiune în limba maghiară. 15,30 Fotbal: Steaua—Rapid (divizia națională A). Transmisiune directă de la Stadionul „23 August". 17,15 La horă-n sat. Cîntece de nuntă. 17,45 Magazin duminical. 19,30 Telejurnal. 20,00 Tonul face muzica. Emisiune de varietăți. 22.00 Reportaj TV. „Poeme din nisip". O vizită la vechea fabrică de sticlărie din Tomești. 22.15 Acesta e noul tău fiu. Un film satiric vizînd atitudinea egoistă și lipsită de responsabilitate a unei tinere fete. O producție a studiourilor de televiziune din Polonia. 22,45 Telejurnal.

PROGRAMUL 2. 20.00 Stagiune lirică TV: „Ernani" de Giuseppe Verdi. În interpretarea unui colectiv al Operei române din Cluj. 21,30 Arte frumoase. Expoziții bucureștene. 21,45 Roman foileton: „Casa Buddenbrook". Reluarea episodului III

LUNI 29 IUNIE

18,00 Microavanpremiera. 18,05 Examen neprevăzut. 18,25 Panoramic științific. 19,00 Actualitatea în economie. 19,20 1001 de seri. Emisiune pentru cei mici. 19,30 Telejurnal. 19,50 Agenda politică. 20.00 Roman foileton: „Casa Buddenbrook" (V). 20,45 Steaua fără nume. 21,50 Muzică populară din Muntenia. 22,10 Rampa. Stagiunea teatrală 1969—1970. Rampa vă recomandă teatru, film, muzică. 22,45 Telejurnal.

MARȚI 30 IUNIE

18,00 Microavanpremiera. 18,05 Profesorul nostru. Mărturii despre profesorul emerit Nicolae Simache din Ploiești. 18,45 Beethoven — Permanențe peste veacuri. 19,20 1001 de seri. Emisiune pentru cei mici. 19,30 Telejurnal. 20,00 Reflector. 20,15 Seară de teatru: „Baltagul" de Mihail Sadoveanu. 21,55 Ziua învățătorului. Omagiu celor 200 000. Reportaj TV. 22,15 Muzicorama TV. 22,45 „Memorial de ziaristică" de Perpessicius și „Lampa lui Diogene" de Ștefan Augustin Doinaș. Cronica literară de Valeriu Răpeanu. 23.00 Telejurnal.

MIERCURI 1 IULIE

18,00 Microavanpremiera. 18,05 Universal șotron... 18,30 Cabinetul economic TV. 19,20 1001 de seri. Emisiune pentru cei mici. 19,30 Telejurnal. 20,00 Muzică populară. 20,15 Tele-cinemateca: „Eva" cu Henry Fonda și Barbara Stanwick. 21,40 Ora editorului. 22,10 Gala marilor interpreți români. Basul Nicolae Florei. 22 35 Imagini din Canada. 22,45 Telejurnal.

JOI 2 IULIE

PROGRAMUL 1. 17,30 Emisiune în limba maghiară. Din viața cultural-artistică a orașului Cluj. 18,00 Actualitatea în economie. 18,20 Mult e dulce și frumoasă. 18,40 Cadran internațional. 19,20 1001 de seri. Emisiune pentru cei mici. 19,30 Telejurnal. 20,00 Film serial : „Trei prieteni". Otravă la bursa neagră. Serial realizat de Televiziunea din R.D.G. 20,30 Dana 64. Reportaj TV. 20,50 Poșta TV. 21,05 Din carnetul cu amintiri al... „Cerbului de aur". Recitalurile susținute de : Ewa Demarczik (R.P. Polonă) și Nicoletta (Franța). 22,00 Viața literară. 22.45 Telejurnal.

PROGRAMUL 2. 20.00 Desene animate. 20,15 Concertul laureaților Concursului internațional „P.I. Ceaikovski" (Interviziune). Transmisiune de la Moscova. 21,00 Film pentru cinefili: „Oedip rege". În rolurile principale Franco Citti (Accatone), Silvana Mangano și Alida Valli.

VINERI 3 IULIE

18,00 Microavanpremiera. Meteo-recomandări pentru excursioniști. 18,20 Teleglob. Congo Brazaville. 18,45 La volan. 19,00 Reflector. 19,20 1001 de seri. Emisiune pentru cei mici. 19,30 Telejurnal. 20,00 Film artistic: „Frații Karamazov" — o producție a studiourilor sovietice (III). 21,15 Actualități literare. 21,30 Mai aveți o întrebare ? Calculatoarele și civilizația contemporană. 22,30 Ilustrate... muzicale. 22,50 Telejurnal.

SÎMBĂTĂ 4 IULIE

PROGRAMUL 1. 17,00 Emisiune în limba germană. 18,15 Bună seara, fetel Bună seara, băieți! 19,00 Gala internațională de box dintre reprezentativele S.U.A. și României. Transmisiune de la patinoarul „23 August". 21,30 Fapt divers. 21,45 Film serial: „Rocambole" (IX). 22,15 Mari comici români pe micul ecran. În obiectiv artiștii poporului Radu Beligan și Marcel Anghelescu în rolul unor personaje din operele lui L. Caragiale, Mihail Sebastian, Tudor Mușatescu. 23,05 Of, inimioară. Cîntece de lume. 23,20 Imagini din S.U.A. 23.35 Telejurnal Sport.

PROGRAMUL 2. 20.00 Poesis. Antologie lirică 20,15 La fîntîna dorului. 20,45 Mozaic cinematografic. 21,15 Seara melomanului. Muzică veche... muzică nouă cu ansamblurile Collegium Musicum Accademicum din Cluj și Musica Nova din București. 22,30 Film serial : „La fiecare km" (III).

VĂ MAI AMINTIȚI... EXCURSIILE, VACANȚELE !

Un aparat fotografic „LIUBITEL 2" fixează pentru totdeauna momentele plăcute din viața dv.

Aparatul de fotografiat „LIUBITEL 2" poate satisface chiar și exigențele dv., prin caracteristicile sale tehnice :

- **manipulare simplă și comodă**
- **obiectiv cu mare luminozitate**
- **două vizoare (optic și cu cadru)**
- **opturator central cu cinci expuneri**
- **mecanism de declanșare automată și sincronizator pentru aprinderea lămpii fulger (blitz)**
- **posibilitatea de a obține 12 fotografii alb-negru sau color printr-o singură încărcare și de a efectua reîncărcarea pe lumină.**

Un aparat de fotografiat pentru amatori, ca și pentru fotografi profesioniști.

Prețul : 350 lei.

(5191)

care se află dosarul meu, adevăratul vinovat îmi va scăpa printre degete. Am tot interesul să fiu prudent : altminteri, risc ca el să fie avertizat și să dispară. Am cercetat și recercetat chestiunea sub toate unghiurile de vedere și după ce am constatat că nu există o ieșire, m-am întors să-l văd pe Presland pentru a-i povesti tot ce am făcut pentru el.

Se arătă profund interesat, foarte recunoscător. Ardea de nerăbdare să facă lumină în punctele întunecoase ale raționamentului ce conducea de la crimă la acest om despre care știam că este adevăratul vinovat. Deși era mai intuitiv decît mine, deși interesul său pentru a vedea triumfînd adevărul era mult mai concret decît al meu, nu putu să-mi dea nici un ajutor pentru a-l da gata pe adversarul nostru comun. În timp ce discutam și forfecam problema noastră, eu sfîrșii prin a mă întreba dacă adversarul nu simțea deja dincotro va bate vîntul...

Îi împărtășii temerile mele lui Presland, Avusese același gînd cu mine. Reacționă cu adevărat remarcabil în realismul său. Îmi spuse : „Nu există decît o singură cale pentru a ieși din impas : trebuie să ne încercăm norocul în acest sens. Din momentul în care voi fi socotit nevinovat, toată averea îmi aparține. De vreme ce n-am reușit să ne învingem dușmanul, trebuie să ducem tratative cu el. Du-te să-l cauți, Westram. Joacă cu cărțile pe masă. Oferă-i cinci mii de lire, dacă acceptă să mărturisească.

— Formidabil! strigă McLeod.

— Așadar, ce părere aveți ? — întrebă Woods pe cei din culise.

— Excelent ! — cotcodăci Shepperson.

— Excelent ? Prostii !! — mormăi Berbaska. Unde se găsea faimosul dumitale Presland să poată oferi cinci mii de lire ?

Un murmur confuz arătă că obiecția fusese apreciată ca întemeiată.

Desen de Dorin DIMITRIU

— Oh ! nu te opri la acest amănunt, Berbaska, replică Westram cu un surîs.

— Eu ? Să fiu preocupat ? Nu cumva sînt eu omul misterios la care a ajuns geniala ta anchetă ?

Westram își lăsă capul pe spate, rizînd discret.

— Excelentă glumă, Berbaska, spuse el. Îmi permiteți s-o folosesc ? Asta îmi va da posibilitatea să-mi fac povestirea mai consistentă... Să presupunem deci — de altfel cu totul gratuit — că dumneata, Berbaska, ești vinovatul... Ce-ai spune, dacă ți-aș cere, imediat, în prezența tuturor martorilor, să-mi scrii pe această masă mărturisirea completă a crimei, propunîndu-ți să-ți înmînez aici, de îndată, suma de cinci mii lire ?

Răspunsul lui Berbaska veni imediat :

— Ți-aș spune : arată-mi cele cinci mii de lire.

— Faimoasă replică ! — se auzi din nou cotcodăcitul lui Shepperson.

— Perfect !, fu de părere Westram. Iată-le, bătrîne !

Un murmur de mirare se auzi în clipa cînd Westram scoase din buzunarul său interior un pachet destul de gros de bilete de bancă strînse în formă de rulou. Le întinse lui Berbaska.

Acesta avu o ezitare, roși un pic, luă teancul și îl cercetă.

— Numai în hîrtii de o sută de lire de la Banca Angliei... comentă el. Cum a reușit Presland să și le procure ? — întrebă.

— Nu le-a procurat el. Nu putea să stringă această sumă. Banii îmi aparțin. Nu uita că am ceva resurse : este permis să-ți asumi din cînd în cînd un risc, atunci cînd e vorba să-ți salvezi un prieten. Presland mă va despăgubi cînd va intra în posesia moștenirii. Sînt gata să ofer aceste cinci mii de lire omului despre care e vorba. Firește, voi rămîne descoperit cîteva zile, dar accept să-mi încero norocul. Prefer să-mi încero șansele înainte ca acest individ să dispară : asta, fiindcă am impresia că își dă seama că am țesut în jurul lui o pînză și se gîndește să dispară...

— ...Că ai încercat să țesi în jurul lui o pînză... îl corectă Berbaska.

— Că am încercat să țes... Da, ai dreptate : această expresie corespunde mai bine adevărului.

— Dacă am continua această comedie, reluă Berbaska, ce nu părea deloc nemulțumit să-și joace rolul, spre mirarea camarazilor săi. Dacă mi-ai propune cu adevărat niște bancnote, ți-aș răspunde că există toate șansele ca ele să fie false.

— Cinci mii de lire, în bancnote false ? Este imposibil să găsești ! Sînt de acord, oricum, să le verifici printr-o expertiză. Dar te asigur, Berbaska, aceste bancnote sînt autentice. Te asigur.

— Oh ! e în regulă ! interveni McLeod. Amintiți-vă că nu este decît un joc.

— Exact, răspunse Berbaska, cu o umbră de suris Westram, bănuiesc că asta în cazul cînd ne menținem la ipoteza fictivei mele vinovății, dacă mi-aș scrie mărturisirea și mi-ai da banii, ți-ai respecta promisiunea de a mă lăsa să evadez.

— Desigur. Arestarea sau dispariția dumitale nu prezintă pentru mine decît un interes de mîna a doua. Ceea ce mă preocupă este ca prietenul meu să fie recunoscut drept nevinovat și să-și poată primi moștenirea. Vei avea tot timpul necesar să poți fugi, dumneata și cele cinci mii de lire ale dumitale.

— Cît timp ?

— De cît timp ai nevoie ?

— De o săptămînă.

— Îți acord o săptămînă.

— Ar trebui să te mai și cred pe cuvînt.

— Îți dau cuvîntul meu, mă angajez în fața tuturor acestor domni.

Shepperson se răsturnă în fotoliul său cu un hohot de rîs. Haide, Berbaska ! Trebuie să primești provocarea !

— Minunat — exclamă Mc Leod. Spectacolul este puțin obișnuit !

Woods deschise gura să spună ceva, dar, gîndindu-se bine, preferă să tacă. Îl fixa pe Berbaska cu o privire atentă : era ca și cum privirea sa, experimentată profesional, remarca la Berbaska o oarecare nervozitate și o paloare a obrazului, ușoară dar neobișnuită. Woods era contrariat.

(Urmare în nr. viitor)

Traducere de L. MARINA

Mica bibliotecă magazin

MODA

BLUZE ȘI FUSTE

• Bluză din poplin cu mînecă lungă, prinsă în manșetă lată. Partea din față are 5-6 rînduri de nervuri. Reverele lungi și rotunjite sînt prinse pe o bentiță, pentru a susține gulerul ridicat pe gît. Nasturi mici și deși. Fusta, din material imprimat (satin) din patru bucăți cu ușoare creșturi în talie, prinse pe cordon, are buzunare mari, aplicate. Eventual, buzunarele și cordonul pot avea o bordură închisă pe margine.

• Bluză din mătase imprimată pe fond negru, cu mîneca lungă. Garnituri — guler alb și manșete albe sau din același material. Se poate purta cu o fustă roșie, avînd patru cute asimetrice, cu tighele late. Fusta este prinsă în șold cu nasturi mici negri.

Desene și text : Doina LEVINȚA

TIPARE

1. Bluză cu mînecă lungă și guler. Material necesar — 2,50 m. lungime, 0,90 m. lățime ; măsura 44.

2. Bluză cu mînecă lungă și guler-bentiță. Material necesar 2,00 m. lungime, 0,90 m. lățime ; măsura 42.

Măsurile tiparelor sînt date în centimetri.

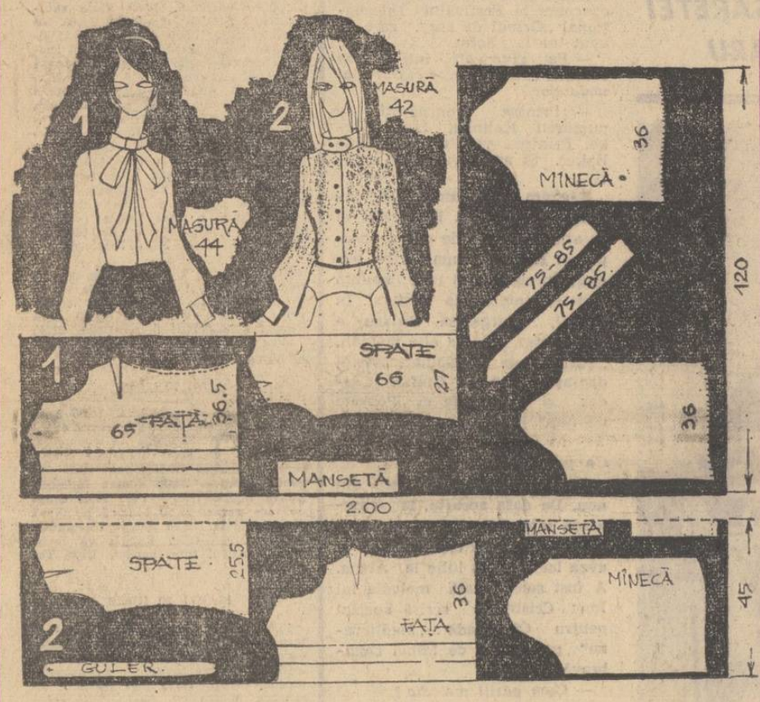

PENTRU MENIURILE SĂPTĂMÎNII

Roșii umplute

6 roșii frumoase rotunde, 125 g de șuncă sau rasol de pasăre sau vită, un cartof mare, 500 g mazăre verde, 3 ouă, sare, piper, o lingură de smîntînă, 2—3 măsline; maioneză: un gălbenuș, o linguriță de muștar, sare, piper, o lingură de oțet de 3°, 1 1/8 dl de ulei, cîteva foi de salată verde.

Tăiați un căpăcel de la roșii și goliți-le de miez. Presărați interiorul cu sare și întoarceți-le cu gura în jos să se scurgă. Preparați maioneza. Tăiați șunca în cuburi și de asemenea cartoful (fiert în apă). Adăugați mazărea fiartă 15 minute în apă clocotită cu sare. Amestecați totul cu două linguri de maioneză. Umpleți roșiile cu acest preparat. Fierbeți ouăle tari, curățiți-le, tăiați-le în două în sensul lungimii. Scoateți gălbenușurile, sfărîmați-le și încorporați-le în restul de maioneză în care adăugați și o lingură de smîntînă. Umpleți jumătățile de ou și decorați cu cîte o felioară de măslină. Așezați totul pe un platou decorat cu foi de salată.

Mazăre cu morcovi și cartofi noi

Pentru 5—6 persoane : 250—300 g costiță afumată, 1 kg mazăre, 500 g cartofi noi, 500 g morcovi noi, 3—4 căpățini de ceapă nouă, mărar și pătrunjel, sare, piper, un pahar mic de untdelemn.

Se toacă ceapa mărunt și se călește în ulei. Se adaugă costița tăiată în felii și se rumenește ușor pe ambele părți. Se pun apoi cartofi (e de preferat cei mărunței sau tăiați în cuburi nu prea mici). După ce cartofii s-au înmuiat puțin se adaugă mazărea și morcovii (curățați și tăiați în rondele groase de 1—2 cm). Se lasă mîncarea să fiarbă pe foc mic acoperită după ce a fost sărată și piperată. Se scutură din timp în timp cratița cu grijă să nu se sfarme legumele. Înainte de a o servi se presară cu verdețuri mărunt tăiate.

Se poate prepara și cu carne proaspătă de porc, socotind circa 100 g de persoană.

De asemenea, se poate combina numai mazărea cu morcovii, socotite în părți egale.

Cupe cu zmeură

De persoană : cîte 100 g de înghețată de vanilie (gata preparată din comerț), circa 100 g zmeură de persoană, la dorință puțină frișcă, una-două linguri de zahăr.

Alegeți zmeura. Boabele zdrobite amestecați-le cu zahăr și dați-le într-un clocot ca să obțineți un sirop subțire. Pînă în momentul în care veți servi puneți în frigider : pahare

rele în care veți pune desertul, fructele, siropul, frișca și bineînțeles înghețata. (Înghețata poate fi înlocuită cu cremă de vanilie : 1/2 l lapte, două linguri de făină, 4 gălbenușuri, 4 linguri de zahăr, vanilie).

Puneți în fundul cupelor cîte puțin sirop, apoi înghețată sau cremă și deasupra fructe. Decorați sau nu cu frișcă.

Olimpia ȘTEFANESCU

MEDICUL vă sfătuiește

Să ne ferim de insolație!

Atunci cînd ne grăbim să ne bronzăm mai repede, de teamă că a doua zi va ploua, și uităm de toate precauțiile legate de o expunere gradată, poate apare la nivelul pielii un eritem de culoare roșie intensă, însoțit de senzația de mîncărime. Aceste aspecte se accentuează în primele 12—24 ore, ulterior regresează, lăsînd în urmă o descuamare inestetică. Pielea arsă de iradiere se desface în fîșii. Starea generală care însoțește această fază a arsurilor se manifestă prin senzația de oboseală, dureri de cap, pierderea apetitului. Se va evita cîteva zile expunerea la soare și se va aplica o pomadă calmantă cu oxid de zinc. Faza a doua, mai gravă, a arsurilor produse de insolație se prezintă sub formă de băsicuțe umplute cu lichid denumite „flictene". Ele necesită îngrijirea medicală a tegumentelor și în special a stării generale care este mult mai alterată în această fază. Se poate manifesta prin febră, dureri de cap violente, amețeli, vărsături, scaune diareice.

Pentru a evita aceste arsuri se recomandă expunerea prudentă și progresivă și folosirea uleiurilor și a cremelor protectoare, însă ne vom feri de produse care colorează pielea împiedicînd realizarea unei pigmentări fiziologice.

Să amintim cîteva noțiuni în legătură cu substanțele care pot sensibiliza pielea noastră față de iradierea solară determinînd pigmentări neuniforme, persistente, lipsite de estetică. Cea mai banală este clorofila plantelor, iarba, frunzele care în contact direct cu tegumentele pot determina dermita de cîmp, manifestată prin pete maronii persistente. Produsele cosmetice în contact cu soarele pot determina apariția unor pigmentări intense. Apa de colonie nu va fi folosită la nivelul pielii în timpul băilor de soare, deoarece rămîn dungi de culoare brună. Unele rujuri de buze pot determina eczeme ale buzelor sau pete la nivelul pielii din jur. Există medicamente cu rol fotosensibilizator, a căror utilizare determină apariția acestor pete neestetice ; sulfamidele și produsele derivate, unele purgative care conțin fenolftaleină, pot determina asemenea neplăceri. Pentru a le preveni, se vor evita băile de soare în timpul utilizării acestor tratamente. Femeile gravide pot prezenta pete pigmentare la nivelul feței. Există și unele afecțiuni endocrine care se manifestă prin asemenea pigmentări. Un examen medical este necesar pentru a preciza cauza pigmentărilor inestetice și neuniforme ale tegumentelor.

Aceste accidente care întunecă seninătatea zilelor de vacanță le vom evita respectînd condiția de expunere prudentă și progresivă, individualizată în funcție de reactivitatea particulară a fiecăruia dintre noi.

Dr. Ana MURGULEȚ

POȘTA MEDICALĂ

DRAGOMIR N. — Ploiești. *Credem că veți beneficia de o cură heliomarină. Pînă atunci vă recomandăm instilații nazale cu „Mentorin" cîte 4 picături, de 3 ori pe zi în fiecare nară, timp de o săptămînă.*

ELIS Ș. — Brezoi. *Vă recomandăm să continuați medicația hipotensoare sub observația medicului. Obezitatea contribuie și ea la menținerea tensiunii arteriale crescute la 28. Regimul alimentar va fi de asemenea sub îndrumarea medicului. În numerele viitoare ale revistei noastre vom publica un articol în legătură cu această temă.*

A. ANDA — Bîrlad. *Ne întrebați dacă tratamentul unei leucoree se poate amîna timp de 2 ani. Credem că răspunsul negativ il intuiți, însă sperați să amînați o consultație la ginecologie. Pe lîngă examen clinic este necesar și un examen de laborator al secreției.*

N. CANTEMIR — Iași. *Pentru petele pigmentare pe care le prezentați este necesar să vă adresați specialiștilor de la clinica de dermatologie.*

SOMLEA NICOLAE — Carei. *În cazul nepoatei dv. dacă nevul pigmentar are tendința să crească mereu, vă recomandăm să consulte specialiștii clinicii de dermatologie de la centrul universitar cel mai apropiat. (Cluj).*

BOLNAVU D. — Craiova. *În cazul unei bronșite astmatiforme rebele la tratament, vă recomandăm investigații mai ample în cadrul serviciului de alergologie de pe lîngă spitalul „Carol Davila" din Calea Griviței.*

ANA HANCEA — jud. Sibiu. *Afecțiunea dv. se numește celulită. Se poate combate depunerea țesutului adipos prin masaj, gimnastică, duș subacval sub îndrumarea specialistului balneolog și de cultură fizică medicală.*

IONESCU D. — București. *În cazul dv. litiaza renală constituie o contraindicație de a consuma Pepsicola.*

M.B. — Giurgiu. *Într-adevăr ați încercat o gamă largă de medicamente. Ați omis însă să menționați care este rezultatul analizei secreției vaginale. Știți că nu este trichomonas, dar poate fi o altă etiologie. Preparatul Nilfan este indicat în cazul unui prurit alergic. Este necesar și un regim alimentar fără excitante, conserve, brînzeturi fermentate. Constipația va fi combătută. Pentru spălături locale folosiți infuzie de mușețel și bicarbonat de sodiu o linguriță la un litru de apă, urmate de badijonări cu vitamina A soluție.*

P.N. — Ploiești. *Vă recomandăm medicamentul Napoton.*

F.S. — Ineul de Sus. *Considerăm necesar să vă administrați Folcisteină U — injecții intramusculare la două zile, două serii de 15 injecții cu o pauză de o săptămînă între serii.*

IOANA I. — Corabia, jud. Olt. *Pentru a ști dacă veți mai crește în înălțime este necesar să faceți o radiografie a genunchiului. Medicul endocrinolog va interpreta rezultatul.*

ION ADAM — Moinești, Bacău. *Nu vă sfătuim să folosiți aloe și nici semințe de mușțar. Este mult mai eficace ceaiul laxativ. De asemenea vă recomandăm Bourget, un pachet dizolvat într-un litru de apă. Veți bea cîte un pahar înaintea mesei de dimineață și prînz. Din alimentație nu veți omite unt, untdelemn, lapte bătut, miere de albine, legume și fructe crude.*

D. ECATERINA — Oradea. *Pentru soțul dv. vă recomandăm internare în clinica de psihiatrie din Cluj sau Timișoara.*

ADINA M. — Baia, jud. Tulcea. *Vă sfătuim să vă adresați spitalului de chirurgie plastică și reparatorie din str. Arhitect Mincu nr. 7 București.*

MAZĂREA ȘI FASOLEA PĂSTĂI — LEGUME DE SEZON

Iată răspunsul primit de la INSTITUTUL DE CERCETĂRI ȘTIINȚIFICE ȘI PROIECTĂRI PRIVIND PĂSTRAREA ȘI VALORIFICAREA LEGUMELOR ȘI FRUCTELOR, la întrebarea cititorului **V. Nicolescu** din Bacău:

Mazărea verde și fasolea păstăi sînt alimente prețioase datorită valorii energetice, care mai ales la mazăre este deosebit de ridicată. Sub acest aspect boabele de mazăre rivalizează cu usturoiul, iar celelalte legume rămîn mult în urmă. Valoarea nutritivă a boabelor de mazăre este susținută de conținutul lor în vitamine, precum și de raportul ridicat și foarte favorabil între hidrații de carbon și proteine.

Fasolea păstăi, în afară de conținutul în vitamine necesar organismului, are un efect diuretic pronunțat prin raportul favorabil dintre azot și potasiu.

Apreciem calitățile gustative ale boabelor de mazăre și ale păstăilor de fasole pentru frăgezimea și conținutul lor în zahăr, dar tocmai aceste însușiri se pierd foarte repede dacă păstăile nu se recoltează la timp sau dacă după recoltare se țin în condiții necorespunzătoare.

În trecutul îndepărtat mazărea se consuma cu păstăi cu tot și această preferință s-a menținut pînă în prezent în unele țări datorită existenței unor soiuri speciale cu păstaia fragedă și dulce.

În mod obișnuit curățim boabele de păstăi îndepărtînd astfel 50—60 la sută din greutatea lor inițială. Păstăile trebuie spălate bine, înainte de curățire, iar boabele trebuie să le ferim de înmuiere în apă înainte de pregătirea propriu-zisă. Ele sînt bine protejate de păstaie, praful nu pătrunde în interior, iar spălarea și menținerea lor în apă le micșorează valoarea nutritivă și mirosul proaspăt caracteristic. Boabele de mazăre își mențin calitățile gustative 2—3 zile dacă păstrăm păstăile în pungi de polietilenă perforate, deschise, la o temperatură apropiată de 0° C. Boabele se scot din păstăi numai în momentul folosirii lor.

Păstăile de fasole, din contră, nu suportă temperaturi atît de scăzute și din această cauză valoarea lor alimentară se menține cîteva zile tot în frigidere, dar la temperatura de 7—10 ° C. Nu se recomandă ruperea păstăilor în mai multe bucăți pentru că orice contact direct cu aerul duce la pierderi de vitamina C.

Atît mazărea cît și fasolea păstăi sînt legume care-și pierd ușor valoarea nutritivă. De aceea se recomandă consumul lor cît mai repede după recoltare. În cazul cînd sînt necesare transporturi lungi pînă la locul de consum, aceste legume se ambalează special cu gheață pisată, reducîndu-se astfel pierderile calitative.

Pentru menținerea valorii nutritive timp mai îndelungat, se practică la boabele de mazăre și păstăile de fasole — deshidratarea sau congelarea cu rezultate foarte bune.

S-a redeschis

HANUL PRAHOVA

Găsiți în permanență :

— sărmăluțe munțenești cu mămăliguță, mititei speciali, frigărui asortate, cîrnăciori oltenești, de Orăștie și de Mizil, crochete de cașcaval Gilort, garnituri și salată de sezon.

Vinul casei. Soiuri renumite de vinuri românești, Bere.

Orchestră și ring de dans.

Unitate în stil tradițional românesc — organizată de COOPERAȚIA DE CONSUM în incinta Complexului expozițional Piața Scinteii.

COSMETICA

Pielea deshidratată

Conținutul în apă al pielei reprezintă circa 60 la sută din greutatea totală. Dacă procentul de apă din piele scade, tenul capătă tonuri cenușii, se ridează.

Greșim deseori, privind organismul de apă sub pretextul că numai astfel ne putem „păstra silueta", sau reușim să pierdem din greutate. Apa este însă indispensabilă organismului și nu ne amenință silueta dacă este băută mai ales dimineața, pe nemîncate și între mese. Există și părerea că îngrășarea se datorește abuzului de legume și fructe. Părerea este eronată deoarece creșterea în greutate survine în aceste cazuri mai mult din cauza cantității de pîine sau de grăsimi consumate odată cu legumele.

Tenul copiilor este întins, fraged, elastic. Acest fapt se explică prin procentul mare de apă pe care îl conțin celulele pielii. Odată cu înaintarea în vîrstă, celulele se deshidratează, se aplatizează iar pielea se ridează.

Cum procedăm însă în cazul apei de la robinet care este calcaroasă, ceea ce poate accentua uscarea pielii ? Putem remedia acest neajuns înmuind-o prin adăugarea de borax sau bicarbonat de sodiu (o linguriță rasă, la un litru de apă).

Multe persoane renunță fără nici o justificare să-și spele fața cu apă. Apa calcaroasă este într-adevăr contraindicată pentru toate tipurile de piele. Nu aceeași este însă situația cînd folosim apă dulce, apă de ploaie, apă termală (ușor mineralizată) de care trebuie să beneficiem. Săpunul nu este nici el indicat la toate tipurile de piele. Dacă pielea grasă îl suportă bine, el este dăunător pentru pielea uscată. Pentru aceasta din urmă, cele mai potrivite sînt cremele demachiante completate cu ape tonice.

Temperatura apei este de asemenea foarte importantă. La pielea grasă putem folosi apa caldă, în timp ce pielea uscată și normală va fi spălată cu apă la temperatura camerei. Apa rece va fi folosită numai în cazurile în care pielea are nevoie de stimularea țesuturilor. Pulverizațiile ușoare, fără presiune, constituie un tratament de destindere pentru pielea fragilă, iritabilă, care „trage". Pulverizațiile mai energice, filiforme, calde, practicate în institutele de cosmetică sînt utile înainte de curățirea pielii, pentru deschiderea porilor. Cele reci stimulează circulația sîngelui și închid porii după curățirea pielii.

Vaporii de apă caldă sînt folosiți de asemenea pentru a pregăti pielea în scopul curățirii ei în profunzime. Hidratarea pielii se va face cu creme „hidratante", loțiuni „hidratante", lapte „hidratant" : adică toate produsele moderne destinate să asigure apa necesară celulelor superficiale ale pielii.

Ați remarcat desigur că femeile care trăiesc într-un climat umed au tenul fraged, roz, pielea întinsă. Cele care n-au acest avantaj și mai comit unele greșeli cum este, de pildă, expunerea abuzivă la soare, nu se pot lăuda cu un asemenea ten, deoarece prea mult soare ofilește pielea.

Pentru a înțelege mai bine acest lucru ne vom folosi de un exemplu. Încălzirea centrală este desigur foarte comodă dar v-ați gîndit vreodată cît timp rezistă florile proaspete într-o cameră supraîncălzită ? Nu uitați deci că și tenul dumneavoastră se ofilește tot atît de repede dacă nu-i dați apa necesară.

Îngrijirile pielii deshidratate vor cuprinde în afară de produsele amintite mai sus și măști hidratante, săptămînale.

Fondul de ten nu va fi aplicat decît peste o bază hidratantă. Pudrarea va fi foarte ușoară și se va evita pudra compactă.

Ludmila COSMOVICI

Un sfat practic de sezon

Castraveții își vor pierde amărăciunea dacă după ce au fost curățați vor fi înmuiați cîteva minute în lapte ușor sărat.

MULTDISCUTATUL CADRU FAMILIAL...

de Mihai STOIAN

Se scrie și se vorbește mult despre imperioasa nevoie de **coeziune**, de **înțelegere și echitate** între membrii aceleiași familii. Scrisorile primite în ultima vreme dovedesc complexitatea problemei. Unii corespondenți mai tineri se plîng de faptul că, în propria lor casă, în propria lor familie sînt **desconsiderați** (ei nu cer o falsă... egalitate, ci un respect reciproc fundamental, mai ales că este vorba despre tineri de 18—19 ani). Alți corespondenți, mai mici de virstă (16—17 ani) nu înțeleg de ce părinții le spun într-una, de pildă, că „tutunul e iarba dracului" sau „alcoolul te omoară pe picioare", iar ei, părinții, fumează și beau fără măsură? Pe de altă parte, unii părinți se plîng de copiii lor, declară că, pur și simplu, nu mai știu ce măsuri educative — de recompensare și de pedepsire — să mai ia, de la un moment dat copilul **s-a transformat într-un...** zid impenetrabil. Și, de obicei, îngrijorarea încheie acest tip de scrisori: „Ce va fi cu el? Și cum vom face noi față cine știe căror neajunsuri provocate de el?" Exemplele, de ambele feluri, s-ar putea înmulți, prefer însă citarea cîtorva cazuri concrete.

Un tînăr semnînd **W.E. — Roșiori de Vede** — îmi scrie printre altele: **„Am terminat anul trecut școala, dar părinții mei n-au vrut să mă dea acolo unde vreau eu**, de aceea am rămas acasă. **Un lucru care mă mîhnește foarte mult este acela că nu mă înțeleg cu părinții mei. Tatăl meu lucrează într-alt oraș, apropiat, cîștigă foarte bine și, cu toate acestea,** nu mă ajută deloc. **Se poartă cu mine de parcă nici n-ar fi tatăl meu... Mă acuză cîteodată că i-am luat eu din bani, deși, vă rog să mă credeți, nu sînt în stare să fur, nu i-am furat niciodată un leu,** cu toate că **n-a vrut să-mi dea niciodată. Dacă în decurs de o lună schimb cu dînsul o vorbă, e mare lucru! Mama mea lucrează, cîștigă de asemenea foarte bine, dar nici dînsa nu vrea să-mi dea nici un ban... Am ajuns la capătul răbdărilor. Nu mai pot rezista. Uneori mă încurajam spunîndu-mi că „trebuie să lupt în viață, pentru a ajunge un om folositor societății", dar acum nu mai pot lupta, m-am descurajat complet".**

Evident, deși pentru mine situația lui W.E. ar putea să pară clară, mă opresc să-i replic așa cum s-ar cuveni, avînd în vedere cîteva cuvinte de-ale sale, finale: **„Am sau n-am dreptate. Poate mă veți sfătui** cum să mă schimb, **cum să apuc pe făgașul obișnuit"** Așadar, W.E. **știe** că nu se află pe făgașul obișnuit, **știe** că trebuie să se schimbe. Există o singură cale de a ieși din impasul în care te afli, stimate W.E.: **munca!!!** Este posibil ca un om, la 19 ani, să se plîngă că nu-i dau părinții, nici tatăl și culmea, nici mama, bani de... buzunar? Înțeleg, s-ar putea ca, din anumite împrejurări greu de descifrat dintr-o simplă scrisoare, să nu fi putut urma o profesie dorită și insatisfacția aceasta să-ți fi blocat voința, cheful de a realiza ceva. Dar dincolo de această eventuală insatisfacție sînt **obligațiile** pe care orice om normal din punct de vedere fizic și psihic le are, mai cu seamă într-o societate ca a noastră: **să muncească!** De altfel (și crede-mă și dumneata pe mine că n-am intenția să fiu ironic în vreun fel) munca de orice natură, fie și dificilă la început, care nu te satisface total este **singura soluție** de evadare din conflictul descris, propriul dumitale conflict interior și conflictul, întemeiat după opinia mea, cu părinții. N-ai decît să-ți imaginezi ce-ai face dac-ai avea un fiu de 19 ani, ca dumneata, care **— indiferent de motiv! —** s-ar mulțumi să stea acasă și să aștepte bunăvoința unuia sau a altuia dintre părinți. Cît privește sublinierea făcută de mine cuvintelor „cu toate că", te-aș ruga să mai reflectezi asupra acestei formulări periculoase, căci, de fapt, furtul (fie și a unui singur leu) rămîne furt, chiar dacă față de dumneata ai „scuza" că nu ți se dau (și nu ți s-au dat, așa afirmi) bani de buzunar. Știu, pasul pe care urmează să-l faci este, poate, mai dificil decît l-am schițat eu aici, cine știe dacă nu vei fi nevoit — cum spuneam mai înainte — să te apuci de o muncă necalificată (deși am înțeles că ai absolvit liceul), sau ca unii dintre foștii colegi să te ironizeze etc, să ai, inițial, sentimentul că ai eșuat, dar primejdia de a eșua în mod real se conturează în actuala dumitale situație, și nu în cea pe care încerc să ți-o prefigurez. Aștept confirmarea sau infirmarea acceptării punctului meu de vedere și vestea că ai pornit la acțiune, adică la... **muncă.**

Dar iată și reversul medaliei: un om mai virstnic **(C.B.)** se plînge de unul mai tînăr. **„Am o noră eam prost educată de-acasă. Cred că nici el, nici soția mea nu sîntem cusurgii. Dau numai cîteva aspecte: nora mea nu spală o cîrpă, o farfurie, o furculiță, sub pretextul că suferă de o alergie (care se poate trata nu?). Sînt ani de zile de cînd nu gătește nimic în casă, iau masa fie la restaurant, fie la cantină. Ea și mama ei spun: „Este un fel învechit de a judeca. Femeia de astăzi nu mai gătește". Iar mama soacră: „Cuscre, fata a fost prea isteață ca s-o pun să-nvețe să gătească". Cînd am întrebat-o într-o zi de ce n-o ajută, pe propria ei mamă, să spele cele cîteva rufe ce le aveau de spălat, mi-a replicat: „Eu, femeie cu licență, să spăl?" (tatăl ei e un muncitor harnic și cuviincios). În schimb, fiul meu spală rufe, spală dușumele, aduce mîncare cu sufertașul, servește la masă etc. (are și el, la urma urmei, licență)... V-aș fi recunoscător dacă ați pomeni ceva despre problema tinerelor căsătorite, prost pregătite pentru viața de familie, pline de prejudecăți".** Stimate corespondent (mă feresc să vă reproduc numele și adresa, ca să nu mai contribui și eu la înveninarea atmosferei din casa fiului dumneavoastră) îmi voi permite să fiu absolut sincer (așa cum, de altfel, îmi și pretindeți). Chestiunea ridicată de dv. are, pe puțin, două aspecte diferite. Vă dau pe de-a întregul dreptate în ceea ce privește purtarea norei dv., dacă ea este strict conformă cu realitatea (adică nedifirmată de „viziunea" socrului), căci dovedește, realmente, că tînăra, la 29 de ani, fată cu carte — ca de altfel suficient de multe tinere — nu-i pregătită de părinți pentru o viață de familie, cu obligațiile inerente etc. În altă ordine de idei însă, vă mărturisesc că am întotdeauna mari rezerve în legătură cu posibilitatea socrilor de a judeca absolut obiectiv purtarea tinerilor, mai cu seamă atunci cînd... locuiesc împreună (pare un paradox). La urma urmei, fiul dv., **crescut și educat de dv.,** acceptă să spele, să facă piața etc. (ceea ce nu-i chiar atît de rău), de ce dumneavoastră ați intervenit? Considerați că el n-are suficientă personalitate pentru a se... apăra singur de nedreptatea nurorii care, ea, nu spală, nu tîrguie etc? Dacă într-adevăr fiul dv. dă dovadă de lipsă de personalitate, acceptă inechitatea gravă pe care mi-o descrieți, e cam tîrziu să schimbați ceva acum, la 30 de ani ai săi. Pot spune — fără supărare! — că sînteți în același grad vinovați și dv. părinții lui, ca și părinții norei, că nu l-ați pregătit din timp pentru a ști cum se desfășoară o căsnicie, cum se obțin anumite drepturi, cum se îndeplinesc anumite îndatoriri (atît ale bărbatului, cît și ale femeii). Imixtiunea dv. în căsnicia lor, însă, e mai gravă, decît, defectele lor. Dacă considerați că am cît de cît dreptate găsiți o soluție de totală... neutralitate. La virsta lor, amîndoi tinerii se pot — și trebuie — descurca singuri. Riscul este, oricum, mai mic, pentru că, niciodată, în cazul unui eșec, ei nu vor arunca vina pe dv., își vor lua răspunderea actelor făptuite.

FILATELIE

Un stat nou cu o poștă veche și unică în lume

La 4 iunie un nou stat a apărut pe harta politică a lumii. Este vorba de cele 20 de insule care formează arhipelagul **Tonga** — numit și „Insulele prieteniei" — din Oceanul Pacific, fost protectorat britanic, care și-a recăpătat acum independența.

Ca teritoriu geografic este însă cunoscut demult, fiind descoperit de navigatorul olandez Abel Tasman în anul 1643. Aceste insule și-au păstrat independența sub conducerea unor „regi" aleși dintre băștinași. În anul 1851 a devenit „protectorat britanic".

Cele dintîi mărci în această țară — cu textul în limba engleză — au fost puse în circulație în anul 1886, avînd în efigie chipul regelui de atunci, îmbrăcat într-o uniformă de tip european, căruia i-au urmat alți doi regi, pînă în 1921, cînd pe mărci apare chipul unei regine — Salote Tupou III — purtînd o diademă pe cap și un colier la gît. Trebuie precizat faptul că între anii 1897—1949 denumirea protectoratului apare pe mărci prescurtată în „Toga". Valorile seriei din 1897 înfățișează în desene peisaje din aceste insule, precum și o pasăre și diferite plante dintre cele ce cresc pe acolo, astfel încît aceste mărci sînt printre primele din tematicile faună și floră.

Din 1950, reapare pe mărci denumirea de **Tonga**, iar începînd din 1963, pe mai multe mărci sînt reproduse monezile de aur emise în această țară, primele de acest fel din Polinezia.

Mai interesant însă, și de altfel unic pe lume, este felul în care se face legătura cu corăbiile și vapoarele poștale, care nu pot acosta la țărmurile acestor insule din pricina faptului că sînt înconjurate de numeroase bariere de corali. De aceea, corespondența adusă de vapoare este pusă în canistre de tablă, ce sînt aruncate în mare și care, pînă nu de mult, erau purtate la țărm de înotători curajoși, înfruntînd pericolul de a fi atacați de rechinii ce mișună în aceste ape. Canistrele avînd corespondența trimisă de pe insule erau prinse de capătul unor prăjini lungi și duse de înotători pînă lîngă vase, de unde erau ridicate la bordul acestora. Mai apoi, pentru a se micșora primejdia, canistrele au început să fie aduse cu ajutorul unor pirogi ușoare, folosind în continuare și prăjinile. În luna decembrie din anul 1946, un cutremur puternic, urmat de erupții vulcanice, a silit pe cei 1 300 de locuitori să părăsească insula cea mai mare, numită Ninafu, dar după cîțiva ani aceștia s-au întors și o dată cu aceasta a fost reluat și originalul fel de transbordare a corespondenței de la țărm la vase, numit „poșta în canistre".

În anul 1961 s-a emis o serie specială de mărci pentru sărbătorirea împlinirii a 75 de ani de funcționare a acestui serviciu poștal. Pe valoarea de 2 dolari (australieni) este un desen care înfățișează o pirogă înfruntînd valurile spre a purta curierul la o corabie poștală.

Recăpătarea independenței arhipelagului nu va putea schimba însă acest unic sistem de poștă din lume!

Pompiliu VOICULEȚ

REBUS•REBUS•REBUS•REBUS

VACANȚĂ

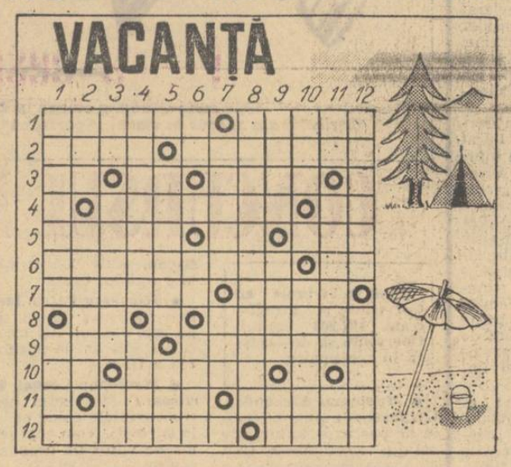

ORIZONTAL: **1. Are vacanță... — „Încartiruit" în tabăra de vară. 2. Infinitivul caniculei... — A te adresa la un anumit... „munte". 3. Radu Stănescu. — Traian Costea. — Fură găini... 4. Reședință de vacanță... — Helium. 5. Intrări în mare... (fig.) — Tudor Mușatescu. — Strică plaja... 6. Autorul piesei de teatru „Jocul de-a vacanța". — Onomatopee ovină. 7. Probă sportivă de vacanță ...de iarnă. — A povesti. 8. Mangan. — Locuiește în U.R.S.S. (fem.) 9. Pictor olandez. — Autoarea poeziei „Vacanța" din volumul „Florile patriei". 10. În mare! — Lipit. (neol.). 11. Compozitor român, autorul melodiei pentru copii „Cu vaporașul vacanței". — Lună de vacanță. 12. Violonist și compozitor, autorul melodiei de muzică ușoară „În vacanță". — Vreme (bună sau rea! N. A.).**

VERTICAL: **1. Violonist și compozitor austriac, autorul valsului „Călătorie de vacanță". — Atracție în vacanță... (pl.). 2. Merge la piață... — Autorul melodiei de muzică ușoară „Cîntec de vacanță". 3. Operă... mică! — Reședință temporară, într-o vacanță la munte... — Dumitru Neagu. 4. Șirag de „perle" pentru... vacanță. — Localitate în Canada. 5. Argilos și noroios. — Organizația Mondială a Sănătății. (abr.). 6. Domină plaja... în Egipt. — În atmosferă! — Joben. 7. Altă atracție pentru vacanță... (pl.). — Oraș în Austria. 8. Localitate balneo-climaterică, altă atracție pentru vacanță. 9. Specie de orhidee. (bot.). — Populație din nordul Indiei. — În trecut! 10. „Neptun" pe litoral... la Marea Egee. — Agitație la stup. (pl.). 11. Cal de... pe litoral. — Scriitor român contemporan, autorul cărții „Sfîrșitul vacanței". — Apă de mare + nămol... 12. Reședință temporară în vacanță... (pl.). — Specie de vișin turcesc.**

Marian MUNTEANU

Cuvinte rare: MAAS — SCIE — LAA — ANIE — NATS — ANTEP.

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

CĂLDURĂ MARE...

ORIZONTAL: Căldură — Zile — Înot — Estival — Nor — Scăldare — Et — Piele — Rin — Midia — Tna — Na Amic — Va — Rug — Tp — Ita — As — Et — O — Concediu — E — Grar — Ani — Zar — Ram — In — Exila — Az — Natură — Bs — Faleză — Iulie.

CAREU CU NOROC

ORIZONTAL: P — Zicală — Bulcă — Loz — Alenem — Oib — Ir — Sr — R — C — Etna — S — Spad — Crusoe — Călugăreanu — Mp — Mălineanu — Țar — Cav — Agni — Ibi — O — Birlad — Cartuș — Ricșe — Ida — Ault — Ilir — Ostrovski.

GHEORGHE IONIȚĂ, str. 13 Septembrie nr. 171, sect. 6, București; JAQUELINE DYN, str. 1 Mai nr. 56-A, ap. 2, Pitești, Argeș; ELENA SERVENCO, str. Ghiocelor nr. 6, Predeal, Brașov; IOAN ȘTEFĂNUȚĂ, str. James Watt nr. 8, Sibiu; SINZIANA PAP, str. Brătișa nr. 2, Brad, Hunedoara; NELU BELU, str. Industrială nr. 31, camera 10, Craiova, Dolj; MARIANA PANAIT, str. Cibinului nr. 3, ap. 28, Ploiești, Prahova; MARIA PAVEL, Babadag, str. Cobălcescu nr. 23, Tulcea; VIORICA MORARU, str. Moldovei nr. 16, Iași; CONSTANTIN STEREA, str. Eliade Rădulescu nr. 16, sect. poștal 6, Ploiești, Prahova; MARGARETA ANTONESCU și ANGELICA VOICU, str. Alexandriei nr. 33, Zimnicea, Teleorman; VALY CONSTANTIN, șos. Viilor nr. 56, sect. 3, București; TUDORIȚA RADU, com. Pantelimon, șos. Viilor 56, sect. 3, București; ADRIAN POPOVICI, Școala de marină comercială, Constanța; SILVIA CAPȘA, str. Pompiliu Ștefu nr. 1, Buzău; NELU CÎMPIANU și NIKI SAMSONIDIS, Școala superioară de marină comercială, Constanța; FABIAN MAGHIAR, com. Cuceu, nr. 252, sect. 7, București; LIVIA JURCOANE, Bl. Leontin Sălăjan, bl. D 4, et. 3, ap. 26, Timișoara, Timiș; VERONICA DUMITRESCU, str. Gorjului nr. 16-A, sect. 6, București; GHEORGHE PREDESCU, str. 6 Martie nr. 19, Roșiori de Vede, Teleorman; SANDU GHIȚĂ, cooperativa de consum Pîrscov, Buzău; KARINA KRALIK, calea Oituz nr. 78, Bacău; FLORICA ADAM, calea Griviței nr. 206, bl. K, sc. B, et. 7, ap. 32, sect. 8, București; VASILE DOSA, str. Orșovei nr. 5, Oradea, Bihor; CARLA COMAN, str. Nicolae Roșculeț nr. 8, Constanța; IOSIF BALEA, str. Someșului nr. 1, Sibiu; DOINA POPA, str. Dacici nr. 19, Bacău; MIOARA NICOLAE, b-dul Republicii nr. 42, oraș Moreni, Dîmbovița; NICOLETA BEATRICE, str. Bucovăț nr. 44 sect. 5, București; ANGELIQUE MĂRĂCINEANU, aleea Plopilor nr. 19, Buzău; DELIZIA TEODORESCU, str. Gh. Doja nr. 24, Buzău; EUGENIA BĂLAN, str. T. Vladimirescu nr. 1, et. 3, ap. 1, Timișoara, Timiș; GABRIEL NARCIS PETREANU, str. Industrială nr. 3, bl. 3, ap. 25, Craiova, Dolj; MARCEL BORTEA, stația C. F. R. Făget-Teleajen, Prahova; MARIUS RAFAEL, str. Industrială nr. 3, bl. 3, ap. 19, Craiova, Dolj; OFELIA IULIANA CONSTANTIN, str. Alecu Sihleanu nr. 5, Focșani, Vrancea; RODICA MARIA SERBU, str. Brumărelelor nr. 3, bl. 121, sc. A, ap. 15, et. 3, Ploiești, Prahova; NYKY LUCULESCU, blocuri Aeroport, bl. 6, ap. 15, Timișoara, Timiș; MIHAIL UNGUREANU, str. Florilor nr. 57, Risnov, Brașov; VICTOR NICULESCU, str. Oborului nr. 28, Craiova, Dolj; CORNEL MODREANU, com. Dragoslovești, Vrancea; DANIEL LUCESCU și LILICA ANDRONESCU, satul Mălești, com. Goești, Dolj; COCA IONESCU, str. Gh. Doja nr. 11, Buzău; ADELLE HUREZEANU ADRIANA, str. George Enescu nr. 4, Craiova, Dolj; SILVIA CENUȘE, str. Mărgeanului nr. 25, sect. 6 București; TUȚA MERY STRAT, str. 7 Noiembrie nr. 6, Tecuci, Galați; DORU BALICA, str. Frunze nr. 78, Craiova, Dolj; MAGDA KOVACS, str. Nufărului nr. 26, Chișineu Cris, Arad; MARGARETA POPESCU, str. I. L. Caragiale nr. 35, Focșani, Vrancea; EMILIA PRICOB, str. Hipodrom bl. H. 3, sc. 1, ap. 18, et. 4, Brăila; ANA DRAGOMIR, com. Doclin, Caraș-Severin; EUGEN ȘTEFĂNESCU, str. Petre Carp nr. 5-bis, sect. 4, București; MARIANA BULBOACĂ, str. 30 Decembrie nr. 91, Odobești, Vrancea; COCA BURUIANĂ, str. 6 Martie nr. 11, Rm. Vilcea, Vilcea; AUREL LEGRAND, com. Topleț nr. 68, Caraș-Severin; MINODORA VAIDA, str. M. Eminescu nr. 33, com. Tinca, Bihor; LETIȚIA IANCU, str. 23 August nr. 6, com. Tinca, Bihor; GINEL GHIȚĂ, intrarea N. Mohănescu nr. 9, sect. 6, București; ELENA LEICA, str. 7 Noiembrie nr. 56, A, Techirghiol, Constanța; DORINA ȘTEFĂNESCU, com. Dumbrăveni, Vrancea; CRINA ANGHEL, bl. B. 5, sc. 5, et. 2, ap. 92, Tiglina 3, Galați; FLORICA ȘERBĂNOIU, str. Ripilor nr. 16, oraș Petești, Ialomița; GYGY DANTES, str. Crinului nr. 9, com. Paltin, Vrancea; MANUELA CLAUDIA OPRIȘOR, str. Timișului nr. 15, sect. 8, București — doresc să corespondeze cu cei ce vor să facă schimb de ilustrate.

CITITORII întreabă CITITORII răspund

ÎNTREBĂRI

ANA MARIA din Baia Mare, str. Victor Babeș nr. 11/12, vrea să cunoască cum se prepară săpunul de casă.

STANCA IULIA AVRAM, din Constanța-Tomis I, dorește să afle cum se pot curăța petele de lac fixativ de păr, de pe mobilă.

RĂSPUNSURI

IOAN SIMION, din Arad, str. Alecu Ruso, Bl. 5 A, ap. 15, et. 3, ne indică o metodă folosită personal cu bune rezultate pentru distrugerea furnicilor, ca răspuns la întrebarea cititorilor noștri **COSTEL CIUBOTARIU** din **orașul Gura Humorului** și **PETRE GHEORGHE din București.**

La apariția și roirea unei familii mari de furnici se folosește „cenușă din lemne arse", nu cenușă din cărbuni sau alt amestec. Această cenușă se pune peste gaura de unde ies furnicile; furnicile simțind că le este astupată, caută cu toată forța să o desfunde și s-o curețe de cenușă, însă cum se apropie de cenușă se impotmolesc în ea și nu mai pot ieși, ba, din contra, mai bine și mai ermetic înfundă toate galeriile existente înlăuntru și astfel se sufocă și mor. Iar acele furnici ce au ieșit afară, la întoarcere nu mai pot intra, se impotmolesc în cenușă și mor.

Această metodă este indicată și pentru stîpari, care au stupii atacați de furnici. De asemenea este indicată și pentru toți acei ce au pomi fructiferi, în special piersici, care sînt în întregime atacați de furnici. Se recomandă ca pe lîngă tulpină, jos pe pămînt, să se pună cenușă la orice pom altoit. Cenușa trebuie să fie uscată întrucît cînd se așază la locul indicat să fie cît mai afînată, nu bătătorită. Numai în felul acesta va avea efectul dorit.

POȘTA

STAN CIOCÎRLAN și CONSTANTIN GOE din București, cititori ai revistei noastre, doresc să afle cum pot obține schimbarea numelui de familie sau a prenumelui.

Consultantul nostru juridic le dă următoarele relații: Dispozițiile legale prevăd că cetățenii români pot să obțină schimbarea numelui de familie sau a prenumelui, dar trebuie să motiveze temeinic cererea făcută în acest sens.

Cererea se depune la comitetul executiv al consiliului popular al comunei, orașului sau municipiului unde domiciliază. Cetățenii care au domiciliul în raza municipiului București depun aceste cereri la comitetul executiv al consiliului popular al sectorului pe a cărei rază teritorială locuiesc. Odată cu cererea solicitantul trebuie să depună copii certificate ori legalizate de pe certificatele de stare civilă, un exemplar al Buletinului Oficial al Republicii Socialiste România în care a fost publicată cererea de schimbarea numelui, actul de consimțămînt, dat în formă autentică de celălalt soț (în cazul schimbării numelui de familie comun purtat în timpul căsătoriei) precum și orice acte pe care cel interesat le consideră necesare în vederea motivării cererii sale.

În cazul minorilor, schimbarea numelui de familie al acestora se poate cere odată cu schimbarea numelui de familie al părinților. (Vezi Decretul 975/1968). Cererea și actele depuse în motivarea acesteia se trimit pentru aprobare Inspectoratului General al Miliției.

UN GRUP DE SURORI MEDICALE de la Spitalul de boli contagioase „Colentina" din București:

Codul muncii prevede că durata normală a muncii prestate în timpul nopții este de 7 ore, asigurîndu-se însă salariul tarifar cuvenit pentru opt ore. În unitățile în care procesul de muncă este neîntrerupt sau condițiile specifice ale muncii o impune, durata muncii prestate în timpul nopții poate fi egală cu aceea prestată în cursul zilei. În astfel de cazuri se acordă un spor de 15 la sută asupra salariului tarifar cuvenit pentru orele lucrate în timpul nopții, cu condiția ca acestea să reprezinte cel puțin jumătate din programul normal de lucru (vezi art. 50 — Codul muncii).

MARIA din Cluj, avînd 25 de ani vechime în muncă (grupa a III-a) întreabă dacă poate ieși la pensie la virsta de 54 ani; Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat și pensia suplimentară prevede că femeile care au lucrat în locurile de muncă încadrate în grupa a III-a cel puțin 20 ani, pot fi pensionate pentru limită de virstă — la cerere — dacă au împlinit 55 ani (art. 7 Legea 27/1966).

Dv. puteți cere însă pensie de invaliditate, în cazul în care ați pierdut total sau parțial capacitatea de muncă (art. 15-28 Legea 27/1966.

LA TELEFON SIMONA!

„Dragă „Magazin", am vrut să te anunț c-am împlinit trei ani. Mă numesc Simona Chereches și locuiesc în Baia Mare". La acest mesaj telefonic, răspundem cu un călduros „La mulți ani!".

UMOR STRĂIN

— Ține banii, Carlo, pe care ți-i datoram.
(„DOMENICA DEL CORRIERE")

A început!
(„PARIS MATCH")

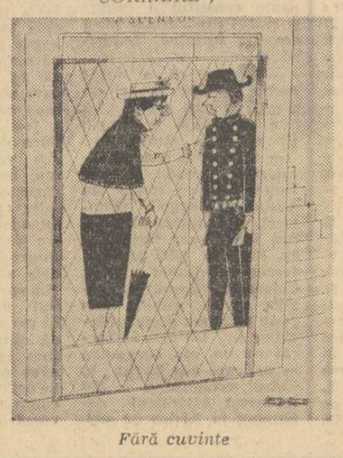

Fără cuvinte
(„PARIS MATCH")

— E mai mult de o oră de cînd l-am trimis pe soțul meu, pentru a vă ruga să nu mai faceți atîta gălăgie...
(„OGGI")

— Spuneți, vă rog, aveți cumva și benzină?
(„STERN")

JOCURI DISTRACTIVE

DE LA 1 LA 13

Plecînd de la numărul 1 trebuie, prin linii numai drepte, care să nu se întretaie sau să atingă cercurile, *să legați toate numerele între ele.*

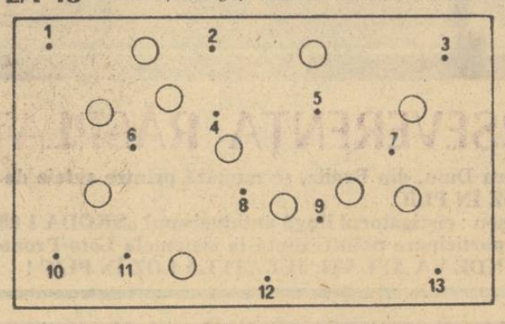

(Dezlegarea în numărul viitor)

În 60 de secunde — **Desenul nr. 3. (soluție)**

În locuri PITOREȘTI

Restaurantul „Căprioara" din Suceava, situat numai la 10 km de oraș, într-un cadru deosebit de atractiv, cu un pitoresc rar întîlnit, vă oferă un bogat sortiment de preparate fine ale artei culinare, vinuri alese și are posibilități de cazare în căsuțe camping cu locuri de parcare auto.

Complexul turistic „Putna" oferă turiștilor și consumatorilor săi o gamă variată de sortimente din arta culinară cu bogatul său specific local, vinuri dintre cele mai renumite podgorii și în plus condițiuni de cazare cu confort deosebit.

(5089)

NUNTA DE AUR

„Pe data de 29 iunie a.c. bunicii mei ELISABETA (69 ani) și ION CHITIC (75 ani), domiciliați în comuna Oșești, împlinesc 50 de ani de căsnicie. Cu această ocazie, împreună cu părinții mei, le trimitem pe această cale un călduros „La mulți ani", sănătate și fericire". Semnează **Chitic Ionela.**

★

„Părinților noștri, RUXANDRA și ȘTEFAN IRIMIA, din comuna Bîrca-Dolj, care la 13 iunie au împlinit 50 de ani de căsnicie, cei șase copii ai lor, pe care i-au crescut și îndrumat cu toată grija, le urează viață lungă, cu sănătate și bucurie".

★

„Pe data de 10 mai 1970 LENUȚA și TUDOR DUMITRESCU domiciliați în București, str. Ileana Cosînzeana 30, au sărbătorit 50 de ani de la căsătorie. Pentru a le întregi bucuria acestei aniversări, noi, fiica, ginerele și toți nepoții și strănepoții le transmitem pe această cale multă sănătate, fericire și „La mulți ani". Semnează **Tita Popescu.**

★

„La începutul lunii mai a.c., fiica, fiul, nepoții, nora și ginerele s-au întîlnit la Galați pentru a sărbători „Nunta de aur" a părinților și bunicilor lor, TUDORIȚA (73 ani) și GHEORGHE CONSTANTIN (77 ani). Pe această cale le mulțumim pentru bunătatea și dragostea cu care ne-au înconjurat și le dorim în continuare mulți ani fericiți și sănătate". Semnează **Constantin Gheorghe** (fiul).

★

„Dragii și scumpii noștri părinți și bunici, ANICA (74 ani) și GHEORGHE MIHAI (73 ani) din comuna Suharău, jud. Botoșani, au împlinit 50 de ani de la căsătorie la 23 mai 1970. Cu prilejul acestui important eveniment cei șapte copii, ginerii, nurorile, cei 13 nepoți și strănepoți le urează sănătate, o viață lungă și fericită". Semnează **Carmen și Monica Mihai** din București.

A FOST CUM ERA DREPT SĂ FIE

de Valeriu MIRONESCU

N-a fost așa după cum aș fi vrut, cum au vrut mulți, cum n-au vrut mulți — ci a fost precum era drept să fie! Brazilia a pus mîna pe cupa „Jules Rimet" în modul cel mai meritat cu putință. Înconjurată de capete, de pume și de jaguari ale învinșilor, zeiței de aur îi stă bine agățată fiind pe panoplia marilor vînători. Pelé, Jairzinho, Gerson, Rivelino, Tostao, Clodoaldo, aruncă sulița și trag cu arcul fără greș în fiarele temute ale luxuriantelor păduri fotbalistice. N-ar fi fost imposibil ca brazilienii să fi cucerit trofeul și sub conducerea lui Saldanha — atît e de înaltă clasa jocului pe care-l practică. Totuși, am impresia că Mario Zagalo — cel mai european dintre antrenorii sud-americani — înțelegînd perfect lecția din 1966, a eliminat greșeli cu carul din fotbalul echipei sale și i-a netezit drumul spre triumf. În ritmul asurzitor, și înfricoșător, al tam-tam-urilor, Pelé cu alți voinici ai șutului se strecoară irezistibil prin desișul apărărilor, însă la nevoie se retrag să se odihnească în spatele solidei palisade de bambus, acolo unde pînă și un portar ca Félix e fericit, la adăpost de gheare le atacanților adversari. Zagalo le-a construit această redută, în plus i-a învățat să se bată corp la corp, și alte șiretlicuri ale luptei. Restul l-au făcut ei singuri, vînători de mici copii ai unui vînat care se omoară cu goluri numeroase.

Cea mai grea partidă pe care au disputat-o brazilienii mi s-a părut a fi aceea împotriva echipei engleze. Atunci n-a fost vorba, în primul rînd, de inspirație și de fantezie ci de înțelepciunea tactică a jocului de fotbal. Meciul nu avea un caracter decisiv, totuși, fiecare dintre combatanți și-a pus pe teren priceperea teoretică maximă executînd cu precizie de șahiști, deschiderile, apărările, finalurile. A rezultat o victorie, fără șah-mat, mai mult o cedare din criză de timp. Brazilienii, peste așteptări de bine pregătiți, au învins echipa despre care și astăzi cred că a fost excelent pusă la punct în vederea campionatului mondial. Dar, în treacăt fie spus, și-a băut șansa într-o partidă pe care o conducea cu 2—0, fapt ce nu s-a mai întîmplat în istoria fotbalistică a Angliei. Mă gîndesc și astăzi că veritabila finală ar fi trebuit să se numească Brazilia — Anglia.

Un mare scriitor din națiа lui Bobby Moore ne-a lăsat moștenire un fel de zicală, toți elefanții pe care-i desenezi sînt pe hîrtie mult mai mici decît în realitate. Cu puricii, însă, lucrurile se petrec exact invers. Oricît te-ai căzni, îi diformezi, în desen ei apar drept adevărați uriași ai speciei. Nici pe brazilieni nu i-am descris pe măsura staturii lor gigantice, cu atît mai mult pe englezi i-am desenat mărunți, cît încap pe o coală de hîrtie, din cauza acelei nemaipomenite pătanii din istoricul jocului cu mingea. În schimb, puricii...

În finală, italienii n-au pierit pe limba lor, ca fiecare pasăre. Am avut impresia că în echipamentul azur s-au deghizat niște fotbaliști oarecari, plagiatori ai „betonului". La pauză era încă 1—1, dar italienii fuseseră de mult învinși, din primul minut. Din primul minut, nimic din magnificul amestec de agresivitate atletică și de subtilitate tehnico-tactică. Încă din primul minut, unde a fost acel necruțător marcaj care sleiește forțele adversarului și-l demoralizează pînă la neputință în joc? Unde au fost acele săbii de Damasc, acele contraatacuri mortale? I-au împiedicat oare adversarii? Au fost prea obosiți? Scuze de acestea, pentru asemenea jucători, nu rezistă. Au intrat, pare-se, cu moralul învinsului, și așa au suportat legea învingătorului. Poate și a gafelor cu stridență pînă la cer. Nu mă avînt să dau explicații, îi cedez cuvîntul amicului Antonio Ghirelli, directorul lui „Corriere dello Sport" din Roma: „A fost demonstrația cea mai elocventă posibilă a incapacității unui grup de conducători tehnici"; „...un linșaj moral al lui Rivera, care, în istoria fotbalului nostru, va constitui una dintre paginile cele mai rușinoase..." Iar simt propria-mi cămașă aproape de piele și-mi vine să zic ceva cu năduf...

Nu voi spune însă astăzi, nimic. Citesc zeci de scrisori care ard ca fosforul. Oamenii au dreptul să spună ce cred, spațiul acestei rubrici îi va ajuta să-și spună părerile despre alcătuirea echipei. Îi revăd și acum, pe toți unsprezece, revăd filmul, laudativ, prezentat la televiziune în ziua începerii campionatului mondial. Erau acolo, toți trei, ei, Dobrin, Dan, Răducanu, titularii...

Propun cititorilor să mai așteptăm, să ne reciștigăm pe deplin calmul. La rece, dacă se poate, să discutăm în mod cuviincios, fără patimă, ceea ce a fost și, mai ales, cum ar fi bine să fie. Fotbalul nostru, în ansamblu, și în „C" ori „B", în „A" ca și în reprezentarea internațională, cere mai mult decît simple polemici, cere o construcție practică, profundă, sistematică. Posibilități, dacă ne gîndim bine, sînt, peste așteptări, cîțiva jucători cu picior de aur și inimă de foc. Jocurile mondiale, ni i-au arătat...

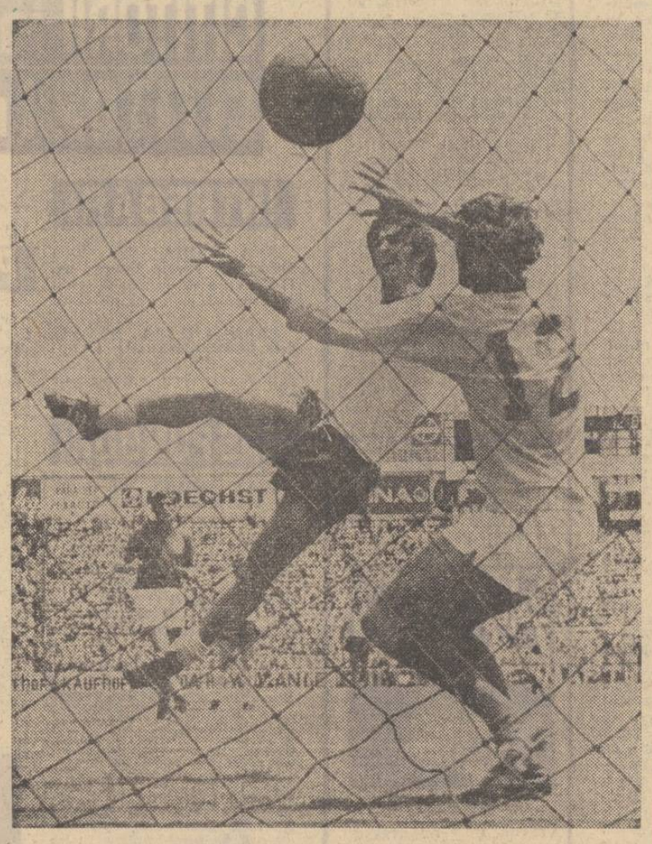

Golgeterul campionatului mondial 1970, Müller, în acțiune

În exclusivitate pentru „Magazin"

OCOLUL LUMII PE BICICLETĂ

Interviu cu Alberto Le Blanc

— Cu aproape doi ani de zile în urmă agențiile de presă relatau despre plecarea dv. într-o îndrăzneață călătorie solitară în jurul globului. Nu bănuiam pe atunci că voi avea plăcerea să vă întîlnesc chiar pe străzile Bucureștilor. Profitînd de această întîmplare, permiteți-mi ca mai întîi să vă prezint cititorilor.

— **Alberto Le Blanc, în vîrstă de 46 ani...**

— ...originar din...

— ...orașul Maria, provincia Quebec, Canada.

— Ați plecat la drum în vara anului 1968...

— ...mai exact la 22 august 1968, luînd „startul" din cel mai mare oraș canadian, Montreal.

— A fost totuși un act de curaj să porniți într-un asemenea voiaj singur...

— „Cum singur? Pe ea o uitați? (îmi replică Le Blanc arătîndu-mi bicicleta). De altfel, ca să fiu mai precis, nu este chiar bicicleta cu care am plecat din Montreal. Pe aceea, împreună cu toți banii pe care-i aveam asupra mea, am pierdut-o într-o pădure din Brazilia, în apropiere de orășelul Buavisa, unde am fost atacat de o bandă de hoți.

— Și totuși ați perseverat în acțiunea dv...

— **Desigur, întrucît o întîmplare nefericită nu poate constitui o regulă și restul itinerarului mi-a dovedit justețea hotărîrii mele.**

— Pentru că a venit vorba de itinerar spuneți-mi, vă rog, a cîta țară este România în lungul șir al celor străbătute?

— **Să facem o mică socoteală: Canada, Statele Unite, Mexico (unde am asistat la Jocurile Olimpice), Guatemala, Honduras, Nicaragua, Costa Rica, Panama (aici am petrecut revelionul 1969), Columbia, Venezuela, Brazilia** (unde după cum v-am spus s-a petrecut incidentul). **De aici, îmbarcat pe un vas norvegian — pe care am lucrat în cadrul echipajului — am traversat Atlanticul debarcînd în Africa de sud. A urmat Congo (cu capitala Kinshasa), Congo (cu capitala Brazzaville), Camerun, Ciad, Nigeria, Dahomey, Togo, Ghana, Coasta de Fildeș, Mali, Senegal, (aici am făcut cel de al doilea revelion), Mauritania, Sahara spaniolă, Maroc, Algeria, Tunisia. Am trecut în continuare în Europa: Italia, Elveția, Franța, Anglia, Belgia, Olanda, R.F.G., Cehoslovacia, Polonia, din nou Cehoslovacia, Ungaria și în sfîrșit România. Deci pînă acum 38 de țări și peste 50 000 km parcurși.**

— Aceasta înseamnă că ați făcut zilnic...

— ...o medie de 140-160 km petrecuți la ghidonul bicicletei.

— Probabil că șacul dv. cu amintiri este foarte bogat...

— **Într-adevăr, am atîtea întîmplări de povestit, încît s-ar putea umple o carte întreagă. Unele mai puțin plăcute — malaria căpătată în Congo, cele șapte zile de închisoare din Maroc, pentru că am uitat să aplic o viză pe pașaport — altele care m-au impresionat în mod deosebit — așa cum a fost leprozeria din Africa de sud, sau vizitarea mormîntului celui mai bun prieten al meu, căzut în 1945, în luptele duse pentru eliberarea Olandei. Și poate, printre cele mai puternice impresii trebuie să număr cele văzute în țara dv. Nu vorbesc numai de modul deosebit de cordial în care am fost primit încă din clipa cînd am ajuns la granițe. Dar, am avut ocazia să trec prin locuri care suferiseră cumplit de pe urma războiului. Ei bine, am fost emoționat, chiar foarte emoționat — și puteți să mă credeți că am văzut multe în lungul meu voiaj — de comportarea oamenilor din țara dv. În loc de desnădejde, de egoism, am fost martorul celor mai profunde acțiuni de solidaritate umană. Pot să vă spun că pur și simplu am simțit că îmi renaște încrederea în oameni.**

— Vă mulțumesc pentru frumoasele dv. cuvinte la adresa poporului nostru.

— **Aș dori să vă mai spun că am plecat în această lungă călătorie nu ca un simplu „globe-trotter". Vreau ca voiajul meu de-a lungul a șase continente să nu constituie un simplu „Tour de Monde" ci un prilej de întărire a prieteniei, a fraternității, dintre oameni de toate naționalitățile, de toate rasele.**

— Pe ce drumuri vă va purta în continuare călătoria dv.?

— **Acum plec în Bulgaria; urmează Turcia, Iran, Afganistan, Pakistan, India, de unde pe un vas pînă în Japonia. După ce voi trece prin Tokio, Osaka, Hiroșima, mă voi îndrepta spre Noua Zeelandă și Australia. Apoi din nou acasă.**

— În numele meu și al cititorilor revistei „Magazin" vă urez „drum bun".

— **Vă mulțumesc și vă asigur că îmi voi aminti totdeauna cu plăcere de România, de ospitalierii săi locuitori.**

Marian DUMITRESCU

Cititorilor Magazinului cele mai bune urări
ALBERTO LE BLANC

ÎN FINALĂ „IL REY" N-A FOST PELE...

de Eftimie IONESCU

Stadionul Azteca dansa, în unduirile betonului său elastic, sub miile de tobe, de trompete și de tamburine cîntînd triumful Braziliei. Sub culoarele reci și întunecoase ale tribunelor, un grup de oameni alerga cu disperare. Cordoanele de polițiști erau depășite abil. Alergătorii de sub tribunele „teatrului de fotbal" de la Ciudad s-au oprit în fața ușii vestiarelor actorilor. A fost un popas doar. Legitimațiile au învins și aici atitudinea fermă a cerberilor și, iată-i în fața ușii mult căutate — cabina echipei Braziliei. Cursa s-a încheiat aici. Pentru că, locul acelei înfrigurate alergări a fost luat de o atitudine sfioasă și ezitantă. Grupul „Prensa" trăia emoția nereușitei tentative de a fi primul lîngă echipa care era campioană mondială de 30 de minute. Victorie: ziariștii pătrund în cabina imensă. Elegant mobilată, semănînd mai curînd cu o sală de recepții decît cu o anticameră a luptei dure și neiertătoare de deasupra. Stupoare. Spațioasa încăpere este goală... Pe bănci, pe fotolii, pe canapele de masaj, chiloți și tricouri, jambiere și apărători, calapoade și genunchiere, urmele unei bătălii fotbalistice. Dar actorii? Ce fac actorii? Nedumerirea dispare repede. În pragul unei uși glisante apare Americo, personaj de istorie fotbalistică, maserul campionilor lumii, cel ce le-a oblojit rănile și la victorie și la înfrîngere.

Cu un gest curtenitor, cu un zîmbet total, invită pe ziariști să-l urmeze. În fața grupului de grăbiți, un nou moment de uimire... Sub cele 11 dușuri — arhitectul a fost cu siguranță fotbalist și știe ce greu e să aștepți rîndul spre a intra sub șuvoiul cald și binefăcător — 11 campioni mondiali. Cîntînd, rîzînd, în decorul sonor al apei ce se prăbușește din țevile înalte peste mușchii lor obosiți; la primul duș lîngă ușă, Pelè...

— **Vă rugăm să ne iertați că vă primim aici,** începe conversația „Il rey", **dar știu că o să înțelegeți dorința noastră de a nu vă răpi din timp, știut fiind că un interviu făcut la vreme valorează dublu. Și-apoi, dați-ne voie o dată și nouă să vă obligăm să vă udați puțin...** surîde tricampionul lumii.

Blocnotesurile, scoase rapid din buzunare, primesc întîiele rînduri de însemnări. Brazilienii au tăcut acum. Doar răpăitul dușurilor va acompania la sfîrșit prima convorbire a presei cu deținătorii definitivi ai „Cupei Jules Rimet".

— **Finala a fost mai grea decît a părut din tribune** — remarcă Tostao. **Italienii nu ne-au menajat de loc. Lupta pentru fiecare minge s-a dat, la 4-1, tot așa de aprig ca la 1-1. Ne-a cam speriat ploaia din ajunul jocului și faptul că italienii n-au pierdut nici o finală în care au ajuns. Îmi remarcase asta Riva, cu care m-am întîlnit înainte de joc. Zicea că cei de-acum nu vor să-i dezmintă pe Piola, pe Meazza, pe Ferrari. Le-am spus băieților speranța lui Riva și pe urmă mi-a părut rău. I-am încruntat și mai tare...**

O singură față pare mai tristă, mai mohorîtă în șirul oamenilor de sub duș. Brito așteaptă invitația directă de a spune ceva. Un semn că nu-l de loc în apele lui... Deși se află sub plăcutul torent de apă caldă al dușului. **„Mă bucur enorm pentru titlu. Dar mă roade gafa de începător de la golul primit. Nu-mi pot ierta ezitarea..**

La 4-1, campion mondial, Brito își face reproșuri...

De sub mustața „modă 1930", tăiată ca atunci de frizerii parizieni, Rivelino, cel mai controversat om înainte de „Mundial", cel mai aplaudat acum, rîde ca un copil și aruncă buretele îmbibat cu apă în Clodoaldo. **„Na, că mingi ne-ai dat tu destule"** remarcă șugubăț mijlocașul cu șut fulger de la Corintias. Unul dintre ziariști observă că astăzi nu prea i-a mers șutul. Multe mingi s-au pierdut în înaltul tribunelor. **„Da, sigur, așa este. Cred că porțile au intrat cu.. 2-3 centimetri în pămînt din cauza ploilor".** Nu renunță la glume cel mai tînăr campion mondial 70.

În fund, la ultimul duș, dăm de Gerson. Meticulos, calm, se șterge și tace. Americo vine cu un pachet de țigări și „dirijorul" își aprinde repede una. Mărea lui pasiune, lupta a zeci de antrenori: țigara. Înainte de meci i se permite să fumeze, în afara vestiarului bineînțeles. Acum este o excepție că fumează în sala dușurilor. **„Astăzi îi permitem multe"** — ne aruncă din fugă Americo. Gerson savurează acum „Camel"-ul cu filtru, pe un taburet. **„Iată primul meu moment plăcut de după finală** — remarcă el. **Minutele de după meci m-au speriat mai mult decît jocul. Vînătoarea de tricouri a fost de o cruzime rară. Rivelino era cît pe aci să iasă cu o comoție din lupta cu spectatorii. Ce bine mă simt acum, ce aproape și totuși ce departe eram de visul ăsta. Acum îl trăiesc. Mă voi retrage curînd din națională. Trebuie să vină alții mai tineri, cu oase mai zdravene și cu plămîni mai tari. Știu, dau pase bune, dar mă mișc greu...** Și Gerson a tăcut, ca după o înfrîngere. El, cel mai bun om al finalei. Efectiv învingătorul Italiei.

Confirmarea avea să vină curînd. Părăsind sala dușurilor, colegul Alter Spencer îl salută pe Pelè: **„Adios, reye".** Răspunsul vine sec: **„Nu nu eu sînt regele acestei finale. Uite-l colo"** — și Pelè ni-l arată pe omul de pe taburet din dreptul ultimului duș...

RĂSFOIND FILELE CU ÎNSEMNĂRI

● Mario Zagalo, antrenorul echipei braziliene a declarat: „Jucătorii mei s-au aclimatizat de minune cu altitudinea. Acesta este mai întîi secretul victoriei noastre. În finală rezistența și-a spus cuvîntul și în angajamentul fizic care a avut loc fotbaliștii mei s-au arătat mai hotărîți, rezistenți și lucizi. Sînt fericit că am reușit să aduc prin munca mea un serviciu fotbalului țării mele".

● Cunoscutul jucător italian Corso, care a urmărit acest joc a declarat printre altele: „Consider că performanța echipei Italiei este remarcabilă. Băieții au știut să-și dozeze eforturile în preliminarii ca apoi să joace la adevărata valoare în sferturi și semifinale. Păcat că în ultimul act nu a jucat de la început și Rivera, care ar fi putut „scoate" un rezultat mai bun".

● Așa dar cupa „Jules Rimet" a rămas definitiv în posesia echipei braziliene. Pentru împrospătarea memoriei unor amatori de fotbal le reamintim că trofeul cîntărește 1,800 gr aur, este înalt de 30 cm și este opera sculptorului francez Abel Lafleur.

● Pe drept cuvînt se poate spune să fotbalul este sportul care... „deschide porțile". Cu ocazia finalei Brazilia — Italia, un paznic al unei închisori din Mexic, care avea sub ordinea sa 27 de deținuți, i-a eliberat pe aceștia pentru două ore urmărind împreună jocul la televizorul din holul închisorii. Deținuții i-au mulțumit paznicului întorcîndu-se fiecare la celula sa.

● Fostul internațional brazilian Manuel Garrincha, care se află la Roma, a declarat următoarele ziariștilor italieni: „Brazilia a confirmat că este cea mai redutabilă formație, în pofida faptului că nu are o apărare pe măsura liniei de atac. Foștii mei colegi au oferit un joc remarcabil în finală, care mi-a adus aminte de zilele mele de glorie".

● Helmut Schoen, antrenorul echipei R. F. a Germaniei a arătat în declarația sa că cea de a 9-a ediție a campionatului mondial a fost excelent organizată. Schoen a mulțumit spectatorilor mexicani care au fost mereu alături de echipa vest-germană. Specialistul nr. 1 al fotbalului din R. F. a Germaniei a arătat că brazilienii au cîștigat pe merit. Apoi, Schoen a subliniat în încheiere că forurile sportive din R. F. a Germaniei vor depune toate eforturile pentru ca viitoarea ediție să se bucure de un remarcabil succes.

● Antrenorul echipei Angliei, sir Alf Ramsey, a primit mai multe oferte de a activa în viitor în S.U.A. Ramsey nu s-a pronunțat încă.

● În Anglia au fost unii amatori de fotbal care au suferit profund de faptul că echipa lor favorită a „capotat" în sferturi. Unii dintre ei au jurat că în viața lor nu se vor mai duce la fotbal, alții că niciodată nu vor mai strînge pumnii pentru elevii lui Ramsey etc, etc. Un exemplu unic însă l-a dat familia William Curtis. Ca urmare a înfrîngerii echipei lor favorite, această familie a decis să emigreze în... Pakistan.

Pele conducîndu-și colegii la victorie...
(Caricatura a apărut în ziarul „Sportecho" din R. D. Germană.)

CONCURSUL NOSTRU

Pînă la 24 iunie au fost triate și înregistrate 107 300 bonuri. Operațiile se desfășoară în continuare.

● **Munteanu Alexandru, Caransebeș:** toate bonurile de participare, inclusiv cel din 11 octombrie 1969, sînt valabile, dacă au fost trimise pînă în ziua de 17 octombrie 1969 (data poștei locale).

● **Patic Mihai, Roman:** Nu există echipă cu numele Steagul București. Un bon anulat. Idem, **Vaida Iosif, Reghin** (Portul Galați), patru bonuri anulate.

● **Mirescu Viorel, Brașov:** Treceți A.S.A. Tg. Mureș și la întrebarea I și la a II-a. Un bon anulat.

● **Virtosu Nicolae, București:** 17 bonuri anulate. Ați lăsat întrebarea a III-a necompletată. Tot datorită faptului că au lăsat cîte o întrebare necompletată, sau au trecut o singură echipă în loc de două, următorii concurenți au anulate bonurile redate de cifrele din paranteze: **Popescu Victor, București** (1); **Krneta Elena, Timișoara** (1); **Cheta Gheorghe, Arad** (1); **Chiper Stelian, Brăila** (1); **Gribeanu Alexe, Timișoara** (1); **Gherman Iosif, București** (1); **Poruca Sorin, Brăila** (1); **Paveliu Constantin, Craiova** (1); **Gigi Dobrin, Vîlcea** (1); **Ilea Ioan, Codlea** (1); **Costanoiu Nicolae, Timișoara** (1); **Simoiu Gogu, Pitești** (1); **Pleșa Nicolae, Alba** (1); **Voinea Gheorghe, Buzău** (1); **Plesca Ion, Dîmbovița** (1).

● **Munteanu Ștefan, Arad:** Nu există echipă cu numele Știința Galați. Două bonuri anulate. Idem **Zaman Vasile, Ploiești** (A.S.A.-Timișoara); **Copil Silvica, Iași** (Știința Timișoara); **Buda Dumitru, Maramureș** (Politehnica București); **Preotescu Ion, București** (Universitatea București); **Stroe Constantin, București** (Politehnica București), cîte un bon anulat și **Neagu Eliseu, Pitești** (Politehnica București), două bonuri anulate.

● **David Niculae, Cîmpina:** Ați trecut echipa Rapid și la întrebarea I și la a II-a. Un bon anulat.

● **Pasc Gh. Ioan, Turda:** Cinci bonuri anulate. Nu există echipă cu numele Mureșul—Tg. Mureș. Idem, **Lepîrdă Florin, Bacău,** șapte bonuri anulate (C.S.M. Cluj).

● **Scortășcu Petru, Iași:** Bonul a ajuns la noi dar nu este valabil. Ați trecut C.F.R. Pașcani la întrebarea a III-a.

● **Munteanu Cornel, Timișoara:** Mulțumim pentru cuvintele calde ce ni le adresați. Vom ține seama pe viitor de propunerile dv.

● **Petrescu Nicolae, Timișoara** (1); **Martinovici Serafim, București** (1); **Ghiran Vasile, Satu Mare** (8); **Albu Neculai, Bîrlad** (1); **Manoliu Dan, Ploiești** (1); **Pascu Nicolae, Buzău** (4); **Schultz Elisabeta, Pitești** (1); **Iovănescu Ioan, București** (1); **Crețu Ovidiu, București** (1); **Mateescu Vintilă, București** (2); **Tohăneanu Radu, Craiova** (1); **Carabela Ștefan, Sinaia** (1); **Lazăr Ioan, Oradea** (1); **Saya Vasile, Fălticeni** (1); **Bohatir Leon, Caransebeș** (1); **Bică Ilarion, București** (1); **Nicu Vasile, Galați** (1); **Aldan Victor, Nădrag-Timiș** (1); **Voinea Ion, Curtea de Argeș** (1); **Isăila Petru, București** (1); **Simoiu Gogu, Pitești** (1). Cifrele din paranteze reprezintă numărul bonurilor anulate deoarece la întrebarea a II-a ați trecut cîte o echipă din divizia B.

● **Banu Octavian, București** (1); **Tudor Stănescu, Ploiești** (1), **Dumitrașcu Ion, București** (4); **Dicu Ion, Craiova** (2); **Gădălean Alexandru, Cluj** (4); **Mangiurea Octavian, București** (8); **Ciobotaru Mihaela, Tîrgoviște** (1); **Rădulescu Constantin, Ploiești** (1); **Teghe Ion, București** (6); **Godeanu Marius, București** (1); **Ciobog Constantin, București** (1); **Ștefan Ion, București** (1); **Chita Petre, com. Vedea** (1); **Radu Ștefan, Sinaia** (3). Cifrele din paranteze reprezintă numărul bonurilor anulate. Nu ați precizat pe care Progresul îl preferați (București sau Brăila).

● **Butnaru Dan și Elena, Iași** (5); **Grama Iosif com. Milaș-Năsăud** (2); **Covrig Dumitru, Galați** (1); **Popescu Sabin, Oțelul Roșu** (1); **Anton Alexandru, Timișoara** (3); **Chirtibuș Nicolae, Constanța** (1); **Păunescu Victor, Iași** (1); **Căciulă Ion, Cîmpina** (1); **Tuinea Ștefan, București** (1); **Seica Nicolae, Bacău** (4); **A. Săndulescu, Bacău** (1); **Velcu Victor, Buzău** (1); **Orac Olga, Iași** (1); **Covaciu Ladislau, Bistrița** (1); **Avram Dan, Iași** (3); **Brădărea Ion, Cîmpulung** (5); **Pălăcean Aurora, Turda** (1); **Gavrilescu Dan, București** (3); **Lecușescu Ion, Constanța** (1); **Basiliu Petre, București** (2); **Mîndraș Ioan, Zalău** (1); **Antonie Nicolae, București** (1); **Gh. Marian Bălănescu, Perișlfov** (1); **Radu Barbu, București** (4); **Despa Dumitru, Drăgășani** (8); **Manu Nicolae București** (1); **Selea Ion, Craiova** (1); **Bucos Gheorghe, Galați** (1); **Tronaru Marin, Tîrgoviște** (1); **Cerchez Constantin, Otopeni-Ilfov** (1); **Ghiță Gheorghe, București** (1); **Udrea Gheorghe, București** (1); **Gh. Tamplane, București** (1); **Ignat Ovidiu, Craiova** (1); **Cernătescu Eugenia, Craiova** (2); **Janta Florea, Constanța** (3); **Drulea Anton, București** (1); Trecînd la întrebarea a III-a cîte două echipe din aceeași serie aveți anulate bonurile reprezentate de cifrele din paranteze.

PRONOSTICUL REVISTEI „MAGAZIN" LA CONCURSUL PRONOSPORT

1.	Steaua — Rapid	x
2.	„U" Craiova — Dinamo Buc.	1
3.	St. Roșu — „Poli" — Iași	1
4.	Farul — F.C. Argeș	1
5.	C.F.R. Cluj — „U" Cluj	x
6.	Dinamo Bacău — Crișul	1
7.	Petrolul — U.T.A.	x
8.	A.S.A. Tg. Mureș — Jiul	x
9.	„U" Craiova — Dinamo Buc.	2
10.	Petrolul — U.T.A.	1
11.	Dinamo Bacău — Crișul	1
12.	Farul — F.C. Argeș	1
13.	St. Roșu — „Poli" Iași	1

În atenția participanților: meciurile 9—13 se dispută între echipele de tineret ale formațiilor respective.

AUTOMOBILISM

Inovație românească: Dispozitiv automat pentru reglarea frînelor

La această rubrică am scris deseori despre perfecționări și invenții în tehnica construcției de automobile în țările cu o veche tradiție în acest domeniu. Iată însă că azi avem prilejul de a scrie cîteva rînduri despre o inovație românească, a tinerei noastre industrii automobilistice.

După cum se știe, reglarea frînelor roților la automobile este permanent obligatorie, în scopul păstrării siguranței circulației. Inginerii Gh. Ionescu și Mihai Zamfirescu, de la Institutul de cercetare pentru autovehicule și tractoare din Brașov, au simplificat această operație pretențioasă și adeseori dificilă, care trebuie efectuată periodic. Ei au creat un procedeu și un dispozitiv de reglare automată a jocului dintre saboții și tamburii roților cu frîne hidraulice ale autovehiculelor. Dispozitivul, atașat la saboți, anulează continuu jocul apărut între ferodouri și pereții tamburilor, cauzat de uzuri sau deformații în urma exploatării vehiculului. Ansamblul de piese din componența noului dispozitiv generează progresiv o creștere a presiunii lichidului de frînă, și pe această bază se obține o reglare continuă a frînelor, fără a mai fi nevoie de intervenții mecanice exterioare. Inovația cercetătorilor brașoveni se remarcă prin simplitate constructivă și siguranță în exploatare. Deosebit de important este faptul că adaptarea dispozitivului nu necesită nici o modificare a mecanismelor pe care le acționează.

În afară de cele de mai sus adăugăm felicitările noastre inovatorilor români și urări pentru alte succese.

RALIUL CARPAȚI

Din motive obiective, Comisia națională sportivă a A.C.R. a anulat raliul Tg. Mureș care conta drept cea de a treia etapă a Campionatului republican de raliuri. În locul acestuia a fost stabilită, cu aceeași funcție, o altă competiție: RALIUL CARPAȚILOR. Într-o formulă inedită, raliul va parcurge un traseu scurt, de numai 700 km, cu numai 6 controale orare, dar cu 11 probe speciale.

Va fi deci cel mai scurt raliu din compionat, dar în același timp și unul dintre cele mai interesante și mai dificile: la un număr de kilometri reprezentînd jumătate din distanțele celorlalte etape, el are un număr dublu de probe speciale. Itinerar: București plecarea azi, 27 iunie ora 11,01 — Pitești (pe autostradă) 12,32 (un șir de probe speciale la Mateiaș, Rucăr, Giuvala, Fundata), — Brașov — Oituz și alte probe speciale la Bran, Rucăr, Mateiaș; de aici, prin Pitești, la ora 23, concurenții se vor întoarce în București unde prima mașină trebuie să sosească la ora 0,31. Mîine 28 iunie, în Capitală va avea loc cea de a 11-a probă specială, un concurs de viteză pe circuit, între orele 10—13.

Perspicacitate „auto"

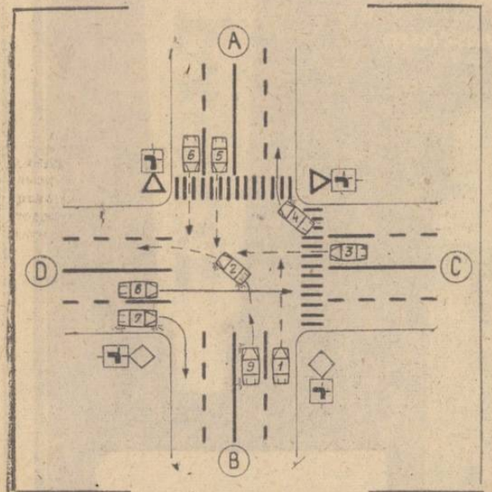

Vă propunem un joc original: Cunoașteți regulile de circulație? Iată prima problemă:

Reglementarea priorității de trecere a autoturismelor în intersecția reprezentată, se realizează prin indicatoare. Autoturismele aflate în mișcare sînt cele a căror direcție de mers este marcată cu linie plină și care semnalizează corespunzător, iar cele care sînt oprite sînt marcate cu linii întrerupte. Vă rugăm să descoperiți care autovehicule încalcă regulile de circulație?

În numărul viitor vă vom oferi răspunsul, dacă pînă atunci nu l-ați găsit.

PERSEVERENȚA RĂSPLĂTITĂ

Cojocea Dinu, din Brăila, se numără printre sutele de fericiți cîștigători la LOZ ÎN PLIC.

În clișeu: cîștigătorul lîngă autoturismul „SKODA 1 000 M.B." obținut după o participare neîntreruptă la sistemele Loto-Pronosport.

ORIUNDE VĂ AFLAȚI, JUCAȚI LA LOZ ÎN PLIC! (5193)

— Redacția și administrația Piața Scînteii 1, telefon 17 60 10 (1449—1400) Oficiul poștal 33, căsuța poștală 4108. Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" —